

Ծ Ր Ա Գ Ի Ր

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ 2021-2026 ԹՎԱԿԱՆՆԵՐԻ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐԻ

Աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարություն						
NN	Նպատակ	Միջոցառումներ	Ակնկալվող արդյունք	Համակատարող	Ժամկետ	Ֆինանսավորման աղբյուր և կանխատեսվող չափ
1	2	3	4	5	6	7
1	Աշխատանքի և սոցիալական պաշտպանության ոլորտում վարվող պետական քաղաքականության հիմնական առաջնահերթություններ ի/ գերակայությունների սահմանում, ոլորտի կառավարման արդյունավետության բարձրացում	1.1 «Աշխատանքի և սոցիալական պաշտպանության ոլորտի 2022-2026 թվականների ռազմավարությանը հավանություն տալու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագծի ներկայացում Վարչապետի աշխատակազմ	Հաստատված ռազմավարության առկայություն, որտեղ կամրագրվեն առաջիկա 5 տարիների սոցիալական պաշտպանության ոլորտի զարգացման հիմնական գերակայությունները/ առաջնահերթությունները, նպատակները, դրանց հասնելու համար անհրաժեշտ առանցքային բարեփոխումներն ու քաղաքականության գործիքները, ինչպես նաև զարգացման խոչընդոտները և հիմնական ռիսկերը:		2022 թվականի հուլիսի 1-ին տասնօրյակ	Ֆինանսավորում չի պահանջվում

2	<p>Աշխատանքային հարաբերությունների կարգավորման մեխանիզմների պարզեցում և բարելավում՝ համապատասխանեցնելով նաև ՀՀ կողմից ստանձնած միջազգային պարտավորությունների պահանջներին, աշխատանքային վեճերի լուծման ճկուն մեխանիզմների ներդրում, ինչպես նաև աշխատանքային օրենսդրության պահանջների կատարման նկատմամբ ոչ պետական վերահսկողության գործիքակազմի ընդլայնում և բոլոր մակարդակներում սոցիալական գործընկերության զարգացում և խորացում</p>	<p>2.1 «Հայաստանի Հանրապետության աշխատանքային օրենսգրքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» ՀՀ օրենքի նախագծի ներկայացում Վարչապետի աշխատակազմ</p>	<p>1. Վերանայված են աշխատանքային օրենսդրության, մասնավորապես.</p> <p>1) սոցիալական գործընկերությանը և կոլեկտիվ պայմանագրերին (կոլեկտիվ բանակցությունների վարման ընթացակարգերի հստակեցում, սոցիալական գործընկերության ինստիտուտի դերի կարևորում)</p> <p>2) արհմիությունների դերին (արհմիությունների դերի բարձրացման նպատակով արհմիությունների լիազորությունների վերանայում, աշխատողների ներկայացուցչական մարմիններում ընտրված աշխատողների պաշտպանվածությանը վերաբերող կարգավորումների նախատեսում)</p> <p>3) գործադուլին (գործադուլ կազմակերպելու և գործադուլ հայտարարելու մասին որոշման ընդունմանը վերաբերող կարգավորումների վերանայում, գործադուլի իրավունքը միայն կոլեկտիվ աշխատանքային վեճի առկայությամբ չպայմանավորելու կարգավորումների նախատեսում)</p>	<p>Էկոնոմիկայի նախարարություն</p>	<p>2022 թվականի հունիսի 3-րդ տասնօրյակ</p>	<p>Ֆինանսավորում չի պահանջվում</p>
---	--	--	--	-----------------------------------	--	------------------------------------

			<p>4)ամենամյա արձակուրդներին (ամենամյա արձակուրդի իրավունքի իրացման համար գործուն մեխանիզմների ամրագրում)</p> <p>5)աշխատանքային պայմանագրի կնքմանը (կնքման այլընտրանքային եղանակների նախատեսում) և բովանդակությանը (բովանդակության մեջ ներառվող պարտադիր պայմանների շրջանակի վերանայում)</p> <p>6)երեխաների աշխատանքին վերաբերող (մասնավորապես՝ աշխատանքային ժամերի տևողության վերանայում), ինչպես նաև աշխատանքային հարաբերությունների մի շարք այլ կարգավորումները:</p> <p>2. Կարգավորված են իրավակիրառական պրակտիկայում ի հայտ եկած խնդիրները, այդ թվում՝ սահմանված է որոշակի խմբերի (հաշմանդամության զինվորական կենսաթոշակի իրավունք ունեցող նախկին զինծառայող, ինչպես նաև 1-ին խմբի հաշմանդամության զինվորական կենսաթոշակ ստացողի կամ զոհված</p>			
--	--	--	---	--	--	--

			<p>(մահացած) զինճառայողի ընտանիքի անդամ (ամուսին, երեխա, հայր, մայր, հարազատ քույր, հարազատ եղբայր, տատ, պապ) համար աշխատողների քանակի և (կամ) հաստիքների կրճատման դեպքում աշխատանքում մնալու նախապատվության իրավունքը, ընդլայնված են երեխա ունեցող աշխատողների իրավունքները (ավելի կարճ ժամերով աշխատելու հնարավորության նախատեսում, իրենց կարգավիճակով պայմանավորված տրամադրվող ընդմիջումների օգտագործման ճկուն մեխանիզմների սահմանում), նախատեսված են աշխատողների մասնագիտական հմտությունների զարգացմանը և արտադրողականության խթանմանն ուղղված կարգավորումներ (աշխատողների մասնագիտական ուսուցման կազմակերպման համապարփակ կարգավորումների նախատեսում):</p> <p>3. Բարելավվել են աշխատող-գործատու հարաբերությունները՝ աշխատանքային</p>			
--	--	--	---	--	--	--

			հարաբերությունների կարգավորումների պարզեցման արդյունքում:			
		2.2 Հայաստանի Հանրապետության և Եվրոպական միության և Ատոմային էներգիայի եվրոպական համայնքի ու դրանց անդամ պետությունների միջև կնքված «Համապարփակ և ընդլայնված գործընկերության համաձայնագրի» շրջանակներում՝ ԵՄ հրահանգների պահանջներին ՀՀ աշխատանքային օրենսդրության համապատասխանեցման նպատակով համապատասխան իրավական ակտերն ընդունված են	ՀՀ աշխատանքային օրենսդրության կարգավորումները համապատասխանեցված են ԵՄ այն հրահանգների պահանջներին, որոնց մասով համապատասխանեցումները պետք է իրականացվեն 2025 թվականին:		2025 թվականի դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ	Ֆինանսավորում չի պահանջվում
		2.3 Աշխատանքային վեճերի լուծման արտադատական համակարգի ներդրման մոդելի և ֆինանսական գնահատականի վերաբերյալ վերլուծության ներկայացում Վարչապետի աշխատակազմ	Աշխատանքային վեճերի լուծման արտադատական համակարգի ներդրման համար նախընտրելի մոդելի վերաբերյալ առաջարկությունը և մոդելի ներդրման համար պահանջվող ֆինանսական միջոցների գնահատականը առկա են:	Տեսչական մարմինների աշխատանքների համակարգման գրասենյակ	2022 թվականի սեպտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	Ֆինանսական դոնոր կազմակերպություններ
		2.4 Աշխատանքային վեճերի լուծման արտադատական համակարգի ներդրման մոդելի և ֆինանսական	Հնարավոր է դարձել աշխատանքային իրավունքների պաշտպանությունն առանց դատական գործընթացների՝	Արդարադատության նախարարություն	2025 թվականի դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ	Ֆինանսավորում չի պահանջվում

		<p>գնահատականի վերլուծության արդյունքները հաշվի առնելով՝ աշխատանքային վեճերի լուծման արտադատական համակարգի ներդրման համար 2024-2026 թթ. միջնաժամկետ ծախսերի ծրագրով կամ ծրագրի ընդունումից հետո շահագրգիռ քննարկումների արդյունքներով պետական բյուջեից համապատասխան միջոցների տրամադրման հնարավորության պարագայում՝ աշխատանքային վեճերի լուծման արտադատական համակարգի ներդրմանն ուղղված իրավական ակտերն ընդունված են</p>	<p>հնարավորինս կարճ ժամկետներում և առանց հավելյալ ծախսերի:</p>	<p>Տեսչական մարմինների աշխատանքների համակարգման գրասենյակ</p> <p>Առողջապահական և աշխատանքի տեսչական մարմին</p>		
		<p>2.5 «Արհեստակցական միությունների մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» ՀՀ օրենքի նախագծի ներկայացում Վարչապետի աշխատակազմ</p>	<p>1. Սահմանված են կարգավորումներ՝ ուղղված գործուն արհեստակցական միությունների ձևավորմանը, որոնք արդյունավետորեն կհամագործակցեն նաև գործատուների հետ՝ կոլեկտիվ աշխատանքային հարաբերությունների շրջանակներում:</p> <p>2. Արհեստակցական միությունների գործունեությունը կարգավորող օրենսդրությունը համապատասխանեցված է ՀՀ ստանձնած միջազգային</p>	<p>Էկոնոմիկայի նախարարություն</p> <p>Տեսչական մարմինների աշխատանքների համակարգման գրասենյակ</p>	<p>2022 թվականի դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ</p>	<p>Ֆինանսավորում չի պահանջվում</p>

			<p>պարտավորությունների (Աշխատանքի միջազգային կազմակերպության կոնվենցիաներ և Վերանայված եվրոպական սոցիալական խարտիա) պահանջներին: Մասնավորապես, նախատեսված են կարգավորումներ, որոնք հնարավորություն կստեղծեն ճյուղային, տարածքային և հանրապետական մակարդակներում մեկից ավելի միությունների ներկայացվածության համար, ինչը բոլոր մակարդակներում սոցիալական գործընկերության զարգացման և խորացման համար համապատասխան հիմքեր կապահովի:</p>			
		<p>2.6 «Գործատուների միությունների մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» ՀՀ օրենքի նախագծի ներկայացում Վարչապետի աշխատակազմ</p>	<p>1. Սահմանված են կարգավորումներ՝ ուղղված գործատուների գործուն միությունների ձևավորմանը, որոնք արդյունավետորեն կհամագործակցեն նաև արհմիությունների հետ՝ կոլեկտիվ աշխատանքային հարաբերությունների շրջանակներում: 2. Գործատուների միությունների գործունեությունը կարգավորող օրենսդրությունը համապատասխանեցված է ՀՀ</p>	<p>Էկոնոմիկայի նախարարություն Տեսչական մարմինների աշխատանքների համակարգման գրասենյակ</p>	<p>2022 թվականի դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ</p>	<p>Ֆինանսավորում չի պահանջվում</p>

			<p>ստանձնած միջազգային պարտավորությունների (Աշխատանքի միջազգային կազմակերպության կոնվենցիաներ և Վերանայված եվրոպական սոցիալական խարտիա) պահանջներին: Մասնավորապես, նախատեսված են կարգավորումներ, որոնք հնարավորություն կստեղծեն ճյուղային, տարածքային և հանրապետական մակարդակներում մեկից ավելի միությունների ներկայացվածության համար, ինչը բոլոր մակարդակներում սոցիալական գործընկերության զարգացման և խորացման համար համապատասխան հիմքեր կապահովի:</p>			
3	Պետական հատվածի աշխատողների սոցիալական երաշխիքների ընդլայնում	3.1 «Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2012 թվականի դեկտեմբերի 27-ի N 1691-Ն որոշման մեջ լրացումներ և փոփոխություններ կատարելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշումն ընդունված է	<p>1.Սոցիալական փաթեթի շահառուների շրջանակի ընդլայնում, որի արդյունքում՝ սոցփաթեթի իրավունք կունենան նաև՝ 1)սոցփաթեթի շահառու կազմակերպությունների կազմակերպատիրավական ձևի (պետական ոչ առևտրային կազմակերպությունից հիմնադրամի վերակազմակերպված) փոփոխությամբ պայմանավորված սոցփաթեթի</p>		2025 թվականի մայիսի 3-րդ տասնօրյակ	2024-2026 թթ. միջնաժամկետ ծախսային ծրագրով համապատասխան և հնարավորության առկայության դեպքում՝ ՀՀ պետական բյուջեից լրացուցիչ կպահանջվի 537,552.0 հազ

			<p>իրավունքից զրկված շուրջ 299 անձինք, 2)միջին մասնագիտական կրթական ծրագրեր իրականացնող ուսումնական հաստատությունների, մարզաքոլեջի, մանկապատանեկան մարզադպրոցի և կրթության, սպորտի ոլորտի այլ հաստիքային աշխատողներ (ընդհանուր՝ շուրջ 6507 շահառու), 3)համալսարանների կազմում ներառված ավագ դպրոցների շուրջ 245 հաստիքային աշխատողները, «Հանրային ծառայության մասին» ՀՀ օրենքի իմաստով՝ պետական քաղաքական, պետական վարչական և այլ պաշտոնատար (ընդհանուր շուրջ 415) անձինք:</p>			դրամ (7466 շահառուի համար)
4	Կամավորության մշակույթի տարածման և խրախուսման նպատակով՝ կամավորական գործունեությունը և կամավոր աշխատանքը կարգավորող միասնական իրավական	4.1 «Կամավորական գործունեության և կամավոր աշխատանքի մասին» ՀՀ օրենքի նախագծի և դրանից բխող ՀՀ մի շարք օրենքներում փոփոխություններ նախատեսող օրենքների նախագծերի փաթեթի ներկայացում Վարչապետի աշխատակազմ	Ամրագրված են կամավորական գործունեության և կամավոր աշխատանքի ամբողջական և միասնական, կամավորի ինստիտուտի կայացման և կամավորության մշակույթի զարգացման և տարածման համար անհրաժեշտ օրենսդրական կարգավորումներ:		2022 թվականի մարտի 3-րդ տասնօրյակ	Ֆինանսավորում չի պահանջվում

	մեխանիզմների ամրագրում	4.2 Կամավորական դաշտը կարգավորող տեղեկատվական հարթակի (կայքի) շահագործում՝ 2024-2026թթ. միջնաժամկետ ժամանակահատվածի ծախսային ծրագրով համապատասխան հնարավորության առկայության պարագայում	Ինչպես քաղաքացիները, այնպես էլ՝ կամավորական գործունեություն իրականացնող և կամավոր աշխատանք կատարող անձինք պարբերաբար հնարավորություն կունենան պաշտոնական աղբյուրից տեղեկացված լինելու առկա օրենսդրական կարգավորումների վերաբերյալ, ինչպես նաև կձևավորվի ճկուն հարթակ, որտեղ կապահովվի կապ՝ կամավորների և կամավորներ ներգրավելու կարիք ունեցող մարմինների կամ կազմակերպությունների միջև:		«Կամավորական գործունեության և կամավոր աշխատանքի մասին» ՀՀ օրենքի ընդունումից հետո երեք ամսվա ընթացքում	Քննարկել յուրաքանչյուր տարվա ՀՀ պետական բյուջեի միջոցների շրջանակում համապատասխան գումար նախատեսելու հնարավորության հարցը (կայքի ամբողջական մշակման, բովանդակության տեղադրման, տեխնիկական շահագործման աջկման, անվտանգային սերտիֆիկատի ապահովման, դոմեյնի գնման և տեխնիկական աջակցման համար անհրաժեշտ կլինի 1,5-3 մլն դրամ)
5	Նվազագույն ամսական աշխատավարձի շարունակական բարձրացում՝ հաշվի առնելով երկրի	5.1 2025-2027 պետական միջնաժամկետ ծախսերի ծրագրի քննարկման արդյունքներով նվազագույն աշխատավարձի բարձրացման	1. Կբարձրանա նվազագույն ամսական աշխատավարձի չափը, որը կնպաստի՝ 1)աղքատության կրճատմանը,		2025 թվականի դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ	Քննարկել յուրաքանչյուր տարվա ՀՀ պետական բյուջեի

	մակրոտնտեսական ցուցանիշները	համապատասխան հնարավորության առկայության պարագայում՝ «Նվազագույն ամսական աշխատավարձի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություններ կատարելու մասին» ՀՀ օրենքին հավանություն տալու մասին» ՀՀ կառավարության որոշումն ընդունված է	2)նվազագույն և միջին աշխատավարձերի միջև հարաբերակցության նվազմանը, բնակչության կենսամակարդակի բարձրացմանը: 2. Մինչև 2026 թվականը նվազագույն ամսական աշխատավարձի չափը սահմանված է 85 000 դրամ:			միջոցների շրջանակում համապատասխան գումար նախատեսելու հնարավորության հարցը
6	Զբաղվածության կարգավորման պետական ծրագրերի հասցեականության և արդյունավետության բարձրացում, ըստ անհրաժեշտության, նոր ծրագրերի ներդրում, երեխա ունեցող ծնողների համար աշխատանքը և երեխայի խնամքը համատեղելու համար առավել լայն հնարավորությունների ստեղծում, զբաղվածության ոլորտում մատուցվող ծառայությունների բարելավում և շրջանակի ընդլայնում	6.1 «Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2014 թվականի ապրիլի 17-ի N 534-Ն որոշման մեջ փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագծի ներկայացում Վարչապետի աշխատակազմ	Զբաղվածության պետական ծրագրերն իրականացվում են առավել հասցեական, իրավակիրառական պրակտիկայում ի հայտ եկած խնդիրների կարգավորմամբ բարձրացել է ծրագրերի արդյունավետությունը, ըստ անհրաժեշտության, ներդրված են աշխատաշուկայում երիտասարդների, հաշմանդամություն ունեցող անձանց, կանանց մրցունակության բարձրացմանն ուղղված, կրթություն-աշխատաշուկա» փոխառնչությունները խթանող նոր ծրագրեր:		2022 թվականի հոկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	Ֆինանսավորում չի պահանջվում
		6.2 «Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2021 թվականի օգոստոսի 12-ի N	Ռազմական գործողությունների հետևանքով վնասվածք (վիրավորում) ստացած և հաշմանդամություն ունեցող		2022 թվականի մարտի 3-րդ տասնօրյակ	ՀՀ պետական բյուջե

		1326-Լ որոշման մեջ փոփոխություններ կատարելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագծի ներկայացում Վարչապետի աշխատակազմ	անձ ճանաչված նախկին զինծառայողներին (նրանց հավասարեցված անձանց) աշխատանքի տեղավորման դեպքում գործատուին պետական աջակցության տրամադրման միջոցառման իրականացում նաև 2022 թվականին դիմում և թափուր աշխատատեղի հայտ ներկայացրած գործատուների հետ: 2022 թվականին շուրջ 200 նախկին զինծառայող ևս միջոցառման միջոցով աշխատանքի տեղավորման հնարավորություն կստանա:			Յուրաքանչյուր տարվա պետական բյուջեից նախատեսվող ֆինանսավորման չափերը կճշգրտվեն՝ ելնելով տվյալ տարվա պետական բյուջեով այդ նպատակների համար նախատեսված գումարներից
7	Հայաստանի Հանրապետությունում մասնագիտական կողմնորոշման և աշխատուժի ձևավորման համընդհանուր համակարգի զարգացում	7.1 Հանրակրթական համակարգում մասնագիտական կողմնորոշման կարողությունների զարգացում և մեթոդական աջակցություն	Հայաստանի Հանրապետության հանրակրթական դպրոցներում մասնագիտական կողմնորոշման աշխատանքների իրականացման նպատակով ՀՀ կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարության կողմից ներկայացված շուրջ 1500 մանկավարժները վերապատրաստված են արդի և ապագա աշխատաշուկայի պահանջարկին ներկայացվող տեխնոլոգիաներով և ստանում են շարունակական մեթոդական	Կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարություն	2026 թ. սեպտեմբերի 1-ին տասնօրյակ	ՀՀ պետական բյուջե Դոնոր կազմակերպություններ

			աջակցություն և խորհրդատվություն:			
		7.2 Ինտեգրված սոցիալական ծառայությունների համակարգում մասնագիտական կողմնորոշման և կարիերայի ուղղորդման ծառայությունների ներդրում	Միասնական սոցիալական ծառայությունների բոլոր 49 տարածքային կենտրոններում առկա են մասնագիտական կողմնորոշման և կարիերայի ուղղորդման ծառայություններ իրականացնող համապատասխան վերապատրաստում անցած մասնագետներ:		2022 թվականի մայիսի 3-րդ տասնօրյակ	
		7.3 Երեխաների շուրջօրյա խնամք և պաշտպանություն իրականացնող հաստատություններում մասնագիտական կողմնորոշման ծառայությունների ներդրում	Երեխաների շուրջօրյա խնամք և պաշտպանություն իրականացնող բոլոր հաստատություններում ներդրված են մասնագիտական կողմնորոշման և կարիերայի ուղղորդման ծառայություններ, առկա են համապատասխան վերապատրաստում անցած մասնագետներ:		2022թ. հոկտեմբերի 1-ին տասնօրյակ	
		7.4 Նախնական և միջին մասնագիտական կրթության և ուսուցման (ՆՄԿՈՒ) հաստատություններում ներդրված մասնագիտական կողմնորոշման և կարիերայի ուղղորդման կենտրոնների զարգացում	Ֆորմալ կրթության բոլոր մակարդակներում շարունակվելու են մասնագիտական կողմնորոշման և կարիերայի ուղղորդման համընդհանուր համակարգի ներդրման աշխատանքները՝ հիմնված արդի և ապագա աշխատաշուկայի պահանջների վրա: Մասնավորապես, հանրապետության բոլոր 96 ՆՄԿՈՒ հաստատություններում	ՀՀ կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարություն	2021-2022 թվականներ	ՀՀ պետական բյուջե

			նախապես մշակված և կիրառման մեջ փորձարկված մշտադիտարկման չափորոշիչներով գնահատված են մասնագիտական կողմնորոշման և կարիերայի ուղղորդման կենտրոնների արդյունավետությունը:			
8	Քաղաքացիների կենսամակարդակի և սոցիալական վիճակի բարելավում և մատուցվող սոցիալական ծառայությունների որակի բարձրացում	8.1 «Սոցիալական աջակցության մասին» ՀՀ օրենքում և հարակից օրենքներում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին ՀՀ օրենքների նախագծերի ներկայացում Վարչապետի գրասենյակ	1.Սոցիալապես անապահով, աղքատ ընտանիքների սոցիալական կարիքներին համարժեք սոցիալական ծառայությունների բազմազանության և դրանց տրամադրման համար անհրաժեշտ իրավական հենքը ձևավորված է. 2.սոցիալական աշխատանքի ստանդարտները հաստատված են. 3. առկա է սոցիալական պաշտպանության ոլորտի սոցիալական աշխատողների շարունակական վերապատրաստումների մեխանիզմ:		1.2022 թվականի սեպտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ 2.2024 թվականի մարտի 3-րդ տասնօրյակ 3.2024 թվականի հուլիսի 3-րդ տասնօրյակ	Օրենքով չարգելված աղբյուրներ
		8.2 «Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 10.05.2015 թ. N 1061-Ն և 30.01.2014 թ. N 145-Ն որոշումներում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշումն ընդունված է	Ընտանիքի սոցիալական (անապահովության) գնահատման նոր համակարգը գործարկված է, գնահատման բնութագրիչները վերանայված են, ընտանիքների կենսամակարդակի բարձրացմանն ուղղված նպաստների նշանակման և վճարման ընթացակարգերը հստակեցված են, ներդրված են		2023 թվականի սեպտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	

		աղքատության փուլային հաղթահարման մոդելներ			
	8.3 «Կացարանի կարիք ունեցող ընտանիքների կողմից բնակարանի կամ բնակելի տան ձեռքբերմանը պետական աջակցություն տրամադրելու նպատակային ծրագիրը հաստատելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագծի ներկայացում Վարչապետի աշխատակազմ	Մշակվել է սոցիալական հիփոթեքի համակարգը՝ յուրաքանչյուր տարի որոշակի սոցիալական խմբերին դասված ընտանիքների համար կեցության արժանապատիվ պայմաններ ստեղծելու համար		2022 թվականի դեկտեմբերի 1-ին տասնօրյակ	Ֆինանսավորում չի պահանջում
	8.4 «Բնակարանով ապահովելու միասնական սոցիալական ռազմավարությունը և հնգամյա գործողությունների ծրագիրը հաստատելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշումն ընդունված է	Առկա են ցածր եկամուտներ ունեցող, ինչպես նաև անապահով ընտանիքներին և խոցելի այլ խմբերին մշտական կամ ժամանակավոր կացարաններով ապահովման մեխանիզմներ և բնակարանով ապահովման միասնական սոցիալական քաղաքականություն	Քաղաքաշինության կոմիտե Տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարություն Երևանի քաղաքապետարան (համաձայնությամբ)	2024 թվականի հունիսի 3-րդ տասնօրյակ	
	8.5 Սոցիալական պաշտպանության համակարգի՝ ճգնաժամային իրավիճակներում արագ արձագանքման, դիմակայունության մեխանիզմների ներդրում	1. սոցիալական շտապ օգնության համակարգն ամբողջությամբ գործարկված է 2. սոցիալական դեպքի վարման տեղեկատվական ենթահամակարգում ներառված է ճգնաժամային իրավիճակներում արագ արձագանքման մեխանիզմների ծրագրային փաթեթը	Տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարություն	1. 2024 թվականի փետրվարի 1-ին տասնօրյակ 2. 2024 թվականի մարտի 3-րդ տասնօրյակ	

			3. ներդրվել է սննդային քարտերի համակարգ, որը գործում է հանրապետության ողջ տարածքում		3. 2025 թվականի փետրվարի 3-րդ տասնօրյակ	
	8.6 «Ինտեգրված սոցիալական ծառայությունների համակարգի բարեփոխման ռազմավարությունը և միասնական սոցիալական ծառայության զարգացման հնգամյա գործողությունների ծրագիրը հաստատելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշումն ընդունված է	<p>1. սոցիալական դեպքի վարման տեղեկատվական ենթահամակարգը գործարկված է, մշակված է ընտանիքի սոցիալական գնահատման ենթահամակարգի բովանդակային նկարագիրը</p> <p>2. միասնական սոցիալական ծառայության շենքային պայմանները բարելավված են, և տարածքային կենտրոնները տեխնիկապես վերազինված են</p> <p>3. միասնական սոցիալական ծառայության բոլոր սոցիալական աշխատողներն անցել են մասնագիտական վերապատրաստումներ</p> <p>4. առկա է միասնական տեղեկատվական համակարգ, ծառայությունների տրամադրման ընթացակարգերը պարզեցված և ավտոմատացված են</p>		<p>2024 թվականի հունվարի 2-րդ տասնօրյակ</p> <p>1. 2022 թվականի հոկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ</p> <p>2. 2022 թվականի հոկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ</p> <p>3. 2022 թվականի դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ</p> <p>4. 2026 թվականի մարտի 3-րդ տասնօրյակ</p>	<p>ՀԲ</p> <p>աջակցությամբ իրականացվող սոցիալական պաշտպանության ոլորտի վարչարարության 2-րդ ծրագիր՝ 1,751,398,100 դրամ (որից՝ 1,424,709,100 դրամ վարկ, իսկ 326,689,000 դրամ՝ համաֆինանսավորում) և ՀՀ օրենքով չարգելված այլ միջոցներ</p>	

9	<p>Տարեցներին մատուցվող խնամքի ծառայությունների բարելավում և համայնքահեն ծառայությունների ներդրում, զարգացում և ոլորտը կանոնակարգող օրենսդրական դաշտի կատարելագործում</p>	<p>9.1 Սոցիալական պաշտպանության հաստատություններում խնամվող և դրանցից դուրս գտնվող տարեցների սոցիալական կարիքների գնահատում</p>	<p>1. Գնահատված են 1000 տարեցի սոցիալական կարիքները</p> <p>2. Կազմված է տարեցներին մատուցվող ծառայությունների ցանկը</p> <p>3. Մինչև 2023 թ. ստեղծված են՝ 1) ցերեկային կենտրոններ հանրապետության բոլոր մարզերում՝ յուրաքանչյուրն առնվազն 50 այցելուի հաշվարկով 2) ճգնաժամային 3 կենտրոն՝ յուրաքանչյուրն առնվազն 20 տարեցի հաշվարկով 3) ընդլայնել տնային խնամքի ծառայությունները՝ հանրապետության բոլոր մարզերում, ներդնելով նաև ամենօրյա խնամքի ծառայություններ՝ տնային պայմաններում</p>	<p>Առողջապահության նախարարություն</p> <p>Տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարություն</p> <p>Կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարություն</p> <p>Հասարակական կազմակերպություններ (համաձայնությամբ)</p>	<p>2022 թվականի դեկտեմբերի 1-ին տասնօրյակ</p>	<p>Ֆինանսավորում չի պահանջում</p>
		<p>9.2 «Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2015 թվականի սեպտեմբերի 25-ի N 1112-Ն որոշման մեջ փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» և</p>	<p>1. Հստակեցված և տարանջատված են տարեց անձանց մատուցվող ծառայությունների ձևերն ու տեսակները՝ ըստ շահառուների խմբերի և կարգավիճակների, պարզեցված է խնամքի տրամադրման գործընթացը</p>		<p>2023 թվականի փետրվարի 2-րդ տասնօրյակ</p>	

		<p>«Տարեց և (կամ) հաշմանդամություն ունեցող անձանց մատուցվող խնամքի հիմնական սկզբունքները և ծառայությունների ու հաստիքային միավորների չափորոշիչները հաստատելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշումն ընդունված է</p>	<p>2.Սահմանված են տարեցների և մատուցվող խնամքի և սոցիալական այլ ծառայությունների համար անհրաժեշտ չափորոշիչները և ծառայություններ մատուցող մասնագետների հաստիքային միավորների չափաքանակները</p>			
		<p>9.3 «Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2015 թվականի սեպտեմբերի 10-ի N 1069-Ն որոշման մեջ փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշումն ընդունված է</p>	<p>Տարանջատված և սահմանված են անօթևան մարդկանց կացարանով ապահովման երեք տիպի ծառայություն՝ ժամանակավոր օթևան (կացարան), մասնագիտացված կացարան (հիմնականում ունեն երկու ուղղվածության՝ տուբերկուլյոզ և (կամ) սեռավարակներ (այդ թվում՝ ՄԻԱՎ/ՁԻԱՀ) ունեցող և հոգեկան առողջության խնդիրներ (ծերունական թուլամտություն, դեմենցիա, փսիխոզ, հոգեկան առողջության և (կամ) մտավոր խնդիրներ) ունեցող անօթևան անձանց համար) և ընդունիչ-ախտորոշիչ կենտրոն, որը հանդիսանում է մյուս ծառայությունների միջև միջանկյալ օղակ և նախատեսված է անձի ինքնությունը չպարզված, ակնհայտ ոչ ադեկվատ վարքագիծ դրսևորող,</p>		<p>2023 թվականի մարտի 3-րդ տասնօրյակ</p>	

			կասկածելի հոգեկան առողջությամբ անօթևան անձանց հրատապ սոցիալական աջակցություն տրամադրելու համար:			
10	Հաշմանդամության հիմքով խտրականության դրսևորումների բացառում, հաշմանդամություն ունեցող անձանց համար անկախ կյանքի ապահովում	10.1 «Հաշմանդամություն ունեցող անձանց սոցիալական ներառման 2022-2027 թվականների համալիր ծրագիրը հաստատելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագծի ներկայացում Վարչապետի աշխատակազմ	«Հաշմանդամություն ունեցող անձանց իրավունքների մասին» օրենքից բխող ենթաօրենսդրական իրավական ակտերի մշակում, օրենքի կիրարկման ապահովում: Հաշմանդամություն ունեցող անձանց հավասար հնարավորությունների, սոցիալական ներառման և անկախ կյանքի ապահովում, համայնքահեն ծառայությունների ներդնում և ընդլայնում:		2022 թվականի ապրիլի 3-րդ տասնօրյակ	Ֆինանսավորում չի պահանջվում
		10.2 «Իսելամիտ հարմարեցումներ ապահովելու կարգը հաստատելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագծի ներկայացում Վարչապետի աշխատակազմ	Հաշմանդամություն ունեցող անձանց հավասար հնարավորությունների և մատչելի պայմանների ապահովում, հաշմանդամության հիմքով խտրականության դրսևորումների բացառում:	Քաղաքաշինության կոմիտե	2022 թվականի մարտի 3-րդ տասնօրյակ	
		10.3 «Պետական հավաստագրերի միջոցով հաշմանդամություն ունեցող անձանց խնամք և սոցիալ-վերականգնողական ծառայություններ տրամադրելու մասին» ՀՀ	Հաշմանդամություն ունեցող անձանց տրամադրվող սոցիալ-վերականգնողական ծառայությունների հզորացում, ծառայությունների մատուցման նոր մեխանիզմների ներդնում:		2024 թվականի դեկտեմբերի 1-ին տասնօրյակ	

		կառավարության որոշումն ընդունված է				
11	Հաշմանդամության գնահատման նոր մոդելի կիրակման ապահովում	11.1 «Անձի ֆունկցիոնալության գնահատման կարգը հաստատելու և Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2006 թվականի մարտի 2-ի N 276-Ն որոշումն ուժը կորցրած ճանաչելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագծի ներկայացում Վարչապետի աշխատակազմ	Անձի կարիքների բազմակողմանի գնահատման վրա հիմնված հաշմանդամության գնահատման նոր մոդելի առկայություն, գնահատման գործընթացի թվայնացում	Առողջապահության նախարարություն Բարձր տեխնոլոգիական արդյունաբերության նախարարություն	2022 թվականի մարտի 3-րդ տասնօրյակ	Ֆինանսավորում չի պահանջվում
		11.2 «Անձի ֆունկցիոնալության գնահատման չափորոշիչներն ու գործիքները հաստատելու և Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2003 թվականի հունիսի 13-ի N 780-Ն որոշումն ուժը կորցրած ճանաչելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագծի ներկայացում Վարչապետի աշխատակազմ	Անձի կարիքների բազմակողմանի գնահատման վրա հիմնված հաշմանդամության գնահատման նոր մոդելի առկայություն, գնահատման չափորոշիչների հաստատում		2022 թվականի մարտի 3-րդ տասնօրյակ	
		11.3 «Ծառայությունների անհատական ծրագիրը կազմելու և իրականացնելու կարգը հաստատելու և Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2015 թվականի դեկտեմբերի 24-ի N 1535-Ն որոշումն ուժը կորցրած	Անձի կարիքների բազմակողմանի գնահատման հիման վրա ծառայությունների որոշարկման մեխանիզմների կատարելագործում:		2022 թվականի մարտի 3-րդ տասնօրյակ	

		ճանաչելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագծի ներկայացում Վարչապետի աշխատակազմ				
12	Երեխաների իրավունքների լիարժեք իրացման համար՝ երեխաների իրավունքների պաշտպանության մեխանիզմների հզորացում	12.1 «ՀՀ ընտանեկան օրենսգրքում փոփոխություններ և լրացումներ իրականացնելու մասին» ՀՀ օրենքի փաթեթին հավանություն տալու մասին» ՀՀ կառավարության որոշումն ընդունված է	<p>2023 թ.` ապահովվել է նախագծի փաթեթի շուրջ առնվազն չորս քննարկում՝ երեխաներին խնամք տրամադրող կազմակերպությունների, շահագրգիռ մարմինների մասնակցությամբ, առնվազն մեկ անգամ քննարկվել է ՀՀ վարչապետի 2019 թվականի օգոստոսի 26-ի N 1197-Ա որոշմամբ ստեղծված աշխատանքային խմբի, ինչպես նաև երեխաների իրավունքների պաշտպանության ազգային հանձնաժողովի նիստի շրջանակներում, առաջարկությունների արդյունքում լրամշակված նախագիծն ուղարկվել է ՀՀ արդարադատության նախարարություն</p> <p>2024 թ.` ՀՀ օրենքի փաթեթը ընդունված է, որով.</p> <p>1. Երեխաների այլընտրանքային խնամքի, մասնավորապես, խնամատարության և որդեգրման գործընթացները բարելավված են,</p> <p>2. Առկա են երեխայի կարծիքի հաշվի առնման հստակ մեխանիզմներ</p>	Արդարադատության նախարարություն	2022-2024 թվականներին	Ֆինանսավորում չի պահանջվում

		<p>12.2 «Երեխայի իրավունքների մասին ՀՀ օրենքում, ինչպես նաև ՀՀ քաղաքացիական օրենսգրքում փոփոխություններ և լրացումներ իրականացնելու մասին» ՀՀ օրենքների փաթեթին հավանություն տալու մասին» ՀՀ կառավարության որոշումն ընդունված է</p>	<p>2023թ.՝ ապահովվել է նախագծի փաթեթի շուրջ առնվազն չորս քննարկում՝ երեխաներին խնամք տրամադրող կազմակերպությունների, շահագրգիռ մարմինների մասնակցությամբ, առնվազն մեկ անգամ քննարկվել է երեխաների իրավունքների պաշտպանության ազգային հանձնաժողովի նիստի շրջանակներում, առաջարկությունների արդյունքում լրամշակված նախագիծն ուղարկվել է ՀՀ արդարադատության նախարարություն</p> <p>2024 թ.՝ «Երեխայի իրավունքների մասին ՀՀ օրենքում, ինչպես նաև ՀՀ քաղաքացիական օրենսգրքում փոփոխություններ և լրացումներ իրականացնելու մասին» ՀՀ օրենքների փաթեթն ընդունվել է, որոնք ամապատասխանեցված են Հայաստանի Հանրապետության կողմից ստանձնած միջազգային պարտավորություններին և ապահովված է երեխայի լավագույն շահի առաջնահերթությունը, և որով</p> <p>1.Երեխաների իրավունքների պաշտպանության ոլորտում առկա է ոլորտային</p>			
--	--	--	---	--	--	--

			<p>պատասխանատուների դերերի հստակ բաշխվածություն</p> <p>2. Կյանքի դժվարին իրավիճակում հայտնված երեխաների հայտնաբերման, ուղղորդման և ծառայությունների տրամադրման գործընթացները բարելավված են</p>		
		<p>12.3 «Առանց ծնողական խնամքի մնացած երեխաների սոցիալական պաշտպանության մասին» ՀՀ օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ իրականացնելու մասին» ՀՀ օրենքի փաթեթին հավանություն տալու մասին» ՀՀ կառավարության որոշումն ընդունված է</p>	<p>1.2023 թ.՝ «Առանց ծնողական խնամքի մնացած երեխաների սոցիալական պաշտպանության մասին ՀՀ օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ իրականացնելու մասին» ՀՀ օրենքի փաթեթն ընդունվել է, որով՝</p> <p>1) ապահովված են առանց ծնողական խնամքի մնացած և առանց ծնողական խնամքի մնացած երեխաների թվին պատկանող անձանց կրթական իրավունքի իրացման համար նպաստավոր պայմանները,</p> <p>2) բարելավվել են շուրջօրյա խնամքի հաստատություններում խնամք ստացող առանց ծնողական խնամքի մնացած երեխաների և շուրջօրյա խնամքի հաստատությունների շրջանավարտ հանդիսացող առանց ծնողական խնամքի մնացած երեխաների թվին</p>		

			պատկանող անձանց ինքնուրույն կյանքի անցմանն ուղղված պայմանները			
13	Շուրջօրյա և ցերեկային խնամք մատուցող պետական ոչ առևտրային կազմակերպությունների շենքային պայմանների բարելավում	13.1 Շուրջօրյա խնամք մատուցող պետական ոչ առևտրային առնվազն 3 կազմակերպությունների շենքային պայմանների մոնիթորինգ և գնահատում	Շենքային պայմանները նախնական գնահատված են, վերանորոգման առաջնահերթությունները որոշված են	Քաղաքաշինության կոմիտե	2022 թվականի դեկտեմբերի 1-ին տասնօրյակ	Ֆինանսավորում չի պահանջվում
		13.2 Համապատասխան մասնագետների կողմից շուրջօրյա և ցերեկային խնամք մատուցող պետական ոչ առևտրային առնվազն 3 կազմակերպությունների շենքային պայմանների նախագծանախահաշվային փաստաթղթերի կազմում՝ մրցույթով ընտրված կազմակերպության միջոցով	Նախագծանախահաշվային աշխատանքների արդյունքում հստակեցվել է անհրաժեշտ ֆինանսական միջոցների չափը		2023 թվականի դեկտեմբերի 1-ին տասնօրյակ	Պահանջվում է ֆինանսավորում արվելիք շինարարական աշխատանքների 5%-ի չափով:
		13.3 Շուրջօրյա և ցերեկային խնամք մատուցող պետական ոչ առևտրային առնվազն 3 կազմակերպությունների շենքային պայմանների բարելավման գործընթացի կազմակերպում	Մրցույթով հաղթած կազմակերպությունների կողմից իրականացված են բարեկարգման աշխատանքներ		2024 թվականի դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ	Պետական բյուջե և Միջազգային կազմակերպություններ

14	<p>Հանրային կյանքի բոլոր ոլորտներում կանանց և տղամարդկանց իրավունքների և հնարավորությունների իրացման համար նպաստավոր պայմանների ապահովում</p>	<p>14.1 «Գենդերային քաղաքականության իրականացման 2024-2026 թվականների ռազմավարությունը և միջոցառումների ծրագիրը հաստատելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշումն ընդունված է</p>	<p>Հասարակական կյանքի բոլոր ոլորտներում, այդ թվում՝ կառավարման և որոշումների կայացման ոլորտում կանանց հավասար մասնակցության առկայություն, տնտեսության ոլորտում կանանց ձեռներեցությունը խթանող ծրագրերի առկայություն, կրթական և առողջապահական ոլորտներում հավասար մատչելիությունն ապահովող ծրագրերի առկայություն, կանանց առաջխաղացման ազգային մեխանիզմի ամրամնդմանն ուղղված միջոցառումների առկայություն:</p>	<p>Շրջակա միջավայրի նախարարություն</p> <p>Կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարություն</p> <p>Արդարադատության նախարարություն</p> <p>Տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարություն</p> <p>Արտաքին գործերի նախարարության</p> <p>Էկոնոմիկայի նախարարություն</p> <p>Առողջապահության նախարարություն</p> <p>Ոստիկանություն</p> <p>Պաշտպանության նախարարություն</p> <p>Վիճակագրական կոմիտե</p> <p>Երևանի քաղաքապետարան Մարդու իրավունքների պաշտպան</p>	<p>2024 թվականի մարտի 2-րդ տասնօրյակ</p>	<p>Ֆինանսավորում չի պահանջվում</p>
----	---	--	---	--	--	------------------------------------

				<p>Հասարակական կազմակերպություններ (համաձայնությամբ)</p> <p>Միջազգային կազմակերպություններ (համաձայնությամբ)</p>		
		<p>14.2 Կանանց ռեսուրս կենտրոնների համագործակցային ցանցի հիմնում Հայաստանի Հանրապետության 8 մարզերում:</p>	<p>Հայաստանի Հանրապետության 8 մարզերում Կանանց ռեսուրս կենտրոնների համագործակցային ցանցի առկայություն, որի հիմքում ընկած կլինի կանանց անհրաժեշտ հմտությունների և կարողությունների զարգացմանն ուղղված՝ ուսուցման և այլ օժանդակող ծրագրերի իրականացումը:</p>	<p>Հասարակական կազմակերպություններ (համաձայնությամբ)</p> <p>Միջազգային կազմակերպություններ (համաձայնությամբ)</p>	<p>2022-2026 թվականներին</p>	<p>Պետական բյուջե և օրենքով չարգելված այլ միջոցներ</p>
			<p>2023թ.՝ Հայաստանի Հանրապետության 2 մարզերում Կանանց ռեսուրս կենտրոնների համագործակցային ցանցի առկայություն, որի հիմքում ընկած կլինի կանանց անհրաժեշտ հմտությունների և կարողությունների զարգացմանն ուղղված՝ ուսուցման և այլ օժանդակող ծրագրերի իրականացումը:</p>			

			<p>2024 թ.՝ Հայաստանի Հանրապետության 4 մարզերում Կանանց ռեսուրս կենտրոնների համագործակցային ցանցի առկայություն, որի հիմքում ընկած կլինի կանանց անհրաժեշտ հմտությունների և կարողությունների զարգացմանն ուղղված՝ ուսուցման և այլ օժանդակող ծրագրերի իրականացումը:</p>			
			<p>2025 թ.՝ Հայաստանի Հանրապետության 6 մարզերում Կանանց ռեսուրս կենտրոնների համագործակցային ցանցի առկայություն, որի հիմքում ընկած կլինի կանանց անհրաժեշտ հմտությունների և կարողությունների զարգացմանն ուղղված՝ ուսուցման և այլ օժանդակող ծրագրերի իրականացումը:</p>			
			<p>2026 թ.՝ Հայաստանի Հանրապետության 8 մարզերում Կանանց ռեսուրս կենտրոնների համագործակցային ցանցի առկայություն, որի հիմքում ընկած կլինի կանանց անհրաժեշտ հմտությունների և կարողությունների զարգացմանն ուղղված՝ ուսուցման և այլ օժանդակող ծրագրերի իրականացումը:</p>			

15	<p>Մարդկանց թրաֆիքինգի և շահագործման դեմ պայքարի շրջանակում փոփոխվող իրավիճակին և ստանձնած միջազգային պարտավորություններին համահունչ օրենսդրական փոփոխությունների իրականացում, պետության կողմից տրամադրվող թրաֆիքինգի և շահագործման, սեռական բռնության ենթարկված անձանց սոցիալ-հոգեբանական վերականգնողական ծառայությունների բարելավում, միջգերատեսչական, միաջազգային և հասարակական կառույցների հետ համագործակցության կայուն մեխանիզմների ներդրում:</p>	<p>15.1 «Մարդկանց թրաֆիքինգի և շահագործման դեմ պայքարի յոթերորդ՝ 2023-2026 թթ. Ազգային ծրագիրը և դրանից բխող միջոցառումների ցանկը հաստատելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշումն ընդունված է:</p>	<p>Մարդկանց թրաֆիքինգի և շահագործման դեմ պայքարի շրջանակում համապարփակ միջոցառումների իրականացման և երևույթի առավել արդյունավետ կանխարգելման առկայություն (բարելավված օրենսդրական դաշտի առկայություն, խնդրով զբաղվող միջգերատեսչական ակտիվ համագործակցության առկայություն, խնդրին առնչվող առաջնային օղակի որակավորված մասնագետների առկայություն, առավել շատ թվով բացահայտված դեպքերի առկայություն, աջակցության և պաշտպանության մեխանիզմների հստակեցում</p>	<p>Կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարություն</p> <p>Արտաքին գործերի նախարարություն</p> <p>Առողջապահության նախարարություն</p> <p>Արդարադատության նախարարություն</p> <p>Տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարության միգրացիոն ծառայություն</p> <p>Ազգային անվտանգության ծառայություն</p> <p>Ոստիկանություն</p> <p>Քննչական կոմիտե (համաձայնությամբ)</p> <p>Գլխավոր դատախազություն (համաձայնությամբ)</p>	<p>2023 թվականի մարտի 3-րդ տասնօրյակ</p>	<p>Ֆինանսավորում չի պահանջվում</p>
----	--	--	--	--	--	------------------------------------

				<p>Առողջապահական և աշխատանքի տեսչական մարմին</p> <p>Մարդու իրավունքների պաշտպանի գրասենյակ (համաձայնությամբ)</p> <p>Սփյուռքի գործերի գլխավոր հանձնակատարի գրասենյակ</p> <p>Հասարակական կազմակերպություններ (համաձայնությամբ)</p> <p>Միջազգային կազմակերպություններ (համաձայնությամբ)</p>		
	15.2 Մարդկանց թրաֆիքինգի և շահագործման ենթարկված անձանց սոցիալ-վերականգնողական ծառայությունների ընդլայնում	1.Մարդկանց թրաֆիքինգի և շահագործման ենթարկված անձանց սոցիալ-վերականգնողական ծառայությունների գնահատում	Հասարակական կազմակերպություններ (համաձայնությամբ)	2023 թվականի մարտի 3-րդ տասնօրյակ	Պետական բյուջե և օրենքով չարգելված այլ միջոցներ	
		2.Մարդկանց թրաֆիքինգի և շահագործման ենթարկված անձանց սոցիալ-վերականգնողական ծառայությունների համատեքստում Միասնական	Միջազգային կազմակերպություններ (համաձայնությամբ)	2024 թվականի նոյեմբերի 2-րդ տասնօրյակ		

			<p>սոցիալական ծառայության տարածքային կենտրոնների հետ համագործակցային հարաբերությունների ստեղծում</p> <p>3.Մարդկանց թրաֆիքինգի և շահագործման ենթարկված անձանց սոցիալական վերաինտեգրմանն ուղղված մեխանիզմների առկայություն</p> <p>4.Մարդկանց թրաֆիքինգի և շահագործման ենթարկված անձանց սոցիալ-վերականգնողական ծառայությունների արդյունքների գնահատում</p>		<p>2025 թվականի հոկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ</p> <p>2026 թվականի մայիսի 1-ին տասնօրյակ</p>	
16	<p>Ընտանիքում բռնության երևույթի կանխարգելմանն ուղղված համալիր միջոցառումների և ծրագրերի իրականացում</p>	<p>16.1 Բոլոր մարզերում և Երևան քաղաքում գործող՝ ընտանիքում բռնության ենթարկված անձանց աջակցության կենտրոնների կողմից տրամադրվող աջակցության տեսակների և մատուցվող ծառայությունների ընդլայնում, մասնավորապես, կանանց տնտեսական զարգացմանն ու հզորացմանն ուղղված աջակցության նոր տեսակների ավելացմամբ</p>	<p>1.Սոցիալական վերաինտեգրմանը և սեփական կյանքի ինքնուրույն կազմակերպմանն ուղղված մեխանիզմների ներդրման վրա՝ ընտանիքում բռնության ենթարկված անձանց աջակցություն տրամադրող մասնագիտացված կազմակերպությունների կողմից անհատական կարիքի գնահատման վրա հիմնված մատուցվող ծառայությունների ընդլայնված համակարգի առկայություն թվով 3 մարզերում:</p> <p>2.Սոցիալական վերաինտեգրմանը և սեփական կյանքի ինքնուրույն կազմակերպմանն ուղղված</p>	<p>Հասարակական կազմակերպություններ (համաձայնությամբ)</p> <p>Միջազգային կազմակերպություններ (համաձայնությամբ)</p>	<p>2023 թվականի հոկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ</p> <p>2024 թվականի մայիսի 1-ին տասնօրյակ</p>	<p>Պետական բյուջե և օրենքով չարգելված այլ միջոցներ</p>

			<p>մեխանիզմների ներդրման վրա՝ ընտանիքում բռնության ենթարկված անձանց աջակցություն տրամադրող մասնագիտացված կազմակերպությունների կողմից անհատական կարիքի գնահատման վրա հիմնված մատուցվող ծառայությունների ընդլայնված համակարգի առկայություն թվով 6 մարզերում:</p>			
			<p>3.Սոցիալական վերաինտեգրմանը և սեփական կյանքի ինքնուրույն կազմակերպմանն ուղղված մեխանիզմների ներդրման վրա՝ ընտանիքում բռնության ենթարկված անձանց աջակցություն տրամադրող մասնագիտացված կազմակերպությունների կողմից անհատական կարիքի գնահատման վրա հիմնված մատուցվող ծառայությունների ընդլայնված համակարգի առկայություն թվով 9 մարզերում:</p>		<p>2025 թվականի մայիսի 1-ին տասնօրյակ</p>	
			<p>4.Սոցիալական վերաինտեգրմանը և սեփական կյանքի ինքնուրույն կազմակերպմանն ուղղված մեխանիզմների ներդրման վրա՝ ընտանիքում բռնության</p>		<p>2026 թվականի մայիսի 1-ին տասնօրյակ</p>	

		<p>ենթարկված անձանց աջակցություն տրամադրող մասնագիտացված կազմակերպությունների կողմից անհատական կարիքի գնահատման վրա հիմնված մատուցվող ծառայությունների ընդլայնված համակարգի առկայություն << բոլոր մարզերում և Երևան քաղաքում:</p>			
	<p>16.2 Ընտանիքում բռնության ենթարկված անձանց ապաստարանի ծառայությունների ընդլայնում</p>	<p>1.Ընտանիքում բռնության ենթարկված անձանց թվով 1 ապաստարանի ավելացում՝ սեփական կյանքի ինքնուրույն կազմակերպմանն ուղղված մեխանիզմների ներդրմամբ:</p>	<p>Հասարակական կազմակերպություններ (համաձայնությամբ)</p> <p>Միջազգային կազմակերպություններ (համաձայնությամբ)</p>	<p>2024 թվականի մարտի 1-ին տասնօրյակ.</p>	<p>Պետական բյուջե և օրենքով չարգելված այլ միջոցներ</p>
<p>2.Ընտանիքում բռնության ենթարկված անձանց թվով ևս 1 ապաստարանի ավելացում՝ սեփական կյանքի ինքնուրույն կազմակերպմանն ուղղված մեխանիզմների ներդրմամբ:</p>		<p>2025 թվականի մարտի 1-ին տասնօրյակ</p>			
<p>3.Ընտանիքում բռնության ենթարկված անձանց ապաստարանների քանակի ավելացման և սոցիալական վերաինտեգրմանն ու սեփական կյանքի ինքնուրույն կազմակերպմանն ուղղված մեխանիզմների ներդրման հիման վրա մատուցվող ծառայությունների ընդլայնված համակարգի որակի և</p>		<p>2026 թվականի մայիսի 1-ին տասնօրյակ</p>			

			արդյունավետության գնահատում:			
17	Առաջիկա տարիներին ծնելիության կայուն աճ ապահովելու, իսկ երկարաժամկետ հեռանկարում՝ հանրապետության բնակչության թվի էական աճ գրանցելու նախադրյալների ստեղծում	17.1. ՀՀ ժողովրդագրական իրավիճակի բարելավման նոր ռազմավարության և 2022-2026 թվականների գործողությունների ծրագրի նախագծի ներկայացում Վարչապետի աշխատակազմ	Հաստատված՝ ժողովրդագրական իրավիճակի բարելավման ռազմավարության և 2022-2026 թվականների գործողությունների ծրագրի առկայություն, որտեղ կամրագրվեն ժողովրդագրական իրավիճակի բարելավմանն ուղղված՝ առաջիկա 5 տարիներին ձեռնարկվելիք քայլերը		2022 թվականի ապրիլի 3-րդ տասնօրյակ	Ֆինանսավորում չի պահանջվում
		17.2. «Պետական նպաստների մասին» օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» օրենքի նախագծի ներկայացում Վարչապետի աշխատակազմ	2023 թ. հունվարի 1-ից մինչև 2 տարեկան երեխայի խնամքի նպաստ նշանակվում է բոլոր մայրերին՝ անկախ նրանց հաշվառման (բնակության) վայրի: Արդյունքում շահառուների թիվը կավելանա ի հաշիվ շուրջ 10000 չաշխատող, քաղաքաբնակ մայրերի՝ 2023թ. հունվարի 1-ին և դրանից հետո ծնված երեխաների խնամքի կապակցությամբ		2022 թվականի հունիսի 1-ին տասնօրյակ	ՀՀ պետական բյուջե, ծախսերը 2023 թ. կավելանան շուրջ 1.2 մլրդ դրամով (խնամքի նպաստի չափը՝ 30,700 դրամ)
		17.3. «Ընտանիքում 3-րդ և յուրաքանչյուր հաջորդ նոր ծնված երեխայի ծննդյան կապակցությամբ դրամական աջակցություն նշանակելու և վճարելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման	Սահմանվել է դրամական աջակցության նոր տեսակ 2022 թ. հունվարի 1-ից հետո ծնված երեխաների հաշվառմամբ ընտանիքներին մինչև 6 տարեկան 3-րդ և հաջորդ երեխաների համար ամսական		2021 թվականի դեկտեմբերի 1-ին տասնօրյակը	ՀՀ պետական բյուջե, ծախսերը 2023-2026թ. յուրաքանչյուր տարի նախորդ տարվա նկատմամբ

		նախագծի ներկայացում Վարչապետի աշխատակազմ	կտրամադրվի 50,000 դրամ ֆինանսական աջակցություն			կավելանան 5.4 մլրդ դրամով
		17.4. «Գյուղաբնակ Երիտասարդ և երեխա ունեցող ընտանիքներին աջակցելու պետական աջակցության 2023-2026 թվականների ծրագրերը հաստատելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագծի ներկայացում Վարչապետի աշխատակազմ	Սահմանված են պետական աջակցության 2023-2026 թվականների ծրագրեր, որոնք ուղղված են գյուղաբնակ Երիտասարդ և երեխա ունեցող ընտանիքներին սոցիալ-տնտեսական աջակցություն տրամադրելուն	Էկոնոմիկայի նախարարություն Բարձր տեխնոլոգիական արդյունաբերության նախարարություն Տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարություն Պետական եկամուտների կոմիտե	2022 թվականի սեպտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	ՀՀ պետական բյուջե, ծախսերը կգնահատվեն հետագայում՝ ծրագրերից ելնելով
18	Կենսաթոշակատուներին և նպաստառուներին մատուցվող ծառայությունների որակի բարձրացում, ինչպես նաև կենսաթոշակների և նպաստների նշանակման, վճարման գործընթացների լավարկում, առցանց մատուցվող ծառայությունների սպեկտրի ընդլայնում	18.1 «ՀՀ կառավարության 2011 թվականի մայիսի 5-ի N 665-Ն որոշման մեջ փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագծի ներկայացում Վարչապետի աշխատակազմ	Ապահովվել է առցանց դիմումի հիման վրա կենսաթոշակ նշանակելուց (վերահաշվարկելուց) հետո աշխատած ժամանակահատվածն աշխատանքային ստաժում հաշվառելը և աշխատող կենսաթոշակատուի կենսաթոշակը վերահաշվարկելը		2021 թվականի նոյեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	Ֆինանսավորում չի պահանջվում
		18.2 «ՀՀ կառավարության 2011 թվականի մայիսի 5-ի N 670-Ն որոշման մեջ փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» ՀՀ կառավարության	Ապահովվել է առցանց դիմումի հիման վրա աշխատող կենսաթոշակատուի (նպաստառուի) կենսաթոշակ (նպաստ) վճարելու եղանակը		2022 թվականի մարտի 3-րդ տասնօրյակ	Ֆինանսավորում չի պահանջվում

		որոշման նախագծի ներկայացում Վարչապետի աշխատակազմ				
		18.3 ՀՀ պետական բյուջե վերականգնված՝ սխալմամբ (ՀՀ օրենսդրության խախտմամբ) ավելի վճարված կենսաթոշակների և նպաստների գումարների հաշվառման ենթահամակարգի գործարկում	Ավտոմատացվել է որոշումների կայացման գործընթացը:	Բարձր տեխնոլոգիական արդյունաբերության նախարարություն	2025 թվականի հունվարի 3-րդ տասնօրյակ	ՀՀ պետական բյուջե
		18.4 «Պետական նպաստների մասին» օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» և «Ժամանակավոր անաշխատունակության և մայրության նպաստների մասին» օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» ՀՀ օրենքներին հավանություն տալու մասին» ՀՀ կառավարության որոշումն ընդունված է	Ապահովվել են էլեկտրոնային առողջապահության համակարգի տվյալների հիման վրա Միասնական սոցիալական ծառայության կողմից մայրության նպաստի նշանակումը և վճարումը:	Առողջապահության նախարարություն Բարձր տեխնոլոգիական արդյունաբերության նախարարություն Պետական եկամուտների կոմիտե	2024 թվականի հունիսի 2-րդ տասնօրյակ	ՀՀ պետական բյուջե Լրացուցիչ ծախսերի պահանջը հնարավոր կլինի գնահատել գործընթացի իրականացման փուլում
19	Պարբերաբար վերանայվելու (բարձրացվելու) պետական կենսաթոշակների և նպաստների չափերը	19.1 «ՀՀ կառավարության 2010 թվականի դեկտեմբերի 30-ի N 1734-Ն, 2013 թվականի դեկտեմբերի 26-ի N 1489-Ն և 2015 թվականի դեկտեմբերի 29-ի N 1566-Ն որոշումներում փոփոխություններ կատարելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշումն ընդունված է	1. Նվազագույն կենսաթոշակի և կենսաթոշակի միջին չափերը 2026 թ. հավասարեցվել են, համապատասխանաբար, պարենային և սպառողական զամբյուղների արժեքներին, 2. Ծերության նպաստի, հաշմանդամության նպաստի, կերակրողին կորցնելու դեպքում նպաստի, խնամքի նպաստի		2021-2026 թվականներին յուրաքանչյուր տարվա դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ	ՀՀ պետական բյուջե 2023-2026թթ. պետական բյուջեով ծախսեր նախատեսված լինելու դեպքում

			<p>չափերը 2026 թ. հավասարեցվել են պարենային զամբյուղի արժեքին:</p>		
			<p>1. Նվազագույն կենսաթոշակի և կենսաթոշակի միջին չափերը նախորդ տարվա նկատմամբ բարձրացվել են՝ 2026 թ., համապատասխանաբար, պարենային և սպառողական զամբյուղների արժեքներին հավասարեցվելն ապահվելու համար,</p> <p>2. Ծերության նպաստի, հաշմանդամության նպաստի, կերակրողին կորցնելու դեպքում նպաստի, խնամքի նպաստի չափերը նախորդ տարվա նկատմամբ բարձրացվել են՝ 2026 թ., պարենային զամբյուղի արժեքին հավասարեցվելն ապահվելու համար</p>	<p>2023 թվականի դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ</p>	<p>ՀՀ պետական բյուջե՝ 2023թ. պետական բյուջեով ծախսեր նախատեսված լինելու դեպքում</p>
			<p>2. Ծերության նպաստի, հաշմանդամության նպաստի, կերակրողին կորցնելու դեպքում նպաստի, խնամքի նպաստի չափերը նախորդ տարվա նկատմամբ բարձրացվել են՝ 2026 թ., պարենային զամբյուղի արժեքին հավասարեցվելն ապահվելու համար</p>	<p>2024 թվականի դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ</p>	<p>ՀՀ պետական բյուջե՝ 2024թ. պետական բյուջեով ծախսեր նախատեսված լինելու դեպքում</p>
			<p>1. Նվազագույն կենսաթոշակի և կենսաթոշակի միջին չափերը հավասարեցվել են, համապատասխանաբար, պարենային և սպառողական զամբյուղների արժեքներին,</p> <p>2. Ծերության նպաստի, հաշմանդամության նպաստի, կերակրողին կորցնելու դեպքում նպաստի, խնամքի նպաստի չափերը հավասարեցվել են պարենային զամբյուղի արժեքին</p>	<p>2025 թվականի դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ</p>	<p>ՀՀ պետական բյուջե՝ 2025 թ. պետական բյուջեով ծախսեր նախատեսված լինելու դեպքում</p>
			<p>1. Նվազագույն կենսաթոշակի և կենսաթոշակի միջին չափերը հավասարեցվել են, համապատասխանաբար, պարենային և սպառողական զամբյուղների արժեքներին,</p> <p>2. Ծերության նպաստի, հաշմանդամության նպաստի, կերակրողին կորցնելու դեպքում նպաստի, խնամքի նպաստի չափերը հավասարեցվել են պարենային զամբյուղի արժեքին</p>	<p>2026 թվականի դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ</p>	<p>ՀՀ պետական բյուջե՝ 2026թ. պետական բյուջեով ծախսեր նախատեսված լինելու դեպքում</p>

20	<p>Զինճառայողների և նրանց ընտանիքների անդամների, զինճառայողների և նրանց ընտանիքների սոցիալական պաշտպանության (կենսաթոշակային ապահովության) բարձրացում, զինճառայողների սոցիալական ապահովման երաշխիքների մեծացում</p>	<p>20.1 «Պետական կենսաթոշակների մասին» օրենքում փոփոխություններ կատարելու մասին» օրենքի նախագծի ներկայացում Վարչապետի աշխատակազմ</p>	<p>«Զինվորական ծառայության և զինճառայողի կարգավիճակի մասին» և «Պետական պաշտոններ և պետական ծառայության պաշտոններ զբաղեցնող անձանց վարձատրության մասին» օրենքներով զինճառայողների վարձատրության համակարգում կատարված փոփոխություններին համապատասխան (նշված օրենքներում փոփոխություններ կատարված լինելու դեպքում) զինվորական կենսաթոշակի վերանայված հաշվարկման կարգ</p>	<p>Պաշտպանության նախարարություն Ոստիկանություն Ազգային անվտանգության ծառայություն Արտակարգ իրավիճակների նախարարություն Արդարադատության նախարարություն</p>	<p>2022 թվականի դեկտեմբերի 1-ին տասնօրյակ</p>	<p>ՀՀ պետական բյուջե Հաշվարկները կարող են ներկայացվել նշված օրենքներում փոփոխությունների ընդունումից հետո՝ պայմանավորված զինճառայողների վարձատրության համակարգի փոփոխությամբ</p>
21	<p>Նախկինում վերցված ու չմարված գյուղատնտեսական վարկերի պատճառով վատ վարկային պատմություն ունեցող անձանց վարկային պատմությունների բարելավման նպատակով խորհրդատվության տրամադրման ծրագիր</p>	<p>21.1 «Նախկինում վերցված ու չմարված գյուղատնտեսական վարկերի պատճառով վատ վարկային պատմություն ունեցող անձանց վարկային պատմությունների բարելավման նպատակով խորհրդատվության տրամադրման ծրագրին հավանություն տալու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագծի ներկայացում Վարչապետի աշխատակազմ</p>	<p>«Նախկինում վերցված ու չմարված գյուղատնտեսական վարկերի պատճառով վատ վարկային պատմություն ունեցող անձանց վարկային պատմությունների բարելավման նպատակով խորհրդատվության տրամադրման ծրագրին հավանություն տալու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագիծը ներկայացված է Վարչապետի աշխատակազմ</p>	<p>Կենտրոնական բանկ Ֆինանսների նախարարություն Էկոնոմիկայի նախարարություն</p>	<p>Կառավարության ծրագրից բխող հնգամյա միջոցառումների ծրագրի ընդունումից հետո՝ 3-ամսյա ժամկետում</p>	<p>Ֆինանսավորում չի պահանջվում</p>
22	<p>Սոցիալական պաշտպանության ոլորտում վարվող քաղաքականության առաջնահերթություններ</p>	<p>22.1 Սոցիալական պաշտպանության ոլորտում իրականացվող ծրագրերի և մատուցվող ծառայությունների մշտադիտարկման և</p>	<p>1. ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարի համապատասխան հրամանով հաստատվել է</p>		<p>1.2022 թվականի հունիսի 3-րդ տասնօրյակ</p>	<p>Ֆինանսավորում չի պահանջվում</p>

<p>ը սահմանելու նպատակով առկա խնդիրների բացահայտումը, իրականացվող ծրագրերի արդյունավետության և հասցեականության բարձրացումը, շահառուների և այլ շահագրգիռ կողմերի ծրագրերից բավարարվածության աստիճանի գնահատումը, ՀՀ պետական բյուջեի միջոցների նպատակային օգտագործումը և կռուպցիոն ռիսկերի նվազեցումը</p>	<p>գնահատման (ՄԳ) համակարգի ներդրում</p>	<p>ծրագրերի ՄԳ-ի կարգը և մեթոդաբանությունը:</p> <p>2. ՀՀ պետական բյուջե ներառված մեկ ծրագրի մոնիթորինգ և գնահատում:</p> <p>3. ՀՀ պետական բյուջեում ներառված մինչև չորս ծրագրի մոնիթորինգ և գնահատում:</p> <p>4. ՀՀ պետական բյուջեում ներառված մինչև չորս ծրագրի մոնիթորինգ և գնահատում:</p> <p>5. ՀՀ պետական բյուջեում ներառված մինչև չորս ծրագրի մոնիթորինգ և գնահատում:</p> <p>6. ՀՀ պետական բյուջեում ներառված մինչև չորս ծրագրի մոնիթորինգ և գնահատում:</p>		<p>2.2022 թվականի դեկտեմբերի 1-ին տասնօրյակ</p> <p>3.2023 թվականի դեկտեմբերի 1-ին տասնօրյակ</p> <p>4. 2024 թվականի դեկտեմբերի 1-ին տասնօրյակ տասնօրյակ</p> <p>5.2025 թվականի դեկտեմբերի 1-ին տասնօրյակ տասնօրյակ</p> <p>6. 2026 թվականի դեկտեմբերի 1-ին տասնօրյակ տասնօրյակ</p>	
---	--	---	--	---	--

Առողջապահության նախարարություն

NN	Նպատակ	Միջոցառումներ	Ակնկալվող արդյունք	Համակատարող	Ժամկետ	Ֆինանսավորման աղբյուր և կանխատեսվող չափ
1	2	3	4	5	6	7

1	Բնակչության բժշկական օգնության և սպասարկման մատչելիության և հասանելիության ապահովում	<p>1.1 «Առողջության համապարփակ ապահովագրության հայեցակարգը հաստատելու մասին» կառավարության որոշման նախագիծը Վարչապետի աշխատակազմ ներկայացնելը</p>	<p>Առողջության համապարփակ ապահովագրության հայեցակարգով առողջության համապարփակ ապահովագրության հիմնական սկզբունքների, ծառայությունների փաթեթների, ապահովագրության ներդրման միջոցառումների և դրանց ներդրման ժամկետների ամրագրում</p>	<p>Ֆինանսների նախարարություն</p> <p>Աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարություն</p> <p>Էկոնոմիկայի նախարարություն</p> <p>Պետական եկամուտների կոմիտե</p> <p>Կենտրոնական բանկ (համաձայնությամբ)</p>	<p>2021թ. դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ</p>	<p>Լրացուցիչ ռեսուրսներ չեն պահանջվում</p>
		<p>1.2 «Առողջության համապարփակ բժշկական ապահովագրության մասին» օրենքի նախագիծը Վարչապետի աշխատակազմ ներկայացնելը</p>	<p>Առողջության համապարփակ ապահովագրության ներդրումն ապահովող օրենսդրական դաշտի կարգավորում: Օրենսդրական հիմքերի ամրագրում, որի արդյունքում բժշկական օգնության և սպասարկման կարիք ունեցող ապահովագրված յուրաքանչյուր</p>		<p>2022թ. մարտի 3-րդ տասնօրյակ</p>	<p>Լրացուցիչ ռեսուրսներ չեն պահանջվում</p>

			քաղաքացու, հաստատված փաթեթների շրջանակներում, առողջապահական ծառայություններից անվճար օգտվելու հնարավորություն կտրվի:			
		1.3 Առողջության համապարփակ ապահովագրության հիմնադրամի և դրա կառավարման խորհրդի ստեղծում, վերջինիս գործունեությունը կարգավորող ենթաօրենսդրական նորմատիվ իրավական ակտերի փաթեթի մշակում, առողջության համապարփակ ապահովագրության ներդրումն ապահովող ենթաօրենսդրական ակտերի ընդունում	Առողջության համապարփակ ապահովագրության ներդրումն ապահովելու նպատակով Առողջության համապարփակ ապահովագրության հիմնադրամի հիմնադրում և դրա կառավարման խորհրդի՝ սահմանված կարգով ընտրություն, վերջինիս գործունեությունը կարգավորող ենթաօրենսդրական նորմատիվ իրավական ակտերի փաթեթի ընդունում, որի միջոցով կիրականացվեն բժշկական ծառայությունների գործառույթները:		2022թ. նոյեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	Տվյալ տարվա ՀՀ պետական բյուջեով ոլորտի գծով նախատեսված հատկացումների շրջանակում (2023-2025 թթ.-ի համար շուրջ 5.098.000.000 ՀՀ դրամ)
		1.4 Հիմնական բժշկական ծառայությունների փաթեթի գնահատման ավտոմատացված համակարգի մշակում, հիմնական ծառայությունների փաթեթների գնահատում՝ ակտուարական հաշվարկների և կանխատեսումների միջոցով	Հիմնական բժշկական ծառայությունների փաթեթի գնահատման բժշկական ծառայությունների ներդրում, որի միջոցով ավտոմատ ռեժիմով կիրականացվեն կանխատեսումներ ֆինանսական ծախսերի, ծառայությունների հիմնական փաթեթում անհրաժեշտ ծառայությունների ներառման, տարբեր ռիսկերի վերաբերյալ:	-	2022-2023 թթ.	Տվյալ տարվա ՀՀ պետական բյուջեով ոլորտի գծով նախատեսված հատկացումների շրջանակում (30.000.000 ՀՀ դրամ)

		<p>1.5 «Բժշկական օգնության և սպասարկման ծառայությունների գների միասնական մեթոդաբանությունը, բժշկական օգնության և սպասարկման ծառայությունների գների կանոնակարգման հանձնաժողովի ձևավորման և գործունեության կարգը, ինչպես նաև մշտադիտարկման և վերանայման կարգը, անհրաժեշտ տվյալների հավաքագրման ձևաչափերը հաստատելու մասին» Առողջապահության նախարարի հրամանի ընդունում</p>	<p>Բժշկական օգնության և սպասարկման ծառայությունների գների միասնական մեթոդաբանության ներդնում, բժշկական օգնության և սպասարկման ծառայությունների գների կանոնակարգման հանձնաժողովի ձևավորում և գործունեության կարգի ընդունում, ինչպես նաև մշտադիտարկման և վերանայման կարգերի ընդունում, անհրաժեշտ տվյալների հավաքագրման ձևաչափերի հաստատում, որի արդյունքում կկանոնակարգվեն տվյալների հավաքագրման ձևաչափերը, գների կանոնակարգման հանձնաժողովի ձևավորումը, որն իր դրական ազդեցությունը կունենա ծառայությունների շուկայի վրա, և այն կդառնա առավել կանխատեսելի բնակչության համար:</p>	-	2022 թ. հոկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	Տվյալ տարվա ՀՀ պետական բյուջեով ոլորտի գծով նախատեսված հատկացումների շրջանակում (12.000.000 ՀՀ դրամ)
		<p>1.6 «Բժշկական օգնության և սպասարկման ծառայությունների գների հաշվարկման ավտոմատացված տեղեկատվական համակարգը և հիմնական ծառայությունների փաթեթում ընդգրկված ծառայությունների</p>	<p>Առողջապահության նախարարության կողմից հաստատված տեխնիկական առաջադրանք, մշակված ծրագրային փաթեթ, բժշկական ծառայությունների հաշվարկված գների և բժշկական օգնության և սպասարկման</p>	-	2022թ. հոկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	Տվյալ տարվա ՀՀ պետական բյուջեով ոլորտի գծով նախատեսված հատկացումների շրջանակում

		գները հաստատելու մասին» Առողջապահության նախարարի հրամանի ընդունում	Ծառայությունների գների հաշվարկման ավտոմատացված տեղեկատվական համակարգի ներդրում			(32.000.000 ՀՀ դրամ)
		1.7 «Բժշկական ծառայությունների գնման մրցակցային ընթացակարգը հաստատելու մասին» Առողջապահության նախարարի հրամանի ընդունում	Բժշկական օգնության և սպասարկման ծառայությունների մատուցման որակի հասանելիության և մատչելիության բարձրացում, ինչպես նաև ծառայությունների գների օպտիմալացում և ընդհանուր ծախսերի իջեցում: Արդյունքում մասնավոր ծախսերի տեսակարար կշիռը ընդհանուր առողջապահական ծախսերում կնվազեցվի 40 տոկոսով:		2022թ. օգոստոսի 3-րդ տասնօրյակ	Լրացուցիչ ռեսուրսներ չեն պահանջվում
2	Սոցիալական նշանակության առավել տարածված վարակիչ հիվանդությունների դեմ պայքար	2.1 «Արտաընդերային վիրուսային հեպատիտների կանխարգելման և վերահսկման 2023-2026 թվականների միջոցառումների ծրագիրը հաստատելու մասին» Առողջապահության նախարարի հրամանի ընդունում	Հրամանով հաստատված արտաընդերային վիրուսային հեպատիտների դեմ պայքար. - վիրուսային հեպատիտ Յ-ով տարեկան առնվազն 1000 անձի ընդգրկում բուժման ծրագրում, անվճար դեղերի 100% տրամադրում, ապրելիության ցուցանիշների աճ՝ վաղ հայտնաբերման դեպքում 96% առողջացում, իսկ ուշ հայտնաբերման դեպքում 75% բարելավում	-	2022թ. դեկտեմբերի 1-ին տասնօրյակ	ՀՀ պետական բյուջեի «1188. Դեղապահովում» ծրագրի «12001. Դեղորայքի տրամադրում ամբուլատոր-պոլիկլինիկական, հիվանդանոցային բուժօգնություն ստացողներին և հատուկ խմբերում ընդգրկված ֆիզիկական անձանց» միջոցառմամբ տարեկան շուրջ

					100 միլիոն ՀՀ դրամ	
		2.2 «ՄԻԱՎ/ՁԻԱՀ-ին հակազդման միջոցառումների ծրագիր (2022-2026թթ.) հաստատելու մասին» Առողջապահության նախարարի հրամանի ընդունում	- ՄԻԱՎ/ՁԻԱՀ-ով հիվանդների առնվազն 80%-ի հայտնաբերում - Հայտնաբերվածների առնվազն 90%-ի ընդգրկում բուժման ծրագրերում	-	2022թ. հունվարի 3-րդ տասնօրյակ	Լրացուցիչ ռեսուրսներ չեն պահանջվում
3	Չարորակ նորագոյացությունների դեմ պայքար	3.1 Չարորակ նորագոյացությունների դեմ պայքարի միջոցառումների իրականացում, դեղի անվճար տրամադրում	Միջոցառումների իրականացման ավարտին չարորակ նորագոյացություններից մահացության ցուցանիշի նվազում 2,5%-ով, վաղ հայտնաբերման ցուցանիշի բարելավում՝ 5%-ով - 5 և 10 տարվա ապրելիության ցուցանիշների բարելավում՝ համապատասխանաբար 25%-ով և 10%- ով: 2023 թ.-ին չարորակ նորագոյացություններով պայմանավորված մահացություն (100 հազ. բնակչի հաշվով մահեր)՝ 178.4. 2024 թ.-ին չարորակ նորագոյացություններով պայմանավորված մահացություն (100 հազ. բնակչի հաշվով մահեր)՝ 177.2.	-	2021-2024 թթ.	ՀՀ պետական բյուջեի «1202. Ոչ վարակիչ հիվանդությունների բժշկական օգնության ապահովում» ծրագրի «11004. Ուռուցքաբանական և արյունաբանական հիվանդությունների բժշկական օգնության ծառայություններ» միջոցառում 2023թ. 6,2 մլրդ դրամ Քիմիոթերապիայի ֆինանսավորման ավելացում՝ 1 կուրսը 300 000 ՀՀ դրամ հաշվարկով՝

					տարեկան 3,6 մլրդ ՀՀ դրամ: Լրացուցիչ միջոցները կնախատեսվեն տվյալ տարվա ՀՀ պետական բյուջեով ոլորտի գծով նախատեսված հատկացումների շրջանակում
	3.2 2022 թվականից սկսած ուռուցքաբանական, մասնավորապես, կրծքագեղձի քաղցկեղի ախտորոշմամբ 4-րդ փուլի HER դրական ենթատիպով պացիենտներին, նախատեսվում է տրամադրել, նոր սերնդի, թանկարժեք «Տրաստուզումաբ լուծույթ ե/մ ներարկման 600մգ/5մլ» դեղը	Դեղի անվճար տրամադրման շնորհիվ 2024-2026թթ-ի ընթացքում կբարելավվի շուրջ 728 պացիենտի կյանքի որակը, մասնավորապես՝ մահացության մակարդակի նվազում և ապրելիության, կյանքի տևողության մինչև 5 տարի երկարացում: 2023թ. ելնելով հատկացված ֆինանսական միջոցներից նախատեսվում է կրծքագեղձի քաղցկեղի ախտորոշմամբ 1-ից 3-րդ փուլի HER դրական ենթատիպով պացիենտներին շարունակական տրամադրել, նոր սերնդի, թանկարժեք հակաուռուցքային «Տրաստուզումաբ» դեղով:	-	2022-2026թթ.	ՀՀ պետական բյուջեի «1188. Դեղապահովում» ծրագրի «12001.Դեղորայքի տրամադրում ամբուլատորայով կլինիկական, հիվանդանոցային բուժօգնություն ստացողներին և հատուկ խմբերում ընդգրկված ֆիզիկական անձանց» միջոցառմամբ տարեկան նախատեսված է մոտ 750,0 մլն դրամ կամ 1,500,000

			<p>2024 թվականից սկսված կրծքագեղձի քաղցկեղի ախտորոշմամբ 4-րդ փուլի HER դրական ենթատիպով պացիենտներին, նախատեսվում է անվճար տրամադրել «Տրաստուզումաբ» դեղով:</p> <p>2024 թվականին նախատեսվում է ծրագրում ընդգրկել շուրջ 200 պացիենտ, 2025-2026թթ-ին նախատեսվում է, որ պացիենտների տարեկան աճը կկազմի 15-20%:</p>			<p>ԱՄՆ-ի դոլար, որում ներառված է նաև 4-րդ փուլի HER դրական ենթատիպով պացիենտների համար նախատեսված դեղի արժեքը՝ 100 մլն դրամ նախատեսվում է որպես նոր նախաձեռնություն իրականացվելու է 2024 թվականից</p>
4	Բնակչության սոցիալական կամ հատուկ խմբերի և հիվանդությունների ցանկերում ընդգրկված շահառուներին անվճար դեղերի շարունակական տրամադրում	4.1 «ՀՀ կառավարության 2019 թվականի մայիսի 30-ի N 642-Ն որոշման մեջ փոփոխություններ կատարելու մասին» կառավարության որոշման ընդունում	<p>Թվով 4 նոր հիվանդությունների և համախտանիշների ավելացում, ինչպես նաև արդեն իսկ ընդգրկված թվով 12 հիվանդությունների բուժման համար նախատեսված դեղերի ցանկի վերանայում, ընդլայնում և ձեռք բերվող քանակների ավելացում:</p> <p>Միջոցառման արդյունքում շուրջ 200000 շահառուի դեղապահովման մակարդակի բարձրացում մինչև 100%, իսկ թվով 4 նոր հիվանդությունների ավելացման շնորհիվ շուրջ 350 շահառուների, այդ թվում՝ երեխաների, նախկինում երբևէ</p>	-	2024թ. հոկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	<p>ՀՀ պետական բյուջեի «1188. Դեղապահովում» ծրագրի «12001. Դեղորայքի տրամադրում ամբուլատորայովի կլինիկական, հիվանդանոցային բուժօգնություն ստացողներին և հատուկ խմբերում ընդգրկված ֆիզիկական անձանց» միջոցառում, տարեկան 4,1 մլրդ դրամ</p>

			<p>պետության կողմից չտրամադրված դեղերով 100%-ով ապահովում:</p> <p>Արդյունքում ընդհանուր առմամբ շուրջ 200350 շահառուի 100%-ով դեղերով ապահովում, հիվանդությունների թվի, որոնց առկայության դեպքում դեղերը տրամադրվում են անվճար, ավելացում 12-ից 16, հիվանդանոցային բեռի թեթևացում, հիվանդության առաջընթացի կանխարգելման շնորհիվ հաշմանդամության և մահացության ցուցանիշների նվազում շուրջ 4 %-ով:</p>			Նախատեսվում է որպես նոր նախաձեռնություն իրականացվելու է 2024 թվականից
		<p>4.2 «Առողջապահության նախարարի 2021 թվականի հուլիսի 28-ի N 56-Ն հրամանում փոփոխություններ կատարելու մասին» Առողջապահության նախարարի հրամանի ընդունում</p>	<p>Միջոցառման արդյունքում ՀՀ կառավարության 2019 թվականի մայիսի 30-ի N 642-Ն որոշման N 1 հավելվածով բնակչության սոցիալական կամ հատուկ խմբերի ցանկում ընդգրկված 220.000 շահառուների դեղերով ապահովման մակարդակի 80% բարձրացում և պացիենտների կողմից դեղերին հատկացվող ֆինանսական բեռի թեթևացում:</p>	-	2023 թ. մայիսի 3-րդ տասնօրյակ	Լրացուցիչ ռեսուրսներ չեն պահանջվում
5	Առավել տարածված ոչ վարակիչ հիվանդությունների կանխարգելում և վաղ հայտնաբերում	5.1 Կոլոռեկտալ քաղցկեղի վաղ հայտնաբերման սքրինինգային ծրագրի ներդրում	Կոլոռեկտալ քաղցկեղի վաղ հայտնաբերման սքրինինգային ծրագրի ներդրման արդյունքում կոլոռեկտալ քաղցկեղի վաղ հայտնաբերելիության բարձրացում, մահացության ցուցանիշի իջեցում:	Տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարություն	2022-2026 թթ.	Տվյալ տարվա ՀՀ պետական բյուջեով ոլորտի գծով նախատեսված հատկացումների շրջանակում

		<p>Նշված միջոցառման նպատակն է կայունացնել և առնվազն 1,5%-ով նվազեցնել ԿԲ-ի հետևանքով առաջացող վաղաժամ մահացությունը:</p> <p>2023թ.-ին իրականացված հետազոտությունների թիվ՝ 3700.</p> <p>2024թ.-ին իրականացված հետազոտությունների թիվ՝ 3900.</p> <p>2025թ.-ին իրականացված հետազոտությունների թիվ՝ 4000.</p> <p>2026թ.-ին իրականացված հետազոտությունների թիվ՝ 4100.</p>	Երևանի քաղաքապետարան (համաձայնությամբ)		
	5.2 Շարունակել և ընդլայնել կանանց ընդգրկվածությունն արգանդի պարանոցի քաղցկեղի՝ ՊԱՊ-քսուքի հետազոտություններում	<p>Կանանց 30-60 տարիքային խմբի արգանդի պարանոցի քաղցկեղի՝ ՊԱՊ-քսուքի հետազոտություններում ընդգրկվածության ընդլայնում՝ շուրջ 5%-ով:</p> <p>2023թ. - ՊԱՊ-քսուքի հետազոտություններում կանանց ընդգրկվածության ընդլայնում՝ շուրջ 1%-ով:</p> <p>2024թ. - ՊԱՊ-քսուքի հետազոտություններում կանանց ընդգրկվածության ընդլայնում՝ շուրջ 1%-ով:</p> <p>2025թ. - ՊԱՊ-քսուքի հետազոտություններում կանանց ընդգրկվածության ընդլայնում՝ շուրջ 1%-ով:</p>	-	2021-2025 թթ.	<p>ՀՀ պետական բյուջեի «1099. Առողջության առաջնային պահպանում» ծրագրի «11001. Ամբուլատորապոլի կլինիկական բժշկական օգնության ծառայություններ» Միջազգային կազմակերպությունների կողմից հատկացված միջոցներ</p> <p>ՀՀ օրենքով չարգելված այլ միջոցներ</p>

	5.3 Ոչ վարակիչ հիվանդությունների զարգացմանը նպաստող ռիսկի գործոնների տարածվածության հետազոտության իրականացում	Ոչ վարակիչ հիվանդությունների զարգացմանը նպաստող ռիսկի գործոնների տարածվածության մոնիթորինգային համակարգն ստեղծված է:	-	2023թ. մարտի 3-րդ տասնօրյակ	Այլ դոնորներ կամ ՀՀ ՄԺԾԾ 2023-2025թթ. շրջանակում 58 մլն դրամ
	5.4 «Ծխախոտային արտադրատեսակների և դրանց փոխարինիչների օգտագործման հետևանքով առողջությանը հասցվող վնասի նվազեցման և կանխարգելման մասին» օրենքի կիրարկումն ապահովելու նպատակով մշտադիտարկման աշխատանքների իրականացում	«Ծխախոտային արտադրատեսակների և դրանց փոխարինիչների օգտագործման հետևանքով առողջությանը հասցվող վնասի նվազեցման և կանխարգելման մասին» օրենքի դրույթների կիրարկման ուղղությամբ տարեկան առնվազն 1000 օբյեկտի մշտադիտարկում	Շուկայի վերահսկողության տեսչական մարմին Առողջապահական և աշխատանքի տեսչական մարմին Ոստիկանություն	2022-2026թթ.	Պետական բյուջեով նախատեսված միջոցների շրջանակներում (1003 ծրագրի 11005 միջոցառում)
	5.5 Սիրտ-անոթային հիվանդությունների դեմ պայքարի միջոցառումների իրականացում	Ծրագրով նախատեսված միջոցառումների իրականացման ավարտին արյան շրջանառության համակարգի հիվանդություններից մահացության ցուցանիշի նվազում 5%-ով	-	2022-2023 թթ.	ՀՀ պետական բյուջեի «1202. Ոչ վարակիչ հիվանդությունների բժշկական օգնության ապահովում» ծրագրի «11005. Սրտի անհետաձգելի վիրահատություններ» (2023 թ. համար 1,65 մլրդ դրամ)

		<p>5.6 Օրգանների և/կամ հյուսվածքների փոխապատվաստման ծառայությունների ընդլայնում</p>	<p>Փոխապատվաստումների ընդհանուր թվի ավելացում մինչև 200՝ 5 տարվա ընթացքում՝ տարեկան իրականացված մինչև 40 փոխապատվաստում</p>	<p>-</p>	<p>2022-2026 թթ.</p>	<p>ՀՀ պետական բյուջեի «1207. Սոցիալապես անապահով և առանձին խմբերի անձանց բժշկական օգնություն» ծրագրի «11007. Փոխապատվաստման ծառայություններ» միջոցառմամբ 2023թ. 203,0 մլն դրամ Լրացուցիչ միջոցները կնախատեսվեն տվյալ տարվա ՀՀ պետական բյուջեով ոլորտի գծով նախատեսված հատկացումների շրջանակում</p>
		<p>5.7 Առողջ ապրելակերպի՝ ներառյալ առողջ սնուցման, ֆիզիկական ակտիվության խթանման, ծխախոտի օգտագործման, ծխախոտի ծխի վնասակար ազդեցության, ակոհոլի չարաշահման վնասների վերաբերյալ հանրային իրազեկման</p>	<p>Առողջ ապրելակերպի և ոչ վարակիչ հիվանդությունների ռիսկի գործոնների վերաբերյալ տարեկան առնվազն 3 միջոցառման իրականացում:</p> <p>Նշված միջոցառման նպատակն է կայունացնել և առնվազն 1,5%-ով</p>	<p>Շրջակա միջավայրի նախարարություն</p> <p>Կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարություն</p>	<p>2021-2026թթ.</p>	<p>Պետական բյուջեի «1003. Հանրային առողջության պահպանում» ծրագրի «11005. Առողջ ապրելակերպի խթանման և</p>

		<p>միջոցառումների կազմակերպում (էլեկտրոնային հաղորդակցության, կրթական ծրագրերի իրականացման, ինչպես նաև տպագիր նյութերի տարածման միջոցով)</p>	<p>նվազեցնել առավել տարածված թվով չորս ՈՎՀ-ի առաջացման ռիսկի գործոններին ենթարկվող անձանց թիվը</p>	<p>Աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարություն</p> <p>Երևանի քաղաքապետարան (համաձայնությամբ)</p> <p>ՀՀ Մարզպետարաններ</p> <p>Միջազգային կազմակերպություններ (համաձայնությամբ)</p> <p>Հասարակական կազմակերպություններ (համաձայնությամբ)</p>		<p>ծխելու դեմ պայքարի միջոցառումներ» միջոցառման շրջանակում տարեկան 100,0 մլն դրամ</p>
		<p>5.8 Սննդամթերքում հագեցած ճարպերի/ տրանս-ճարպերի, ազատ շաքարների և աղի քանակների սահմանափակմանն ուղղված միջազգային փորձի ուսումնասիրություն և համապատասխան միջոցառումների իրականացման առաջարկությունների ներկայացում</p>	<p>Սննդամթերքում հագեցած ճարպերի/ տրանսճարպերի, ազատ շաքարների և աղի քանակների վերաբերյալ սպառողների իրազեկվածության բարձրացմանն ուղղված կարգավորումների սահմանում՝ ներառյալ սննդամթերքում վերոնշյալ բաղադրիչների առկայության և քանակների վերաբերյալ մակնշման կարգավորումը:</p>	<p>Էկոնոմիկայի նախարարություն</p>	<p>2024թ. նոյեմբերի 1-ին տասնօրյակ</p>	<p>Տվյալ տարվա ՀՀ պետական բյուջեով ոլորտի գծով նախատեսված հատկացումների շրջանակում</p>

		<p>5.9 «Սննդային նյութերի պրոֆիլավորումը սահմանելու մասին» ՀՀ առողջապահության նախարարի հրամանի ընդունում</p>	<p>«Սննդային նյութերի պրոֆիլավորումը սահմանելու մասին» ՀՀ առողջապահության նախարարի հաստատած հրաման: Երեխաներին ուղղված սննդամթերքի զովազդի կարգավորման համար մշակված գործիքի առկայություն:</p>	<p>Էկոնոմիկայի նախարարություն Սննդամթերքի անվտանգության տեսչական մարմին</p>	<p>2022թ. հոկտեմբերի 1-ին տասնօրյակ</p>	<p>Տվյալ տարվա ՀՀ պետական բյուջեով ոլորտի գծով նախատեսված հատկացումների շրջանակում</p>
		<p>5.10 Առողջ սնուցմանն ուղղված օրենսդրական կարգավորումների ուսումնասիրություն, բացերի վերհանում և «Առողջ սնուցմանն ուղղված իրավական ակտերի փոփոխությունների առաջարկների ներկայացման ժամանակացույցը սահմանելու մասին» առողջապահության նախարարի հրամանի ընդունում</p>	<p>Առողջ սնուցմանն ուղղված օրենսդրական կարգավորումների իրականացման վերաբերյալ Առողջապահության նախարարի հրամանով հաստատված իրավական ակտերի փոփոխությունների առաջարկների ներկայացման ժամանակացույցի առկայություն</p>	<p>Էկոնոմիկայի նախարարություն</p>	<p>2025թ. նոյեմբերի 3-րդ տասնօրյակ</p>	<p>Տվյալ տարվա ՀՀ պետական բյուջեով ոլորտի գծով նախատեսված հատկացումների շրջանակում</p>
		<p>5.11 Կրծքագեղձի քաղցկեղի կանխարգելման և վաղ հայտնաբերման սքրինինգային հետազոտությունների իրականացում ՀՀ Լոռու, Տավուշի և Սյունիքի մարզերի բնակչության ռիսկային խմբերի շրջանում</p>	<p>Շուրջ 26.000 սքրինինգային հետազոտության իրականացում: Նշված միջոցառման նպատակն է կայունացնել և տարեկան առնվազն 1,5%-ով նվազեցնել կրծքագեղձի քաղցկեղի հետևանքով վաղաժամ մահացությունը: 2023թ. համար իրականացված շուրջ 2000 հետազոտություն</p>	<p>-</p>	<p>2020թ. հունվարի 2-րդ տասնօրյակ - 2023թ. մարտի 2-րդ տասնօրյակ</p>	<p>Կայունացման և զարգացման Եվրասիական հիմնադրամի միջոցներից ֆինանսավորվող «Առողջապահության առաջնային օղակում ոչ վարակիչ հիվանդությունների կանխարգելման</p>

						և վերահսկման կատարելագործում» դրամաշնորհային ծրագիր (շուրջ 57,6 մլն ՀՀ դրամ)
6.	Բնակչության հոգեկան առողջության բարելավում, հոգեկան առողջության խնդիրներ ունեցող անձանց իրավունքների պաշտպանություն, հոգեկան առողջության պահպանման և բարելավման համակարգի զարգացում, բնակչության հոգեկան առողջության խնդիրների առաջացման կանխարգելում, հոգեկան առողջության երկարատև խնդիրներ ունեցող անձանց հոգե-սոցիալական վերականգնում և սոցիալական ներգրավվածության ապահովում, կադրային ներուժի զարգացում	6.1 «Հոգեկան առողջության պահպանման և բարելավման միջոցառումների ծրագիրը հաստատելու մասին» Առողջապահության նախարարի հրամանի ընդունում	2022-2026թթ. համար հոգեկան առողջության պահպանման և բարելավման միջոցառումների ցանկը մշակված է	Աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարություն Տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարություն	2022թ. հուլիսի 1-ին տասնօրյակ	Լրացուցիչ ռեսուրսներ չեն պահանջվում
7	«Ծխախոտի դեմ պայքարի Առողջապահության համաշխարհային կազմակերպության» շրջանակային կոնվենցիայի	7.1 «Ծխախոտի դեմ պայքարի Առողջապահության համաշխարհային կազմակերպության» շրջանակային կոնվենցիայի	«Ծխախոտի դեմ պայքարի Առողջապահության համաշխարհային կազմակերպության» շրջանակային կոնվենցիայի «Ծխախոտային արտադրատեսակների ապօրինի առևտուրը	Արտաքին գործերի նախարարություն	2022թ. մայիսի 1-ին տասնօրյակ	Տվյալ տարվա ՀՀ պետական բյուջեով ոլորտի գծով նախատեսված

	«Ծխախոտային արտադրատեսակների ապօրինի առևտուրը վերացնելու մասին» արձանագրության վավերացում	«Ծխախոտային արտադրատեսակների ապօրինի առևտուրը վերացնելու մասին» արձանագրության վավերացում ՀՀ Ազգային ժողովի կողմից	վերացնելու մասին» արձանագրությունը վավերացված է			հատկացումների շրջանակում
8	Հակամանրէային դեղերի նկատմամբ կայունության կանխարգելմանն ուղղված միջոցառումների իրականացում	8.1 «Հակամանրէային դեղերի նկատմամբ կայունության հսկողության և կանխարգելմանն ուղղված 2023-2027 թվականների միջոցառումների ծրագիրը հաստատելու մասին» կառավարության որոշման ընդունում	Հակամանրէային դեղերի նկատմամբ կայունության հսկողության և կանխարգելմանն ուղղված 2023-2027 թվականների միջոցառումների ծրագիրը մշակված է	Էկոնոմիկայի նախարարություն Կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարություն Շրջակա միջավայրի նախարարություն Սննդամթերքի անվտանգության տեսչական մարմին Առողջապահական և աշխատանքի տեսչական մարմին	2023թ. նոյեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	Տվյալ տարվա ՀՀ պետական բյուջեով ոլորտի գծով նախատեսված հատկացումների շրջանակում
9	Առողջապահության բնագավառի մասնագիտական գործունեության մասնագիտությունների ցանկերի արդիականացում	9.1 «Բնակչության բժշկական օգնության և սպասարկման մասին» ՀՀ օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» ՀՀ օրենքի նախագիծը Վարչապետի աշխատակազմ ներկայացնելը	Առողջապահության բնագավառի մասնագիտական գործունեության հիմնական մասնագիտությունների և նեղ մասնագիտացումների ցանկերը հաստատելու և բուժաշխատողների անհատական լիցենզավորման համակարգի ներդրման համար	Կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարություն Տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածք-	2022թ. ապրիլի 1-ին տասնօրյակ	Լրացուցիչ ռեսուրսներ չեն պահանջվում

			օրենսդրական հիմքերի առկայություն	ների նախարարություն		
		9.2 «Առողջապահության բնագավառի մասնագիտական գործունեության հիմնական մասնագիտությունների և նեղ մասնագիտացումների ցանկերը սահմանելու մասին» Առողջապահության նախարարի հրամանի ընդունում	Համաշխարհային առողջապահական փորձի պահանջներին համահունչ՝ առողջապահության բնագավառի մասնագիտական գործունեության հիմնական մասնագիտությունների և նեղ մասնագիտացումների արդիականացված և հստակեցված ցանկերը սահմանված են	Կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարություն Տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարություն	2022թ. հոկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	Տվյալ տարվա ՀՀ պետական բյուջեով ոլորտի գծով նախատեսված հատկացումների շրջանակում
		9.3 «Բուժաշխատողների մասնագիտական բնութագրերը հաստատելու մասին» Առողջապահության նախարարի հրամանի ընդունում	Առողջապահության նախարարի հաստատած բուժաշխատողների մասնագիտական ընդհանուր նկարագրեր, որտեղ սահմանված են մասնագետի տեսական և գործնական գիտելիքները, աշխատանքային հմտությունները և ունակությունները, ինչպես նաև մասնագիտական իրավունքները, պարտականությունների և գործառույթների ծավալը	-	2024թ. նոյեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	Լրացուցիչ ռեսուրսներ չեն պահանջվում
10	Մայրական, վերարտադրողական առողջության, առողջապահական գործոնով պայմանավորված ծնելիության բարելավում	10.1 «Վերարտադրողական առողջության բարելավման, պերինատալ կորուստների նվազեցման և առողջապահական գործոնով պայմանավորված ծնելիության բարելավման 2024-2026 թթ. ծրագիրը հաստատելու մասին» կառավարության որոշման ընդունում	Առողջապահական գործոնով պայմանավորված ծնելիության բարելավման գործող ծրագրի ընթացքը և արդյունավետությունը գնահատված են, դրա հիման վրա պերինատալ կորուստների նվազեցմանն ու վերարտադրողական առողջության բարելավմանն ուղղված նոր ծրագիրը մշակված է	-	2024թ. փետրվարի 3-րդ տասնօրյակ	Լրացուցիչ ռեսուրսներ չեն պահանջվում

		<p>10.2 Վերարտադրողական օժանդակ տեխնոլոգիաներով տրամադրվող ծառայությունների (աշխարհագրական և ֆինանսական) մատչելիության ապահովում</p>	<p>Առնվազն 3 մարզում ներարգանդային սերմնավորման ծառայություն մատուցող կենտրոնները/կաբինետները ստեղծված են:</p> <p>2023թ.`_սերմնավորման կաբինետի իրավական հիմքերի ստեղծում (լիցենզավորման պահանջներ, մասնագետների վերապատրաստման ծրագիր), մարզերի ընտրություն: 2024-2026թ.` 1-ական կենտրոնի/կաբինետի ստեղծում</p>	<p>Տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարություն</p> <p>ՀՀ մարզպետարաններ</p>	<p>2023-2026թթ.</p>	<p>Տվյալ տարվա ՀՀ պետական բյուջեով ոլորտի գծով նախատեսված հատկացումների շրջանակում (60 մլն դրամ՝ երեք կենտրոնի սարքավորումային հագեցվածությունն ապահովելու համար)</p>
		<p>10.3 Մարզերում պրենատալ ախտորոշման ծառայությունների ուժեղացում</p>	<p>Առնվազն 2 մարզում պտղի ուլտրաձայնային ախտորոշման համար ժամանակակից սարքավորումների ձեռքբերում, բուժանձնակազմի ուսուցում:</p> <p>Միջոցառման իրականացման արդյունքում շահառու մարզերում 2023-2024թ.` կստեղծվի տարեկան 1 պրենատալ ախտորոշման ծառայություն:</p> <p>2025թ. գործող ախտորոշման ծառայության միջոցով հայտնաբերված հղիների 90%-ը ուղղորդվել են պրենատալ կոնսիլիում իրականացնող կազմակերպություններ</p>	<p>Տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարություն</p> <p>ՀՀ մարզպետարաններ</p> <p>Միջազգային դոնոր կազմակերպություններ</p>	<p>2023-2025թթ.</p>	<p>Տվյալ տարվա ՀՀ պետական բյուջեով ոլորտի գծով նախատեսված հատկացումների շրջանակում</p> <p>ՀՀ օրենքով չարգելված այլ միջոցներ</p>
11	Մայրական առողջության բարելավում	<p>11.1 Հայաստանի Հանրապետությունում կեսարյան հատումների աճի միտման</p>	<p>Հետազոտության արդյունքներն ամփոփված են, կեսարյան հատումների աճի միտման</p>	<p>ՄԱԿ-ի բնակչության հիմնադրամ (համաձայնությամբ)</p>	<p>2022-2023 թթ.</p>	<p>Միջազգային կազմակերպությունների կողմից</p>

		պատճառների հետազոտության իրականացում	հիմնական պատճառները վերհանված են			նպատակային ֆինանսավորում
		11.2 «Հայաստանի Հանրապետությունում կեսարյան հատումների աճի դադարեցմանն ու նվազեցմանն ուղղված միջոցառումների հաստատելու մասին» Առողջապահության նախարարի հրամանի ընդունում	Հանրապետությունում կեսարյան հատումների աճի պատճառները վերլուծված են, վերջիններիս ազդեցության նվազեցմանն ուղղված միջոցառումները՝ սահմանված: Միջոցառման իրականացման արդյունքում հաստատված կլինի կեսարյան հատումների աճի դադարեցմանն ու նվազեցմանն ուղղված համալիր ծրագիր:	-	2023թ. դեկտեմբերի 1-ին տասնօրյակ	Լրացուցիչ ռեսուրսներ չեն պահանջվում
		11.3 Երևանի ծննդօգնության 3-րդ մակարդակի բժշկական կազմակերպությունների կողմից ծննդօգնություն իրականացնող մարզային բժշկական կազմակերպություններին մեթոդական աջակցության ցուցաբերում	2023թ.՝ առողջապահության նախարարի հրամանը ընդունված է, սահմանված միջոցառումների մեկնարկը տրված է: Սկսված 2024թ. -ից մայրական մահացության նվազեցում 18%-ով (տարեկան 6 %-ով):	-	2023-2026թթ.	Տվյալ տարվա ՀՀ պետական բյուջեով ոլորտի գծով նախատեսված հատկացումների շրջանակում ՀՀ օրենքով չարգելված այլ միջոցներ
12	Երեխաների առողջական ցուցանիշների բարելավում, զարգացման բնածին խանգարումների վաղ հայտնաբերում ու շտկում, հաշմանդամության ու մահացության կանխարգելում	12.1 Ադրենոգենիտալ համախտանիշի նորածնային սկրինինգային ծրագրի ներդրում	Բոլոր նորածինների մոտ 170H պրոգեստերոնի որոշում, մինչ-կլինիկական շրջանում ադրենոգենիտալ համախտանիշով երեխաների հայտնաբերում և հորմոնային բուժման կազմակերպում, որի արդյունքում նաև կբացահայտվի տվյալ	Տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարություն ՀՀ մարզպետարաններ	2023թ. դեկտեմբերի 1-ին տասնօրյակ	ՀՀ պետական բյուջեի «1200. Մոր և մանկան առողջության պահպանում» ծրագրի «11007. Բնածին հիպոթիրեոզի, ֆենիլկենտոնու-

			<p>համախտանիշի տարածվածությունը մեր պոպուլյացիայում: Սկրինինգին հաջորդող տարիների ընթացքում ակնկալվում է նշված հիվանդացությամբ պայմանավորված ռեանիմացիոն բուժում պահանջող և մահվան դեպքերի նվազեցում</p>	<p>Երևանի քաղաքապետարան (համաձայնությամբ)</p>		<p>րիայի, լսողության և տեսողության (անհասների ռետինոպաթիա) խանգարումների, կոնքազդրային հոդի խախտման վաղ հայտնաբերման նպատակով նորաձնային սքրինգների անցկացում» միջոցառմամբ տարեկան հատկացվում է 414,2 մլն դրամ</p>
		<p>12.2 Մարզային բժշկական կազմակերպություններում երեխաների ինտենսիվ թերապիայի ծառայությունների բուժանձնակազմի գիտելիքների և մատուցվող ծառայությունների որակի բարձրացում</p>	<p>Հանրապետության բոլոր մարզերում երեխաներին ինտենսիվ բուժօգնություն մատուցող ծառայությունների գնահատում, ըստ անհրաժեշտության վերազինում, երեխաների ինտենսիվ թերապիայի ենթակա տարածված վիճակների ալգորիթմերի մշակում, տպագրում և բաշխում, մարզերի բժշկական կենտրոններում, մանկական ինտենսիվ թերապիայի թեմայով արտագնա ուսուցման կազմակերպում: 2023թ. հաստատված և տպագրված 10 ալգորիթմ:</p>	<p>ՄԱԿ-ի մանկական հիմնադրամ (համաձայնությամբ)</p>	<p>2022-2024թթ.</p>	<p>Միջազգային կազմակերպությունների կողմից նպատակային ֆինանսավորում</p>

			<p>2024թ. մարզի մասնագետների գիտելիքների բարելավում 50%-ով:</p> <p>Միջոցառման իրականացման արդյունքում կապահովվի մարզերում մինչև 1 տարեկան երեխաների մահացության նվազում 15 տոկոսով:</p>			
		<p>12.3 Հայաստանի Հանրապետությունում մանկական պալիատիվ արտահիվանդանոցային պիլոտային ծառայության ստեղծում՝ Երևանի և մոտակա մարզերի շահառուների համար</p>	<p>Մոբիլ բժշկական բրիգադի միջոցով պալիատիվ ծառայության տրամադրում կյանքի վերջին փուլում գտնվող և / կամ կյանքի որակն էապես սահմանափակող հիվանդություններ ունեցող երեխաներին՝ տնային պայմաններում՝ էապես բարելավելով նրանց կյանքի որակը</p>	-	2022-2023 թթ.	<p>Տվյալ տարվա ՀՀ պետական բյուջեով ոլորտի գծով նախատեսված հատկացումների շրջանակում (Տարեկան 30 մլն ՀՀ դրամ)</p>
		<p>12.4 Մոր և մանկան առողջության պահպանման ոլորտում մատուցվող ծառայությունների, հղիների, երեխաների խնամքի, առավել տարածված հիվանդությունների և վիճակների վերաբերյալ տեղեկատվական/խորհրդատվական ինտերնետային հարթակի ստեղծում, գործարկում, պահպանում և պարբերաբար թարմացում</p>	<p>Մոր և մանկան առողջության պահպանման ոլորտում հասանելի ծառայությունների մասին իրազեկում, հղիների, երեխաների խնամքի և հաճախ հանդիպող հիվանդությունների և վիճակների վերաբերյալ իրազեկում, ճիշտ ուղղորդում, ինչի արդյունքում նրանք կստանան բավարար գիտելիք՝ երեխայի վիճակը ճիշտ գնահատելու և մինչհիվանդանոցային փուլում ճիշտ գործելակերպ կիրառելու վերաբերյալ:</p>	<p>ՄԱԿ-ի զարգացման հիմնադրամ (համաձայնությամբ)</p> <p>Հայկական ակնաբուժության նախագիծ ԲՀ (համաձայնությամբ)</p>	2021-2024 թթ.	<p>Տվյալ տարվա ՀՀ պետական բյուջեով ոլորտի գծով նախատեսված հատկացումների շրջանակում</p>

			Մայրերի/խնամողների գիտելիքների բարձրացման նպատակով կայքի պարբերաբար թարմացում:			
13	Դեռահասներին մատուցվող ծառայությունների ներդրում համակարգում ԱԱՊ	13.1 Դպրոցահասակ երեխաներին, դեռահասներին մատուցվող առողջապահական ծառայությունների փաստահեն և ծախսարդյունավետ մոդելի մշակում	Առաջարկների ներկայացում՝ գործող ԱԱՊ համակարգում դեռահասային ծառայության ինտեգրման վերաբերյալ՝ քաղաքային և գյուղական մակարդակներում, դերակատարների և դեռահասային ծառայություն մատուցող բուժանձնակազմի՝ իրենց աշխատանքի նկարագրի հստակեցում	Կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարություն ՄԱԿ-ի բնակչության հիմնադրամ (համաձայնությամբ)	2022թ. դեկտեմբերի 1-ին տասնօրյակ	Միջազգային կազմակերպությունների կողմից նպատակային ֆինանսավորում
		13.2 «Առողջության առաջնային պահպանման բժշկական կազմակերպություններում և հանրակրթական ուսումնական հաստատություններում դպրոցահասակ երեխաների և դեռահասների բժշկական օգնության և սպասարկման կարգը հաստատելու մասին» Առողջապահության նախարարի հրամանի ընդունում	Գործող ԱԱՊ համակարգում դեռահասային ծառայության ինտեգրման վերաբերյալ ներկայացված առաջարկների հիման վրա դպրոցահասակ երեխաների և դեռահասների սպասարկման կարգը մշակված է. դեռահասային ծառայության ներդրման համար նախադրյալների ստեղծում	-	2023թ. դեկտեմբերի 1-ին տասնօրյակ	Լրացուցիչ ռեսուրսներ չեն պահանջվում
14	Էլեկտրոնային առողջապահության արդիականացում	14.1 Առողջապահության նախարարի 2020 թվականի փետրվարի 16-ի N 456-Լ հրամանով հաստատված միջոցառումների իրականացում.	Էլեկտրոնային առողջապահության համակարգում համակարգի մաս կազմող մոդուլները մշակված են, և համակարգը ներդրված է:	Բարձր տեխնոլոգիական արդյունաբերության նախարարություն	2024թ. մարտի 3-րդ տասնօրյակ	Լրացուցիչ ռեսուրսներ չեն պահանջվում

		<p>1. Էլեկտրոնային ուղեգրի, դեղատոմսի, անաշխատունակության թերթիկի մոդուլի մշակում և ներդնում:</p> <p>2. Հիվանդությունների ռեգիստրների մոդուլի մշակում և ներդնում:</p> <p>3. Բժշկական փաստաթղթերի, հաշվետվությունների և մատյանների թվայնացում:</p> <p>4. Պացիենտի էջի իրազեկման աշխատանքներ:</p>	<p>Համակարգին միացված լիցենզավորված բժշկական և դեղատնային գործունեություն իրականացնող կազմակերպությունների թվի ավելացում 5 անգամ:</p>			
15	Արտակարգ իրավիճակներում և ռազմական դրության պայմաններում առողջապահական համակարգի անխափան գործունեության ապահովում	<p>15.1 Առողջապահության նախարարության և Պաշտպանության նախարարության փոխհամագործակցության մեխանիզմների և պլանների վերանայում</p>	<p>Խաղաղ ժամանակ ճշգրտված են փոխհամագործակցության մեխանիզմներն ու պլանները: Ռազմական դրության պայմաններում առողջապահական համակարգը փոխհամագործակցում է ներդաշնակված: Ռազմական դրության պայմաններում առկա են արագ արձագանքման ճկուն մեխանիզմներ, մոբիլիզացիոն ռեսուրսների ծավալման գործուն համակարգեր:</p>	Պաշտպանության նախարարություն	2022թ. սեպտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	Լրացուցիչ ռեսուրսներ չեն պահանջվում
		<p>15.2 Առողջապահության նախարարության և Արտակարգ իրավիճակների նախարարության փոխհամագործակցության մեխանիզմների և պլանների վերանայում</p>	<p>Ճշգրտված են փոխհամագործակցության հարցերը, ուղղությունները, մեխանիզմներն ու առկա է մշակված և հաստատված պլան: Արտակարգ իրավիճակներում առողջապահական համակարգը փոխհամագործակցում է ներդաշնակված:</p>	<p>Արտակարգ իրավիճակների նախարարություն</p> <p>Պաշտպանության նախարարություն</p>	2023թ. նոյեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	Լրացուցիչ ռեսուրսներ չեն պահանջվում

			Արտակարգ իրավիճակներում առկա են արագ արձագանքման ճկուն մեխանիզմներ, ռեզերվային նյութատեխնիկական ռեսուրսների, մասնագիտական ներուժի, անհրաժեշտ կարողությունների և հնարավորությունների ներդրման գործուն համակարգեր:			
16	Հայաստանի Հանրապետության և Վրաստանի առողջապահության համակարգում միջսահմանային համագործակցության բարելավում	16.1 Արագ արձագանքման բժշկական թիմի (ԱԱԲԹ) ստեղծում և միջազգային հավաստագրում	Հայաստանում ստեղծված է արագ արձագանքման բժշկական թիմ (ԱԱԲԹ), որն անցել է համապատասխան վերապատրաստում, մասնակցել է միջազգային շտաբային և դաշտային վարժանքների և հավաստագրվել է Առողջապահության համաշխարհային կազմակերպության (ԱՀԿ) կողմից	Արտակարգ իրավիճակների նախարարություն	2021թ. նոյեմբերի 3-րդ տասնօրյակ - 2023թ. նոյեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	Եվրոպական բնակչության պաշտպանության և հումանիտար օգնության գործառնությունների գլխավոր տնօրինություն (DG ECHO)
17	Վարակիչ հիվանդությունների կանխարգելում	17.1 «Ազգային լաբորատոր համակարգի զարգացման ռազմավարության և դրանից բխող 2022-2026 թվականների միջոցառումների ծրագիրը հաստատելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագիծը Վարչապետի աշխատակազմ ներկայացնելը	Ազգային լաբորատոր համակարգի զարգացման ռազմավարությունը և դրանից բխող 2022-2026 թվականների միջոցառումների ծրագիրը հաստատված է, առաջիկա 5 տարվա հիմնական առաջնահերթությունները, նպատակները, դրանց հասնելու հիմնական գործողություններն ամրագրված են: Առողջապահական ոլորտում գիտական հետազոտությունների իրականացման զարգացում և արդյունքների գործնականում ներդրում:	Էկոնոմիկայի նախարարություն Տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարություն Արդարադատության նախարարություն Պաշտպանության նախարարություն Ազգային անվտանգության ծառայություն	2022 թ. հունիսի 3-րդ տասնօրյակ	Լրացուցիչ ռեսուրսներ չեն պահանջվում

				Ոստիկանություն		
	17.2 Խմելու ջրի որակին վերաբերող նորմերի փոփոխության նախագծի մշակում	Բնակչությանը մատակարարվող խմելու ջրի ԵՄ ստանդարտներին համապատասխան որակի պահանջները սահմանող նախարարի հրամանը հաստատված է	Շրջակա միջավայրի նախարարություն Տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարություն Առողջապահական և աշխատանքի տեսչական մարմին Ջրային կոմիտե «Վեոլիա Ջուր» ՓԲԸ (համաձայնությամբ)	2023թ. նոյեմբերի 1-ին տասնօրյակ	Լրացուցիչ ռեսուրսներ չեն պահանջվում	
	17.3 «ՀՀ վարչապետի 2013 թվականի հունվարի 17-ի N 22-Ա որոշման մեջ փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» վարչապետի որոշման նախագիծը Վարչապետի աշխատակազմ ներկայացնելը	Միջազգային առողջապահական (բժշկասանիտարական) կանոնների կիրառման հարցերով, վարակիչ հիվանդությունների կանխարգելման և դրանց դեմ պայքարի, համընդհանուր լաբորատոր ցանցի գործողությունները համակարգող միջգերատեսչական հանձնաժողովի անհատական կազմի և աշխատակարգի համապատասխանեցում արդի պայմաններին	Աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարություն Արտակարգ իրավիճակների նախարարություն Արդարադատության նախարարություն Արտաքին գործերի նախարարություն Կրթության, գիտության, մշակույթի և	2022թ. հուլիսի 3-րդ տասնօրյակ	Լրացուցիչ ռեսուրսներ չեն պահանջվում	

				<p>սպորտի նախարարություն</p> <p>Շրջակա միջավայրի նախարարություն</p> <p>Պաշտպանության նախարարություն</p> <p>Տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարություն</p> <p>Բարձր տեխնոլոգիական արդյունաբերության նախարարություն</p> <p>Էկոնոմիկայի նախարարություն</p> <p>Ֆինանսների նախարարություն</p> <p>Միջուկային անվտանգության կարգավորման կոմիտե</p> <p>Առողջապահական և աշխատանքի տեսչական մարմին</p>		
--	--	--	--	---	--	--

				<p>Մննդամթերքի անվտանգության տեսչական մարմին</p> <p>Քաղաքացիական ավիացիայի կոմիտե</p>		
		<p>17.4 ՀՀ Կառավարության 17.12.2020թ. N 2129-Ն որոշմամբ հաստատված 2021-2025 թվականների իմունական-խարգելման ազգային ծրագրով նախատեսված միջոցառումների իրականացման ապահովում</p>	<p>1 տարեկան երեխաների պատվաստումներում ամբողջական ընդգրկվածությունը՝ 95% և ավելի</p> <p>1 տարեկան երեխաների պատվաստումներում ամբողջական ընդգրկվածությունը 2023 թվականին՝ 92%, 2024 թվականին՝ 93.5%, 2025 թվականին՝ 95% և ավելի:</p> <p>2 տարեկան երեխաների պատվաստումներում ամբողջական ընդգրկվածությունը՝ 90% և ավելի</p> <p>2 տարեկան երեխաների պատվաստումներում ամբողջական ընդգրկվածությունը 2023 թվականին՝ 90%, 2024 թվականին՝ 90%, 2025 թվականին՝ 90% և ավելի</p> <p>6 տարեկան երեխաների պատվաստումներում ամբողջական ընդգրկվածությունը՝ 90% և ավելի</p>	<p>Տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարություն</p> <p>Կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարություն</p> <p>Պաշտպանության նախարարություն</p> <p>Ֆինանսների նախարարություն</p> <p>Տեղական ինքնակառավարման մարմիններ</p>	<p>2022-2025 թթ.</p>	<p>Տվյալ տարվա ՀՀ պետական բյուջեով ոլորտի գծով նախատեսված հատկացումների շրջանակում</p> <p>(տարեկան 3 մլրդ 700 մլն ՀՀ դրամ)</p>

			<p>6 տարեկան երեխաների պատվաստումներում ամբողջական ընդգրկվածությունը 2023 թվականին՝ 90%, 2024 թվականին՝ 90%, 2025 թվականին՝ 90% և ավելի</p> <p>Զորակոչի ենթակա անձանց պատվաստումներում ընդգրկվածությունը՝ 95% և ավելի:</p> <p>Զորակոչի ենթակա անձանց պատվաստումներում ընդգրկվածությունը՝ 2023 թվականին՝ 95%, 2024 թվականին՝ 95%, 2025 թվականին՝ 95%, և ավելի</p> <p>Կարմրուկի, դիֆթերիայի և պոլիոմիելիտի դեպքերի գրոյական ցուցանիշի գրանցում:</p> <p>Կարմրուկի, դիֆթերիայի և պոլիոմիելիտի տեղական դեպքեր՝ 2023 թվականին՝ 0, 2024 թվականին՝ 0, 2025 թվականին՝ 0:</p>			
		<p>17.5 Նոր պատվաստումների ներդրում՝ ըստ անհրաժեշտության, պատվաստումների նկատմամբ պահանջարկի բարձրացում</p>	<p>18 տարեկան և բարձր տարիքի բնակչության Կորոնավիրուսային հիվանդության դեմ պատվաստումներում ընդգրկվածությունը՝ 70% և ավելի:</p> <p>2023 թվականին՝ 70%, 2024 թվականին՝ 70%, 2025 թվականին՝ 70% և ավելի:</p>	<p>Տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարություն</p> <p>Կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարություն</p>	<p>2022-2025 թթ.</p>	<p>ՀՀ պետական բյուջեի «1003. Հանրային առողջության պահպանում» ծրագրի «11002. Իմունականխարգելման ազգային ծրագիր» միջոցառմամբ</p>

			Կառավարելի վարակիչ հիվանդություններով, այդ թվում՝ ջրծաղկի և կորոնավիրուսային հիվանդության հիվանդացության նվազեցում, դրանց հետևանքով մահվան դեպքերի կանխարգելում և վարակիչ հիվանդությունների նկատմամբ բնակչության անընկալության ապահովում:	Պաշտպանության նախարարություն Ֆինանսների նախարարություն Տեղական ինքնակառավարման մարմիններ	2023թ. 3,7 մլրդ դրամ (տարեկան 32 մլրդ 700 մլն ՀՀ դրամ)
18	Կորոնավիրուսային հիվանդության համավարակի կանխարգելում և արձագանքում	18.1 Կորոնավիրուսային հիվանդության կասկածելի դեպքերի թեստավորում՝ դեպքերի վաղ հայտնաբերում	Դեպքի ստանդարտ բնորոշմանը համապատասխան դեպքերի թեստավորումն ապահովված է	Աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարություն Արտակարգ իրավիճակների նախարարություն Արտաքին գործերի նախարարություն Կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարություն Շրջակա միջավայրի նախարարություն Պաշտպանության նախարարություն Տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածք-	2022թ. դեկտեմբերի 1-ին տասնօրյակ Առնվազն 600.000 թեստի իրականացում՝ 3.000.000.000 ՀՀ դրամ

				<p>ների նախարարություն</p> <p>Բարձր տեխնոլոգիական արդյունաբերության նախարարություն</p> <p>Էկոնոմիկայի նախարարություն</p> <p>Ֆինանսների նախարարություն</p> <p>Առողջապահական և աշխատանքի տեսչական մարմին</p> <p>Սննդամթերքի անվտանգության տեսչական մարմին</p> <p>Քաղաքացիական ավիացիայի կոմիտե</p>		
		<p>18.2 Կորոնավիրուսային հիվանդության դեպքերի համաճարակաբանական հետազոտություն</p>	<p>Կորոնավիրուսային հիվանդության դեպքերի տնային և կազմակերպ օջախներում համաճարակաբանական հետազոտությունների իրականացման, ռիսկերի բացահայտման հիման վրա մշակված և շահագրգիռ գերատեսչություններին ներկայացված կանխարգելիչ և հակահամաճարակային միջոցառումներ</p>	<p>Աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարություն</p> <p>Արտակարգ իրավիճակների նախարարություն</p> <p>Արտաքին գործերի նախարարություն</p> <p>Կրթության, գիտության,</p>	<p>2022թ. դեկտեմբերի 1-ին տասնօրյակ</p>	<p>Առնվազն 159.738 դեպքի հետազոտություն 275.548.050 ՀՀ դրամ</p> <p>Առնվազն 25644 կազմակերպ օջախի հետազոտություն 115.167.204 ՀՀ դրամ</p>

				<p>մշակույթի և սպորտի նախարարություն</p> <p>Շրջակա միջավայրի նախարարություն</p> <p>Պաշտպանության նախարարություն</p> <p>Տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարություն</p> <p>Բարձր տեխնոլոգիական արդյունաբերության նախարարություն</p> <p>Էկոնոմիկայի նախարարություն</p> <p>Ֆինանսների նախարարություն</p> <p>Առողջապահական և աշխատանքի տեսչական մարմին</p> <p>Սննդամթերքի անվտանգության տեսչական մարմին</p> <p>Քաղաքացիական ավիացիայի կոմիտե</p>	<p>Ընդամենը՝ 275.707.788 ՀՀ դրամ</p>
--	--	--	--	--	--

		<p>18.3 Իրավական ակտերի լրամշակում, նոր իրավական ակտերի մշակում՝ ԱՀԿ-ի նոր մոտեցումների հիման վրա</p>	<p>Կորոնավիրուսային հիվանդության կանխարգելիչ և հակահամաճարակային միջոցառումները կանոնակարգող իրավական ակտերը համապատասխանում են ԱՀԿ-ի նոր մոտեցումներին</p>	<p>Աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարություն</p> <p>Արտակարգ իրավիճակների նախարարություն</p> <p>Արտաքին գործերի նախարարություն</p> <p>Կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարություն</p> <p>Շրջակա միջավայրի նախարարություն</p> <p>Պաշտպանության նախարարություն</p> <p>Տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարություն</p> <p>Բարձր տեխնոլոգիական արդյունաբերության նախարարություն</p>	<p>2022թ. դեկտեմբերի 1-ին տասնօրյակ</p>	<p>Լրացուցիչ ռեսուրսներ չեն պահանջվում</p>
--	--	---	---	---	---	--

				<p>Էկոնոմիկայի նախարարություն</p> <p>Ֆինանսների նախարարություն</p> <p>Առողջապահական և աշխատանքի տեսչական մարմին</p> <p>Սննդամթերքի անվտանգության տեսչական մարմին</p> <p>Քաղաքացիական ավիացիայի կոմիտե</p>		
		<p>18.4 Կորոնավիրուսային հիվանդության դեպքերի բուժում</p>	<p>Ըստ անհրաժեշտության՝ երևանյան և մարզային բժշկական կազմակերպությունների վերապրոֆիլավորում կորոնավիրուսային հիվանդության ախտորոշմամբ հիվանդների ընդունման և բուժման համար, ըստ անհրաժեշտության վերապրոֆիլավորված բժշկական կազմակերպությունների արդիականացում՝ շենքային պայմանների բարելավում և հագեցում</p>	<p>-</p>	<p>2026թ. դեկտեմբերի 1-ին տասնօրյակ</p>	<p>Տվյալ տարվա ՀՀ պետական բյուջեով ոլորտի գծով նախատեսված հատկացումների շրջանակում</p>

		<p>18.5 Բնակչության իրազեկում կորոնավիրուսային հիվանդության կանխարգելիչ և հակահամաճարակային միջոցառումների վերաբերյալ</p>	<p>Բնակչությունն իրազեկված է Կորոնավիրուսային հիվանդության կանխարգելիչ և հակահամաճարակային միջոցառումների վերաբերյալ</p>	<p>Աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարություն</p> <p>Արտակարգ իրավիճակների նախարարություն</p> <p>Արտաքին գործերի նախարարություն</p> <p>Կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարություն</p> <p>Շրջակա միջավայրի նախարարություն</p> <p>Պաշտպանության նախարարություն</p> <p>Տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարություն</p> <p>Բարձր տեխնոլոգիական արդյունաբերության նախարարություն</p>	<p>2022թ. դեկտեմբերի 1-ին տասնօրյակ</p>	<p>Լրացուցիչ ռեսուրսներ չեն պահանջվում</p>
--	--	---	--	---	---	--

				<p>Էկոնոմիկայի նախարարություն</p> <p>Ֆինանսների նախարարություն</p> <p>Առողջապահական և աշխատանքի տեսչական մարմին</p> <p>Սննդամթերքի անվտանգության տեսչական մարմին</p> <p>Քաղաքացիական ավիացիայի կոմիտե</p>		
19	<p>Հանրության (մարդու) առողջության պահպանում՝ առողջության պաշտպանություն և խթանում, հիվանդությունների կանխարգելում</p>	<p>19.1 «Հանրային առողջապահության մասին» ՀՀ օրենքի նախագիծը Վարչապետի աշխատակազմ ներկայացնելը</p>	<p>«Հանրային առողջապահության մասին» օրենքի նախագծի առկայություն, ինչը կսահմանի հանրային առողջության պահպանման հետ կապված հասարակական հարաբերությունները և հանրային առողջության պահպանման պետական քաղաքականության սկզբունքները, հանրային առողջության պահպանման բնագավառում ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց իրավունքներն իրականացնելու և պաշտպանելու պայմանները և կարգը, իրավունքների և ազատությունների</p>	<p>Արտակարգ իրավիճակների նախարարություն</p> <p>Արտաքին գործերի նախարարություն</p> <p>Կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարություն</p> <p>Շրջակա միջավայրի նախարարություն</p>	<p>2022 թ. նոյեմբերի 3-րդ տասնօրյակ</p>	<p>Լրացուցիչ ռեսուրսներ չեն պահանջվում</p>

			<p>սահմանափակումները, նրանց պարտականությունները, հարկադրանքի միջոցներն ու դրանք կիրառելու կարգը, հանրային առողջության պահպանման կազմակերպական, տնտեսական և իրավական հիմքերը:</p>	<p>Պաշտպանության նախարարություն</p> <p>Տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարություն</p> <p>Բարձր տեխնոլոգիական արդյունաբերության նախարարություն</p> <p>Էկոնոմիկայի նախարարություն</p> <p>Ֆինանսների նախարարություն</p> <p>Միջուկային անվտանգության կարգավորման կոմիտե</p> <p>Առողջապահական և աշխատանքի տեսչական մարմին</p> <p>Սննդամթերքի անվտանգության տեսչական մարմին</p>		
--	--	--	--	--	--	--

				Քաղաքացիական ավիացիայի կոմիտե		
				ՎԱ տեսչական մարմինների աշխատանքների համակարգման գրասենյակ		
		19.2 «Հանրային առողջապահության անվտանգության ազգային գործողությունների հաստատելու կառավարության ընդունում	«Հանրային առողջապահության անվտանգության անվտանգությանն ուղղված քայլերի իրականացման օրենսդրական իրավական հիմքերը սահմանված են, ապահովված է Հայաստանի Հանրապետությունում Միջազգային առողջապահական կանոնների ներդրման կայունությունը և պահանջվող կարողությունների շարունակական զարգացումը	Արտակարգ իրավիճակների նախարարություն Կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարություն Շրջակա միջավայրի նախարարություն Պաշտպանության նախարարություն Տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարություն Էկոնոմիկայի նախարարություն	2024թ. փետրվարի 3-րդ տասնօրյակ	Լրացուցիչ ռեսուրսներ չեն պահանջվում

				<p>Ֆինանսների նախարարություն</p> <p>Միջուկային անվտանգության կարգավորման կոմիտե</p> <p>Առողջապահական և աշխատանքի տեսչական մարմին</p> <p>Սննդամթերքի անվտանգության տեսչական մարմին</p> <p>Պետական եկամուտների կոմիտե</p> <p>Քաղաքացիական ավիացիայի կոմիտե</p> <p>Ազգային անվտանգության ծառայություն</p> <p>ՀՀ ոստիկանություն</p>		
		19.3 Շրջակա միջավայրի հետազոտությունների և ազգաբնակչության հիվանդացության միջոցով ռիսկերի բացահայտում, կանխարգելիչ	Շրջակա միջավայրի և ազգաբնակչության հիվանդացության հետազոտությունների միջոցով բացահայտվել են հանքարդյունաբերական և	Տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարություն	2022-2023 թթ.	Տվյալ տարվա ՀՀ պետական բյուջեով ոլորտի գծով նախատեսված

		միջոցառումների վերաբերյալ առաջարկությունների փաթեթի մշակում	մետաղաձուլման, ինչպես նաև այլ արտադրական արդյունաբերական ձեռնարկությունների գործունեության ազդեցությամբ պայմանավորված ռիսկերը, առկա է կանխարգելիչ միջոցառումների վերաբերյալ առաջարկությունների փաթեթ	Շրջակա միջավայրի նախարարություն		հատկացումների շրջանակում Յուրաքանչյուր տարի հողի, ջրի, սննդամթերքի 4104 նմուշի հետազոտություն՝ ընդամենը երկու տարվա՝ համար 94.000.000 դրամ
20	Ինֆեկցիոն հիվանդությունների բռնկումներին և համավարակներին առողջապահության համակարգի արագ և արդյունավետ արձագանքման ապահովում	20.1 Առողջապահության համակարգի՝ ինֆեկցիոն հիվանդությունների բռնկումներին և համավարակներին արձագանքման պատրաստվածության գնահատում	Գնահատված կարիքների հիման վրա ինֆեկցիոն հիվանդությունների բռնկումներին և համավարակներին արագ արձագանքմանն ուղղված ռեսուրսները մոբիլիզացված են	-	2022թ. սեպտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	Գլոբալ հիմնադրամի դրամաշնորհային ծրագիր, կանխատեսվող արժեքը՝ 21,410 ԱՄՆ-ի դոլար
21	Բժշկական օգնության և սպասարկման որակի բարելավում	21.1 «Առողջապահական ծառայությունների որակի բարելավման ռազմավարությունը և դրանից բխող միջոցառումների ծրագիրը հաստատելու մասին» Առողջապահության նախարարի հրամանի ընդունում	«Առողջապահական ծառայությունների որակի բարելավման ռազմավարությունը և դրանից բխող միջոցառումների ծրագիրը մշակված են	-	2022թ. ապրիլի 2-րդ տասնօրյակ	Լրացուցիչ ռեսուրսներ չեն պահանջվում
		21.2 Կլինիկական ուղեցույցների, պացիենտի վարման գործելակարգերի և այլ փաստաթղթերի մշակում և ներդրում	Ուղեցույցների, գործելակարգերի, հաշվառման ձևերի և այլ փաստաթղթերի մշակման ծառայությունների իրականացում:	-	2022թ. հունվարի 2-րդ տասնօրյակ - 2025թ.	Տվյալ միջոցառմանը հատկացված միջոցների հաշվին՝ 30.0 մլն դրամ

			2023-2025 թվականների համար ուղեցույցների, գործելակարգերի և այլ փաստաթղթերի մշակման աշխատանքներ՝ տարեկան 25 հատ		Նոյեմբերի 2-րդ տասնօրյակ (պարբերաբար)	
22	Բնակչության բժշկական օգնության և սպասարկման որակի բարձրացում, արդյունքային ցուցանիշների ամրագրում	22.1 Մինչև 2026 թվականն առողջության առաջնային պահպանման ծառայություններ մատուցող բժշկի և նեղ մասնագետների աշխատավարձերի ավելացում՝ 50 %-ով	Օրենսդրական հիմքերի ամրագրում, որի արդյունքում առողջության առաջնային պահպանման ծառայությունների մարդաշնչով իրականացվող ֆինանսավորումը կկատարվի տարբերակված սկզբունքով՝ ըստ հավաքագրված բնակչության տարիքասեռային կազմի և հաշմանդամություն ունեցող անձանց տեսակարար կշռի: ԱԱՊ ծառայություններ մատուցող բժշկի վարձատրությունը կիրականացվի երկու բաղադրիչով՝ հավաքագրված բնակչության թվաքանակի և կատարած աշխատանքի ցուցանիշների հիման վրա՝ միջինում տարեկան՝ սկսված 2023 թվականից, կանխատեսվող ավելացման 25%-ի չափով:	-	2021-2026թթ.	Տվյալ տարվա ՀՀ պետական բյուջեով ոլորտի գծով նախատեսված հատկացումների շրջանակում 2022-2026 թվականից սկսած յուրաքանչյուր տարի ԱԱՊ օղակի ֆինանսավորումն անհրաժեշտ է ավելացնել շուրջ 2.0 մլրդ. դրամ
23	Առողջապահական ոլորտի մարդկային ներուժի և որակի կառավարում	23.1 «Առողջապահության համակարգի մարդկային ներուժի զարգացման 2022-2026 թվականների գործողությունների ծրագիրը հաստատելու մասին» կառավարության որոշման	Առողջապահության ոլորտի մարդկային ներուժի պատրաստման, արդյունավետ պլանավորման և կառավարման միջոցով բժշկական օգնություն և սպասարկում իրականացնող կազմակերպություններին բարձրագույն և հետբուհական ու	Կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարություն Աշխատանքի և սոցիալական	2022թ. հուլիսի 3-րդ տասնօրյակ	Լրացուցիչ ռեսուրսներ չեն պահանջվում

	նախագիծը Վարչապետի աշխատակազմ ներկայացնելը	միջին մասնագիտական կրթությամբ որակյալ մասնագետներով ապահովում	հարցերի նախարարություն Տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարություն		
	23.2 Բուժաշխատողների լիցենզավորման համակարգի ներդրման նպատակով անհրաժեշտ իրավական ակտերի փաթեթի մշակում և ընդունում	ՀՀ-ում բուժաշխատողների անհատական լիցենզավորման համակարգի ներդրմանն ուղղված անհրաժեշտ օրենսդրական բազայի ստեղծում	-	2024թ. փետրվարի 1-ին տասնօրյակ	Լրացուցիչ ռեսուրսներ չեն պահանջվում
	23.3 Կլինիկական ռեզիդենտուրայի ներդրման նպատակով անհրաժեշտ իրավական ակտերի ընդունում և պիլոտային ծրագրի իրականացում	Կլինիկական ռեզիդենտուրայի ներդրում	Կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարություն	2022 թ. օգոստոսի 3-րդ տասնօրյակ Ծրագրի պիլոտային փուլի մեկնարկ՝ 2024թ. սեպտեմբերի 1-ին տասնօրյակ	Տվյալ տարվա ՀՀ պետական բյուջեով ոլորտի գծով նախատեսված հատկացումների շրջանակում
	23.4 «Բուժքույրական գործի զարգացման ռազմավարությունը և դրանից բխող միջոցառումների ծրագիրը հաստատելու մասին» Առողջապահության նախարարի հրամանի ընդունում	Բուժքույրական գործի զարգացման ռազմավարությունը և դրանից բխող միջոցառումների ծրագիրը մշակված է	Կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարություն Երևանի քաղաքապետարան	2022թ. փետրվարի 1-ին տասնօրյակ	Լրացուցիչ ռեսուրսներ չեն պահանջվում

				(համաձայնությամբ) «« մարզպետարաններ		
		23.5 Բուժաշխատողների ռեգիստրի գործարկում և պետական մարմինների կողմից վարվող տվյալների բազաներին ինտեգրում	Այլ պետական մարմինների համակարգերի հետ ինտեգրված բուժաշխատողների ռեգիստրի առկայություն	Կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարություն Բարձր տեխնոլոգիական արդյունաբերության նախարարություն Պետական եկամուտների կոմիտե «« ուստիկանություն	2023 թ. հունիսի 1-ին տասնօրյակ	Լրացուցիչ ռեսուրսներ չեն պահանջվում
24	Առողջության առաջնային պահպանման օղակի արդիականացում, շարունակական զարգացում և արդյունավետության բարձրացում	24.1 ««Առողջության առաջնային պահպանման օղակի բարեփոխումների միջոցառումների ծրագիրը հաստատելու մասին» Առողջապահության նախարարի հրամանի ընդունում	Միջոցառումների իրականացման արդյունքում ԱԱՊ հաստատություններ մեկ բնակչին բաժին ընկնող այցերի թվի աճ մինչև 6 այց տարեկան, հիվանդանոցային, ինչպես նաև շտապ և անհետաձգելի բուժօգնության դեպքերի թվի նվազում 10%-ով	«« տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարություն Կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարություն Երևանի քաղաքապետարան (համաձայնությամբ)	2022թ. հուլիսի 1-ին տասնօրյակ	Լրացուցիչ ռեսուրսներ չեն պահանջվում

25	<p>Հայաստանի Հանրապետությունում առողջապահական ծառայությունների բաշխման սկզբունքների սահմանում, հստակ մեխանիզմների նախատեսում՝ ապահովելու համար նեղ մասնագետների կապն առողջության պահպանման առաջնային օղակի հետ</p>	<p>25.1 Հիվանդանոցային ծառայությունների կառուցվածքի մասեր-պլանի և ծառայությունների մատուցման ինտեգրացված մոդելի մշակում և ներդրում՝ հիմնված հստակ ձևակերպված ցուցանիշների վրա</p>	<p>Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիներին առողջապահության համապարփակ ծածկույթով ապահովելուն ուղղված գործուն մեխանիզմների ներդրում և առողջապահական որակյալ ծառայությունների ապահովում</p>	-	<p>2024 թ. դեկտեմբերի 1-ին տասնօրյակ</p>	<p>Տվյալ տարվա ՀՀ պետական բյուջեով ոլորտի գծով նախատեսված հատկացումների շրջանակում (շուրջ 500 մլն ՀՀ դրամ)</p>
26	<p>Շտապ օգնության ծառայության արագ արձագանքման, մեկ միասնական կենտրոնից ղեկավարման, հանրապետության ամբողջ տարածքում շտապ և անհետաձգելի բժշկական օգնության կանչերի սպասարկումն առավել օպերատիվ և ռացիոնալ կազմակերպման ապահովում</p>	<p>26.1 «Շտապ բժշկական օգնության կենտրոնացված ծառայության ներդրման 2022-2025 թվականների ծրագիրը հաստատելու մասին» Առողջապահության նախարարի հրամանի ընդունում</p>	<p>Հաստատված շտապ բժշկական օգնության ծառայության ներդրման ծրագիր, շտապ բժշկական օգնության կենտրոնացված ծառայության առկայություն</p>	<p>Երևանի քաղաքապետարան (համաձայնությամբ) ՀՀ մարզպետարաններ</p>	<p>2022թ. նոյեմբերի 3-րդ տասնօրյակ</p>	<p>Լրացուցիչ ռեսուրսներ չեն պահանջվում</p>
27	<p>Առողջության առաջնային պահպանման ծառայությունների զարգացում</p>	<p>27.1 ԱԱՊ ծառայություններ մատուցող բժշկական հաստատությունների շենքային պայմանների, սարքավորումների և մարդկային ռեսուրսների գույքագրում և գնահատում</p>	<p>Երևանի և մարզերի քաղաքային պոլիկլինիկաների և գյուղական ԱԱՊ հաստատությունների (ներառյալ ԲՄԿ-ը) ամբողջական շտեմարանը կազմավորված է:</p>	-	<p>2021թ. սեպտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ -</p>	<p>Լրացուցիչ ռեսուրսներ չեն պահանջվում</p>

			Արդյունքում ակնկալվում է առնվազն 18 հաստատությունների բարելավում:		2022թ. մարտի 2-րդ տասնօրյակ	
28	Առողջապահական հաստատությունների արդիականացում	28.1 ՀՀ Վայոց ձորի մարզային հիվանդանոցի կառուցում և հագեցում բժշկական կահույքով, սարքավորումներով և պարագաներով	Ժամանակակից չափանիշներին համապատասխան գործող նոր հիվանդանոց ՀՀ Վայոց ձորի մարզում	-	2021թ. օգոստոսի 1-ին տասնօրյակ - 2023թ. դեկտեմբերի 1-ին տասնօրյակ	Համաշխարհային բանկի աջակցությամբ իրականացվող «Հիվանդությունների կանխարգելում և վերահսկում վարկային ծրագրի լրացուցիչ ֆինանսավորում» թիվ 9202-ԱՄ վարկային ծրագիր, գումար՝ 2ուրջ 2 մլրդ 600 մլն ՀՀ դրամ
		28.2 ՀՀ Գեղարքունիքի մարզի Մարտունու բժշկական կենտրոնի նոր շենքի կառուցում և հագեցում բժշկական կահույքով, սարքավորումներով և պարագաներով	Ժամանակակից չափանիշներին համապատասխան գործող բժշկական կենտրոն ՀՀ Գեղարքունիքի մարզում	-	2020թ. հուլիսի 1-ին տասնօրյակ - 2022թ. դեկտեմբերի 1-ին տասնօրյակ	Համաշխարհային բանկի աջակցությամբ իրականացվող «Հիվանդությունների կանխարգելում և վերահսկում» թիվ 5222-ԱՄ վարկային ծրագիր, գումար՝ 2ուրջ 2 մլրդ 847 մլն ՀՀ դրամ

		<p>28.3 ՀՀ Սյունիքի մարզի Սիսիանի բժշկական կենտրոնի վերակառուցում</p>	<p>Ժամանակակից չափանիշներին համապատասխան գործող բժշկական կենտրոն ՀՀ Սյունիքի մարզում:</p> <p>2023թ. -Քանդման աշխատանքներ, հիմքերի և տանիքածածկի իրականացում, միաձույլ ե/բ շրջանակների և էլեմենտների իրականացում</p> <p>2024թ. -ներքին և արտաքին հարդարում, բարեկարգում</p>	<p>-</p>	<p>2021թ. օգոստոսի 1-ին տասնօրյակ - 2024թ. դեկտեմբերի 1-ին տասնօրյակ</p>	<p>ՀՀ պետական բյուջե՝ շուրջ 1 մլրդ 876 մլն ՀՀ դրամ</p>
		<p>28.4 ՀՀ ԱՆ «Հոգեկան առողջության պահպանման ազգային կենտրոն» ՓԲԸ-ի մասնաշենքերի վերակառուցում</p>	<p>Ժամանակակից չափանիշներին համապատասխան հոգեկան առողջության ծառայություններ մատուցող բժշկական կենտրոն Հայաստանի Հանրապետությունում:</p> <p>2023թ. -Բուժական մասնաշենքերի, անցումների վերակառուցում, նոր կաթսայատան մասնաշենքի և հատուկ հսկողության մասնաշենքի և զրուցատաղավարների կառուցում</p> <p>2024թ. -Նարկոլոգիական մասնաշենքի կառուցում, վարչական և լվացքատան մասնաշենքերի վերակառուցում</p> <p>2025թ. -Ջերմոցային և արևային ֆոտովոլտային համակարգի կառուցում, կեղտաջրերի</p>	<p>-</p>	<p>2021թ. օգոստոսի 2-րդ տասնօրյակ - 2025թ. դեկտեմբերի 1-ին տասնօրյակ</p>	<p>ՀՀ պետական բյուջե՝ շուրջ 4 մլրդ 870,2 մլն ՀՀ դրամ</p>

		մաքրման կայանի կառուցում, արտաքին ինժեներական ցանցերի կառուցում , տարածքի բարեկարգում և ճանապարհների կառուցում:			
	28.5 ՀՀ ԱՆ «Ինֆեկցիոն հիվանդությունների ազգային կենտրոն» ՓԲԸ-ի մասնաշենքերի վերակառուցում	Ժամանակակից չափանիշներին համապատասխան ինֆեկցիոն ծառայություններ մատուցող բժշկական կենտրոն Հայաստանի Հանրապետությունում: 2023թ. -տանիքածածկի, հիմքերի, ե/բ միաձույլ շրջանակների իրականացում 2024թ. -ներքին և արտաքին հարդարում, ջերմամեկուսացում, ինժեներական ցանցերի իրականացում 2025թ. -տարածքի բարեկարգում	-	2022թ. փետրվարի 1-ին տասնօրյակ - 2025թ. փետրվարի 1-ին տասնօրյակ	ՀՀ պետական բյուջե՝ շուրջ 2 մլրդ 620 մլն ՀՀ դրամ
	28.6 ՀՀ Լոռու մարզի Վանաձորի ԲԿ ինֆեկցիոն ծառայության համար նոր մասնաշենքի կառուցում և հագեցում բժշկական կահույքով, սարքավորումներով և պարագաներով	Ինֆեկցիոն ծառայություններ մատուցելուն հարմարեցված, ժամանակակից չափանիշներին համապատասխան նոր՝ հագեցված մասնաշենք Լոռու մարզի Վանաձորի ԲԿ ինֆեկցիոն ծառայության համար: 2023թ. -նախապատրաստական և հողային աշխատանքներ, ե/բ կառուցվածքների իրականացում, տանիքային աշխատանքներ	-	2022թ. փետրվարի 1-ին տասնօրյակ - 2024թ. հուլիսի 3-րդ տասնօրյակ	Կայունացման և զարգացման եվրասիական հիմնադրամի միջոցներից ֆինանսավորվող «Հայաստանի Հանրապետությունում COVID-19 համաճարակային պատրաստվածության մակարդակի բարձրացում.

			2024թ. -ներքին և արտաքին հարդարում, բարեկարգում			կորոնավիրուսի կողմից ստեղծվող սպառնալիքի հայտնաբերում և արձագանքում» դրամաշնորհային ծրագիր, շուրջ՝ 1 մլն 400 հազ. ԱՄՆ-ի դոլար
	28.7 ՀՀ Արմավիրի մարզի Հիվանդությունների վերահսկման և կանխարգելման ազգային կենտրոնի մասնաճյուղի վերակառուցում և հագեցում բժշկական կահույքով, սարքավորումներով և պարագաներով	Հիվանդությունների վերահսկման և կանխարգելման ազգային կենտրոնի կողմից իրականացվող վարակի կանխարգելման և վերահսկման արդյունավետության բարձրացում, Հիվանդությունների վերահսկման և կանխարգելման ազգային կենտրոնի՝ ժամանակակից չափանիշներին համապատասխան վերակառուցված և հագեցված մասնաճյուղ ՀՀ Արմավիրի մարզում:	-	2022թ. փետրվարի 1-ին տասնօրյակ - 2024թ. հուլիսի 3-րդ տասնօրյակ	Կայունացման և զարգացման եվրասիական հիմնադրամի միջոցներից ֆինանսավորվող «Հայաստանի Հանրապետությունում COVID-19 համաճարակային պատրաստվածության մակարդակի բարձրացում. կորոնավիրուսի կողմից ստեղծվող սպառնալիքի հայտնաբերում և արձագանքում» դրամաշնորհային ծրագիր, շուրջ՝ 890 հազ. ԱՄՆ-ի դոլար	

		<p>28.8 ՀՀ Արարատի մարզի Հիվանդությունների վերահսկման և կանխարգելման ազգային կենտրոնի մասնաճյուղի վերակառուցում և հագեցում բժշկական կահույքով, սարքավորումներով և պարագաներով</p>	<p>Հիվանդությունների վերահսկման և կանխարգելման ազգային կենտրոնի կողմից իրականացվող վարակի կանխարգելման և վերահսկման արդյունավետության բարձրացում, Հիվանդությունների վերահսկման և կանխարգելման ազգային կենտրոնի՝ ժամանակակից չափանիշներին համապատասխան վերակառուցված և հագեցված մասնաճյուղ ՀՀ Արարատի մարզում:</p> <p>2023թ. -նախապատրաստական և հողային աշխատանքներ, ե/բ կառուցվածքների իրականացում, տանիքային աշխատանքներ</p> <p>2024թ. -ներքին և արտաքին հարդարում, բարեկարգում</p>	-	<p>2022թ. փետրվարի 1-ին տասնօրյակ - 2024թ. հուլիսի 3-րդ տասնօրյակ</p>	<p>Կայունացման և զարգացման եվրասիական հիմնադրամի միջոցներից ֆինանսավորվող «Հայաստանի Հանրապետությունում COVID-19 համաճարակային պատրաստվածության մակարդակի բարձրացում. կորոնավիրուսի կողմից ստեղծվող սպառնալիքի հայտնաբերում և արձագանքում» դրամաշնորհային ծրագիր, շուրջ՝ 870 հազ. ԱՄՆ-ի դոլար</p>
		<p>28.9 ՀՀ Կոտայքի մարզի Չարենցավանի բժշկական կենտրոնի վերակառուցում</p>	<p>Ժամանակակից չափանիշներին համապատասխան գործող բժշկական հաստատություն ՀՀ Կոտայքի մարզում</p>	Քաղաքաշինության կոմիտե	<p>2021թ. հուլիսի 2-րդ տասնօրյակ - 2022 թ. դեկտեմբերի 1-ին տասնօրյակ</p>	<p>ՀՀ պետական բյուջե՝ շուրջ 219 մլն ՀՀ դրամ</p>
		<p>28.10 ՀՀ Արագածոտնի մարզի Թալինի բժշկական կենտրոնի վերակառուցում</p>	<p>Ժամանակակից չափանիշներին համապատասխան գործող</p>	Քաղաքաշինության կոմիտե	2021թ. հուլիսի 2-րդ տասնօրյակ	<p>ՀՀ պետական բյուջե՝ շուրջ 1 մլրդ</p>

			<p>բժշկական հաստատություն ՀՀ Արագածոտնի մարզում:</p> <p>2023թ. - ներքին հարդարում</p> <p>2024թ. - Ներքին և արտաքին հինժեներական ցանցերի մոնտաժում, դիախերձարանի կառուցում, Տարածքի բարեկարգում</p>		<p>- 2024թ. հունիսի 1-ին տասնօրյակ</p>	<p>195 մլն ՀՀ դրամ</p>
	28.11 ՀՀ Արագածոտնի մարզի առողջության կառուցում	Ծաղկահովտի կենտրոնի	<p>Ժամանակակից չափանիշներին համապատասխան գործող բժշկական հաստատություն ՀՀ Արագածոտնի մարզում</p>	Քաղաքաշինության կոմիտե	<p>2021թ. հուլիսի 2-րդ տասնօրյակ - 2023թ. դեկտեմբերի 1-ին տասնօրյակ</p>	<p>ՀՀ պետական բյուջե՝ շուրջ 615,2 մլն ՀՀ դրամ</p>
	28.12 ՀՀ Արմավիրի մարզի Վաղարշապատի հիվանդանոցի վերակառուցում		<p>Ժամանակակից չափանիշներին համապատասխան գործող բժշկական հաստատություն ՀՀ Արմավիրի մարզում:</p> <p>2023թ. -միաձույլ ե/բ կոնստրուկցիաների իրականացում, Տանիքային աշխատանքներ</p> <p>2024թ. -ներքին հարդարում</p> <p>2025թ. -արտաքին հարդարում, Տարածքի բարեկարգում</p>	Քաղաքաշինության կոմիտե	<p>2022թ. հունիսի 1-ին տասնօրյակ - 2025 թ. դեկտեմբերի 1-ին տասնօրյակ</p>	<p>ՀՀ պետական բյուջե՝ շուրջ 1 մլրդ 521 մլն ՀՀ դրամ</p>

		<p>28.13 ՀՀ Շիրակի մարզի Արթիկի բժշկական կենտրոնի կառուցում</p>	<p>Ժամանակակից չափանիշներին համապատասխան գործող բժշկական հաստատություն ՀՀ Շիրակի մարզում:</p>	<p>Քաղաքաշինության կոմիտե</p>	<p>2026 թ. դեկտեմբերի 1-ին տասնօրյակ</p>	<p>ՀՀ պետական բյուջե՝ շուրջ 2 մլրդ ՀՀ դրամ</p>
		<p>28.14 ՀՀ Արարատի մարզի Մասիսի բժշկական կենտրոնի կառուցում</p>	<p>Ժամանակակից չափանիշներին համապատասխան գործող բժշկական հաստատություն ՀՀ Արարատի մարզում:</p> <p>2023թ. -Տանիքային աշխատանքների իրականացում, արտաքին հարդարում</p> <p>2024թ. -ներքին հարդարում</p> <p>2025թ. -Ներքին և արտաքին ինժեներական ցանցերի մոնտաժում, Տարածքի բարեկարգում</p>	<p>Քաղաքաշինության կոմիտե</p>	<p>2022թ. հունիսի 1-ին տասնօրյակ - 2025 թ. դեկտեմբերի 1-ին տասնօրյակ</p>	<p>ՀՀ պետական բյուջե՝ շուրջ 2,011 մլրդ ՀՀ դրամ</p>
		<p>28.15 ՀՀ Արագածոտնի մարզի Աշտարակի բժշկական կենտրոնի վերակառուցում</p>	<p>Ժամանակակից չափանիշներին համապատասխան գործող բժշկական հաստատություն ՀՀ Արագածոտնի մարզում:</p> <p>2023թ. -Պոլիկլինիկայի մասնաշենքի միաձույլ ե/բ կոնստրուկցիաների իրականացում, հիվանդանոցային մասնաշենքի ամրացում, Պատերի և միջնապատերի կառուցում</p>	<p>Քաղաքաշինության կոմիտե</p>	<p>2022թ. հունիսի 1-ին տասնօրյակ - 2025 թվականի դեկտեմբերի 1-ին տասնօրյակ</p>	<p>ՀՀ պետական բյուջե՝ շուրջ 1 մլրդ 469 մլն ՀՀ դրամ</p>

		<p>2024թ. -տանիքային աշխատանքներ, Ներքին հարդարում</p> <p>2025թ. - ինժեներական ցանցերի մոնտաժում, Տարածքի բարեկարգում</p>			
	28.16 ՀՀ Կոտայքի մարզի Եղվարդ համայնքի Նաիրիի բժշկական կենտրոնի կառուցում	<p>Ժամանակակից չափանիշներին համապատասխան գործող բժշկական հաստատություն ՀՀ Կոտայքի մարզում:</p> <p>2023թ. -միաձույլ ե/բ հիմնականախքի կառուցում</p> <p>2024թ. -տանիքային աշխատանքերի իրականացում, Ներքին հարդարում</p> <p>2025թ. - բարեկարգում և կանաչապատում</p>	Քաղաքաշինության կոմիտե	2022թ. հունիսի 1-ին տասնօրյակ - 2025 թվականի դեկտեմբերի 1-ին տասնօրյակ	ՀՀ պետական բյուջե՝ շուրջ 2 մլրդ 800 մլն ՀՀ դրամ
	28.17 ՀՀ Լոռու մարզի Տաշիր ԲԿ նոր շենքի կառուցում	<p>Ժամանակակից չափանիշներին համապատասխան գործող բժշկական հաստատություն ՀՀ Լոռու մարզում:</p> <p>2023թ. -միաձույլ ե/բ հիմնականախքի կառուցման մեկնարկ</p> <p>2024թ. - միաձույլ ե/բ հիմնականախքի կառուցման</p>	Քաղաքաշինության կոմիտե	2023թ. հունիսի 1-ին տասնօրյակ - 2025 թվականի դեկտեմբերի 1-ին տասնօրյակ	ՀՀ պետական բյուջե՝ շուրջ 1 մլրդ 700 մլն ՀՀ դրամ

		ավարտ, տանիքային աշխատանքերի իրականացում, Ներքին հարդարման մեկնարկ 2025թ. - Ներքին հարդարման ավարտ, բարեկարգում և կանաչապատում			
28.18	ՀՀ Արարատի մարզի Վեդու ԲԿ շենքի վերակառուցում	Ժամանակակից չափանիշներին համապատասխան գործող բժշկական հաստատություն ՀՀ Արարատի մարզում	Քաղաքաշինության կոմիտե	2026 թվականի դեկտեմբերի 1-ին տասնօրյակ	ՀՀ պետական բյուջե՝ շուրջ 2 մլրդ 29 մլն ՀՀ դրամ
28.19	ՀՀ Արմավիրի մարզի Արմավիրի ԲԿ պոլիկլինիկայի շենքի վերակառուցում	Ժամանակակից չափանիշներին համապատասխան գործող բժշկական հաստատություն ՀՀ Արմավիրի մարզում	Քաղաքաշինության կոմիտե	2026 թվականի դեկտեմբերի 1-ին տասնօրյակ	ՀՀ պետական բյուջե՝ շուրջ 664,8 մլն ՀՀ դրամ
28.20	ՀՀ Գեղարքունիքի մարզի Վարդենիսի ԲԿ շենքի վերակառուցում	Ժամանակակից չափանիշներին համապատասխան գործող բժշկական հաստատություն ՀՀ Գեղարքունիքի մարզում	Քաղաքաշինության կոմիտե	2026 թվականի դեկտեմբերի 1-ին տասնօրյակ	ՀՀ պետական բյուջե՝ շուրջ 1 մլրդ 697 մլն ՀՀ դրամ
28.21	ՀՀ Վայոց ձորի մարզի Զերմուկի ԱԿ շենքի վերակառուցում	Ժամանակակից չափանիշներին համապատասխան գործող բժշկական հաստատություն ՀՀ Վայոց ձորի մարզում	Քաղաքաշինության կոմիտե	2026 թվականի դեկտեմբերի 1-ին տասնօրյակ	ՀՀ պետական բյուջե՝ շուրջ 686 մլն ՀՀ դրամ
28.22	ՀՀ Կոտայքի մարզի Նոր Հաճնի պոլիկլինիկայի վերակառուցում	Ժամանակակից չափանիշներին համապատասխան գործող, առողջության առաջնային պահպանման ծառայություններ մատուցող բժշկական հաստատություն ՀՀ Կոտայքի մարզում	Քաղաքաշինության կոմիտե	2026 թվականի դեկտեմբերի 1-ին տասնօրյակ	ՀՀ պետական բյուջե՝ շուրջ 212 մլն ՀՀ դրամ
28.23	ՀՀ Շիրակի մարզի Գյումրու թիվ 1 պոլիկլինիկայի վերակառուցում	Ժամանակակից չափանիշներին համապատասխան գործող, առողջության առաջնային պահպանման ծառայություններ	Քաղաքաշինության կոմիտե	2026 թվականի դեկտեմբերի 1-ին տասնօրյակ	ՀՀ պետական բյուջե՝ շուրջ 309 մլն ՀՀ դրամ

		մատուցող բժշկական հաստատություն ՀՀ Շիրակի մարզի Գյումրի քաղաքում			
	28.24 ՀՀ Շիրակի մարզի Գյումրու Ն. Ա. Մելիքյանի անվան թիվ 2 պոլիկլինիկայի շենքի վերակառուցում	Ժամանակակից չափանիշներին համապատասխան գործող, առողջության առաջնային պահպանման ծառայություններ մատուցող բժշկական հաստատություն ՀՀ Շիրակի մարզի Գյումրի քաղաքում	Քաղաքաշինության կոմիտե	2026 թվականի դեկտեմբերի 1-ին տասնօրյակ	ՀՀ պետական բյուջե՝ շուրջ 1 մլրդ 200 մլն ՀՀ դրամ
	28.25 ՀՀ Լոռու մարզի Վանաձորի թիվ 1 պոլիկլինիկայի վերակառուցում	Ժամանակակից չափանիշներին համապատասխան գործող, առողջության առաջնային պահպանման ծառայություններ մատուցող բժշկական հաստատություն ՀՀ Լոռու մարզի Վանաձոր քաղաքում	Քաղաքաշինության կոմիտե	2026 թվականի դեկտեմբերի 1-ին տասնօրյակ	ՀՀ պետական բյուջե՝ շուրջ 566 մլն ՀՀ դրամ
	28.26 ՀՀ Սյունիքի մարզի Կապանի բժշկական կենտրոնի պոլիկլինիկական մասնաշենքի վերակառուցում	Ժամանակակից չափանիշներին համապատասխան գործող, առողջության առաջնային պահպանման ծառայություններ մատուցող բժշկական հաստատություն ՀՀ Սյունիքի մարզի Կապան քաղաքում	Քաղաքաշինության կոմիտե	2026 թվականի դեկտեմբերի 1-ին տասնօրյակ	ՀՀ պետական բյուջե՝ շուրջ 1 մլրդ 62 մլն ՀՀ դրամ
	28.27 ՀՀ Սյունիքի մարզի Գորիսի բժշկական կենտրոնի պոլիկլինիկական մասնաշենքի վերակառուցում	Ժամանակակից չափանիշներին համապատասխան գործող, առողջության առաջնային պահպանման ծառայություններ մատուցող բժշկական հաստատություն ՀՀ Սյունիքի մարզի Գորիս քաղաքում	Քաղաքաշինության կոմիտե	2026 թվականի դեկտեմբերի 1-ին տասնօրյակ	ՀՀ պետական բյուջե՝ շուրջ 552 մլն ՀՀ դրամ
	28.28 ՀՀ Արարատի մարզի Արտաշատի բժշկական	Ժամանակակից չափանիշներին համապատասխան գործող, առողջության առաջնային	Քաղաքաշինության կոմիտե	2026 թվականի դեկտեմբերի 1-ին	ՀՀ պետական բյուջե՝ շուրջ 398 մլն ՀՀ դրամ

	կենտրոնի պոլիկլինիկական մասնաշենքի վերակառուցում	պահպանման ծառայություններ մատուցող բժշկական հաստատություն ՀՀ Արարատի մարզի Արտաշատ քաղաքում		տասնօրյակ	
	28.29 ՀՀ Արարատի մարզի Արարատի բժշկական կենտրոնի պոլիկլինիկական մասնաշենքի վերակառուցում	Ժամանակակից չափանիշներին համապատասխան գործող, առողջության առաջնային պահպանման ծառայություններ մատուցող բժշկական հաստատություն ՀՀ Արարատի մարզի Արարատ քաղաքում	Քաղաքաշինության կոմիտե	2026 թվականի դեկտեմբերի 1-ին տասնօրյակ	ՀՀ պետական բյուջե՝ շուրջ 220 մլն ՀՀ դրամ
	28.30 ՀՀ Վայոց ձորի մարզի Վայքի պոլիկլինիկայի վերակառուցում	Ժամանակակից չափանիշներին համապատասխան գործող, առողջության առաջնային պահպանման ծառայություններ մատուցող բժշկական հաստատություն ՀՀ Վայոց ձորի մարզի Վայք քաղաքում	Քաղաքաշինության կոմիտե	2026 թվականի դեկտեմբերի 1-ին տասնօրյակ	ՀՀ պետական բյուջե՝ շուրջ 440 մլն ՀՀ դրամ
	28.31 ՀՀ մարզերում գործող, առողջության առաջնային պահպանման ծառայություններ մատուցող 20 բժշկական կազմակերպությունների շենքերի կառուցում	Ժամանակակից չափանիշներին համապատասխան գործող ամբուլատորիաներ/առողջության առաջնային պահպանման կենտրոններ ՀՀ Սյունիքի, Գեղարքունիքի, Տավուշի, Շիրակի, Լոռու, Արմավիրի (այդ թվում՝ Մրգաշատ համայնքի ամբուլատորիայի շենքը), Արարատի մարզերում	Քաղաքաշինության կոմիտե	2026 թվականի դեկտեմբերի 1-ին տասնօրյակ	ՀՀ պետական բյուջե՝ շուրջ 1 մլրդ 710 մլն ՀՀ դրամ
	28.32 Երևանում այրվածքաբանական, մաշկաբանական և վնասվածքաբանական բազմապրոֆիլ ծառայություններ մատուցող	Ժամանակակից չափանիշներին համապատասխան գործող, նոր բժշկական կենտրոն Երևանում, որը ՀՀ ազգաբնակչությանը կմատուցի այրվածքաբանական, մաշկաբանական և	Քաղաքաշինության կոմիտե	2022թ. փետրվարի 1-ին տասնօրյակ	ՀՀ պետական բյուջե՝ շուրջ 5 մլրդ ՀՀ դրամ

		նոր բժշկական կենտրոնի շենքի կառուցում	վնասվածքաբանական ծառայություններ			
		28.33 ՀՀ Գեղարքունիքի մարզի Գավառի ԲԿ պոլիկլինիկայի վերակառուցում	Ժամանակակից չափանիշներին համապատասխան գործող, առողջության առաջնային պահպանման ծառայություններ մատուցող բժշկական հաստատություն ՀՀ Գեղարքունիքի մարզի Գավառ համայնքում:	Քաղաքաշինության կոմիտե	2026 թվականի դեկտեմբերի 1-ին տասնօրյակ	ՀՀ պետական բյուջե՝ շուրջ 400 մլն ՀՀ դրամ

Արդարադատության նախարարություն

NN	Նպատակ	Միջոցառումներ	Ակնկալվող արդյունք	Համակատարող	Ժամկետ	Ֆինանսավորման աղբյուր և կանխատեսվող չափ
1	2	3	4	5	6	7
1.	Դատական և իրավական բարեփոխումների 2019-2023թթ. ռազմավարության վերանայում	1.1 Դատական և իրավական բարեփոխումների ռազմավարության վերանայմանն ուղղված՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության որոշման նախագիծը մշակվել է, սահմանված կարգով շրջանառվել և ներկայացվել է Վարչապետի աշխատակազմ	1.1 Նախատեսվել են առավել թիրախային և չափելի միջոցառումներ:	Պետական կառավարման համակարգի մարմիններ Բարձագույն դատական խորհուրդ (համաձայնությամբ) Կենտրոնական բանկ (համաձայնությամբ)	1.1 2022թ. մարտի 3-րդ տասնօրյակ	Ֆինանսավորում չի պահանջվում

		1.2 Դատական և իրավական բարեփոխումների ռազմավարության փոփոխություններն ընդունվել են	1.2 Դատական և իրավական բարեփոխումների ռազմավարությունը համապատասխանեցվել է ՀՀ կառավարության 2021-2026 թվականների ծրագրին, ինչի արդյունքում այն առավել ամբողջական կերպով է արտացոլում Կառավարության տեսլականն արդարադատության ոլորտի բարեփոխումների վերաբերյալ և հիմքեր ստեղծում ոլորտի բարեփոխումներն արդյունավետ իրականացնելու համար:	Փաստաբանների պալատ (համաձայնությամբ)	1.2 2022թ. հունիսի 3-րդ տասնօրյակ	
2.	Սահմանադրական բարեփոխումների հայեցակարգի և փոփոխությունների նախագծերի մշակում	2.1 Սահմանադրական բարեփոխումների գործընթացի կազմակերպման ձևաչափի որոշում և որոշված մոդելի ձևավորում	2.1 Հստակեցվել է Սահմանադրական բարեփոխումների կազմակերպման ձևաչափը: Ձևավորվել է բարեփոխումների իրականացումն ապահովող մարմինը, հաստատվել է մարմնի անհատական կազմը և աշխատակարգը:	Սահմանադրական բարեփոխումների խորհուրդ/հանձնա-ժողով (համաձայնությամբ)	2.1 2022թ. մարտի 3-րդ տասնօրյակ	Վարկային կամ դրամաշնորհային միջոցներ
		2.2 Հանրության լայն շրջանակների հետ առնվազն տասը ներառական քննարկման կազմակերպում էրևանում և մարզերում՝ որոշելու համար փոփոխությունների նպատակահարմարությունն ու հնարավոր ուղղությունները	2.2 Բարեփոխումների լույսի ներքո իրականացվել է կարիքների գնահատում լայն հանրային քննարկումների արդյունքում: Քննարկվել և հստակեցվել են առաջարկվող բարեփոխումների իրականացման նպատակահարմարությունը և ուղղությունները: Հանրությունը տեղեկացված է սահմանադրական		2.2 2022թ. հունիսի 3-րդ տասնօրյակ	

			<p>բարեփոխումների հայեցակարգով նախանշված ուղղությունների մասին և մասնակցել է դրա մշակմանը:</p>			
		<p>2.3 Ըստ քննարկումների արդյունքների՝ Սահմանադրական բարեփոխումների հանձնաժողովի կողմից փոփոխությունների հայեցակարգի նախագծի մշակում, հրապարակում, առնվազն 3 մեծ քննարկում, հաստատում և ներկայացում Վարչապետի աշխատակազմ</p>	<p>2.3 Քննարկումների ամփոփման արդյունքում մշակվել է Սահմանադրական բարեփոխումների հայեցակարգի նախագիծը, և հայեցակարգն արտացոլում է հանրային քննարկման արդյունքները:</p>		<p>2.3 2022թ. դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ</p>	
		<p>2.4 Սահմանադրության փոփոխությունների նախագծի մշակում և հրապարակում, քննարկում, հաստատում ընդունում, ինչպես նաև նախագծին հավանություն տալու մասին Կառավարության որոշման ընդունում</p>	<p>2.4 Սահմանադրության փոփոխությունների նախագծի ներառական քննարկումների արդյունքում հանրությունն իրազեկված է, իսկ քաղաքական ուժերը մասնակցել են մշակման ընթացքին, և առկա է հանրային ընկալում մշակված փոփոխությունների անհրաժեշտության և հիմնավորվածության վերաբերյալ:</p>		<p>2.4 2023թ. դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ</p>	

3.	Ընտրական օրենսդրության կիրառման ընթացքում վերհանված խնդիրների լուծում	<p>3.1 Ազգային ժողովի և տեղական ինքնակառավարման մարմինների ընտրությունների արդյունքներով, ընտրական օրենսդրության խնդիրների վերհանում և գույքագրում՝ Ազգային ժողովի պատգամավորների ներգրավմամբ և այլ շահագրգիռ գերատեսչությունների ներգրավմամբ</p>	<p>3.1. 2021 թվականին կայացած Ազգային ժողովի և տեղական ինքնակառավարման մարմինների ընտրությունների արդյունքներով վերհանված են ընտրական օրենսդրության խնդիրները՝ ներառյալ այնպիսիք, որոնք վերաբերում են ընտրողների ցուցակների ճշգրտման և արդյունավետ վարման, ընտրողների նույնականացման և տեղեկատվական շտեմարանների փոխգործելիությանն ուղղված նոր գործիքակազմերի ներդրմանը:</p>	<p>Ազգային ժողովի պատգամավորներ (համաձայնությամբ)</p> <p>Ոստիկանություն</p> <p>Բարձր տեխնոլոգիական արդյունաբերության նախարարություն</p> <p>«Էլեկտ» ՓԲԸ (համաձայնությամբ)</p>	<p>3.1 2022թ. հունիսի 3-րդ տասնօրյակ</p>	Ֆինանսավորում չի պահանջվում
<p>3.2 Գույքագրված խնդիրների լուծմանը միտված ընտրական օրենսդրության փոփոխությունների նախագծի մշակում, սահմանված կարգով շրջանառում, քննարկում և օրենսդրության փոփոխությունների նախագծին հավանություն տալու մասին կառավարության որոշման ընդունում</p>	<p>3.2 Վերհանված խնդիրների հիման վրա Հայաստանի Հանրապետության Ընտրական օրենսգիրք սահմանադրական օրենքում փոփոխություններ կատարելու նախագիծը մշակվել է, որի արդյունքում ներդրվել են ընտրողների ցուցակների ճշգրտման և արդյունավետ վարման, ընտրողների նույնականացման և տեղեկատվական շտեմարանների փոխգործելիությանն ուղղված նոր, գործուն գործիքակազմեր:</p>		<p>3.2 2023 թ. դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ</p>			

4	<p>Էլեկտրոնային արդարադատության միասնական հարթակի (e-justice.am) մշակում և ներդնում</p>	<p>4.1 Էլեկտրոնային արդարադատության միասնական հարթակի ներդնում և գործարկում</p>	<p>4.1 Ստեղծվել և գործարկվել է էլեկտրոնային արդարադատության միասնական հարթակը</p>	<p>Բարձր տեխնոլոգիական արդյունաբերության նախարարություն</p> <p>Բարձրագույն դատական խորհուրդ (համաձայնությամբ)</p> <p>Գլխավոր դատախազություն (համաձայնությամբ)</p> <p>«Էլեենգ» ՓԲԸ (համաձայնությամբ)</p>	<p>2024թ. դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ</p>	<p>Վարկային կամ դրամաշնորհային միջոցներ</p> <p>4 մլրդ 994 մլն ՀՀ դրամ</p>
		<p>4.2 Էլեկտրոնային արդարադատության միասնական հարթակի միջոցով արդարադատության ոլորտի էլեկտրոնային համակարգերի հասանելիության ապահովում</p>	<p>4.2 Լրամշակվել են արդարադատության ոլորտի մարմինների էլեկտրոնային համակարգերը, այդ թվում՝ դատական համակարգի, իրավապահ համակարգի, դատական ակտերի հարկադիր կատարման ծառայության, քրեակատարողական ծառայության, պրորազիայի ծառայության ծրագրային ապահովումները:</p> <p>Էլեկտրոնային արդարադատության միասնական հարթակը թույլ է տալիս մեկ էլեկտրոնային գրասենյակի միջոցով ներկայացնել և ստանալ</p>	<p>Բարձր տեխնոլոգիական արդյունաբերության նախարարություն</p> <p>Բարձրագույն դատական խորհուրդ (համաձայնությամբ)</p> <p>Գլխավոր դատախազություն (համաձայնությամբ)</p> <p>«Էլեենգ» ՓԲԸ (համաձայնությամբ)</p>	<p>2025թ. հունիսի 3-րդ տասնօրյակ</p>	<p>Վարկային կամ դրամաշնորհային միջոցներ</p> <p>1 մլրդ 703 մլն դրամ</p>

			<p>փաստաթղթեր և տեղեկություններ արդարադատության ոլորտի տարբեր մարմիններից, հետևել վարույթների իրականացման ընթացքին և մասնակցել իրականացվող գործընթացներին:</p>			
5.	<p>Դատավարական օրենսդրության վերանայում՝ իրավակիրառ պրակտիկայում ծագած խնդիրների լուծման և դատավարություններում էլեկտրոնային գործիքների ամբողջական ներդրման համար</p>	<p>5.1 ՀՀ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքում փոփոխություններ նախատեսող օրենքի նախագծի մշակում, սահմանված կարգով շրջանառում, քննարկում և նախագծին հավանություն տալու մասին կառավարության որոշման ընդունում</p>	<p>5.1 Մշակվել է ՀՀ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքում փոփոխություններ նախատեսող օրենքի նախագիծը՝ ուղղված քաղաքացիական դատավարությունում էլեկտրոնային ապացույցների, էլեկտրոնային փաստաթղթերի և տվյալների, էլեկտրոնային ծանուցումների վերաբերյալ համապարփակ կարգավորումների սահմանմանը, ինչպես նաև պարզեցված վարույթների իրականացմանը՝ էլեկտրոնային գործիքների կիրառմամբ: Նախագծով սահմանված իրավակարգավորումների կիրառման արդյունքում՝ բարձրացել է քաղաքացիական դատավարության գործընթացում ներգրավված անձանց համար արդարադատության հասանելիության և</p>	<p>Բարձրագույն դատական խորհուրդ (համաձայնությամբ)</p>	<p>2024թ. հունիսի 3-րդ տասնօրյակ</p>	<p>Ֆինանսավորում չի պահանջվում</p>

		<p>5.2 ՀՀ վարչական դատավարության օրենսգրքում փոփոխություններ նախատեսող օրենքի նախագծի մշակում, սահմանված կարգով շրջանառում, քննարկում և նախագծին հավանություն տալու մասին կառավարության որոշման ընդունում</p>	<p>արդյունավետության մակարդակը</p> <p>5.2 Մշակվել է ՀՀ վարչական դատավարության օրենսգրքում փոփոխություններ նախատեսող օրենքի նախագիծը՝ ուղղված վարչական դատավարությունում հայցի ապահովման ինստիտուտի վերանայմանը, վերաքննության սահմանների հստակեցմանը, էլեկտրոնային ապացույցների, էլեկտրոնային փաստաթղթերի և տվյալների, էլեկտրոնային ծանուցումների վերաբերյալ համապարփակ կարգավորումների սահմանմանը, ինչպես նաև առանձին տեսակի վարչական գործերի համար պարզեցված վարույթների ներդրմանը և պարզեցված վարույթների իրականացմանն էլեկտրոնային գործիքների կիրառմամբ: Նախագծով սահմանված իրավակարգավորումների կիրառման արդյունքում՝ բարձրացել է վարչական դատավարության մասնակիցների համար արդարադատության հասանելիության մակարդակը, դատավարության մասնակիցներն առավել արդյունավետ են ծանուցվում</p>		<p>2024թ. հունիսի 3-րդ տասնօրյակ</p>	
--	--	---	--	--	--------------------------------------	--

			դատավարական գործողությունների վերաբերյալ, կրճատվել են դատական քննության ժամկետները			
6.	Մասնագիտացված դատարանների և դատավորների ենթամասնագիտացումների շարունակական զարգացում	6.1 Ապահովվել են Հակակոռուպցիոն մասնագիտացված դատարանի ձևավորման աշխատանքները	6.1 Հակակոռուպցիոն մասնագիտացված դատարանի դատավորների, ինչպես նաև վերաքննիչ դատարանում համապատասխան գործեր քննող դատավորների նշանակումների գործընթացը կարգավորող իրավական ակտերի ընդունման արդյունքում կոռուպցիոն իրավախախտումների վերաբերյալ գործերը քննվում են մասնագիտացված դատավորների կողմից՝ ապահովելով այդ գործերի քննության արդյունավետությունը:	Բարձրագույն դատական խորհուրդ (համաձայնությամբ) Արդարադատության ակադեմիա (համաձայնությամբ)	2022թ. դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	ՀՀ պետական բյուջե, վարկային կամ դրամաշնորհային միջոցներ
		6.2 Հակակոռուպցիոն մասնագիտացված դատարանը գործեր է քննում:	6.2 Հակակոռուպցիոն դատարանը ձևավորվել է, և ապահովված են բավարար մարդկային, վարչական և նյութական ռեսուրսներ մասնագիտացված դատարանի գործունեության ապահովման համար		2024թ. դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	
		6.3 Մշակվել և հաստատվել են կոռուպցիոն գործեր քննող դատավորների վերապատրաստման ծրագրերը:	6.3 Հակակոռուպցիոն մասնագիտացված դատարանի, ինչպես նաև կոռուպցիոն հանցագործությունների գործեր քննող դատավորների առնվազն		2024թ. դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	

			50%ը ստացել է անհրաժեշտ վերապատրաստում		
		6.4 Փոքր հայցապահանջներ քննող, ինչպես նաև առանձին տեսակի վարչական գործեր քննող դատավորների, զինվորական տրիբունալի և մասնագիտացված այլ դատարանների ստեղծման հայեցակարգի ձևավորում:	6.4. Շահագրգիռ անձանց հետ կազմակերպվել է առնվազն 3 քննարկում փոքր հայցապահանջներ քննող, ինչպես նաև առանձին տեսակի վարչական գործեր քննող դատավորների ենթամասնագիտացման հարցերի վերաբերյալ: Շահագրգիռ անձանց հետ կազմակերպվել է առնվազն 3 քննարկում զինվորական տրիբունալի և մասնագիտացված այլ դատարանների ստեղծման հնարավորությունների վերաբերյալ: Հստակեցվել են վերոնշյալ բարեփոխումների հնարավորությունն ու ուղղությունները:		2025թ. դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ
		6.5. Վճռաբեկ դատարանում վարչական պալատի ստեղծում	6.5. Վճռաբեկ դատարանում վարչական գործերի քննությունն իրականացվում է առանձին՝ վարչական պալատի կողմից՝ ապահովվելով վարչական գործերի առավել մասնագիտացված քննությունը:		2022թ. մարտի 3-րդ տասնօրյակ

		6.6 Կենսագործվել է Վճռաբեկ դատարանի վարչական պալատում գործերի քննության գործընթացը	6.6. Բարձրացվել է Վճռաբեկ դատարանում վարչական արդարադատության իրականացման արդյունավետությունը: Կրճատվել են Վճռաբեկ դատարանում գործերի քննության ժամկետներն, ու բարձրացել է դատական ակտերի որակը:		2022թ. դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	
7.	Փոքր հայցապահանջներով քաղաքացիական վեճերի (գործերի) արտադատական լուծման արդյունավետության բարձրացում	7.1 Փոքր հայցապահանջներով քաղաքացիական վեճերի (գործերի) արտադատական կարգով լուծման մեխանիզմների զարգացմանը, ինչպես նաև փոքր հայցապահանջներով արտադատական կարգով լուծված վեճերի (գործերի) համար կատարողական թերթի տրամադրման և կատարողական վարույթի գործընթացների արդյունավետ մեխանիզմների սահմանմանն ուղղված օրենսդրական փաթեթի մշակում, սահմանված կարգով շրջանառում և օրենսդրական փաթեթին հավանություն տալու մասին կառավարության որոշման ընդունում	7.1.1. Որոշակի առավելագույն շեմով դրամական պահանջների գործերի հետ կապված վեճերի 30 տոկոսն առավելապես լուծվում է արտադատական եղանակով: 7.1.2 Դատարանների ծանրաբեռնվածությունը թեթևացել է, կամ վերաբաշխվել է ընդհանուր ծանրաբեռնվածությունը, գործերի քննության ժամկետները ընդհանուր կտրվածքով 30 տոկոսով կրճատվել են ընդհանուր իրավասության դատարաններում: 7.1.3 Սահմանվել են փոքր հայցապահանջներով արտադատական կարգով լուծված վեճերի (գործերի) համար կատարողական թերթի տրամադրման և	Բարձրագույն դատական խորհուրդ (համաձայնությամբ) Կենտրոնական բանկ (համաձայնությամբ)	2025թ. Սեպտեմբերի 1-ին տասնօրյակ	Ֆինանսավորում չի պահանջվում

			կատարողական գործընթացների արդյունավետ մեխանիզմներ: 7.1.4 Նմանատիպ վեճերի կողմերի համար առկա չեն լրացուցիչ խոչընդոտներ՝ իրենց վեճերը համապատասխան մարմիններում լուծելու համար, և բարելավվել է արդարադատության մատչելիության մակարդակը:			
8.	Վեճերի լուծման այլընտրանքային եղանակների զարգացում	8.1 «Հաշտարարության մասին» օրենքի վերանայմանն ուղղված օրենսդրական փաթեթի մշակում, սահմանված կարգով շրջանառում, քննարկում և ներկայացում Վարչապետի աշխատակազմ	8.1.1 Ստեղծվել են օրենսդրական լուծումներ և անհրաժեշտ պայմաններ նոր հաշտարարներ ներգրավելու, նրանց ուսուցումն ու վերապատրաստումն իրականացնելու, հաշտարարների ռեեստրի վարման և ընտրության առցանց հաշտարարության իրականացման համար, ընտանեկան գործերով ներդրվել է պարտադիր հաշտարարություն, 8.1.2 «Հաշտարարության մասին» օրենքի վերանայմանն ուղղված օրենսդրական փաթեթի ընդունման արդյունքում փաստացի գործող հաշտարարների թիվն ավելացել է մինչև 40 տոկոսով	Բարձրագույն դատական խորհուրդ (համաձայնությամբ)	2022թ. հունիսի 1-ին տասնօրյակ 2023թ. դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	Վարկային կամ դրամաշնորհային միջոցներ

			8.1.3 Ընտանեկան գործերով մինչև 30 տոկոսով ավելացել է հաշտության դեպքերի քանակը և մինչև 30 տոկոսով թեթևացել է դատարանների՝ ընտանեկան գործերով ծանրաբեռնվածությունը		2025թ. դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	
		8.2 Հայաստանում նոր արբիտրաժային կենտրոնի ստեղծում	<p>8.2.1 Առկա է միջազգային, տարածաշրջանային և տեղական արբիտրաժային գործերն արբիտրաժային կարգով քննող նոր կառույց,</p> <p>8.2.2 Փոքր հայցապահանջներով գործերի 30 տոկոսը լուծվում է արբիտրաժային կարգով,</p> <p>8.2.3 Գործում է տեղեկատվական տեխնոլոգիաների, ներդրումային, կորպորատիվ վեճերի արդյունավետ քննության հարթակ,</p> <p>8.2.4 Դատարանների ծանրաբեռնվածությունը թեթևացել է մինչև 20 տոկոսով</p>	Կենտրոնական բանկ (համաձայնությամբ)	<p>2024թ. դեկտեմբերի 1-ին տասնօրյակ</p> <p>2025թ. դեկտեմբերի 1-ին տասնօրյակ</p> <p>2026թ. դեկտեմբերի 1-ին տասնօրյակ</p> <p>2026թ. դեկտեմբերի 1-ին տասնօրյակ</p>	Վարկային կամ դրամաշնորհային միջոցներ յուրաքանչյուր տարի 490 մլն ՀՀ դրամ
9.	Դատարանների շենքային պայմանների բարելավում	9.1 Դատավորների թվի ավելացմամբ պայմանավորված՝ վերջիններիս գործունեության համար	9.1 Դատարանները ապահովված են անհրաժեշտ շենքային պայմաններով	Բարձրագույն դատական խորհուրդ (համաձայնությամբ)	2022թ. մայիսի 3-րդ տասնօրյակ	Վարկային կամ դրամաշնորհային միջոցներից 345 մլն դրամ

		անհրաժեշտ նյութատեխնիկական պայմանների ապահովում				
		9.2 Հակակոռուպցիոն մասնագիտացված դատարանի համար հատկացված շենքի վերանորոգում և անհրաժեշտ նյութատեխնիկական հագեցվածությամբ ապահովում	9.2. Հակակոռուպցիոն դատարանն ապահովված է բավարար շենքային պայմաններով		2022թ. դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ	Վարկային կամ դրամաշնորհային միջոցներից 2 մլրդ 500 մլն դրամ և ՀՀ պետական բյուջեից 500 մլն դրամ
		9.3 Հակակոռուպցիոն մասնագիտացված դատարանի ` նորակառույց շենքում տեղակայում, դատարանի գործունեության համար անհրաժեշտ նյութատեխնիկական հագեցվածությամբ ապահովում	9.3 Հակակոռուպցիոն դատարանն ապահովված է անհրաժեշտ նյութատեխնիկական հագեցվածությամբ		2024թ. դեկտեմբերի 1-ին տասնօրյակ	Վարկային կամ դրամաշնորհային միջոցներից 219 մլն դրամ
10.	Փաստաբանության ոլորտի զարգացում	10.1 Փաստաբանության մասին օրենքի վերանայմանն ուղղված օրենսդրական փաթեթի մշակում, սահմանված կարգով շրջանառում, քննարկում և օրենսդրական փաթեթին հավանություն տալու մասին կառավարության որոշման ընդունում	10.1.1 Ներդրվել և գործում են pro-bono իրավաբանական ծառայություններ, որոնց ներդրումից հետո երեք տարվա ընթացքում օգտվել են առնվազն 3000 քաղաքացիներ, 10.1.2 Հանրային պաշտպանների ծանրաբեռնվածությունը թեթևացել է մինչև 30 տոկոսով,	Փաստաբանների պալատ (համաձայնությամբ)	2023թ. հունիսի 1-ին տասնօրյակ 2024թ. դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	Վարկային կամ դրամաշնորհային միջոցներ

			10.1.3 Ներդրվել են փաստաբանների որակավորման տարբերակված ընթացակարգեր, որոնց ներդնումից հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում փաստաբանների որակավորման քննության մասնակիցների առնվազն 20 տոկոսը որակավորում է ստացել տարբերակված ընթացակարգով		2023թ. հունիսի 1-ին տասնօրյակ	
			10.1.4 առավել կատարելագործվել են Փաստաբանների պալատի ներքին կառուցակարգերը Փաստաբանների պալատի ինքնավարության շրջանակներում		2023թ. հունիսի 1-ին տասնօրյակ	
11.	Սնանկության մասին օրենսդրության բարեփոխում	11.1 Իրավակիրառ պրակտիկայում ծագած և վերհանված խնդիրների ու էլեկտրոնային արդարադատության ներդրման կարիքների հիման	11.1 Ընդունված օրենսգրքի հիման վրա լուծում է տրվել սնանկության ոլորտի իրավակիրառ պրակտիկայում բացահայտված խնդիրների առնվազն 70 տոկոսին	-	2025թ. հունիսի 3-րդ տասնօրյակ	Ֆինանսավորում չի պահանջվում

		<p>վրա սնանկության օրենսդրության վերանայման հայեցակարգի մշակում և քննարկում</p> <p>11.2 Հայեցակարգի հիման վրա Սնանկության մասին նոր օրենսգրքի նախագծի մշակում, սահմանված կարգով շրջանառում, քննարկում և նախագծին հավանություն տալու մասին կառավարության որոշման ընդունում</p>	<p>11.2 Իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց համար առկա են անդրազգային սնանկության գործերի քննության և լուծման հնարավորություններ</p> <p>11.3 Գործում են սնանկության հատուկ ընթացակարգեր առանձին սուբյեկտների և անդրսահմանային գործերի քննության համար</p> <p>11.4 Սնանկության գործերի քննության ժամկետները կրճատվել են առնվազն 20 տոկոսով,</p> <p>11.5 Շուրջ 10 տոկոսով ավելացել է ֆինանսական առողջացումների դեպքերի թիվը</p>		<p>2025թ. հունիսի 3-րդ տասնօրյակ</p> <p>2025թ. հունիսի 3-րդ տասնօրյակ</p> <p>2026թ. դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ</p> <p>2026թ. դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ</p>	
12.	<p>Հայաստանի բոլոր մարզերում «Մեկ պատուհանի» սկզբունքով հանրային ծառայությունների միասնական գրասենյակի գործարկում, որտեղ քաղաքացիներին կմատուցվեն հնարավորինս մեծ թվով պետական և</p>	<p>12.1 Պետական ծառայությունների համընդհանուր հասանելիությունն ապահովելու նպատակով ծառայությունների միասնական գրասենյակների արդիական մոդելի հայեցակարգի մշակում և ներկայացում</p> <p>12.1.1 Ճանապարհային քարտեզի մշակում</p>	<p>12.1 Դիմումների ընդունման և որոշումների կայացման փուլերը հստակ տարանջատված են՝ front office և back office ձևաչափով՝ բացառելով քաղաքացի-որոշում կայացնող շփումը</p> <p>Հավաքագրվել են պետության կողմից մատուցվող ծառայությունները, մշակվել վիճակագրությունը, միջազգային փորձի ուսումնասիրության հիման վրա,</p>	<p>Տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարություն</p> <p>Բարձր տեխնոլոգիական արդյունաբերության նախարարություն</p>	<p>2022թ. դեկտեմբերի 1-ին տասնօրյակ</p> <p>2022թ.</p>	<p>ՀՀ պետական բյուջե</p> <p>Վարկային կամ դրամաշնորհային միջոցներ</p>

<p>համայնքային ծառայություններ, ներառյալ ՔԿԱԳ ոլորտի բարելավված ծառայությունները</p>	<p>12.1.2 Գործողությունների ծրագրի մշակում և հաստատում</p>	<p>մշակվել է հանրային ծառայությունների միասնական գրասենյակի մոդելը հանրային ծառայությունների միասնական գրասենյակի մշակված արդիական մոդելի հիման վրա, մշակվել և ներկայացվել է բոլոր մարզկենտրոններում դրանց տեղակայման միջոցառումների ծրագիրը</p>	<p>հուլիսի 1-ին տասնօրյակ</p> <p>2022 թ. դեկտեմբերի 1-ին տասնօրյակ</p> <p>2026թ. դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ</p> <p>2024թ. դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ</p>	
	<p>12.2 Համապատասխան ծառայությունների ստացման համար հարմարեցված տարածքի առանձնացում, կահավորում, նյութատեխնիկական հագեցվածության ապահովում</p>	<p>12.2 Համապատասխան ծառայությունների ստացման համար հարմարեցված տարածքներն առանձնացված են, կահավորված և ապահովված նյութատեխնիկական հագեցվածությամբ</p>		
	<p>12.3. Թվով 3 մարզկենտրոնում «Մեկ պատուհանի» սկզբունքով հանրային ծառայությունների միասնական գրասենյակի գործարկում</p>	<p>12.3 «Մեկ պատուհանի» սկզբունքով գործող հանրային ծառայությունների միասնական գրասենյակները գործարկվել են 3 մարզկենտրոնում:</p>		

		<p>12.4.Բոլոր մարզերում «Մեկ պատուհանի» սկզբունքով հանրային ծառայությունների միասնական գրասենյակի գործարկում</p>	<p>12.4 «Մեկ պատուհանի» սկզբունքով գործող հանրային ծառայությունների միասնական գրասենյակները գործարկվել են բոլոր մարզերում: «Մեկ կանգառ, մեկ պատուհանի» սկզբունքով ծառայությունների մատուցման արդյունքում նվազել է քաղաքացիների անհարկի տեղաշարժը վարչատարածքային շրջանների միջև, կկրճատվեն տրանսպորտային փոխադրումների ծախսերը, ինչպես նաև կոռուպցիոն ռիսկերը</p>		<p>2026թ. դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ</p>	
		<p>12.5 Ծառայություններ մատուցող անձանց վերապատրաստում</p>	<p>12.5 Ծառայություն մատուցող անձինք ունեն անհրաժեշտ գիտելիքներ գործառույթները պատշաճ իրականացնելու համար</p>		<p>2026թ. դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ</p>	

13.	<p>Մարդու իրավունքների պաշտպանության ազգային ռազմավարությունից բխող 2023-2025թթ. գործողությունների ծրագրի ընդունում</p>	<p>13.1 «Հայաստանի Հանրապետության Մարդու իրավունքների պաշտպանության ազգային ռազմավարությունից բխող 2023-2025թթ. Գործողությունների ծրագիրը հաստատելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության կառավարության որոշման նախագծի մշակում շահագրգիռ մարմինների, միջազգային գործընկեր կազմակերպությունների և քաղաքացիական հասարակության հետ քննարկումների արդյունքում, առնվազն 3 հանրային քննարկումների կազմակերպում:</p>	<p>13.1 Ընդունվել է Մարդու իրավունքների պաշտպանության 2023-2025թթ. գործողությունների ծրագիրը, որն անհրաժեշտ և չափելի միջոցառումների միջոցով հասցեագրում և համակարգված ձևով տալիս է թիրախային լուծումներ մարդու իրավունքների պաշտպանության տարբեր բնագավառներում առկա խնդիրներին</p>	<p>Պետական կառավարման համակարգի մարմիններ</p> <p>Մարդու իրավունքների պաշտպան (համաձայնությամբ)</p> <p>Գլխավոր դատախազություն (համաձայնությամբ)</p> <p>Քննչական կոմիտե (համաձայնությամբ)</p>	<p>2023թ. մարտի 3-րդ տասնօրյակ</p>	Ֆինանսավորում չի պահանջվում
		<p>13.2 «Հայաստանի Հանրապետության Մարդու իրավունքների պաշտպանության ազգային ռազմավարությունից բխող 2023-2025թթ. գործողությունների ծրագիրը հաստատելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության կառավարության որոշման նախագծի ընդունում</p>	<p>13.2 Կատարելագործվել է օրենսդրությունը բռնության, ատելության խոսքի, թշնամանքի դեպքերը կանխելու և հանրային համերաշխություն ապահովելու նպատակով, ապահովվել են խոշտանգման, անմարդկային ու արժանապատվությունը նվաստացնող վերաբերմունքի կանխարգելմանն ու հետապնդմանն ուղղված գործուն մեխանիզմները:</p>	<p>2023թ. հունիսի 3-րդ տասնօրյակ</p>		

14.	Անձնական տվյալների պաշտպանության մակարդակի բարելավում	14.1 «Անձնական տվյալների ավտոմատացված մշակման դեպքում անհատների պաշտպանության մասին» կոնվենցիայի (108 կոնվենցիա) փոփոխող արձանագրության (108+ կոնվենցիա) ուժի մեջ մտնելու համար անհրաժեշտ ներպետական ընթացակարգերի ապահովում	«Անձնական տվյալների ավտոմատացված մշակման դեպքում անհատների պաշտպանության մասին» կոնվենցիան (108 կոնվենցիա) փոփոխող արձանագրությունը (108+ կոնվենցիա) ներպետական ընթացակարգերն ապահովվել են		2022 թվականի հունիսի 3-րդ տասնօրյակ	Ֆինանսավորում չի պահանջվում
		14.2 Անձնական տվյալների մշակում նախատեսող նոր ընդունվող, ինչպես նաև գործող իրավական ակտերի համապատասխանեցում «Անձնական տվյալների պաշտպանության մասին» ՀՀ օրենքին, օրենքով սահմանված՝ անձնական տվյալների մշակման սկզբունքներին	Անձնական տվյալների մշակում նախատեսող ներպետական օրենսդրությունը հիմնականում համապատասխանեցվել է անձնական տվյալների մշակման սկզբունքներին և կանոններին, ապահովված է իրավական որոշակիություն՝ անձնական տվյալների մշակման հարցերում տարրնթերցումներից խուսափելու համար	Պետական կառավարման համակարգի մարմիններ	2026 թվականի դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ, այդուհետ՝ պարբերաբար	Ֆինանսավորում չի պահանջվում
		14.3 Անձնական տվյալների պաշտպանության լիազոր մարմնի կարողությունների (մարդկային ռեսուրսների, մասնագիտական, տեխնիկական) հզորացում	Ապահովված է անձնական տվյալների պաշտպանության լիազոր մարմնի գործառնական անկախությունը, անձնական տվյալների պաշտպանության լիազոր մարմինն ապահովված է անձնական տվյալների պաշտպանության արդյունավետ իրականացման համար անհրաժեշտ գործիքակազմով՝		2023 թվականի դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	Պետական բյուջե վարկային կամ դրամաշնորհային միջոցներ 50 մլն ՀՀ դրամ

			հաստիքներով, տարածքով, տեխնիկական միջոցներով և ֆինասավորմամբ			
15	Քրեակատարողական և պրոբացիայի ոլորտի բարեփոխումների ռազմավարության իրականացում	15.1. Օրենսդրական փոփոխությունների իրականացում՝ միտված պրոբացիայի ծառայության՝ որպես պետական ծառայության առանձին տեսակի կարգավիճակի վերանայմանը և պրոբացիայի ծառայողների սոցիալական երաշխիքների ընդլայնմանը	<p>15.1.1 Իրականացված օրենսդրական բարեփոխումների արդյունքում՝ Պրոբացիայի ծառայությունը գործում է որպես պետական ծառայության առանձին տեսակ: Բացառվել է տարբերակված մոտեցումը միևնույն կարգավիճակն ունեցող ենթակա պետական մարմինների միջև, ստեղծվել են անհրաժեշտ նախադրյալներ ծառայությունը մոտիվացված և ձեռնհաս կադրերի համար առավել գրավիչ դարձնելու համար:</p> <p>15.1.2 Պրոբացիայի ծառայությունը համալրվել է 100 հաստիքով:</p> <p>15.1.3 Ընդլայնվել են պրոբացիայի ծառայողների սոցիալական երաշխիքները:</p>		2023 թ. օգոստոսի 3-րդ տասնօրյակ	<p>ՀՀ պետական բյուջե</p> <p>325 մլն ՀՀ դրամ</p>
		15.2. Պրոբացիայի ծառայությանն էլեկտրոնային հսկողության համար անհրաժեշտ միջոցներով և	Ձեռք են բերվել առնվազն 100 հատ էլեկտրոնային հսկողության միջոցներ և դրանք գործարկելու համար	Բարձր տեխնոլոգիական արդյունաբերության նախարարություն	2023 թ. օգոստոսի 3-րդ տասնօրյակ	2023 թ. դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ

		<p>ենթակառուցվածքներով զինում</p>	<p>անհրաժեշտ ենթակառուցվածքներ: Էլեկտրոնային հսկողության միջոցների ներդրման արդյունքում ապահովվել է ազատությունից զրկելուն այլընտրանք հանդիսացող նոր պատժատեսակների և խափանման միջոցների արդյունավետ կիրառումը՝ զուգահեռաբար տնտեսելով պետական միջոցները</p>			<p>Վարկային կամ դրամաշնորհային միջոցներ տարեկան 110 մլն ՀՀ դրամ</p>
		<p>15.3. e-probation էլեկտրոնային կառավարման համակարգի ներդնում և գործարկում</p>	<p>15.3.1 e-probation էլեկտրոնային կառավարման համակարգն առկա է և ամբողջությամբ գործարկվել է:</p> <p>15.3.2 e-probation էլեկտրոնային կառավարման համակարգի օգտագործման համար անհրաժեշտ հմտությունների ձեռքբերման նպատակով պրոբացիայի ծառայողների առնվազն 30%-ը վերապատրաստվել են:</p> <p>15.3.3 Կրճատվել է Պրոբացիայի ծառայությունում փաստաթղթաշրջանառությունը, իսկ նույն ծառայության աշխատանքը դարձել է առավել թափանցիկ և հաշվետու:</p>	<p>Բարձր տեխնոլոգիական արդյունաբերության նախարարություն</p> <p>«ԷԿԵՆԳ» ՓԲԸ (համաձայնությամբ)</p>	<p>2022թ. հոկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ</p> <p>2022թ. նոյեմբերի 3-րդ տասնօրյակ</p> <p>2022 թ. դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ</p>	<p>Վարկային կամ դրամաշնորհային միջոցներ</p> <p>147 մլն ՀՀ դրամ</p>

		<p>15.4. Քրեակատարողական հիմնարկների շենքային պայմանների բարելավում</p>	<p>15.4.1 Ըստ վերանայված լրակազմի՝ առնվազն 5 քրեակատարողական հիմնարկի շենքային պայմանները բարելավվել են, որի արդյունքում ազատությունից զրկված անձինք ապահովվել են արժանապատիվ պահման պայմաններով:</p> <p>15.4.2 Քրեակատարողական ծառայողների համար բարելավվել են աշխատանքային պայմաններն ու բարձրացվել ծառայության արդյունավետությունը:</p>		<p>2025թ. հունիսի 3-րդ տասնօրյակ</p> <p>2025 թ. հունիսի 3-րդ տասնօրյակ</p>	<p>Պետական բյուջե</p> <p>Վարկային կամ դրամաշնորհային միջոցներ</p> <p>35 մլրդ ՀՀ դրամ</p>
		<p>15.5. Քրեակատարողական հիմնարկները ժամանակակից տեսադիտման համակարգերով վերազինում, օպերատիվ կառավարման կենտրոնի ստեղծում</p>	<p>15.5.1 Ըստ վերանայված լրակազմերի՝ առնվազն 5 քրեակատարողական հիմնարկներ վերազինվել են ժամանակակից տեսադիտման համակարգերով, ստեղծվել է օպերատիվ կառավարման կենտրոն:</p> <p>15.5.2 Տեսահսկման և օպերատիվ կառավարման համակարգի միջոցով ապահովվել է ծառայողների հաշվետու և թափանցիկ գործելաճը, ճգնաժամային հնարավոր իրավիճակներն արդյունավետ կառավարելու կարողությունը:</p>		<p>2025 թ. հունիսի 3-րդ տասնօրյակ</p>	<p>Պետական բյուջե</p> <p>Վարկային կամ դրամաշնորհային միջոցներ</p> <p>2 մլրդ ՀՀ դրամ</p>

			15.5.3 Կրճատվել են քրեակատարողական հաստատություններում անկարգությունների փորձերը:			
	15.6. Ազատագրված անձանց համար բժշկական տվյալների գաղտնիության ապահովմամբ բնակչության շրջանում մատուցվող բժշկական խորհրդատվությունների ծավալին և որակին համապատասխանող, միջազգայնորեն ճանաչված սկզբունքներին համապատասխան հեռաբժշկության մոդելի ներդնում	<p>15.6.1 Ներդրվել և գործարկվել է հեռաբժշկության մոդելը՝ վերացնելով քրեակատարողական հիմնարկներում բավարար փորձառություն և համապատասխան մասնագիտություն ունեցող բժիշկների բացը:</p> <p>15.6.2 Քրեակատարողական հիմնարկներում տեղակայված բժշկական ստորաբաժանումների ավագ և միջին բուժանձնակազմի առնվազն 50 ներկայացուցիչ վերապատրաստվել է՝ հեռաբժշկության մոդելի արդյունավետ կիրառման նպատակով</p> <p>15.6.3 Հեռաբժշկության ներդրմամբ ապահովվել է պացիենտների պատշաճ բժշկական օգնություն ստանալու իրավունքի իրացման արդիականացումը, բարձրացվել է նեղ մասնագիտական խորհրդատվություն պահանջող</p>	Առողջապահության նախարարություն	2022 թ. դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	Վարկային կամ դրամաշնորհային միջոցներ 31 մլն ՀՀ դրամ	

			հիվանդությունների ժամանակին ախտորոշման և բուժման արդյունավետությունը:			
		15.7. Անկախ տարիքից՝ ազատությունից զրկված անձանց համար հանրակրթության իրականացման համար օրենսդրական կառուցակարգերի նախատեսում և իրականացման ապահովում	<p>15.7.1 Օրենսդրական բարեփոխումների արդյունքում ներդրվել են անկախ տարիքից՝ ազատությունից զրկված անձանց համար հանրակրթության իրականացման կառուցակարգերը:</p> <p>15.7.2 Պատրաստվել են ազատությունից զրկված անձանց հանրակրթության իրականացման համար ուսումնական և մեթոդական նյութերը:</p> <p>15.7. 3 Անկախ տարիքից՝ ազատությունից զրկված անձանց համար հանրակրթությունն իրականացվում է՝ երաշխավորելով ազատությունից զրկված անձանց կրթության իրավունքը և ստեղծելով ավելի լայն հնարավորություններ ազատությունից զրկված անձանց սոցիալական հաջող վերաինտեգրումն ապահովելու ուղղությամբ:</p>	Կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարություն	<p>2022 թ. հունիսի 3-րդ տասնօրյակ</p> <p>2022թ. օգոստոսի 1-ին տասնօրյակ</p> <p>2022 թ. սեպտեմբերի 1-ին տասնօրյակ</p>	<p>ՀՀ պետական բյուջե</p> <p>Վարկային կամ դրամաշնորհային միջոցներ</p> <p>127 մլն ՀՀ դրամ</p>

		<p>15.8. Քրեակատարողական հիմնարկներում պահանջարկի վրա հիմնված մասնագիտական կրթական ծրագրերի իրականացում</p>	<p>Պահանջարկի հիման վրա, ըստ վերանայված լրակազմերի, առնվազն 5քրեակատարողական հիմնարկներում իրականացվում են մասնագիտական կրթական ծրագրեր՝ ըստ ազատությունից զրկված անձանց թվի:</p>		<p>2025 թ. դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ</p>	<p>ՀՀ պետական բյուջե վարկային կամ դրամաշնորհային միջոցներ 955 մլն ՀՀ դրամ</p>
		<p>15.9. «ՀՀ քրեակատարողական և պրոբացիայի ոլորտի 2023-2026 թվականների ռազմավարությունը և դրա իրականացման 2023-2026 թվականների միջոցառումների ծրագիրը հաստատելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագծի ընդունում</p>	<p>15.9.1 Շահագրգիռ մարմինների, միջազգային գործընկեր կազմակերպությունների և քաղաքացիական հասարակության հետ քննարկումների արդյունքում ընդունվել է «ՀՀ քրեակատարողական և պրոբացիայի ոլորտի 2023-2026 թվականների ռազմավարությունը և դրա իրականացման 2023-2026 թվականների միջոցառումների ծրագիրը հաստատելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագիծը, կազմակերպվել են առնվազն 3 հանրային քննարկումներ:</p> <p>15.9.2 «ՀՀ քրեակատարողական և պրոբացիայի ոլորտի 2023-2026 թվականների ռազմավարությունը և դրա իրականացման 2023-2026 թվականների միջոցառումների ծրագիրը հաստատելու մասին»</p>		<p>2023 թ. հունիսի 3-րդ տասնօրյակ</p>	<p>Ֆինանսավորում չի պահանջվում</p>

			<p>ՀՀ կառավարության որոշման նախագծով նախատեսվել են չափելի և թիրախային միջոցառումներ: Նախագծի ընդունմամբ հիմքեր են ստեղծվել ռազմավարական ուղղությունների կայուն իրականացումը, ինչպես նաև ոլորտային տեսանելի և հետևողական զարգացում ապահովելու համար:</p>			
16	<p>Կոռուպցիայի դեմ պայքարի ռազմավարության իրագործում</p>	<p>16.1. «Հայաստանի Հանրապետության հակակոռուպցիոն ռազմավարությունը և դրա իրականացման 2023-2026 թվականների միջոցառումների ծրագիրը հաստատելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության կառավարության որոշման նախագծի մշակում, սահմանված կարգով շրջանառում և ընդունում</p>	<p>16.1.1 «Հայաստանի Հանրապետության հակակոռուպցիոն ռազմավարությունը և դրա իրականացման 2023-2026 թվականների միջոցառումների ծրագիրը հաստատելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության կառավարության որոշման նախագիծը մշակվել է շահագրգիռ մարմինների, միջազգային գործընկեր կազմակերպությունների և քաղաքացիական հասարակության հետ քննարկումների արդյունքում և ընդունվել է</p> <p>16.1.2 Ընդունվել է 2023-2026 թվականների հակակոռուպցիոն ռազմավարությամբ հստակ միջոցառումներով նախատեսվել են պատասխանատու</p>	<p>Պետական կառավարման համակարգի մարմիններ</p> <p>Կոռուպցիայի կանխարգելման հանձնաժողով (համաձայնությամբ)</p> <p>Հակակոռուպցիոն կոմիտե (համաձայնությամբ)</p> <p>Գլխավոր դատախազություն (համաձայնությամբ)</p> <p>Բարձրագույն դատական խորհուրդ (համաձայնությամբ)</p>	<p>2023 թ. հոկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ</p>	<p>Ֆինանսավորում չի պահանջվում</p>

			մարմինների հստակ շրջանակ, միջանկյալ և գործոնային մակարդակի իրատեսական մշտադիտարկման ցուցիչներ:	Քննչական կոմիտե (համաձայնությամբ)		
		16.2 Կոռուպցիոն ռիսկերի գնահատման հիման վրա ոլորտային միջոցառումների ծրագիրը հաստատելու մասին Հայաստանի Հանրապետության կառավարության որոշման նախագծերի մշակում շահագրգիռ մարմինների, միջազգային գործընկեր կազմակերպությունների և քաղաքացիական հասարակության հետ քննարկումների արդյունքում և ներկայացում Վարչապետի աշխատակազմ	Կոռուպցիոն ռիսկերի գնահատման հիման վրա ոլորտային միջոցառումների ծրագիրը հաստատելու մասին Հայաստանի Հանրապետության կառավարության որոշման նախագծերը մշակվել են շահագրգիռ մարմինների, միջազգային գործընկեր կազմակերպությունների և քաղաքացիական հասարակության հետ քննարկումների արդյունքում և ներկայացվել են Վարչապետի աշխատակազմ: Նախագծերով սահմանվել են հստակ միջոցառումներ և դրանց արդյունքային ցուցանիշներ:	Պետական կառավարման համակարգի մարմիններ Կոռուպցիայի կանխարգելման հանձնաժողով (համաձայնությամբ) Բարձրագույն դատական խորհուրդ (համաձայնությամբ) Գլխավոր դատախազություն (համաձայնությամբ)	2022թ. հուլիսի 3-րդ տասնօրյակ	
		16.3 «Հանրային ծառայության մասին» օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» օրենքի նախագծի մշակում, սահմանված կարգով շրջանառում և ներկայացում Վարչապետի աշխատակազմ	16.3.1 Վերանայվել են Հանրային պաշտոն զբաղեցնող անձանց և հանրային ծառայողների կողմից առևտրային կազմակերպությունների կանոնադրական կապիտալում ունեցած մասնակցությունը (բաժնեմաս, բաժնետոմս, փայ) հավատարմագրային	Կոռուպցիայի կանխարգելման հանձնաժողով (համաձայնությամբ)	2022թ. մայիսի 3-րդ տասնօրյակ	

			<p>կառավարման հանձնելու վերաբերյալ կարգավորումները:</p> <p>16.3.2 Սահմանվել է առևտրային կազմակերպությունների կանոնադրական կապիտալում մասնակցությունը փոխկապակցված անձանց հավատարմագրային կառավարման հանձնելու արգելք:</p> <p>16.3.3 Միջազգային փորձի հիման վրա հանրային պաշտոն զբաղեցնող անձանց և հանրային ծառայողների շահերի բախման և այլ սահմանափակումների վերաբերյալ կարգավորումները հստակեցվել են:</p>			
		<p>16.4 «Հանրային ծառայության մասին» և «Կոռուպցիայի կանխարգելման հանձնաժողովի մասին» օրենքներում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» օրենքների նախագծերի մշակում, սահմանված կարգով շրջանառում և ներկայացում Վարչապետի աշխատակազմ</p>	<p>16.4.1 Հստակեցվել են նվերներ ընդունելու արգելքին առնչվող կարգավորումները: Կոռուպցիայի կանխարգելման հանձնաժողովին վերապահվել են նվերներ ընդունելու արգելքի պահպանմանը հետևելու, նվերների ռեեստրի վարման, նվերների գրանցման և հաշվառման կարգը սահմանելու գործառույթներ:</p> <p>16.4.2 Ընդունված օրենքների հիման վրա կներդրվի նվերների</p>	<p>Կոռուպցիայի կանխարգելման հանձնաժողով (համաձայնությամբ)</p>	<p>2022թ. մայիսի 3-րդ տասնօրյակ</p>	

			<p>ռեեստր, որի արդյունքում հանրային պաշտոն զբաղեցնող անձանց և հանրային ծառայողների կողմից ստացված նվերների հաշվառումը և օրենքով սահմանված մյուս գործընթացներն իրականացվում են միասնական մեթոդաբանությամբ և ապահովում արդյունավետ վերահսկողության մեխանիզմներ</p>			
		<p>16.5 «Ազդարարման համակարգի մասին» օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» օրենքի նախագծի մշակում, սահմանված կարգով շրջանառում և ներկայացում Վարչապետի աշխատակազմ</p>	<p>16.5.1 Նախատեսվել է, որ ազդարարման էլեկտրոնային հարթակին հասանելիություն կունենան և Կոռուպցիայի կանխարգելման հանձնաժողովը:</p> <p>16.5.2 Վերանայվել են Կոռուպցիայի կանխարգելման հանձնաժողովի իրավասությունների շրջանակը միասնական էլեկտրոնային հարթակ մուտքագրված ազդարարման հաշվառման, քննարկման և վարչական համապատասխան ներգործության միջոցներ կիրառելու համատեքստում</p>	<p>Կոռուպցիայի կանխարգելման հանձնաժողով (համաձայնությամբ)</p>	<p>2022թ. հունիսի 3-րդ տասնօրյակ</p>	

			16.5.3 Սահմանվել է իրավասու մարմին, որն ապահովում է պետական մարմինների կողմից ստացված հաշվետվությունների ամփոփման և դրանց հրապարակման աշխատանքները:			
17.	Կոռուպցիայից և հովանավորչությունից զերծ դատական համակարգի ապահովում	17.1 Դատավորների բարեվարքության գնահատում	17.1 Օրենսդրական ամբողջական կարգավորման է ենթարկվել դատավորների բարեվարքության սուուգման համակարգը	Բարձրագույն դատական խորհուրդ (համաձայնությամբ)	2023թ. դեկտեմբեր 3-րդ տասնօրյակ	Դրամաշնորհային միջոցներ
		17.2 Կարողությունների զարգացում և իրազեկվածության բարձրացում	17.2 Կատարվել է կարողությունների զարգացում՝ 10 միջոցառման շրջանակներում առնվազն 100 դատավորի համար:	Արդարադատության ակադեմիա (համաձայնությամբ) Կոռուպցիայի կանխարգելման հանձնաժողով (համաձայնությամբ)		
18.	Նոտարական համակարգի արդյունավետության բարձրացում	18.1 Կատարողական մակագրության ինստիտուտի կիրառման անհրաժեշտ ընթացակարգերի վերանայում	18.1 Հստակեցվել են կատարողական մակագրության ընթացակարգերը: Ընդունվել է «Նոտարիատի մասին» ՀՀ օրենքում և հարակից օրենքներում փոփոխություններ կատարելու մասին» օրենքի նախագծին հավանություն տալու մասին Կառավարության որոշում	Նոտարական պալատ (համաձայնությամբ)	2024թ. հունիսի 3-րդ տասնօրյակ	Ֆինանսավորում չի պահանջվում

		18.2 Նոտարին կարգապահական պատասխանատվության ենթարկելու և նրա լիազորությունները դադարեցնելու ընթացակարգերի վերանայում	18.2 Հստակեցվել են նոտարին կարգապահական պատասխանատվության ենթարկելու և նրա լիազորությունները դադարեցնելու ընթացակարգերը: Ընդունվել է «Նոտարիատի մասին» ՀՀ օրենքում և հարակից օրենքներում փոփոխություններ կատարելու մասին» ՀՀ օրենքի նախագծին հավանություն տալու մասին Կառավարության որոշում			
19.	Հարկադիր կատարման համակարգի բարեփոխումների կատարում՝ միտված կատարողական վարույթի արդյունավետության բարձրացմանը, ներառյալ թվայնացման և էլեկտրոնային համակարգերի գործարկման միջոցով	19.1 Կատարողական վարույթների և կատարողական գործողությունների կատարման համապարփակ իրավակարգավորումների մշակում՝ հաշվի առնելով հարկադիր կատարման ենթակա ակտերի բոլոր առանձնահատկությունները, տարբերակելով կատարողական ծախսերը, կրճատելով վարույթի ժամկետները, ձևավորելով կատարողական վարույթի կասեցման միասնական կարգ և հիմքեր:	19.1 Սահմանվել են կատարողական վարույթների վերաբերյալ համապարփակ իրավակարգավորումները		2023թ. դեկտեմբեր 3-րդ տասնօրյակ	Պետական բյուջե դրամաշնորհային կամ վարկային միջոցներ

		19.2 Կատարողական ծախսերի տարբերակված դրսևորումների ամրագրում	19.2 Ամրագրվել են կատարողական ծախսերի տարբերակված դրսևորումները			
		19.3 Կատարողական վարույթների կասեցման հիմքերի և կարգի վերանայում:	19.3 Վերանայվել են կատարողական վարույթների կասեցման հիմքերը			
		19.4 Կատարողական վարույթում էլեկտրոնային գործիքակազմի կիրառման եղանակների ընդլայնում	19.4 Ընդլայնվել են կատարողական վարույթում էլեկտրոնային գործիքակազմերի կիրառման եղանակները			
		19.5. Կատարողական վարույթի ժամկետների կրճատում	19.5 Կրճատվել են կատարողական վարույթի ժամկետները			
		19.6 Կատարողական վարույթի ամբողջական թվայնացում և էլեկտրոնային համակարգի ներդրում	19.6.1 Էլեկտրոնային ծրագիրը գործարկվել է: 19.6.2 Պահուստային սերվերը ձեռք բերված և շտեմարանները ապահովված են: 19.6.3 Համակարգից օգտվող աշխատակազմը անցել է առնվազն մեկ վերապատրաստում: 19.6.4 Կատարողական վարույթի իրականացման	Բարձր տեխնոլոգիական արդյունաբերության նախարարություն	2023 թվականի ապրիլի 3-րդ տասնօրյակ	
		19.7 Սպասարկող տեխնիկական սարքավորումների ապահովում				

		<p>19.8 Մասնագետների վերապատրաստում և իրազեկում</p>	<p>Ժամկետներն էականորեն կրճատվել են:</p> <p>19.6.5 Ապահովվել է կատարողական վարույթի կողմերի՝ կատարողական գործողությունների վերաբերյալ օպերատիվ եղանակով իրազեկվածությունը:</p> <p>19.6.6 Ապահովվել է Հարկադիր կատարումն ապահովող ծառայության էլեկտրոնային հարթակի և այլ գերատեսչությունների հետ անհրաժեշտ կապուղիների անխափան աշխատանքը:</p> <p>19.6.7 Վարույթի մասնակիցների անձնական տվյալների և ծառայության թվային շտեմարանի հնարավոր կորստի և/կամ արտահոսքի ռիսկերը նվազեցված են:</p> <p>19.6.8 Կատարողական վարույթի շրջանակում ծախսվող ֆինանսական ռեսուրսները կրճատվել են առնվազն 10%-ով:</p>			
20	<p>Զանգվածային լրատվության մասին օրենսդրության բարեփոխում</p>	<p>20.1. Միջազգային փորձի ուսումնասիրություն, լրագրողական հանրույթի և այլ շահագրգիռ անձանց հետ քննարկումների կազմակերպում՝ զանգվածային լրատվության մասին նոր օրենսդրության</p>	<p>20.1. Զանգվածային լրատվության մասին օրենսդրության մեջ արդի զարգացումներին համապատասխան արտացոլված է միջազգային լավագույն փորձը</p>	<p>Հեռուստատեսության և ռադիոյի հանձնաժողով (համաձայնությամբ)</p>	<p>20.1. 2022թ. դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ</p>	<p>Ֆինանսավորում չի պահանջվում</p>

		<p>մշակման նպատակով՝ ուղղված ոլորտի համապարփակ կարգավորմանը, լրագրողական էթիկայի կանոնների սահմանմանը և դրանց նկատմամբ վերահսկողության գործիքների ներդրմանը և դրանց հիման վրա բարեփոխումների հայեցակարգային ուղղությունների մշակում</p>				
		<p>20.2. Սահմանված հայեցակարգային ուղղությունների հիման վրա զանգվածային լրատվության մասին օրենսդրության փոփոխությանն ուղղված օրենսդրական փաթեթի մշակում, ինչպես նաև լրագրողական էթիկայի կանոնների մշակմանն աջակցություն, հանրային քննարկման իրականացում, նախագծերի ամփոփում և օրենսդրական փաթեթին հավանություն տալու մասին կառավարության որոշման ընդունում</p>	<p>20.2. Չանգվածային լրատվության միջոցների համար գործում են լրագրողական էթիկայի կանոններ: Առկա են լրագրողական էթիկայի կանոնների պահպանման նկատմամբ վերահսկողության գործիքներ</p>		<p>20.2. 2024թ. հունվարի 3-րդ տասնօրյակ</p>	
21.	Իրավական փոխօգնության բնագավառում	<p>Հանցավորության դեմ պայքարի արդյունավետության բարձրացման, քաղաքացիների</p>	<p>Այլ պետությունների հետ կնքվել են հանձնման, քրեական և քաղաքացիական գործերով</p>	<p>Գլխավոր դատախազություն (համաձայնությամբ)</p>	<p>2026թ. դեկտեմբերի</p>	<p>Ֆինանսավորում չի պահանջում</p>

	միջազգային համագործակցության զարգացում և խորացում	իրավունքների պաշտպանության, ինչպես նաև համագործակցության նպատակով՝ Հայաստանի Հանրապետության և այլ երկրների միջև հանձնման, քրեական և քաղաքացիական գործերով իրավական փոխօգնության և դատապարտյալների փոխանցման ոլորտներում միջազգային պայմանագրերի կնքմանն ուղղված ուսումնասիրությունների իրականացում, թիրախային պետությունների վերհանում	իրավական փոխօգնության և դատապարտյալների փոխանցման ոլորտը կարգավորող երկկողմ պայամանագրեր		1-ին տասնօրյակ	
22.	Իրավական օգնության բնագավառի օրենսդրության կատարելագործում	Հանձնման, քրեական գործերով իրավական փոխօգնության և դատապարտյալների փոխանցման ոլորտների իրավակարգավորումները մեկ միասնական իրավական ակտում նախատեսելու և արդյունքում այդ նորմերի կիրառումը դյուրինացնելու նպատակով «Քրեական վարույթներով իրավական օգնության մասին» օրենքի նախագծի մշակում և նախագծին հավանություն տալու մասին կառավարության որոշման ընդունում	Օրենքի ընդունման արդյունքում իրավական փոխօգնության ոլորտում վերհանված խնդիրների առնվազն 80 տոկոսը լուծվել է	Գլխավոր դատախազություն (համաձայնությամբ) Ոստիկանություն	2024թ. դեկտեմբերի 1-ին տասնօրյակ	Ֆինանսավորում չի պահանջում

Արտակարգ իրավիճակների նախարարություն

NN	Նպատակ	Միջոցառումներ	Ակնկալվող արդյունք	Համակատարող	Ժամկետ	Ֆինանսավորման աղբյուր և կանխատեսվող չափ
1	2	3	4	5	6	7

1.	<p>ՀՀ սահմանամերձ և բարձրլեռնային համայնքներում փրկարարական և հրդեհաշիջման աշխատանքների իրականացում, բնակչության պաշտպանության, ռազմավարական նշանակության օբյեկտների և ենթակառուցվածք-ների անվտանգության ապահովում՝ քաղաքացիական պաշտպանության հենակետերի միջոցով</p>	<p>1.1 Սյունիքի մարզի թվով 8 սահմանամերձ բնակավայրերում քաղաքացիական պաշտպանության հենակետերի ստեղծում և համապատասխան տրանսպորտային միջոցներով ու գույք-սարքավորումներով ապահովում</p>	<p>Բնակավայրերի բնակչության, տարածքների, կարևորագույն օբյեկտների և ենթակառուցվածքների պաշտպանության ապահովում 2024թ - թվով 3 հենակետերի ստեղծում և համապատասխան տրանսպորտային միջոցներով ու գույք-սարքավորումներով ապահովում 2025թ - թվով 3 հենակետերի ստեղծում և համապատասխան տրանսպորտային միջոցներով ու գույք-սարքավորումներով ապահովում 2026թ - թվով 2 հենակետերի ստեղծում և համապատասխան տրանսպորտային միջոցներով ու գույք-սարքավորումներով ապահովում</p>	<p>Տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարություն</p> <p>Սյունիքի մարզպետարան</p> <p>Համայնքապետարաններ (համաձայնությամբ)</p>	<p>2024թ. նոյեմբերի 3-րդ տասնօրյակ-2026թ. նոյեմբերի 3-րդ տասնօրյակ</p>	<p>ՀՀ պետական բյուջե և օրենքով չարգելվող այլ միջոցներ, 1,460,000.0 հազ. դրամ ՀՀ 2024-2026 թվականների պետական միջնաժամկետ ծախսերի ծրագիր 2024թ.- 500,000.0 հազ. դրամ 2025թ.- 500,000.0 հազ. դրամ 2026թ.- 460,000.0 հազ. դրամ</p>
----	---	--	--	--	--	---

		<p>1.2 Վայոց ձորի մարզի սահմանամերձ բնակավայրերում թվով 4 քաղաքացիական պաշտպանության հենակետերի ստեղծում և համապատասխան տրանսպորտային միջոցներով ու գույք-սարքավորումներով ապահովում</p>	<p>Բնակավայրերի բնակչության, տարածքների, կարևորագույն օբյեկտների և ենթակառուցվածքների պաշտպանության ապահովում</p> <p>2024թ - թվով 1 հենակետի ստեղծում և համապատասխան տրանսպորտային միջոցներով ու գույք-սարքավորումներով ապահովում</p> <p>2025թ - թվով 2 հենակետերի ստեղծում և համապատասխան տրանսպորտային միջոցներով ու գույք-սարքավորումներով ապահովում</p> <p>2026թ - թվով 1 հենակետի ստեղծում և համապատասխան տրանսպորտային միջոցներով ու գույք-սարքավորումներով ապահովում</p>	<p>Տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարություն,</p> <p>Վայոց ձորի մարզպետարան,</p> <p>Համայնքապետարաններ (համաձայնությամբ)</p>	<p>2024թ. նոյեմբերի 3-րդ տասնօրյակ-2026թ. նոյեմբերի 3-րդ տասնօրյակ</p>	<p>ՀՀ պետական բյուջե և օրենքով չարգելվող այլ միջոցներ, 730,000.0 հազ. դրամ</p> <p>ՀՀ 2024-2026 թվականների պետական միջնաժամկետ ծախսերի ծրագիր 2024թ.- 182,500.0 հազ. դրամ</p> <p>2025թ.- 365,000.0 հազ. դրամ</p> <p>2026թ-182,500.0 հազ. դրամ</p>
--	--	--	---	--	--	--

		1.3 Տավուշի մարզի սահմանամերձ բնակավայրերում տեղակայված քաղաքացիական պաշտպանության գործող թվով 11 հենակետերում ավտոտնակների կառուցում՝ տրանսպորտային միջոցների պահպանման համար	Ձմեռային ժամանակաշրջանում հրշեջ ավտոմեքենաների և այլ տրանսպորտային միջոցների անխափան շահագործում: 2024թ. - թվով 4 ավտոտնակների կառուցում 2025թ. - թվով 4 ավտոտնակների կառուցում 2026թ. - թվով 3 ավտոտնակների կառուցում	Տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարություն, Տավուշի մարզպետարան, համայնքապետարաններ (համաձայնությամբ)	2024թ. նոյեմբերի 3-րդ տասնօրյակ-- 2026թ. նոյեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	ՀՀ պետական բյուջե և օրենքով չարգելվող այլ միջոցներ, 110,000.0 հազ. դրամ ՀՀ 2024-2026 թվականների պետական միջնաժամկետ ծախսերի ծրագիր 2024-40,000.0 հազ. դրամ 2025-40,000.0 հազ. դրամ 2026-30,000.0 հազ. դրամ
2.	ԱԻ նախարարության ոլորտի օրենսդրական դաշտի կատարելագործում	2.1 «Փրկարար ծառայության մասին ՀՀ օրենքում փոփոխություն կատարելու մասին» ՀՀ օրենքի նախագիծը Վարչապետի աշխատակազմ ներկայացնելը	Օրենքով նախատեսված փոփոխությունների արդյունքում կունենանք փրկարար ծառայողներին ներկայացվող պահանջների, պարտականությունների հստակեցված չափանիշներ: Իրավահարաբերությունների կանոնակարգման արդյունքում կլրացվեն ՓԾ ստորաբաժանումների լիազորությունները:		2022թ. հուլիսի 2-րդ տասնօրյակ	Ֆինանսավորում չի պահանջվում
3.	Աղետների ռիսկի կառավարման ազգային	3.1 «Աղետների ռիսկի կառավարման ազգային ռազմավարությունը և դրա	Հաստատված ազգային ռազմավարություն, որով կբարձրացվեն աղետների ռիսկի		2022թ. հուլիսի 3-րդ տասնօրյակ	Ֆինանսավորում չի պահանջվում

	նազմավարության վերանայում	իրականացման գործողությունների ծրագիրը հաստատելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագիծը Վարչապետի աշխատակազմ ներկայացնելը	կառավարման միասնական համակարգի գործունեության արդյունավետությունը և հետագա զարգացումը			
4.	Ռուս-հայկական մարդասիրական արձագանքման կենտրոնի (ՌՀՄԱԿ) արձագանքման բաղկացուցիչը կազմող ուժերի կարողությունների զարգացում	4.1 ՌՀՄԱԿ արձագանքող ուժերի բաղկացուցիչը կազմող ՓԾ ուժերի գույքի բարելավում (հատուկ տեխնիկայի և սարքավորումների, տրամադրում): Կադրերի վերապատրաստում (որակավորման բարձրացում)	Բարձրակարգ փրկարարներով համալրված, արտակարգ իրավիճակների արձագանքմանը պատրաստ ստորաբաժանումներ: Հատուկ տեխնիկայի և սարքավորումների տրամադրումը՝ ըստ ՌՀՄԱԿ զարգացման 2022-2024թթ. ծրագրի պլան-ժամանակացույցի Վերապատրաստումը – տարեկան շուրջ 150 փրկարար ծառայող		2023թ. նոյեմբերի 2-րդ տասնօրյակ -2026թ. նոյեմբերի 2-րդ տասնօրյակ	Ռ-Դ կառավարության ֆինանսավորմամբ
		4.2 Ռ-Դ հետ համատեղ բազմաֆունկցիոնալ անգարատիպ վարժահամալիրի կառուցում	ԱԻՆ անձնակազմի մասնագիտական գիտելիքների և հմտությունների զարգացում, հրշեջ-փրկարարական գույքի բարելավում		2022թ. հունիսի 2-րդ տասնօրյակ	Ռ-Դ և ՀՀ կառավարության համաֆինանսավորմամբ ՀՀ- անգարի կառուցում 513.166,100 հազ. դրամ՝ ՀՀ պետական բյուջե, ՀՀ օրենքով չարգելված միջոցներ (ՀՀ կառավարության

						<p>պահուստային ֆոնդ) հիմք՝ Ռուս-հայկական հումանիտար արձագանքման կենտրոնի ղեկավար խորհրդի 27.05.2021թ. նիստի արձանագրության 4-րդ կետ ՌԴ- նյութատեխնիկական ապահովում 137,500.0 հազ. դրամ</p>
5	Սեյսմիկ վտանգի գնահատում	5.1 Ազգային մոնիթորինգային դիտացանցի արդիականացում և ընդլայնում նոր GPS կայաններով	<p>Երկրաշարժերի և դրա հետ կապված՝ երկրորդային սեյսմիկ վտանգների հուսալի մոնիթորինգ և գնահատում 2023թ. – գրունտի ուժեղ շարժումների 2, մագնիսաչափական 2, ռադոնաչափական 9 սարքերի և երկրաքիմիական կայանի թվով 6 տնակի ձեռքբերում 2024թ. – երկրաքիմիական կայանի բազմապարամետրանոց ջրաերկրաքիմիական թվով 6 զոնդի ձեռքբերում և Գառնիի լաբորատորիայի վերագինում</p>		<p>2023թ. նոյեմբերի 2-րդ տասնօրյակ -2026թթ. նոյեմբերի 2-րդ տասնօրյակ</p>	<p>Ընդհանուր գումարը 380,977.0 հազ. դրամ, որից դիտացանցի արդիականացում - 318,577.0 հազ. դրամ-ՀՀ օրենքով չարգելված միջոցներ: Հանրային ներդրումային ծրագրով: 62,400.0 հազ. դրամ-</p>

			<p>2025թ.- հելիում գազի որոշման սարքերի ձեռքբերում 6 երկրաքիմիական կայանների համար</p> <p>2026թ – Ազգային մոնիթորինգային դիտացանցի արդիականացում և ընդլայնում՝ 4 GPS կայաններով</p>			<p>դիտացանցի 4 GPS կայանով ընդլայնում՝ Ֆրանսիայի ատոմային և այլընտրանքային էներգիայի կոմիսարիատի (CEA) Շրջակա միջավայրի վերահսկողության և վերլուծության դեպարտամենտի (DASE) հետ համագործակցության շրջանակում</p>
6	Սեյսմիկ ռիսկի գնահատում և նվազեցում	<p>6.1 Հայաստանի Հանրապետության պետական հատուկ նշանակության ջրամբարների պատվարների սեյսմիկ խոցելիության գնահատման նպատակով պլան-ժամանակացույցի հաստատում Արտակարգ իրավիճակների և Տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածք-ների նախարարների համատեղ հրամանով</p>	Աշխատանքների իրականացման հաստատված պլան-ժամանակացույց	Տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածք-ների նախարարություն	2022թ. մայիսի 3-րդ տասնօրյակ	Ֆինանսավորում չի պահանջվում
		<p>6.2 Հայաստանի Հանրապետության պետական հատուկ նշանակության թվով 24 ջրամբարների պատվարների</p>	Պետական հատուկ նշանակության ջրամբարների պատվարների սեյսմիկ խոցելիության	Տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարություն	2024թ.մարտի 3-րդ տասնօրյակ- 2026թ.	Ընդհանուր գումարը թվով 24 ջրամբարների

		<p>սեյսմիկ խոցելիության գնահատում՝ ըստ պլան-ժամանակացույցի: Առաջարկությունների ներկայացում՝ ըստ փորձագիտական եզրակացության:</p>	<p>հուսալի գնահատված համակարգ Աշխատանքների իրականացումն ըստ համատեղ հրամանով հաստատված պլան-ժամանակացույցի</p>		<p>նոյեմբերի 3-րդ տասնօրյակ</p>	<p>համար՝ 240,000.0 հազ. դրամ ՀՀ 2024-2026 թվականների պետական միջնաժամկետ ծախսերի ծրագիր 2024թ.՝ 80.000,0 հազ. դրամ 2025թ.՝ 80.000,0 հազ. դրամ 2026թ 80.000,0 հազ. դրամ</p>
		<p>6.3 «Սեյսմիկ պաշտպանության բնագավառում Հայաստանի Հանրապետության բնակչության ուսուցման կարգը հաստատելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագիծը Վարչապետի աշխատակազմ ներկայացնելը</p>	<p>Ուսուցանված և իրագրված բնակչություն: Իրավական ակտի ընդունման դեպքում ակնկալվում են սեյսմիկ պաշտպանության ոլորտում շահագրգիռ մարմինների համակարգված աշխատանքներ, տարածքային ու տեղական ինքնակառավարման մարմինների և գիտական ու այլ կազմակերպությունների միջև համագործակցության զարգացում</p>		<p>2022թ. հուլիսի 1-ին տասնօրյակ</p>	<p>Ֆինանսավորում չի պահանջվում</p>

7	Քաղաքացիական պաշտպանության համապետական համակարգի զարգացում	7.1 Քաղաքացիական պաշտպանության համակարգի ղեկավար կազմի և մասնագետների վերապատրաստման ծրագրերի մշակում և ներդրում	Պետական կառավարման և տեղական ինքնակառավարման մարմինների և կազմակերպությունների վերապատրաստված ղեկավար կազմ և մասնագետներ Տարեկան շուրջ 70 ունկնդիր:	Տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարություն	2022թ. մարտի 1-ին տասնօրյակ -2026թ. նոյեմբերի 1-ին տասնօրյակ	Ֆինանսավորում չի պահանջվում
8	Փրկարար ուժերի կարողությունների զարգացում	8.1 ՄԱԿ-ի միջազգային քաղաքային որոնողափրկարար-կան խորհրդատվական խմբի (INSARAG) չափորոշիչներին համապատասխան արտաքին որակավորում անցած հայկական քաղաքային որոնողափրկարար-կան թիմի արտաքին վերաորակավորման քննության հանձնում և կարողությունների զարգացում	2015թ. թիմն անդամագրվել է ՄԱԿ-ի միջազգային քաղաքային որոնողափրկարարական խորհրդատվական խմբին (INSARAG) և ստացել է հավաստագիր, իսկ արտաքին վերաորակավորման քննությունից հետո թիմը կունենա ՄԱԿ-ի միջազգային քաղաքային որոնողափրկարարական խորհրդատվական խմբի անդամագրման 5 տարի ժամկետով հավաստագիր: Թիմի անդամները վարժանքների և սեմինարների միջոցով (այդ թվում՝ միջազգային) կկատարելագործեն իրենց գործնական և տեսական գիտելիքները: Հայաստանը կշարունակի ունենալ ՄԱԿ-ի միջազգային չափորոշիչներին համապատասխան վերապատրաստված թիմ, որը ՀՀ տարածքում և արտասահմանում խոշոր	Արտաքին գործերի նախարարություն Պաշտպանության նախարարություն Ոստիկանություն Պետական եկամուտների կոմիտե Քաղաքացիական ավիացիայի կոմիտե	2022թ. սեպտեմբերի 1-4-ը	ՀՀ պետական բյուջե, ՀՀ օրենքով չարգելված միջոցներ (ՀՀ կառավարության պահուստային ֆոնդ) 2022թ.- 25,000.0 հազ. դրամ

			աղետների դեպքում կարող է արձագանքել և կազմակերպել որոնողափրկարարական աշխատանքներ			
		8.2 ԱԻՆ Լուսակերտի ուսումնական բազայում վարժախրապարակի կառուցում (հրշեջ-կիրառական մարզաձևի համալիր, գազաձխապաշտպան մոդուլ, մոտ 2x6մ չափսի ալպինիստական պատ, 3 դասասենյակ)	Վարժախրապարակի կառուցման արդյունքում կստեղծվեն պայմաններ հրշեջ-փրկարարների վերապատրաստման դասընթացները՝ հրշեջ կիրառական մարզաձևի, հրշեջ շարային պատրաստության, ինչպես նաև մարտավարական էլեմենտների գործնական պարապմունքները ավելի արդյունավետ կազմակերպելու համար: Կունենանք բարձր պատրաստվածության հրշեջ-փրկարարներ, ինչպես նաև կապահովենք միջազգային մրցաշարերին մասնակցող պատանի հրշեջ-փրկարարական թիմեր 2024թ. – Խոշորացված աշխատանքների հաշվարկ, նախագծա-նախահաշվային փաստաթղթերի կազմման մրցույթի հայտարարում, շինարարական աշխատանքների սկիզբ 2025թ. – Կառուցապատման աշխատանքներ		2024թ. մարտի 1-ին տասնօրյակ-2026թ. նոյեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	ՀՀ պետական բյուջե 60,000.0 հազ. դրամ ՀՀ 2024-2026 թվականների պետական միջնաժամկետ ծախսերի ծրագիր 2024թ-20,000.0 հազ. դրամ 2025թ-20,000.0 հազ. դրամ 2026թ-20,000.0 հազ. դրամ

			2026թ. – Գույք-սարքավորումների ձեռքբերում, մոնտաժում			
	8.3 ՀՀ Արարատի, Գեղարքունիքի, Վայոց ձորի, Կոտայքի, Արմավիրի, Արագածոտնի մարզերում փրկարարական և արագ արձագանքման թվով 6 թիմերի ստեղծում	ՀՀ մարզերը կունենան ՄԱԿ-ի միջազգային քաղաքային որոնողափրկարարական խորհրդատվական խմբի (INSARAG) չափորոշիչներին համապատասխան թիմեր, որոնք ունակ են խոշոր աղետների դեպքում կատարել փրկարարական աշխատանքներ 2023 թ. - ՔՈՓ թիմերի անձնակազմի ընտրություն և վերապատրաստում՝ ԱԻՆ միջոցներով 2024թ. – թվով 2 մարզերի ՔՈՓ թիմերի գույքի ձեռքբերում, ուսուցում, վարժանքների անցկացում և որակավորում 2025թ. – թվով 2 մարզերի ՔՈՓ թիմերի գույքի ձեռքբերում, ուսուցում, վարժանքների անցկացում և որակավորում 2026թ. – թվով 2 մարզերի ՔՈՓ թիմերի գույքի ձեռքբերում, ուսուցում, վարժանքների անցկացում և որակավորում		2023թ.- հոկտեմբերի 1-ին տասնօրյակ- 2026թ. դեկտեմբերի 1-ին տասնօրյակ	ՀՀ պետական բյուջե 40,000.0 հազ. դրամ ՀՀ 2024-2026 թվականների պետական միջնաժամկետ ծախսերի ծրագիր 2024թ.-14,000.0 հազ. դրամ 2025թ.-13,000.0 հազ. դրամ 2026թ.-13,000.0 հազ. դրամ	
	8.4 ՀՀ ԱԻՆ փրկարար ծառայության հրշեջ-փրկարարական գույքի բարելավման ծրագիր	Հրդեհների, արտակարգ դեպքերի և պատահարների արձագանքման ժամանակահատվածը		2023թ.- նոյեմբերի 1-ին տասնօրյակ- 2024թ. դեկտեմբերի	ՀՀ օրենքով չարգելված միջոցներ 3,741,700.0 հազ. դրամ	

			<p>հնարավոր կլինի կրճատել մոտավորապես 30 տոկոսով: Կնվազեն նաև արտակարգ իրավիճակներից և հրդեհներից մարդկային զոհերի քանակը, նյութական և մշակութային արժեքների կորուստները (բնակչությանն ու պետությանը պատճառված վնասի չափերը), նախագծի շրջանակներում ձեռք բերված տեխնիկական և սարքավորումները կծառայեն Արմավիրի, Կոտայքի, Արարատի և Արագածոտնի մարզերում ծագած արտակարգ դեպքերին և պատահարներին արագ արձագանքելու համար 2023թ. – փրկարարական, հրդեհաշիջման մեքենաների ձեռքբերում և գույք-սարքավորումներով ապահովում 1.870,850.0 հազ դրամ գումարի շրջանակներում 2024թ. – փրկարարական, հրդեհաշիջման մեքենաների ձեռքբերում և գույք-սարքավորումներով ապահովում 1.870,850.0 հազ դրամ գումարի շրջանակներում</p>		2-րդ տասնօրյակ	Հանրային ներդրումային ծրագրով
	8.5 Անօդաչու թռչող թվով 6 սարքավորումների ձեռքբերում	Արագ արձագանքման նպատակով հետախուզության, քարտեզագրման, որոշումների կայացման			2023թ. ապրիլի 1-ին տասնօրյակ – 2025թ. նոյեմբերի	Անօդաչու թռչող թվով 2 սարքավորումների ձեռքբերումը 2023 թվականին

			<p>Ժամանակահատվածի կրճատում</p> <p>2023թ. – թվով 2 անօդաչու թռչող սարքավորումների ձեռքբերում</p> <p>2024թ. – թվով 2 անօդաչու թռչող սարքավորումների ձեռքբերում</p> <p>2025թ. – թվով 2 անօդաչու թռչող սարքավորումների ձեռքբերում</p>		<p>3-րդ տասնօրյակ</p>	<p>«Երկրաշարժի համակողմանի կառավարումը Հարավային Կովկասի խոցելի տարածքներում՝ արդյունավետ պլանավորման, արձագանքման և համատեղ գործողությունների միջոցով» ծրագրի շրջանակներում</p> <p>40.000,0հազ. դրամ ՀՀ պետական բյուջե՝ անօդաչու թռչող թվով 4 սարքավորումների ձեռքբերում, ՀՀ 2024-2026 թվականների պետական միջնաժամկետ ծախսերի ծրագիր, 2024թ.-20.000,0 հազ. դրամ 2025թ.- 20.000,0հազ. դրամ</p>
--	--	--	--	--	-----------------------	--

9	Առաջին բուժօգնության արագ և արդյունավետ կազմակերպում	9.1 Փրկարար ծառայողների առաջին օգնության հմտությունների ուսուցում և կատարելագործում	Աղետի գոտում տուժածներին ցուցաբերվող առաջին օգնության որակի բարձրացում, ժամանակահատվածի կրճատում Վերապատրաստումն ըստ ԱԻՆ ՓԾ տարեկան աշխատանքային ծրագրի		2021թ. հոկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ-2023թ. հոկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	Ֆինանսավորում չի պահանջվում
10	Սողանքների դիսկի կառավարում	10.1 Վտանգավոր սողանքային տեղամասերից թվով 6 տեղամասերի գործիքային հետազոտություն	Բնակչության պաշտպանության, տարածքների, շենքերի և շինությունների, տարբեր նշանակության կառուցվածքների, հաղորդակցության ուղիների անվտանգ և անխափան շահագործման ապահովում	Տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարություն, մարզպետարաններ (համաձայնությամբ)	2023թ.	Պետական բյուջե ՀՀ օրենքով չարգելված միջոցներ 61.290,0հազ. դրամ
		10.2 Թվով 6 սողանքային տեղամասերում գործիքային հետազոտությունների արդյունքների հիման վրա կանխարգելիչ միջոցառումների իրականացում	Աշխատանքների իրականացումը ըստ գործիքային հետազոտությունների արդյունքների		2025-2026թթ.	ՀՀ պետական բյուջե և օրենքով չարգելվող այլ միջոցներ, ՀՀ 2025-2027 թվականների պետական միջնաժամկետ ծախսերի ծրագիր, 2025թ- 90.000,0հազ. դրամ

						2026թ- 90.000,0հազ. դրամ
11	Աղետների վաղ ազդարարման համակարգի զարգացում	11.1 «Աղետների վաղ ազդարարման համակարգի ձևավորման հայեցակարգը և դրա իրականացումն ապահովող միջոցառումների ծրագիրը հաստատելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագծի հաստատում	Աղետների վաղ ազդարարման համակարգի զարգացումն ապահովող իրավական դաշտի կատարելագործում: Աղետներին արագ և արդյունավետ արձագանքում, հավաստի օպերատիվ տեղեկատվության տրամադրման հնարավորություններ, մարդկային կորուստների և տնտեսական վնասների նվազեցում	Տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքներ ի նախարարություն	2024թ. նոյեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	Ֆինանսավորում չի պահանջվում

12	Քաղաքացիական պաշտպանության ոլորտի կառավարման մարմինների, կազմակերպությունների գործունեության պլանավորման և վերահսկման մեխանիզմների արդյունավետության բարձրացում	12.1 ԱԽՆ պահեստային կառավարման կետի վերանորոգում և կահավորում	ՔՊ միջոցառումների կառավարման և արձագանքման համակարգի կատարելագործում 2025թ.- Խոշորացված աշխատանքների հաշվարկ, նախագծա-նախահաշվային փաստաթղթերի կազմման մրցույթի հայտարարում, վերանորոգման աշխատանքների իրականացում 2026թ. – պահեստային կառավարման կետի կահավորում		2025թ. նոյեմբերի 3-րդ տասնօրյակ - 2026թ. նոյեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	<p>ՀՀ պետական բյուջե, 70,000.0 հազ. դրամ</p> <p>ՀՀ 2025-2027 թվականների պետական միջնաժամկետ ծախսերի ծրագիր</p> <p>2025թ.- 35,000.0 հազ. դրամ</p> <p>2026թ.- 35,000.0 հազ. դրամ</p>
13	Փրկարարական և արագ արձագանքման այլ ուժերի ստեղծում և զարգացում	13.1 Երևանում, Սյունիքի, Վայոց ձորի, Տավուշի և Գեղարքունիքի մարզերում կամավորական արձագանքման խմբերի ստեղծում, դասընթացների և վարժանքների իրականացում	Արտակարգ իրավիճակների արձագանքման ժամանակահատվածի կրճատում, մարդկային կորուստների, ինչպես նաև բնակչությանն ու պետությանը պատճառված վնասի չափերի նվազեցում	Հայկական կարմիր խաչի ընկերություն (համաձայնությամբ)	2023թ. նոյեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	Եվրամիություն, Դանիայի, Ավստրիայի Կարմիր Խաչի ընկերությունների դրամաշնորհային միջոցներ 80.000 Եվրոյին համարժեք դրամ
14	Աղետներից ապահովագրման համակարգի ներդրման գնահատում	1.1 Արտակարգ իրավիճակների ոլորտում ապահովագրական գործիքների ներդրման վերաբերյալ վերլուծությունների	Ապահովագրական համակարգի ներդրման նպատակահարմարությունը երաշխավորող ճկուն գործիքակազմի առկայություն	Ֆինանսների նախարարություն Էկոնոմիկայի նախարարություն, Կենտրոնական բանկ (համաձայնությամբ)	2022թ. նոյեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	Ֆինանսավորում չի պահանջվում

		իրականացում և առաջարկությունների ներկայացում Վարչապետի աշխատակազմ				
15	ՀՀ տարածքում սեյսմիկ ռիսկի նվազեցում	15.1 Սեյսմիկ ռիսկի նվազեցման պետական ծրագրի հաստատում ՀՀ կառավարության որոշմամբ	Սեյսմիկ ռիսկի նվազեցման հաստատված պետական ծրագիր, որը հնարավորություն կտա գնահատելու սեյսմիկ պաշտպանության օբյեկտների՝ այդ թվում բազմաբնակարան բնակելի շենքերի սեյսմիկ խոցելիությունը	Տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարություն Քաղաքաշինության կոմիտե	2023թ. նոյեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	Ֆինանսավորում չի պահանջվում

Արտաքին գործերի նախարարություն

NN	Նպատակ	Միջոցառումներ	Ակնկալվող արդյունք	Համակատարող	Ժամկետ	Ֆինանսավորման աղբյուր և կանխատեսվող չափ
1	2	3	4	5	6	7
1.	ՀՀ պետական շահերի պաշտպանություն, ինքնիշխանության ամրապնդում, Արցախի ժողովրդի իրավունքների և անվտանգության ապահովում, ԼՂ հիմնախնդրի խաղաղ և համապարփակ կարգավորում:	1.1 ԵԱՀԿ Մինսկի խմբի համանախագահության հովանու ներքո Ղարաբաղյան հիմնախնդրի խաղաղ կարգավորման շուրջ բովանդակային բանակցությունների վերսկսում և ծավալում՝ ուղղված Արցախի կարգավիճակի հստակեցմանը միջազգային իրավունքի սկզբունքների, մասնավորապես՝ ինքնորոշման իրավունքի և «անջատում հանուն փրկության» բանաձևի հիման վրա:	- Լեռնային Ղարաբաղի հիմնախնդրի խաղաղ կարգավորման գործընթացի լիարժեք վերսկսում և ծավալում: - Արցախի կարգավիճակի հստակեցում, Արցախի ժողովրդի անվտանգության և զարգացման ապահովում:		2021-2026	ՀՀ պետական բյուջեից լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջվում

		1.2 Աշխատանք Արցախի ժողովրդի անվտանգության ապահովման և իրավունքների պաշտպանության հավելյալ միջազգային երաշխիքների ձևավորման ուղղությամբ:	Արցախի ժողովրդի համապարփակ անվտանգության ապահովում՝ սերտորեն համագործակցելով միջազգային դերակատարների, հատկապես՝ ԵԱՀԿ ՄԽ համանախագահների հետ:		2021-2026	ՀՀ պետական բյուջեից լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջվում
		1.3 Մարդու իրավունքների և միջազգային հումանիտար իրավունքի ոլորտում մասնագիտացված միջազգային կառույցներում Ադրբեյջանի և Թուրքիայի կողմից իրականացված մարդու իրավունքների կոպիտ խախտումների ներկայացում:	Արցախահայության դեմ իրականացված մարդու իրավունքների կոպիտ խախտումների վերաբերյալ միջազգային իրազեկվածության բարձրացում և միջազգային հանրային արձագանքի ապահովում:	Արդարադատության նախարարություն Միջազգային իրավական հարցերով ներկայացուցչի գրասենյակ	2021-2026	ՀՀ պետական բյուջեից լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջվում
		1.4 Աշխատանք Ադրբեյջանում ապօրինաբար պահվող հայ ռազմագերիների և պատանդների ազատ արձակման ուղղությամբ, խնդրի ներկայացում միջազգային բարձրաստիճան պաշտոնյաներին, պետությունների ղեկավարներին, խորհրդարանականներին, մարդու իրավունքների պաշտպանությամբ զբաղվող կազմակերպություններին և փորձագետներին՝ օգտագործելով ՄԱԿ, ԵԽ, ԵԱՀԿ համապատասխան ընթացակարգերը:	Ռազմագերիների, այլ պահվող անձանց ազատ արձակման հարցում միջազգային հանրության ճնշման ավելացում և բռնի անհետացած անձանց խնդրի բարձրաձայնում:	Արդարադատության նախարարություն Միջազգային իրավական հարցերով ներկայացուցչի գրասենյակ	2021-2026	ՀՀ պետական բյուջեից լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջվում

		1.5 Համագործակցություն մշակութային արժեքների պաշտպանության ոլորտում գործող միջազգային կազմակերպությունների (ՅՈՒՆԵՍԿՕ) հետ՝ ուղղված Արցախի հայկական մշակութային և կրոնական ժառանգության երաշխավորված պաշտպանությանը:	Արցախի ադրբեջանական վերահսկողության տակ հայտնված տարածքներում հայկական պատմամշակութային և կրոնական ժառանգության պատշաճ և երաշխավորված պաշտպանություն, կրոնական սրբատեղիներ մուտքի ապահովում:	Կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարություն	2021-2026	ՀՀ պետական բյուջեից լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջվում
		1.6 Արցախի իշխանությունների հետ բոլոր բնագավառներում առկա համագործակցության պահպանում և ամրապնդում:	- Աջակցություն Արցախի հետպատերազմյան վերականգնման աշխատանքներին: - Արցախի տնտեսական կյանքի աշխուժացում: - Արցախի մշակութային և կրոնական ժառանգության պաշտպանություն:	Աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարություն Կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարություն	2021-2026	Օրենքով չարգելված այլ միջոցներ
2.	Տարածաշրջանային խաղաղության հաստատում, խաղաղության օրակարգի առաջնություն, տարածաշրջանի ապաշրջափակում և կայուն զարգացում:	2.1 Աջակցություն ՀՀ, ՌԴ և ԱՀ ղեկավարների կողմից 2020 թվականի նոյեմբերի 9-ին և 2021 թվականի հունվարի 11-ին ստորագրված եռակողմ հայտարարությունների ամբողջական իրագործմանն ուղղված եռակողմ աշխատանքային խմբերի գործունեությանը:	- Տարածաշրջանային կոմունիկացիաների ապաշրջափակում: -Տարածաշրջանում դեէսկալացիային ուղղված քայլերի իրականացում: -Տարածաշրջանային կայունության և խաղաղության խթանում:	Պաշտպանության նախարարություն Ազգային անվտանգության ծառայություն Տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարություն	2021-2026	ՀՀ պետական բյուջեից լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջվում

				Պետական եկամուտների կոմիտե		
		<p>2.2 Թուրքիայի հետ առանց նախապայմանների հարաբերությունների կարգավորմանն ուղղված ջանքեր, սահմանակից երկրների և տարածաշրջանային դերակատարների հետ տարածաշրջանային հայանպաստ ձևաչափերի քննարկում:</p>	<p>-Տարածաշրջանային կայունության և անվտանգության ապահովում: - Տնտեսական զարգացման հնարավորությունների ընդլայնում:</p>		2021-2026	<p>ՀՀ պետական բյուջեից լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջվում</p>
3.	<p>Մասնակցություն զանգվածային ոճրագործությունների և ցեղասպանությունների կանխարգելմանն ուղղված միջազգային հանրության ջանքերին:</p>	<p>3.1 Աջակցություն ցեղասպանության և մարդկության դեմ զանգվածային ոճրագործությունների կանխարգելման միջազգային ջանքերին, մասնավորապես՝ ՄԱԿ Մարդու իրավունքների խորհրդում «Ցեղասպանության կանխարգելում» Հայաստանի կողմից մշակված և երկու տարին մեկ ներկայացվող բանաձևի պարբերական ընդունման ապահովում, Ցեղասպանությունների հիշատակման և կանխարգելման միջազգային օրակարգով այլ միջոցառումների իրականացում:</p>	<p>Հայաստանի Հանրապետության՝ որպես ցեղասպանությունների կանխարգելման, ազգային, էթնիկ, կրոնական և ռասայական հողի վրա խտրականության և անհանդուրժողականության դրսևորումների դեմ միջազգային պայքարում առաջամարտիկի դերի ամրապնդում:</p>		Նախատեսվում է անցկացնել երկու տարին մեկ՝ 2021-2026	<p>ՀՀ պետական բյուջեից լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջվում</p>

		3.2 Հայոց ցեղասպանության միջազգային ճանաչման օրակարգի առաջնորդում՝ ուղղված Հայաստանի անվտանգության երաշխիքների համակարգի ամրապնդմանը:	Ցեղասպանության միջազգային ճանաչման գործընթացի և տարածաշրջանային անվտանգության առաջնորդում:		2021-2026	ՀՀ պետական բյուջեից լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջվում
4.	ՌԴ հետ դաշնակցային հարաբերությունների և ռազմավարական գործընկերության ամրապնդում և ընդլայնում: ՀԱՊԿ և ԵԱՏՄ շրջանակներում փոխշահավետ համագործակցություն:	4.1 Ռուսաստանի հետ դաշնակցային հարաբերությունների և ռազմավարական գործընկերության ամրապնդում և ընդլայնում Հայաստան-Ռուսաստան երկկողմ համագործակցության օրակարգի բոլոր ուղղություններով, ներառյալ՝ ռազմաքաղաքական, տնտեսական, էներգետիկ, տրանսպորտային, հումանիտար, մշակութային ոլորտները: Բարձրագույն և բարձր մակարդակում Հայաստան-Ռուսաստան քաղաքական երկխոսության առավել ակտիվացում:	- Բազմոլորտ դաշնակցային համագործակցության խորացում: - Տնտեսական զարգացման և անվտանգության ավելի բարձր մակարդակի ապահովում: - ՀՀ պաշտպանունակության ամրապնդում:	Անվտանգության խորհրդի գրասենյակ Պաշտպանության նախարարություն ՀՀ պետական կառավարման համակարգի այլ մարմիններ	2021-2026	ՀՀ պետական բյուջեից լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջվում
		4.2 Ռուսաստանի հետ ԵԱՏՄ, ՀԱՊԿ, ԱՊՀ և բազմակողմ այլ ձևաչափերում համագործակցության խորացում:	- Բազմակողմ համագործակցության ձևաչափերում ՀՀ շահերի առաջնորդում: - ՀՀ-ՌԴ երկկողմ և բազմակողմ հետաքրքրություն ներկայացնող	Անվտանգության խորհրդի գրասենյակ Պաշտպանության նախարարություն	2021-2026	ՀՀ պետական բյուջեից լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջվում

			<p>հարցերի կարգավորում:</p> <p>արդյունավետ</p>	<p>Արտակարգ իրավիճակների նախարարություն</p> <p>Բարձր տեխնոլոգիական արդյունաբերության նախարարություն</p> <p>Էկոնոմիկայի նախարարություն</p> <p>Ազգային անվտանգության ծառայություն</p> <p>Ոստիկանություն</p> <p>Պետական եկամուտների կոմիտե</p>		
		<p>4.3 ԵԱՏՄ շրջանակներում նախաձեռնողական և փոխշահավետ համագործակցություն՝ միտված կառույցի ընձեռած հնարավորությունների առավելագույն կիրառմանը, գործընկեր երկրների հետ առևտրաշրջանառության ծավալների աճին:</p>	<p>- ՀՀ տնտեսական շահերի առաջնորդում:</p> <p>- Կառույցի արդյունավետության ամրապնդում:</p>	<p>Էկոնոմիկայի նախարարություն</p> <p>Պետական եկամուտների կոմիտե</p> <p>Բարձր տեխնոլոգիական արդյունաբերության նախարարություն</p>	2021-2026	<p>ՀՀ պետական բյուջեից լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջվում</p>

				<p>ՀՀ պետական կառավարման համակարգի այլ մարմիններ</p>		
		<p>4.4 Ակտիվ ներգրավվածություն ՀԱՊԿ աշխատանքներին, կազմակերպության կառուցակարգերի ամրապնդում՝ ի նպաստ անդամ պետությունների և տարածաշրջանային անվտանգության ապահովման:</p>	<p>- ՀՀ արտաքին անվտանգային խնդիրների սպասարկում: - ՀԱՊԿ առկա մեխանիզմների լավարկում:</p>	<p>Անվտանգության խորհրդի գրասենյակ</p> <p>Պաշտպանության նախարարություն</p> <p>Արտակարգ իրավիճակների նախարարություն</p> <p>Ազգային անվտանգության ծառայություն</p> <p>Ոստիկանություն</p> <p>Բարձր տեխնոլոգիական արդյունաբերության նախարարություն</p>	2021-2026	<p>Կապված ՀԱՊԿ-ում Հայաստանի նախագահության հետ՝ հնարավոր է ՀՀ պետական բյուջեից լրացուցիչ ֆինանսավորման անհրաժեշտություն</p>
		<p>4.5 Ակտիվ մասնակցություն ԱՊՀ շրջանակներում համագործակցությանը և կազմակերպության ընթացիկ գործընթացներին: ԱՊՀ երկրների հետ երկկողմ հարաբերությունների զարգացում:</p>	<p>- Երկկողմ և բազմակողմ համագործակցության ամրապնդում: - ՀՀ տնտեսական շահերի առաջնություն:</p>	<p>ՀՀ պետական կառավարման համակարգի մարմիններ</p>	2021-2026	<p>ՀՀ պետական բյուջեից լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջվում</p>

5.	<p>ՀՀ-ԱՄՆ բարեկամական գործընկերության զարգացում և խորացում, ժողովրդավարական բարեփոխումների, օրենքի գերակայության, կոռուպցիայի դեմ պայքարի հարցերում փոխգործակցության ընդլայնում, տնտեսական և քաղաքական ոլորտներում երկխոսության ակտիվացում:</p>	<p>5.1 Հայ-ամերիկյան միջկառավարական հանձնաժողովի (Հայ-ամերիկյան ռազմավարական երկխոսություն) նիստերի ամենամյա անցկացում:</p>	<p>Հայ-ամերիկյան օրակարգի առաջնորդում, համագործակցության ընդլայնում քաղաքական, տնտեսական, բարձր տեխնոլոգիական, կրթական, ժողովրդավարական բարեփոխումների, կոռուպցիայի դեմ պայքարի և այլ ոլորտներում:</p>	<p>Արդարադատության նախարարություն Էկոնոմիկայի նախարարություն Պաշտպանության նախարարություն Տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարություն Աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարություն Բարձր տեխնոլոգիական արդյունաբերության նախարարություն Միջուկային անվտանգության կարգավորման կոմիտե ՀՀ պետական կառավարման համակարգի այլ մարմիններ</p>	2021-2026	<p>ՀՀ բյուջեից հավելյալ ֆինանսավորում չի պահանջվում</p>
----	---	---	--	---	-----------	---

		5.2 ՀՀ-ԱՄՆ Կալիֆորնիայի նահանգ համագործակցության վերաբերյալ շրջանակային համաձայնագրի դրույթների իրագործում:	ԱՄՆ Կալիֆորնիա նահանգի հետ բազմոլորտ համագործակցության, գործընկերության խթանում:	Էկոնոմիկայի նախարարություն Տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարություն Աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարություն Կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարություն Բարձր տեխնոլոգիական արդյունաբերության նախարարություն	2022-2026	ՀՀ բյուջեից հավելյալ ֆինանսավորում չի պահանջվում
6.	Ֆրանսիայի Հանրապետության հետ առանձնաշնորհյալ հարաբերությունների ամրապնդում և զարգացում:	6.1 Քաղաքական ոլորտում առկա գործակցության զարգացում, տնտեսական հարաբերությունների խորացում, ֆրանսիական կազմակերպությունների և ուսումնական հաստատությունների հետ համատեղ գիտահետազոտական և փորձակոնսորուկտորական ու	Ֆրանսիայի հետ ավանդական բարեկամական հարաբերությունների ամրապնդում, այդ թվում՝ տնտեսական համատեղ ծրագրերի իրականացում:	ՀՀ պետական կառավարման համակարգի մարմիններ	2021-2026	ՀՀ բյուջեից հավելյալ ֆինանսավորում չի պահանջվում

		կրթական ծրագրերի մշակում և իրականացում				
		6.2 Ֆրանկոֆոնիայի միջազգային կազմակերպության աշխատանքներում Հայաստանի ակտիվ ներգրավվածություն:	<ul style="list-style-type: none"> - Հայաստանի քաղաքական օրակարգի ներկայացում և առաջմղում: - Հայաստանի միջազգային հեղինակության բարձրացում: - Ֆրանկոֆոն երկրների հետ երկկողմ կապերի զարգացում: 	Կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարություն	2021-2026	ՀՀ բյուջեից հավելյալ ֆինանսավորում չի պահանջվում
7.	Եվրոպական երկրների և Եվրոպական միության հետ երկկողմ և բազմակողմ համագործակցության ընդլայնում՝ Հայաստան-ԵՄ Համապարփակ և ընդլայնված գործընկերության համաձայնագրի (ՀԸԳՀ) և այլ փաստաթղթերի հիման վրա:	7.1 ՀՀ-ԵՄ ՀԸԳՀ դրույթների ամբողջական կիրարկում, Արևելյան գործընկերության շրջանակներում ոլորտային և ինստիտուցիոնալ համագործակցության խորացում:	<ul style="list-style-type: none"> - ԵՄ աջակցություն ՀՀ ժողովրդավարական բարեփոխումների գործընթացին: - Ոլորտային առկա մարտահրավերների հաղթահարմանն ուղղված աշխատանքներ: 	ՀՀ պետական կառավարման համակարգի մարմիններ	2021-2026	ՀՀ բյուջեից հավելյալ ֆինանսավորում չի պահանջվում
		7.2 Աշխատանք ՀՀ-ԵՄ մուտքի արտոնագրերի ազատականացման երկխոսության մեկնարկի ուղղությամբ:	ՀՀ քաղաքացիների համար մուտքի արտոնագրերի ազատականացման երկխոսության մեկնարկ:	Ոստիկանություն Տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարություն/ Միգրացիոն ծառայություն	2021-2026	ՀՀ բյուջեից հավելյալ ֆինանսավորում չի պահանջվում
		7.3 Եվրոպական երկրների հետ երկկողմ կապերի զարգացում՝ ակտիվ քաղաքական երկխոսություն, տնտեսական համագործակցության	<ul style="list-style-type: none"> - Քաղաքական երկխոսության ամրապնդում: - Տնտեսական համագործակցության ընդլայնում: 	ՀՀ պետական կառավարման համակարգի մարմիններ	2021-2026	ՀՀ բյուջեից հավելյալ ֆինանսավորում չի պահանջվում

		խթանում, համատեղ գիտահետազոտական և փորձակոնստրուկտորական ու կրթական ծրագրերի մշակում և իրականացում	- Եվրոպական երկրների հետ բազմոլորտ համագործակցության խորացում:			
		7.4 Համագործակցության խթանում Հայաստան-Հունաստան-Կիպրոս եռակողմ ձևաչափում:				
8.	Եվրոպայի խորհրդում ՀՀ ակտիվ ներգրավվածություն և նախաձեռնողական քաղաքականություն:	8.1 Կառույցի շրջանակներում ՀՀ շահերի առաջնություն, ՀՀ-ԵԽ 2019-2022թթ. Գործողությունների ծրագրի համակարգում, ՀՀ-ԵԽ 2023-2026թթ. Գործողությունների ծրագրի մշակում, ՀՀ-ԵԽ բարձրաստիճան պաշտոնյաների փոխայցելություններ:	- ԵԽ-ում ՀՀ դիրքորոշումների ներկայացում և շահերի պաշտպանություն: - Համագործակցություն մարդու իրավունքների պաշտպանության, իրավական պետության և ժողովրդավարության ամրապնդման ոլորտներում: - Աջակցություն Մարդու իրավունքների եվրոպական դատարանում ՀՀ և ՀՀ քաղաքացիների շահերի ներկայացմանը և պաշտպանությանը:	Արդարադատության նախարարություն Միջազգային իրավական հարցերով ներկայացուցչի գրասենյակ Ոստիկանություն Տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարություն ՀՀ պետական կառավարման համակարգի այլ մարմիններ	2021-2026	ՀՀ բյուջեից հավելյալ ֆինանսավորում չի պահանջվում
9.	Հարևան երկրների հետ բարեկամական հարաբերությունների ամրապնդում և զարգացում:	9.1 Վրաստանի հետ առանձնահատուկ բարիդրացիական հարաբերությունների հետագա զարգացում,	- Տարածաշրջանային կայունության և զարգացման առաջնություն: -Տարածաշրջանային համատեղ ծրագրերի իրականացում:	Բարձր տեխնոլոգիական արդյունաբերության նախարարություն	2021-2026	ՀՀ բյուջեից հավելյալ ֆինանսավորում չի պահանջվում

		<p>փոխվատահության ամրապնդում և շարունակական երկխոսություն: Հայաստանի և Վրաստանի միջև քաղաքական, տնտեսական, հաղորդակցային, մշակութային, հումանիտար և զբոսաշրջության ոլորտներում հարաբերությունների խորացում:</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Ոլորտային համագործակցության խորացում: - Առևտրատնտեսական հարաբերությունների զարգացում: 	<p>Էկոնոմիկայի նախարարություն</p> <p>ՀՀ պետական կառավարման համակարգի այլ մարմիններ</p>		
		<p>9.2 Վրաստանի հետ հաղորդակցության ուղիների բարելավում: Համատեղ ջանքեր՝ լոգիստիկ, ենթակառուցվածքների զարգացման, տրանսպորտային փոխկապակցվածության, էներգետիկ և երկկողմ հետաքրքրություն ներկայացնող տարածաշրջանային ծրագրերի իրականացման ուղղությամբ, այդ թվում՝ հյուսիս-հարավ էլեկտրաէներգետիկ միջանցքի ձևավորման ուղղությամբ: Համագործակցություն «Հյուսիս-հարավ ճանապարհային միջանցք» ծրագրի շրջանակում: Աշխատանք «Պարսից ծոց-Սև ծով» տրանսպորտային և</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Հաղորդակցության ուղիների բարելավում, առևտրաշրջանառության ծավալների ավելացում: - Էներգետիկ աղբյուրների դիվերսիֆիկացում, էներգետիկ անվտանգության ամրապնդում: 	<p>Տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարություն</p> <p>Էկոնոմիկայի նախարարություն</p>	<p>2021-2026</p>	<p>ՀՀ բյուջեից հավելյալ ֆինանսավորում չի պահանջվում</p>

		տարանցիկ միջանցքի ձևավորման ուղղությամբ:				
		9.3 Իրանի հետ ավանդական բարիդրացիական հարաբերությունների հետագա զարգացում՝ կարևորելով ԻԻՀ տարածաշրջանային դերակատարությունը, ռազմավարական երկխոսության ծավալում:	- Տարածաշրջանային անվտանգության և կայունության առաջնություն: - Տնտեսական և էներգետիկ ոլորտներում համագործակցության զարգացում: - Տարածաշրջանային հաղորդակցությունների բարելավում:	Պաշտպանության նախարարություն Արտակարգ իրավիճակների նախարարություն	2021-2026	ՀՀ բյուջեից հավելյալ ֆինանսավորում չի պահանջվում
		9.4 ՀՀ-ԻԻՀ հարաբերություններում տնտեսական բաղադրիչի ընդլայնում, այդ թվում՝ ԵԱՏՄ բազմակողմ համագործակցության շրջանակներում:	ՀՀ-ԻԻՀ երկկողմ առևտրաշրջանառության ծավալների ավելացում:	Էկոնոմիկայի նախարարություն Տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարություն Բարձր տեխնոլոգիական արդյունաբերության նախարարություն	2021-2026	ՀՀ բյուջեից հավելյալ ֆինանսավորում չի պահանջվում
		9.5 ՀՀ-ԻԻՀ համատեղ ջանքեր լոգիստիկ, ենթակառուցվածքների զարգացման, տրանսպորտային փոխկապակցվածության, էներգետիկ և երկկողմ հետաքրքրություն ներկայացնող տարածաշրջանային ծրագրերի իրականացման ուղղությամբ:	Հաղորդակցության ոլորտների բարելավում, համաձայնագրի կողմ հանդիսացող երկրների միջև առևտրատնտեսական հարաբերությունների զարգացում:	Տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարություն Էկոնոմիկայի նախարարություն	2021-2026	ՀՀ բյուջեից հավելյալ ֆինանսավորում չի պահանջվում

		Համագործակցություն «Հյուսիս-հարավ ճանապարհային միջանցք» ծրագրի շրջանակում: Աշխատանք «Պարսից ծոց-Սև ծով» տրանսպորտային և տարանցիկ միջանցքի ձևավորման ուղղությամբ:				
		9.6 ՀՀ-ԻԻՀ էներգետիկ համագործակցության խորացում. Հյուսիս-հարավ էլեկտրաէներգետիկ միջանցքի (Հայաստան-Իրան-Վրաստան-Ռուսաստան) քառակողմ նախաձեռնության գործնական փուլի խթանում:	ՀՀ էներգետիկ անվտանգության ամրապնդում:	Տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարություն	2021-2026	ՀՀ պետությունից հավելյալ ֆինանսավորում չի պահանջվում
10.	Զինաստանի, Հնդկաստանի, Ճապոնիայի, Կորեայի Հանրապետության, Հարավ-Արևելյան Ասիայի երկրների և Ավստրալիայի հետ բարեկամական և փոխշահավետ կապերի ամրապնդում, համագործակցային նոր հարաբերությունների կայացում, Ասիական և խաղաօվկիանոսյան այլ երկրների հետ համագործակցության զարգացում, այդ թվում՝ համագործակցության	10.1 ՀՀ-ԶԺՀ քաղաքական երկխոսության շարունակական զարգացում, տնտեսական կապերի խորացում:	<ul style="list-style-type: none"> - Զարգացման օրակարգի առաջնություն: - Երկկողմ համագործակցության խորացում: - Քաղաքական և տնտեսական կապերի զարգացում: - Տարածաշրջանային անվտանգությանը նպաստող համագործակցության խթանում: 	ՀՀ պետական կառավարման համակարգի մարմիններ	2022-2023	ՀՀ բյուջեից հավելյալ ֆինանսավորում չի պահանջվում

	բազմակողմ ձևաչափերում:					
		10.2 Աշխատանք չինական ներդրումային ծրագրերի ներգրավման ուղղությամբ (բարձր և տեղեկատվական տեխնոլոգիաների, պղնձածուլական, էներգետիկայի ոլորտներում):	Հայաստանի տնտեսական զարգացման խթանում:	ՀՀ պետական կառավարման համակարգի մարմիններ	2022-2023	ՀՀ բյուջեից հավելյալ ֆինանսավորում չի պահանջվում
		10.3 Շանհայի համագործակցության կազմակերպության հետ համագործակցության խորացում, Հայաստանի կարգավիճակի փոփոխում՝ «երկխոսության գործընկերոջից» դառնալով «դիտորդ պետություն»:	Բազմակողմ համագործակցության խթանում:	ՀՀ պետական կառավարման համակարգի մարմիններ	2022-2023	ՀՀ բյուջեից հավելյալ ֆինանսավորում չի պահանջվում
		10.4 Հայ-հնդկական քաղաքական երկխոսության ընդլայնում, տնտեսական կապերի ակտիվացում: SS և նորարարական տեխնոլոգիաների, արհեստական բանականության բնագավառում Հնդկաստանի հետ համագործակցության ներուժի իրացում:	-Ներդրումների ներգրավում: -Տնտեսական զարգացման խթանում: -Տարածաշրջանային անվտանգության ամրապնդմանն ուղղված համագործակցության ապահովում: - ՀՀ բարձրտեխնոլոգիական առաջընթացի խթանում:	ՀՀ պետական կառավարման համակարգի մարմիններ	2021-2026	ՀՀ բյուջեից հավելյալ ֆինանսավորում չի պահանջվում
		10.5 ՀՀ-Հնդկաստան համագործակցություն «Հյուսիս-հարավ» միջազգային տրանսպորտային ծրագրի շրջանակներում, բազմամողել	-Աշխատանքներ կոմունիկացիաների զարգացման ուղղությամբ: -Ներդրումների ներգրավում: -Առևտրաշրջանառության ծավալների ավելացում:	ՀՀ պետական կառավարման համակարգի մարմիններ	2021-2026	ՀՀ բյուջեից հավելյալ ֆինանսավորում չի պահանջվում

		<p>փոխադրումների ոլորտում իրավապայմանագրային հիմքերի ձևավորում:</p>				
		<p>10.6 Համագործակցություն Ճապոնիայի և Հարավային Կորեայի կառավարությունների, այդ թվում նաև՝ Ճապոնիայի Միջազգային համագործակցության գործակալության (JICA) և Ճապոնիայի Արտաքին առևտրի կազմակերպության (JETRO), Կորեայի Հանրապետության Միջազգային համագործակցության գործակալության (KOICA) հետ՝ ՀՀ տնտեսության զարգացմանը, ճապոնական ընկերությունների կողմից ՀՀ-ում ներդրումների իրականացմանը, SS և նորարարական տեխնոլոգիաների, արհեստական բանականության, թվայնացման, հանրային անվտանգության և աղետների ռիսկի կառավարման ոլորտներում փոխգործակցության խորացմանն ուղղված ծրագրերի իրագործման նպատակով: Հայ-ճապոնական և հայ-հարավկորեական գիտակրթական, մշակութային և հումանիտար կապերի ընդլայնում, զբոսաշրջային փոխայցելությունների խթանում:</p>	<p>- Թվայնացման խթանում: - ՀՀ-ում ներդրումային ծրագրերի իրականացում - SS և նորարարական տեխնոլոգիաների, արհեստական բանականության ոլորտի զարգացում: - Ճապոնիայի և Կորեայի Հանրապետության հետ փորձի փոխանակում՝ ռազմական և արտակարգ իրավիճակներում հանրային մոբիլիզացման կառավարման, բնական և մարդածին աղետների ռիսկի կառավարման ոլորտներում - Ճապոնիայում և Հվ.Կորեայում ՀՀ-ի մասին իրազեկվածության բարձրացում: - Հայաստանի զբոսաշրջային ոլորտի զարգացում:</p>	<p>Էկոնոմիկայի նախարարություն Բարձր տեխնոլոգիական արդյունաբերության նախարարություն «Ներդրումների աջակցման կենտրոն» հիմնադրամ ՀՀ պետական կառավարման համակարգի այլ մարմիններ</p>	<p>2021-2026</p>	<p>ՀՀ բյուջեից հավելյալ ֆինանսավորում չի պահանջվում</p>

		10.7 Հարավ-Արևելյան Ասիայի երկրների և Ավստրալիայի համագործակցության զարգացում	Հարավ-Արևելյան Ասիայի երկրների և Ավստրալիայի հետ՝ - Տնտեսական փոխգործակցության խթանում, - Ռազմատեխնիկական, բարձր տեխնոլոգիաների ոլորտներում փոխանակումներ և գործակցություն (Վիետնամ, Մալայզիա, Թաիլանդ, Սինգապուր, Ասվտրալիա): - Ավստրալիայում հայկական համայնքի ներուժի լիարժեք օգտագործում երկկողմ համագործակցության համար՝ ՀՀ դիվանագիտական ներկայացուցչության հիմնման և աշխատանքների համակարգման ձևաչափով:	Էկոնոմիկայի նախարարության Բարձր տեխնոլոգիական արդյունաբերության նախարարություն ՀՀ պետական կառավարման համակարգի մարմիններ Սփյուռքի գործերի գլխավոր հանձնակատարի գրասենյակ	2021-2026	ՀՀ պետական բյուջեից լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջվում
11.	Համագործակցության ընդլայնում և զարգացում Միջին Արևելքի և Աֆրիկայի երկրների հետ փոխադարձ հետաքրքրություն ներկայացնող ոլորտներում: Աջակցություն հայ համայնքների կենսագործունեության շարունակականության ապահովմանը:	11.1 Տարածաշրջանային երկրների հետ գործընկերային հարաբերությունների շարունակական խորացում և ընդլայնում: - Բարձր մակարդակի փոխայցելությունների իրականացում - քաղաքական խորհրդակցությունների անցկացում - գործարար համաժողովների կազմակերպում - կրթամշակութային և գիտական կապերի ստեղծում:	- Բազմոլորտ համագործակցության խորացում: - Քաղաքական և տնտեսական կապերի ամրապնդում: - ՀՀ-ում օտարերկրյա ներդրումների ներգրավում - ՀՀ բարձր տեխնոլոգիական և ռազմաարդյունաբերական արտադրանքի արտահանման խթանում: - Տարածաշրջանային անվտանգությանը նպաստող համագործակցություն և ՀՀ անվտանգային միջավայրի բարելավում:	ՀՀ պետական կառավարման համակարգի մարմիններ	2021-2026	ՀՀ պետական բյուջեից լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջվում

		11.2 Տարածաշրջանի երկրներում (մասնավորապես՝ ԱՄԷ, Կատար, Քուվեյթ) գործող ներդրումային հիմնադրամների հետ ակտիվ աշխատանքների իրականացում՝ ներդրողների ներգրավման և ներդրումների խթանման նպատակով:	ՀՀ տնտեսությունում օտարերկրյա ներդրումների ծավալի մեծացում:	ՀՀ պետական կառավարման համակարգի մարմիններ	2021-2026	ՀՀ պետական բյուջեից լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջվում
		11.3 Վտանգված հայ համայնքներին (Սիրիա, Լիբանան, Իրաք) աջակցության ցուցաբերում, ըստ անհրաժեշտության նաև մարդասիրական օգնության տրամադրում:	- Ինքնության և պատմամշակութային ժառանգության պահպանում: -Համայնքային կառույցների հետ կապերի խորացում:	ՀՀ պետական կառավարման համակարգի մարմիններ	2021-2026	ՀՀ պետական բյուջե Օրենքով չարգելված այլ միջոցներ
12.	Համագործակցության զարգացում ամերիկյան մայրցամաքի պետությունների հետ:	12.1 Լատինամերիկյան երկրների հետ արտոնագրային քաղաքականության պարզեցման աշխատանքներ:	Փոխայցելությունների զբոսաշրջության խթանում:	և Ոստիկանություն Տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարություն/ Միգրացիոն ծառայություն Էկոնոմիկայի նախարարություն Ազգային անվտանգության ծառայություն Արդարադատության նախարարություն	2021-2026	ՀՀ բյուջեից հավելյալ ֆինանսավորում չի պահանջվում

		12.2 Ուրուգվայում ՀՀ դեսպանության բացում	-Երկկողմ քաղաքական և տնտեսական հարաբերությունների զարգացում: -Հարավային Ամերիկայի երկրներում հակահայկական քարոզչության հակազդում:		2022-2026	ՀՀ պետական բյուջե Օրենքով չարգելված այլ միջոցներ
13.	Ակտիվ աշխատանքներ ՄԱԿ շրջանակներում՝ կարևորելով կառույցի դերն ինչպես տարածաշրջանային խնդիրների հաղթահարման, այնպես էլ համաշխարհային/համընդհանուր մարտահրավերների ձևա-կերպման և դրանց հաղթահարման շուրջ աշխատանքների կազմակերպման առումով:	13.1 Ակտիվ աշխատանքներ Միավորված ազգերի կազմակերպության շրջանակներում: ՄԱԿ-ի հիմնարար արժեքների և օրակարգի առաջնություն:	-ՀՀ շահերի պաշտպանություն բազմակողմ ձևաչափով՝ միջազգային համագործակցության, անվտանգության զարգացման, մարդու իրավունքների և այլ բնագավառներում: -Կազմակերպության շրջանակներում Հայաստանի քաղաքական օրակարգի ներկայացում և առաջնություն: -ՄԱԿ Գլխավոր ասամբլեայի, Մարդու իրավունքների խորհրդի բանաձևերի համահեղինակում: -Կայուն զարգացման 2030 օրակարգի առաջնություն: -Մասնակցություն խաղաղապահ առաքելություններին՝ ՄԱԿ-ի հիմնարար արժեքների, այդ թվում՝ կազմակերպության կանոնադրության նպատակների և սկզբունքների հիման վրա:	ՀՀ պետական կառավարման համակարգի մարմիններ	2022-2026	ՀՀ պետական բյուջեից լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջվում
		13.2 Համագործակցության ամրապնդում ՅՈՒՆԵՍԿՕ-ի հետ, կազմակերպության տարբեր մարմիններում Հայաստանի	- Համագործակցության ամրապնդում մշակութային ժառանգության պահպանման գործում մասնագիտացված այլ կազմակերպությունների և կառույցների հետ:	Կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարություն	2021-2026	ՀՀ պետական բյուջեից լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջվում

		<p>ներգրավվածության ակտիվացում:</p> <p>Արցախի պատմամշակութային ժառանգության և դրանց հայկական ինքնության հանրահռչակմանն ուղղված գործողությունների ակտիվացում:</p>	<p>- Արցախի մշակութային ու կրոնական ժառանգության պահպանում և հումանիտար խնդիրների հաղթահարման առաջնություն:</p>			
14.	<p>Ակտիվ մասնակցություն ԵԱՀԿ շրջանակներում ընթացող գործընթացներին՝ ելնելով այն հանգամանքից, որ ԵԱՀԿ-ն տարածաշրջանային անվտանգության և խաղաղության խնդիրների հասցեագրման կարևոր հարթակ է:</p>	<p>14.1 ԵԱՀԿ կառույցների աշխատանքներին մասնակցության ապահովում և դրանց շրջանակներում ՀՀ արտաքին քաղաքական առաջնահերթությունների առաջնություն:</p>	<p>Կառույցի շրջանակում ՀՀ և Արցախի շահերի ներկայացում, պաշտպանություն:</p>		2021-2026	<p>ՀՀ պետական բյուջեից լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջվում</p>
		<p>14.2 ԵԱՀԿ շրջանակներում ընդունված փաստաթղթերի համատեքստում՝ ԵԱՀԿ մասնակից պետությունների հետ համագործակցության խորացում, անհրաժեշտ տեղեկատվության տրամադրում՝ այլ գերատեսչությունների հետ համագործակցությամբ:</p>	<p>ՀՀ համապարփակ անվտանգության օրակարգի առաջնություն:</p>	<p>Ոստիկանություն</p> <p>Արտակարգ իրավիճակների նախարարություն</p> <p>Պաշտպանության նախարարություն</p> <p>Անվտանգության խորհրդի գրասենյակ</p>	2021-2026	<p>ՀՀ պետական բյուջեից լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջվում</p>

		14.3 Հայաստանի հետ համագործակցության ծրագրի թարմացում, համապատասխանեցում հայկական կողմի առաջնահերթություններին, նոր ծրագրերի նախաձեռնում:	ՀՀ անվտանգության օրակարգի առաջնորդում:	Ոստիկանություն Արտակարգ իրավիճակների նախարարություն Պաշտպանության նախարարություն Անվտանգության խորհրդի գրասենյակ	2021-2026	ՀՀ պետական բյուջեից լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջվում
15.	Անվտանգության ոլորտի միջազգային երկկողմ համագործակցություն, ինչպես նաև ՆԱՏՕ-ի հետ քաղաքական երկխոսության շարունակականություն, երկկողմ համաձայնագրերի և ծրագրերի հետևողական իրականացում:	15.1 ՆԱՏՕ-ի հետ հետ երկկողմ համաձայնագրերով և ծրագրերով նախատեսված դրույթների իրագործում: ՆԱՏՕ-ի շրջանակներում երկկողմ և բազմակողմ ձևաչափերով ռազմաուսումնական ծրագրերի անցկացում: Աջակցության ապահովում ՆԱՏՕ-ի կողմից ՄԱԿ-ի մանդատով իրականացվող միջազգային խաղաղապահ առաքելություններին:	ՆԱՏՕ-ի հետ փոխգործակցության մակարդակի բարձրացում: ՆԱՏՕ-ի կողմից կազմակերպվող միջոցառումներին և ծրագրերին մասնակցության միջոցով ՀՀ համապատասխան գերատեսչությունների կարողությունների բարձրացման ապահովում:	Պաշտպանության նախարարություն Արտակարգ իրավիճակների նախարարություն Բարձր տեխնոլոգիական արդյունաբերության նախարարություն Անվտանգության խորհրդի գրասենյակ	2022-2026	ՀՀ պետական բյուջեից լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջվում
		15.2 ՄԱԿ, ԵԱՀԿ, ԵԽ, ԱՊՀ, ՀԱՊԿ համապատասխան մարմիններում մասնակցություն ահաբեկչության, ծայրահեղականության բռնի դրսևորումների դեմ պայքարի հարցերով աշխատանքներին,	ՄԱԿ, ԵԱՀԿ, ԵԽ, ԱՊՀ, ՀԱՊԿ հարթակներում ահաբեկչության սպառնալիքի ընկալման վերաբերյալ իրազեկվածության բարձրացում:	Պաշտպանության նախարարություն Արտակարգ իրավիճակների նախարարություն	2022-2026	ՀՀ պետական բյուջեից լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջվում

		<p>ահաբեկչության սպառնալիքի թեմայով, ներառյալ՝ Ադրբեջանում իրենց ներկայությունը պահպանող ահաբեկիչ զինյալների վերաբերյալ հայտարարությունների ներկայացում:</p>		<p>Ազգային անվտանգության ծառայություն</p> <p>Ոստիկանություն</p> <p>Անվտանգության խորհրդի գրասենյակ</p>		
		<p>15.3 Հայաստանում ուղևորների նախնական տեղեկատվության (ՌԻՆՏ) համակարգը հիմնելու ուղղությամբ համակողմանի աշխատանքների իրականացում ԵԱՀԿ, ՄԱԿ մարմինների, ՌԴ հետ:</p>	<p>ՀՀ սահմանային վերահսկման համակարգի արդիականացում:</p>	<p>Ազգային անվտանգության ծառայություն</p> <p>Անվտանգության խորհրդի գրասենյակ</p> <p>Կենտրոնական բանկ</p>	2022-2026	<p>ՀՀ պետական բյուջեից լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջվում</p>
		<p>15.4 Տեղեկատվական և կիբեռանվտանգության կառավարման հարցերով միջգերատեսչական մարմնի աշխատանքներին աջակցություն:</p>	<p>Տեղեկատվական և կիբեռանվտանգության կառավարման ոլորտում ազգային և միջազգային մակարդակներում իրականացվող քայլերի համակարգում:</p>	<p>Պաշտպանության նախարարություն</p> <p>Ազգային անվտանգության ծառայություն</p> <p>Անվտանգության խորհրդի գրասենյակ</p> <p>Բարձր տեխնոլոգիական արդյունաբերության նախարարություն</p>	2022-2026	<p>ՀՀ պետական բյուջեից լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջվում</p>

	15.5 Տեղեկատվական կիբեռանվտանգության թեմայով ՄԱԿ, ԵԱՀԿ, ԵԽ, ԵՄ, ՀԱՊԿ շրջանակներում իրականացվող աշխատանքներում ներգրավվում:	-ՄԱԿ, ԵԱՀԿ, ԵԽ, ԱՊՀ, ՀԱՊԿ հարթակներում ՀՀ կիբեռանվտանգության վերաբերյալ իրազեկվածության բարձրացում: - ՄԱԿ, ԵԱՀԿ, ԵՄ աջակցության մեխանիզմների շրջանակներում տեղեկատվական և կիբեռանվտանգության ոլորտներում ազգային կարողությունների զարգացում:	Պաշտպանության նախարարություն Ազգային անվտանգության ծառայություն Անվտանգության խորհրդի գրասենյակ Բարձր տեխնոլոգիական արդյունաբերության նախարարություն	2022-2026	ՀՀ պետական բյուջեից լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջվում
	15.6 Ակտիվ համագործակցություն ՄԱԿ, ԵՄ, ՆԱՏՕ մասնագիտացված կառույցների հետ՝ տարերային և տեխնաժին աղետների ռիսկերի կառավարման և նվազեցման ուղղությամբ: ՄԱԿ, ԵԱՀԿ, ԵՄ, ՆԱՏՕ աջակցության մեխանիզմների շրջանակներում բնակչության իրազեկվածության բարձրացման նպատակով միջոցառումների կազմակերպում:	- Աղետների ռիսկերի կառավարման ճկուն և գործուն համակարգի ներդրում: -- Բնակչության պաշտպանվածության մակարդակի բարձրացում:	Արտակարգ իրավիճակների նախարարություն	2022-2026	ՀՀ պետական բյուջեից լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջվում
	15.7 Միջուկային զենքի չտարածման, զինաթափման և փորձարկումների արգելման հարցերով համագործակցություն	Աջակցություն գլոբալ անվտանգության ապահովման ջանքերին, նշված ոլորտներում ՀՀ հեղինակության և կարողությունների ավելացում:	Միջուկային անվտանգության կարգավորման կոմիտե	2022-2026	ՀՀ պետական բյուջեից լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջվում

		միջազգային կազմակերպությունների շրջանակներում				
		15.8 ՀՀ և Ատոմային էներգիայի միջազգային գործակալության (ԱԷՄԳ) միջև արդյունավետ համագործակցության ապահովում:	Իսաղաղ նպատակներով միջուկային էներգիայի օգտագործման, մասնավորապես ՀԱԷԿ անվտանգ երկարաժամկետ շահագործման ապահովության և անվտանգության մակարդակի բարձրացում, ոլորտում ՀՀ կարողությունների բարելավում, առողջապահության և այլ ոլորտներում ԱԷՄԳ հետ համագործակցության զարգացում:	Տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարություն Միջուկային անվտանգության կարգավորման կոմիտե Առողջապահության նախարարություն	2022-2026	ՀՀ պետական բյուջեից լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջվում
		15.9 Քիմիական զենքի արգելման կազմակերպության հետ (ՔՁԱԿ) արդյունավետ համագործակցության ապահովում:	Կոնվենցիայից բխող ՀՀ պարտավորությունների հետևողական իրագործում: Քիմիական բնույթի ռիսկերի և սպառնալիքների նվազեցման, արձագանքման և կանխման ուղղությամբ ՀՀ կարողությունների զարգացում:	Արտակարգ իրավիճակների նախարարություն Անվտանգության խորհրդի գրասենյակ	2022-2026	ՀՀ պետական բյուջեից լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջվում
		15.10 Կենսաբանական զենքի արգելման կոնվենցիայի շրջանակներում մասնակցություն միջազգային համագործակցությանը:	Աջակցություն կենսաբանական անվտանգության ամրապնդման գլոբալ նախաձեռնություններին: Կոնվենցիայից բխող ՀՀ պարտավորությունների հետևողական իրագործում: Կենսաբանական անվտանգության ոլորտում ՀՀ կարողությունների ամրապնդում:	Անվտանգության խորհրդի գրասենյակ Առողջապահության նախարարություն		

		<p>15.11 Աշխատանք՝ միջազգային արտահանման վերահսկման ռեժիմներում լիարժեք ներգրավվածություն ապահովելու ուղղությամբ:</p>	<p>Արտահանման վերահսկման ներպետական մեխանիզմների կատարելագործում: Արտահանման վերահսկողության արդյունավետ իրականացում, ոլորտի՝ ՀՀ կարողությունների ավելացում:</p>	<p>Էկոնոմիկայի նախարարություն Ազգային անվտանգության ծառայություն Պաշտպանության նախարարություն Պետական եկամուտների կոմիտե Բարձր տեխնոլոգիական արդյունաբերության նախարարություն</p>	<p>2022-2026</p>	<p>ՀՀ պետական բյուջեից լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջվում</p>
		<p>15.12 Երկկողմ և բազմակողմ համագործակցություն ՔԿՃՄ (քիմիական, կենսաբանական, ճառագայթային, միջուկային) ոլորտներում</p>	<p>ՔԿՃՄ ոլորտում ՀՀ օրենսդրության կատարելագործում, ՔԿՃՄ ռիսկերի նվազեցման, արձագանքման և կանխարգելման կարողությունների ավելացում:</p>	<p>Առողջապահության նախարարություն Արտակարգ իրավիճակների նախարարություն Էկոնոմիկայի նախարարություն Շրջակա միջավայրի նախարարություն Տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարություն</p>	<p>2022-2026</p>	

				<p>Պաշտպանության նախարարություն</p> <p>Ազգային անվտանգության ծառայություն</p> <p>Պետական եկամուտների կոմիտե</p> <p>Միջուկային անվտանգության կարգավորման կոմիտե</p> <p>Ոստիկանություն</p>		
16.	<p>Օտարերկրյա պետություններում Հայաստանի քաղաքացիների և իրավաբանական անձանց իրավունքների ու շահերի պաշտպանություն:</p>	<p>16.1 Օտարերկրյա պետություններում Հայաստանի քաղաքացիների և իրավաբանական անձանց իրավունքների և շահերի պաշտպանություն:</p>	<p>- ՀՀ քաղաքացիների և իրավաբանական անձանց իրավունքների ու շահերի պաշտպանություն:</p> <p>- Արտակարգ իրավիճակներում հայտնված հայրենակիցներին աջակցության ցուցաբերում:</p>	<p>Արտակարգ իրավիճակների նախարարություն</p> <p>Արդարադատության նախարարություն</p> <p>Ազգային անվտանգության ծառայություն</p> <p>Ոստիկանություն</p>	2021-2026	<p>ՀՀ պետական բյուջեից լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջվում</p>
17.	<p>Հայաստան-Սփյուռք գործակցության զարգացում:</p>	<p>17.1 Ակտիվ համագործակցություն սփյուռքի կառույցների և անհատների հետ:</p>	<p>- Հայկական համայնքներում ինքնության պահպանում:</p> <p>-Հայրենադարձության խթանում:</p>	<p>Սփյուռքի գործերի գլխավոր հանձնակա-տարի գրասենյակ</p>	2021-2026	<p>ՀՀ պետական բյուջեից լրացուցիչ</p>

			- Սկիզբի համայնքների գործունեությունը հայաստանյան և համահայկական խնդիրների հաղթահարմանը:	Կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարություն		Ֆինանսավորում չի պահանջվում
18.	Հանրային դիվանագիտություն՝ միջազգային ասպարեզում Հայաստանի դրական կերպարի ձևավորման, Հայաստանի մշակութային և պատմական ժառանգության հանրահռչակման, հակահայկական քարոզչության հակազդման նպատակով:	18.1 ՀՀ դիրքորոշումների և մոտեցումների շուրջ միջազգային հանրային իրազեկվածության բարձրացում:	-ՀՀ դիրքորոշումների, մոտեցումների ընկալվածության ապահովում: - Միջազգային ասպարեզում Հայաստանի դրական կերպարի ձևավորում:	Բարձր տեխնոլոգիական արդյունաբերության նախարարություն Անվտանգության խորհրդի գրասենյակ Կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարություն «Հանրային կապերի և տեղեկատվության կենտրոն» ՊՈԱԿ	2021-2026	ՀՀ պետական բյուջեից լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջվում
		18.2 Հայաստանի բնակչության շրջանում ՀՀ արտաքին քաղաքականության ուղղությունների և միջազգային տարբեր հարցերի շուրջ պետության որդեգրած դիրքորոշումների պարզաբանում:	Արտաքին քաղաքականության և ԱԳՆ գործառույթների վերաբերյալ իրազեկվածության բարձրացում ՀՀ բնակչության շրջանում:			

		18.3 Հայաստանի մշակութային և պատմական ժառանգության հանրահռչակում:	- Հայաստանի ներդրումային և զբոսաշրջային գրավչության ընդգծում:			
		18.4 Հայաստանի և հայ ժողովրդի դեմ վարվող հակահայկական քարոզչության հակազդում:	-Հակահայկական քարոզչության հակազդում:	Բարձր տեխնոլոգիական արդյունաբերության նախարարություն Անվտանգության խորհրդի գրասենյակ Կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարություն «Հանրային կապերի և տեղեկատվության կենտրոն» ՊՈԱԿ		ՀՀ պետական բյուջեից լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջվում
19.	Միջազգային առևտրատնտեսական համագործակցության ընդլայնում և խորացում	19.1. Միջազգային առևտրատնտեսական և ֆինանսական կառույցների հետ համագործակցության խթանում, տնտեսական դիվանագիտության առաջնորդում, ինչպես նաև արդյունքների ամփոփում, անհրաժեշտության դեպքում «Տնտեսական դիվանագիտության ռազմավարությունը հաստատելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման մշակում	-ՀՀ տնտեսական շահերի պաշտպանություն -Ներդրումների և արտահանման ծավալների ավելացում -Միջազգային առևտրային հարաբերությունների զարգացում	Էկոնոմիկայի նախարարություն	2021-2026թթ. ավարտը՝ 2026թ. դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ	ՀՀ պետական բյուջեից լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջվում

Բարձր տեխնոլոգիական արդյունաբերության նախարարություն

1	Բարձր տեխնոլոգիական ոլորտում տեխնոլոգիական կրթության որակական և քանակական բարելավում	1.1 Բարձրագույն ուսումնական հաստատություններում տեղեկատվական և հաղորդակցական տեխնոլոգիաների ուղղություններով կրթական ծրագրերի վերանայում, համապատասխանեցում որակի ժամանակակից պահանջներին, ոլորտի ռազմավարությանն ու կարիքներին և ըստ անհրաժեշտության նոր կրթական ծրագրերի մշակում այդ թվում՝ միջազգային համագործակցության վրա հիմնված	1. Առաջնահերթ տեխնոլոգիական ուղղությունների սահմանում և այդ ուղղությունների շրջանակներում կրթական ծրագրերի համապատասխանեցում գործող հավատարմագրման չափանիշներին 2. Բարձրագույն ուսումնական հաստատություններում տեղեկատվական և հաղորդակցական տեխնոլոգիաների ուղղություններով վերանայված կրթական ծրագրեր ըստ սահմանված որակական պահանջների և բացահայտված թերացումների	Կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարություն	2023թ. դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ	ՀՀ պետական բյուջե, միջազգային դոնոր կազմակերպություններ
			3. Բարելավել տեղեկատվական և հաղորդակցական տեխնոլոգիաների ոլորտի կրթական ծրագրերը		2023թ. դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ	
		1.2 Շուկայի կարիքների ուսումնասիրություն և դրա հիման վրա անհրաժեշտ կադրերի վերապատրաստման պատվերի ձևակերպում	1. Տեղական աշխատանքային շուկայի ուսումնասիրության արդյունքներ	Էկոնոմիկայի նախարարություն	2024թ. հուլիսի 2-րդ տասնօրյակ	ՀՀ պետական բյուջե, միջազգային դոնոր

			2. Շուկայի կարիքների հիման վրա բուհերի կադրերի վերապատրաստման ծրագրեր			կազմակերպություններ
		1.3 Բարձր տեխնոլոգիական կրթության առաջխաղացումը Հայաստանի ազգային պոլիտեխնիկական համալսարանի Գյումրու մասնաճյուղում	1. ՀՀ ազգային պոլիտեխնիկական համալսարանի Գյումրու մասնաճյուղում առաջնահերթ տեխնոլոգիաներով ուղղություններով մշակված և ներդրված կրթական ծրագրեր		2022-2025թթ.	Համաշխարհային և բանկ, միջազգային դոնոր կազմակերպություններ
2	Բարձր տեխնոլոգիական ընկերություններում (ստարտափներում) անհրաժեշտ ներդրումներ ներգրավելու և դրանց հետագա զարգացումն ու համաշխարհային շուկա ելքն ապահովելու	2.1 «Բարձր տեխնոլոգիաների ոլորտի զարգացման ռազմավարությանը հավանություն տալու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագծի ներկայացում ՀՀ Վարչապետի աշխատակազմ	1. Փաստաթուղթ, որով սահմանված են բարձր տեխնոլոգիաների ոլորտի սահմանված առաջնահերթ ուղղությունները, դրանց զարգացման ճանապարհին առկա խնդիրները, լուծման մեխանիզմները և ճանապարհային քարտեզը		2022թ. 3-րդ եռամսյակ	Ֆինանսավորում չի պահանջվում

	նպատակով ֆինանսական գործիքներ ներգրավելու հնարավորությունների շարունակական մեծացում, այդ թվում՝ պետական աջակցության ծրագրերի միջոցով	2.2 Բարձր տեխնոլոգիաների բիզնես միջավայրի ռազմավարության մշակում և ներկայացում ՀՀ Վարչապետի հաստատմանը	1. Փաստաթուղթ, որով սահմանված են բարձր տեխնոլոգիաների ոլորտի զարգացման համար անհրաժեշտ ենթակառուցվածքների, ինստիտուտների և էկոհամակարգի բաղկացուցիչ այլ մասերի զարգացման առաջնահերթությունները և ճանապարհային քարտեզը		2022թ. 4-րդ եռամսյակ	
		2.3 Բարձր տեխնոլոգիական ձեռնարկությունների ստեղծման, զարգացման և մրցունակության համար օժանդակող մեխանիզմների ներդրման և կիրառման խթանում	1. Նորարարության զարգացման համաֆինանսավորվող առնվազն 10 դրամաշնորհների տրամադրում 2. Մարզային համաֆինանսավորվող դրամաշնորհների տրամադրում, միջինում 400 նոր զբաղվածներ		2021թ. 4-րդ եռամսյակ	ՀԲ աջակցությամբ
		2.2 Ազգային վենչուրային ֆոնդի ստեղծում	Ազգային վենչուրային ֆոնդի գործունեության մեկնարկ		2022թ. 1-ին կիսամյակ	
3	Տեխնոլոգիական ներուժի ներգաղթի խթանմանն ուղղված միջոցառումների իրականացում	3.1 Տեխնոլոգիական ոլորտի պահանջված մասնագետների ներգաղթի համար գրավիչ պայմանների և խթանիչ մեխանիզմների ստեղծում	1. Տեխնոլոգիական ոլորտում պահանջված շուրջ 2500 ներգաղթած մասնագետներ 3 տարվա ընթացքում 2. Տեխնոլոգիական ոլորտում պահանջված շուրջ 1000 ներգաղթած մասնագետներ		2024թ. 4-րդ եռամսյակ	Ֆինանսավորում չի պահանջվում
					2023թ. 4-րդ եռամսյակ	

		3.2 «Ձեռներեցության տեխնոլոգիական էկոհամակարգ» ծրագրի «Ներուժ» բաղադրիչ	<p>1. Սփյուռքահայ ձեռներեցիների շրջանակում Հայաստանի՝ որպես իրատեսական ձեռնարկատիրական միջավայրի դիրքավորում</p> <p>2. 10 ձեռնարկությունների ֆինանսավորման տրամադրում, տարեկան միջինում 400 նոր զբաղվածներ</p>	Սփյուռքի գործերի գլխավոր հանձնակատարի գրասենյակ	2022թ. 3-րդ եռամսյակ	ՀՀ պետական բյուջե 2022թ՝ 50,000.0 հազ. դրամ
			<p>1. Սփյուռքահայ ձեռներեցիների շրջանակում Հայաստանի՝ որպես իրատեսական ձեռնարկատիրական միջավայրի դիրքավորում</p> <p>2. 10 ձեռնարկությունների ֆինանսավորման տրամադրման հնարավորության ստեղծում, տարեկան միջինում 100 նոր զբաղվածներ</p>		2023թ. 3-րդ եռամսյակ	ՀՀ պետական բյուջե 2022թ՝ 70,000.հազ. ՀՀ դրամ
4	Դրամաշնորհային ծրագրերի շրջանակներում նորաստեղծ ընկերություններին ֆինանսավորում տրամադրելու միջոցով բարձր տեխնոլոգիական ոլորտում և տնտեսության բոլոր հատվածներում նոր	«Ձեռներեցության տեխնոլոգիական էկոհամակարգ» ծրագրի «Գաղափարից մինչև բիզնես» անվան ներքո դրամաշնորհային ծրագրի իրականացում	1. Զարգացման տարբեր փուլերում տարեկան մինչև 50 ընկերություններին Երևանից և ՀՀ մարզերից ֆինանսավորման տրամադրում, տարեկան միջինում 100 նոր զբաղվածներ		2023թ.4-րդ եռամսյակ	ՀՀ պետական բյուջե 350,000.0 հազ. դրամ
			2. Զարգացման տարբեր փուլերում տարեկան մինչև 50 ընկերություններին Երևանից և ՀՀ մարզերից ֆինանսավորման		2024թ. 4-րդ եռամսյակ	ՀՀ պետական բյուջե

	արժեք ստեղծելու և տեխնոլոգիական լուծումների կիրառության ապահովում		տրամադրում, տարեկան միջինում 100 նոր զբաղվածներ			350,000.0 հազ. դրամ
			3. Չարգացման տարբեր փուլերում տարեկան մինչև 50 ընկերություններին Երևանից և ՀՀ մարզերից ֆինանսավորման տրամադրում, տարեկան միջինում 100 նոր զբաղվածներ		2025թ. 4-րդ եռամսյակ	ՀՀ պետական բյուջե 350,000.0 հազ. դրամ
			4. Չարգացման տարբեր փուլերում տարեկան մինչև 50 ընկերություններին Երևանից և ՀՀ մարզերից ֆինանսավորման տրամադրում, տարեկան միջինում 100 նոր զբաղվածներ		2026թ. 4-րդ եռամսյակ	ՀՀ պետական բյուջե 2022-2026թ.՝ յուրաքանչյուր տարի 350,000.0 հազ. դրամ
5	Աշխարհի տեխնոլոգիական, կրթական, գիտահետազոտական կենտրոններից գիտելիքի և հմտությունների ներհոսքն ապահովելու, տեխնոլոգիական ոլորտում զարգացումը, ներդրումների ներգրավումը խթանելու նպատակով կրթական	5.1 «Ձեռներեցության տեխնոլոգիական էկոհամակարգ» ծրագրի «Տաղանդի ներգրավման բաղադրիչի» շրջանակներում հայ ձեռներեցների վերապատրաստում	1. Շուրջ 15 սկսնակ ձեռներեցների վերապատրաստում արտերկրում 2. Վերապատրաստում անցած ձեռներեցների կողմից իրենց գիտելիքի փոխանցման նպատակով կարճատև աշխատարանների անցկացում ՀՀ ընտրված մարզերում		2026թ. 4-րդ եռամսյակ	ՀՀ պետական բյուջե, 2022թ. 130 000, 0 հազ. դրամ
		5.2 Հայկական և արտերկրյա աքսելերատորների/տեխնոլոգիական կենտրոնների միջև կապերի զարգացում,	1. Առնվազն 1 արտերկրյա աքսելերատորի(ների)/տեխնոլոգիական կենտրոնի(ների) հետ համագործակցության		2023թ. 4-րդ եռամսյակ	Ֆինանսավորում չի պահանջվում

	և արտելերացիոն ծրագրերի իրականացում	համագործակցության հաստատում	հնարավորությունների բացահայտմանը և բանակցությունների մեկնարկին ուղղված աշխատանքների անցկացում			
			2. Առնվազն 1 արտերկրյա արտելերատորի(ների)/տեխնոլոգիական կենտրոնի(ների) հետ համագործակցության հնարավորությունների բացահայտում և բանակցությունների անցկացում		2024թ. 4-րդ եռամսյակ	
6	Հայաստանի Հանրապետությունում առկա տեխնոլոգիական կենտրոնների, տեխնոպարկերի, արտելերատորների և ինկուբատորների կարողությունների բարելավում, ինչպես նաև տարածքային համաչափ զարգացման նպատակով Հայաստանի	6.1 «Ինժեներական քաղաք» ծրագրի իրականացում	«Ինժեներական քաղաք»-ի՝ անհրաժեշտ նվազագույն ենթակառուցվածքներով ապահովվածություն		2022թ. 4-րդ եռամսյակ	ՀԲ աջակցությամբ 2022թ՝ 5,567,172.3 հազ. դրամ
		6.2 Ձեռնարկատիրական ենթակառուցվածքների ստեղծում	Առնվազն 1 մարզում ձեռներեցության համար անհրաժեշտ ենթակառուցվածքների ձևավորման նախապատրաստական աշխատանքների իրականացում	Էկոնոմիկայի նախարարություն	2023թ. 4-րդ եռամսյակ	ՀՀ պետական բյուջե, միջազգային դոնոր կազմակերպություններ

<p>Հանրապետության մարզերում նոր կենտրոնների հիմնում, այդ թվում՝ միջազգային համագործակցության հիման վրա</p>	<p>Առնվազն 1 մարզում ձեռներեցության համար անհրաժեշտ ենթակառուցվածքների ձևավորման նախապատրաստական աշխատանքների իրականացում</p>	<p>2024թ. 4-րդ եռամսյակ</p>		
	<p>Առնվազն 1 մարզում ձեռներեցության համար անհրաժեշտ ենթակառուցվածքների ձևավորման նախապատրաստական աշխատանքների իրականացում</p>			<p>2025թ. 4-րդ եռամսյակ</p>
	<p>Առնվազն 1 մարզում ձեռներեցության համար անհրաժեշտ ենթակառուցվածքների ձևավորման նախապատրաստական աշխատանքների իրականացում</p>			<p>2026թ. 4-րդ եռամսյակ</p>

		6.3 Նոր հիմնվող տեխնոլոգիական կենտրոնների, տեխնոպարկերի, աքսելերատորների և ինկուբատորների ստեղծման նպատակով ծրագրի մշակում, ֆինանսավորման մեխանիզմների հստակեցում	1. Նոր տեխնոլոգիական կենտրոնի (տեխնոպարկի, աքսելերատորի կամ ինկուբատորի) հայեցակարգի մշակում 2. Մշակված հայեցակարգի հիման վրա տեխնոպարկերի, աքսելերատորների և ինկուբատորների ստեղծման ֆինանսական գնահատական		2022թ. դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ	Ֆինանսավորում չի պահանջվում
7	«Ինժեներական քաղաքի» օրինակով ճարտարագիտական և արդյունաբերական հատուկ գոտիների ստեղծում և զարգացում	7.1 Տեխնոլոգիական և արդյունաբերական կենտրոնների ստեղծում	1. Առնվազն 1 մարզում տեխնոլոգիական կլաստերի ստեղծման նախապատրաստական աշխատանքների իրականացում		2023թ. դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ	ՀՀ պետական բյուջե, միջազգային դոնոր կազմակերպություններ
			2. Առնվազն 1 մարզում տեխնոլոգիական կլաստերի ստեղծման նախապատրաստական աշխատանքների իրականացում		2024թ. դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ	
			3. Առնվազն 1 մարզում տեխնոլոգիական կլաստերի ստեղծման նախապատրաստական աշխատանքների իրականացում		2025թ. դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ	
			4. Ընտրված 4 մարզերում տեխնոլոգիական կլաստերների ստեղծում		2026թ. դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ	

			5. արդյունաբերական 1 գոտու ստեղծում		2026թ. դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ	ՀՀ պետական բյուջե, միջազգային դոնոր կազմակերպություններ
8	Աշխարհում, այդ թվում՝ միջազգային հեղինակավոր ցուցահանդեսներում, միջոցառումներում հայկական բարձր տեխնոլոգիական ոլորտի (ընկերությունների) ներկայության ապահովում և առաջխաղացում	8.1 Շուկայավարության ծրագրերի մշակում և իրագործում	1. միջնաժամկետ ծրագիր ժամանակացույցով այն մասին, թե ինչպես իրագործել շուկայի արդյունավետ զարգացումը 2. պրոդուկտների և ծառայությունների արտահանման և վաճառքի կանոնակարգված մեխանիզմներ	«Էնթերփրայզ Արմենիա» հիմնադրամ (համաձայնությամբ)	2022թ. դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ,	Ֆինանսական միջոցներ չեն պահանջվում
		8.2 Հայկական ընկերությունների հետ համատեղ միջազգային և երկկողմ բիզնես ֆորումների կազմակերպչական աշխատանքներ	1. 2-3 տարեկան ֆորում 2. ներդրումների վերադարձը (ROI) >100%		2022 թ. դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	ՀՀ պետական բյուջե, 15,000,0 հազ. դրամ

		<p>8.3 Հայկական ընկերությունների հետ համատեղ միջազգային և երկկողմ բիզնես ֆորումների կազմակերպչական աշխատանքների իրագործում</p>	<p>1. 3 ֆորում. 1-ը՝ կազմակերպիչ, 2-ը՝ համակազմակերպիչ</p> <p>2. ֆորումների ընթացքում մասնակից կազմակերպությունների և ընկերությունների միջև կնքված առնվազն 4 հուշագրեր/համաձայնագրեր/պայմանագրեր</p>		<p>2023 թ. դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ</p>	<p>ՀՀ պետական բյուջե, 30,000,0 հազ. դրամ</p>
			<p>1. 3 ֆորում. 1-ը՝ կազմակերպիչ, 2-ը՝ համակազմակերպիչ</p> <p>2. ֆորումների ընթացքում մասնակից կազմակերպությունների և ընկերությունների միջև կնքված առնվազն 4 հուշագրեր/համաձայնագրեր/պայմանագրեր</p>		<p>2024 թ. դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ</p>	<p>ՀՀ պետական բյուջե, 40,000,0 հազ. դրամ</p>
			<p>1. 3 ֆորում. 1-ը՝ կազմակերպիչ, 2-ը՝ համակազմակերպիչ</p> <p>2. ֆորումների ընթացքում մասնակից կազմակերպությունների և ընկերությունների միջև կնքված առնվազն 4 հուշագրեր/համաձայնագրեր/պայմանագրեր</p>		<p>2025 թ. դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ</p>	<p>ՀՀ պետական բյուջե, 50,000,0 հազ. դրամ</p>

		<p>1. 3 ֆորում. 1-ը՝ կազմակերպիչ, 2-ը՝ համակազմակերպիչ</p> <p>2. ֆորումների ընթացքում մասնակից կազմակերպությունների և ընկերությունների միջև կնքված առնվազն 4 հուշագրեր/համաձայնագրեր/պայմանագրեր</p>		<p>2026 թ. դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ</p>	<p>ՀՀ պետական բյուջե, 60,000,0 հազ. դրամ</p>
	<p>8.4 Հայրենական և միջազգային հեղինակավոր ցուցահանդեսներին հայկական ՔՏ, ոլորտի ընկերությունների հետ համատեղ մասնակցությունն, ապահովելուն ուղղված կազմակերպչական աշխատանքներ</p>	<p>1. 4-5 տարեկան ցուցահանդես</p> <p>2. գեներացված պայմանավորվածությունների իրականացում > 20%</p> <p>3. փոխարկման տոկոս (conversion rate) > 7%</p> <p>4. ոլորտում շրջանառության 15% աճ</p>		<p>2022 թ. դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ</p>	<p>ՀՀ պետական բյուջե, 155,000,0 հազ. դրամ</p>

		<p>1. մասնակցություն 1 հայկական ցուցահանդեսի</p> <p>2. հայկական միասնական տաղավարով մասնակցություն առնվազն 2 միջազգային ցուցահանդեսների</p> <p>3. ցուցահանդեսների ընթացքում մասնակից կազմակերպությունների և ընկերությունների միջև կնքված առնվազն 3 հուշագրեր/համաձայնագրեր/պայ մանագրեր</p>		<p>2023 թ. դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ</p>	<p>ՀՀ պետական բյուջե, 270,000,0 հազ. դրամ</p>
		<p>1. մասնակցություն 1 հայկական ցուցահանդեսի</p> <p>2. հայկական միասնական տաղավարով մասնակցություն առնվազն 4 միջազգային ցուցահանդեսների</p> <p>3. ցուցահանդեսների ընթացքում մասնակից կազմակերպությունների և ընկերությունների միջև կնքված առնվազն 4 հուշագրեր/համաձայնագրեր/պայ մանագրեր</p>		<p>2024 թ. դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ</p>	<p>ՀՀ պետական բյուջե, 300,000,0 հազ. դրամ</p>

			<p>1. մասնակցություն 1 հայկական ցուցահանդեսի</p> <p>2. հայկական միասնական տաղավարով մասնակցություն առնվազն 4 միջազգային ցուցահանդեսների</p> <p>3. ցուցահանդեսների ընթացքում մասնակից կազմակերպությունների և ընկերությունների միջև կնքված առնվազն 4 հուշագրեր/համաձայնագրեր/պայ մանագրեր</p>		<p>2025 թ. դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ</p>	<p>ՀՀ պետական բյուջե, 298,200,0 հազ. դրամ</p>
			<p>1. մասնակցություն 1 հայկական ցուցահանդեսի</p> <p>2. հայկական միասնական տաղավարով մասնակցություն առնվազն 4 միջազգային ցուցահանդեսների</p> <p>3. ցուցահանդեսների ընթացքում մասնակից կազմակերպությունների և ընկերությունների միջև կնքված առնվազն 4 հուշագրեր/համաձայնագրեր/պայ մանագրեր</p>		<p>2026 թ. դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ</p>	<p>ՀՀ պետական բյուջե, 500,000,0 հազ. դրամ</p>

9	<p>Բարձր տեխնոլոգիական ոլորտի առաջանցիկ զարգացման նպատակով տեխնոլոգիական ընկերությունների և բուհերի արդյունավետ համագործակցության խթանում՝ նոր մասնագետների պատրաստման և այլ ոլորտի մասնագետներին վերամասնագիտանալու հնարավորություն ընձեռելու միջոցով</p>	<p>9.1 Տարեկան մինչև 4000 շահառուների ուսուցում Երևան քաղաքում</p>	<p>Շուկայի պահանջներին համապատասխան մասնագիտական հմտություններ ունեցող մինչև 4000 մասնագետների աշխատաշուկայում ներգրավում ք. Երևանում</p>	<p>Կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարություն Տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարություն, Աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարություն</p>	<p>2021թ. դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ</p>	<p>ՀՀ պետական բյուջե, 380,000,0 հազ. դրամ</p>
		<p>9.2 Մարզերում դասընթացների կազմակերպման միջոցառման շրջանակում տարեկան մինչև 4000 շահառուների ուսուցման պատշաճ պայմանների ստեղծում և ուսուցում</p>	<p>Աշխատաշուկայի պահանջներին համապատասխան մասնագիտական հմտություններ ունեցող մինչև 4000 մասնագետների ներգրավում ՀՀ մարզերում</p>		<p>2022թ. դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ</p>	<p>ՀՀ պետական բյուջե 280 000,0 հազ. դրամ</p>
		<p>9.3 Մարզերում և Երևան քաղաքում դասընթացների կազմակերպման միջոցառման շրջանակում տարեկան մինչև 2000 շահառուների ուսուցման պատշաճ պայմանների ստեղծում և ուսուցում</p>	<p>Աշխատաշուկայի պահանջներին համապատասխան մասնագիտական հմտություններ ունեցող մինչև 2000 մասնագետների ներգրավում ՀՀ մարզերում և Երևան քաղաքում</p>		<p>2023թ. դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ</p>	<p>ՀՀ պետական բյուջե 310 000,0 հազ. դրամ</p>
		<p>Աշխատաշուկայի պահանջներին համապատասխան մասնագիտական հմտություններ ունեցող մինչև 2000 մասնագետների ներգրավում ՀՀ մարզերում և Երևան քաղաքում</p>	<p>2024թ. դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ</p>		<p>ՀՀ պետական բյուջե 310 000,0 հազ. դրամ</p>	

			<p>Աշխատաշուկայի պահանջներին համապատասխան մասնագիտական հմտություններ ունեցող մինչև 2000 մասնագետների ներգրավում ՀՀ մարզերում և Երևան քաղաքում</p>		<p>2025թ. դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ</p>	<p>ՀՀ պետական բյուջե 310 000,0 հազ. դրամ</p>
			<p>Աշխատաշուկայի պահանջներին համապատասխան մասնագիտական հմտություններ ունեցող մինչև 2000 մասնագետների ներգրավում ՀՀ մարզերում և Երևան քաղաքում</p>		<p>2026թ. դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ</p>	<p>ՀՀ պետական բյուջե 310 000,0 հազ. դրամ</p>
10	<p>Ոլորտի ընկերությունների բիզնես կարողությունների զարգացմանն ուղղված ծրագրերի իրականացում</p>	<p>Տեխնոլոգիական ընկերությունների համար կարողությունների ամրապնդմանն ուղղված դասընթացների և սեմինարների կազմակերպում</p>	<p>1. Հայաստանյան տեխնոլոգիական ընկերությունների (մասնավորապես՝ «Գաղափարից մինչև բիզնես» դրամաշնորհային ծրագրի շահառուների) համար տարեկան 1 ինկուբացիոն և 1 աքսելերացիոն ծրագրերի կազմակերպում և իրականացում</p>		<p>2023թ. 4-րդ եռամսյակ</p>	<p>ՀՀ պետական բյուջե, 30,000,0 հազ. դրամ</p>
			<p>2. Հայաստանյան տեխնոլոգիական ընկերությունների (մասնավորապես՝ «Գաղափարից մինչև բիզնես» դրամաշնորհային ծրագրի շահառուների) համար տարեկան 1 ինկուբացիոն և 1 աքսելերացիոն ծրագրերի կազմակերպում և իրականացում</p>		<p>2024թ. 4-րդ եռամսյակ</p>	<p>ՀՀ պետական բյուջե, 30,000,0 հազ. դրամ</p>

			<p>3. Հայաստանյան տեխնոլոգիական ընկերությունների (մասնավորապես՝ «Գաղափարից մինչև բիզնես» դրամաշնորհային ծրագրի շահառուների) համար տարեկան 1 ինկուբացիոն և 1 աքսելերացիոն ծրագրերի կազմակերպում և իրականացում</p>		2025թ. 4-րդ եռամսյակ	ՀՀ պետական բյուջե, 30,000,0 հազ. դրամ
			<p>4. Հայաստանյան տեխնոլոգիական ընկերությունների (մասնավորապես՝ «Գաղափարից մինչև բիզնես» դրամաշնորհային ծրագրի շահառուների) համար տարեկան 1 ինկուբացիոն և 1 աքսելերացիոն ծրագրերի կազմակերպում և իրականացում</p>		2026թ. 4-րդ եռամսյակ	ՀՀ պետական բյուջե, 30,000,0 հազ. դրամ
11	Երկակի նշանակության արտադրատեսակների ներկրման, ինչպես նաև համատեղ ձեռնարկությունների ստեղծման մեխանիզմների խթանման համար ոլորտի օրենսդրական	Ռազմարդյունաբերության ոլորտը կարգավորող օրենսդրական դաշտի բարելավում և պարզեցված ընթացակարգերի սահմանում	Երկակի նշանակության արտադրատեսակների ներկրման դյուրացված ընթացակարգեր	Պետական եկամուտների կոմիտե Պաշտպանության նախարարություն Էկոնոմիկայի նախարարություն	2021-2022թթ.	

	դաշտի բարելավում և պարզեցված ընթացակարգերի սահմանում					Ֆինանսավորում չի պահանջվում
			Ռազմարդյունաբերության բնագավառում համատեղ ձեռնարկությունների ստեղծման պարզեցված իրավական կարգավորումներ	Պաշտպանության նախարարություն Էկոնոմիկայի նախարարություն	2021-2022թթ.	
12	Արտադրողականության բարձրացում, արտադրական շղթայի ամբողջականության ու արդյունավետության ապահովում	12.1 Ներդրումների ներգրավում	ՀՀ ՌԱՀ-ի ոլորտում ներդրումների ծավալի շարունակական աճ միջինը 3-5%	Արտաքին գործերի նախարարություն Էկոնոմիկայի նախարարություն	2021-2026թթ.	Ֆինանսավորում չի պահանջվում
			ՀՀ ՌԱՀ-ի ոլորտում ներդրումների ծավալի շարունակական աճ միջինը 3-5%		2023թ. դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ	
			ՀՀ ՌԱՀ-ի ոլորտում ներդրումների ծավալի շարունակական աճ միջինը 3-5%		2024թ. դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ	

		<p>ՀՀ ՌԱՀ-ի ոլորտում ներդրումների ծավալի շարունակական աճ միջինը 3-5%</p>		2025թ. դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ	
		<p>ՀՀ ՌԱՀ-ի ոլորտում ներդրումների ծավալի շարունակական աճ միջինը 3-5%</p>		2026թ. դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ	
	12.2 Ժամանակակից տեխնոլոգիաների ներդրում	Ընտրված ենթաոլորտներում յուրաքանչյուր տարի 1-2 ժամանակակից տեխնոլոգիական լուծման ներդրում	Կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարություն	2021-2026թթ.	
		Ընտրված ենթաոլորտներում յուրաքանչյուր տարի 1-2 ժամանակակից տեխնոլոգիական լուծման ներդրում		2023թ. դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ	
		Ընտրված ենթաոլորտներում յուրաքանչյուր տարի 1-2 ժամանակակից տեխնոլոգիական լուծման ներդրում		2024թ. դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ	
		Ընտրված ենթաոլորտներում յուրաքանչյուր տարի 1-2 ժամանակակից տեխնոլոգիական լուծման ներդրում		2025թ. դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ	
		Ընտրված ենթաոլորտներում յուրաքանչյուր տարի 1-2 ժամանակակից տեխնոլոգիական լուծման ներդրում		2026թ. դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ	

		<p>12.3 ՌԱՀ-ի անձնակազմի որակավորման բարձրացում</p>	<p>ՀՀ ու արտերկրի առաջատար հաստատությունների, ինչպես նաև գործընկեր պետությունների ընկերությունների հետ ՀՀ ՌԱՀ-ի անձնակազմի վերապատրաստման ու որակավորման բարձրացման դասընթացների անցկացման վերաբերյալ իրավական փաստաթղթերի փաթեթ</p>	<p>Կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարություն Արտաքին գործերի նախարարություն</p>	<p>2021-2026թթ.</p>	
			<p>ՀՀ ՌԱՀ-ի սուբյեկտներից ստացված հայտերի և գործընկեր պետությունների համապատասխան կառույցների հետ պայմանավորվածությունների հիման վրա՝ պահանջարկի և համագործակցության հնարավորությունների հստակեցում:</p> <p>ՌԱՀ-ի ներկայացուցիչների արտերկրում ուսուցման և վերապատրաստման հարցերը կանոնակարգող շրջանակային փաստաթղթի մշակում:</p>		<p>2023թ. դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ</p>	

		<p>Ընտրված մասնակիցների հետ ուսման գործուղելու վերաբերյալ պայմանագրերի կնքում:</p> <p>Պահանջարկի շարունակական հստակեցում:</p> <p>Նոր գործընկերային կապերի հաստատում:</p>		<p>2024թ. դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ</p>	
		<p>Ընտրված մասնակիցների հետ ուսման գործուղելու վերաբերյալ պայմանագրերի կնքում:</p> <p>Պահանջարկի շարունակական հստակեցում:</p> <p>Նոր գործընկերային կապերի հաստատում:</p> <p>Ուսումն ավարտած մասնագետների հետ աշխատանքային պայմանագրերի կնքում:</p> <p>Ուսումնական ծրագրի արդյունավետության գնահատում</p>		<p>2025թ. դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ</p>	
		<p>Ընտրված մասնակիցների հետ ուսման գործուղելու վերաբերյալ պայմանագրերի կնքում:</p> <p>Պահանջարկի շարունակական հստակեցում:</p>		<p>2026թ. դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ</p>	

		<p>Նոր գործընկերային կապերի հաստատում:</p> <p>Ուսումն ավարտած մասնագետների հետ աշխատանքային պայմանագրերի կնքում:</p> <p>Ռեսուրսական ծրագրի արդյունավետության գնահատում:</p> <p>Միջոցառման ամփոփում և հետագայում շարունակելու նպատակահարմարության որոշում:</p>			
	12.4 Տնտեսական խթանման մեխանիզմների ներդրում	<p>Ըստ առաջնահերթ ոլորտի՝ նպատակային ֆինանսատնտեսական խթանման հաստատված կարգավորումներ</p>	Էկոնոմիկայի նախարարություն	2021-2026թթ.	
<p>Ռազմարդյունաբերական համալիրի կազմակերպություններին պետական աջակցություն տրամադրելու ձևերն ու եղանակները սահմանող կարգի նախագծի մշակում:</p> <p>Մշակված նախագծի համաձայնեցում և հաստատում</p>		2023թ. հունիսի 3-րդ տասնօրյակ			
<p>ՌԱՀ-ի կազմակերպությունների գիտահետազոտական ու փորձակոնստրուկտորական և արտադրական գործունեության</p>		2024թ. շարունակական			

			<p>Ֆինանսավորում՝ ըստ ներկայացվող ծրագրերի</p>			
			<p>ՌԱՀ-ի կազմակերպությունների գիտահետազոտական ու փորձակոնստրուկտորական և արտադրական գործունեության ֆինանսավորում՝ ըստ ներկայացվող ծրագրերի:</p> <p>Նախորդ ծրագրերի գնահատում և ճշտում, միջանկյալ արդյունքների ամփոփում</p>		<p>2025թ. շարունակական</p> <p>դեկտեմբերի 1-ին տասնօրյակ</p>	
			<p>ՌԱՀ-ի կազմակերպությունների գիտահետազոտական ու փորձակոնստրուկտորական և արտադրական գործունեության ֆինանսավորում՝ ըստ ներկայացվող ծրագրերի:</p> <p>Նախորդ ծրագրերի գնահատում և ճշտում, արդյունքների ամփոփում:</p>		<p>2026թ. շարունակական</p> <p>դեկտեմբերի 1-ին տասնօրյակ</p>	
		12.5 Մշակող արդյունաբերության արտադրանքի արտահանման ծավալների	Ռազմարդյունաբերական արտադրանքի արտահանման ծավալները հասցնել 120 մլն ԱՄՆ դոլարի	Էկոնոմիկայի նախարարություն	2021-2025թթ.	

		<p>աճին ուղղված մեխանիզմների ներդրում</p>	<p>Մասնակցություն «IDEX 2023» միջազգային պաշտպանական ցուցահանդեսին</p> <p>Նոր ընկերությունների ներգրավում գործող ծրագրերի կատարմանը</p> <p>ՀՀ ՌԱՀ-ի արտադրանքի ներկայացում արտերկրի պաշտպանական բնագավառի ներկայացուցիչների հետ հանդիպումներում</p> <p>«IDEX 2023» ցուցահանդեսին մասնակցած ՌԱՀ ընկերությունների և ՀՀ ԲՏԱՆ ՌԱԿ-ի ձեռք բերված պայմանավորվածությունների կատարում</p>	<p>Արտաքին գործերի նախարարություն</p> <p>Պաշտպանության նախարարություն</p>	<p>2023թ. փետրվարի 20-24</p> <p>տարվա ընթացքում</p> <p>տարվա ընթացքում</p> <p>նոյեմբերի 3-րդ տասնօրյակ</p>	
			<p>Մասնակցություն միջազգային ցուցահանդեսներին՝ միասնական տաղավարով կամ որպես այցելու</p> <p>ՀՀ ՌԱՀ-ի արտադրանքի ներկայացում արտերկրի պաշտպանական բնագավառի ներկայացուցիչների հետ հանդիպումների ժամանակ, ինչպես նաև արտերկրում ՀՀ դիվանագիտական ներկայացուցիչների միջոցով</p>		<p>2024թ. (ըստ 2023թ. հաստատված ժամանակացույցի)</p> <p>տարվա ընթացքում</p>	

		<p>Միջանկյալ արդյունքների ամփոփում և հաջորդ տարվա անելիքների հստակեցում</p> <p>Մասնակցություն միջազգային ցուցահանդեսներին՝ միասնական տաղավարով կամ որպես այցելու</p> <p>ՀՀ ՌԱՀ-ի արտադրանքի ներկայացում արտերկրի պաշտպանական բնագավառի ներկայացուցիչների հետ հանդիպումների ժամանակ, ինչպես նաև արտերկրում ՀՀ դիվանագիտական ներկայացուցիչների միջոցով</p> <p>Միջանկյալ արդյունքների ամփոփում և հաջորդ տարվա անելիքների հստակեցում</p>		<p>նոյեմբերի 2-րդ տասնօրյակ</p> <p>2025թ.</p> <p>(ըստ 2023թ. հաստատված ժամանակացույցի)</p> <p>տարվա ընթացքում</p> <p>նոյեմբերի 2-րդ տասնօրյակ</p>	
	<p>12.6 ՀՀ ԲՏԱՆ ՌԱԿ-ի կազմում փորձարկման և գնահատման ստորաբաժանման ստեղծում</p>	<p>Ստորաբաժանման ստեղծումը հնարավորություն է տալու նվազեցնել ԳՀՓԿ աշխատանքների ավարտական ընդունման նպատակով իրականացվող փորձարկումների պահանջների անկատարությունը՝ հիմնվելով ԳՀՓԿԱ պետական փորձարկումների անցկացման մշակվելիք ստանդարտների վրա:</p> <p>ՌԱԿ-ի կազմում ստորաբաժանման կողմից արտադրանքի նախնական փորձարկումների և պետական</p>	<p>Պաշտպանության նախարարություն</p>	<p>2021-2023թթ.</p> <p>2023թ. առաջին կիսամյակ</p>	<p>Ֆինանսավորում չի պահանջվում</p>

			պատվիրատուի ստանդարտներին համապատասխանեցումը հնարավորություն է տալու ՊՆ-ին խնայել ժամանակ և ռեսուրսներ մինչև արտադրանքը ավարտական վիճակի հասցնելը:			
13	Ռազմավարական նշանակության ապրանքների արտադրության ներքին կարողությունների զարգացում	13.1 Ռազմավարական նշանակության ապրանքների պահանջարկի հստակեցում	Ռազմավարական նշանակության ապրանքների ներքին պահանջարկի ցուցանիշներ	Պաշտպանության նախարարություն Արտակարգ իրավիճակների նախարարություն Ազգային անվտանգության ծառայություն Ոստիկանություն Այլ պետական մարմիններ	2021-2026թթ. 2023թ. ապրիլի 3-րդ տասնօրյակ հունիսի 2-րդ տասնօրյակ	Ֆինանսավորում չի պահանջվում
			«Ռազմական կարիքների համար պետական պատվերի ձևավորման կարգը հաստատելու մասին» ՀՀ կառավարության 20.10.2016թ. N 1083 որոշման մեջ փոփոխությունների կատարում ՀՀ ՊՆ, ԱԻՆ, ԱԱԾ ու ոստիկանության՝ ՍՌՏ-ի պահանջարկի հստակեցում և ամրագրում		2024թ. հունիսի 2-րդ տասնօրյակ	
			ՀՀ ՊՆ, ԱԻՆ, ԱԱԾ ու ոստիկանության՝ ՍՌՏ-ի պահանջարկի հստակեցում և ամրագրում		2025թ. հունիսի 2-րդ տասնօրյակ	
			ՀՀ ՊՆ, ԱԻՆ, ԱԱԾ ու ոստիկանության՝ ՍՌՏ-ի պահանջարկի հստակեցում և ամրագրում			

			ՀՀ ՊՆ, ԱԻՆ, ԱԱԾ ու ոստիկանության՝ ՍՌՏ-ի պահանջարկի հստակեցում և ամրագրում		2026թ. հունիսի 2-րդ տասնօրյակ	
		13.2 Արտադրական հզորությունների զարգացման հիմնական ուղղությունների սահմանում	Արտադրական հզորությունների զարգացման ռազմավարություն (ռազմավարական փաստաթուղթ)	Էկոնոմիկայի նախարարություն Պաշտպանության նախարարություն Այլ պետական մարմիններ՝ իրենց վերաբերող մասով	2021-2022թթ.	
		13.3 Ներդրումների ներգրավում	Ներդրումային բարենպաստ միջավայր		2021-2026թթ.	
	ՀՀ ՌԱՀ-ի ոլորտում ներդրումների ծավալի շարունակական աճ միջինը 3-5%		2023թ. դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ			
	ՀՀ ՌԱՀ-ի ոլորտում ներդրումների ծավալի շարունակական աճ միջինը 3-5%		2024թ. դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ			
	ՀՀ ՌԱՀ-ի ոլորտում ներդրումների ծավալի շարունակական աճ միջինը 3-5%		2025թ. դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ			

			ՀՀ ՌԱՀ-ի ոլորտում ներդրումների ծավալի շարունակական աճ միջինը 3-5%		2026թ. դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ	
	13.4 Ժամանակակից տեխնոլոգիաների ներդրում		Զարգացման հիմնական ուղղություններում յուրաքանչյուր տարի 1-2 ժամանակակից տեխնոլոգիական լուծման ներդրում	Կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարություն	2021-2026թթ.	
		Ընտրված ենթաոլորտներում յուրաքանչյուր տարի 1-2 ժամանակակից տեխնոլոգիական լուծման ներդրում	2023թ. դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ			
		Ընտրված ենթաոլորտներում յուրաքանչյուր տարի 1-2 ժամանակակից տեխնոլոգիական լուծման ներդրում	2024թ. դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ			
		Ընտրված ենթաոլորտներում յուրաքանչյուր տարի 1-2 ժամանակակից տեխնոլոգիական լուծման ներդրում	2025թ. դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ			
		Ընտրված ենթաոլորտներում յուրաքանչյուր տարի 1-2 ժամանակակից տեխնոլոգիական լուծման ներդրում	2026թ. դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ			

		<p>13.5 ՌԱՀ-ի անձնակազմի որակավորման բարձրացում</p>	<p>ՀՀ ու արտերկրի առաջատար հաստատությունների, ինչպես նաև գործընկեր պետությունների ընկերությունների հետ ՀՀ ՌԱՀ-ի անձնակազմի վերապատրաստման ու որակավորման բարձրացման դասընթացների անցկացման վերաբերյալ իրավական փաստաթղթերի փաթեթ</p>	<p>Կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարություն Արտաքին գործերի նախարարություն</p>	<p>2021-2026թթ.</p>	
			<p>ՀՀ ՌԱՀ-ի սուբյեկտներից ստացված հայտերի և գործընկեր պետությունների համապատասխան կառույցների հետ պայմանավորվածությունների հիման վրա՝ պահանջարկի և համագործակցության հնարավորությունների հստակեցում:</p> <p>ՌԱՀ-ի ներկայացուցիչների արտերկրում ուսուցման և վերապատրաստման հարցերը կանոնակարգող շրջանակային փաստաթղթի մշակում:</p>		<p>2023թ. դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ</p>	

		<p>Ընտրված մասնակիցների հետ ուսման գործուղելու վերաբերյալ պայմանագրերի կնքում:</p> <p>Պահանջարկի շարունակական հստակեցում:</p> <p>Նոր գործընկերային կապերի հաստատում:</p>		<p>2024թ. դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ</p>	
		<p>Ընտրված մասնակիցների հետ ուսման գործուղելու վերաբերյալ պայմանագրերի կնքում:</p> <p>Պահանջարկի շարունակական հստակեցում:</p> <p>Նոր գործընկերային կապերի հաստատում:</p> <p>Ուսումն ավարտած մասնագետների հետ աշխատանքային պայմանագրերի կնքում:</p> <p>Ուսումնական ծրագրի արդյունավետության գնահատում</p>		<p>2025թ. դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ</p>	
		<p>Ընտրված մասնակիցների հետ ուսման գործուղելու վերաբերյալ պայմանագրերի կնքում:</p> <p>Պահանջարկի շարունակական հստակեցում: Նոր գործընկերային կապերի հաստատում: Ուսումն ավարտած մասնագետների հետ աշխատանքային պայմանագրերի</p>		<p>2026թ. դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ</p>	

			կնքում: ՌԻսումնական ծրագրի արդյունավետության գնահատում: Միջոցառման ամփոփում և հետագայում շարունակելու նպատակահարմարության որոշում:			
	13.6 Տնտեսական խթանման մեխանիզմների ներդրում		Ըստ առաջնահերթ ոլորտի՝ նպատակային ֆինանսատնտեսական խթանման հաստատված կարգավորումներ	Էկոնոմիկայի նախարարություն	2021-2026թթ.	
		Ռազմարդյունաբերական համալիրի կազմակերպություններին պետական աջակցություն տրամադրելու ձևերն ու եղանակները սահմանող կարգի նախագծի մշակում:	2023թ. հունիսի 3-րդ տասնօրյակ դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ			
		Մշակված նախագծի համաձայնեցում և հաստատում				
		ՌԱՀ-ի կազմակերպությունների գիտահետազոտական ու փորձակոնստրուկտորական և արտադրական գործունեության ֆինանսավորում՝ ըստ ներկայացվող ծրագրերի	2024թ. շարունակական			
		ՌԱՀ-ի կազմակերպությունների գիտահետազոտական ու փորձակոնստրուկտորական և արտադրական գործունեության			2025թ. շարունակական	

			<p>Ֆինանսավորում՝ ըստ ներկայացվող ծրագրերի:</p> <p>Նախորդ ծրագրերի գնահատում և ճշտում, միջանկյալ արդյունքների ամփոփում</p>		<p>դեկտեմբերի 1-ին տասնօրյակ</p>	
			<p>ՌԱՀ-ի կազմակերպությունների գիտահետազոտական ու փորձակոնստրուկտորական և արտադրական գործունեության ֆինանսավորում՝ ըստ ներկայացվող ծրագրերի:</p> <p>Նախորդ ծրագրերի գնահատում և ճշտում, արդյունքների ամփոփում</p>		<p>2026թ. շարունակական</p> <p>դեկտեմբերի 1-ին տասնօրյակ</p>	
14	Արտադրական կարողությունների շեշտակի բարձրացում	14.1 Ժամանակակից տեխնոլոգիաների ներդրում	<p>Ընտրված ենթաոլորտներում յուրաքանչյուր տարի 1-2 ժամանակակից տեխնոլոգիական լուծման ներդրում</p> <p>Ընտրված ենթաոլորտներում յուրաքանչյուր տարի 1-2 ժամանակակից տեխնոլոգիական լուծման ներդրում</p> <p>Ընտրված ենթաոլորտներում յուրաքանչյուր տարի 1-2 ժամանակակից տեխնոլոգիական լուծման ներդրում</p>		<p>2021-2026թթ.</p> <p>2023թ. դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ</p> <p>2024թ. դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ</p>	Ֆինանսավորում չի պահանջվում

		<p>Ընտրված ենթաուղրտներում յուրաքանչյուր տարի 1-2 ժամանակակից տեխնոլոգիական լուծման ներդրում</p>		<p>2025թ. դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ</p>	
		<p>Ընտրված ենթաուղրտներում յուրաքանչյուր տարի 1-2 ժամանակակից տեխնոլոգիական լուծման ներդրում</p>		<p>2026թ. դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ</p>	
	14.2 ՌԱՀ-ի անձնակազմի որակավորման բարձրացում	<p>ՀՀ ու արտերկրի առաջատար հաստատությունների, ինչպես նաև գործընկեր պետությունների ընկերությունների հետ ՀՀ ՌԱՀ-ի անձնակազմի վերապատրաստման ու որակավորման բարձրացման դասընթացների անցկացման վերաբերյալ իրավական փաստաթղթերի փաթեթ:</p>	<p>Կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարություն Արտաքին գործերի նախարարություն</p>	<p>2021-2026թթ.</p>	
		<p>ՀՀ ՌԱՀ-ի սուբյեկտներից ստացված հայտերի և գործընկեր պետությունների համապատասխան կառույցների հետ պայմանավորվածությունների հիման վրա՝ պահանջարկի և համագործակցության հնարավորությունների հստակեցում:</p> <p>ՌԱՀ-ի ներկայացուցիչների արտերկրում ուսուցման և</p>		<p>2023թ. դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ</p>	

			վերապատրաստման հարցերը կանոնակարգող շրջանակային փաստաթղթի մշակում			
			Ընտրված մասնակիցների հետ ուսման գործուղելու վերաբերյալ պայմանագրերի կնքում: Պահանջարկի շարունակական հստակեցում: Նոր գործընկերային կապերի հաստատում		2024թ. դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ	
			Ընտրված մասնակիցների հետ ուսման գործուղելու վերաբերյալ պայմանագրերի կնքում: Պահանջարկի շարունակական հստակեցում: Նոր գործընկերային կապերի հաստատում: Ուսումն ավարտած մասնագետների հետ աշխատանքային պայմանագրերի կնքում: Ուսումնական ծրագրի արդյունավետության գնահատում		2025թ. դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ	
			Ընտրված մասնակիցների հետ ուսման գործուղելու վերաբերյալ պայմանագրերի կնքում:		2026թ. դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ	

		<p>Պահանջարկի շարունակական հստակեցում:</p> <p>Նոր գործընկերային կապերի հաստատում:</p> <p>Ուսումն ավարտած մասնագետների հետ աշխատանքային պայմանագրերի կնքում:</p> <p>Ուսումնական ծրագրի արդյունավետության գնահատում:</p> <p>Միջոցառման ամփոփում և հետագայում շարունակելու նպատակահարմարության որոշում:</p>			
	14.3 Տնտեսական խթանման մեխանիզմների ներդրում	<p>Ըստ առաջնահերթ ոլորտի՝ նպատակային ֆինանսատնտեսական խթանման հաստատված կարգավորումներ</p>		2021-2026թթ.	
		<p>Ռազմարդյունաբերական համալիրի կազմակերպություններին պետական աջակցություն տրամադրելու ձևերն ու եղանակները սահմանող կարգի նախագծի մշակում:</p> <p>Մշակված նախագծի համաձայնեցում և հաստատում</p>		<p>2023թ.</p> <p>հունիսի 3-րդ տասնօրյակ</p> <p>դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ</p>	

			<p>ՌԱՀ-ի կազմակերպությունների գիտահետազոտական ու փորձակոնստրուկտորական և արտադրական գործունեության ֆինանսավորում՝ ըստ ներկայացվող ծրագրերի</p> <p>ՌԱՀ-ի կազմակերպությունների գիտահետազոտական ու փորձակոնստրուկտորական և արտադրական գործունեության ֆինանսավորում՝ ըստ ներկայացվող ծրագրերի:</p> <p>Նախորդ ծրագրերի գնահատում և ճշտում, միջանկյալ արդյունքների ամփոփում</p> <p>ՌԱՀ-ի կազմակերպությունների գիտահետազոտական ու փորձակոնստրուկտորական և արտադրական գործունեության ֆինանսավորում՝ ըստ ներկայացվող ծրագրերի:</p> <p>Նախորդ ծրագրերի գնահատում և ճշտում, արդյունքների ամփոփում</p>		<p>2024թ. շարունակական</p> <p>2025թ. շարունակական</p> <p>դեկտեմբերի 1-ին տասնօրյակ</p> <p>2026թ. շարունակական</p> <p>դեկտեմբերի 1-ին տասնօրյակ</p>	
15	Ռազմարդյունաբերական գիտահետազոտության զարգացում	15.1 ՀՀ գիտաուսումնական հաստատությունների ներգրավում	ՀՀ գիտաուսումնական հաստատությունների հետ համագործակցության ծրագրեր	Կրթության, գիտության, մշակույթի և	2021-2026թթ.	Ֆինանսավորում չի պահանջվում

		<p>Ըստ ընտրված առաջնահերթությունների և ձևավորված պահանջարկի՝ համագործակցություն ՀՀ գիտահետազոտական հաստատությունների հետ</p> <p>Համագործակցության ընթացիկ արդյունքների ամփոփում և նպատակահարմարության որոշում</p>	<p>սպորտի նախարարություն</p>	<p>2023թ. շարունակական</p> <p>նոյեմբերի 2-րդ տասնօրյակ</p>	
<p>Ըստ ընտրված առաջնահերթությունների և ձևավորված պահանջարկի՝ համագործակցություն ՀՀ գիտահետազոտական հաստատությունների հետ</p> <p>Համագործակցության ընթացիկ արդյունքների ամփոփում և նպատակահարմարության որոշում</p>	<p>2024թ. շարունակական</p> <p>նոյեմբերի 2-րդ տասնօրյակ</p>				
<p>Ըստ ընտրված առաջնահերթությունների և ձևավորված պահանջարկի՝ համագործակցություն ՀՀ գիտահետազոտական հաստատությունների հետ</p> <p>Համագործակցության ընթացիկ արդյունքների ամփոփում և</p>	<p>2025թ. շարունակական</p>				

			<p>նպատակահարմարության որոշում</p> <p>Ըստ ընտրված առաջնահերթությունների և ձևավորված պահանջարկի՝ համագործակցություն ՀՀ գիտահետազոտական հաստատությունների հետ</p> <p>Համագործակցության ընթացիկ արդյունքների ամփոփում և նպատակահարմարության որոշում</p>		<p>նոյեմբերի 2-րդ տասնօրյակ</p> <p>2026թ.</p> <p>շարունակական</p> <p>նոյեմբերի 2-րդ տասնօրյակ</p>	
		<p>15.2 Արտերկրի առաջատար գիտահետազոտական հաստատությունների և ռազմարդյունաբերական/տեխնոլոգիական ընկերությունների հետ համագործակցության զարգացում</p>	<p>Արտերկրի գիտահետազոտական հաստատությունների և ռազմարդյունաբերական/տեխնոլոգիական ընկերությունների հետ համագործակցության ծրագրեր</p> <p>ՀՀ ՌԱՀ-ի ընկերությունների և գիտահետազոտական կազմակերպությունների՝ արտերկրի գործընկերների հետ համագործակցելու և համատեղ նախագծեր մշակելու ոլորտների հստակեցում</p> <p>Արտերկրի համապատասխան կազմակերպություններին</p>	<p>Կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարություն</p> <p>Արտաքին գործերի նախարարություն</p>	<p>2021-2026թթ.</p> <p>2023թ.</p> <p>մայիսի 2-րդ տասնօրյակ</p> <p>սեպտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ</p>	

			<p>համագործակցության առաջարկների ուղարկում</p> <p>Ամփոփում և հաջորդ տարվա պլանավորում</p>		<p>հոկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ</p>	
			<p>ՀՀ ՌԱՀ-ի ընկերությունների և գիտահետազոտական կազմակերպությունների՝ արտերկրի գործընկերների հետ համագործակցելու և համատեղ նախագծեր մշակելու ոլորտների հստակեցում</p> <p>Արտերկրի համապատասխան կազմակերպություններին համագործակցության առաջարկների ուղարկում, ձեռք բերված պայմանավորվածությունների ճշտում</p> <p>Ամփոփում և հաջորդ տարվա պլանավորում</p>		<p>2024թ. փետրվարի 2-րդ տասնօրյակ</p> <p>սեպտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ</p> <p>հոկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ</p>	
			<p>ՀՀ ՌԱՀ-ի ընկերությունների և գիտահետազոտական կազմակերպությունների՝ արտերկրի գործընկերների հետ համագործակցելու և համատեղ նախագծեր մշակելու ոլորտների հստակեցում</p>		<p>2025թ. փետրվարի 2-րդ տասնօրյակ</p>	

		<p>Արտերկրի համապատասխան կազմակերպություններին համագործակցության առաջարկների ուղարկում, ձեռք բերված պայմանավորվածությունների ճշտում</p> <p>Ամփոփում և հաջորդ տարվա պլանավորում</p>			<p>սեպտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ</p> <p>հոկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ</p>	
		<p>ՀՀ ՌԱՀ-ի ընկերությունների և գիտահետազոտական կազմակերպությունների՝ արտերկրի գործընկերների հետ համագործակցելու և համատեղ նախագծեր մշակելու ոլորտների հստակեցում</p> <p>Արտերկրի համապատասխան կազմակերպություններին համագործակցության առաջարկների ուղարկում, ձեռք բերված պայմանավորվածությունների ճշտում</p> <p>Ամփոփում և հաջորդ տարվա պլանավորում</p>			<p>2026թ. փետրվարի 2-րդ տասնօրյակ</p> <p>սեպտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ</p> <p>հոկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ</p>	

16	Ռազմարդյունաբերության մեջ ներդրումային ծրագրերի խթանում	16.1 Ինստիտուցիոնալ դաշտի բարելավում	Տարեկան 2-3 ներդրումային ծրագրի մեկնարկ	Էկոնոմիկայի նախարարություն	2021-2026թթ.	ՀՀ պետական բյուջե
			«Ռազմական կարիքների համար պետական պատվերի ձևավորման կարգը հաստատելու մասին» ՀՀ կառավարության 20.10.2016թ. N1083 որոշման մեջ փոփոխություններ կատարելու մասին ՀՀ կառավարության որոշման ընդունում		2023թ. ապրիլի 3-րդ տասնօրյակ	
			ՀՀ ՌԱՀ-ի կազմակերպությունների և ՀՀ պետական մարմինների հետ քննարկումների արդյունքում վեր հանված ինստիտուցիոնալ խնդիրների համար լուծումների մշակում Տարեկան արդյունքների ամփոփում և հաջորդ տարվա պլանների մշակում		2024թ. շարունակական հոկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ	
			ՀՀ ՌԱՀ-ի կազմակերպությունների և ՀՀ պետական մարմինների հետ քննարկումների արդյունքում վեր հանված ինստիտուցիոնալ խնդիրների համար լուծումների մշակում Տարեկան արդյունքների ամփոփում և հաջորդ տարվա պլանների մշակում		2025թ. շարունակական հոկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ	

		<p>ՀՀ ՌԱՀ-ի կազմակերպությունների և ՀՀ պետական մարմինների հետ քննարկումների արդյունքում վեր հանված ինստիտուցիոնալ խնդիրների համար լուծումների մշակում</p> <p>Տարեկան արդյունքների ամփոփում և հաջորդ տարվա պլանների մշակում</p>		<p>2026թ. շարունակական</p> <p>հոկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ</p>	
	16.2 Ենթակառուցվածքների զարգացում	Տարեկան 2-3 ներդրումային ծրագրի մեկնարկ	Տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարություն	2021-2026թթ.	
<p>ՀՀ ՌԱՀ-ի կազմակերպությունների բնականոն գործունեության ու զարգացումն համար անհրաժեշտ ենթակառուցվածքի չափորոշիչների մշակում</p> <p>Ներդրումների ներգրավման ճանապարհային քարտեզի մշակում</p>		2023 թ. հուլիսի 3-րդ տասնօրյակ		նոյեմբերի 2-րդ տասնօրյակ	
<p>Ընտրված ոլորտում ենթակառուցվածքի զարգացման ծրագրի մշակում, հաստատում և մեկնարկ</p> <p>Ծրագրի տարեկան ամփոփում</p>		2024թ. հունիսի 3-րդ տասնօրյակ		նոյեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	

		<p>Նախորդ տարում ընդունված ծրագրի շարունակություն</p> <p>Ընտրված ոլորտում ենթակառուցվածքի զարգացման ծրագրի մշակում և հաստատում</p> <p>Ծրագրերի տարեկան ամփոփում</p>	<p>Նախորդ տարում ընդունված ծրագրի շարունակություն</p> <p>Ընտրված ոլորտում ենթակառուցվածքի զարգացման ծրագրի մշակում և հաստատում</p> <p>Ծրագրերի տարեկան ամփոփում</p>	<p>2025թ. տարվա ընթացքում մայիսի 3-րդ տասնօրյակ</p> <p>նոյեմբերի 3-րդ տասնօրյակ</p> <p>2026թ. տարվա ընթացքում մայիսի 3-րդ տասնօրյակ</p> <p>նոյեմբերի 3-րդ տասնօրյակ</p>	
	<p>16.3 Որակյալ աշխատուժի ձևավորում</p>	<p>Տարեկան 2-3 ներդրումային ծրագրի մեկնարկ</p> <p>«ՌԱՀ-ի սուբյեկտներից ստացված հայտերի և գործընկեր պետությունների համապատասխան կառույցների հետ պայմանավորվածությունների հիման վրա՝ պահանջարկի և համագործակցության հնարավորությունների հստակեցում:</p> <p>ՌԱՀ-ի ներկայացուցիչների արտերկրում ուսուցման և վերապատրաստման հարցերը կանոնակարգող շրջանակային փաստաթղթի մշակում:</p>	<p>Կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարություն</p>	<p>2021-2026թթ.</p> <p>2023թ. դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ</p>	

		<p>Ընտրված մասնակիցների հետ ուսման գործուղելու վերաբերյալ պայմանագրերի կնքում:</p> <p>Պահանջարկի շարունակական հստակեցում:</p> <p>Նոր գործընկերային կապերի հաստատում:</p>		2024թ. դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ	
		<p>Ընտրված մասնակիցների հետ ուսման գործուղելու վերաբերյալ պայմանագրերի կնքում:</p> <p>Պահանջարկի շարունակական հստակեցում:</p> <p>Նոր գործընկերային կապերի հաստատում:</p> <p>Ուսումն ավարտած մասնագետների հետ աշխատանքային պայմանագրերի կնքում:</p> <p>Ուսումնական ծրագրի արդյունավետության գնահատում</p>		2025թ. դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ	
		<p>Ընտրված մասնակիցների հետ ուսման գործուղելու վերաբերյալ պայմանագրերի կնքում:</p> <p>Պահանջարկի շարունակական հստակեցում:</p> <p>Նոր գործընկերային կապերի հաստատում:</p>		2026թ. դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ	

			<p>Ուսումնական ավարտած մասնագետների հետ աշխատանքային պայմանագրերի կնքում:</p> <p>Ուսումնական ծրագրի արդյունավետության գնահատում:</p> <p>Միջոցառման ամփոփում և հետագայում շարունակելու նպատակահարմարության որոշում:</p>			
17	Գիտատեխնիկական բազայի ընդլայնում ու զարգացում, նոր տեխնոլոգիաների ստեղծում, ներմուծում և յուրացում	17.1 Ոլորտային գիտատեխնիկական լաբորատորիաների հիմնում	Հնգամյա ծրագրի ավարտին 1-2 ոլորտային լաբորատորիաներ	Կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարություն	2021-2026թթ.	ՀՀ պետական բյուջե
			Ոլորտային լաբորատորիայի ստեղծում և գործարկում		2023թ. դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ	
			Ոլորտային լաբորատորիայի ստեղծում և գործարկում		2024թ. դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ	
			Ոլորտային լաբորատորիայի ստեղծում և գործարկում		2025թ. դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ	
			Ոլորտային լաբորատորիայի ստեղծում և գործարկում		2026թ. դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ	
		Գիտաարտադրական և տեխնոլոգիական կլաստերներ	Էկոնոմիկայի նախարարություն	2021-2026թթ.	ՀՀ պետական բյուջե	

		<p>17.2 Գիտաարտադրական ու տեխնոլոգիական կլաստերների ստեղծում</p>	<p>ՀՀ ՌԱՀ-ի կազմակերպությունների գիտահետազոտական ու փորձակոնստրուկտորական և արտադրական գործընթացների համախմբման հնարավորությունների ուսումնասիրում և համակարգում</p>	<p>Տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարություն</p>	<p>2023թ. տարվա ընթացքում</p>	
<p>ՀՀ ՌԱՀ-ի կազմակերպությունների գիտահետազոտական ու փորձակոնստրուկտորական և արտադրական գործընթացների համախմբման ուղղությունների սահմանում</p>	<p>2024թ. տարվա ընթացքում</p>					
<p>Ընտրված ուղղությամբ ՀՀ ՌԱՀ-ի կազմակերպությունների մասնակցությամբ գիտաարտադրական և/կամ տեխնոլոգիական կլաստերի իրավապայմանագրային հենքի ձևավորում:</p>	<p>2025թ. տարվա ընթացքում</p>					
<p>Գիտաարտադրական և/կամ տեխնոլոգիական կլաստերի գործարկում, Արդյունքների ամփոփում և հետագա աշխատանքի պլանավորում</p>	<p>2026թ. տարվա ընթացքում</p>					
	<p>17.3 Միջազգային համագործակցության ընդլայնում</p>	<p>Տարեկան 2-3 նոր տեխնոլոգիական լուծումների փորձարկում և ներդրում:</p>	<p>Էկոնոմիկայի նախարարություն</p>	<p>2021-2026թթ.</p>	<p>ՀՀ պետական բյուջե</p>	

			<p>Միջազգային համագործակցության իրավապայմանագրային հենք:</p>	<p>Տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարություն</p>		
			<p>ՀՀ և ՌԴ միջև մինչև 2025թ. ռազմատեխնիկական համագործակցության ոլորտում տեխնոլոգիական համագործակցության 3-ամյա ծրագրի ընդունում</p> <p>Նոր գործընկերային կապերի հաստատում</p>		<p>2023թ.</p> <p>հունիսի 3-րդ տասնօրյակ</p>	
			<p>Պայմանավորվածության ձեռքբերում Հնդկաստանի ռազմարդյունաբերական ընկերությունների հետ՝ Հայաստանում այդ երկրից ներմուծվող ապրանքների սպասարկման, վերանորոգման և պահեստամասերի արտադրության համատեղ հզորություններ ստեղծելու վերաբերյալ</p> <p>Նոր գործընկերային կապերի հաստատում</p>		<p>2024թ.</p> <p>հունիսի 3-րդ տասնօրյակ</p> <p>տարվա ընթացքում</p>	
			<p>Նոր գործընկերային կապերի հաստատում</p>		<p>2025թ.</p> <p>տարվա ընթացքում</p>	

			Նոր գործընկերային կապերի հաստատում		2026թ. տարվա ընթացքում	
18	Ռազմական նշանակության սարքերին, ռազմական տեխնիկայի, էլեկտրատեխնիկայի մշակման ու արտադրության կազմակերպման համակարգին ներկայացվող պահանջներ սահմանող՝ միջազգային և (կամ) տարածաշրջանային ստանդարտներին ներդաշնակ ազգային ստանդարտների մշակում և ներդրում	Ազգային ստանդարտների մշակում, արդիականացում, ընդունում և գործողության մեջ դնում	Հնգամյա ծրագրի ընթացքում յուրաքանչյուր տարի 1-2 ազգային ստանդարտի մշակում, արդիականացում, ընդունում և գործողության մեջ դնում	Ստանդարտացման և չափագիտության ազգային մարմին ՓԲԸ (համաձայնությամբ) Պաշտպանության նախարարություն	2021-2026թթ.	Ֆինանսավորում չի պահանջվում
			Նոր ազգային ռազմական ստանդարտների մշակում, արդիականացում, ընդունում և գործողության մեջ դնում		2023թ. տարվա ընթացքում	
			Նոր ազգային ռազմական ստանդարտների մշակում, արդիականացում, ընդունում և գործողության մեջ դնում		2024թ. տարվա ընթացքում	
			Նոր ազգային ռազմական ստանդարտների մշակում, արդիականացում, ընդունում և գործողության մեջ դնում		2025թ. տարվա ընթացքում	
			Նոր ազգային ռազմական ստանդարտների մշակում, արդիականացում, ընդունում և գործողության մեջ դնում		2026թ. տարվա ընթացքում	
19	Հայաստանի Հանրապետության զինված ուժերի	19.1 Զինված ուժերի, այլ զորքերի և ընդհանուր ռազմական անվտանգության	ՀՀ ԶՈՒ և անվտանգային համակարգի կարիքների ռեեստր	Պաշտպանության նախարարություն	2021-2026թթ.	ՀՀ պետական բյուջե

կարիքների բավարարման համար տեղական արտադրանքի գնման ծավալների ընդլայնում	համակարգի կարիքների հստակեցում	ՀՀ ՋՈՒ-ի կարիքների ճշտում և ցուցակագրում	Ազգային անվտանգության ծառայություն Ոստիկանություն Այլ պետական մարմիններ	2023թ. տարվա ընթացքում		
		ՀՀ ՋՈՒ-ի կարիքների ճշտում և ցուցակագրում		2024թ. տարվա ընթացքում		
		ՀՀ ՋՈՒ-ի կարիքների ճշտում և ցուցակագրում		2025թ. տարվա ընթացքում		
		ՀՀ ՋՈՒ-ի կարիքների ճշտում և ցուցակագրում		2026թ. տարվա ընթացքում		
	19.2 Հայրենական ՌԱՀ-ի արտադրած և արտերկրից ներմուծված նույնանման բնութագրերով արտադրանքի նկատմամբ էականորեն տարբերվող հարկային քաղաքականության մշակում և իրավակարգավորում	ՀՀ ՋՈՒ-ին ՀՀ ՌԱՀ-ի կողմից մատակարարվող ապրանքների ու ծառայությունների ծավալի աճի հնարավորինս ապահովում	Պաշտպանության նախարարություն	2021-2026թթ.		ՀՀ պետական բյուջե
		ՀՀ ՌԱՀ-ի ապրանքների և ծառայությունների գին-որակ հարաբերակցության շարունակական բարելավում		2023թ. տարվա ընթացքում		
		Անհրաժեշտ ապրանքների ու ծառայությունների տեսակների ընդլայնում		2024թ. տարվա ընթացքում		
		ՀՀ ՌԱՀ-ի ապրանքների և ծառայությունների գին-որակ				

		<p>հարաբերակցության շարունակական բարելավում</p> <p>Անհրաժեշտ ապրանքների ու ծառայությունների տեսակների ընդլայնում</p>			
		<p>ՀՀ ՌԱՀ-ի ապրանքների և ծառայությունների գին-որակ հարաբերակցության շարունակական բարելավում</p> <p>Անհրաժեշտ ապրանքների ու ծառայությունների տեսակների ընդլայնում</p>		2025թ. տարվա ընթացքում	
		<p>ՀՀ ՌԱՀ-ի ապրանքների և ծառայությունների գին-որակ հարաբերակցության շարունակական բարելավում</p> <p>Անհրաժեշտ ապրանքների ու ծառայությունների տեսակների ընդլայնում</p>		2026թ. տարվա ընթացքում	
	19.3 Անհրաժեշտ տեխնոլոգիաների ստեղծում, ներմուծում և ներդրում	<p>Տարեկան 1-2 նոր տեխնոլոգիական լուծումների փորձարկում և ներդրում</p> <p>Ընտրված ենթաոլորտներում յուրաքանչյուր տարի 1-2 ժամանակակից տեխնոլոգիական լուծման ներդրում</p> <p>Ընտրված ենթաոլորտներում յուրաքանչյուր տարի 1-2</p>	Կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարություն	<p>2021-2026թթ.</p> <p>2023թ. Դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ</p> <p>2024թ.</p>	ՀՀ պետական բյուջե

			<p>Ժամանակակից տեխնոլոգիական լուծման ներդրում</p> <p>Ընտրված ենթաոլորտներում յուրաքանչյուր տարի 1-2 ժամանակակից տեխնոլոգիական լուծման ներդրում</p> <p>Ընտրված ենթաոլորտներում յուրաքանչյուր տարի 1-2 ժամանակակից տեխնոլոգիական լուծման ներդրում</p>		<p>դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ</p> <p>2025թ. դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ</p> <p>2026թ. դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ</p>	
20	Նույնականացման և իրավասությունների ճանաչման արդիական համակարգի ներդրում	Ինքնության նույնականացում, վավերացում և էլ. ստորագրության նոր ենթակառուցվածքի ստեղծում	<ul style="list-style-type: none"> • Էլեկտրոնային ծառայությունների օգտագործելիության մակարդակը բարձրացված է: • Պետական թվային ծառայություններից օգտվելու գործընթացը կազմակերպված է: • Սուբյեկտների նույնականացման, վավերացման և էլ. ստորագրության նոր մեխանիզմները և տեխնոլոգիաները ներդրված են: • Էլեկտրոնային նույնականացման հուսալիությունն ապահովված է: • Էլեկտրոնային ստորագրության օգտագործման միջոցով 	Արդարադատության նախարարություն Էկոնոմիկայի նախարարություն Ոստիկանություն «ԷԿԵՆԳ» ՓԲԸ (համաձայնությամբ) Կենտրոնական բանկ (Համաձայնությամբ) «Հայփոստ» ՓԲԸ (Համաձայնությամբ)	2022թ. սեպտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	ՀՀ պետական բյուջե

			<p>գործընթացների իրականացման գիտակցությունն առկա է:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Էլեկտրոնային ծառայությունների արագ և թափանցիկ և արդյունավետ իրականացումն ապահովված է: • Միասնական նույնականացման նոր ենթակառուցվածքը ներդրված է: 			
21	Տեղեկատվական և կիրառական տեխնոլոգիաների կառավարման և զարգացման համակարգի ներդրում, գրագիտության բարձրացում	Թվային կրթության ծրագրերի իրականացում	<ul style="list-style-type: none"> • Հանրային թվային գրագիտությունն ապահովված է: • Էլեկտրոնային գործիքների կիրառում՝ նվազագույնը 60%, 16-65 տարեկան քաղաքացիների շրջանում • Կիրառական գործունեությունների գրանցված դեպքերի նվազումը չափելի է: 	Կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարություն	2025թ. դեկտեմբերի 1-ին տասնօրյակ	ՀՀ օրենքով չարգելված այլ միջոցներ

22	Թվային միջավայրի հիմնական ստանդարտների մշակում և ներդրում	22.1 Թվայնացման գործընթացների և պահանջների ձևավորման ազգային ստանդարտների ստեղծում	<ul style="list-style-type: none"> Պետական կառավարման թվայնացման ոլորտում կառավարելի և չափելի վերջնական արդյունք ստանալու պայմանները ստեղծված են: Թվայնացման նախագծերի իրագործման համար սահմանված գործընթացները և չափելի արդյունքներն առկա են: 	«ԷԿԵՆԳ» ՓԲԸ (համաձայնությամբ) Կենտրոնական բանկ (համաձայնությամբ)	2022թ օգոստոսի 3-րդ տասնօրյակ	ՀՀ պետական բյուջե, 11,375.0 հազ. դրամ
		22.2 Տեխնիկական պահանջների ազգային ստանդարտների ստեղծում	Պետական էլեկտրոնային համակարգերի հուսալի օգտագործման, ընդլայնման հնարավորությունների, համատեղելիության, սպասարկման հնարավորությունների, արագագործության, ինտեգրման և մատչելիության հասանելիության ապահովումն իրականացված է:	«ԷԿԵՆԳ» ՓԲԸ (համաձայնությամբ) Կենտրոնական բանկ (համաձայնությամբ)	2022թ օգոստոսի 1-ին տասնօրյակ	ՀՀ պետական բյուջե, 16,250.0 հազ. դրամ

		<p>22.3 Ֆունկցիոնալության ազգային ստանդարտների ստեղծում</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Պետական թվային լուծումների համար հարմարավետ օգտագործելիության նվազագույն պայմանները ապահովված են: • Համակարգերի հուսալիությանը, հաշվետվությունների ստացմանը, ֆունկցիոնալ խնդիրների բացահայտմանն ուղղված միասնական մոտեցումները ստեղծված են: • Պետական թվային գործիքները և էլեկտրոնային համակարգերի արտաքին տեսքի միասնական ստանդարտները և օգտագործման տրամաբանական մոտեցումները ստեղծված են: 	<p>«ԷԿԵՆԳ» ՓԲԸ (համաձայնությամբ)</p> <p>Կենտրոնական բանկ (համաձայնությամբ)</p>	<p>2022թ օգոստոսի 1-ին տասնօրյակ</p>	<p>ՀՀ պետական բյուջե, 16,250.0 հազ. դրամ</p>
--	--	---	--	--	---	---

		<p>22.4 Պետական ամպային ենթակառուցվածքային պահանջների/ ստանդարտների ազգային ստանդարտների ստեղծում</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Հուսալի, անվտանգ, տվյալահեն գիտելիքների վրա հիմնված էլեկտրոնային միջավայրի ստեղծման հնարավորությունները ստեղծված են: • Կառավարության թվային լուծումների, ծառայությունների, շուրջօրյա անխափան աշխատանքի և տվյալների մոնիթորինգն իրականացված է: • Ժամանակակից ամպային ենթակառուցվածքի ներդրումը ապահովող ծառայությունները և տեխնոլոգիաները ներդրված են: 	<p>«ԷԿԵՆԳ» ՓԲԸ (համաձայնությամբ)</p> <p>Ազգային անվտանգության ծառայություն</p> <p>Պետական եկամուտների կոմիտե</p> <p>Կենտրոնական բանկ (համաձայնությամբ)</p>	<p>2022թ. օգոստոսի 3-րդ տասնօրյակ</p>	<p>ՀՀ պետական բյուջե, 40,000,0 հազ. դրամ</p>
		<p>22.5 Կիբեռանվտանգության ստանդարտների, ձևաչափերի և ընթացակարգերի մշակում</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Թվային լուծումների իրականացման, սպասարկման, օգտագործմանը վերաբերող անվտանգության պահանջները սահմանված են: • Թվային համակարգերի և տվյալների հուսալիությունը, ամբողջականությունը և ապահովությունն ապահովված են: 	<p>Ազգային անվտանգության ծառայություն</p> <p>Կենտրոնական բանկ (համաձայնությամբ)</p>	<p>2022թ. օգոստոսի 2-րդ տասնօրյակ</p>	<p>ՀՀ պետական բյուջե, 21,125.0 հազ. դրամ</p>
23	<p>Հանրային ծառայությունների թվայնացում, դրանց առցանց հասանելիության</p>	<p>23.1 Ծրագրերի կառավարման էլեկտրոնային միասնական հարթակի ստեղծում</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. նախատիպ կամ նվազագույն կենսունակ արտադրանք (minimal viable product), 2. ընդլայնված տարբերակ կամ ամբողջական ֆունկցիոնալ 	<p>ՀՀ փոխվարչապետի գրասենյակ</p> <p>«ԷԿԵՆԳ» ՓԲԸ</p>	<p>2023թ. դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ</p>	<p>ՀՀ պետական բյուջե, 2022 – 80 մլն ՀՀ դրամ</p>

	<p>ապահովում, ծառայությունների միասնական կենտրոնների հիմնում</p>		<p>համակարգի ներդրում</p>	<p>(համաձայնությամբ) Ազգային անվտանգության ծառայություն</p>		<p>ՀՀ օրենքով չարգելված այլ միջոցներ</p>
			<p>3.1 միասնական ծրագրերի կառավարման համակարգի փուլային ներդրում</p>	<p>ՀՀ փոխվարչապետի գրասենյակ «ԷԿԵՆԳ» ՓԲԸ (համաձայնությամբ) Ազգային անվտանգության ծառայություն</p>	<p>2024թ. 2-րդ եռամսյակ</p>	<p>ՀՀ օրենքով չարգելված այլ միջոցներ</p>

		<p>23.2 Պետական և տեղական ինքնակառավարման մարմինների կողմից էլեկտրոնային ծառայությունների մատուցման կամ գործողությունների կատարման համար օգտագործվող էլեկտրոնային համակարգերի «Պետական փոխգործելիության հարթակի» (GIP) անվտանգ, անխափան և տեխնիկական ընդհանուր պահանջների համապատասխան գործարկման վերահսկում</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Էլեկտրոնային ծառայությունների մատուցման կամ գործողությունների կատարման համար անվտանգ և անխափան փոխգործակցության ամբողջական ներդրված են: • Պետական տվյալների քաղաքացիներին և բիզնեսին ավելի բարձր հասանելիությունը ապահովված է: • Պետություն-քաղաքացի կապը խորացված է, և արդյունավետ ընթացակարգերի փոխգործակցությունը սահմանված է: • Հանրային կառավարման համակարգի արդյունավետությունը և թափանցիկությունը ապահովված են: 	<p>«ԷԿԵՆԳ» ՓԲԸ (համաձայնությամբ)</p> <p>Կենտրոնական բանկ (համաձայնությամբ)</p>	<p>2021-2023թ.</p>	<p>ՀՀ օրենքով չարգելված այլ միջոցներ</p>
--	--	--	---	--	--------------------	--

		<p>23.3 Պետական թվային համալիր համակարգի ճարտարապետության մշակում և հաստատում</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Պետական ծառայությունները ավելի պարզ և հասանելի են քաղաքացիների համար: • Միասնական ճարտարապետական կատարելագործված մոդելը ներդրված է տեխնոլոգիական փոփոխություններին զուգահեռ: • Համակարգերի կառավարելիության և կորդինացման հնարավորություններն ընդլայնված են: • Միկրոսերվիսային մոտեցումների ներգրավումն ապահովված է: • Անվտանգության չափանիշների ստեղծված և ոլորտային օրենսդրությունն արդիականացված է: 	<p>ՀՀ փոխվարչապետի գրասենյակ,</p> <p>«ԷԿԵՆԳ» ՓԲԸ (համաձայնությամբ)</p> <p>Կենտրոնական բանկ (համաձայնությամբ)</p>	<p>2022թ. դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ</p>	<p>ԵՄ աջակցությամբ դրամաշնորհի տրամադրում</p> <p>100,000,0 հազ. դրամ</p>
--	--	---	--	--	---	--

		<p>23.4 Միասնական թվային հենքի ստեղծում (Systems development unified framework)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ընդհանրական թվային մոդուլները ստեղծված են: • Թվային ստանդարտ լուծումները բազմակի չեն կիրառվում: • Հավաքագրված և ստեղծված են միասնական թվային լուծումներ: • Տրամաբանական թվային լուծումները միավորված են մեկ գրադարանի մեջ: • Պարզեցված և թափանցիկ էլեկտրոնային ծառայությունների հասանելիությունն ապահովված է: • Քաղաքացիների վստահության բարձրացումն ապահովված է չափելի արդյունքներով: 	<p>«ԷԿԵՆԳ» ՓԲԸ (համաձայնությամբ)</p>	<p>2022թ. դեկտեմբերի 2- րդ տասնօրյակ</p>	<p>ԵՄ աջակցությամբ դրամաշնորհի տրամադրում 400,000,0 հազ. դրամ</p>
--	--	---	---	--	--	--

		<p>23.5 Տվյալների ազգային պահոցի ստեղծում</p>	<ul style="list-style-type: none"> •Տվյալների փոխանցման, պահպանման և մշակման տարածքը ստեղծված է: •Մեկ միասնական տվյալների ենթակառուցվածքն առկա է վիրտուալ բաժանումներով և վերլուծական գործիքակազմով: •Պետական էլեկտրոնային համակարգերի ընթացիկ սպասարկման աշխատանքների խնայողության ապահովում և արդյունավետության բարձրացում: 	<p>Կենտրոնական բանկ (համաձայնությամբ)</p>	<p>2023թ. փետրվարի 2-րդ տասնօրյակ</p>	<p>ՀՀ օրենքով չարգելված այլ միջոցներ</p>
--	--	---	--	---	---------------------------------------	--

			<ul style="list-style-type: none"> •Տվյալների փոխանցման, պահպանման և մշակման տարածքը ստեղծված է: •Մեկ միասնական տվյալների ենթակառուցվածքն առկա է վիրտուալ բաժանումներով և վերլուծական գործիքակազմով: •Պետական էլեկտրոնային համակարգերի ընթացիկ սպասարկման աշխատանքների խնայողության ապահովում և արդյունավետության բարձրացում: •SaaS տիպային ավտոմատացված լուծումներ ներդրված են: •Պետական տեղեկատվական ռեսուրսները միասնական կառավարվում են: 	Կենտրոնական բանկ (համաձայնությամբ)	2024թ. 3-րդ եռամսյակ	ՀՀ օրենքով չարգելված այլ միջոցներ
24	Պետական և համայնքային ծառայությունների մեկանգամյա դիմումի համակարգի ներդրում՝ բացառելով քաղաքացուց տեղեկություններ պահանջելու դեպքերը, եթե այն արդեն առկա է	24.1 Պետական և տեղական ինքնակառավարման մարմինների կողմից էլեկտրոնային ծառայությունների մատուցման կամ գործողությունների կատարման համար օգտագործվող էլեկտրոնային համակարգերի «Պետական փոխգործելիության հարթակի» (GIP) անվտանգ, անխափան և	<ul style="list-style-type: none"> •Էլեկտրոնային ծառայությունների մատուցման կամ գործողությունների կատարման համար անվտանգ և անխափան փոխգործակցության ամբողջական ներդրում: •Պետական տվյալների քաղաքացիներին և բիզնեսին ավելի բարձր հասանելիությունն ապահովված է: 	«ԷԿԵՆԳ» ՓԲԸ (համաձայնությամբ) Կենտրոնական բանկ (համաձայնությամբ)	2021-2023թ.	ՀՀ օրենքով չարգելված այլ միջոցներ

	<p>տեղեկատվական որևէ շտեմարանում</p>	<p>տեխնիկական ընդհանուր պահանջների համապատասխան գործարկման վերահսկում</p>	<ul style="list-style-type: none"> •Պետություն-քաղաքացի կապը խորացված է և արդյունավետ ընթացակարգերի փոխգործակցությունն սահմանված են: •Հանրային կառավարման համակարգի արդյունավետությունը և թափանցիկությունը ապահովված է: 			
		<p>24.2 Պետական թվային համալիր համակարգի ճարտարապետության մշակում և հաստատում</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Պետական ծառայությունները ավելի պարզ և հասանելի են քաղաքացիների համար: •Միասնական ճարտարապետական կատարելագործված մոդելը ներդրված է տեխնոլոգիական փոփոխություններին զուգահեռ: •Համակարգերի կառավարելիության և կորդինացման հնարավորությունների ընդլայնված է: •Միկրոսերվիսային մոտեցումների ներգրավումն ապահովված է: 	<p>ՀՀ փոխվարչապետի գրասենյակ «ԷԿԵՆԳ» ՓԲԸ (համաձայնությամբ)</p> <p>Կենտրոնական բանկ (համաձայնությամբ)</p>	<p>2022թ. դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ</p>	<p>ԵՄ աջակցությամբ դրամաշնորհի տրամադրում</p>

			<ul style="list-style-type: none"> •Անվտանգության չափանիշների ստեղծված և ոլորտային օրենսդրությունն արդիականացված է: 			
	24.3 Միասնական թվային հենքի ստեղծում (Systems development unified framework)	<ul style="list-style-type: none"> •Ընդհանրական թվային մոդուլները ստեղծված են: 	<p>«ԷԿԵՆԳ» ՓԲԸ (համաձայնությամբ)</p> <p>Կենտրոնական բանկ (համաձայնությամբ)</p>	2022թ. դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ	ԵՄ աջակցությամբ դրամաշնորհի տրամադրում	
<ul style="list-style-type: none"> •Թվային ստանդարտ լուծումները բազմակի չեն կիրառվում: 						
<ul style="list-style-type: none"> •Հավաքագրված և ստեղծված են միասնական թվային լուծումներ: 						
<ul style="list-style-type: none"> •Տրամաբանական թվային լուծումները միավորված են մեկ գրադարանի մեջ: 						
<ul style="list-style-type: none"> •Պարզեցված և թափանցիկ էլեկտրոնային ծառայությունների հասանելիությունն ապահովված է: 						
<ul style="list-style-type: none"> •Քաղաքացիների վստահության բարձրացումն ապահովված է չափելի արդյունքներով 						
	24.4 Տվյալների ազգային պահոցի ստեղծում	<ul style="list-style-type: none"> •Տվյալների փոխանցման, պահպանման և մշակման տարածքը ստեղծված է: 		2023թ. փետրվարի 2-րդ տասնօրյակ	ՀՀ օրենքով չարգելված այլ միջոցներ	

			<ul style="list-style-type: none"> •Մեկ միասնական տվյալների ենթակառուցվածքը առկա է վիրտուալ բաժանումներով և վերլուծական գործիքակազմով: 	<p>Կենտրոնական բանկ (համաձայնությամբ)</p>		
			<ul style="list-style-type: none"> •Պետական էլեկտրոնային համակարգերի ընթացիկ սպասարկման աշխատանքների խնայողության ապահովում և արդյունավետության բարձրացում: 	<p>Կենտրոնական բանկ (համաձայնությամբ)</p>	<p>2024թ. 3-րդ եռամսյակ</p>	<p>ՀՀ օրենքով չարգելված այլ միջոցներ</p>
			<ul style="list-style-type: none"> •Տվյալների փոխանցման, պահպանման և մշակման տարածքը ստեղծված է: •Մեկ միասնական տվյալների ենթակառուցվածքն առկա է վիրտուալ բաժանումներով և վերլուծական գործիքակազմով: •Պետական էլեկտրոնային համակարգերի ընթացիկ սպասարկման աշխատանքների խնայողության ապահովում և արդյունավետության բարձրացում: •SaaS տիպային ավտոմատացված լուծումներ ներդրված են: 	<p>Կենտրոնական բանկ (համաձայնությամբ)</p>	<p>2024թ. 3-րդ եռամսյակ</p>	<p>ՀՀ օրենքով չարգելված այլ միջոցներ</p>

			<ul style="list-style-type: none"> •Պետական տեղեկատվական ռեսուրսները միասնական կառավարվում են: 			
25	Արտերկրում գտնվող Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիներին մատուցվող ծառայությունների ավտոմատացում՝ անձնագրի փոխում, վավերականության ժամկետի երկարաձգում, տեղեկանքների տրամադրում և մի շարք այլ ծառայություններ	25.1 Պետական և տեղական ինքնակառավարման մարմինների կողմից էլեկտրոնային ծառայությունների մատուցման կամ գործողությունների կատարման համար օգտագործվող էլեկտրոնային համակարգերի «Պետական փոխգործելիության հարթակի» (GIP) անվտանգ, անխափան և տեխնիկական ընդհանուր պահանջների համապատասխան գործարկման վերահսկում	<ul style="list-style-type: none"> •Էլեկտրոնային ծառայությունների մատուցման կամ գործողությունների կատարման համար անվտանգ և անխափան փոխգործակցության ամբողջական ներդրում: •Պետական տվյալների քաղաքացիներին և բիզնեսին ավելի բարձր հասանելիությունն ապահովված է: •Պետություն-քաղաքացի կապի խորացված է և արդյունավետ ընթացակարգերի փոխգործակցությունը սահմանված է: •Հանրային կառավարման համակարգի արդյունավետությունը և թափանցիկությունն ապահովված են: 	«ԷԿԵՆԳ» ՓԲԸ (համաձայնությամբ)	2021-2023թ.	ՀՀ օրենքով չարգելված այլ միջոցներ
		25.2 Պետական թվային համալիր համակարգի	<ul style="list-style-type: none"> • Պետական ծառայությունները ավելի պարզ և հասանելի են քաղաքացիների համար 	Կենտրոնական բանկ (համաձայնությամբ)	2022թ. դեկտեմբերի	ԵՄ աջակցությամբ
				ՀՀ փոխվարչապետի գրասենյակ,		

		<p>ճարտարապետության մշակում և հաստատում</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Միասնական ճարտարապետական կատարելագործված մոդելը ներդրված է տեխնոլոգիական փոփոխություններին զուգահեռ • Համակարգերի կառավարելիության և կորդինացման հնարավորություններն ընդլայնված են: • Միկրոսերվիսային մոտեցումների ներգրավումն ապահովված է: • Անվտանգության չափանիշների ստեղծված և ոլորտային օրենսդրությունն արդիականացված է: 	<p>«ԷԿԵՆԳ» ՓԲԸ (համաձայնությամբ)</p> <p>Կենտրոնական բանկ (համաձայնությամբ)</p>	<p>2-րդ տասնօրյակ</p>	<p>դրամաշնորհի տրամադրում</p>
		<p>25.3 Միասնական թվային հենքի ստեղծում (Systems development unified framework)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ընդհանրական թվային մոդուլները ստեղծված են: • Թվային ստանդարտ լուծումները բազմակի չեն կիրառվում: • Հավաքագրված և ստեղծված են միասնական թվային լուծումներ: • Տրամաբանական թվային լուծումները միավորված են մեկ գրադարանի մեջ 	<p>«ԷԿԵՆԳ» ՓԲԸ (համաձայնությամբ)</p> <p>Կենտրոնական բանկ (համաձայնությամբ)</p>	<p>2022թ. դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ</p>	<p>ԵՄ աջակցությամբ դրամաշնորհի տրամադրում</p>

		<ul style="list-style-type: none"> •Պարզեցված և թափանցիկ էլեկտրոնային ծառայությունների հասանելիությունն ապահովված է: •Քաղաքացիների վստահության բարձրացումն ապահովված է չափելի արդյունքներով: 			
	25.4 Տվյալների ազգային պահոցի ստեղծում	<ul style="list-style-type: none"> •Տվյալների փոխանցման, պահպանման և մշակման տարածքը ստեղծված է: 	Կենտրոնական բանկ (համաձայնությամբ)	2023թ. փետրվարի 2-րդ տասնօրյակ	ՀՀ օրենքով չարգելված այլ միջոցներ
<ul style="list-style-type: none"> •Մեկ միասնական տվյալների ենթակառուցվածքն առկա է վիրտուալ բաժանումներով և վերլուծական գործիքակազմով: 					
<ul style="list-style-type: none"> •Պետական էլեկտրոնային համակարգերի ընթացիկ սպասարկման աշխատանքների խնայողության ապահովում և արդյունավետության բարձրացում 					
		<ul style="list-style-type: none"> •Տվյալների փոխանցման, պահպանման և մշակման տարածքը ստեղծված է: •Մեկ միասնական տվյալների ենթակառուցվածքն առկա է վիրտուալ բաժանումներով և վերլուծական գործիքակազմով: 	Կենտրոնական բանկ (համաձայնությամբ)	2024թ. 3-րդ եռամսյակ	ՀՀ օրենքով չարգելված այլ միջոցներ

			<ul style="list-style-type: none"> •Պետական էլեկտրոնային համակարգերի ընթացիկ սպասարկման աշխատանքների խնայողության ապահովում և արդյունավետության բարձրացում: •SaaS տիպային ավտոմատացված լուծումներ ներդրված են: •Պետական տեղեկատվական ռեսուրսները միասնական կառավարվում են: 			
26	Իրավաբանական անձանց հետ պետական և տեղական ինքնակառավարման մարմինների՝ բացառապես էլեկտրոնային եղանակով հաղորդակցության ապահովում	26.1 Պետական և տեղական ինքնակառավարման մարմինների կողմից էլեկտրոնային ծառայությունների մատուցման կամ գործողությունների կատարման համար օգտագործվող էլեկտրոնային համակարգերի «Պետական փոխգործելիության հարթակի» (GIP) անվտանգ, անխափան և տեխնիկական ընդհանուր պահանջների համապատասխան գործարկման վերահսկում	<ul style="list-style-type: none"> •Էլեկտրոնային ծառայությունների մատուցման կամ գործողությունների կատարման համար անվտանգ և անխափան փոխգործակցության ամբողջական ներդրում •Պետական տվյալների քաղաքացիներին և բիզնեսին ավելի բարձր հասանելիությունը ապահովված է: •Պետություն-քաղաքացի կապը խորացված է և արդյունավետ ընթացակարգերի փոխգործակցությունը սահմանված է: 	«ԷԿԵՆԳ» ՓԲԸ (համաձայնությամբ)	2021-2023թ.	ՀՀ օրենքով չարգելված այլ միջոցներ

			<ul style="list-style-type: none"> • Հանրային կառավարման համակարգի արդյունավետությունը և թափանցիկությունն ապահովված են: 			
	26.2 Պետական թվային համալիր համակարգի ճարտարապետության մշակում և հաստատում	<ul style="list-style-type: none"> • Պետական ծառայությունները ավելի պարզ և հասանելի են քաղաքացիների համար 	<ul style="list-style-type: none"> • Փոխվարչապետի գրասենյակ, «ԷԿԵՆԳ» ՓԲԸ (համաձայնությամբ) 	2022թ. դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ	ԵՄ աջակցությամբ դրամաշնորհի տրամադրում	
<ul style="list-style-type: none"> • Միասնական ճարտարապետական կատարելագործված մոդելը ներդրված է տեխնոլոգիական փոփոխություններին զուգահեռ: 						
<ul style="list-style-type: none"> • Համակարգերի կառավարելիության և կորորդինացման հնարավորություններն ընդլայնված է: 						
<ul style="list-style-type: none"> • Միկրոսերվիսային մոտեցումների ներգրավումն ապահովված է: 						
<ul style="list-style-type: none"> • Անվտանգության չափանիշների ստեղծված և ոլորտային օրենսդրությունն արդիականացված է 						
	26.3 Միասնական թվային հենքի ստեղծում (Systems development unified framework)	<ul style="list-style-type: none"> • Ընդհանրական թվային մոդուլները ստեղծված են 	<ul style="list-style-type: none"> • «ԷԿԵՆԳ» ՓԲԸ (համաձայնությամբ) 	2022թ. դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ	ԵՄ աջակցությամբ դրամաշնորհի տրամադրում	
<ul style="list-style-type: none"> • Թվային ստանդարտ լուծումները բազմակի չեն կիրառվում 						

		<ul style="list-style-type: none"> • Հավաքագրված և ստեղծված են միասնական թվային լուծումներ • Տրամաբանական թվային լուծումները միավորված են մեկ գրադարանի մեջ: • Պարզեցված և թափանցիկ էլեկտրոնային ծառայությունների հասանելիությունն ապահովված է: • Քաղաքացիների վստահության բարձրացումն ապահովված է չափելի արդյունքներով: 	<p>Կենտրոնական բանկ (համաձայնությամբ)</p>		
	26.4 Տվյալների ազգային պահոցի ստեղծում	<ul style="list-style-type: none"> • Տվյալների փոխանցման, պահպանման և մշակման տարածքը ստեղծված է: • Մեկ միասնական տվյալների ենթակառուցվածքը առկա է վիրտուալ բաժանումներով և վերլուծական գործիքակազմով • Պետական էլեկտրոնային համակարգերի ընթացիկ սպասարկման աշխատանքների խնայողության ապահովում և արդյունավետության բարձրացում 	<p>«ԷԿԵՆԳ» ՓԲԸ (համաձայնությամբ)</p> <p>Կենտրոնական բանկ (համաձայնությամբ)</p>	2023թ. փետրվարի 2-րդ տասնօրյակ	ՀՀ օրենքով չարգելված այլ միջոցներ

			<ul style="list-style-type: none"> •Տվյալների փոխանցման, պահպանման և մշակման տարածքը ստեղծված է: •Մեկ միասնական տվյալների ենթակառուցվածքն առկա է վիրտուալ բաժանումներով և վերլուծական գործիքակազմով: •Պետական էլեկտրոնային համակարգերի ընթացիկ սպասարկման աշխատանքների խնայողության ապահովում և արդյունավետության բարձրացում: •SaaS տիպային ավտոմատացված լուծումներ ներդրված են: •Պետական տեղեկատվական ռեսուրսները միասնական կառավարվում են: 	Կենտրոնական բանկ (համաձայնությամբ)	2024թ. 3-րդ եռամսյակ	ՀՀ օրենքով չարգելված այլ միջոցներ
27	Քաղաքացիների հետ պետական և տեղական ինքնակառավարման մարմինների՝ գերազանցապես էլեկտրոնային եղանակով հաղորդակցության ապահովում	27.1 Պետական և տեղական ինքնակառավարման մարմինների կողմից էլեկտրոնային ծառայությունների մատուցման կամ գործողությունների կատարման համար օգտագործվող էլեկտրոնային համակարգերի «Պետական փոխգործելիության հարթակի» (GIP) անվտանգ, անխափան և	<ul style="list-style-type: none"> •Էլեկտրոնային ծառայությունների մատուցման կամ գործողությունների կատարման համար անվտանգ և անխափան փոխգործակցության ամբողջական ներդրում •Պետական տվյալների քաղաքացիներին և բիզնեսին ավելի բարձր հասանելիությունն ապահովված է: 		2021-2023թ.	ՀՀ օրենքով չարգելված այլ միջոցներ

		<p>տեխնիկական ընդհանուր պահանջների համապատասխան գործարկման վերահսկում</p>	<ul style="list-style-type: none"> •Պետություն-քաղաքացի կապը խորացված է և արդյունավետ ընթացակարգերի փոխգործակցությունը սահմանված է: •Հանրային կառավարման համակարգի արդյունավետությունը և թափանցիկությունն ապահովված են: 			
		<p>27.2 Պետական թվային համալիր համակարգի ճարտարապետության մշակում և հաստատում</p>	<ul style="list-style-type: none"> •Պետական ծառայությունները ավելի պարզ և հասանելի են քաղաքացիների համար: •Միասնական ճարտարապետական կատարելագործված մոդելը ներդրված է տեխնոլոգիական փոփոխություններին զուգահեռ: •Համակարգերի կառավարելիության և կորդինացման հնարավորություններն ընդլայնված է: •Միկրոսերվիսային մոտեցումների ներգրավումն ապահովված է: 	<p>Փոխվարչապետի գրասենյակ</p> <p>«ԷԿԵՆԳ» ՓԲԸ (համաձայնությամբ)</p>	<p>2022թ. դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ</p>	<p>ԵՄ աջակցությամբ դրամաշնորհի տրամադրում</p>

			<ul style="list-style-type: none"> •Անվտանգության չափանիշների ստեղծված և ոլորտային օրենսդրությունն արդիականացված է: 				
	27.3 Միասնական թվային հենքի ստեղծում (Systems development unified framework)	<ul style="list-style-type: none"> •Ընդհանրական թվային մոդուլները ստեղծված են: 	<ul style="list-style-type: none"> •Թվային ստանդարտ լուծումները բազմակի չեն կիրառվում: •Հավաքագրված և ստեղծված են միասնական թվային լուծումներ: •Տրամաբանական թվային լուծումները միավորված են մեկ գրադարանի մեջ: •Պարզեցված և թափանցիկ էլեկտրոնային ծառայությունների հասանելիությունն ապահովված է: •Քաղաքացիների վստահության բարձրացումն ապահովված է չափելի արդյունքներով: 	«ԷԿԵՆԳ» ՓԲԸ (համաձայնությամբ)	2022թ. դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ	ԵՄ աջակցությամբ դրամաշնորհի տրամադրում	
							Կենտրոնական բանկ (համաձայնությամբ)
	27.4 Տվյալների ազգային պահոցի ստեղծում	<ul style="list-style-type: none"> •Տվյալների փոխանցման, պահպանման և մշակման տարածքը ստեղծված է: 	«ԷԿԵՆԳ» ՓԲԸ (համաձայնությամբ)	2023թ. փետրվարի	ՀՀ օրենքով չարգելված այլ միջոցներ		

			<ul style="list-style-type: none"> •Մեկ միասնական տվյալների ենթակառուցվածքն առկա է վիրտուալ բաժանումներով և վերլուծական գործիքակազմով: 	<p>Կենտրոնական բանկ (համաձայնությամբ)</p>	<p>2-րդ տասնօրյակ</p>	
			<ul style="list-style-type: none"> •Պետական էլեկտրոնային համակարգերի ընթացիկ սպասարկման աշխատանքների խնայողության ապահովում և արդյունավետության բարձրացում: 			
			<ul style="list-style-type: none"> •Տվյալների փոխանցման, պահպանման և մշակման տարածքը ստեղծված է: •Մեկ միասնական տվյալների ենթակառուցվածքն առկա է վիրտուալ բաժանումներով և վերլուծական գործիքակազմով: •Պետական էլեկտրոնային համակարգերի ընթացիկ սպասարկման աշխատանքների խնայողության ապահովում և արդյունավետության բարձրացում: •SaaS տիպային ավտոմատացված լուծումներ ներդրված են: 	<p>Կենտրոնական բանկ (համաձայնությամբ)</p>	<p>2024թ. 3-րդ եռամսյակ</p>	<p>ՀՀ օրենքով չարգելված այլ միջոցներ</p>

			<ul style="list-style-type: none"> • Պետական տեղեկատվական ռեսուրսները միասնական կառավարվում են: 			
	27.5 Ազգային սուպերհամակարգչային կենտրոնի ստեղծում	<ul style="list-style-type: none"> • Արդյունաբերության, կրթության և գիտության պահանջարկ ունեցող բարձրակարգ հաշվարկային լուծումների հետազոտման և զարգացման ժամանակակից ենթակառուցվածքը ստեղծված է: • Ուսումնական օգտագործման և վերապատրաստման համար ուղեցույցները ստեղծված են, Հայաստանի և տարածաշրջանի արդյունաբերության բարձր տեխնոլոգիական ոլորտների համար ամպային հաշվարկի, մեծ տվյալների, մեքենաների վերաբերյալ վերապատրաստումը իրականացված է: • ՀՀ գիտությունների ազգային ակադեմիայի որակավորված մասնագետները առկա են: • Համալսարանների, գիտական և այլ շահագրգիռ կողմերի համար բարձրորակ հաշվարկների հետ կապված համատեղ հետազոտական ծրագրերի իրականացման համար Բաց 	<p>Կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարություն</p> <p>Ազգային անվտանգության ծառայություն</p>	2022թ. հուլիսի 2-րդ տասնօրյակ	ՀԲ «Առևտրի խթանման և որակի ենթակառուցվածք» վարկային ծրագիր 6.580.333 ԱՄՆ դոլար	

			հետազոտական լաբորատորիայի ստեղծված է:			
28	Հայաստանի Հանրապետության բնակչության թվային գրագիտության բարձրացում և թվային գործիքների կիրառման ծավալների աճին ուղղված ծրագրերի իրականացում	28.1 Թվային կրթության ծրագրերի իրականացում	<ul style="list-style-type: none"> • Հանրային թվային գրագիտությունն ապահովված է: • Էլեկտրոնային գործիքների կիրառում՝ նվազագույնը 60%, 16-65 տարեկան քաղաքացիների շրջանում • Կիրբեռհանցագործությունների գրանցված դեպքերի նվազումը չափելի է: 	Կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարություն,	2025թ. դեկտեմբերի 1-ին տասնօրյակ	ՀՀ օրենքով չարգելված այլ միջոցներ,
		28.2 Հաշմանդամություն ունեցող անձանց համար թվային ծառայությունների հասանելիություն	<ul style="list-style-type: none"> • Հաշմանդամություն ունեցող անձանց հարցերով զբաղվող ՀԿ-ների հետ քննարկումների իրականացում • Հաշմանդամություն, այդ թվում՝ տեսողության, լսողության և մտավոր խնդիրներ ունեցող անձանց՝ Պետական ծառայությունների միասնական հարթակից հավասար 	Աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարություն	2022թ. դեկտեմբերի 1-ին տասնօրյակ	ՀՀ պետական բյուջե, միջազգային դոնոր կազմակերպություններ

			<p>իրավունքներով օգտվելու պահանջները ուսումնասիրված են և նոր հնարավորությունների հնարավոր կիրառումը որոշված է:</p> <p>Մատչելի լուծումների (Text to Speech և Speech to Text փոխակերպումներ և այլն) մշակված և ներդրված են: Առնվազն 5 ֆունկցիոնալ լուծումներ առկա են:</p>			
29	Կիբեռանվտանգության և փաստերի վրա հիմնված քաղաքականության մշակման կենտրոնի ստեղծում	29.1 Կիբեռանվտանգության ազգային գործակալության ստեղծում	<ul style="list-style-type: none"> • Կիբեռանվտանգության ստանդարտները պարբերական վերանայված և չափանիշները հաստատված են: • Ստանդարտների կիրառելիության ստուգումը հնարավոր է և համակարգերը սերտիֆիկացվում են: • Կիբեռանվտանգության ստանդարտների միջազգային փորձն ուսումնասիրված է, ստանդարտների փոփոխությունները մշտադիտարկվում են: • Կիբեռգրագիտության փոփոխությունը չափելի է, և ուսուցողական ծրագրերը ներդրված են: 	Փոխվարչապետի գրասենյակ Ազգային անվտանգության ծառայություն Կենտրոնական բանկ (համաձայնությամբ)	2022թ. դեկտեմբերի 1-ին տասնօրյակ	ԵՄ աջակցությամբ դրամաշնորհի տրամադրում

			<ul style="list-style-type: none"> • Որակյալ աշխատուժ պատրաստվում է:			
			<ul style="list-style-type: none"> • Կիրճեռանվտանգության խորհրդատվական ծառայություններ են տրամադրվում պետական կառավարման մարմիններին:			
			<ul style="list-style-type: none"> • Պետական կառավարման մարմինների էլեկտրոնային համակարգերի թվային անխափանության երաշխավորման պայմաններն ապահովված են:			
			<ul style="list-style-type: none"> • Պետական կառավարման մարմինների էլեկտրոնային համակարգերի թվային անվտանգ միջավայրը ստեղծված է:			

		<p>29.2 Կիբեռանվտանգության ինկուբատորի, հետազոտությունների և մշակումների (R & D) լաբորատորիայի ստեղծում</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ուսումնական հաստատությունների և արդյունաբերության միջև առկա բացը լրացնելու նպատակով ուսումնական ծրագրերը և համալսարանների համար ուսումնական պլանները կատարելագործված են: • Կիբեռ տիրույթում գաղտնիության և անվտանգության հարցերի վերաբերյալ ՀՀ բնակչությունն իրազեկված է: • Կիբեռանվտանգության և համապատասխան տեխնոլոգիաների ոլորտում մասնագիտացված և որակյալ աշխատուժ պատրաստված է: 	<p>Փոխվարչապետի գրասենյակ</p> <p>Ազգային անվտանգության ծառայություն</p> <p>«Երևանի մաթեմատիկական մեքենաների գիտահետազոտական ինստիտուտ» ՓԲԸ</p> <p>(համաձայնությամբ)</p>	<p>2022թ. հուլիսի 1-ին տասնօրյակ</p>	<p>ՀԲ «Առևտրի խթանման և որակի ենթակառուցվածք» վարկային ծրագիր</p> <p>6.043.470 ԱՄՆ դոլար</p>
--	--	---	--	---	--------------------------------------	--

30	Հանրապետության քաղաքային և գյուղական բնակավայրերի առնվազն 80%-ում լայնաշերտ (օպտիկամանրաթելային) կապով և պետական թվային ծառայությունների հասանելիությամբ ապահովում	30.1 Հայաստանի Հանրապետության տարածքում լայնաշերտ ինտերնետ (օպտիկամանրաթելային) կապի հասանելիության ռազմավարությունը ՀՀ կառավարության քննարկմանը ներկայացում	Պետություն մասնավոր հատված համագործակցությամբ լայնաշերտ հասանելիության ենթակառուցվածքների ընդլայնում, բարձր արագությունների ապահովում, ամրակցված ինտերնետ կապի հասանելիության ապահովում	Հանրային ծառայությունները կարգավորող հանձնաժողով (համաձայնությամբ) ՀՀ կապի օպերատորներ (համաձայնությամբ)	2022թ. 1-ին եռամսյակ	Ֆինանսավորում չի պահանջվում
		30.2 ADAN (Հայկական Տվյալների Հասանելիության Ցանցի (Armenian Data Access Network)) իրականացման ծրագրային գրասենյակի/խորհրդատուի TOR կազմում	Պետություն մասնավոր հատված համագործակցությամբ լայնաշերտ հասանելիության ենթակառուցվածքների ընդլայնում, բարձր արագությունների ապահովում, ամրակցված ինտերնետ կապի հասանելիության ապահովում	«Հայփոստ» ՓԲԸ (համաձայնությամբ) ՀՀ ազգային անվտանգության ծառայություն	2022թ. դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	ԵՄ աջակցությամբ դրամաշնորհի տրամադրում 700,000.0 հազ. դրամ
		30.3 ADAN ծրագրային փաթեթի մշակում			2022թ.	
		30.4 Պետական և նշանակալի կարևորության ռեսուրսների տեղաբաշխում, POPs: Հեռահաղորդակցության կրիտիկական ենթակառուցվածքի սահմանում, ենթակառուցվածքի բնականոն գործունեությունն ապահովող				

		բաղադրիչների ճկունությունն արտակարգ իրավիճակներում, ներառյալ ուսուցումը, սետիֆիկացումը և մոդելավորումը ՀՀ հեռադորդակցության և ինտերնետի ենթակառուցվածքի համատեղելիությունը տեխնիկական արդի չափանիշներին, ներառյալ RPKI, DNSSEC, IPv6, improvement of Network Readiness Index position				
31	Հայաստանի Հանրապետության ամբողջ տարածքում ռադիոնիթրոնի շուրջօրյա վերահսկում և մինչև 100% եթերի մաքրության ապահովում. այդ նպատակով շարժական և բազային ռադիոնիթրոնի ժամանակակից համակարգի ներդրում	31.1 ՀՀ տարածքում բազային և շարժական ռադիոնիթրոնի համակարգերի ձեռքբերում, ՀՀ տարածքում (10 մարզ կենտրոններում) ռադիոհսկման կայանների կառուցում և համակարգի ներդրում	Եթերի մինչև 100% մաքրության ապահովում Սպասարկվող ստացիոնար ռադիոնիթրոնի տեղորոշման թվով 5 և թվով 4 լրակազմ շարժական կայանների շահագործման հանձնում: Եթերի մինչև 100% մաքրության ապահովում: Թվով 19 հատ չսպասարկվող ստացիոնար մոնիթրոնի և տեղորոշման կայանների շահագործման հանձնում: Եթերի մինչև 100% մաքրության ապահովում:	«ՀՀԿ» ՊՈԱԿ (համաձայնությամբ)	2022թ. դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ 2023թ. դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ 2024թ. դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	ՀՀ պետական բյուջե 1.1 մլրդ ՀՀ դրամ ՀՀ պետական բյուջե, 1,97 մլրդ ՀՀ դրամ ՀՀ պետական բյուջե 2,5 մլրդ ՀՀ դրամ

32	Թվային ինտերակտիվ հեռուստատեսության համակարգի ներդրում	32.1 Հայաստանի Հանրապետությունում թվային ինտերակտիվ հեռուստատեսության զարգացման ծրագրի մշակում և ՀՀ կառավարության քննարկմանը ներկայացում	Բոլոր շահագրգիռ մարմինների հետ քննարկման արդյունքում կհաստակեցվի համակարգի ներդրման բիզնես մոդելը, որից հետո կտրվեն տեխնիկական լուծումներ և կկատարվեն ֆինանսական հաշվարկներ	«ՀՀՌՑ» ՓԲԸ (համաձայնությամբ) Հեռուստատեսության և ռադիոյի ազգային հանձնաժողով (համաձայնությամբ) Հեռուստաընկերություններ (համաձայնությամբ)	2022թ. հունիսի 2-րդ տասնօրյակ	Ֆինանսավորում չի պահանջվում
		32.2 Ստանդարտների ընդունում	Համապատասխան ստանդարտների ընդունմամբ նախատեսվում է կարգավորել բնակչության մոտ տեղադրվելիք ընդունիչ սարքավորումների համապատասխանությունը հեռարձակման ստանդարտներին	«ՀՀՌՑ» ՓԲԸ (համաձայնությամբ) «Ստանդարտների ազգային ինստիտուտ» ՓԲԸ (համաձայնությամբ)	2022 թվականի դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ	Ֆինանսավորում չի պահանջվում

		<p>32.3 Համակարգի ներդրում</p>	<p>Համակարգի ներդրմամբ հնարավորություն է ընձեռվում ձևավորել և հեռուստադիտողին մատուցել լսարանի ժամանակակից պահանջներին համապատասխան ինտերակտիվ կոնտենտ, համալրված հետևյալ հավելվածներով. Catch-Up և Time Shift, օպերատիվ լրատվություն, Rich EPG, լրացուցիչ տեղեկատվություն (եղանակի տեսություն, տարադրամի փոխարժեք և այլն), տեսավարձույթ (VoD), սոցիալական ցանցերի մատչելիություն, կոմունալ վճարումներ, հարցումների անցկացում, E-Gov, E-Health, E-Dram, e-school.am կրթական և ուսուցողական ծրագրեր, վիրտուալ տուրիզմ և այլն:</p>	<p>Հեռուստաընկերություններ (համաձայնությամբ)</p> <p>«ՀՀՌՑ» ՓԲԸ (համաձայնությամբ)</p>	<p>2022թ. դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ</p>	<p>Ֆինանսավորում չի պահանջվում</p>
		<p>32.4 Հայաստանի Հանրապետությունում մոլտիպլեքսի արբանյակային տարածման համար արբանյակային ունակության վարձակալում</p>	<p>Արբանյակային հեռուստատեսության հեռարձակման ապահովում՝ ՀՀ ողջ տարածքում (100%):</p> <p>Հանրապետական սփռման մոլտիպլեքսի թվով 147 թվային</p>	<p>«ՀՀՌՑ» ՓԲԸ (համաձայնությամբ)</p>	<p>2022թ. դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ</p> <p>2023թ. դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ</p>	<p>ՀՀ պետական բյուջե 103,968.0 հազ. ՀՀ դրամ</p> <p>ՀՀ պետական բյուջե 82,175.0 հազ. ՀՀ դրամ</p>

			կայանների արբանյակային կապուղով ապահովում		2024թ. դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	ՀՀ պետական բյուջե 103,968.0 հազ. ՀՀ դրամ
					2025թ. դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	ՀՀ պետական բյուջե 103,968.0 հազ. ՀՀ դրամ
					2026թ. դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	ՀՀ պետական բյուջե 103,968.0 հազ. ՀՀ դրամ
33	Հայաստանի Հանրապետության արտաքին կապի որակական, այդ թվում՝ անվտանգության մակարդակի բարձրացում	<p>33.1 Սևծովյան անդրծովյան կապուղու իրականացման ծրագրային գրասենյակի/խորհրդատուի TOR կազմում, նախագծային աշխատանքներ</p> <p>33.2 Սևծովյան անդրծովյան նոր կապուղու ստեղծում (Բուլղարիա-Վրաստան-Հայաստան)</p> <p>-Կապուղու տեխնիկատնտեսական մոդելի մշակում</p> <p>-Կապուղու կառուցման կապալառու կազմակերպության ընտրություն</p> <p>- Կապուղու կառուցում,</p>	Նոր ստեղծվող այլընտրանքային մայրուղային կապուղին կկապի ԵՄ (Բուլղարիա) Վրաստանի և Հայաստանի հետ և թույլ կտա տվյալների փոխանցում ապահովել Մերձավոր Արևելքի, Կենտրոնական Ասիայի, Չինաստանի և Եվրոպայի միջև	Արտաքին գործերի նախարարություն Հանրային ծառայությունները կարգավորող հանձնաժողով (համաձայնությամբ) ՀՀ կապի օպերատորներ (համաձայնությամբ)	2022թ. դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	<p>ԵՄ աջակցությամբ դրամաշնորհի տրամադրում 700,000.0 հազ. դրամ</p> <p>ԵՄ աջակցությամբ դրամաշնորհի տրամադրում</p>

		<p>- Կապուղու շահագործող կազմակերպության ընտրություն/ստեղծում</p> <p>- Կապուղու շահագործման հանձնում</p>				
34	<p>Ընդունել տիեզերական գործունեության ոլորտում ՀՀ տնտեսության և գիտության զարգացման, անվտանգության ամրապնդման ոլորտում ՀՀ միջազգային համագործակցության ընդլայնման համապարփակ ռազմավարությունը</p>	<p>34.1 Մշակել ՀՀ տիեզերական գործունեության ոլորտի համապարփակ ռազմավարություն</p>	<p>Մշակված ռազմավարություն և համապատասխան միջոցառումների ծրագիր, որը որակական և քանակական ցուցանիշներով հասցեագրում է ՀՀ տնտեսության, գիտության զարգացման, անվտանգության ամրապնդման հիմնահարցերը և նպաստում միջազգային համագործակցության ընդլայնմանը:</p>		<p>2022թ. հուլիսի 3-րդ տասնօրյակ</p>	<p>Ֆինանսավորում չի պահանջվում</p>
35	<p>Փոստային կապի ունիվերսալ ծառայությունների հասանելիության, մատչելիության և մատուցման բարձր որակի ապահովում</p>	<p>35.1 «Փոստային կապի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» օրենքի նախագծի մշակում</p>	<p>ՀՀ-ում փոստային ոլորտի իրավական կարգավորման ապահովում ժամանակակից շուկայական պայմաններին համապատասխան՝</p>	<p>Հանրային ծառայությունները կարգավորող հանձանաժողով (համաձայնությամբ)</p>	<p>2022թ. հոկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ</p>	<p>Ֆինանսավորում չի պահանջվում</p>

		<p>35.2 «Փոստային կապի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» օրենքից բխող իրավական ակտերի մշակում</p>	<p>ամրագրելով հետևյալ կարգավորումները.</p> <ul style="list-style-type: none"> - փոստային ունիվերսալ ծառայությունների հասկացության հստակեցում, - փոստային ունիվերսալ ծառայությունների մատուցման որակի համակարգի և պահանջների սահմանումը. - փոստային ունիվերսալ ծառայությունների մատուցման սակագների սկզբունքների վերանայումը. - փոստային ունիվերսալ ծառայությունների մատուցման հասանելիության համար անհրաժեշտ սկզբունքների սահմանումը. - փոստային ունիվերսալ ծառայությունների մատուցման արդյունքում փոստային նշանակված օպերատորի ֆինանսավորման մեթոդների ու դրանց կիրառման պայմանների սահմանումը 		<p>օրենքի ուժի մեջ մտնելուց հետո իննամսյա ժամկետում</p>	<p>Ֆինանսավորում չի պահանջվում</p>
--	--	--	--	--	---	------------------------------------

36	Փոստային ծառայությունների շուկայի ներդրումային դաշտի գրավչության բարձրացում	36.1 Փոստային ոլորտի զարգացման հայեցակարգը և հայեցակարգից բխող միջոցառումների իրականացման ժամանակացույցը ՀՀ կառավարության քննարկմանը ներկայացում	Փոստային ծառայությունների կայուն զարգացման ապահովման համար միջոցառումների համալիր համակարգի ստեղծում, որպես երկրի սոցիալական և տնտեսական ամբողջականության գործիք, ինչպես նաև փոխշահավետ ու արդյունավետ միջազգային համագործակցության համար պայմանների ստեղծում	Կենտրոնական բանկ (համաձայնությամբ)	2022թ. մայիսի 3-րդ տասնօրյակ	Ֆինանսավորում չի պահանջվում
37	Փոստային բաժանմունքներում ծառայությունների լայն շրջանակի մատուցում	37.1 «Հայփոստ» ՓԲԸ-ի կողմից մատուցվող ծառայությունների, այդ թվում՝ ֆինանսական, էլեկտրոնային փոստային, պետական ծառայությունների ցանկի և Հանրային ծառայությունների միասնական գրասենյակների քանակի ընդլայնում	«Հայփոստ» ՓԲԸ-ի թվով 850 փոստային բաժանմունքներում պետական ծառայությունների մատուցման ապահովում և ՀՀ բոլոր մարզերում Հանրային ծառայությունների միասնական գրասենյակներ	Արդարադատության նախարարություն «Հայփոստ» ՓԲԸ (համաձայնությամբ)	2021-2022թթ.	Միջազգային դոնոր կազմակերպություններ
		37.2 «Հայփոստ» ՓԲԸ-ի փոստային ենթակառուցվածքի արդիականացում և վերազինում	ՀՀ ողջ տարածքում արդիականացված և վերազինված փոստային բաժանմունքներ	«Հայփոստ» ՓԲԸ (համաձայնությամբ)	2021-2026թթ.	Միջազգային դոնոր կազմակերպություններ

38	Էլեկտրոնային առևտրի զարգացում	38.1 «Էլեկտրոնային առևտրի մասին» ՀՀ օրենքի նախագծին հավանություն տալու մասին ՀՀ կառավարության որոշման ընդունում	ՀՀ-ում Էլեկտրոնային առևտրի իրականացման իրավական մեխանիզմի կատարելագործում, կարգավորման ապահովում ժամանակակից շուկայական պայմաններին համապատասխան, որի նպատակն է ապրանքների և ծառայությունների արտահանման խթանումը և Էլեկտրոնային առևտրի ենթակառուցվածքների զարգացման աջակցումը	Էկոնոմիկայի նախարարություն Պետական եկամուտների կոմիտե Կենտրոնական բանկ (համաձայնությամբ)	2023թ. դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ	Ֆինանսավորում չի պահանջվում
		38.2 «Էլեկտրոնային առևտրի մասին» ՀՀ օրենքից բխող իրավական ակտերի ընդունում	Իրավական դաշտի համապատասխանեցում «Էլեկտրոնային առևտրի մասին» ՀՀ օրենքի դրույթներին		2024-2026թթ.	

Էկոնոմիկայի նախարարություն

NN	Նպատակ	Միջոցառումներ	Ակնկալվող արդյունք	Համակատարող	Ժամկետ	Ֆինանսավորման աղբյուր և կանխատեսվող չափ
1	2	3	4	5	6	7
1	Տնտեսական աճի ապահովում՝ 7-9%	1.1 Տնտեսական զարգացման քաղաքականության մշակում և իրականացում «Տնտեսական զարգացման քաղաքականությունը	Տնտեսական զարգացման քաղաքականությունը մշակված է և ներկայացված է հաստատման		2022-2026 թ., յուրաքանչյուր տարի դեկտեմբերի	Ֆինանսավորումն ըստ ՀՀ կառավարության կողմից

		<p>հաստատելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման հաստատում</p>	<p>2023-2026 ակնկալվող արդյունքները՝ «Տնտեսական զարգացման քաղաքականությունը հաստատելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման հաստատումից հետո ըստ վերոնշյալ որոշմամբ հաստատված Ռազմավարության իրականացման գործողությունների ծրագրում ներառվելիք արդյունքային ցուցանիշների (բաշխվածքն համապատասխան տարիների)</p>		<p>3-րդ տասնօրյակ, ավարտը՝ 2026 թ. դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ</p> <p>Իրավական ակտի հաստատում՝ 2022թ. հունիսի 3-րդ տասնօրյակ</p>	<p>հաստատված ծրագրի</p>
	<p>1.2 Հանրային ներդրումների կառավարման բարելավում</p>	<p>Հանրային ներդրումային ծրագրերի բանկի ստեղծում (հանրային ներդրումային ծրագրերի ինտեգրված թվային համակարգի ձևավորում):</p> <p>2023թ. ընթացքում Ծրագրային ապահովման ձեռքբերման աշխատանքների իրականացում</p> <p>Կառավարության կապիտալ ներդրումների ամբողջական իրականացմանը նպաստում</p>	<p>Համապատասխան ոլորտը համակարգող ՀՀ փոխվարչա-պետի գրասենյակ</p> <p>Բարձր տեխնոլոգիական արդյունաբերության նախարարություն</p> <p>«ԷԿԵՆԳ» ՓԲԸ (համաձայնությամբ)</p>	<p>Համապատասխան ոլորտը համակարգող ՀՀ փոխվարչա-պետի գրասենյակ</p> <p>Բարձր տեխնոլոգիական արդյունաբերության նախարարություն</p> <p>«ԷԿԵՆԳ» ՓԲԸ (համաձայնությամբ)</p>	<p>2022-2026թթ. Յուրաքանչյուր տարվա դեկտեմբերի 1-ին տասնօրյակ Ավարտը 2026թ. դեկտեմբերի 1-ին տասնօրյակ Հանրային ներդրումային ծրագրերի բանկի ստեղծում 2022թ. հունիսի 3-րդ տասնօրյակ</p>	<p>Դրամաշնորհներ Դոնոր կազմակերպություններ Ֆինանսավորումն ըստ ՀՀ կառավարության կողմից հաստատված ծրագրի</p>

		<p>1.3 Աշխատանքի շուկայում տնտեսության պահանջարկի վերհանում</p>	<p>Կրթական համակարգի պատվերի մեթոդաբանության մշակում, տնտեսական քաղաքականության համապատասխան հեռանկարային և պահանջված մասնագիտությունների վերհանում՝ առանձնացնելով պահանջվող մասնագիտությունների համար կրթության մակարդակները</p>	<p>Աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարություն</p> <p>Կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարություն</p>	<p>2022-2023թթ. ավարտը 2023թ. դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ</p>	<p>Ֆինանսավորումն ըստ ՀՀ կառավարության կողմից հաստատված ծրագրի</p>
		<p>1.4 Պետություն-մասնավոր գործընկերության զարգացում, «Պետություն-մասնավոր գործընկերության ընթացակարգը, պետություն-մասնավոր գործընկերության ծրագրերի վերաբերյալ տվյալների բազայի ստեղծման և կառավարման կարգը հաստատելու, պետություն-մասնավոր գործընկերության ծրագրերի շրջանակում մատուցվող հանրային ծառայությունների ոլորտները, պետություն-մասնավոր գործընկերության ստորաբաժանումը, պետություն-մասնավոր գործընկերության ծրագրի</p>	<p>Պետություն-մասնավոր գործընկերության օրենսդրական դաշտի ամբողջականացում</p> <p>Տարեկան առնվազն 3 ՊՄԳ գործարքի մեկնարկ</p> <p>ՊՄԳ ծրագրերի մոնիթորինգի և հաշվետվողականության համակարգը ներդրված է</p> <p>ՊՄԳ ծրագրերի կառավարման ինստիտուցիոնալ համակարգը լիարժեք ներդրված է և համապատասխան ֆունկցիոնալ ստորաբաժանումը լիարժեք համալրված է</p>		<p>2022-2026թթ. ՊՄԳ ընթացակարգը հաստատելու մասին ՀՀ կառավարության որոշման նախագծի ներկայացում ՀՀ Վարչապետի աշխատակազմ՝ 2021թ. դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ</p> <p>Յուրաքանչյուր տարվա դեկտեմբերի 1-ին տասնօրյակ ավարտը</p>	<p>Ֆինանսավորումն ըստ ՀՀ կառավարության կողմից հաստատված ծրագրի</p>

	իրականացման վերաբերյալ հաշվետվության ձևը և ներկայացման ժամկետը սահմանելու և Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2012 թվականի սեպտեմբերի 20-ի N 1241-Ն որոշումն ուժը կորցրած ճանաչելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագծի հաստատում			2026թ. դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	
	1.5 Երևան-Թբիլիսի արագընթաց գնացքի ներդրումային ծրագրի հայեցակարգի հաստատում, հաստատման դեպքում ճանապարհային քարտեզի մշակում և իրագործում	Երևան-Թբիլիսի արագընթաց գնացքի առկայություն Երևան-Թբիլիսի արագընթաց գնացքի առկայության ճանապարհային քարտեզի հաստատում	Տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարություն	Հայեցակարգի հաստատումը 2022թ. մարտի 3-րդ տասնօրյակ Ճանապարհային քարտեզի հաստատում՝ 2022թ. հունիսի 3-րդ տասնօրյակ	Ֆինանսավորումն ըստ ՀՀ կառավարության կողմից հաստատված ծրագրի, դրամաշնորհներ և վարկային միջոցներ
	1.6 Պղնձաձուլական կլաստերների ձևավորման հայեցակարգի հաստատում, հաստատման դեպքում ճանապարհային քարտեզի մշակում և իրագործում	Պղնձի արտադրության մետալուրգիական ձեռնարկության շահագործումը լոկոմոտիվային դեր կխաղա հանրապետության տնտեսության զարգացման համար և կխթանի հանրապետության այլ ճյուղերի զարգացումը՝ գեներացնելով հարկեր, ստեղծելով նոր	Տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարություն	Հայեցակարգի հաստատումը 2022թ. հունիսի 3-րդ տասնօրյակ ճանապարհային քարտեզի հաստատում՝ 2022թ. դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	

		<p>աշխատատեղեր, նպաստելով աղքատության կրճատմանը</p> <p>Պղնձի վերամշակման խորացումը, ընդհուպ՝ մինչև էլեկտրատեխնիկական պղնձի, իսկ հետագայում նաև լարերի արտադրության կազմակերպումը կխթանի հանրապետության էլեկտրատեխնիկական համալիրի զարգացմանը</p> <p>Միջոցառման իրականացման ճանապարհային քարտեզի հաստատում</p>		<p>Իրականացումը՝ 2022-2026թթ.</p>	
	<p>1.7 Խոշոր ներդրումային ծրագրերի հայեցակարգի հաստատում վարչապետի աշխատակազմ, հաստատման դեպքում ճանապարհային քարտեզի մշակում և իրագործում</p>	<p>1. Ակադեմիական քաղաք Նպատակ է հետապնդում կառուցել համալսարանական քաղաք-համայնք (Երևանից դուրս)՝ համալրված համալսարանական բնակչությամբ, որտեղ տեղափոխվելու են հիմնական քոլեջները և համալսարանները: Այն դառնալու է կրթական հար, որն իր մեջ ներառելու է տարբեր ակադեմիական ոլորտներ և ծրագրեր</p> <p>2. Ծաղկունք նախագիծ</p>	<p>Կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարություն</p> <p>Տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարություն</p> <p>Քաղաքաշինության կոմիտե</p> <p>Երևանի քաղաքապետարան (համաձայնությամբ)</p>	<p>Հայեցակարգի հաստատման ժամկետ՝ 2022թ. դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ</p> <p>Ճանապարհային քարտեզի հաստատում 2023թ. դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ</p>	<p>1-5-րդ արդյունք՝ ըստ ներդրումային ծրագրի Ֆինանսավորումն ըստ ՀՀ կառավարության կողմից հաստատված ծրագրի</p>

			<p>ՀՀ Գեղարքունիքի մարզի Գեղամավան, Դդմաշեն, Ջովաբեր, Ծաղկունք, Վարսեր համայնքները և Սևան համայնքի Գագարին բնակավայրը ներառող տարածքի կայուն զարգացման մոդելային ծրագրի իրականացում՝ պետական-մասնավոր գործընկերության վրա</p> <p>3. Լճաշենից Սևանի թերակղզի ձգվող առափնյա ճեմուղու կառուցում Կառուցել ճեմուղի Սևանի արդեն իսկ կարգավորված հատվածներում, որը գործելու է տարվա բոլոր եղանակներին</p> <p>4. ՀԱՅՓՐՈՍՓԵՔԹ Նպատակն է Հայաստանում կառուցել նորարար, կանաչ, կայուն և ներառական համայնք, որն իր մեջ ներառելու է համայնքային ծառայություններ, գյուղատնտեսական կենտրոն, նորարարական կենտրոն, ազատ արդյունաբերական գոտի, լոգիստիկա և պահեստներ, կրթական, առողջապահական և բնակելի գոտիներ, զբոսաշրջային կենտրոն, տարեցների խնամքի կենտրոն</p>			
--	--	--	--	--	--	--

			<p>5. Երևան քիզնես պարկ (Դաուն թաուն Երևան) Կոմերցիոն զարգացման կենտրոն կամ ֆինանսական հար</p> <p>6. Covid-19 համավարակի դեմ նախատեսված պատվաստանյութերի և ՊՇՌ թեստերի արտադրություն Հայաստանում</p>			
		1.8 Ամուսարի ոսկու հանքի շահագործման ծրագրի իրագործմանն ուղղված աշխատանքների համակարգում	<p>Ամուսարի հանքի շահագործում և պետության կողմից ծրագրի ուղղությամբ հետևողական համակարգման իրականացում՝ պետական բյուջեի մուտքերի ապահովում և բնապահպանական նորմերի ապահովում</p> <p>Ամուսարի հանքի շահագործման ծրագրի հաստատում</p>	<p>Տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարություն</p> <p>Շրջակա միջավայրի նախարարություն</p>	<p>Տեխնիկա-տնտեսական փաստաթղթերի ներկայացման ժամկետ՝ 2022թ. դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ</p> <p>2023թ. դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ</p> <p>Աշխատանքների համակարգումը 2022-2026թթ.</p>	Ֆինանսավորումն ըստ ՀՀ կառավարության կողմից հաստատված ծրագրի
2	Արտադրողականության ան և գործազրկության կրճատում	2.1 Ռազմավարական և առաջնահերթ ոլորտներում տեխնոլոգիական	Առաջնահերթ ոլորտներում մասնավոր հատվածի ընկերությունների տեխնոլոգիական	Բարձր տեխնոլոգիական արդյունաբերության նախարարություն	2022-2026թթ. ավարտը	Ֆինանսավորումն ըստ ՀՀ կառավարության կողմից

	<p>Արտադրողականություն 12\$ ՀՆԱ/մարդժամ; գործազրկություն՝ <10%</p>	<p>արդիականացում և բիզնես պրոցեսների օպտիմալացում</p>	<p>արդիականացման նպատակով պետական աջակցության գործիքակազմի և ֆինանսական փաթեթի հասանելիություն</p> <p>Սարքավորումների ձեռք բերման (ներկրման) համար լիզինգի սուբսիդավորում՝ առաջնահերթ և աճի պոտենցիալ ունեցող ոլորտներում: Տարեկան առնվազն 600 բիզնես սուբյեկտի աջակցություն</p> <p>Տարեկան առնվազն 400 բիզնես սուբյեկտներին բիզնես գործընթացների օպտիմալացման համար անհրաժեշտ խորհրդատվական ծառայությունների ձեռքբերման համար ֆինանսական օժանդակություն</p>	<p>Կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարություն</p>	<p>2026 թ. դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ</p>	<p>հաստատված ծրագրի</p>
	<p>2.2 Աշխատաշուկայում բարձր որակավորում ունեցող մասնագետների ներգրավում տեղական ընկերություններում</p>	<p>Արտաքին աշխատաշուկաներից տարեկան առնվազն 200 պահանջված, բարձր որակավարում ունեցող մասնագետները ներգրավված են տեղական ընկերություններում</p>		<p>2022-2026 թթ. ավարտը 2026 թ. դեկտեմբեր, 2-րդ տասնօրյակ</p>	<p>Ֆինանսավորումն ըստ ՀՀ կառավարության կողմից հաստատված ծրագրի</p>	
	<p>2.3 Տնտեսության մեջ թվային գործիքների կիրառման խթանման հայեցակարգի հաստատում</p>	<p>1. Տնտեսության թվայնացման հայեցակարգի ընդունում</p>	<p>Բարձր տեխնոլոգիական արդյունաբերության նախարարություն</p>	<p>Հայեցակարգի հաստատման ժամկետը՝ 2022թ. մարտի 3-րդ տասնօրյակ</p>	<p>Ֆինանսավորումն ըստ ՀՀ կառավարության կողմից</p>	

			<p>2. Տնտեսության թվայնացման հայեցակարգից բխող ծրագրերի հաստատում</p> <p>3, Տարեկան 400 բիզնես սուբյեկտի ֆինանսական աջակցություն, ով անցում կկատարի էլեկտրոնային կառավարման համակարգերի ներդրմանը բիզնես գործընթացներում</p> <p>4. ընկերությունների կողմից գիտահետազոտական աշխատանքների իրականացման ծավալի աճ</p>		<p>Միջոցառման ամբողջական իրականացումը 2022-2026թթ.</p>	<p>հաստատված ծրագրի</p>
3	<p>Գործարար և ներդրումային միջավայրի բարելավում</p> <p>Ներդրումներ/ՀՆԱ՝ 25%, ՕՈՒՆ/ՀՆԱ՝ 6%</p>	<p>3.1 Ներդրումային քաղաքականության մշակում և իրագործում, Ներդրումային քաղաքականությունը հաստատելու մասին իրավական ակտի մշակում</p>	<p>Գլոբալ ներդրումային արժեշղթաների և հոսքերի վերլուծության հիման վրա Հայաստանի միջազգային ներդրումային քարտեզի վրա դիրքավորելու պոտենցիալը և ռազմավարական առաջնահերթությունները սահմանված են</p> <p>Ընտրված ոլորտներում և/կամ ուղղություններով ներդրումների ներգրավման խոչընդոտները բացահայտված են</p> <p>Նույնականացված են միջազգային ներդրումային արժեշղթաներում Հայաստանի բարենպաստ դիրքավորման</p>	<p>«Ներդրումների աջակցման կենտրոն» հիմնադրամ (համաձայնությամբ)</p> <p>«Հայաստանի պետական հետաքրքրությունների ֆոնդ» ՓԲԸ (համաձայնությամբ)</p>	<p>Հայեցակարգի հաստատումը 2022թ. հունիսի 3-րդ տասնօրյակ</p>	<p>Ֆինանսավորումն ըստ ՀՀ կառավարության կողմից հաստատված ծրագրի դրամաշնորհներ և վարկային միջոցներ</p>

		<p>մրցակցային կետերը և դրանք հզորացնելու լուծումներն ու գործիքները:</p> <p>Նախանշված են ներդրումային քաղաքականության իրավական և ինստիտուցիոնալ բացերը և լուծումները</p>			
	<p>3.2 Ընկերություններում արդիական կորպորատիվ կառավարման համակարգերի ներդրման խթանում</p>	<p>Կորպորատիվ կառավարման կանոնադրքի և ուղեցույցների վերանայում</p> <p>1, Օրենսդրական փոփոխությունների իրականացում, որի արդյունքում նախատեսվում է Կորպորատիվ կառավարման ուղեցույցը մի շարք կազմակերպությունների դարձնել պարտադիր կիրառելի</p> <p>Շուրջ 100 ընկերությունում կորպորատիվ կառավարման առաջադեմ համակարգի ներդրում</p>		<p>2022-2026 թթ. Յուրաքանչյուր տարի դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ</p> <p>2023 թվականի դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ</p> <p>2024թ-2026 թթ., դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ, ավարտը՝ 2026թ. դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ</p>	<p>Ֆինանսավորումն ըստ ՀՀ կառավարության կողմից հաստատված ծրագրի</p>
	<p>3.3 Գործարար միջավայրի բարելավման ծրագրի մշակում և իրականացում, «Գործարար միջավայրի բարելավման ծրագիրը հաստատելու մասին» ՀՀ</p>	<p>Հաստատված ծրագրի շրջանակում մինչև 50 իրավական ակտի (տարեկան մինչև 10 իրավական ակտ) պատրաստում և իրագործում</p>		<p>2022-2026 թթ., յուրաքանչյուր տարի դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ,</p>	<p>Ֆինանսավորումն ըստ ՀՀ կառավարության կողմից հաստատված ծրագրի</p>

		կառավարության որոշման հաստատում	Գործարար միջավայրի բարելավում և վարչարարության կրճատում		ավարտը՝ 2026թ. դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	
		3.4 «Տնտեսական բարդ ներդրումային ծրագրերի չափորոշիչները սահմանելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման հաստատում և դրա շրջանակներում ներդրումային խորհրդի ստեղծում	Տնտեսական բարդության աստիճանով պայմանավորված ծրագրերի գնահատման և ընտրության չափորոշիչերն ու մեխանիզմները սահմանված են Չափորոշիչների համաձայն տնտեսական բարդությամբ պայմանավորված ներդրումային ծրագրերին պետական աջակցության գործիքակազմը մշակված է	Պետական եկամուտների կոմիտե «Ներդրումների աջակցման կենտրոն» հիմնադրամ (համաձայնությամբ)	2022թ. դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	Ֆինանսավորումն ըստ ՀՀ կառավարության կողմից հաստատված ծրագրի
		3.5 Համագործակցություն միջազգային կարևոր ցուցիչներ և ռեյտինգներ հրապարակող ընկերությունների հետ	Ճանապարհային քարտեզի գործարկում, օպերատիվ և պարբերական վերլուծությունների	Կենտրոնական բանկ (համաձայնությամբ)	2022-2023 թթ. Ավարտը 2023 թվականի դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	Ֆինանսավորումն ըստ ՀՀ կառավարության կողմից

		<p>տրամադրում, ցուցիչների և ցուցանիշների բարելավում</p> <p>Երկրի ներդրումային իմիջի և մրցունակության բարձրացմանն ուղղված քաղաքականությունների մշակման և վերանայման համար վերլուծական հիմքերի ապահովում</p> <p>Տարվա ընթացքում «ՀՀ սոցիալ-տնտեսական վիճակը» 4 (չորս) եռամսյակային զեկույցների մշակում և ներկայացում միջազգային վարկանիշային FITCH, MOODY'S և STANDARD & POOR'S (S&P) կազմակերպություններին</p>		<p>2024-2026 թ., յուրաքանչյուր տարի դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ, ավարտը՝ 2026թ. դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ</p>	<p>հաստատված ծրագրի</p>
	<p>3.6 Պետական ֆինանսական ենթակառուցվածքների միավորում /DICA, FREDA և այլ/</p>	<p>Պետական ֆինանսական միջոցների տնտեսում, կառույցների կառավարման համակարգի արդյունավետության բարձրացում և տնտեսավարողների համար առկա գործիքակազմերի հասանելիության բարձրացում և ընթացակարգերի ժամկետների կրճատում</p>		<p>2022 թ. դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ</p>	<p>Ֆինանսավորումն ըստ ՀՀ կառավարության կողմից հաստատված ծրագրի</p>
	<p>3.7 «Գույք ներդրումների դիմաց» օժանդակության տրամադրման միջոցառման</p>	<p>Պետության կողմից գնահատվելու է համապատասխան գույքը և</p>	<p>Տարածքային կառավարման և ենթակառուց-</p>	<p>Ծրագրի հաստատումը 2023թ.</p>	<p>Ֆինանսավորումն ըստ ՀՀ կառավարության</p>

		<p>իրականացման անհրաժեշտ բազային պահանջները, օժանդակության տրամադրման կարգը եվ պայմանները հաստատելու մասին ՀՀ կառավարության որոշման նախագծի ընդունում և իրագործում</p>	<p>ներդրողի կողմից ներդրում իրականացնելու դեպքում գույքը սեփականության իրավունքով տրամադրվելու է ներդրողին: Պետական գույքի տրամադրման պարագայում ներդրումների ներգրավում</p>	<p>վաճքների նախարարություն Պետական գույքի կառավարման կոմիտե</p>	<p>դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ</p>	<p>կողմից հաստատված ծրագրի</p>
		<p>3.8 Ենթակառուցվածքներ ներդրումների դիմաց ծրագրի հաստատում և հաստատման դեպքում՝ իրականացում</p>	<p>Պետության կողմից իրականացվելու է համապատասխան տարածքում ենթակառուցվածքների կառուցում: Ներդրումների ներգրավում, խրախուսելով և օժանդակելով ներդրողներին, մասնավորապես ապահովելով անհրաժեշտ ենթակառուցվածքով:</p>	<p>Տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարություն «Հայաստանի տարածքային զարգացման հիմնադրամ» (համաձայնությամբ) Քաղաքաշինության կոմիտե</p>	<p>Ծրագրի հաստատումը՝ 2022թ. մարտի 3-րդ տասնօրյակ</p>	<p>Ֆինանսավորումն ըստ ՀՀ կառավարության կողմից հաստատված ծրագրի</p>
		<p>3.9 Մտավոր սեփականության ոլորտի զարգացում, «Ապրանքային նշանների մասին» օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» ՀՀ օրենքի ընդունում և «Մտավոր սեփականության ոլորտի զարգացման ռազմավարությունը հաստատելու մասին» ՀՀ</p>	<p>1. Ապրանքային նշաններին իրավական պահպանություն տրամադրելու ընթացակարգերի հստակեցում և արդյունավետության բարձրացում 2. Ստեղծագործական և ներդրումային բարենպաստ միջավայրի ստեղծում, մտավոր սեփականության իրավունքի արդյունավետ և հուսալի</p>	<p>Բարձր տեխնոլոգիական արդյունաբերության նախարարություն Կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարություն Պետական եկամուտների կոմիտե</p>	<p>1. Օրենքի նախագծի հաստատումը՝ 2022թ. մայիսի 1-ին տասնօրյակ 2. 2022թ դեկտեմբեր, 2-րդ տասնօրյակ</p>	<p>Ֆինանսավորումն ըստ ՀՀ կառավարության կողմից հաստատված ծրագրի</p>

		կառավարության որոշման հաստատում	պահպանության և պաշտպանության ապահովում	Ոստիկանություն		
		<p>3.10 Վերակառուցման և զարգացման եվրոպական բանկի տարեկան ժողովի շրջանակներում ներդրումային համաժողովի անցկացում</p>	<p>Ավելի քան 2000 հյուրերի այցելություն Հայաստան, ներառյալ՝ երկրների բարձրաստիճան պաշտոնյաներ, միջազգային ֆինանսական ինստիտուտների ղեկավարներ, միջազգային ֆինանսական ու ներդրումային խոշոր ու առաջատար ընկերությունների ներկայացուցիչներ</p> <p>Որպես գլոբալ և մասշտաբային միջոցառումների համար նախընտրելի վայր՝ Հայաստանի կերպարի հզորացում և հանրահռչակում</p> <p>Գլոբալ ներդրումային քարտեզի վրա երկրի դիրքավորում ֆորումի խորագրից բխող ընտրված թեմատիկ ուղղությունների ու ոլորտների շրջանակներում</p> <p>Տեղական մասնավոր հատվածի կողմից միջազգային գործընկերային ցանցերի ձևավորման, բիզնես պայմանավորվածությունների ու գործարքների, համագործակցության</p>	<p>Արտաքին գործերի նախարարություն</p> <p>Ֆինանսների նախարարություն</p> <p>«Հայաստանի ազգային հետաքրքրությունների ֆոնդ» ՓԲԸ (համաձայնությամբ)</p> <p>«Ներդրումների աջակցման կենտրոն» հիմնադրամ (համաձայնությամբ)</p>	<p>2024 թ. մայիս (օրերը ենթակա են ճշգրտման)</p>	<p>Ֆինանսավորումն ըստ ՀՀ կառավարության կողմից հաստատված ծրագրի</p>

			<p>ընդլայնման միջավայրի ապահովում</p> <p>Զբոսաշրջության և հյուրընկալության ոլորտի համար լրացուցիչ եկամուտների ձևավորում</p>			
4	<p>Փոքր և միջին ձեռնարկատիրության զարգացում,</p> <p>ՓՄՁ-ի մասնաբաժինը ՀՆԱ-ում՝ 55%</p>	<p>4.1 Նորարարական նախաձեռնությունների հայեցակարգի հաստատում, հաստատումից հետո ծրագրերի մշակում և իրագործում</p>	<p>1. Ամեն մարզում 1 ՆՁԱԿ կենտրոնի վերազինում: Կենտրոնում կլինեն բիզնես խորհրդատվական ծառայություններ, կլինեն տեխնոլոգիաների տրանսֆերի գրասենյակներ, կանցկացվեն բիզնես ինկուբացիոն ծրագրեր, վերապատրաստումներ, կլինեն նորաստեղծ կամ փոքր ընկերությունների համար հարմարավետ գրասենյակային վարձակալման պայմաններ: Կենտրոնի մասնաճյուղերը կնպաստեն մարզերում ոչ գյուղատնտեսական նոր աշխատատեղերի ստեղծմանը</p> <p>2. Ամեն ՆՁԱԿ կենտրոնի վերազինումից հետո տարեկան՝</p> <p>- 500 ձեռներեց (կանանց և մարզային բնակչության շեշտադրմամբ) կդառնա ՓՄՁ ինկուբացիոն ծրագրի շահառու,</p>	<p>Բարձր տեխնոլոգիական արդյունաբերության նախարարություն</p> <p>Կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարություն</p> <p>Աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարություն</p>	<p>Հայեցակարգի հաստատումը 2022թ. հունիսի 3-րդ տասնօրյակ</p> <p>2022 - 2026 թթ. ավարտը՝ 2026 թվականի դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ</p> <p>Յուրաքանչյուր տարվա դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ</p>	<p>Ֆինանսավորումն ըստ ՀՀ կառավարության կողմից հաստատված ծրագրի դրամաշնորհներ և վարկային միջոցներ</p>

		<p>- 500 ՓՄՁ սուբյեկտի աջակցություն, որից առնվազն 20 գիտատար պրոդուկտ զարգացնող ՓՄՁ-ի աջակցություն,</p> <p>- 150 վերապատրաստում,</p> <p>- 10 նոր ռեզիդենտ ընկերության գրանցում,</p> <p>- 10 գյուտի առևտրայնացում կամ տեղայնացում</p>			
	4.2 Մասնավոր հատվածի մասնագիտական կարողությունների զարգացում	<p>1. Ունենալ ազգային EdTech պլատֆորմ, որի շահառուն կհանդիսանա այդ թվում նաև մասնավոր ոլորտը: Կատարել տարեկան 10.000 վերապատրաստում՝ լայն մարզային բաշխվածությամբ</p> <p>2. Ունենալ բիզնես գաղափարների և գործունեության աջակցության/խորհրդատվական և վերապատրաստման կենտրոններ: Կատարել տարեկան 500 բիզնեսի խորհրդատվություն:</p> <p>3. «Հաջողված մասնավոր/ոչ ֆորմալ կրթական հաստատությունների հետ համատեղ առկա ուսումնական հաստատության</p>	<p>Կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարություն</p> <p>Աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարություն</p>	2022 – 2026 թթ. ավարտը՝ 2026 թվականի դեկտեմբերի 1-ին տասնօրյակ	<p>Ֆինանսավորումն ըստ ՀՀ կառավարության կողմից հաստատված ծրագրի</p> <p>դրամաշնորհներ և վարկային միջոցներ</p>

		վերակազմակերպում կամ տարեկան 1 նոր կրթական հաստատության ստեղծում, արհեստագործական, միջին մասնագիտական և այլ՝ բիզնեսի կողմից պահանջված մասնագետների բացը լրացնելու համար: Տարեկան առնվազն 150 նոր մասնագետի աշխատանքով ապահովում»:			
	4.3 Պետություն-մասնավոր երկխոսության պետական ծրագրի հաստատում և իրագործում	<ol style="list-style-type: none"> 1. Հաստատել ՊՄԵ նոր աշխատակարգ 2. Բոլոր գերակա ոլորտներում ունենալ ՊՄԵ խորհուրդ 3. Կազմակերպել տարեկան առնվազն 1 բարձր մակարդակի պետություն մասնավոր երկխոսության աշխատաժողով 		Ծրագրի հաստատման ժամկետը՝ 2022թ. դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	Ֆինանսավորումն ըստ ՀՀ կառավարության կողմից հաստատված ծրագրի Դրամաշնորհներ այլ աղբյուրներ
	4.4 Ֆինանսների հասանելիության ապահովում, «ՓՄՁ ներդրումային ֆոնդի և զարգացման բանկի հայեցակարգի հաստատում, հաստատման դեպքում իրագործում	<ol style="list-style-type: none"> 1. ՓՄՁ ներդրումային ֆոնդի և զարգացման բանկի ստեղծում, որի արդյունքում տարեկան 3000 ՓՄՁ կստանա աջակցություն 2. Սկսնակ և գործող ՓՄՁ աջակցության ծրագրերի շրջանակում տարեկան 2000 ՓՄՁ-ի ֆինանսական աջակցության տրամադրում, թիրախավորելով կանանց և առաջնահերթություն տալով 		Հայեցակարգի հաստատումը՝ 2022թ. հունիսի 3-րդ տասնօրյակ 1. 2022 թ. դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ 2. 2026 թ. դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ 3. 2023 թ. դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ	Ֆինանսավորումն ըստ ՀՀ կառավարության կողմից հաստատված ծրագրի Դրամաշնորհներ այլ աղբյուրներ

			<p>աճի ամենամեծ պոտենցիալը ունեցող ոլորտներին</p> <p>3. Կապիտալի շուկայում 3 նոր ներդրումային ֆոնդերի ներգրավում, անհրաժեշտ բարեփոխումների ուղեկցմամբ</p> <p>4. Սփյուռքի ներդրումային մանրաձախ ռեսուրսի մոբիլիզացիա</p>		4. 2023 թ դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ	
5	<p>Արտահանման խթանում</p> <p>Ապրանքների և ծառայությունների արտահանում/ՀՆԱ՝ 60%</p>	<p>5.1 ՀՀ արտահանման ռազմավարության և կից ճանապարհային քարտեզի մշակում և իրականացում</p>	<p>Հայրենական արտադրողների և արտադրանքի մրցունակության ապահովում, արտահանման ծավալների ավելացում, թիրախային շուկաներում վերհանված խոչընդոտների վերացում</p>		Ռազմավարության հաստատման ժամկետ՝ 2022թ. հունիսի 3-րդ տասնօրյակ	Ֆինանսավորումն ըստ ՀՀ կառավարության կողմից հաստատված ծրագրի
		<p>5.2 Ներդրումների և արտահանման խթանման ծրագրի Հայաստանի Հանրապետության արտահանմանն ուղղված արդյունաբերության պետական աջակցության 2021-2026 թթ. միջոցառումների իրականացում,</p> <p>«Ներդրումների և արտահանման խթանման ծրագրի 2022թ. միջոցառումները հաստատելու մասին» ՀՀ</p>	<p>Արտահանմանն ուղղված պետական աջակցության տրամադրում, մասնավորապես ցուցահանդեսների կազմակերպման, տեղական արտադրանքի առաջնիւման և ճանաչելիության բարձրացում, պոտենցիալ գնորդների և դիստրիբյուտորների ներգրավում</p> <p>Այդ թվում 2023թ. ընթացքում՝ օտարերկրյա պետություններում և (կամ) Հայաստանում 6 ցուցահանդեսների և 7 գործարար համաժողովների (ֆորումների), շնորհանդեսների</p>	Արտաքին գործերի նախարարություն	<p>ՀՀ էկոնոմիկայի նախարարի հրամանի հաստատումը՝ 2021թ. դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ</p> <p>2022-2026 թթ., յուրաքանչյուր տարվա փետրվարի 1-ին տասնօրյակ,</p> <p>ավարտը՝ 2026թ. դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ</p>	<p>Ֆինանսավորումն ըստ ՀՀ կառավարության կողմից հաստատված ծրագրի</p> <p>դրամաշնորհներ և վարկային միջոցներ</p>

		<p>էկոնոմիկայի նախարարի հրամանի հաստատում</p>	<p>կազմակերպում և մասնակցության ապահովում</p>			
		<p>5.3 ՀՀ տարածքից արտահանման/ներմուծման նպատակով բեռների՝ լաստանավով, օդանավով և այլ տրանսպորտային միջոցներով տեղափոխման ծախսերի փոխհատուցման ծրագրերի մշակում և իրականացում</p>	<p>Սեզոնային բարձր գների ժամանակահատվածում բեռների տեղափոխմանն առնչվող լոգիստիկ խոչընդոտների նվազեցում, կոմունիկացիոն ապաբլոկավորում</p>	<p>Տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարություն</p>	<p>Լաստանավով տեղափոխման ծախսերի փոխհատուցման ծրագրի հաստատման ժամկետ 2021թ. դեկտեմբերի 3-ին տասնօրյակ Օդանավով և այլ տեղափոխման ծախսերի փոխհատուցման ծրագրի հաստատման ժամկետ 2022թ. դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ</p>	<p>Ֆինանսավորումն ըստ ՀՀ կառավարության կողմից հաստատված ծրագրի Դրամաշնորհներ և վարկային միջոցներ</p>
		<p>5.4 Մաքսասակագնային, ոչ սակագնային կարգավորման ոլորտի վերաբերյալ իրավասու մարմիններին առաջարկությունների ներկայացում</p>	<p>2023 թվականի համար առնվազն 2 ապրանքի՝ երրորդ երկրներից ներմուծման մասով ՀՀ նախաձեռնողական առաջարկի ներկայացում Եվրասիական տնտեսական հանձնաժողով, ինչ թույլ կտա հայրենական արտադրողների համար ապահովել առավել նպաստավոր պայմաններ: Միաժամանակ, յուրաքանչյուր հաջորդ տարիների համար նշյալ</p>	<p>Բարձր տեխնոլոգիական արդյունաբերության նախարարություն Պետական եկամուտների կոմիտե</p> <p>Մրցակցության պաշտպանության հանձնաժողով (համաձայնությամբ)</p>	<p>2021-2026 թթ., ավարտը՝ 2026 թ. դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ</p>	<p>Ֆինանսավորումն ըստ ՀՀ կառավարության կողմից հաստատված ծրագրի</p>

			<p>միջոցի կիրառմանը ենթակա ապրանքների քանակը կորոշվի տնտեսության կառուցվածքային փոփոխություններին և առաջնահերթություններին համընթաց:</p> <p>Մի շարք ապրանքատեսակների մասով հայրենական արտադրողների համար առավել նպաստավոր պայմանների ապահովում</p>			
	<p>5.5 Ներքին շուկայի պաշտպանության և հակազնագցման միջոցների կիրառման քաղաքականության մշակում</p>	<p>2023 թվականի համար ԵԱՏՄ հարթակում քննարկելու նպատակով՝ առնվազն 2 ապրանքատեսակի մասով ներքին շուկայի պաշտպանական կամ հակազնագցման միջոցների կիրառման առաջարկի ներկայացում, ինչն ուղղված է տեղական արտադրողների համար հավասար մրցակցային պայմանների ապահովմանը:</p> <p>Միաժամանակ, յուրաքանչյուր հաջորդ տարիների համար նշյալ միջոցի կիրառմանը ենթակա ապրանքների քանակը կորոշվի տնտեսության կառուցվածքային փոփոխություններին և առաջնահերթություններին համընթաց:</p> <p>Հայրենական արտադրողների համար հավասար մրցակցային պայմանների ապահովում</p>	<p>Պետական եկամուտների կոմիտե</p>	<p>2022-2026թթ., ավարտը՝ 2026 թ. դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ</p>	<p>Ֆինանսավորումն ըստ ՀՀ կառավարության կողմից հաստատված ծրագրի</p>	

6	Միջազգային առևտրատնտեսական համագործակցության ընդլայնում և խորացում	6.1 ՀՀ-ԵՄ Համապարփակ և ընդլայնված գործընկերության համաձայնագրի իրականացում, ՀՀ-ԵՄ առևտրատնտեսական համագործակցության ապահովում	<p>ՀՀ-ԵՄ ՀԸԳՀ «Առևտուր և առևտրին առնչվող հարցեր» մասում ամրագրված դրույթների և պայմանավորվածությունների արդյունավետ իրականացում, ՀՀ – ԵՄ Առևտրի գործընկերության կոմիտեի և համապատասխան ենթակոմիտեների նիստերի անցկացում, ոլորտային 12 ճանապարհային քարտեզների պարբերական վերանայում</p> <p>2023թ, նախատեսվում է ՀՀ-ԵՄ Առևտրի գործընկերության կոմիտեի և համապատասխան ենթակոմիտեների մեկական նիստերի անցկացում, ՀԸԳՀ «Առևտուր և առևտրին առնչվող հարցեր» մասի ներքո 12 ճանապարհային քարտեզների տարեկան վերանայում և տրամադրում եվրոպական կողմին, ինչպես նաև 2022թ. նիստերի ընացքում ամրագրված երկկողմ պայմանավորվածությունների իրականացում:</p>	-	2021-2026թթ. ավարտը՝ 2026 թ. դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ	Ֆինանսավորումն ըստ ՀՀ կառավարության կողմից հաստատված ծրագրի
		6.2 ԵՄ Արևելյան գործընկերության շրջանակներում երկկողմ և բազմակողմ ձևաչափով համագործակցության ապահովում, ԵՄ	1. ԵՄ Արևելյան գործընկերության տնտեսական պլատֆորմի և դրա ներքո գործող պանելների շրջանակներում աշխատանքներին և ծրագրերին	-	2021-2026թթ. ավարտը՝ 2026 թ. դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ	Ֆինանսավորումն ըստ ՀՀ կառավարության կողմից հաստատված ծրագրի

		<p>Ֆինանսավորմամբ ծրագրերի իրականացում</p>	<p>մասնակցություն՝ հայկական կողմի դիրքորոշումների ներկայացում և պաշտպանություն</p> <p>2. ԵՄ Արևելյան գործընկերության շրջանակներում ֆինանսական գործիքների միջոցով Հայաստանին տրամադրվելիք ֆինանսավորմամբ (2,6 մլրդ եվրո) իրականացվող ծրագրերի շրջանակներում համագործակցության ապահովում, «Աջակցություն կայուն, նորարար և մրցակցային տնտեսությանը. ուղղակի աջակցություն 30000 ՓՄՁ-ների» ուղենիշի շրջանակներում ՀՀ էկոնոմիկայի նախարարության կողմից առաջարկվող ոլորտային ծրագրերի ձևավորում և իրականացում</p> <p>2023թ. նախատեսվում է ՀՀ կառավարության հետ համատեղ ՀՀ կենտրոնական բանկի "Գերմանահայկական հիմնադրամ" ծրագրի կառավարման գրասենյակի միջոցով բանկային իրացվելիության բարձրացման ծրագրի մեկնարկ:</p>	<p>-</p>	<p>2021-2026թթ. նավարտը՝ 2026 թ. դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ</p>	<p>դրամաշնորհներ և վարկային միջոցներ</p>
--	--	--	--	----------	--	--

			2023թ. նախատեսվում է ԵՄ Արևելյան գործընկերության տնտեսական պլատֆորմի և պանելների նիստերին հայկական կողմի մասնակցություն և դիրքորոշումների ներկայացում:			
	6.3 ԱՀԿ հետ համագործակցության խորացում և ընդլայնում, ԱՀԿ անդամակցության շրջանակներում ՀՀ ստանձնած պարտավորությունների կատարում	<p>1. ԵԱՏՄ անդամակցությամբ պայմանավորված ԱՀԿ-ում ՀՀ մաքսատուրքերի դրույքաչափերի պարտավորությունների փոփոխության փոխհատուցումային բանակցությունների իրականացում, պարտավորությունների նոր ժամանակացանկի ձևավորում մասնավորապես՝ յուրաքանչյուր տարի ԵԱՏՄ շրջանակներում գործող բանակցային խմբի առնվազն 2 նիստերի, բանակցային նոր փաթեթների և առաջարկների առնվազն 2 քննարկումների կազմակերպում և անցկացում</p> <p>2. ՀՀ ոլորտային առևտրային քաղաքականություններին և կիրառվող միջոցներին առնչվող՝ ԱՀԿ համաձայնագրերով սահմանված՝ յուրաքանչյուր տարի մոտ 20 ծանուցումների պատրաստում և ներկայացում</p>	Պետական եկամուտների կոմիտե	1. 2021-2026թթ. ավարտը՝ 2026թ. դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ	Ֆինանսավորումն ըստ ՀՀ կառավարության կողմից հաստատված ծրագրի	
					2. 2021-2026 թթ. ավարտը՝ 2026 թ. դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ	Ֆինանսավորումն ըստ ՀՀ կառավարության կողմից հաստատված հայտերի

		<p>ԱՀԿ քարտուղարություն, առևտրային քաղաքականության թափանցիկության և կանխատեսելիության ապահովում:</p> <p>3. ԱՀԿ շրջանակներում ընթացող գործընթացներին, երկկողմ և բազմակողմ ոլորտային բանակցություններին նախապատրաստում, մասնակցություն և ՀՀ դիրքորոշումների ներկայացում Մասնավորապես՝ յուրաքանչյուր տարվա ընթացքում դիրքորոշումների ներկայացում ԱՀԿ քարտուղարությունում գործող 3 հանձնաժողովներում մշակված փաստաթղթերի նախագծերի առնչությամբ, ՀՀ առևտրատնտեսական հարաբերությունները կարգավորող մոտ 20 փաստաթղթերի նախագծերի փորձաքննություն՝ ԱՀԿ համաձայնագրերի դրույթներին համապատասխանեցման ապահովման նպատակով, ինչպես նաև մասնակցություն ԵՏՀ կողմից ստեղծված՝ ԱՀԿ հարցերով աշխատանքային խմբի առնվազն 2 նիստերի աշխատանքներին:</p>		<p>3. 2021-2026թթ. ավարտը՝ 2026 թ. դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ</p>	
--	--	--	--	--	--

		<p>6.4 Հայաստանի Հանրապետության տնտեսական զարգացման խնդիրներով պայմանավորված՝ առանձին ապրանքների արտահանման և (կամ) ներմուծման արգելման կամ քանակական սահմանափակումների ուղղությամբ քաղաքականության մշակում և իրականացում, քվոտաների համակարգի ներդրում</p>	<p>Եվրասիական տնտեսական հանձնաժողովի Կոլեգիայի որոշումներից բխող, ինչպես նաև կնքված ազատ առևտրի մասին համաձայնագրերի շրջանակներում, ԵԱՏՄ անդամ պետություններին, այդ թվում՝ Հայաստանի Հանրապետությանը առանձին ապրանքների ներմուծման մասով տրամադրվելիք սակագնային քվոտայի կիրառման ապահովում: Վերոնշյալ միջոցառման շրջանակներում՝ յուրաքանչյուր տարի նախատեսվում է մշակել և ՀՀ կառավարության հաստատմանը ներկայացնել քվոտաների բաշխման ընթացակարգերը սահմանող առնվազն 4 իրավական ակտ:</p> <p>1. Հայրենական արտադրողների շահերի պաշտպանություն, հայրենական արտադրանքի մրցունակության բարձրացում</p> <p>2. Կնքված ազատ առևտրի մասին համաձայնագրերի, ինչպես նաև ԵԱՏՄ անդամակցության պայմանագրից բխող պարտավորությունների</p>	<p>Պետական եկամուտների կոմիտե</p> <p>Մրցակցության պաշտպանության հանձնաժողով (համաձայնությամբ)</p>	<p>2022-2026 թթ. ավարտը 2026թ. դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ</p>	<p>Ֆինանսավորումն ըստ ՀՀ կառավարության կողմից հաստատված ծրագրի</p>
--	--	---	---	---	--	--

		<p>շրջանակներում մի շարք ապրանքատեսակների մասով արտոնյալ դրույքաչափերի կիրառման քվոտավորման մեխանիզմի ներդրում</p>			
	<p>6.5 Հայաստանի Հանրապետության մասնակցությամբ արտոնյալ առևտրային ռեժիմների առևտրատնտեսական համագործակցության ընդլայնում</p>	<p>Յուրաքանչյուր տարի Եվրասիական տնտեսական միությանն անդամակցության շրջանակներում նախատեսվում է ազատ առևտրի համաձայնագրերի կնքման նպատակով՝ առնվազն 2 երկրների հետ սկսել բանակցությունների վարում և համաձայնագրի կնքում, որոնց շրջանակներում անդամ պետությունները կստանան արտոնյալ առևտրային ռեժիմների կիրառման հնարավորություններ՝ երրորդ երկրների հետ առևտրի շրջանակներում:</p> <p>Նշված միջոցառումների իրականացումը լրացուցիչ խթան կհանդիսանա համաշխարհային տնտեսության մեջ ինտեգրման գործընթացի համար, ինչպես նաև արտոնյալ առևտրային ռեժիմների կիրառման պարագայում՝ կապահովի տվյալ երկրների շուկաներում հայկական արտադրանքի դիրքավորումը:</p>	<p>Պետական եկամուտների կոմիտե</p>	<p>2021-2026 թթ. ավարտը 2026 թ. դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ</p>	<p>Ֆինանսավորումն ըստ ՀՀ կառավարության կողմից հաստատված ծրագրի</p>

			Նշված միջոցառման իրականացումը լրացուցիչ խթան կհանդիսանա համաշխարհային տնտեսության մեջ ինտեգրման գործընթացի համար, ինչպես նաև արտոնյալ առևտրային ռեժիմների կիրառման պարագայում տվյալ երկրների շուկաների մշտադիտարկում, հայկական արտադրանքի դիրքավորում			
	6.6 ԵԱՏՄ համագործակցության շրջանակներում, ինչպես նաև երրորդ երկրների հետ փոխադարձ առևտրում և խոչընդոտների և արգելքների բացահայտում և վերացման ուղղությամբ առաջարկությունների ներկայացում	Յուրաքանչյուր տարի առնվազն երկու խոչընդոտների կամ արգելքների բացահայտման և վերացման մասով աշխատանքների իրականացում և առաջարկությունների ներկայացում, ինչպես նաև դրանց լուծման ուղղությամբ քայլերի ձեռնարկում՝ ներգրավելով ՀՀ առևտրական ներկայացուցիչներին: Խոչընդոտների և արգելքների գույքագրված ցանկի առկայություն, դրանց լուծման ուղղությամբ իրականացված քայլերի մշտադիտարկում՝ ներգրավելով ՀՀ առևտրական ներկայացուցիչներին	Տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարություն Ֆինանսների նախարարություն Բարձր տեխնոլոգիական արդյունաբերության նախարարություն Պետական եկամուտների կոմիտե Սննդամթերքի անվտանգության տեսչական մարմին	2021-2026 թթ., ավարտը՝ 2026 թ. դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ	Ֆինանսավորումն ըստ ՀՀ կառավարության կողմից հաստատված ծրագրի	
	6.7 ՀՀ և այլ երկրների առևտրային	Յուրաքանչյուր տարի նվազագույնը 5 երկրների հետ	Պետական եկամուտների կոմիտե	2021-2023թ. թ.	Ֆինանսավորումն ըստ ՀՀ	

		հարաբերությունների զարգացման ճանապարհային քարտեզի մշակում և իրագործում	առևտրատնտեսական կապերի ընդլայնման ճանապարհային քարտեզի մշակում, վերջիններիս շուկաներում հայրենական ապրանքների ներկայացվածության ապահովում: Հայ արտահանողների համար այդ երկրների շուկաներ մուտք գործելու առանձնահատկություններին և կարգավորումներին նվիրված խորհրդատվական- տեղեկատվական միջոցառումների կազմակերպում, տեղեկատվական փաթեթների պատրաստում և տարածում:		Դեկտեմբերի 3- րդ տասնօրյակ 2024-2026թթ., ավարտը՝ 2026 թ. դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ	կառավարության կողմից հաստատված ծրագրի
7	Արդյունաբերության զարգացում՝ ոլորտին ուղղելով 80 մլրդ ֆինանսական միջոցներ Մշակող արդյունաբե- րություն/ՀՆԱ՝ 15%, Տնտեսական բարդության ցուցանիշը՝ -0.3-ից հասցնել 0.1-ի	7.1 Արդյունաբերության զարգացման հինգ գերակա ոլորտների (1. Ոսկերչություն և ադամանդագործություն, 2. Թեթև արդյունաբերություն (սնունդ, տեքստիլ և այլն), 3. Ծանր արդյունաբերություն (լեռնամետալուրգիա, քիմիա), 4. Սարքաշինություն (սարքեր, մեքենաներ, արևային տեխնոլոգիաներ), 5. Դեղագործություն) հայեցակարգի մշակում և իրականացում, գերակա ոլորտների	Արդյունաբերության զարգացման նպատակով բարձր ներուժ ունեցող գերակա ոլորտների սահմանում և պետական գործիքակազմի կիրառմամբ առաջնդում Արդյունաբերության զարգացման հինգ գերակա ոլորտների (1. Ոսկերչություն և ադամանդագործություն, 2. Թեթև արդյունաբերություն (սնունդ, տեքստիլ և այլն), 3. Ծանր արդյունաբերություն (լեռնամետալուրգիա, քիմիա), 4. Սարքաշինություն (սարքեր,		Հայեցակարգի հաստատման ժամկետ 2022թ . մարտի 3-րդ տասնօրյակ Ոլորտների ռազմավարությ ունների հաստատումը՝ 2022թ. հուլիսի 3-րդ տասնօրյակ	Ֆինանսավորումն ըստ ՀՀ կառավարության կողմից հաստատված ծրագրի

		<p>ռազմավարությունների հաստատում</p>	<p>մեքենաներ, արևային տեխնոլոգիաներ), 5. Դեղագործություն) հայեցակարգը և ռազմավարությունները հաստատված են Արդյունաբերության զարգացման սահմանված գերակա ոլորտների մասով վերապատրաստման կենտրոնների ցանկի հաստատում և դասընթացների ֆինանսավորում</p>			
		<p>7.2 Մշակող արդյունաբերության ոլորտի ձեռնարկությունների տեխնիկական հագեցվածությունը բարձրացնելու և ժամանակակից սարքավորումների ձեռքբերմանը նպաստելու նպատակով ֆինանսական, տեղեկատվական և մի շարք այլ աջակցության գործիքակազմի ծրագրի ընդունում</p>	<p>Մշակող արդյունաբերության ոլորտի ձեռնարկությունները հնարավորություն կստանան տեխնիկական հագեցվածությունը բարձրացնելու և ժամանակակից սարքավորումների ձեռքբերմանը նպաստելու նպատակով օգտվել պետության կողմից իրականացվող աջակցության գործիքակազմից:</p> <p>Իրավական ակտերի ընդունումը ըստ անհրաժեշտության Աջակցության գործիքների տրամադրման, տեղեկատվության աջակցության տրամադրման շրջանակի վերաբերյալ հաշվետվությունների ներկայացում</p>		<p>2021-2026 թթ., ավարտը՝ 2026թ., դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ</p> <p>Յուրքանցյուր տարվա դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ</p>	<p>Ֆինանսավորումն ըստ ՀՀ կառավարության կողմից հաստատված ծրագրի</p>

		<p>7.3 Արդյունաբերական 3 գոտիների որպես ենթակառուցվածքների և միջավայրի գերազանցության կենտրոնների հիմնման փաստաթղթի մշակում և իրականացում, «Արդյունաբերական 3 գոտիների որպես ենթակառուցվածքների և միջավայրի գերազանցության կենտրոնների հիմնման հայեցակարգի հաստատման մասին» ՀՀ կառավարության որոշման հաստատում</p>	<p>Հայաստանում զարգացած արդյունաբերական գոտիների առկայություն:</p>		<p>Իրավական ակտի հաստատումը 2022թ. դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ</p>	<p>Ֆինանսավորումն ըստ ՀՀ կառավարության կողմից հաստատված ծրագրի</p>
		<p>7.4 Տնտեսական բարդություն ապահովող արտադրությունների աջակցության կառուցակարգի և գործիքակազմի ծրագրի մշակում և իրականացում, «Տնտեսական բարդություն ապահովող արտադրությունների աջակցության կառուցակարգի և գործիքակազմի ծրագիրը հաստատելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման հաստատում</p>	<p>Միջնաժամկետ հատվածում տնտեսական բարդության ցուցանիշը -0.39-ից հասցնել 0.1 միավորի և ստեղծել հիմքեր՝ 10 տարվա ընթացքում դասվելու բարձր տնտեսական բարդություն ունեցող երկրների շարքին: Արտահանվող ապրանքի տնտեսական բարդության ցուցիչը կգերազանցի ՀՀ միջին ցուցիչը</p>	<p>Բարձր տեխնոլոգիական արդյունաբերության նախարարություն</p>	<p>2021-2026թ., Իրավական ակտի ժամկետը՝ 2023 թվականի դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ</p>	<p>Ֆինանսավորումն ըստ ՀՀ կառավարության կողմից հաստատված ծրագրի</p>
		<p>7.5 Թեթև արդյունաբերության և</p>	<p>1. Հայաստանի թեթև արդյունաբերության զարգացման</p>		<p>Իրավական ակտի հաստատման</p>	<p>Ֆինանսավորումն ըստ ՀՀ կառավարության</p>

		ստեղծագործ ոլորտների զարգացում, «Թեթև արդյունաբերության և ստեղծագործ ոլորտների զարգացման ռազմավարությունը հաստատելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման հաստատում	ռազմավարությանը և դրանից բխող միջոցառումների ծրագրի մշակում և իրագործում 2. Թեթև արդյունաբերության և ստեղծագործ ոլորտի համար մեկական կլաստերի ստեղծում, որը ոլորտի տնտեսավարողների համար կստեղծի տնտեսական գործունեության համար անհրաժեշտ ենթակառուցվածքների հասանելիություն		Ժամկետը 2022թ. հուլիսի 3-րդ տասնօրյակ	կողմից հաստատված ծրագրի
8	Կանաչ և կայուն տնտեսական զարգացում Վերականգնվող էներգիայի մասնաբաժինը էլեկտրաէներգիայի արտադրությունում հասցնել 50%, էլեկտրական շարժիչով մեքենաների մասնաբաժինը հասցնել 10%	8.1 Կանաչ և կայուն տնտեսական զարգացման ռազմավարության մշակում և հաստատման դեպքում՝ դրա իրագործում	Ռազմավարությամբ հստակ արտացոլված կլինեն կանաչ և կայուն տնտեսության զարգացման ուղղությունները և նախատեսվող գործողությունների շրջանակը, ինչպես նաև կանաչ տնտեսության խթանման և կայուն զարգացման երկարաժամկետ նպատակների իրագործման մեխանիզմները: Արևային տեխնոլոգիաների զարգացում, արտադրության խթանում: Կանաչ և կայուն տնտեսության զարգացման ճանապարհային քարտեզի հաստատում և իրագործում Աձխաձնագերծ ապրանքների թողարկման խթանում,	Շրջակա միջավայրի նախարարություն Տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարություն Բարձր տեխնոլոգիական արդյունաբերության նախարարություն	Կանաչ և կայուն տնտեսության զարգացման ռազմավարության մշակումը՝ 2022թ. սեպտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	Ֆինանսավորումն ըստ ՀՀ կառավարության կողմից հաստատված ծրագրի

			Ըստ անհրաժեշտության համապատասխան իրավական ակտերի հաստատում		
	8.2 Արևային էներգետիկայի համար տեխնոլոգիաների զարգացում, արտադրության խթանում: Ըստ անհրաժեշտության համապատասխան իրավական ակտերի ընդունում	Արևային էներգետիկայի՝ արևային պանելների և արևային տեխնոլոգիաների ոլորտի ուսումնասիրության իրականացում: Արևային էներգետիկայի սարքերի արտադրության զարգացման ծրագրի ընդունում	Շրջակա միջավայրի նախարարություն Տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարություն Բարձր տեխնոլոգիական արդյունաբերության նախարարություն	2022-2024թթ. ավարտը 2023 թվականի դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ 2024թ. դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	Ֆինանսավորումն ըստ ՀՀ կառավարության կողմից հաստատված ծրագրի
	8.3 Էլեկտրամոբիլների և էլեկտրական շարժիչներով աշխատող տրանսպորտային միջոցների և հարակից ենթակառուցվածքների ներդրման ծրագրի իրականացում	Էլեկտրամոբիլների և էլեկտրական շարժիչներով աշխատող տրանսպորտային միջոցների և հարակից ենթակառուցվածքների զարգացման ճանապարհային քարտեզի մշակում և իրագործում	Շրջակա միջավայրի նախարարություն Տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարություն Բարձր տեխնոլոգիական արդյունաբերության նախարարություն Երևանի քաղաքապետարան (համաձայնությամբ)	2024թ. դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	Ֆինանսավորումն ըստ ՀՀ կառավարության կողմից հաստատված ծրագրի Դրամաշնորհներ, դոնոր կազմակերպություններ
	8.4 Բնական ռեսուրսների տնտեսական ցիկլում առավել	Հայեցակարգի մշակում և տնտեսական օգուտների վերհանում	Շրջակա միջավայրի նախարարություն	2022-2025թթ.	Ֆինանսավորումն ըստ ՀՀ կառավարության

		<p>երկար պահպանման նախադրյալների ստեղծում, «Բնական ռեսուրսների տնտեսական ցիկլում առավել երկար պահպանման նախադրյալների ստեղծման հայեցակարգը հաստատելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագծի մշակում և հաստատում</p>	<p>Ճանապարհային քարտեզի հաստատում և իրագործում</p>		<p>Ճանապարհային քարտեզի հաստատման ժամկետ՝ 2022թ . հունիսի 3-րդ տասնօրյակ,</p> <p>ՀՀ կառավարության որոշման հաստատումը՝ 2023թ. դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ</p>	<p>կողմից հաստատված ծրագրի կամ դրամաշնորհներ, դոնոր կազմակերպություններ</p>
	<p>8.5 Կանաչ ջրածնի արտադրության զարգացում</p>	<p>Կանաչ ջրածնի արտադրության հնարավորության ուսումնասիրության իրականացում, կանաչ ջրածնի արտադրության զարգացման նախադրյալների ստեղծում</p>	<p>Շրջակա միջավայրի նախարարություն</p> <p>Տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարություն</p> <p>Բարձր տեխնոլոգիական արդյունաբերության նախարարություն</p>	<p>Շրջակա միջավայրի նախարարություն</p> <p>Տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարություն</p> <p>Բարձր տեխնոլոգիական արդյունաբերության նախարարություն</p>	<p>2023-2026թթ. ավարտը</p> <p>Կանաչ ջրածնի արտադրության հնարավորության ուսումնասիրության իրականացում՝ 2023թ. դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ</p> <p>Ըստ անհրաժեշտության՝ ճանապարհային քարտեզի</p>	<p>Ֆինանսավորումն ըստ ՀՀ կառավարության կողմից հաստատված ծրագրի կամ դրամաշնորհներ , դոնոր կազմակերպություններ</p>

					մշակում՝ 2024թ . դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	
		8.6 Կանաչ տաքսոնոմիայի մշակում և հաստատում	ՀՀ-ի համար կանաչ տաքսոնոմիայի շրջանակի մշակում և ՀՀ կառավարության կողմից վերջինիս հաստատում	Շրջակա միջավայրի նախարարություն Տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարություն	2024թ. դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	Ֆինանսավորումն ըստ ՀՀ կառավարության կողմից հաստատված ծրագրի կամ դրամաշնորհների , դոնոր կազմակերպություններ
9	Գյուղատնտեսության զարգացում և արտադրողականության բարձրացում ԳՀԱ՝ 1.4 տրլն դրամ Անմշակ վարելահողերը < 120 հազար հա	9.1 ՀՀ գյուղատնտեսության ոլորտի տնտեսական զարգացումն ապահովող հիմնական ուղղությունների 2020-2030 թվականների ռազմավարության իրականացում	ՀՀ գյուղատնտեսության համախառն արտադրանքը հասցնել շուրջ 1,4 տրիլիոն դրամի, 2020 թվականի 819.3 մլրդ դրամի դիմաց, 2023թ.-ին՝ շուրջ 1 տրիլիոն դրամի Գյուղացիական տնտեսությունների թիվը կրճատել՝ մինչև 280000-ի, ներկայումս գործող 317000-ի դիմաց, 2023թ.-ին՝ 300000-ի Տարեկան կտրվածքով մեկ գյուղացիական տնտեսության ստեղծած արժեքը հասցնել շուրջ 4.5 մլն ՀՀ դրամի, 2023թ.-ին՝ շուրջ 3 մլն ՀՀ դրամի	Տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարություն Շրջակա միջավայրի նախարարություն Բարձր տեխնոլոգիական արդյունաբերության նախարարություն Կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարություն Կադաստրի կոմիտե	2022-2026թ.թ. ավարտը 2026թ. դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	Ֆինանսավորումն ըստ ՀՀ կառավարության կողմից հաստատված ծրագրի կամ դրամաշնորհների, դոնոր կազմակերպություններ

		<p>Մշակովի դարձնել վարելահողերի շուրջ 75 %-ը, 2023թ.-ին՝ շուրջ 57 %-ը</p> <p>Ագրոպարենային արտադրանքի արտահանման ծավալը կրկնապատկել կամ ապահովել տարեկան 20% աճ:</p>	<p>Սննդամթերքի անվտանգության տեսչական մարմին</p> <p>Հայաստանի ազգային ագրարային համալսարան (համաձայնությամբ)</p>		
	9.2 Բուսաբուծության ճյուղի զարգացման խթանում	<p>Յուրաքանչյուր տարի առնվազն 1000 հա ինտենսիվ այգիների հիմնում</p> <p>տեղական սերմնաբուծության և սերմարտադրության իրականացման միջոցով գյուղատնտեսական մշակաբույսերի սերմերի առկայության ապահովում</p> <p>տնկանյութի հավաստագրման համակարգի ներդրում</p> <p>ոչ ավանդական բարձրարժեք մշակաբույսերի տարածքների ավելացում</p> <p>արդիական տեխնոլոգիաներով ջերմատնային տնտեսությունների տարածքների ընդլայնում՝ վարկային լիզինգային և փոխհատուցման գործիքներով տարեկան մինչև 10 հա</p>	<p>Կենտրոնական բանկ (համաձայնությամբ) Մարզպետարաններ</p> <p>«Գյուղատնտեսությունն ապահովագրողների ազգային գործակալություն» ՀԿ (համաձայնությամբ)</p> <p>Հայաստանի ազգային ագրարային համալսարան (համաձայնությամբ),</p> <p>«Ագրոկենսատեխնոլոգիայի գիտական կենտրոն» մասնաճյուղ (համաձայնությամբ),</p> <p>ԵՄ կանաչ գյուղատնտեսության նախաձեռնությունը</p>	2022-2026թ.թ. ավարտը 2026թ. դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	Ֆինանսավորումն ըստ ՀՀ կառավարության կողմից հաստատված ծրագրի կամ դրամաշնորհներ, դոնոր կազմակերպություններ

			<p>տարեկան շուրջ 500 միավորով գյուղատնտեսական տեխնիկայի հավաքակազմի նորացում</p> <p>գյուղատնտեսական մշակաբույսերի ապահովագրության համակարգի ամբողջական ներդրում</p>	<p>Հայաստանում ծրագիր (համաձայնության)</p> <p>Առողջապահության նախարարություն</p> <p>Բարձր տեխնոլոգիական արդյունաբերության նախարարություն</p> <p>Համապատասխան ոլորտը համակարգող փոխվարչապետի գրասենյակ</p> <p>Ազգային անվտանգության ծառայություն</p> <p>Ոստիկանություն</p> <p>Պետական եկամուտների կոմիտե</p> <p>ՀՀ Վարչապետի աշխատակազմի տեսչական մարմինների աշխատանքների համակարգման գրասենյակ</p>		
--	--	--	---	--	--	--

				Շուկայի վերահսկողության տեսչական մարմին		
	9.3 Անասնաբուծության ճյուղի զարգացման խթանում	Տոհմային գործի բարելավում՝ տարեկան 10-15 %-ով տոհմային կենդանիների տեսակարար կշռի ավելացում գյուղատնտեսական կենդանիների համարակալման և հաշվառման համակարգի ներդրում Երեք տարիների ընթացքում (2023-2025թթ.) նախատեսվում է 739500 համարակալման միջոցառման իրականացում, այդ թվում 2023թ.՝ 686500 միջոցառում տարեկան շուրջ 25 միավոր խելացի անասնաշենքերի կառուցման խթանում	Տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարություն Բարձր տեխնոլոգիական արդյունաբերության նախարարություն Սննդամթերքի անվտանգության տեսչական մարմին «Վարչապետի աշխատակազմի տեսչական մարմինների աշխատանքների համակարգման գրասենյակ Մարզպետարաններ	2022-2024թթ. ավարտը 2024թ. դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	Ֆինանսավորումն ըստ ՀՀ կառավարության կողմից հաստատված ծրագրի կամ դրամաշնորհներ, դոնոր կազմակերպություններ	
	9.4 Ագրոպարենային արտադրանքի իրացման և արտահանման խթանում	Մեծածախ շուկաների, լոգիստիկ կենտրոնների, արտահանման հիմնական շուկաներում հավաքական պահեստների ստեղծմանն աջակցության միջոցով	«ՀՀ խաղողագործության և գինեգործության» հիմնադրամ (համաձայնությամբ)	2022-2026թ.թ. ավարտը 2026թ. դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	Ֆինանսավորումն ըստ ՀՀ կառավարության կողմից հաստատված ծրագրի	

			<p>առնվազն 1 մեծածախ շուկայի կամ լոգիստիկ կենտրոնի և առնվազն 2 հավաքական պահեստի ստեղծում</p> <p>Հումքի մթերման գործընթացին, կոնյակի ու կոնյակի սպիրտի արտահանմանն աջակցություն, ինչպես նաև գինեգործության ու կոնյակագործության արտադրության խթանման արդյունքում առաջիկա 5 տարիներին հումքի մթերման և թողարկվող արտադրանքի ծավալների ավելացում մինչև 50 %-ով կամ տարեկան շուրջ 10%-ով</p> <p>Գյուղատնտեսական հումք մշակող ընկերությունների արտադրական կարողությունների հզորացում և արդիականացում՝ տարեկան շուրջ 250 միավոր սարքավորումների ձեռքբերմանն աջակցություն</p> <p>Գինեգործական արտադրանքի ճանաչելիության բարձրացման միջոցառումների միջոցով 2 անգամ արտահանման ծավալների ավելացում կամ տարեկան 20%-ով աճ</p>	<p>Հայաստանի ազգային ագրարային համալսարան (համաձայնությամբ)</p> <p>Հավատարմագրման ազգային մարմին,</p> <p>Երևանի պետական համալսարան (համաձայնությամբ),</p> <p>Ճարտարապետության և շինարարության Հայաստանի ազգային համալսարան (համաձայնությամբ),</p> <p>Պետական եկամուտների կոմիտե</p> <p>Տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարություն</p> <p>Արտաքին գործերի նախարարություն</p> <p>«Վարչապետի աշխատակազմի տեսչական մարմինների</p>		<p>կամ դրամաշնորհներ, դոնոր կազմակերպություններ</p>
--	--	--	--	--	--	---

			Աշխարհագրական նշումների մասին օրենքի բարելավման միջոցով ոլորտային ասոցիացիաների ստեղծման խթանում և տարեկան 2-3 անվանում հայկական նշումներով արտադրանքի արտադրություն և գրանցում	աշխատանքների համակարգման գրասենյակ, Սննդամթերքի անվտանգության տեսչական մարմին	2023-2026թթ, ավարտը 2026թ. դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	
	9.5 Պարենային անվտանգության համակարգի զարգացման ռազմավարության և 2022-2026 թվականների գործողությունների ծրագրի մշակում	1. Պարենային անվտանգության համակարգի հետագա զարգացման ռազմավարության և 2022-2026 թվականների գործողությունների ծրագրի առկայություն, որով կնախանշվեն համակարգի հետագա կայուն և համաչափ զարգացումն ապահովող համապատասխան միջոցառումները, և կապահովվի պարենային անվտանգության մակարդակի հետագա բարձրացումը 2. Գյուղատնտեսության ոլորտին տրամադրվող վարկերի տոկոսադրույքների սուբսիդավորում՝ տարեկան շուրջ 7000 վարկ՝ 20-30 մլրդ դրամ գումարով	Տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարություն Կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարություն Առողջապահության նախարարություն, Արտակարգ իրավիճակների նախարարություն Բարձր տեխնոլոգիական արդյունաբերության նախարարություն «Վարչապետի աշխատակազմի տեսչական մարմինների	1. Ռազմավարության հաստատման ժամկետը 2022թ. դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ 2. 2022թ.	Ֆինանսավորում չի պահանջվում	

				<p>աշխատանքների համակարգման գրասենյակ</p> <p>Մարզպետարաններ</p> <p>Սննդամթերքի անվտանգության տեսչական մարմին</p> <p>Անվտանգության խորհրդի գրասենյակ</p>		
	<p>9.6 Սննդամթերքի անվտանգության ապահովում «Սննդամթերքի անվտանգության ռազմավարությունը հաստատելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման հաստատում</p>	<p>Հայաստանի Հանրապետությունում սննդամթերքի անվտանգության ապահովում</p> <p>Սննդամթերքի անվտանգության ռազմավարության մշակում</p>	<p>Առողջապահության նախարարություն,</p> <p>ՀՀ Վարչապետի աշխատակազմի տեսչական մարմինների աշխատանքների համակարգման գրասենյակ</p> <p>Սննդամթերքի անվտանգության տեսչական մարմին</p>	<p>2022-2026թթ. Ռազմավարության ներկայացման ժամկետը՝ 2022թ. դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ</p>	<p>Ֆինանսավորումն ըստ ՀՀ կառավարության կողմից հաստատված ծրագրի</p>	
	<p>9.7 Բույսերի պաշտպանության միջոցառումների իրականացում</p>	<p>Վնասակար օրգանիզմների ներթափանցման և (կամ) տարածման կանխում, գյուղատնտեսական նշանակության հողերի բուսասանիտարական վիճակի բարելավում: 2023 թվականին</p>	<p>Մարզպետարաններ</p> <p>Սննդամթերքի անվտանգության տեսչական մարմին</p>	<p>2022-2026թթ.</p>	<p>Ֆինանսավորումն ըստ ՀՀ կառավարության կողմից հաստատված ծրագրի</p>	

		<p>նախատեսվում է վնասակար օրգանիզմների հայտնաբերման նպատակով իրականացնել 180 000 հա գյուղատնտեսական նշանակության հողատեսքերի մշտադիտարկում, 32200 հատ լաբորատոր փորձաքննություն, թվով 85 ագրոքիմիական քարտեզի կազմում՝ համայնքներին տրամադրման համար, ինչպես նաև 30-40 հազ . հա գյուղատնտեսական նշանակության հողատեսքերում բույսերի վնասակար օրգանիզմների դեմ պայքարի աշխատանքների իրականացում:</p>				
	<p>9.8 Գյուղատնտեսական կենդանիների պատվաստում ծրագրի իրականացում</p>	<p>Անասնահամաճարակային կայուն իրավիճակի ապահովում, կենդանական ծագման հումքի և մթերքի որակի բարելավում, արտադրության ծավալների ավելացում, 2023-2025թթ. շուրջ 14 մլն հատ պատվաստում, այդ թվում 2023թ.՝ 4 748 608 հատ</p>	<p>Մարզպետարաններ Սննդամթերքի անվտանգության տեսչական մարմին</p>	<p>2022-2026թթ.</p>	<p>Ֆինանսավորումն ըստ ՀՀ կառավարության կողմից հաստատված ծրագրի</p>	

		<p>9.9 Դաբաղ հիվանդության շճահետազոտության միջոցառումների իրականացում</p>	<p>Դաբաղ հիվանդության հնարավոր ներթափանցման ռիսկերի գնահատում, ինչպես նաև թիրախային համայնքներում դաբաղ հիվանդության վիրուսի շրջանառության հայտնաբերում կամ բացառում</p>	<p>Մարզպետարաններ Սննդամթերքի անվտանգության տեսչական մարմին</p>	<p>2022թ.</p>	<p>Ֆինանսավորումն ըստ ՀՀ կառավարության կողմից հաստատված ծրագրի</p>
		<p>9.10 Գյուղատնտեսական կենդանիների հիվանդությունների լաբորատոր ախտորոշման և կենդանական ծագում ունեցող հումքի և նյութի լաբորատոր փորձաքննության միջոցառումների իրականացում</p>	<p>Կայուն անասնա-համաճարակային իրավիճակի ապահովում, կենդանական ծագում ունեցող սննդամթերքի անվտանգության ապահովման հիմնարար սկզբունքների կիրառում՝ 1) կենդանիների վարակիչ և ոչ վարակիչ հիվանդությունների տարածման կանխարգելում. 2) գյուղատնտեսական ոլորտում գործող արտադրող և վերամշակող կազմակերպություններին անասնաբուժական տեսակետից անվտանգ հումքի ապահովում. 3) բնակչության շրջանում կենդանիների և մարդկանց համար ընդհանուր հիվանդությունների հնարավոր բռնկման դեպքերի կանխում</p>	<p>Մարզպետարաններ Սննդամթերքի անվտանգության տեսչական մարմին</p>	<p>2022թ.</p>	<p>Ֆինանսավորումն ըստ ՀՀ կառավարության կողմից հաստատված ծրագրի</p>
		<p>9.11 Հողային ռեսուրսների նպատակային և ջրային ռեսուրսների խնայողական ու արդյունավետ օգտագործում</p>	<p>Գյուղատնտեսական նշանակության հողերը արդյունավետ օգտագործելու, չօգտագործվող հողերը</p>	<p>Տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարություն</p>	<p>2022-2026թթ Ավարտը 2026թ.</p>	<p>Ֆինանսավորումն ըստ ՀՀ կառավարության կողմից</p>

		<p>շրջանառության մեջ ներառելու, հողերի խոշորացման նպատակով միջոցառումների մշակում և իրականացում Ոռոգման առաջադիմական տեխնոլոգիաներով ոռոգելի հողատարածքների ավելացում՝ շուրջ 3000հա-ով, 2023թ-ին՝ շուրջ 1000 հա-ով</p> <p>Հողային բարեփոխումների իրականացման ճանապարհային քարտեզի ներկայացում</p>	<p>Կադաստրի կոմիտե</p> <p>Շրջակա միջավայրի նախարարություն</p> <p>Ջրային կոմիտե</p> <p>Ջրօգտագործողների ընկերություններ (համաձայնությամբ)</p>	<p>դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ</p> <p>Հողային բարեփոխումների իրականացման ճանապարհային քարտեզի հաստատում՝ 2022թ. հունիսի 3-րդ տասնօրյակ</p>	<p>հաստատված ծրագրի կամ դրամաշնորհներ, դրնոր կազմակերպություններ</p>
	<p>9.12 Աջակցություն գիտակրթական համակարգերին, թվային գյուղատնտեսության զարգացմանը և շուկայի պահանջներին համապատասխան կադրերի պատրաստմանը</p>	<p>1.Աջակցություն գիտակրթական համակարգերի բարելավմանը 2023թ.-ին՝ Հայաստանի ազգային ագրարային համալսարանում և իր մասնաճյուղերում՝ 1 ջերմատուն, 1 ինտենսիվ այգի, եղանակային կայան, հողի անալիզի լաբորատորիա, 1 խելացի անասնաշենք, 3 սննդագիտության լաբորատորիա</p> <p>2.Թվայնացված տվյալների շտեմարանի առկայություն. 2023 թ-ին՝ թարմացում</p> <p>3.Խորհրդատվական և տեղեկատվական ծառայությունների մատուցման արդյունավետ մեխանիզմների</p>	<p>Կրթության, գիտության մշակույթի և սպորտի նախարարություն</p> <p>Բարձր տեխնոլոգիական արդյունաբերության նախարարություն</p> <p>Տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարություն</p> <p>Կադաստրի կոմիտե</p> <p>Հայաստանի ազգային ագրարային համալսարան (համաձայնությամբ)</p>	<p>2022-2026թթ. ավարտը 2026թ. դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ</p>	<p>Ֆինանսավորումն ըստ ՀՀ կառավարության կողմից հաստատված ծրագրի կամ դրամաշնորհներ, դրնոր կազմակերպություններ</p>

			մշակում և ներդրում, գիտելիքահենք գյուղատնտեսության խթանում, 2023թ. կարճաժամկետ վերապատրաստումներ՝ շուրջ 500 գյուղատնտեսությունում տնտեսավարողների մասնակցությամբ			
10	Զբոսաշրջության զարգացում Տարեկան 2.5 մլն զբոսաշրջիկի այցելություն, 20 զբոսաշրջային կլաստերների զարգացում, 50 պատմամշակութային օբյեկտների վերականգնում	10.1 «Զբոսաշրջության մասին» ՀՀ օրենքի և օրենքի ընդունումից բխող մի շարք իրավական ակտերի նախագծի մշակում և իրականացում	Բարեփոխված իրավական համակարգի միջոցով ծառայությունների որակի բարելավում (զբոսավարների և ուղեկցորդների սերտիֆիկացում, ՀՏՕ-ների որակավորում, զբոսաշրջային գործունեության սուբյեկտների հաշվառում և այլն) սպառողի իրավունքների պաշտպանության ապահովում, զբոսաշրջության ոլորտի վարչական ռեգիստրի ներդրում		2021-2022թթ., ավարտը 2022 թ. հուլիսի 3-րդ տասնօրյակ 2023-2024թթ., ավարտը 2024թ հոկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ Իրավական կատերի հաստատումը «Զբոսաշրջության մասին» ՀՀ օրենքի հաստատումից հետո 1 տարվա ընթացքում	Ֆինանսավորումն ըստ ՀՀ կառավարության կողմից հաստատված ծրագրի
		10.2 «Հայաստանի զբոսա- շրջության 2022-2030 թթ. ռազմավարությանը հավանություն տալու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագծի հաստատում և իրագործում	Հայաստանի զբոսաշրջության զարգացման ռազմավարական գործողությունների ծրագիր/ժամանակացույց Նոր զբոսաշրջային բրենդի մշակում և նոր առաջարկների ծնավորում		2022 թ., դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	Ֆինանսավորումն ըստ ՀՀ կառավարության կողմից հաստատված ծրագրի

		<p>10.3 Ջրոսաշրջային տվյալների հավաքագրում և թվայնացում</p> <p>Հայաստանի սահմանային անցման կետերում միջազգային այցելությունների վերաբերյալ ընտրանքային երրորդ հետազոտության իրականացման առաջարկի ներկայացում ՀՀ վիճակագրական կոմիտեին՝ 2023 թվականի վիճակագրական ծրագրում ներառելու նպատակով: Այդ հետազոտության ֆինանսավորման հարցում օժանդակության ցուցաբերում Սատելիտային հաշիվների համակարգի ներդրման մեկնարկ</p>	<p>Տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարություն</p> <p>Միգրացիոն ծառայություն</p> <p>Վիճակագրական կոմիտե</p>	<p>Հետազոտության դաշտային աշխատանքների մեկնարկը 2023 թվականի հունվար, ավարտը՝ 2023թ, դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ: Հետազոտության ֆինանսավորման հատկացման սկիզբը՝ 2022 թվականի հունիսի 3-րդ տասնօրյակ</p>	<p>Ֆինանսավորումն ըստ ՀՀ կառավարության կողմից հաստատված ծրագրի երրորդ հետազոտությունն իրականացվելու է վարկային միջոցների հաշվին</p>
		<p>10.4 Ներքին զբոսաշրջության զարգացում</p> <p>Պետության կողմից սոցիալական փաթեթի շրջանակներում իրականացվող ծառայությունների համակարգման էլեկտրոնային համակարգի ներդրում Ներքին զբոսաշրջության տարեկան 30% աճ</p>	<p>Բարձր տեխնոլոգիական արդյունաբերության նախարարություն</p>	<p>2022թ., սեպտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ</p>	<p>Ֆինանսավորումն ըստ ՀՀ կառավարության կողմից հաստատված ծրագրի Դրամաշնորհներ, դոնոր կազմակերպություններ</p>
		<p>10.5 Ներգնա զբոսաշրջության զարգացում</p> <p>Միջազգային զբոսաշրջիկների թվի ավելացում՝ տարեկան միջինը 10 % չափով՝ հետևյալի միջոցով տարեկան առնվազն 3 նոր շուկաներում մարքեթինգային</p>	<p>Քաղաքացիական ավիացիայի կոմիտե</p> <p>Առողջապահության նախարարություն</p>	<p>2021-2026թթ., ավարտը՝ 2026թ. դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ</p>	<p>Ֆինանսավորումն ըստ ՀՀ կառավարության կողմից հաստատված ծրագրի</p>

		<p>միջոցառում՝ ուղղված նոր ավիաընկերությունների ներգրավմանը</p> <p>Տարեկան առնվազն 5 զբոսաշրջային շուկայում խթանման միջոցառումներ, տարեկան՝ 3-5 միջազգային զբոսաշրջային ցուցահանդեսներ, 3-5 ճանաչողական այցեր 3-5 շնորհանդեսներ 3 հայտնի ճամփորդական պարբերականներում հոդվածներ, 5000 հատ գովազդատեղեկատվական նյութեր,</p> <p>Պաշտոնական զբոսաշրջային նոր կայք</p> <p>ՀՀ մարզերում առնվազն 10 փառատոն և տոնակատարություն առնվազն 5 զբոսաշրջային տեղեկատվական կենտրոնների գործունեության ապահովման աջակցություն Հայաստանի՝ որպես տարածաշրջանային բժշկական և առողջարանային առաջարկների բազա</p>			
--	--	---	--	--	--

		<p>10.6 Օտարերկրյա պետությունների, տարածաշրջանային և միջազգային կազմակերպությունների հետ համագործակցություն</p>	<p>ՄԱԿ ԶՀԿ Եվրոպայի տարածաշրջանային հանձնաժողովի 67-րդ նիստի կայացում</p> <p>Յուրաքանչյուր տարի առնվազն մեկ զբոսաշրջային ոլորտի միջազգային նշանակության միջոցառում, կոնֆերանս</p>	<p>Արտաքին գործերի նախարարություն</p>	<p>2022թ, նոյեմբերի 3-րդ տասնօրյակ</p> <p>2021-2026թթ, ավարտը՝ 2026թ. դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ</p>	<p>Ֆինանսավորումն ըստ ՀՀ կառավարության կողմից հաստատված ծրագրի</p>
		<p>10.7 Զբոսաշրջային ծառայությունների որակի բարելավում</p>	<p>Զբոսաշրջային ստանդարտների և ծառայությունների որակի համակարգի ներդրում Հյուրընկալության ոլորտի աշխատողների համար վերապատրաստման հասանելիության ապահովում մարզերում</p> <p>Արկածային զբոսաշրջություն իրականացնողների համար միջազգայնորեն ճանաչված սերտիֆիկացման ապահովում</p> <p>Տարեկան -առնվազն 3 դասընթաց, -առնվազն 50 վերապատրաստված մասնագետ</p>		<p>2022-2026թթ, ավարտը՝ 2026թ. դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ</p>	<p>Ֆինանսավորումն ըստ ՀՀ կառավարության կողմից հաստատված ծրագրի</p>
		<p>10.8 Զբոսաշրջային ենթակառուցվածքների զարգացում, «Զբոսաշրջային գյուղ», «Զբոսաշրջային կենտրոն» հայտարարելու մասին ՀՀ կառավարության որոշման նախագծերի հաստատում</p>	<p>«Տեղական տնտեսությունների և ենթակառուցվածքների զարգացում» Համաշխարհային բանկի վարկային ծրագրի իրականացման շրջանակներում 2023 թվականին կմեկնարկեն</p>	<p>Տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարություն</p> <p>«Հայաստանի տարածքային զարգացման</p>	<p>2021-2024թթ, ավարտը՝ 2024թ. դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ</p> <p>2022-2026թթ, ավարտը</p>	<p>Ֆինանսավորումն ըստ ՀՀ կառավարության կողմից հաստատված ծրագրի</p>

			<p>-Գյումրու 5 բաղադրիչների շինարարական աշխատանքները, -Ջերմուկի 5 բաղադրիչների շինարարական աշխատանքները, -Հայաստանի սահմանային անցման կետերում միջազգային այցելությունների վերաբերյալ ընտրանքային երրորդ հետազոտության աշխատանքները , - կավարտվեն 6 ենթածրագրերի շինարարական աշխատանքները: 20 զբոսաշրջային կլաստերի, այդ թվում Արենի հանգույցի, զարգացում</p> <p>50 պատմամշակութային հուշարձանի վերականգնում.</p> <p>Ագրոտուրիզմի զարգացում, մասնավորապես գաստրոբակերի և գինետների ծրագրերի իրականացում</p> <p>Առնվազն 20 նոր ագրոտուրիստական օբյեկտ</p> <p>Զբոսաշրջային այցելավայրերի և հարակից տարածքների կառավարման համակարգի ներդրում (գերատեսչությունների պատասխանատվությունների և</p>	<p>հիմնադրամ» (համաձայնությամբ)</p> <p>Կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարություն</p> <p>Քաղաքաշինության կոմիտե</p>	<p>2026թ. դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ</p> <p>Իրավական ակտերի հաստատման ժամկետը 2023թ. հունիսի 3-րդ տասնօրյակ</p>	
--	--	--	---	---	--	--

		<p>պարտականությունների հստակեցում) առնվազն 50 այցելավայրում</p> <p>Զբոսաշրջության դիվերսիֆիկացում (նոր զբոսաշրջային ուղղությունների ու պրոդուկտների ստեղծում), առնվազն մեկ նոր առաջարկ ամեն մարզում</p> <p>Առնվազն 20 զբոսաշրջային օբյեկտներում զբոսաշրջային առաջարկի բովանդակային հագեցում, ներառյալ գաստրո ու մշակութային փառատոների և այլ միջոցառումների սատարմամբ, այդ թվում Դաշտատեմի ամրոցում Յարխուշտայի ամենամյա փառատոն</p>			
--	--	--	--	--	--

11	Որակի ենթակառուցվածքի համակարգի զարգացում	11.1 Կանոնակարգվող ոլորտներում լաբորատոր կարողությունների զարգացում, մասնավորապես, գործող փորձարկման լաբորատորիաներում որոշ ուղղություններով համապատասխան սարքավորումներով հագեցվածության ապահովում և վերազինում, ՀՀ-ում բացակա լաբորատոր կարողությունների ձևավորում:	Կանոնակարգվող ոլորտներում արտադրանքի անվտանգության ցուցանիշներով լաբորատոր փորձարկումների իրականացում 2023թ. նավթամթերքի ոլորտում գործող 1 փորձարկման լաբորատորիայի վերազինում, ժամանակակից սարքավորումներով հագեցվածության ապահովում, տեխնիկական կանոնակարգով սահմանված պահանջներին համապատասխան փորձարկումների իրականացում: Համապատասխանության գնահատման մարմինների գործունեության շրջանակի (ոլորտների) ընդլայնում, ոլորտային նոր կարողությունների ձևավորում, արտադրանքի համապատասխանության	Վարչապետի աշխատակազմի տեսչական մարմինների աշխատանքների համակարգման գրասենյակ	2022-2026 թթ, ավարտը՝ 2026թ. դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ	Ֆինանսավորումն ըստ ՀՀ կառավարության կողմից հաստատված ծրագրի Վարկային կամ դրամաշնորհայի ն միջոցներ Օրենքով չարգելված այլ միջոցներ
----	---	---	--	--	--	---

		<p>գնահատման գործընթացի ամբողջ ծավալով ապահովում, արտադրանքի շուկայահանմանն ուղղված բիզնեսի ֆինանսական ծախսերի և ժամկետների նվազեցում</p> <p>Պետական բյուջե ֆինանսական մուտքերի ավելացում, նոր աշխատատեղերի ստեղծում</p> <p>Միջազգային պայմանագրերով նախատեսված պարտավորությունների շրջանակներում (այդ թվում՝ ԵԱՏՄ անդամ պետությունների համար)</p> <p>համապատասխանության գնահատման գործընթացի ապահովում</p>				
	<p>11.2 Արդյունաբերական չափագիտական կարողությունների ձևավորում և զարգացում՝ տրամաչափարկման լաբորատորիաների ձևավորում, գործարկում և զարգացում</p>	<p>Տրամաչափարկման լաբորատորիաների կողմից տրամաչափարկման աշխատանքների իրականացում՝ նախադրյալներ ստեղծելով գիտական չափագիտության զարգացման, իրականացվող փորձարկումների հավաստիության, չափումների ճշտության համար</p>	<p>Տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարություն</p> <p>Բարձր տեխնոլոգիական արդյունաբերության նախարարություն</p>	<p>2022-2026թթ ավարտը՝ 2026թ. դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ</p>	<p>Ֆինանսավորումն ըստ ՀՀ կառավարության կողմից հաստատված ծրագրի</p> <p>Վարկային միջոցներ, դոնոր կազմակերպություններ</p>	

		<p>2022 թվականին զանգվածի և հարակից մեծությունների, ջերմային չափումների և հարակից մեծությունների տրամաչափարկման լաբորատորիաների ստեղծում, հավատարմագրման ապահովում և գործարկում:</p> <p>2023 թվականին գծային (անկյունագծային) տրամաչափարկման լաբորատորիայի ստեղծում</p> <p>2024-2026թթ. ուժի և հարակից մեծությունների, քիմիական մեծությունների, էլեկտրական մեծությունների, գծային (անկյունագծային) տրամաչափարկման լաբորատորիաների ստեղծում</p> <p>2023-2026 թթ. շարունակաբար ուղղանկյուն արդյունաբերության, առողջապահության, էներգետիկայի, բնապահպանության, գյուղատնտեսության, հանքարդյունաբերության, շինարարության, մետաղամշակման, գործիքաշինության</p>			<p>Օրենքով չարգելված այլ միջոցներ</p>
--	--	--	--	--	---

		<p>ոլորտներում, գազալցակայաններում, հավատարմագրված փորձարկման լաբորատորիաներում ճշգրիտ և միջազգային մակարդակով հետևելի չափումների իրականացում</p> <p>2023-2026 թթ. շարունակաբար Ստանդարտացման և չափագիտության ազգային մարմնի կազմում նոր ստեղծվող, միջազգային ճանաչում ունեցող տրամաչափարկման լաբորատորիաների ստեղծում և գործարկում, միջլաբորատոր համեմատություններին մասնակցության ապահովում, մասնագիտական որակավորման ծրագրերին և CMC տվյալների հրապարակում Չափի և կշռի միջազգային բյուրոյի տվյալների բազայում՝ հանդիսանալով չափումների միասնականության ապահովման ոլորտում ազգային և միջազգային մակարդակներում կապող կամուրջ, ազգային չափանմուշների տրամաչափարկում այլ երկրների չափագիտության ազգային ինստիտուտի</p>			
--	--	--	--	--	--

		<p>չափանմուշների հետ՝ ապահովելով միջազգային և տարածաշրջանային կազմակերպությունների հետ չափագիտության ազգային մարմնի անդամակցություն, միջազգային ստանդարտներին համապատասխան տրամաչափարկման աշխատանքների իրականացում՝ բավարարելով վերը թվարկված ոլորտներում ներկա տեղական պահանջարկը:</p> <p>Արտադրվող, արտահանվող մրցունակ արտադրանքի առկայություն</p> <p>2022-2026թթ շարունակաբար ՀՀ-ում բազմաթիվ ոլորտներում կիրառվող չափման միջոցների, սարքավորումների ճշգրտության և չափագիտական անկախության/հետևելիության ապահովում, ճշգրիտ փորձարկումների իրականացում:</p>			
	<p>11.3 Համապատասխանության գնահատման և հավատարմագրման կարողությունների զարգացում՝ թիրախ</p>	<p>2022թ. հավատարմագրման եվրոպական փորձագետների կողմից հավատարմագրման ազգային մարմնի կարողությունների սիմուլյացիոն գնահատումների իրականացում, արդյունքում ուղղիչ</p>	<p>Բարձր տեխնոլոգիական արդյունաբերության ՀՀ ֆինանսների նախարարություն</p>	<p>2022-2026թթ ավարտը՝ 2026թ. դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ</p>	<p>Ֆինանսավորումն ըստ ՀՀ կառավարության կողմից հաստատված ծրագրի Վարկային կամ</p>

		<p>սահմանելով հավատարմագրման ազգային մարմնի միջազգային ճանաչմանն ուղղված բազմակողմ ճանաչման համաձայնագրերի կնքումը տարածաշրջանային և միջազգային հավատարմագրման կազմակերպությունների հետ (EA, ILAC, IAF):</p>	<p>գործողությունների ապահովում, միջազգային 17011 ստանդարտի պահանջներն ապահովող ներքին ընթացակարգերի մշակում և հաստատում:</p> <p>2022թ. «Հավատարմագրման մասին» օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» օրենքի մշակում և ընդունում կառավարության կողմից, 2023թ . հաստատում Ազգային ժողովի կողմից:</p> <p>2023թ. հավատարմագրման ազգային մարմնի միջազգային ճանաչմանն ուղղված հայտի ներկայացում հավատարմագրման եվրոպական կազմակերպությանը (EA):</p> <p>-2022-2024թ. հավատարմագրման ազգային մարմնի կարողությունների զարգացում՝ 2024-2025թթ. հավատարմագրման ոլորտում միջազգային և տարածաշրջանային հավատարմագրման համակարգերին ինտեգրում</p>	<p>ՀՀ արտաքին գործերի նախարարություն</p>	<p>դրամաշնորհային միջոցներ, դոնոր կազմակերպություններ</p> <p>Օրենքով չարգելված այլ միջոցներ</p>
--	--	--	---	--	---

			<p>2022-2026թթ. շարունակական հավատարմագրման գործընթացի մատչելիության, թափանցիկության ապահովում, գործընթացի արդյունավետության բարձրացում, հավատարմագրման ենթակա նոր ոլորտների ներգրավում՝ օրենսդրական կարգավորումների սահմանմամբ:</p> <p>2023-2026թթ ՀՀ -ում հավատարմագրման գործընթացի էլեկտրոնային համակարգի ներդրում և գործարկում, համապատասխանության գնահատման մարմինների կարողությունների շարունակական զարգացում</p> <p>2025-2026թթ. շուկա մուտք գործող արտադրանքի և որակյալ ծառայությունների ապահովում, գործարար միջավայրի համար համապատասխանության գնահատման աշխատանքների իրականացման համար պահանջվող ժամանակի և ֆինանսական ռեսուրսների կրճատում՝ ԵՄ և երրորդ</p>			
--	--	--	--	--	--	--

			<p>երկրներում հայրենական արտադրանքի արտահանման ծավալների աճ և մրցունակության բարձրացում:</p>			
		<p>11.4 ՀՀ-ում գործող տեխնիկական կանոնակարգերի, համապատասխանության գնահատման ընթացակարգերի և ստանդարտների վերանայում, ԵԱՏՄ նոր մշակվող տեխնիկական կանոնակարգերի, համապատասխանության գնահատման ընթացակարգերի եւ ստանդարտների մշակմանը մասնակցություն, արտադրանքի անվտանգության ապահովման նպատակով նոր տեխնիկական կանոնակարգերի մշակում և համակարգում</p>	<p>ԵԱՏՄ շրջանակներում 2022թ. դեռևս չկանոնակարգվող, նիկոտին պարունակող նորարարական արտադրանքի մասով ԵԱՏՄ թվով 1 տեխնիկական կանոնակարգի նախագծի մշակում, հանրային քննարկման ապահովում, 2023թ . ԵԱՏՄ տեխնիկական կանոնակարգի ներպետական համաձայնեցման բոլոր ընթացակարգերի իրականացման ապահովում, վերջնական խմբագրության ապահովում, 2024թ. ԵՏՀ Խորհրդի կողմից հաստատում:</p> <p>2023-2026թթ. ընթացքում յուրաքանչյուր տարի գործող առնվազն 1 ՀՀ և առնվազն 12 ԵԱՏՄ տեխնիկական կանոնակարգերի կամ դրանց կիրարկումն ապահովող ստանդարտների, համապատասխանության գնահատման ընթացակարգերի վերանայում՝ տնտեսության և գիտության զարգացման պահանջներին համահունչ գործող առնվազն 1 ՀՀ և</p>	<p>Տեխնիկական կանոնակարգման ոլորտում կանոնակարգող բոլոր պետական կառավարման լիազոր մարմիններ</p> <p>Վարչապետի աշխատակազմի տեսչական մարմինների աշխատանքների համակարգման գրասենյակ Սննդամթերքի անվտանգության տեսչական մարմին</p> <p>Շուկայի վերահսկողության տեսչական մարմին</p> <p>ՀՀ քաղաքաշինության և հրդեհային տեսչական մարմին</p>	<p>2022-2026թթ. ավարտը՝ 2026թ. դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ</p>	<p>Ֆինանսավորումն ըստ ՀՀ կառավարության կողմից հաստատված ծրագրի Վարկային կամ դրամաշնորհային միջոցներ, դոնոր կազմակերպություններ</p> <p>Օրենքով չարգելված այլ միջոցներ</p>

			<p>առնվազն 12 ԵԱՏՄ իրավական կարգավորումների սահմանում, ոլորտի արդիականացում</p> <p>2023-2026թթ. մարդու առողջության և անվտանգության, շրջակա միջավայրի պահպանություն, անբարեխիղճ գործելակերպի կանխարգելում</p> <p>2023-2026թթ. ԵԱՏՄ շուկայում արտադրանքի շրջանառության շուրջ 95% ծավալ կազմող անվտանգ արտադրանքի շրջանառություն:</p>			
		<p>11.5 Որակի ենթակառուցվածքի համակարգի բաղակացուցիչ ոլորտների՝ բարեփոխման ռազմավարության մշակում և ՀՀ կառավարության կողմից հաստատում</p>	<p>2023թ. որակի ենթակառուցվածքի համակարգի երկարաժամկետ ռազմավարության մշակում, 2024թ. հունվարի 3-րդ տասնօրյակ հաստատում</p> <p>2022-2026թ. շարունակաբար ստանդարտացման, հավատարմագրման, չափումների միասնականության ապահովման, տեխնիկական կանոնակարգման, համապատասխանության գնահատման, սննդամթերքի անվտանգության և շուկայի վերահսկողության ոլորտների զարգացման հեռանկարային</p>	<p>Վարչապետի աշխատակազմի տեսչական մարմինների աշխատանքների համակարգման գրասենյակ</p> <p>Սննդամթերքի անվտանգության տեսչական մարմին</p> <p>Շուկայի վերահսկողության տեսչական մարմին</p>	<p>2022-2026թթ. ավարտը՝ 2026թ. դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ</p>	<p>Ֆինանսավորումն ըստ ՀՀ կառավարության կողմից հաստատված հայտերի</p> <p>Վարկային կամ դրամաշնորհային միջոցներ, դոնոր կազմակերպություններ</p> <p>Օրենքով չարգելված այլ միջոցներ</p>

			<p> ուղղվածության ապահովում, իրավական, ինստիտուցիոնալ կարողությունների հզորացում՝ համապատասխանեցում միջազգային պահանջներին, տարածաշրջանային, միջազգային կառույցներին ինտեգրվածության ապահովում 2024-2026թթ. </p> <p> ստանդարտացման, չափազիտության, հավատարմագրման ազգային համակարգի ինտեգրում համապատասխան միջազգային համակարգին/կառույցներին </p> <p> 2025-2026թթ. միջազգային ճանաչում ունեցող հավատարմագրման համակարգի ձեռքբերում </p> <p> 2025-2026թթ. համապատաս- խանության գնահատման հոսայի ծառայությունների մատուցում, միջազգայնորեն ճանաչելի ու միջազգային չափանիշներին հետևելի չափումներ, համապատասխանության գնահատման գործունեության վստահելի արդյունքներ </p> <p> 2025-2026թթ. շրջանառվող անվտանգության արտադրանքի </p>	<p> Պետական կառավարման լիազոր մարմիններ </p>		
--	--	--	---	--	--	--

			մրցունակության բարձրացում, պատշաճ վերահսկողություն:			
--	--	--	--	--	--	--

Կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարություն

NN	Նպատակ	Միջոցառումներ	Ակնկալվող արդյունք	Համակատարող	Ժամկետ	Ֆինանսավորման աղբյուր և կանխատեսվող չափ
1	2	3	4	5	6	7

Կրթություն

1.	Կրթության, մշակույթի և սպորտի ոլորտներում իրականացվող բարեփոխումների համապատասխանեցում հեռանկարային զարգացման ռազմավարական ուղղություններին	1.1 «ՀՀ կրթության՝ մինչև 2030 թվականը զարգացման պետական ծրագիրը հաստատելու մասին» ՀՀ օրենքի նախագծի ներկայացում ՀՀ վարչապետի աշխատակազմ	Հանրակրթության, նախնական մասնագիտական, միջին մասնագիտական, բարձրագույն կրթության ռազմավարական զարգացման նպատակները, բարեփոխումների ուղղությունները հստակեցված են		2022թ. մարտի 2-րդ տասնօրյակ	Ֆինանսավորում չի պահանջվում
		1.2 «Մշակույթի պահպանության, զարգացման և հանրահոշակման ռազմավարությունը հաստատելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագծի ներկայացում ՀՀ վարչապետի աշխատակազմ	Պետական ոչ առևտրային կազմակերպությունների գործունեության արդյունավետության բարձրացում, ֆինանսական միջոցների և մասնագիտական ռեսուրսների կենտրոնացում, մասնագիտական կարողությունների զարգացման համար նպաստավոր պայմանների ստեղծում, միջազգային		2022թ. հուլիսի 3-րդ տասնօրյակ	Ֆինանսավորում չի պահանջվում

			հարթակներում հայ մշակույթի ներկայացում և դիրքավորում			
		1.3 «Ֆիզիկական կուլտուրայի և սպորտի ոլորտների 2022-2030 թվականների ռազմավարությունը և ռազմավարությունների և գործողությունների պլանը հաստատելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագծի ներկայացում ՀՀ վարչապետի աշխատակազմ	Հայաստանի Հանրապետությունում մարզաձևերի ենթակառուցվածքների զարգացման, ակումբային սպորտի, զանգվածային, մանկապատանեկան և բարձրագույն նվաճումների սպորտի զարգացման նպատակները, բարեփոխումների ուղղությունները հստակեցված են		2022թ. նոյեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	Ֆինանսավորում չի պահանջում
2.	Ժամանակակից տեղեկատվական և հաղորդակցական տեխնոլոգիաների լայն կիրառում ուսուցման ու կրթության կառավարման համակարգերում	2.1 Պետական բյուջեից ֆինանսավորվող հանրակրթական ուսումնական հաստատությունների դասագրքերի պատվերի ձևավորման և բաշխման գործընթացների մասին ՀՀ ԿԳՄՍ նախարարի հրամանի ընդունում	Պետական բյուջեից ֆինանսավորվող հանրակրթական դասագրքերի պատվերի ձևավորման և բաշխման գործընթացները թափանցիկ են իրականացվում, վրիպակներն ու սխալները հասցված են նվազագույնի		2022թ. հունվարի 3-րդ տասնօրյակ	Ֆինանսավորում չի պահանջվում
		2.2 Ավարտական փաստաթղթերի թվայնացում	Ավարտական փաստաթղթերը տրամադրվում են էլեկտրոնային եղանակով՝ կրճատելով հատկացվող միջոցների և աշխատանքի համար ներգրավվող մարդկային ռեսուրսների ծավալը		2022 թվականի հունիսի 2-րդ տասնօրյակ	ՀՀ պետական բյուջեից լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջվում
		2.3 Առարկայական ուսուցիչների պակաս ունեցող դպրոցներում տվյալ առարկայի էլեկտրոնային	Աջակից դպրոցների կողմից իրականացվում է առարկայական ուսուցիչ խնդիր ունեցող դպրոցների	ՀՀ մարզպետարաններ	2022թ. օգոստոսի 3-րդ տասնօրյակ	ՀՀ պետական բյուջեից լրացուցիչ

	<p>ուսուցման համակարգի ներդրում, էլեկտրոնային ուսուցման գործիքների զարգացում</p>	<p>աշակերտական համակազմի համար տվյալ առարկայի էլեկտրոնային ուսուցում, էլեկտրոնային ուսուցման գործիքները կատարելագործված են</p>			<p>Ֆինանսավորում չի պահանջվում</p>
	<p>2.4 Ուսուցիչների վերապատրաստման և ատեստավորման գործընթացներին առնչվող վարչարարության թվայնացում</p>	<p>Ուսուցիչների ատեստավորման և վերապատրաստման գործընթացներին առնչվող վարչարարությունը կրճատված է, ընձեռում է ուսուցիչների՝ վերապատրաստող կազմակերպության ազատ ընտրության հնարավորություններ</p>		<p>2023թ. փետրվարի 3-րդ տասնօրյակ</p>	<p>ՀՀ պետական բյուջեից լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջվում</p>
	<p>2.5 Նախնական /արհեստագործական/ և միջին մասնագիտական կրթության /ՆՄՄԿ/ համակարգում թվային տեղեկատվական տեխնոլոգիաների կիրառման հնարավորությունների ստեղծում, մեխանիզմների մշակում</p>	<p>-ՆՄՄԿ համակարգում տեղեկատվական տեխնոլոգիաների կիրառման բնագավառների վերաբերյալ առկա է ուսումնասիրություն: -ՆՄՄԿ իրականացնող ուսումնական հաստատություններում կիրառվում են տեղեկատվական տեխնոլոգիաներ կառավարման և կազմակերպչական գործընթացներում</p>	<p>Էկոնոմիկայի նախարարություն</p>	<p>2023թ. սեպտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ</p>	<p>ՀՀ պետական բյուջեից լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջվում</p>
	<p>2.6 Բարձրագույն կրթության մակարդակում ժամանակակից տեղեկատվական և հաղորդակցության տեխնոլոգիաների (S<S) կիրառմամբ կրթության</p>	<p>Վարչարարության և կոռուպցիոն ռիսկերի կրճատում: Բուհերում կրթության կազմակերպման գործընթացն ու կառավարումն իրականացվում է թվային հարթակի և առկա գործիքակազմի միջոցով</p>	<p>Բարձր տեխնոլոգիական արդյունաբերության նախարարություն</p>	<p>2025 թ. հունիսի 3-րդ տասնօրյակ</p>	<p>Օրենքով չարգելված այլ աղբյուրներ</p>

		կազմակերպման գործընթացի արդիականացում՝ թվային հարթակի ներդրմամբ		ՀՀ էկոնոմիկայի նախարարություն		
		2.7 Բուհերում դասապրոցեսի կազմակերպման գործընթացների էլեկտրոնային հարթակների մշակման և ներդրման մասին ՀՀ ԿԳՄՍ նախարարի հրամանի ընդունում	Բուհերում ներդրված է դասապրոցեսի կազմակերպման մշակված էլեկտրոնային հարթակ	Բարձր տեխնոլոգիական արդյունաբերության նախարարություն	2025թ. նոյեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	Օրենքով չարգելված այլ աղբյուրներ
		2.8 Կրթության կառավարման տեղեկատվական համակարգի ամբողջական ներդրում կրթության բոլոր մակարդակներում	Կրթության կառավարման տեղեկատվական համակարգում առկա է համապարփակ տեղեկություն կրթության բոլոր մակարդակների մասով	Բարձր տեխնոլոգիական արդյունաբերության նախարարություն	2026թ. նոյեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	ՀՀ պետական բյուջեից լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջվում
3.	Նախադպրոցական կրթության մատչելիության ընդլայնում՝ 3-5 տարեկան երեխաների ընդգրկվածությունը հասցնելով 85 տոկոսի	3.1 Առնվազն 500 մանկապարտեզի և նախակրթարանի կառուցման, հիմնանորոգման և վերանորոգման համար հաստատությունների՝ ցանկում ընդգրկման չափանիշների և մեթոդաբանության մշակում	Կազմված են կառուցման, հիմնանորոգման և վերանորոգման ցանկում ընդգրկման չափանիշներն ու մեթոդաբանությունը	Տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարություն, ՀՀ քաղաքաշինության կոմիտե	2021թ. նոյեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	Ֆինանսավորում չի պահանջվում
		3.2 Նախադպրոցական կրթական ծրագրերի բովանդակային վերանայում. «Նախադպրոցական կրթական ծրագրերը հաստատելու մասին» ՀՀ ԿԳՄՍ նախարարի հրամանի ընդունում	Նախադպրոցական կրթության պետական նոր չափորոշից բխող՝ վերանայված, արդիականացված և արդի պահանջներին համապատասխանեցված նախադպրոցական ծրագրերով երեխաների կրթության և զարգացման գործընթացի իրականացում		2021թ. նոյեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	Ֆինանսավորում չի պահանջվում

		<p>3.3 ՀՀ կառավարության 2021 թվականի հուլիսի 15-ի «Նախադպրոցական ուսումնական հաստատությունների՝ պետական բյուջեից մեկ սանի հաշվարկով ֆինանսավորման կարգը, այդ թվում՝ կրթության և զարգացման առանձնահատուկ պայմանների ապահովման համար անհրաժեշտ ֆինանսավորման բարձրացված չափաքանակը սահմանելու մասին» N 1169-Ն որոշման գործարկում</p>	<p>Բյուջեից մեկ սանի հաշվարկով ֆինանսավորման կարգը գործարկվում է, որի արդյունքում նախադպրոցական ուսումնական հաստատություններում երեխաների ընդգրկվածությունը մեծացել է, այդ թվում՝ սոցիալապես անապահով ընտանիքների երեխաների</p>		<p>2022 թ.-ի սեպտեմբերի 1-ից</p>	<p>ՀՀ պետական բյուջե 1146 հանրակրթության ծրագրի «12013. Սոցիալական որոշ խմբերի 1.5-5 տարեկան երեխաների նախադպրոցական կրթության ապահովում» բյուջետային ծրագրի բյուջետային ընդհանուր հատկացումների շրջանակում 2022թ. 237.0 մլն դրամ 2023թ. 2945.8 մլն դրամ</p>
		<p>3.4 Մշակված չափանիշների համաձայն վերանորոգման, հիմնանորոգման և կառուցման ենթակա հաստատությունների ընտրություն և վերջնական ցանկը հաստատելու մասին ՀՀ կառավարության որոշման նախագծի ներկայացում</p>	<p>Մշակված չափանիշների համաձայն իրականացված է վերանորոգման, հիմնանորոգման և կառուցման ենթակա հաստատությունների ընտրություն և վերջնական ցանկը հաստատված է՝ ներառյալ ՀՀ վարչապետի նախընտրական խոստումներում նշված նախադպրոցական հաստատությունները (Նորակերտ համայնք)</p>	<p>ՀՀ տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարություն, ՀՀ քաղաքաշինության կոմիտե</p>	<p>2022թ. հունվարի 3-րդ տասնօրյակ</p>	<p>Ֆինանսավորում չի պահանջվում</p>

		3.5 Նոր չափորոշին և առարկայական ծրագրերին համապատասխան՝ անհրաժեշտ գույքի և սարքավորումների ցանկի վերանայում և ներկայացում ՀՀ վարչապետի աշխատակազմ	Վերանայված է անհրաժեշտ գույքի և սարքավորումների ցանկը, որոնք կնպաստեն նոր չափորոշիչների ներդրմանը և ուսուցման արդյունավետ գործընթացին		2022թ. նոյեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	Ֆինանսավորում չի պահանջվում
		3.6 Ցանկում ընդգրկված հաստատություններում շինարարական աշխատանքների իրականացում, հաստատությունները անհրաժեշտ գույքով և սարքավորումներով հագեցում:	Ցանկում ընդգրկված հաստատություններում իրականացված են շինարարական աշխատանքները և հագեցված են անհրաժեշտ գույքով և սարքավորումներով	Տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարություն, Քաղաքաշինության կոմիտե	2026թ. նոյեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	ՀՀ պետական բյուջե, 3.275.966 հազ. ՀՀ դրամ, օրենքով չարգելված այլ աղբյուրներ
		3.7 Նախադպրոցական այլընտրանքային ծախսարդյունավետ մոդելների ներդրում	Ստեղծված են նախադպրոցական այլընտրանքային ծախսարդյունավետ հաստատություններ՝ տվյալ համայնքում ապահովելով նախադպրոցական տարիքի երեխաների ընդգրկումը հաստատություններում և նպաստում է կրթության իրացմանը՝ 2023-2026թթ. տարեկան առնվազն 7 հաստատություն		2021-2026 թ. նոյեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	ՀՀ պետական բյուջե, Յուրաքանչյուր տարի 77.5 մլն դրամ օրենքով չարգելված այլ աղբյուրներ
4.	Անցում համընդհանուր ներառման՝ հանրապետության բոլոր	4.1 Նախադպրոցական տարիքի կրթության և զարգացման առանձնահատուկ	Մշակված է նախադպրոցական տարիքի կրթության և զարգացման առաձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող		2021թ. դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ	Ֆինանսավորում չի պահանջվում,

	<p>նախադպրոցական հաստատություններում</p>	<p>պայմանների կարիք ունեցող երեխաների գնահատման գործիքակազմի մշակում և հաստատում Կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարի հրամանով</p>	<p>երեխաների գնահատման գործիքակազմը՝ համաձայն պահանջվող չափանիշների</p>			<p>օրենքով չարգելված այլ աղբյուրներ</p>
		<p>4.2 ՀՀ Սյունիքի, Լոռու, Տավուշի մարզերում և Երևան քաղաքում անցում համընդհանուր ներառման</p>	<p>Սյունիքի, Լոռու, Տավուշի մարզերում և Երևանում գործող նախադպրոցական բոլոր հաստատություններն անցել են համընդհանուր ներառման</p>	<p>Սյունիքի, Լոռու, Տավուշի մարզպետարաններ և Երևանի քաղաքապետարան (համաձայնությամբ)</p>	<p>2022թ. սեպտեմբերի 1-ին տասնօրյակ</p>	<p>ՀՀ պետական բյուջե «1193 Համընդհանուր ներառական կրթության համակարգի ներդրում» բյուջետային ծրագրի բյուջետային ընդհանուր հատկացումների շրջանակում 2022թ. 3,234,341.3 հազ. դրամ</p>
		<p>4.3 ՀՀ Արարատի, Կոտայքի, Շիրակի, Գեղարքունիքի, Արագածոտնի, Վայոց ձորի, Արմավիրի մարզերում անցում համընդհանուր ներառման</p>	<p>Արարատի, Կոտայքի, Շիրակի, Գեղարքունիքի, Արագածոտնի, Վայոց ձորի, Արմավիրի մարզերում գործող բոլոր նախադպրոցական հաստատությունները անցել են համընդհանուր ներառման</p>	<p>Արարատի, Կոտայքի, Շիրակի, Գեղարքունիքի, Արագածոտնի, Վայոց ձորի, Արմավիրի մարզ-պետարաններ</p>	<p>2023թ. սեպտեմբերի 1-ին տասնօրյակ</p>	<p>ՀՀ պետական բյուջե 2023թ. «1193 Համընդհանուր ներառական կրթության համակարգի ներդրում» բյուջետային</p>

					ծրագրի ընդհանուր հատկացումների շրջանակում 4,278,516.4 հազ.դրամ	
5.	Ուսուցիչ-դաստիարակների աշխատանքային առաջխաղացման, շարունակական մասնագիտական զարգացման վարձատրության փոխկապակցված մեխանիզմի ներդրում	և	5.1 «Նախադպրոցական կրթության մասին» ՀՀ օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» ՀՀ օրենքի նախագծի ներկայացում ՀՀ վարչապետի աշխատակազմ	Մանկավարժների աշխատանքային առաջխաղացման, շարունակական մասնագիտական զարգացման և վարձատրության շարունակական բարձրացման փոխկապակցված մեխանիզմի օրենսդրությամբ ամրագրված են	2022 թ. նոյեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	Ֆինանսավորում չի պահանջվում
		5.2 «Նախադպրոցական ուսումնական հաստատության մանկավարժական աշխատողների ընտրության (նշանակման) կարգը հաստատելու մասին» և «Նախադպրոցական ուսումնական հաստատության տնօրենների և մանկավարժական աշխատողների վերապատրաստման կարգերը հաստատելու մասին» ՀՀ ԿԳՄՍ նախարարի հրամանների ընդունում	Ներդրված են տնօրենների և մանկավարժական աշխատողների մասնագիտական որակների զարգացմանը, ուսումնական գործընթացի պլանավորման, կազմակերպման և հետադարձ վերլուծության արդյունավետության բարձրացման մեխանիզմներ		2021 թվականի նոյեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	Ֆինանսավորում չի պահանջվում
		5.3 Նախադպրոցական ուսումնական հաստատության տնօրենների և	Իրականացվել են նախադպրոցական ուսումնական հաստատության		2022թ. մայիսի 3-րդ տասնօրյակ	ՀՀ պետական բյուջե, «1192 Կրթության

		մանկավարժական աշխատողների վերապատրաստումների մեկնարկ	տնօրենների մանկավարժական աշխատողների վերապատրաստումներ, 2023-2026թթ. տարեկան շուրջ 180 տնօրեն, 1500 մանկավարժական աշխատող		2026թ. նոյեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	որակի ապահովում» բյուջետային ծրագրի 11006 «Կրթության բովանդակային սպասարկում» միջոցառման ընդհանուր հատկացումների շրջանակում, Օրենքով չարգելված այլ աղբյուրներ
6.	Համընդհանուր հասանելի և մատչելի սովորողակենտրոն հանրակրթական միջավայրի ստեղծում	6.1. Հանրակրթության պետական չափորոշիչների փորձարկման նպատակով Տավուշի մարզի բոլոր դպրոցներում բնագիտական և S<S լաբորատորիաների ստեղծում	Տավուշի մարզի բոլոր դպրոցներում առկա են անհրաժեշտ ենթակառուցվածքները նոր չափորոշիչներով առարկայական ուսուցումն ապահովելու նպատակով		2023թ. հունիսի 3-րդ տասնօրյակ	Օրենքով չարգելված այլ աղբյուրներ
		6.2 Չափորոշիչների ներդրման համար շուրջ 1400 դպրոցներում անհրաժեշտ բնագիտական և S<S լաբորատորիաների ստեղծում	ՀՀ բոլոր դպրոցներում առկա են հանրակրթության նոր չափորոշիչներով ուսուցման համար անհրաժեշտ լաբորատոր ենթակառուցվածքները		2026թ. սեպտեմբերի 1-ին տասնօրյակ	Օրենքով չարգելված այլ աղբյուրներ
		6.3 Հանրակրթական դպրոցներում տարածաշրջանային լեզուների ուսուցման կազմակերպում	ՀՀ տարբեր դպրոցներում տարածաշրջանային լեզուների ուսուցման գործընթացի մեկնարկը տրված է	ՀՀ տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարություն, Երևանի քաղաքապետարան (համաձայնությամբ)	2022թ. սեպտեմբերի 1-ին տասնօրյակ	Ֆինանսավորում չի պահանջվում

		<p>6.4 ՀՀ բոլոր դպրոցներում հանրակրթության պետական չափորոշիչների ներդրում</p>	<p>Չափորոշիչների փորձարկման արդյունքների հիման վրա լրամշակված և հաստատված չափորոշիչները ներդրված են ՀՀ բոլոր դպրոցներում</p>		<p>2026թ. սեպտեմբերի 1-ին տասնօրյակ</p>	<p>ՀՀ պետական բյուջե, «1192 Կրթության որակի ապահովում» բյուջետային ծրագրի 11006 «Կրթության բովանդակային սպասարկում» միջոցառման ընդհանուր հատկացումների շրջանակում, օրենքով չարգելված այլ աղբյուրներ</p>
		<p>6.5 ՀՀ բոլոր դպրոցները հանրակրթության պետական չափորոշիչներին համապատասխան նոր դասագրքերով ապահովում</p>	<p>ՀՀ բոլոր դպրոցները ապահովված են հանրակրթության պետական չափորոշիչներին համապատասխան նոր դասագրքերով</p>		<p>2026թ. սեպտեմբերի 1-ին տասնօրյակ</p>	<p>ՀՀ պետական բյուջե 1146 հանրակրթության ծրագրի «11016 Կրթական հաստատությունների աշակերտներին դասագրքերով և ուսումնական գրականությամբ ապահովում» միջոցառման ընդհանուր հատկացումների շրջանակում,</p>

					1,1 մլրդ ՀՀ դրամ տարեկան օրենքով չարգելված այլ աղբյուրներ
	6.6 Սովորողների մոտ մեղիագրագիտության հմտությունների զարգացում	Հասարակագիտական առարկաների՝ չափորոշով սահմանված վերջնարդյունքի հիման վրա սովորողների մոտ բարելավվել է մեղիագրագիտության մակարդակը, 2023թ.-10-րդ դասարանի սովորողների մոտ կապահովվեն հասարակագիտություն առարկայական ծրագրում ներառված մեղիագրագիտությանը վերաբերող վերջնարդյունքները 2024թ. -11-րդ դասարանի սովորողների մոտ կապահովվեն հասարակագիտություն առարկայական ծրագրում ներառված մեղիագրագիտությանը վերաբերող վերջնարդյունքները		2022-2024 . հունիսի 3-րդ տասնօրյակ	ՀՀ պետական բյուջեից լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջվում
	6.7 Դպրոցներում մասնագիտական կողմնորոշման ինստիտուտի ներդրում	ՀՀ բոլոր դպրոցներում ստեղծված են մասնագիտական կողմնորոշման խմբակներ: Մասնագիտական կողմնորոշում իրականացնող մանկավարժները վերապատրաստված են:		2026 թվականի սեպտեմբերի 1-ին տասնօրյակ	ՀՀ պետական բյուջեից լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջվում

			<p>Մասնագիտական կողմնորոշման հարցում, ծնողներն ստանում են համապատասխան տեղեկատվություն, սովորողները կատարում են իրազեկված ընտրություն:</p> <p>Հանրակրթական, բուհական և մասնավոր համակարգի միջև ստեղծված է արդյունավետ համագործակցային կապ</p>			
		<p>6.8 Հավասարապես հասանելի, ներառական և որակյալ կրթություն բոլոր երեխաների համար ապահովելու շրջանակում հանրակրթական ուսումնական հաստատությունների ռեսուրս-սենյակների վերանորոգում և կահավորում, տարածքային մանկավարժական աջակցության կենտրոնների վերազինում</p>	<p>27 հանրակրթական ուսումնական հաստատությունների ռեսուրս-սենյակները վերանորոգված և կահավորված են, 3 ՏՄԱԿ-ներ վերանորոգված և ապահովված են անհրաժեշտ գույքով</p>		<p>2023թ. ապրիլի 1-ին տասնօրյակ</p>	<p>«Հ պետական բյուջե և ԱՄՆ ՄՁԳ, 2021-2023 թթ. 380.7. մլն ՀՀ դրամ</p>
7.	<p>Ուսուցիչների մասնագիտական շարունակական զարգացման և աշխատանքային առաջխաղացման տարբերակված քաղաքականություն՝ ելնելով ուսուցիչների տարբեր խմբերի կարիքներից</p>	<p>7.1 «ՀՀ կառավարության 2011 թվականի նոյեմբերի 10-ի N 1745-Ն որոշման մեջ փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» որոշման նախագծի ներկայացում ՀՀ Վարչապետի աշխատակազմ «ՀՀ կառավարության 2012 թվականի դեկտեմբերի 27-ի N 1667-Ն որոշման մեջ փոփոխություններ և</p>	<p>Ուսուցչի ատեստավորման, տարակարգերի շնորհման և վերապատրաստման կարգերը վերանայված են՝ ապահովելով անհրաժեշտ գործիքակազմը՝ բացահայտելու և խրախուսելու արդի պահանջներին համապատասխանող ուսուցիչներին, ուսուցիչների վարձատրությունը բարձրացնելով 30-50 տոկոսով, և</p>		<p>2022թ. նոյեմբերի 3-րդ տասնօրյակ</p>	<p>«Հ պետական բյուջե 1192 կրթության որակի ապահովում ծրագրի «11010 Հանրակրթական դպրոցներում դասվանդող ուսուցիչների կամավոր ատեստավորման</p>

		<p>լրացումներ կատարելու մասին» որոշման նախագծի ներկայացում ՀՀ Վարչապետի աշխատակազմ Հայաստանի Հանրապետության կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարի 2021 թվականի մարտի 5-ի N 24-Ն հրամանում փոփոխություններ կատարելու մասին» ՀՀ ԿԳՄՍ նախարարի հրամանի ընդունում</p> <p>«Հայաստանի Հանրապետության կրթության և գիտության նախարարի 2013 թվականի օգոստոսի 15-ի N 1031-Ն հրամանում փոփոխություններ կատարելու մասին» ՀՀ ԿԳՄՍ նախարարի հրամանի ընդունում</p>	<p>աստիճանաբար մոտեցնելով երկրի միջին աշխատավարձին</p>			<p>համակարգի մշակում և ներդրում» միջոցառման ընդհանուր հատկացումների շրջանակում,</p> <p>2022թ. 1 384 500.0 հազ. դրամ 2023 թ. 3,984,600.0 հազ. դրամ</p>
		<p>7.2 Ուսուցչի մասնագիտական զարգացման և վարձատրության փոխկապակցված մեխանիզմների ներդրում</p>	<p>Հաստատված են ուսուցչի աշխատանքային առաջխաղացման հնարավորությունները նախանշող մասնագիտական չափորոշիչները</p>		<p>2023թ. նոյեմբերի 3-րդ տասնօրյակ</p>	<p>Ֆինանսավորում չի պահանջվում</p>
		<p>7.3 Հանրակրթության պետական նոր չափորոշիչներին համապատասխան՝ մանկավարժական կրթության ծրագրերի ամբողջական վերանայում</p>	<p>Մանկավարժական կրթական ծրագրերը վերանայված են՝ համապատասխանեցվելով հանրակրթության նոր չափորոշիչներին և ուսուցչի մասնագիտական չափորոշիչներին</p>		<p>2023թ. նոյեմբերի 3-րդ տասնօրյակ</p>	<p>ՀՀ պետական բյուջե, «1192 Կրթության որակի ապահովում» բյուջետային ծրագրի 11006 «Կրթության բովանդակային</p>

						և մեթոդական սպասարկում» միջոցառման ընդհանուր հատկացումների շրջանակում
		7.4 Մանկավարժական կրթության ընդունելության և ուսումնառության պայմանների վերանայում և հետագայում որակավորված մասնագետների աշխատանքի ապահովման մեխանիզմի ներդրում	Մանկավարժական կրթություն ստանալու և որակավորված մասնագետներին աշխատանքով ապահովվելու մեխանիզմները մշակված են՝ ստեղծելով նպաստավոր պայմաններ՝ ուսուցչի մասնագիտությունը երիտասարդների շրջանում դարձնելով պահանջված, հեղինակավոր և արդիական		2026թ. դեկտեմբերի 1-ին տասնօրյակ	Ֆինանսավորում չի պահանջվում
8.	Կառուցել, հիմնանորոգել և վերանորոգել առնվազն 300 հանրակրթական ուսումնական հաստատությունների՝ ապահովել դրանց ամբողջական հագեցումը անհրաժեշտ գույքով և սարքավորումներով	8.1 Շենքերի սեյսմիկ կայունության, բեռնվածության, գյուղական համայնքներում կրթական գործընթացի արդյունավետ կազմակերպման, շինարարական աշխատանքներին զուգընթաց անհրաժեշտ գույքով և սարքավորումներով ապահովելու սկզբունքներին համահունչ՝ դպրոցների կառուցման, հիմնանորոգման և վերանորոգման ցանկում ընդգրկման չափանիշների ու մեթոդաբանության կազմում	Կազմված են դպրոցների կառուցման, հիմնանորոգման և վերանորոգման ցանկում ընդգրկման չափանիշներն ու մեթոդաբանությունը	Տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարություն, Քաղաքաշինության կոմիտե	2021թ. նոյեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	Օրենքով չարգելված այլ աղբյուրներ

<p>8.2 Մշակված մեթոդաբանության և սկզբունքների համաձայն՝ առնվազն 300 դպրոցների ընտրություն և վերջնական ցանկի ներկայացում ՀՀ վարչապետի աշխատակազմ</p>	<p>Մշակված չափանիշների համաձայն՝ իրականացված է վերանորոգման, հիմնանորոգման և կառուցման ենթակա հաստատությունների ընտրություն, և վերջնական ցանկը հաստատված է՝ ներառյալ ՀՀ վարչապետի նախընտրական խոստումներում նշված դպրոցները (Փարաքարի, Մրգաշատի, Լուսակնի միջնակարգ դպրոցներ, Փշատավանի և Արմավիրի մարզի ինը համայնքներում դպրոցների, Վաղարշապատի թիվ 7 հիմնական դպրոցի մարզադահլիճները)</p>	<p>ՀՀ տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարություն, ՀՀ քաղաքաշինության կոմիտե</p>	<p>2021թ. նոյեմբերի 3-րդ տասնօրյակ</p>	<p>Ֆինանսավորում չի պահանջվում</p>
<p>8.3 Նոր չափորոշին և առարկայական ծրագրերին համապատասխան՝ անհրաժեշտ գույքի և սարքավորումների ցանկի ներկայացում ՀՀ վարչապետի աշխատակազմ</p>	<p>Վերանայված է անհրաժեշտ գույքի և սարքավորումների ցանկը՝ նոր չափորոշին և առարկայական ծրագրերին համապատասխան</p>		<p>2022 թվականի փետրվարի 3-րդ տասնօրյակ</p>	<p>Ֆինանսավորում չի պահանջվում</p>
<p>8.4 Ցանկում ընդգրկված հաստատություններում շինարարական աշխատանքների իրականացում և անհրաժեշտ գույքով և սարքավորումներով հագեցվածության ապահովում</p>	<p>Ցանկում ընդգրկված հաստատություններում իրականացված են շինարարական աշխատանքները և հագեցված են անհրաժեշտ գույքով և սարքավորումներով 2023թ. – 64 հաստատություն 2024թ. -57 հաստատություն</p>		<p>2022 թվականի հունիսի 3-րդ տասնօրյակ-2026 թվականի նոյեմբերի 3-րդ տասնօրյակ</p>	<p>ՀՀ պետական բյուջե . «1183 Ապահով դպրոց» բյուջետային ծրագրի ընդհանուր հատկացումների շրջանակում</p>

			2025թ. – 111 հաստատություն 2026թ. – 78 հաստատություն			օրենքով չարգելված այլ աղբյուրներ
9.	Հանրակրթական ուսումնական հաստատությունների կառավարման և ֆինանսավորման համակարգի արդյունավետության բարձրացում	9.1 «Հանրակրթության մասին» ՀՀ օրենքում փոփոխություններ կատարելու մասին» ՀՀ օրենքի նախագծի ներկայացում ՀՀ վարչապետի աշխատակազմ	Ներդրված է հանրակրթական ուսումնական հաստատությունների կառավարման նոր մոդել՝ հավաստագրման և ատեստավորման նոր մեխանիզմներով և գործառության բաշխվածությամբ		2022թ մարտի 3-րդ տասնօրյակ	Ֆինանսավորում չի պահանջվում
		9.2 «ՀՀ կառավարության 2006 թ. օգոստոսի 24-ի 1262-Ն որոշման մեջ փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման մշակում և ներկայացում ՀՀ վարչապետի աշխատակազմ	Դասարանների թվի հիման վրա գործում է ֆինանսավորման նոր կարգ: Գործում է նաև արդյունավետ կառավարման հիման վրա լրացուցիչ ֆինանսավորման մեխանիզմ՝ կատարողականի հիման վրա մրցութային ֆինանսավորման նոր մեխանիզմներով՝ նպաստելով արդյունավետ և որակյալ հանրակրթության իրականացմանը		2022թ. հունիսի 3-րդ տասնօրյակ	Ֆինանսավորում չի պահանջվում
		9.3 «ՀՀ կառավարության 2002 թվականի հուլիսի 25-ի N 1392-Ն որոշման մեջ փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» որոշման նախագծի ներկայացում ՀՀ վարչապետի աշխատակազմ «ՀՀ կառավարության 2010 թվականի հոկտեմբերի 14-ի	Հանրակրթական ուսումնական հաստատությունների տնօրենի ընտրության, պաշտոնների նկարագրերի և օրինակելի կանոնադրության վերանայման արդյունքում ապահովված է հաստատությունների կառավարման արդյունավետության գործիքակազմը՝ կարևորելով		2022 թ. նոյեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	Ֆինանսավորում չի պահանջվում

		<p>N 1391- որոշման մեջ փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» որոշման նախագծի ներկայացում ՀՀ վարչապետի աշխատակազմ «ՀՀ կառավարության 2010 թվականի մարտի 4-ի N 319-Ն որոշման մեջ փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» որոշման նախագծի ներկայացում ՀՀ վարչապետի աշխատակազմ</p>	<p>զարգացման ծրագրի կատարողականի արդյունքը</p>			
		<p>9.4 Հանրապետության պետական հանրակրթական ուսումնական հաստատությունների տնօրենների ատեստավորման կարգը սահմանելու մասին որոշման նախագծի մշակում և ներկայացում ՀՀ վարչապետի աշխատակազմ «ՀՀ կրթության և գիտության նախարարի 2010 թ. մայիսի 18-ի N 395-Ն հրամանում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» ՀՀ ԿԳՄՍՆ հրամանի ընդունում</p>	<p>Հանրակրթական ուսումնական հաստատությունների տնօրենների հավաստագրման կարգի վերանայմամբ, ատեստավորման համակարգի ներդրմամբ ապահովված է տնօրենների աշխատանքի արդյունավետության գնահատման գործիքակազմը</p>		<p>2022թ. նոյեմբերի 3-րդ տասնօրյակ</p>	<p>Ֆինանսավորում չի պահանջվում</p>
		<p>9.5 Հանրակրթական ուսումնական հաստատությունների կոլեգիալ կառավարման մարմինների անդամների</p>	<p>Հանրակրթական բոլոր ուսումնական հաստատությունների կոլեգիալ կառավարման մարմնի անդամները տիրապետում են</p>		<p>2022թ. նոյեմբերի 3-րդ տասնօրյակ</p>	<p>ՀՀ պետական բյուջե, «1192 Կրթության որակի</p>

		վերապատրաստումների մեկնարկ	իրենց առջև դրված խնդիրների լուծման համար անհրաժեշտ հմտություններին և կարողություններին (շուրջ 9000 անդամ)			ապահովում» բյուջետային ծրագրի 11006 «Կրթության բովանդակային սպասարկում» միջոցառման ընդհանուր հատկացումների շրջանակում
		9.6 Հանրակրթական ուսումնական հաստատությունների տնօրենների, տնօրենի տեղակալների վերապատրաստումների մեկնարկ	Հանրակրթական ուսումնական հաստատությունների տնօրենների և տնօրենների տեղակալների համար գործում է մասնագիտական շարունակական զարգացման մեխանիզմ (1400 տնօրեն, տնօրենի 2200 տեղակալներ)		2022թ. նոյեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	ՀՀ պետական բյուջե, «1192 Կրթության որակի ապահովում» բյուջետային ծրագրի 11006 «Կրթության բովանդակային սպասարկում» միջոցառման ընդհանուր հատկացումների շրջանակում
10.	ՀՀ բոլոր մարզերի հանրակրթական դպրոցների տարրական դասարանների աշակերտներին ապահովում դպրոցական սննդով	10.1 ՀՀ Լոռու մարզի հանրակրթական դպրոցների ընդգրկում «Կայուն դպրոցական սնունդ ծրագրում	ՀՀ Լոռու մարզում ուսումնառության ընթացքում սնունդ ստացող շահառուների թիվը կկազմի շուրջ 12600 երեխա, ամբողջ ծրագրի մասով՝ շուրջ 78500 տարրական դասարաններում սովորող երեխա	ՀՀ Լոռու մարզպետարան	2022թ. հունվարի 1-ին տասնօրյակ	ՀՀ պետական բյուջե 1588.1 մլն ՀՀ դրամ, օրենքով չարգելված այլ աղբյուրներ

		10.2 ՀՀ Արմավիրի մարզի հանրակրթական դպրոցների ընդգրկում «Կայուն դպրոցական սնունդ» ծրագրում	ՀՀ Արմավիրի մարզում ուսումնառության ընթացքում սնունդ ստացող շահառուների թիվը կկազմի շուրջ 14000 երեխա, ամբողջ ծրագրի մասով՝ շուրջ 92500 տարրական դասարաններում սովորող երեխա	ՀՀ Արմավիրի մարզպետարան	2022թ. սեպտեմբերի 1-ին տասնօրյակ	ՀՀ պետական բյուջե 1923.2 մլն դրամ, օրենքով չարգելված այլ աղբյուրներ
		10.3 ՀՀ Կոտայքի մարզի հանրակրթական դպրոցների ընդգրկում «Կայուն դպրոցական սնունդ» ծրագրում	ՀՀ Կոտայքի մարզում ուսումնառության ընթացքում սնունդ ստացող շահառուների թիվը կկազմի շուրջ 15600 երեխա, ամբողջ ծրագրի մասով տարրական դասարաններում սովորող՝ շուրջ 108100 երեխա	ՀՀ Կոտայքի մարզպետարան	2023 թ. սեպտեմբերի 1-ին տասնօրյակ	ՀՀ պետական բյուջե, 1146 հանրակրթության ծրագրի «11001 Տարրական ընդհանուր հանրակրթություն» միջոցառումների, ընդհանուր հատկացումների շրջանակում 2277 մլն դրամ, օրենքով չարգելված այլ աղբյուրներ
		10.4 Կերպարատրաստումների իրականացում՝ սննդի տրամադրման ծրագիրը պատշաճ իրականացնելու համար	Դպրոցների անձնակազմերն ունեն անհրաժեշտ կարողություններն ու հմտությունները՝ ծրագիրը իրականացնելու համար		2022-2023 թթ. սեպտեմբերի 1-ին տասնօրյակ	ՀՀ օրենքով չարգելված այլ աղբյուրներ
11.	Նախնական (արհեստագործական) և միջին մասնագիտական պետական ուսումնական	11.1 «Նախնական (արհեստագործական) և միջին մասնագիտական կրթություն /ՆՄՄԿ/	Նախնական (արհեստագործական) և միջին մասնագիտական շուրջ 10 (տարեկան 2 հաստատություն)		2022-2026թթ. նոյեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	Ֆինանսավորում չի պահանջվում

	<p>հաստատությունների և դրանցում իրականացվող ծրագրերի տեղաբաշխման ռացիոնալացում</p>	<p>իրականացնող ուսումնական հաստատությունների վերակազմակերպում</p>	<p>ուսումնական հաստատություններ վերակազմակերպված են</p>			
		<p>11.2 ՆՄՄԿ ուսումնական հաստատություններում ընդունելության տեղերի բաշխման մեթոդաբանության մշակում</p>	<p>ՆՄՄԿ ուսումնական հաստատություններում ընդունելության տեղերի բաշխման մեթոդաբանությունը հիմնված է տարածքային և ոլորտային զարգացման գերակայությունների և աշխատաշուկայի պահանջների վրա</p>		<p>2022թ. նոյեմբերի 3-րդ տասնօրյակ</p>	<p>Ֆինանսավորում չի պահանջվում</p>
		<p>11.3 «ՆՄՄԿ ուսումնական հաստատություններում իրականացվող ծրագրերի վերաբաշխում՝ ըստ տարածքային և ոլորտային զարգացման գերակայությունների, ուսանողների թվաքանակի</p>	<p>ՆՄՄԿ ուսումնական հաստատություններում իրականացվող ծրագրերը համապատասխանում են տարածքային և ոլորտային զարգացման գերակայություններին և աշխատաշուկայի պահանջներին</p>		<p>2022թ. դեկտեմբերի 1-ին տասնօրյակ</p>	<p>Ֆինանսավորում չի պահանջվում</p>
<p>12.</p>	<p>Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) և միջին մասնագիտական կրթության համակարգի ուսումնական հաստատությունների կառավարման արդյունավետության բարձրացում և դրանց ձեռնարկատիրական գործունեության</p>	<p>12.1 «ՆՄՄԿ ուսումնական հաստատություններում կառավարման «պետություն-մասնավոր» համագործակցության մոդելների փորձարկում և ներդրում</p>	<p>-Մշակված են նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) և միջին մասնագիտական կրթություն իրականացնող ուսումնական հաստատությունների կառավարման այլընտրանքային մոդելներ: -Ստեղծված/մշակված է պետական-մասնավոր համագործակցության հիման վրա կառավարման մոդելի ձևաչափի վրա հիմնված</p>		<p>2023թ. հունիսի 3-րդ տասնօրյակ</p>	<p>Ֆինանսավորում չի պահանջվում</p>

	<p>հնարավորությունների և ձևերի ընդլայնում</p>		<p>իրավական և ինստիտուցիոնալ հիմքեր</p> <ul style="list-style-type: none"> - Կառավարման նոր մոդելը փորձարկման կարգով ներդրվել է առնվազն 1 հաստատությունում: - Կառավարման արդյունավետության բաժրացման նպատակով մշակվել են նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) և միջին մասնագիտական կրթություն իրականացնող ուսումնական հաստատությունների ֆինանսավորման մոդելներ: 			
	<p>12.2 Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) և միջին մասնագիտական կրթություն իրականացնող ուսումնական հաստատությունների ձեռնարկատիրական գործունեության հնարավորությունների և ձևերի ընդլայնման նպատակով ՆՄՄԿ հաստատությունների կանոնադրություններում համապատասխան փոփոխությունների և լրացումների կատարում</p>	<p>- ՆՄՄԿ իրականացնող ուսումնական հաստատությունների ձեռնարկատիրական գործունեության հնարավորությունները և ձևերը ընդլայնված են</p>			<p>2024թ. նոյեմբերի 3-րդ տասնօրյակ</p>	<p>Ֆինանսավորում չի պահանջվում</p>

13.	Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) և միջին մասնագիտական կրթության ոլորտի զբաղունակության բարելավում	13.1 Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) և միջին մասնագիտական կրթության մասնագիտությունների ցանկերի վերանայում, «Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) և միջին մասնագիտական կրթության մասնագիտությունների ցանկերը հաստատելու և ՀՀ կառավարության 2006թ. հունվարի 12-ի N 73-Ն որոշման մեջ փոփոխություններ կատարելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման ընդունում	ՆՄՄԿ մասնագիտությունների ցանկերը համապատասխանում են ՀՀ զարգացման ռազմավարական ուղղություններին և աշխատաշուկայի միտումներին		2024թ. դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ	Ֆինանսավորում չի պահանջվում
		13.2 «Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) և միջին մասնագիտական ուսումնական հաստատություններում փորձարարական կարգով աշխատանքի վրա հիմնված ուսուցման և դուալ ուսուցման համակարգի ներդրում	ՆՄՄԿ ուսումնական հաստատությունում փորձարարական կարգով ներդրված է աշխատանքի վրա հիմնված ուսուցման և դուալ ուսուցման համակարգ՝ տարեկան առնվազն 1 նոր մասնագիտության գծով՝ թվով 2 հաստատությունում		2022-2026թթ. հուլիսի 3-րդ տասնօրյակ	Ֆինանսավորում չի պահանջվում
		13.3 «Կրթության մասին», «ՀՀ նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) և միջին մասնագիտական	Ստեղծվել են անհրաժեշտ օրենսդրական հիմքեր՝ աշխատանքի վրա հիմնված և դուալ ուսուցման ողջ ՆՄՄԿ		2022թ. նոյեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	Ֆինանսավորում չի պահանջվում

		կրթության մասին» օրենքներում փոփոխություն կատարելու մասին » ՀՀ օրենքի նախագծի մշակում և ներկայացում ՀՀ վարչապետի աշխատակազմ	համակարգում ներդրման համար			
14.	ՆՄՄԿ հաստատությունների մարդկային ռեսուրսների հզորացում	14.1 ՆՄՄԿ իրականացնող հաստատությունների վարչական, կառավարման խորհուրդների անդամների, տարբեր աշխատանքային խմբերում ներգրավված ճյուղային և ոլորտային միությունների ներկայացուցիչների, մանկավարժական անձնակազմի վերապատրաստում	- ՆՄՄԿ համակարգի շուրջ 800 վարչական աշխատողներ, կառավարման խորհուրդների անդամներ, տարբեր աշխատանքային խմբերում ներգրավված ճյուղային և ոլորտային միությունների ներկայացուցիչներ, մանկավարժական անձնակազմը վերապատրաստված են և ձեռք են բերել իրենց առջև դրված խնդիրների լուծման համար անհրաժեշտ հմտություններ - ՆՄՄԿ համակարգի տարեկան շուրջ 60 վարչական աշխատողներ, կառավարման խորհուրդների անդամներ, տարբեր աշխատանքային խմբերում ներգրավված ճյուղային և ոլորտային միությունների ներկայացուցիչներ, վերապատրաստված են և ձեռք են բերել իրենց առջև դրված խնդիրների լուծման համար անհրաժեշտ հմտություններ		2022թ. օգոստոսի 3-րդ տասնօրյակ 2023-2026թթ. օգոստոսի 3-րդ տասնօրյակ	ՀՀ պետական բյուջե 2022թ. 1192, «Կրթության որակի ապահովում» ծրագրի 11006. «Կրթության բովանդակային և մեթոդական սպասարկում» միջոցառման ընդհանուր հատկացումների շրջանակում տարեկան՝ 4 910 800 ՀՀ դրամ ՀՀ պետական բյուջե, տարեկան՝ 579 800 դրամ

		<p>14.2 «Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) և միջին մասնագիտական ուսումնական հաստատությունների մանկավարժական կազմի ատեստավորման, վերապատրաստման կարգերը հաստատելու մասին» ՀՀ ԿԳՄՍ նախարարի հրամանի ընդունում</p>	<p>Սահմանված են ՆՄՄԿ հաստատությունների մանկավարժական կազմին և վերապատրաստմանը ներկայացվող պահանջները և չափանիշները</p>		<p>2023թ. նոյեմբերի 3-րդ տասնօրյակ</p>	<p>Ֆինանսավորում չի պահանջվում</p>
		<p>14.3 ՆՄՄԿ հաստատությունների մանկավարժական կազմի ատեստավորում</p>	<p>ՆՄՄԿ հաստատությունների մանկավարժական կազմը համապատասխանում է որակավորման սահմանված պահանջներին Տարեկան 100 մանկավարժ ատեստավորված է:</p>		<p>2024-2026թթ. օգոստոսի 3-րդ տասնօրյակ</p>	<p>ՀՀ պետական բյուջե, Հաշվարկը հնարավոր կլինի ներկայացնել 14.2 կետով սահմանված ՆՄՄԿ հաստատությունների, մանկավարժական կազմի ատեստավորման, վերապատրաստման կարգերի, ընթացակարգերի մշակումից և հաստատումից հետո՝ ատեստավորման ենթակա մանկավարժական կազմի համապա-</p>

						տասխան ուսումնասիրության առկայության դեպքում
		14.4 «Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) և միջին մասնագիտական ուսումնական հաստատությունների մանկավարժական կազմի որակավորման տարակարգերի շնորհման կարգը հաստատելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման ընդունում	ՆՄՄԿ հաստատություններում ստեղծված է մանկավարժների մասնագիտական առաջխաղացման մեխանիզմ՝ փոխկապակցված աշխատանքի վարձատրության հետ		2024թ. դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ	Ֆինանսավորում չի պահանջվում
		14.5 Օտար լեզուներ դասավանդող մանկավարժական կազմի կարողությունների հզորացում, կատարելագործում, ուսումնական նյութերի արդիականացում	Յուրաքանչյուր տարի ՆՄՄԿ հաստատությունների օտար լեզվի առնվազն 25 դասավանդողներ վերապատրաստված են, տպագրված է 1-2 ուսումնաօժանդակ ձեռնարկ		2024թ. դեկտեմբերի 1-ին տասնօրյակ	ՀՀ պետական բյուջե, օրենքով չարգելված այլ աղբյուրներ, տարեկան 6831 000 դրամ
15.	ՆՄՄԿ գրավչության, մատչելիության, բարձրացում, ներառականության ապահովում	15.1 «Ըստ առաջնահերթության՝ վերակառուցման և վերանորոգման ենթակա ՆՄՄԿ հաստատությունների քարտեզագրում	Սահմանված են ՆՄՄԿ հաստատությունների վերակառուցման, վերանորոգման առաջնահերթությունների ցանկերը	ՀՀ քաղաքաշինության կոմիտե	2022թ. հունիսի 1-ին տասնօրյակ	Ֆինանսավորում չի պահանջվում
		15.2 Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) և միջին մասնագիտական կրթություն իրականացնող	Ըստ առաջնահերթության՝ ուսումնական հաստատության վերակառուցման շինարարական աշխատանքների իրականացում 2023 թ. N 13		2026թթ. դեկտեմբերի 1-ին տասնօրյակ	ՀՀ պետական բյուջե, 1045 Նախնական (արհեստագործական) և

<p>հաստատությունների վերակառուցում, վերանորոգում, բարեկարգում</p>	<p>2024 թ. N 19 2025 թ. N 12 2026 թ. N 8 ուսումնական հաստատության վերակառուցման շինարարական աշխատանքների իրականացում</p>			<p>միջին մասնագիտական կրթություն ծրագրի 32001, 32005 միջոցառումների հատկացումների շրջանակում</p> <p>2023 թ. 3 309 776 200 դրամ 2024 թ. 6 069 582 500 դրամ 2025-2026 թթ. 5 563 454 600 ՀՀ դրամ</p>
<p>15.3 «ՆՄՄԿ ուսումնական հաստատությունների գույքով և սարքավորումներով համալրում</p>	<p>Գույքով և սարքավորումներով հագեցած և համալրված են մինչև 8 ՆՄՄԿ ուսումնական հաստատություն՝ ժամանակակից կրթական միջավայրերի պահանջներին համապատասխան</p>		<p>2026թ. դեկտեմբերի 1-ին տասնօրյակ</p>	<p>ՀՀ պետական բյուջե 1040 382 000 դրամ /Հաշվարկը նախատեսված է 8 ՆՄՄԿ ուսումնական հաստատության համար/</p>
<p>15.4 «Գյուղատնտեսական ուղղվածության ՆՄՄԿ հաստատությունների ստեղծում</p>	<p>Ստեղծված են գյուղատնտեսական ուղղվածության 2 ուսումնական հաստատություն</p>		<p>2023 նոյեմբերի 3-րդ տասնօրյակ</p>	<p>Ֆինանսավորում չի պահանջվում</p>

16.	Բարձրագույն կրթության համակարգում արդյունավետ, թափանցիկ, կատարողականի արդյունքային ցուցանիշների (KPI) բաղադրիչի ներառմամբ ֆինանսավորման նոր մեխանիզմների ներդրում»	16.1 «Բուհերի գործունեության կատարողականի արդյունքային ցուցանիշները (KPI) և ծրագրային արդյունքների ֆինանսավորման մեխանիզմները հաստատելու մասին» ՀՀ ԿԳՄՍ նախարարի հրամանի ընդունում	Բուհերի կատարողականի գնահատման ցուցանիշները, թափանցիկության և հաշվետվողականության, ֆինանսավորման արդյունքների մեխանիզմները մշակված են		2022թ նոյեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	Օրենքով չարգելված այլ աղբյուրներ ՀՀ պետական բյուջե, 1111. Բարձրագույն և հետբուհական մասնագիտական կրթության ծրագրի միջոցառումների շրջանակում
		16.2 Կատարողականի արդյունքային ցուցանիշների /փորձնական/ ներդրում առնվազն 3 բուհերում	Կատարողականի արդյունքային ցուցանիշներով ներդրված են առնվազն 3 բուհերի ֆինանսավորում		2025թ. հունիսի 3-րդ տասնօրյակ	Օրենքով չարգելված այլ աղբյուրներ
17.	Բարձրագույն ուսումնական հաստատություններում ընդունելության սկզբունքների մեխանիզմների վերանայում և ներառականության ընդլայնում	17.1 «ՀՀ կառավարության 2012 թ.-ի ապրիլի 26-ի 597-Ն որոշման մեջ փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման ընդունում	1.Ազգային փոքրամասնություններին օժանդակելու նպատակով բարձրագույն կրթության բակալավրի կրթական աստիճանով (այդ թվում՝ անընդհատ ու ինտեգրացված կրթական ծրագրերով) յուրաքանչյուր տարի մինչև 7 անվճար տեղերի հատկացում 2.Ընդունելության նոր մուտքային պահանջները սահմանված են և առնվազն 3 կրթական ծրագրերում նոր մեխանիզմները փորձնական ներդրված են	Տարածքային կառավարման և ենթա-կառուցվածքների նախարարություն	202 4թ. ապրիլի 2-րդ տասնօրյակ 2024թ. հունիսի 3-րդ տասնօրյակ	ՀՀ պետական բյուջե, 1111. Բարձրագույն և հետբուհական մասնագիտական կրթության ծրագրի միջոցառումների շրջանակում ՀՀ պետական բյուջե, 1111. Բարձրագույն և հետբուհական մասնագիտական կրթության ծրագրի

						միջոցառումների շրջանակում
		17.2 ՀՀ կառավարության 2006 թվականի N 1183-Ն որոշմամբ հաստատված «Հայաստանի Հանրապետության բարձրագույն ուսումնական հաստատություններում ուսանողական նպաստ և պետական կրթաթոշակ տալու մասին» կարգում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագծի ներկայացում ՀՀ վարչապետի աշխատակազմ	ՀՀ սահմանամերձ բնակավայրերին և սոցիալապես անապահով ուսանողներին ֆինանսական աջակցություն տրամադրված է	Տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարություն	2022թ. փետրվարի 2-րդ տասնօրյակ	ՀՀ պետական բյուջե, 1111. Բարձրագույն և հետբուհական մասնագիտական կրթության ծրագրի միջոցառումների շրջանակում
18.	Տարածաշրջանային լեզուներով կրթության ապահովում	18.1 ՀՀ ԿԳ նախարարի 2015 թվականի հուլիսի 3-ի «Հայաստանի Հանրապետության բարձրագույն մասնագիտական կրթության մասնագիտությունների կրթական ծրագրերը հաստատելու մասին» N 647--Ա/Ք հրամանում լրացումներ կատարելու մասին» ՀՀ ԿԳՄՍ նախարարի հրամանի ընդունում	Վրացագիտության և ադրբեջանագիտության մագիստրոսական կրթական ծրագրերը ներառված են ցանկում		2022թ. սեպտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	Ֆինանսավորում չի պահանջվում
		18.2. «Համապատասխան ուսումնական տարիներին 2 կրթական ծրագրով մինչև 8 անվճար տեղերի հատկացում» ՀՀ կառավարության որոշման ընդունում	2. Յուրաքանչյուր ուսումնական տարի 2 կրթական ծրագրով մինչև 8 անվճար տեղերը հատկացված են		2023-2025թթ. դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ	ՀՀ պետական բյուջե, 1111. Բարձրագույն և հետբուհական մասնագիտական կրթության ծրագրի

						միջոցառումների շրջանակում յուրաքանչյուր տարի 5, 0 մլն. դրամ
19.	Կրթական ծրագրերի բովանդակության և կառուցվածքի վերանայում՝ ուղղելով դեպի ուսումնառության վերջնարդյունքներ՝ որակավորումների ազգային շրջանակի պահանջներին համապատասխան	19.1 Որակավորումների ազգային շրջանակի (ՈԱՇ) պահանջներին համապատասխան որակավորումների ոլորտային շրջանակների (ՈՈՇ) մշակում և հաստատում ՀՀ ԿԳՄՍ նախարարի հրամանով	Յուրաքանչյուր տարի առնվազն 6-7 մշակված ՈՈՇ (ընդհանուր թիվը՝ 40)՝ աշխատաշուկայի փոփոխվող պահանջարկներին համապատասխանեցված		2021-2025թթ. նոյեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	«ՀՀ պետական բյուջե, 1192. Կրթության որակի ապահովման 11003 Եվրոպական բարձրագույն կրթական տարածքի անդամակցությամբ պայմանավորված բարձրագույն մասնագիտական կրթության համակարգի բարեփոխումներ» միջոցառման շրջանակում, յուրաքանչյուր տարի 9 մլն դրամ,
		19.2 Կրթական ծրագրերի բովանդակության և կառուցվածքի վերանայում՝ որակավորումների ոլորտային շրջանակներից բխող	Կրթական ծրագրերը լրամշակված են որակավորումների ոլորտային շրջանակներից բխող կրթական վերջնարդյունքների հիմքով: Յուրաքանչյուր տարի առնվազն		2022-2025թթ. նոյեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	Օրենքով չարգելված այլ աղբյուրներ

		կրթական վերջնարդյունքների հիմքով	մեկական վերանայված մասնագիտության կրթական ծրագիր			
20.	Ակադեմիական քաղաքի հիմնադրման հայեցակարգի մշակում	20.1 «Ակադեմիական քաղաքի հիմնադրման հայեցակարգին հավանություն տալու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման ընդունում	Ակադեմիական քաղաքի հիմնադրման հայեցակարգը մշակված և ներկայացված է ՀՀ վարչապետի աշխատակազմ, համապատասխան միջոցառումները հայեցակարգով սահմանվել են		2023թ. սեպտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	Օրենքով չարգելված այլ աղբյուրներ
		20.2 «Ակադեմիական քաղաքի հիմնադրման հայեցակարգից բխող միջոցառումների իրականացում	Միջոցառումների ծրագրով նախատեսված 2024-2026թթ. ծրագրերն իրականացված են		2024-2026թթ. նոյեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	ՀՀ պետական բյուջե, Ենթակա կլինի գնահատման հայեցակարգի ընդունումից հետո, օրենքով չարգելված այլ աղբյուրներ
21.	Բարձրագույն կրթության շարունակական բարելավում, բարձրագույն կրթության մեջ հետազոտական բաղադրիչի շարունակական մեծացում	21.1 Ծրագրային հավատարմագրման չափանիշների վերանայում և իրականացում	Ծրագրային հավատարմագրում անցած առնվազն 3 մասնագիտության կրթական ծրագրեր	Մասնագիտական կրթության որակի ապահովման ազգային կենտրոն	2024թ. սեպտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	ՀՀ պետական բյուջե
		21.2 Բուհերում հետազոտություններ իրականացնելու համար համապատասխան միջավայրի բարելավմանն ուղղված համագործակցության հուշագրերի կնքում	Առնվազն 2 բուհ և 2 գիտահետազոտական կազմակերպությունների միջև համագործակցության հուշագրերը կնքված են	Մասնագիտական կրթության որակի ապահովման ազգային կենտրոն	2023թ. նոյեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	Ֆինանսավորում չի պահանջվում
22.	Բնագիտական ուղղություններով բարձրագույն կրթության	22.1 Միջբուհական և միջառարկայական փորձարարական թեմատիկ	Բուհերի միջև մի շարք ուղղություններով առկա է համագործակցություն:	Բարձր տեխնոլոգիական	2025թ. նոյեմբերի	ՀՀ պետական բյուջե 1 լաբի արժեքը

	որակի զարգացում՝ պետական աջակցության և ինստիտուցիոնալ ներդրումների միջոցով այն հասցնելով միջազգային մակարդակի	լաբերի ստեղծում և ծրագրերի իրագործում	Առնվազն 2 թեմատիկ լաբերն ստեղծված են	արդյունաբերության նախարարություն	3-րդ տասնօրյակ	Շուրջ 110.0 մլն դրամ
		22.2 Բնագիտական ուղղություններով պետական աջակցությամբ ֆինանսավորման նոր մեթոդաբանության մշակում մեկ ուսանողի հաշվարկով: ՀՀ ԿԳՄՍ նախարարի հրամանի ընդունում	Բոլոր բնագիտատեխնիկական ուղղություններով ֆինանսավորման մեթոդաբանությունը մշակված է և առնվազն 5- կրթական ծրագրերով ներդրված	Բարձր տեխնոլոգիական արդյունաբերության նախարարություն Էկոնոմիկայի նախարարություն	2025թ. մարտի 3-րդ տասնօրյակ	Օրենքով չարգելված այլ աղբյուրներ
23.	Բարձրագույն կրթության միջազգայնացման, շարժունության հնարավորությունների ընդլայնում	23.1 Առանձին դասընթացների կամ դասընթացների առանձին թեմաների, ուսումնական մոդուլների և կրթական ծրագրերի՝ օտար լեզվով դասավանդելու հնարավորության ապահովում	Առնվազն 2 բուհերում 3 մասնագիտություններով առկա են օտար լեզվով դասավանդման դասընթացներ կամ դասընթացների առանձին թեմաներ:		2024թ. հուլիսի 3-րդ տասնօրյակ	Օրենքով չարգելված այլ աղբյուրներ
24.	Եվրոպական բարձրագույն կրթական տարածքի (ԵԲԿՏ) անդամակցությամբ պայմանավորված բարձրագույն մասնագիտական կրթության համակարգի բարեփոխումներ	24.1 ՀՀ ներկայացուցիչների մասնակցություն Բոլոնիայի հետամուտ խմբի և աշխատանքային խմբերի հանդիպումներին	ԵԲԿՏ-ի աշխատանքներին Հայաստանի կայուն մասնակցության ապահովում՝ խթանելու ազգային բարձրագույն կրթության համակարգում ընթացող բարեփոխումների հետևողական իրականացմանը և միջազգայնացմանը, յուրաքանչյուր տարի 12 հանդիպում		2022-2025թթ. դեկտեմբերի 1-ին տասնօրյակ	ՀՀ պետական բյուջե 2022թ. 20010.7 հազ. դրամ «1192. Կրթության որակի ապահովման 11003 Եվրոպական բարձրագույն կրթական տարածքի անդամակցությամբ պայմանավորված

						բարձրագույն մասնագիտական կրթության համակարգի բարեփոխումներ» միջոցառման շրջանակում: Գումարը կախված է Բոլոնիայի գործընթացի հետամուտ խմբի կողմից աշխատանքային խմբերին առաջադրվող մասնակացության առաջարկներով:
		24.2 ՀՀ բարձրագույն կրթության ավարտական փաստաթղթի՝ դիպլոմի հավելվածի 8-րդ բաժնի /կրթական համակարգի նկարագրի/ վերանայում: ՀՀ ԿԳՄՍ նախարարի հրամանի ընդունում	Դիպլոմի հավելվածի 8-րդ բաժինը վերանայված է		2023թ. հունիսի 3-րդ տասնօրյակ	Օրենքով չարգելված այլ աղբյուրներ
25.	ՀՀ-ում ոչ ֆորմալ կրթության զարգացում և տարածում. ոչ ֆորմալ կրթության արդյունքների ճանաչում	25.1 Ոչ ֆորմալ կրթության վիճակագրական քանակական և որակական տվյալների հավաքագրման իրավական հենքի և ինստիտուցիոնալ մեխանիզմների (ներառյալ՝ գործիքակազմի) մշակում և ներդրում	Հաստատված է վիճակագրական տվյալներ քաղաքագրելու իրավական հենքը		2024թ. նոյեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	Օրենքով չարգելված այլ աղբյուրներ

		25.2 Ոչ ֆորմալ կրթության (ներառյալ՝ երիտասարդների և մեծահասակների ուսումնառության և կրթության) իրագեկվածության բարձրացում հասարակության շրջանում ոլորտի ջատագովության, հանրային արշավների իրականացման միջոցով	Ոչ ֆորմալ կրթության ոլորտը հանրահչոակված է, իրականացված են 5 հանրային արշավներ		2024թ. նոյեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	Օրենքով չարգելված այլ աղբյուրներ
Գիտություն						
26.	Գիտության ոլորտը կարգավորող իրավական դաշտի կատարելագործում	26.1 «Հայաստանի Հանրապետության գիտական կազմակերպություններում գիտական կադրերի տարակարգը և չափանիշները հաստատելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագծի մշակում և ներկայացում ՀՀ վարչապետի աշխատակազմ	Սահմանված են գիտական կադրերի արդյունավետության նվազագույն պայմանները՝ ըստ տարակարգերի, որը հանդիսանում է հիմք՝ 2024 թվականին համապետական ատեստավորման անցկացման համար	Գիտությունների ազգային ակադեմիա (համաձայնությամբ)	2022թ. մարտի 3-րդ տասնօրյակ	ՀՀ պետական բյուջեից լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջվում
		26.2 «Հայաստանի Հանրապետությունում գիտության և տեխնիկայի զարգացման 2024-2028 թվականների գերակայությունները սահմանելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման ընդունում	Սահմանված են գիտության ոլորտի գերակա ուղղությունները, որոնք հիմք են հանդիսանում ոլորտային ռազմավարությունների մշակման և ըստ այդ ուղղությունների հավելյալ ֆինանսավորման ծրագրերի իրականացման համար	Գիտությունների ազգային ակադեմիա (համաձայնությամբ)	2024թ. հուլիսի 3-րդ տասնօրյակ	ՀՀ պետական բյուջեից լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջվում
		26.3 «Հայաստանի Հանրապետության գիտական կազմակերպությունների կառուցվածքին ներկայացվող պահանջները սահմանելու	Սահմանված են կազմակերպությունների կառուցվածքին ներկայացվող պահանջները	Գիտությունների ազգային ակադեմիա (համաձայնությամբ)	2024թ. հունվարի 3-րդ տասնօրյակ	ՀՀ պետական բյուջեից լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջվում

մասին» ՀՀ կառավարության որոշման ընդունում				
26.4 «Գիտական և գիտատեխնիկական գործունեության բազային, նպատակային-ծրագրային և թեմատիկ (դրամաշնորհային) ֆինանսավորման նոր կարգերը հաստատելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագծի մշակում և ներկայացում ՀՀ վարչապետի աշխատակազմ	<p>ՀՀ կառավարության հաստատմանն են ներկայացված ա) բազային ֆինանսավորման նոր կարգը, ներառված են կազմակերպությունների ֆինանսավորման կատարողականի վրա հիմնված մեխանիզմներ, բազային ֆինանսավորման համար սահմանված են ֆինանսավորման ենթակառուցվածքի պահպանման և բոնուսային կամ ֆինանսավորման նվազեցման մեխանիզմները</p> <p>բ) թեմատիկ (դրամաշնորհային) ֆինանսավորման նոր կարգը,</p> <p>գ) նպատակային-ծրագրային ֆինանսավորման նոր կարգը, որում սահմանվում են արդյունքի ձեռքբերման, արդյունքի գնահատման և միջանկյալ մշտադիտարկման ընթացակարգերը</p>	Գիտությունների ազգային ակադեմիա (համաձայնությամբ)	2022թ. հոկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	ՀՀ պետական բյուջեից լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջվում
26.5 «Հայաստանի Հանրապետության գիտության ոլորտի զարգացման 2022-2026 թվականների ռազմավարական ծրագիրը և դրա իրականացման միջոցառումների ժամանակացույցը հաստատելու մասին» ՀՀ	Ամրագրված են ՀՀ գիտական և գիտատեխնիկական գործունեության բնագավառում 2022-2026 թվականներին իրականացվելիք պետական քաղաքականության հիմնական ուղղությունները, նպատակները, այդ նպատակների ձեռքբերմանն ուղղված մարտավարություններ, առկա են	ՀՀ գիտությունների ազգային ակադեմիա (համաձայնությամբ)	2022թ. նոյեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	ՀՀ պետական բյուջեից լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջվում

		կառավարության որոշման նախագծի մշակում և ներկայացում ՀՀ վարչապետի աշխատակազմ	մարտավարություններին համապատասխան միջոցառումների և արդյունքների գնահատման առանցքային ցուցանիշներ			
		26.6 «Հայագիտության և հումանիտար գիտությունների ոլորտի զարգացմանն ուղղված ծրագիրը և ծրագրի իրականացման միջոցառումների ժամանակացույցը հաստատելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագծի ընդունում	Հաստատված է հայագիտության և հումանիտար գիտությունների ոլորտի զարգացմանն ուղղված ծրագիրը, ծրագրի իրականացման միջոցառումները	Գիտությունների ազգային ակադեմիա (համաձայնությամբ)	2024թ. հունվարի 3-րդ տասնօրյակ	ՀՀ պետական բյուջեից լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջվում
27.	Մրցունակ գիտական գործունեության համար նպաստավոր ենթակառուցվածքների զարգացում	27.1 Գիտական կենտրոնները ժամանակակից սարքավորումներով վերազինում ու համատեղ օգտագործման գիտական սարքավորումների կենտրոնների ստեղծում	Գիտական կենտրոնները վերազինված են ոլորտային համալիր հետազոտությունների համար անհրաժեշտ սարքավորումներով՝ յուրաքանչյուր տարի 4-6 խոշոր սարքավորում, առկա են համատեղ օգտագործման գիտական սարքավորումների 3-4 կենտրոն	Բարձր տեխնոլոգիական արդյունաբերության նախարարություն, Էկոնոմիկայի նախարարություն, Գիտությունների ազգային ակադեմիա (համաձայնությամբ)	2022-2026թթ. նոյեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	ՀՀ պետական բյուջե, 1162 «Գիտական և գիտատեխնիկական հետազոտությունների ծրագիր» 32004 «Գիտական կենտրոնները ժամանակակից սարքավորումներով վերազինում ու համատեղ օգտագործման գիտական սարքավորումների կենտրոնների

					<p>ստեղծում» միջոցառման շրջանակում, ԵՄ դրամաշնորհային միջոցներ 2022թ. 3,580,000.0 հազ. դրամ 2023թ. 4,200,000.0 հազ. դրամ 2024թ. 6,740,000.0 հազ. դրամ 2025թ. 8,320,000.0 հազ. դրամ 2026թ. 9,900,000.0 հազ. դրամ</p>	
		<p>27.2 Գիտական կենտրոնների վերանորոգում</p>	<p>Առկա են թվով 10 վերանորոգված գիտական կենտրոններ, որոնք գրավիչ են միջազգային համագործակցության, նոր կադրերի ներհոսքի և արդյունավետ աշխատանքի համար, 2023թ. առնվազն 2 վերանորոգված կենտրոն</p>	<p>Գիտությունների ազգային ակադեմիա (համաձայնությամբ)</p>	<p>2022-2025թթ. հոկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ</p>	<p>«Կենտրոնների վերանորոգում» միջոցառման շրջանակում</p>

						2022թ. 980,000.0 հազ.դրամ 2023թ. 940,000.0 հազ. դրամ 2024թ. 2,940,000.0 հազ. դրամ 2025թ. 2,940,000.0 հազ. դրամ ԵՄ աջակցության ծրագիր 2022թ. 7,200,000.0 հազ. դրամ 2023թ. 21,600,000.0 հազ.դրամ 2024թ. 21,600,000.0 հազ. դրամ 2025թ. 21,600,000.0 հազ. դրամ
		27.3 Հետազոտության բնագավառով մոտ փոքր գիտական կազմակերպությունները խոշոր գիտական կենտրոններում միավորման	Առկա է հետազոտությունների համար ավելի նպաստավոր միջավայր, ինչպես նաև մարդկային և ֆիզիկական ռեսուրսի արդյունավետ օգտագործման պայմաններ:	Բարձր տեխնոլոգիական արդյունաբերության նախարարություն, Էկոնոմիկայի նախարարություն,	2023-2026թթ., հոկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ	ՀՀ պետական բյուջե, 1162 «Գիտական և գիտատեխնի- կական հետազոտություն- ների ծրագիր»

		ուղղված պետական ծրագրերի իրականացում	Տարեկան 1-2 միավորված կենտրոններ	Գիտությունների ազգային ակադեմիա (համաձայնությամբ)		11002 «Գիտական ենթակառուցվածքի արդիականացում» միջոցառումների շջանակում, ԵՄ դրամաշնորհային միջոցներ 2023թ. 538,000.0 հազ. դրամ 2024թ. 1,175,000.0 հազ. դրամ 2025թ. 1,739,000.0 հազ. դրամ 2026թ. 2,329,000.0 հազ. դրամ
		27.4 «Նորարարության և գիտատար ձեռնարկատիրության խթանմանն ու աջակցությանն ուղղված տեխնոլոգիաների փոխանցման կառույցի ստեղծման մասին» ՀՀ կառավարության որոշման ընդունում	Ստեղծված է գիտական կազմակերպություններում կամ բուհերում առկա առևտրայնացման պոտենցիալ ունեցող մշակումները վերհանող և դրանց առևտրայնացման գործընթացն ուղղորդող կառույց	ՀՀ Էկոնոմիկայի նախարարություն, ՀՀ բարձր տեխնոլոգիական արդյունաբերության նախարարություն ՀՀ գիտությունների ազգային ակադեմիա (համաձայնությամբ)	2024թ. սմարտի 3-րդ տասնօրյակ	ՀՀ պետական բյուջե
		27.5 Գիտությունից բիզնես ոլորտի նախաձեռնությունների գնահատման և ներդրումների	Ստեղծված է Գիտությունից բիզնես ոլորտի նախաձեռնությունների	Էկոնոմիկայի նախարարություն, Բարձր տեխնոլոգիական	2025թ. հոկտեմբեր 1-ին տասնօրյակ	ՀՀ պետական բյուջե

		<p>ազգային հիմնադրամի ստեղծում</p>	<p>գնահատման և ներդրումների ազգային հիմնադրամը</p>	<p>արդյունաբերության նախարարություն, Գիտությունների ազգային ակադեմիա (համաձայնությամբ)</p>		<p>1162 «Գիտական և գիտատեխնիկական հետազոտությունների ծրագիր» 11002 «Գիտական ենթակառուցվածքի արդիականացում» միջոցառման շրջանակում 10,000,000.0 հազ. դրամ</p>
		<p>27.6 Գիտական և գիտատեխնիկական բնագավառում միջպետական կամ միջգերատեսչական պայմանագրերի և համաձայնագրերի կնքում</p>	<p>Առկա են աշխարհի առավել զարգացած պետությունների և դրանց գերատեսչությունների կամ միջազգային կազմակերպությունների հետ համագործակցություն, որոնց շրջանակներում իրականացվում են ինչպես համաշխարհային նշանակության հետազոտություններ, այնպես էլ մի շարք շարժունակության ծրագրեր: Տարեկան միջինում 2 միջպետական համաձայնագիր ԵՄ, Արևելյան Ասիայի պետությունների և ԱՄՆ համապատասխան կառույցների հետ</p>	<p>ՀՀ գիտությունների ազգային ակադեմիա (համաձայնությամբ)</p>	<p>2022թ. սեպտեմբերի 1-ին տասնօրյակ, 2023-2026թթ. նոյեմբերի 3-րդ տասնօրյակ</p>	<p>ՀՀ պետական բյուջե 1162 «Գիտական և գիտատեխնիկական հետազոտությունների ծրագիր» 11005 «Գիտական և գիտատեխնիկական գործունեության պայմանագրային (թեմատիկ) հետազոտություններ» միջոցառման շրջանակում</p>

						2022թ. 300,000.0 հազ. դրամ 2023թ. 400,000.0 հազ. դրամ 2024թ. 500,000.0 հազ. դրամ 2025թ. 600,000.0 հազ. դրամ 2026թ. 700,000.0 հազ. դրամ
		27.7 Եվրոպական շրջանակային ծրագրերի հետ ասոցացման և շրջանակային ծրագրերում Հայաստանի ակտիվ մասնակցության խթանմանը միտված ծրագրերի իրականացում	Առկա են Եվրոպական շրջանակային ծրագրերին Հայաստանի մասնակցության խթանման մեխանիզմներ		2022թ. սեպտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	ՀՀ պետական բյուջեից լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջվում
28.	Գիտության ոլորտում աշխատողների որակավորման բարձրացում և երիտասարդ կադրերի ներգրավում	28.1 Ասպիրանտների և երիտասարդ հայցորդների հետազոտություններին աջակցությանն ուղղված ծրագրերի իրականացում	Առկա են ծրագրի շահառու ՀՀ առաջատար խմբերում և/կամ արտերկրի լավագույն կենտրոններում ասպիրանտական ուսուցում անցած մոտ 400 ասպիրանտ 2022թ. 15 2023թ. 25 2024թ. 35 2025թ. 155 2026թ. 170	Գիտությունների ազգային ակադեմիա (համաձայնությամբ)	2022-2026թթ. հոկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	ՀՀ պետական բյուջե 1162 «Գիտական և գիտատեխնիկական հետազոտությունների ծրագիր» 11005 «Գիտական և գիտատեխնիկական գործունեության

					<p>պայմանագրային (թեմատիկ) հետազոտություններ» միջոցառման շրջանակում</p> <p>2022թ. 150,000.0 ՀՀ դրամ</p> <p>2023թ. 250,000.0 հազ. դրամ</p> <p>2024թ. 350,000.0 հազ. դրամ</p> <p>2025թ. 1,550,000.0 հազ. դրամ</p> <p>2026թ. 1,700,000.0 հազ. դրամ</p>
	28.2 Հետդոկտորական հետազոտությունների ծրագրերի իրականացում	<p>Առկա են արտերկրի լավագույն կենտրոններում առաջատար հետազոտական ծրագրերին մասնակցած երիտասարդ հետազոտողներ, նորավարտ կամ գիտական աստիճան ունեցող առնվազն 200 երիտասարդ հետազոտողներ</p> <p>2022թ. 24</p> <p>2023թ. 36</p> <p>2024թ. 48</p> <p>2025թ. 52</p> <p>2026թ. 68</p>	ՀՀ գիտությունների ազգային ակադեմիա (համաձայնությամբ)	2022-2026թթ. սեպտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	<p>ՀՀ պետական բյուջե 1162 «Գիտական և գիտատեխնիկական հետազոտությունների ծրագիր» 11005 «Գիտական և գիտատեխնիկական գործունեության պայմանագրային</p>

						(թեմատիկ) հետազոտություններ» միջոցառման շրջանակում 2022թ. 268,800.0 հազ. դրամ 2023թ. 403,200.0 հազ. դրամ 2024թ. 537,600.0 հազ. դրամ 2025թ. 582,400.0 հազ. դրամ 2026թ. 761,600.0 հազ. դրամ
		28.3 Արտերկրի լավագույն գիտական կենտրոններում գիտական կազմակերպությունների աշխատակիցների մասնագիտական վերապատրաստման և որակավորման բարձրացման միջին և երկարաժամկետ ծրագրերի իրականացում	Առկա են առնվազն 400 վերապատրաստված գիտաշխատողներ. 2023թ. 50 2024թ. 75 2025թ. 125 2026թ. 150	Գիտությունների ազգային ակադեմիա (համաձայնությամբ)	2023-2026թթ. հոկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	«Կետական բյուջե 1162 «Գիտական և գիտատեխնիկական հետազոտությունների ծրագիր» 11005 «Գիտական և գիտատեխնիկական գործունեության պայմանագրային (թեմատիկ)

						հետազոտություններ» միջոցառման շրջանակում 2023թ. 560,000.0 հազ. դրամ 2024թ. 840,000.0 հազ. դրամ 2025թ. 1,400,000.0 հազ. դրամ 2026թ. 1,680,000.0 հազ. դրամ
29.	Գիտության ոլորտում պետական ֆինանսավորման արդյունավետության բարձրացում	29.1 Գիտական և գիտատեխնիկական գործունեության բազային ֆինանսավորման ծրագրերում ընդգրկված գիտական կադրերի աշխատավարձերի նորմավորման գործընթացի իրականացում	2021 թվականին գիտական կադրերի ատեստավորման արդյունքների հիման վրա գիտական և գիտատեխնիկական գործունեության բազային ֆինանսավորման ծրագրերում ընդգրկված գիտական կադրերի աշխատավարձերի աստիճանական ավելացում, 2023-2025 թվականներին հասցնելով համապատասխանաբար հետևյալ ցուցանիշների՝ լաբորանտ կամ ճարտարագետ՝ 110.0 հազ. դրամ, 120.0 հազ. դրամ և 138.3 հազ. դրամ,	Գիտությունների ազգային ակադեմիա (համաձայնությամբ)	2022-2025թթ. նոյեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	ՀՀ պետական բյուջե՝ 1162 «Գիտական և գիտատեխնիկական հետազոտությունների ծրագիր» 11002 «Գիտական ենթակառուցվածքի արդիականացում», 11004 «Ազգային արժեք ներկայացնող գիտական օբյեկտների

		<p>ավագ լաբորանտ կամ ավագ ճարտարագետ՝ 130.0 հազ. դրամ, 156.0 հազ. դրամ և 179.0 հազ. դրամ, կրտսեր գիտաշխատող՝ 150.0 հազ. դրամ, 180.0 հազ. դրամ և 210.0 հազ. դրամ, գիտաշխատող՝ 200.0 հազ. դրամ, 230.0 հազ. դրամ և 276.0 հազ. դրամ, ավագ գիտաշխատող՝ 250.0 հազ. դրամ, 300.0 հազ. դրամ և 343.0 հազ. դրամ, առաջատար գիտաշխատող՝ 350.0 հազ. դրամ, 420.0 հազ. դրամ և 443.8 հազ. դրամ, գլխավոր գիտաշխատող՝ 450.0 հազ. դրամ, 500.0 հազ. դրամ և 552.9 հազ. դրամ, գիտական խմբի ղեկավար՝ 280.0 հազ. դրամ, 350.0 հազ. դրամ և 410.0 հազ. դրամ, գիտական ստորաբաժանման ղեկավար՝ 400.0 հազ. դրամ, 450.0 հազ. դրամ և 477.2 հազ. դրամ</p>				<p>պահպանություն», 11008 «Բարձր էներգիաների ֆիզիկայի բնագավառի ենթակառուցվածքների արդիականացում», 11009 «Արագացուցչային տեխնոլոգիաների զարգացում» միջոցառումների շրջանակում ավելացումը նախորդ տարվա նկատմամբ 2022թ. 3,625,615. 2 հազ.դրամ 2023թ. 2,271,686. 4 հազ. դրամ 2024թ. 2,439,240. 0 հազ.դրամ 2025թ. 2,010,078. 0 հազ.դրամ</p>
	<p>29.2 «Գիտական կադրերի համապետական ատեստավորման ծրագիրը հաստատելու մասին» ՀՀ</p>	<p>Հաստատված է գիտական կադրերի համապետական ատեստավորման ծրագիրը, որը հիմք է հանդիսանալու արդյու-</p>	<p>Գիտությունների ազգային ակադեմիա (համաձայնությամբ)</p>	<p>2024թ. հոկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ</p>	<p>ՀՀ պետական բյուջեից լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջվում</p>	

		<p>կառավարության որոշման ընդունում</p>	<p>Նավետության բարձր պահանջներին համապատասխանող գիտական աշխատողների տարակարգման և ըստ գիտական աշխատողների պաշտոնների անվանացանկի գիտական կազմակերպություններին հատկացվող ֆինանսավորման վերանայման համար</p>			
	<p>29.3 «Գիտական կազմակերպությունների կատարողականի գնահատման մեթոդաբանությունը և կատարողականի հիման վրա միջոցառումների իրականացման ժամանակացույցը հաստատելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագծի մշակում և ներկայացում ՀՀ վարչապետի աշխատակազմ</p>	<p>Հաստատված է կազմակերպությունների կատարողականի գնահատման մեթոդաբանությունը և իրականացված է գիտական կազմակերպությունների կատարողականի առաջնային գնահատում: Առավել բարձր կատարողականով կազմակերպություններում բազային ֆինանսավորման 5- ամյա մեխանիզմի ներդրում: Գիտական կարգերի պատրաստման բոնուսային ծրագրի իրականացում բազային ֆինանսավորման շրջանակներում</p>	<p>Գիտությունների ազգային ակադեմիա (համաձայնությամբ)</p>	<p>2022թ. հոկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ 2024թ. ապրիլի 2-րդ տասնօրյակ 2025թ. մարտի 2-րդ տասնօրյակ</p>	<p>ՀՀ պետական բյուջեից լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջվում</p>	
	<p>29.4 Վերահիմնադրման կամ հեռավար ղեկավարվող լաբորատորիաների ստեղծում</p>	<p>Առկա են ՀՀ վերադարձած շուրջ 85 գիտնականի կողմից ղեկավարվող գիտական ստորաբաժանումներ՝ 2022թ. 5</p>	<p>Գիտությունների ազգային ակադեմիա (համաձայնությամբ)</p>	<p>2022-2026թթ. նոյեմբերի 3-րդ տասնօրյակ</p>	<p>ՀՀ պետական բյուջե 1162 «Գիտական և գիտատեխնիկական</p>	

		<p>2023թ. 20 2024թ. 20 2025թ. 20 2026թ. 20</p> <p>և շուրջ 63 հեռավար ղեկավարվող գիտական խմբեր, որոնք բացի գիտական ժամանակակից հետազոտություններից իրականացնում են նաև բարձր տեխնոլոգիական ոլորտում ստեղծագործական աշխատանքի ընդունակ կադրերի պատրաստում՝</p> <p>2022թ. 18 2023թ. 15 2024թ. 10 2025թ. 10 2026թ. 10</p>			<p>հետազոտու- թյունների ծրագիր» 11005 «Գիտական և գիտատեխ- նիկական գործունեության պայմանագրային (թեմատիկ) հետազոտու- թյուններ» միջոցառման շրջանակում 2022թ. 446,000.0 հազ. դրամ 2023թ. 692,000.0 հազ. դրամ 2024թ. 938,000.0 հազ. դրամ 2025թ. 1,184,000.0 հազ. դրամ 2026թ. 1,676,000.0 հազ. դրամ</p>
	<p>29.5 Գիտության ոլորտի կառավարման միասնական էլեկտրոնային հարթակի ներդրում</p>	<p>Ներդրված են առցանց ռեժիմով բոլոր մակարդակներում՝ անհատ հետազոտողից մինչև գիտական կազմակերպություն արդյունավետության մշտադիտարկման գործընթացի</p>		<p>2022թ. մայիսի 3-րդ տասնօրյակ, 2023թ.</p>	<p><< պետական բյուջե 1162 «Գիտական և գիտա- տեխնիկական հետազոտություն-</p>

	մեխանիզմներ, առկա է խնդիրների վաղաժամ վերհանման և հասցեագրման գործիքակազմ, 2023 թվականին թողարկված է լավարկված և օգտագործողին հարմարեցված տարբերակը		նոյեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	ների ծրագիր» 11002 «Գիտական ենթակառուցվածքի արդիականացում» միջոցառման շրջանակում 2023թ. 5,000.0 հազ. դրամ
29.6 Հասարակական, հայագիտության և հումանիտար գիտությունների բնագավառների հետազոտությունների աջակցությանն ուղղված ծրագրերի իրականացում	Իրականացված են վերջնարդյունքի և հետազոտության որակի բարձր մակարդակի սահմանմամբ մի շարք թիրախային ծրագրեր, ըստ տարիների քանակը կհստակեցվի 2023 թվականի վերջում	Գիտությունների ազգային ակադեմիա (համաձայնությամբ)	2024-2026թ թ. ապրիլի 3-րդ տասնօրյակ	ՀՀ պետական բյուջե 1162 «Գիտական և գիտատեխնիկական հետազոտությունների ծրագիր» 11002 «Գիտական ենթակառուցվածքի արդիականացում» միջոցառման շրջանակում 2024 թ. 500,000.0հազ. դրամ 2025 թ. 800,000.0 հազ.դրամ 2026թ. 1,200,000.0 հազ.դրամ

		<p>29.7 Երկակի նշանակության հետազոտությունների աջակցությանն ուղղված ծրագրի իրականացում</p>	<p>Ավելացված են պաշտպանական և քաղաքացիական նշանակության հետազոտությունների իրականացման համար հատկացվող միջոցների ծավալները և ծրագրերի տևողությունը</p>	<p>Գիտությունների ազգային ակադեմիա (համաձայնությամբ)</p>	<p>2022թ. նոյեմբերի 1-ին տասնօրյակ</p>	<p>ՀՀ պետական բյուջե 1162 «Գիտական և գիտատեխնիկական հետազոտությունների ծրագիր» 11005 «Գիտական և գիտատեխնիկական գործունեության պայմանագրային (թեմատիկ) հետազոտություններ» միջոցառման շրջանակում 2023թ. 200,000.0 հազ.դրամ</p>
		<p>29.8 Կիրառական արդյունքի ձեռքբերմանն ուղղված գիտական նախագծերի աջակցություն</p>	<p>Բարելավված են կիրառական արդյունքի ձեռքբերմանն ուղղված գիտական նախագծերի հայտերի մրցույթի պայմանները, աճել է մրցույթի արդյունքում ֆինանսավորման երաշխավորված թեմաների քանակը նախորդ մրցույթի թեմաների քանակի համեմատ</p>	<p>Գիտությունների ազգային ակադեմիա (համաձայնությամբ)</p>	<p>2022թ. նոյեմբերի 3-րդ տասնօրյակ</p>	<p>ՀՀ պետական բյուջե 1162 «Գիտական և գիտատեխնիկական հետազոտությունների ծրագիր» 11005 «Գիտական և գիտատեխնիկական գործունեության պայմանագրային (թեմատիկ) հետազոտու-</p>

					թյուններ» միջոցառման շրջանակում 2023թ. 120,000.0 հազ. դրամ
	29.9 Գերակա ուղղություններով հետազոտությունների աջակցությանն ուղղված ծրագրերի իրականացում	Տրամադրվել են հավելյալ ֆինանսական միջոցներ հետևյալ առաջատար ուղղություններին՝ տվյալագիտություն, արհեստական բանականություն, քվանտային տեխնոլոգիաներ, խելացի գյուղատնտեսություն, կենսատեխնոլոգիա, նյութագիտություն, քիմիա, ֆիզիկա, մաթեմատիկա և գերակա ճանաչված այլ ուղղություններին	Գիտությունների ազգային ակադեմիա (համաձայնությամբ)	2024թ. հոկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	«Կետակապիտալ» 1162 «Գիտական և գիտատեխնիկական հետազոտությունների ծրագիր» 11005 «Գիտական և գիտատեխնիկական գործունեության պայմանագրային (թեմատիկ) հետազոտություններ» միջոցառման շրջանակում 2024թ. 540,000.0 հազ. դրամ
30.	Ապահովել Հայաստանի Հանրապետությունում գիտական աստիճանների շնորհման և կոչումների շնորհման արդյունավետ համակարգ	30.1 ՀՀ կառավարության 09.07.2001թ. N 615 որոշմամբ հաստատված «ՀՀ-ում գիտամանկավարժական կադրերին պրոֆեսորի և դոցենտի գիտական կոչումներ շնորհելու կարգ»-ի փոփոխությունների նախագծի	Սահմանված են Հայաստանի Հանրապետությունում գիտամանկավարժական կադրերին պրոֆեսորի և դոցենտի գիտական կոչումներ շնորհելու կարգի դրույթներ, որոնք սուբյեկտիվ մեկնաբանման առիթ չեն տալիս	2022թ. փետրվարի 1-ին տասնօրյակ	Ֆինանսավորում չի պահանջվում

ներկայացում ՀՀ վարչապետի աշխատակազմ				
30.2 «Հայաստանի Հանրապետության գիտական աստիճաններ և կոչումներ շնորհելու մասնագիտությունների անվանացանկերը հաստատելու և ՀՀ ԿԳՄՍ նախարարի 2020 թվականի հունիսի 15-ի N 13-Ն հրամանը ուժը կորցրած ճանաչելու մասին ՀՀ ԿԳՄՍ նախարարի հրամանի ընդունում	Արդի գիտահետազոտական ուղղություններին համարժեք գիտական աստիճանաշնորհման և կոչումների շնորհման անվանացանկերը համապատասխանեցված են արդի գիտական պոտենցիալին		2022թ. հունվարի 2-րդ տասնօրյակ	Ֆինանսավորում չի պահանջվում
30.3 Հայաստանի Հանրապետությունում հրատարակվող գիտական պարբերականներին առաջադրվող պայմանների վերամշակում և հաստատում ԲՈԿ-ի նախագահի հրամանով	Առկա են գիտական պարբերականներին առաջադրվող նոր պահանջներ, որոնց բավարարելը կօժանդակի միջազգային համագործակցությանը և պարբերականների՝ միջազգային գիտական շտեմարաններում ընդգրկվելուն	Գիտությունների ազգային ակադեմիա (համաձայնությամբ)	2022թ. մարտի 1-ին տասնօրյակ	Ֆինանսավորում չի պահանջվում
30.4 «Հայաստանի Հանրապետությունում գիտական աստիճանաշնորհման կանոնակարգը հաստատելու և Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 1997 թվականի օգոստոսի 8-ի N 327	Սահմանված են Հայաստանի Հանրապետությունում գիտական աստիճանաշնորհման կանոնակարգի դրույթներ, որոնք նպաստում են միջազգային համագործակցությանը և ՀՀ-ում իրականացվող գիտական հետազոտությունների միջազգայնացմանը	Գիտությունների ազգային ակադեմիա (համաձայնությամբ)	2023թ. հոկտեմբերի 1-ին տասնօրյակ	Ֆինանսավորում չի պահանջվում

		որոշումը ուժը կորցրած ճանաչելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման ընդունում				
31.	Գրագողության դեմ պայքարի արդյունավետության բարձրացում	31. 1 Գրագողության դեմ պայքարի համակարգչային ծրագրի նոր ֆունկցիոնալությամբ համալրում	Գրագողության դեպքերի բացահայտման արդյունավետ համակարգչային ծրագիրը ներդրված է, որը հաշվի է առնում գրագողության արդի ձևերը՝ նպաստելով ատենախոսությունների մեջ առանց հղումների փոխառված նյութերի հայտնաբերման աստիճանի բարձրացմանը		2023թ. մայիսի 2-րդ տասնօրյակ	ՀՀ պետական բյուջեից լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջվում
Մշակույթ						
32.	Մշակութային ժառանգության բնագավառի օրենսդրության կատարելագործում	32.1 «Թանգարանների և Հայաստանի Հանրապետության թանգարանային ֆոնդի մասին» ՀՀ օրենքի նախագծին հավանություն տալու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման ընդունում	Թանգարանային ոլորտի օրենսդրության ստեղծում		2023թ. սեպտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	Ֆինանսավորում չի պահանջվում
		32.2 «Գրադարանների և գրադարանային գործի մասին ՀՀ օրենքում լրացումներ կատարելու մասին» ՀՀ օրենքի նախագծին հավանություն տալու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման ընդունում	Գրադարանային առարկաների համալրման, հաշվառման, պահպանության և պաշտպանության հետ կապված օրենսդրական դաշտի կատարելագործում:		2024թ. ապրիլի 3-րդ տասնօրյակ	Ֆինանսավորում չի պահանջվում
33.	Հայ մշակույթի հանրահռչակում, հանրային լայն	33.1 Թանգարաններում և գրադարաններում կրթական ծրագրերի իրականացում	Հանրության տարբեր տարիքային և սոցիալական խմբերի ներգրավում		2022-2026 թթ. դեկտեմբերի	Ֆինանսավորում չի պահանջվում

	մասնակցության ապահովում մշակութային կյանքին		թանգարանների, գրադարանների ծրագրերում, թանգարան-այցելու, գրադարան-ընթերցող կապի ամրապնդում և այցելությունների շարունակականության ապահովում, թանգարանների և գրադարանների կրթական դերի բարձրացում: 2023-2026 թթ. յուրաքանչյուր տարի կիրականացվի 150 ծրագիր		1-ին տասնօրյակ	
	33.2 Հուշարձանների վերաբերյալ հանրային իրազեկվածության բարձրացմանն ուղղված միջոցառումների իրականացում	Իրականացվել են կրթական ծրագրեր՝ 10 , տեղեկատվական արշավներ՝ 5, կազմակերպվել են գիտաժողովներ՝ 3 2023-2026թթ. տարեկան 2 արտաքին գովազդի հարթակ:			2022-2026թթ. նոյեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	«ՀՀ պետական բյուջե «1075. Մշակութային ժառանգություն» ծրագրին «11001 Պատմամշակութային ժառանգության գիտահետազոտական աշխատանքներ» միջոցառման շրջանակում, օրենքով չարգելված այլ աղբյուրներ
	33.3 Հայաստանում միջազգային և հանրապետական փառատոների և մրցույթների, ստեղծագործական նախագծերի, ցուցահանդեսների իրականացում (այդ թվում՝	Տարեկան պետական աջակցությամբ առնվազն 50 միջոցառումների իրականացում: Հայկական մշակույթի և ժամանակակից արվեստների զարգացում և տարածում, մարդկանց հոգևոր պահանջ-			2022-2026 թթ. դեկտեմբերի 1-ին տասնօրյակ	«ՀՀ պետական բյուջե. «1168. Արվեստների ծրագրի» «11005. Մշակութային միջոցառումների իրականացում»

		<p>Դաշտադեմի ամրոցում «Զարկ ֆեստ» (Յարխուշտա), ազգային փոքրամասնությունների մասնակցությամբ փառատոների իրականացում)</p>	<p>մունքների բավարարում, ստեղծարար, տաղանդավոր անհատ արվեստագետների համար բարենպաստ միջավայրի ձևավորում, պատմամշակութային միջավայրի ճանաչելիության բարձրացում, հավատարիմ, մշտական հանդիսատեսի /լսարանի ձևավորում</p>			<p>միջոցառման շրջանակներում, մրցութային ծրագրեր 2023-2026 թթ. յուրաքանչյուր տարի 1,689,013 հազ. դրամ</p>
		<p>33.4 Արվեստի քննադատների հնստիտուտի ակտիվացում</p>	<p>Թատերախոսականների և գրախոսականների հրապարակման հարթակների աջակցություն: Պետական դրամաշնորհներով իրականացվող միջոցառումներում, փառատոներում մասնագիտական վերլուծության և քննադատական մտքի խթանում: Յուրաքանչյուր տարի պետական աջակցությամբ առնվազն 8 հոդվածի հրապարակում:</p>		<p>2023-2024 թթ. դեկտեմբերի 1-ին տասնօրյակ</p>	<p>ՀՀ պետական բյուջե. «1168. Արվեստների ծրագրի» «11005. Մշակութային միջոցառումների իրականացում» միջոցառման շրջանակներում</p>
		<p>33.5 Համայնքներում ոչ նյութական մշակութային ժառանգության իրազեկման և կրթամշակութային ծրագրերի իրականացում</p>	<p>Հայաստանի կայուն զարգացման նպատակների համատեքստում ոչ նյութական մշակութային ժառանգության համայնքափոխ պահպանություն, կիրառում և փոխանցում: 2022-2026 թթ. Յուրաքանչյուր տարի՝ կիրականացվի 5 ծրագիր:</p>	<p>Պետական կառավարման և տեղական ինքնակառավարման մարմիններ, պետական և հասարակական կազմակերպություններ</p>	<p>2022-2026թթ. սեպտեմբերի 1-ին տասնօրյակ</p>	<p>ՀՀ պետական բյուջեի «1075. Մշակութային ժառանգություն» ծրագրին 11005 «Աջակցություն ոչ նյութական մշակութային ժառանգության պահպանմանը» միջոցառման շրջանակում,</p>

						մրցութային ծրագրեր 2023 թ. 52000.0 հազ.դրամ 2024 թ. 54000.0 հազ.դրամ, 2025 և 2026 թթ. համար 56700.0 հազ.դրամ,
		33.6 Դպրոցականների համար բաժանորդային ծրագրի իրականացում	Ծրագրի իրականացման արդյունքում տարեկան 221165 երեխա անվճար այցելում են երեք մշակութային հաստատություն՝ թանգարան, թատրոն և դասական երաժշտության համերգասրահ	Մարզպետարաններ, Երևանի քաղաքապետարան (համաձայնությամբ)	2023-2026 դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	«Ատտական բյուջե, յուրաքանչյուր տարի 240 մլն դրամ
34.	Մշակութային ժառանգության թվայնացում, ժամանակակից տեղեկատվական տեխնոլոգիաների կիրառման ընդլայնում	34.1 Ոչ նյութական մշակութային ժառանգության շտեմարանի համալրում	«Ատտական մշակութային ժառանգության ոլորտի, ՅՈՒՆԵՍԿՕ-ի հետ իրականացվող ծրագրերին և գրանցված ոչ նյութական մշակութային ժառանգության արժեքների պահպանության գործընթացների հանրայնացում»: 2023-2026 թթ. յուրաքանչյուր տարի շտեմարան կմուտքագրվեն 36 եռալեզու հոդված, 120 նորություն, 24 հայտարարություն, 24 տեսանյութ:		2022-2026թթ. նոյեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	«Ատտական բյուջեից լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջվում
		34.2 Գրադարաններում էլեկտրոնային սպասարկման	Ազգային, հանրապետական, մարզային, համայնքային		2022-2026թթ. սեպտեմբերի	

		<p>ծրագրի ներդնում «ԿՈՀԱ» (Հայաստանյան գրադարանների էլեկտրոնային համահավաք գրացուցակ) ծրագրի շրջանակում</p>	<p>գրադարանների ընթերցողական հոսքերի հստակ հաշվառում, «էլեկտրոնային պատվերի» համակարգի կիրառման և էլեկտրոնային ստորագրության վրա հիմնված գրականության ավտոմատ վերադարձի համակարգի առկայություն: Յուրաքանչյուր տարի երկու գրադարանում</p>		1-ին տասնօրյակ	Ֆինանսավորում չի պահանջվում
		34.3 Թանգարանային հավաքածուների թվայնացում	<p>«Վճարված մշակութային շարժական ժառանգության, ինչպես նաև այլ պետությունների տարածքում գտնվող ազգային մշակութային արժեքների վերաբերյալ տեղեկատվության հասանելիության ապահովում): 2023-2026 թթ.՝ յուրաքանչյուր տարի 30 000 միավոր թվայնացված թանգարանային առարկա</p>	Բարձր տեխնոլոգիական արդյունաբերության նախարարություն	2022-2026թթ. սեպտեմբերի 1-ին տասնօրյակ	«Վճարված պետական բյուջեից լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջվում
35.	Օտարերկրյա պետություններում հայկական գրավոր ժառանգության պահպանություն և հանրահռչակում	35.1 Արտերկրում հիմնված հայկական կրթական և մշակութային կենտրոններում, համայնքային նշանակության, ինչպես նաև անհատական գրադարաններում, պահպանված հայկական գրավոր ժառանգության Հայաստան տեղափոխման «Լքյալ գրադարաններ» ծրագիր	<p>Հայկական գաղթօջախներում տարիների ընթացքում կուտակված հայերեն տպագիր և ձեռագիր գրավոր ժառանգության անվնաս տեղափոխումը Հայաստանի Հանրապետություն, 2023-2026 թթ. յուրաքանչյուր տարի առնվազն 100 միավոր գիրք</p>	Արտաքին գործերի նախարարություն, Սփյուռքի գործերի գլխավոր հանձնակատարի գրասենյակ	2022-2026 թթ. սեպտեմբերի 1-ին տասնօրյակ	Օրենքով չարգելված այլ աղբյուրներ: Ֆինանսավորում չի պահանջվում
		35.2 Արտասահմանյան գրադարանների համալրում	Օտարերկրյա պետություններում հայկական գրավոր	Արտաքին գործերի նախարարություն,	2023-2026թթ. սեպտեմբերի	«Վճարված պետական բյուջե «1124

		հայագիտական գրականությամբ	Ժառանգության պահպանություն և հանրահոշակում, 2023թթ.2000 միավոր գիրք, 2024թ. 2500 միավոր գիրք, 2025 թ. 3000 միավոր գիրք, 2026 թ. 3500 միավոր գիրք	ՀՀ վարչապետի աշխատակազմի սփյուռքի հանձնակատարի գրասենյակ	1-ին տասնօրյակ	Գրահրատարակչության և գրադարանների» բյուջետային ծրագրի 11007 «Գրականության հրատարակում» միջոցառում 2022 թ. 36000.0 հազ. դրամ 2023 թ. 42000.0 հազ. դրամ 2024 թ. 49000.0 հազ. դրամ 2025 թ. 56000.0 հազ. դրամ 2026 թ. 63000.0 հազ. դրամ
36.	Ստեղծագործական կարողությունների լիարժեք արտահայտման և իրացման համար բարենպաստ միջավայրի ապահովում	36.1 «Ոչ պետական մամուլի հրատարակում» ծրագիր	Մշակույթի ոլորտում գործունեություն իրականացնող անհատների, ինչպես նաև ազգային փոքրամասնությունների և կազմակերպությունների համար պետական աջակցության ծրագրերի մասնակցության հավասար մեկնարկային պայմանների ապահովում, արվեստի տարբեր բնագավառների համաչափ զար-		2021-2026թ թ. սեպտեմբերի 1-ին տասնօրյակ	ՀՀ պետական բյուջե «1124 Գրահրատարակչության և գրադարանների» բյուջետային ծրագրի 11003 «Ոչ պետական մամուլի հրատարակում» միջոցառում

			գացում, մշակութային միջոցառումների բազմազանության և ստեղծագործական բարձր նշանողի ապահովում, 2023-2026 թթ. յուրաքանչյուր տարի 26 տպագիր և էլեկտրոնային պարբերական			Յուրաքանչյուր տարի 62073,8 հազ. դրամ
	36.2 «Աջակցություն գրականության հանրահոշակմանը, գրական ծրագրերին և գրքերի միջազգային ցուցահանդեսներին մասնակցությանը» ծրագիր	Գրողների, արվեստագետների, արվեստի քննադատների և մշակութաբանների համար հրապարակման որակյալ հարթակների ստեղծում, մշակութային դաշտի վերաբերյալ հանրության տեղեկացվածության և կրթական մակարդակի բարձրացում, հայ գրականության հանրահոշակում Հայաստանում և արտերկրում, ընթերցանության խթանում: Յուրաքանչյուր տարի մասնակցություն գրքի միջազգային 2 ցուցահանդեսի, գրքի 1 հայաստանյան փառատոնի կազմակերպում		2022-2026թթ. սեպտեմբերի 1-ին տասնօրյակ	ՀՀ պետական բյուջե «1124 Գրահրատարակչությունների և գրադարանների» բյուջետային ծրագրի շրջանակում 11005 «Աջակցություն գրականության հանրահոշակմանը, գրական ծրագրերին և գրքերի միջազգային ցուցահանդեսներին մասնակցությանը» յուրաքանչյուր տարի 33334.4 հազ. դրամ	
	36.3 Մշակույթի տարբեր ոլորտներում ստեղծագործական ծրագրերի	Մշակույթի ոլորտում գործունեություն իրականացնող անհատների և		2021-2026 թթ. դեկտեմբերի	ՀՀ պետական բյուջե. «1168. Արվեստների	

		<p>աջակցություն՝ դրամաշնորհների հատկացման բաց-մրցութային համակարգի միջոցով, ինչպես նաև դեբյուտային ստեղծագործական ծրագրերի և արվեստի փորձարարական և նորարարական ձևերի խրախուսում</p>	<p>կազմակերպությունների համար պետական աջակցության ծրագրերի մասնակցության հավասար մեկնարկային պայմանների ապահովում, արվեստի տարբեր բնագավառների համաչափ զարգացում, մշակութային միջոցառումների բազմազանության և ստեղծագործական բարձր նշաձողի ապահովում, պետական միջոցների բաշխման թափանցիկության ապահովում: Երիտասարդ տաղանդների արտահոսքի կանխում, մշակույթի տարբեր ոլորտների սահուն սերնդափոխության ապահովում, նորարարական ծրագրերի, մշակութային դաշտում նոր անունների բացահայտում և վերհանում, երիտասարդության շրջանում մշակույթի նկատմամբ հետաքրքրվածության խթանում, ինչպես նաև դեբյուտային ստեղծագործական ծրագրերի և արվեստի փորձարարական և նորարարական ձևերին խրախուսում, յուրաքանչյուր տարի առնվազն 55 միջոցառում</p>		<p>2-րդ տասնօրյակ</p>	<p>ծրագրի» «11005. Մշակութային միջոցառումների իրականացում» միջոցառման շրջանակներում 2022 թ. 438 500,0 հազ. դրամ 2023 թ. 538 740,0 հազ. դրամ 2024-2026 թթ. 600 000,0 հազ. դրամ</p>
37.	Հայաստանում մշակութային զբոսաշրջության	37.1 «Աղձք» բնապատմական արգելոց ստեղծելու, «Աղձք» բնապատմական արգելոցի	Հուշարձանների պահպանություն, հանրահռչակում և միջազգային		2022թ. մայիսի 3-րդ տասնօրյակ	Ֆինանսավորմ չի պահանջվում

	<p>զարգացում և ժառանգության ոլորտի ինստիտուցիոնալ ենթակառուցվածքների ընդլայնում</p>	<p>մասնաճյուղ ստեղծելու և Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2003 թվականի մարտի 7-ի N 312-Ն որոշման մեջ լրացումներ կատարելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության կառավարության որոշման նախագծի ներկայացում ՀՀ վարչապետի աշխատակազմ</p>	<p>զբոսաշրջային շուկայի համար Հայաստանի հասանելիության բարձրացում, 1 հուշարձան՝ արգելոց-թանգարան</p>			
	<p>37.2 «Արտաշատ մայրաքաղաք» պատմամշակութային արգելոց ստեղծելու, «Արտաշատ մայրաքաղաք» արգելոցի մասնաճյուղ ստեղծելու և Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2003 թվականի մարտի 7-ի N 312-Ն որոշման մեջ լրացումներ կատարելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման ընդունում</p>	<p>Հուշարձանների պահպանություն, հանրահռչակում և միջազգային զբոսաշրջային շուկայի համար Հայաստանի հասանելիության բարձրացում, 1 հուշարձան՝ արգելոց-թանգարան</p>			<p>2023թ. հուլիսի 3-րդ տասնօրյակ</p>	<p>Ֆինանսավորմ չի պահանջվում</p>
	<p>37.3 «Երերույքի տաճար» պատմամշակութային արգելոց ստեղծելու, «Երերույքի տաճար» արգելոցի մասնաճյուղ ստեղծելու և Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2003</p>	<p>Հուշարձանների պահպանություն, հանրահռչակում և միջազգային զբոսաշրջային շուկայի համար Հայաստանի հասանելիության բարձրացում, 1 հուշարձան՝ արգելոց-թանգարան</p>			<p>2025թ. նոյեմբերի 3-րդ տասնօրյակ</p>	<p>Ֆինանսավորմ չի պահանջվում</p>

		թվականի մարտի 7-ի N 312-Ն որոշման մեջ լրացումներ կատարելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման ընդունում				
38.	Հայաստանի, սփյուռքի, Արցախի մշակութային ժառանգության պահպանման, անվտանգության, միջազգայնացման, պատմական, իրավական տեղեկացվածության համակարգված տարածման ռազմավարություն մշակող և իրականացնող կենտրոնի ստեղծում	38.1 «Պատմամշակութային ժառանգության գիտահետազոտական կենտրոն» ՊՈԱԿ-ի կանոնադրության վերանայում, կառուցվածքային փոփոխություն, նոր հաստիքների համալրում, միջազգային կառույցների հետ կապի խթանում, ուղղակի դրամաշնորհների տրամադրում, հնագիտական գտածոների վերականգնման ոլորտի կադրերի վերապատրաստում արտասահմանյան մասնագետների ներգրավմամբ	«Պատմամշակութային ժառանգության գիտահետազոտական կենտրոն» ՊՈԱԿ-ի մասնագիտական ներուժի խթանում, ՊՈԱԿ-ի բարելավված բազայի վրա սփյուռքի և Արցախի պատմամշակութային ժառանգության պահպանության խնդիրների ուսումնասիրություն բացահայտում և թիրախային, համակարգված տեղեկատվության տարածում, ՅՈՒՆԵՍԿՕ-ի համաշխարհային ժառանգության ցանկում նոր հուշարձանի ընդգրկում, պատմամշակութային անշարժ ժառանգության վերականգնման դպրոցի կայացում, ՊՈԱԿ-ի՝ JICA ծրագրով վերազինված հնագիտական առարկաների վերականգնման լաբորատորիայի ներուժի ամբողջական օգտագործում		2025թ. դեկտեմբերի 1-ին տասնօրյակ	«ՀՀ պետական բյուջե «1075. Մշակութային ժառանգություն» ծրագրին «11001 Պատմամշակութային ժառանգության գիտահետազոտական աշխատանքներ» միջոցառման շրջանակում, օրենքով չարգելված այլ աղբյուրներ
39.	Մշակութային ժառանգության պահպանության ներառականության	39.1 «Ընտանեկան գրադարանավար» ծրագրի ընդլայնում	Յուրաքանչյուր տարի Արմավիրի, Արագածոտնի, Արարատի, Գեղարքունիքի, Կոտայքի, Սյունիքի, Վայոց ձորի		2023-2026թթ. դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	«1124Գրահրատարակչության և գրադարանների» բյուջետային

<p>ապահովում, հասարակության խոցելի խմբերի համար մշակույթին հաղորդակից լինելու իրավունքի իրացում</p>		<p>և Տավուշի մարզերի շուրջ 650 տարեցներին և սահմանափակ կարողություններ և հնարավորություններ ունեցող շահառուներին կմատուցվեն գրադարանային ծառայություններ</p>			<p>ծրագրի 11004 «Գրադարանային ծառայություններ» միջոցառման շրջանակում Յուրաքանչյուր տարի 5760.0 հազ.դրամ</p>
	<p>39.2 Ոչ նյութական մշակութային ժառանգության պահպանության ներառական ծրագրեր</p>	<p>Ոչ նյութական մշակութային ժառանգության պահպանության գործընթացի ընդլայնում և արդյունավետության բարձրացում՝ սոցիալական, էթնիկ, տարիքային խմբերի ներուժի կիրառմամբ յուրաքանչյուր տարի 3 ծրագիր, 100 շահառու</p>		<p>2021-2026թթ. նոյեմբերի 1-ին տասնօրյակ</p>	<p>ՀՀ պետական բյուջեի «1075. Մշակութային ժառանգություն» ծրագրի 11005 «Աջակցություն ոչ նյութական մշակութային ժառանգության պահպանմանը» միջաջառման շրջանակում, մրցութային ծրագրեր 2023 թ. 52.000.0 հազ. դրամ 2024 թ. 54.000.0 հազ.դրամ, 2025-2026 թթ. 56.700.0 հազ. դրամ</p>
	<p>39.3 Հասարակության խոցելի խմբերի համար նպատակային միջոցառումների կազմակերպում</p>	<p>Հասարակության խոցելի խմբերի ստեղծագործական ներուժի բացահայտմանը ու խթանմանն ուղղված</p>		<p>2021-2026թթ. դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ</p>	<p>ՀՀ պետական բյուջեի «1168. Արվեստների ծրագրի» «11005.</p>

			<p>հնարավորությունների ստեղծում, ինչպես նաև մշակույթի միջոցով նրանց ինտեգրման ապահովում հասարակություն՝ խոցելի խմբերի և նրանց հարցերով զբաղվող հասարակական կազմակերպությունների ստեղծագործական ծրագրերի նպատակային աջակցմամբ, յուրաքանչյուր տարի առնվազն 6 միջոցառումների իրականացում</p>			<p>Մշակութային միջոցառումների իրականացում» միջոցառման շրջանակներում Յուրաքանչյուր տարի 53 000,0 հազ. դրամ</p>
40.	<p>Մշակույթի կառավարման ժամանակակից համակարգերի ներդրում</p>	<p>40.1 Ոլորտի կազմակերպությունների մարքեթինգի, սեզմենտացիայի, թիրախավորման, դիրքավորման, գիտելիքների և ռեսուրսների ձևավորում, դասընթացների իրականացում</p>	<p>Կազմակերպությունների գործունեության արդյունավետության որակական և քանակական նոր չափորոշիչների սահմանում՝ տարեկան 20 ՊՈԱԿ-ների զարգացման ծրագրերի լրամշակմամբ: ՊՈԱԿ-ների տարեկան 30 աշխատակցի մասնագիտա-կան կարողությունների զարգացում: Պետական միջոցների նպատակային կառավարում, մարդկային ռեսուրսների և կարողությունների կատարելագործում, մասնավոր և պետական հատվածների փոխշահավետ համագործակցություն, կառավարման արդի մոդելների ներդրում:</p>		<p>2022-2024 թթ. նոյեմբերի 3-րդ տասնօրյակ</p>	<p>«Վետական բյուջե. «1168. Արվեստների ծրագրի» «11005. Մշակութային միջոցառումների իրականացում» միջոցառման շրջանակներում «Օրենքով չարգելված միջոցներ 2023-2024 թթ. յուրաքանչյուր տարի 10, 000,0 հազ. դրամ</p>

		<p>40.2 Ֆոնդահայթայթման կարողությունների զարգացում</p>	<p>«Մշակութային ֆոնդահայթայթում» դասընթացների իրականացում՝ տարեկան 30 ՊՈԱԿ-ի մասնակցությամբ: Ֆոնդահայթայթման գործնական ուղեցույցի մշակում: Մշակութային հաստատություններում ֆոնդահայթայթման կարողությունների և մեխանիզմների զարգացում</p>		<p>2022 թ. թ. նոյեմբերի 3-րդ տասնօրյակ 2024 թ. նոյեմբերի 3-րդ տասնօրյակ</p>	<p>ՀՀ պետական բյուջե. «1168. Արվեստների ծրագրի» «11005. Մշակութային միջոցառումների իրականացում» միջոցառման շրջանակներում, 2024 թ. ֆինանսական հատկացումները կհատկեցվեն 2024-2026 թթ. ՄԺԾՇ շրջանակում ՀՀ օրենքով չարգելված այլ աղբյուրներ</p>
		<p>40.3 «Կառավարման կարողությունների զարգացում» դասընթացների իրականացում</p>	<p>«Կառավարման կարողությունների զարգացում» դասընթացների իրականացում՝ տարեկան 18 ՊՈԱԿ-ի 30 ներկայացուցչի մասնակցությամբ: Ստեղծագործական բուհերի «Արվեստի կառավարում» մասնագիտությամբ սովորող ուսանողների փորձառության ձեռքբերում պետական կառույցներում: Պրոդյուսերների և տնօրենների աշխատանքային գործունեության արդյունավետության բարձրացում, գործնական</p>		<p>2022թ. նոյեմբերի 3-րդ տասնօրյակ 2024 թ. նոյեմբերի 3-րդ տասնօրյակ</p>	<p>ՀՀ պետական բյուջե. «1168. Արվեստների ծրագրի» «11005. Մշակութային միջոցառումների իրականացում» միջոցառման շրջանակներում 2024 թ. ֆինանսական հատկացումները ըստ 2024-2026 թթ, ՄԺԾ ծրագրի</p>

			որակների ուժեղացում, ռազմավարական մտածողության ունակությունների կառավարման արդիականացում, զարգացում, համակարգի			ՀՀ օրենքով չարգելված այլ աղբյուրներ
41.	Ինքնազբաղ/ անկախ ստեղծագործողների հանրային ինստիտուտից ինստիտուտացում	41.1 Ինքնազբաղ/ անկախ ստեղծագործողների գործունեության խթանում	Պետական կառույցի և ինքնազբաղ ստեղծագործողների/ արվեստագետների համագործակցության մեխանիզմների մշակում: Տարեկան 3 միջոցառման իրականացում: Օրենսդրական կարգավորումների միջազգային փորձի ուսումնասիրություն, առաջարկի ներկայացում:		2022-2023թթ. նոյեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	ՀՀ պետական բյուջե. «1168. Արվեստների ծրագրի» «11005. Մշակութային միջոցառումների իրականացում» միջոցառման շրջանակներում ՀՀ օրենքով չարգելված այլ աղբյուրներ
		41.2 Կինոնկարների արտադրություն	Յուրաքանչյուր տարի առնվազն 6-8 կինոնկարի արտադրություն, կինոռեժիսորների և կինոպրոդյուսերների գործունեության խթանում: Համատեղ ֆիլմերի ստեղծում և տարածում, հայկական կինոարտադրանքի միջազգայնացում, տաղանդավոր անհատ արվեստագետների համար ստեղծարար բարենպաստ միջավայրի ձևավորում, միջազգային համագործակցության ամրապնդում, միջազգային		2022-2026թթ. նոյեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	ՀՀ պետական բյուջե «1056. Կինեմատոգրաֆիայի ծրագրի» 11001 միջոցառում, 2022թ. 199534.2 հազ. դրամ 2023 թ. 478,882.1 հազ. դրամ 2024թ. 678 416,3 հազ. դրամ 2025-2026 թթ. 838 043,6

			կինոփառատոներում և կինոշուկաներում դիրքավորում			հազ դրամ
42.	Մշակույթի մեկենասության ինստիտուտի ներդրում և կայացում և պետություն-մասնավոր համագործակցության ընդլայնմանն ուղղված փոխշահավետ մեխանիզմների խթանում	42.1 Մշակույթի մեկենասի հանրային վարկանիշի ձևավորում, մեկենասության պետական խրախուսում տեղեկատվական դաշտում	Յուրաքանչյուր տարի «Մեկենաս» տարեգրքի մշակում և հրատարակում: Պետական քաղաքականութ-յան մեջ մեկենասության դերի բարձրացում, մեկենասի հանրային վարկանիշի ձևավորում, մեկենասության պետական խրախուսում, պետական պարգևների շնորհում, օրենսդրական կարգավորումների միջազ-գային փորձի ուսումնասիրու-թյուն, առաջարկի ներկայացում		2022-2025թթ. նոյեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	«Կետական բյուջե. «1168. Արվեստների ծրագրի» «11005. Մշակութային միջոցառումների իրականացում» միջոցառման շրջանակներում «Կ օրենքով չարգելված միջոցներ 2023-2025թթ. 5160,0 հազ. դրամ
		42.2 Բարերարների հետ համագործակցություն, պետական միջոցներով կազմված վերականգնման նախագծերի անվճար տրամադրում, մասնագիտական խորհրդատվություն, հուշագրերի ստորագրում, մեկենասության տարեգրքի համար տեղեկատվության տրամադրում	Պետություն-մասնավոր համագործակցության զարգացում, պետական հոգածության թոթափում, վերականգնվող հուշարձանների թվաքանակի ավելացում, հուշարձանների հանրահոջակում, ենթակառուցվածքների զարգացում, զբոսաշրջության խթանում, շահառուների ընդգրկվածություն, նոր աշխատատեղերի ստեղծում: Յուրաքանչյուր տարի համագործակցություն 3 բարերարի հետ:	«Կ Էկոնոմիկայի նախարարություն	2022– 2026թթ. նոյեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	«Կ օրենքով չարգելված այլ աղբյուրներ

43.	Թատերահամերգային կազմակերպություններում նյութատեխնիկական բազայի արդիացում	43.1 Մշակութային հաստատությունների գույքի և նյութատեխնիկական բազայի բարելավում	Պետական դրամաշնորհների շրջանակում թատերական կազմակերպությունների գեղարվեստական կահավորման և բեմական հանդերձանքի ապահովում: 2024թ. 2, 2025 թ. 1 ՊՈԱԿ-ի նյութատեխնիկական բազայի համալրում: Մշակութային հաստատությունների գույքի և նյութատեխնիկական բազայի բարելավում, գեղարվեստական բարձրարժեք արդյունքի (գույքի) ապահովում (լուսաձայնային տեխնիկա, երաժշտական գործիքներ, բեմական հանդերձ և այլն)		2022 թ նոյեմբերի 3-րդ տասնօրյակ, 2024-2026 թթ. նոյեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	«Կետական բյուջե. «1168. Արվեստների ծրագրի» «32001. Թատրոնների շենքերի կապիտալ վերանորոգման համար» և «32007. Թատերահամերգային կազմակերպությունների նյութատեխնիկական բազային համալրում» միջոցառումների շրջանակներում, 2022թ. 767516.5 հազ. դրամ 2023թ.. 330 406,6 հազ.դրամ, 2024 թ. 698 688,6 հազ.դրամ 2025 թ. 304 618,1 հազ.դրամ
-----	---	--	---	--	---	---

44.	Պետական կոլեկտիվների լիարժեք գործունեությունն ապահովելու նպատակով ստեղծագործական միությունների գույքային ռեսուրսի քարտեզագրում	44.1 Ստեղծագործական միությունների և պետական կազմակերպությունների համագործակցության խթանում, գույքային պակասորդի մեղմացում գույքային ռեսուրսների և մասնագիտական ներուժի վերլուծություն, քարտեզագրում	Յուրաքանչյուր տարի 5 ստեղծագործական միավորումների և 1 ընկերության գույքային ռեսուրսի քարտեզագրում		2022-2023թթ. նոյեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	ՀՀ պետական բյուջեից ֆինանսավորում չի պահանջում
45	Մշակութային-կրթական նպատակային ծրագրերի իրականացում	45.1 «Դասարան + Դասական» ստեղծագործական կրթական ծրագրի իրականացում	Յուրաքանչյուր տարի ծրագրում ընդգրկված է շուրջ 60-70 մասնակից: Ծրագրի շնորհիվ աշակերտները կներգրավվեն թատերական կյանքին ոչ միայն իբրև պասիվ հանդիսատես, այլ ակտիվորեն կմասնակցեն ստեղծագործական պրոցեսին: Սա միաժամանակ մեծապես կավելացնի աշակերտների հետաքրքրությունը թատերական աշխարհի նկատմամբ և կընդլայնի այս ոլորտում նրանց գիտելիքներն ու փորձառությունը: Ծրագրի մասնակցությունը աշակերտներին ոչ միայն հնարավորություն կտա ծանոթանալ և աշխատել թատերական ոլորտի լավագույն մասնագետների հետ, այլ նաև փորձել սեփական ուժերը: Ռեժիսորների հետ անմիջական		2021-2026թթ. դեկտեմբերի 1-ին տասնօրյակ	ՀՀ պետական բյուջե. «1168. Արվեստների ծրագրի» «11005. Մշակութային միջոցառումների իրականացում» միջոցառման շրջանակներում, Յուրաքանչյուր տարի 26000.0 հազ. դրամ

			<p>աշխատանքի արդյունքում աշակերտները բազմակողմանի կընկալեն դերասանի մասնագիտությունը, ինչը կարող է նաև կողմնորոշիչ դեր կատարել մասնագիտական ընտրության հարցում: «Էմոցիոնալ կրթության» և խաղարկային մեթոդներով թատրոնի վերաբերյալ պատկերացումների և ընկալումների որակական փոփոխությանը և թատրոնի հանրային վարկանիշի բարձրացումը</p>			
		<p>45.2 Ներառական փառատոների կազմակերպում, մշակույթի ոլորտի մասնագետների, արվեստագետների հետ համատեղ միջոցառումների իրականացում</p>	<p>Յուրաքանչյուր տարի շուրջ 600-700 հաշմանդամ և ոչ հաշմանդամ երեխաների համատեղ գեղարվեստական կրթության և գեղագիտական դաստիարակության ուսուցման կազմակերպում: 5 ներառական միջոցառման աջակցություն: «Երեխաների հատուկ ստեղծագործական կենտրոն» ՊՈԱԿ-ի կանոնադրության վերանայում, մասնագիտական կադրերի կատարելագործում, նպատակային ծրագրերի իրականացում: «Գեղագիտության ազգային կենտրոն» ՓԲԸ-ի և «Երեխաների հատուկ ստեղծագործական կենտրոն»</p>		<p>2022-2025 թթ. դեկտեմբերի 1-ին տասնօրյակ</p>	<p>«ՀՀ պետական բյուջե. «1168. Արվեստների ծրագրի» «11005. Մշակութային միջոցառումների իրականացում» միջոցառման շրջանակներում 2022թ. 22000,0 հազ.դրամ 2023-2025 թթ. 20000,0 հազ.դրամ</p>

		ՊՈԱԿ-ի ներառական գործունեության համադրում և փոխհամաձայնեցված իրականացում			
	45.3 Երևանի և մարզերի երաժշտական, արվեստի և գեղարվեստի դպրոցների փոխգործակցության «Քույր դպրոցներ» կրթական նպատակային ծրագրի իրականացում	Տարեկան նախատեսվում է ծրագրում ընդգրկել Երևանի և ՀՀ 10 մարզերի 60-65 ուսումնական հաստատություն: Գեղարվեստական կրթության որակի և գեղագիտական դաստիարակության մատչելիության ապահովում, մշակութային-կրթական ծառայությունների որակի բարձրացում, ՀՀ ապագա քաղաքացիների ձևավորմանը նպաստող արժեքահեն և մշակութահեն նպատակային ծրագրի իրականացում, տարբեր կրթական և սոցիալական միջավայրերում ձևավորված պատանիների ու երեխաների հաղորդակցվելու հնարավորության խթանում, ՀՀ-ում գործող երաժշտական, արվեստի և գեղարվեստի դպրոցների ստեղծագործական ներուժի խթանում, փորձառության փոխանակում, համատեղ համերգային ծրագրերի իրականացում		2022-2026 թթ դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ	ՀՀ պետական բյուջե. «1168. Արվեստների ծրագրի» «11005. Մշակութային միջոցառումների իրականացում» միջոցառման շրջանակներում Յուրաքանչյուր տարի 15 000,0 հազ. դրամ
	45.4 «Քո արվեստը դպրոցում» ծրագիր	Տարեկան նախատեսվում է ծրագրում ընդգրկել Երևանի և ՀՀ 10 մարզերի շուրջ 450		2021-2026թթ.	ՀՀ պետական բյուջե. «1148.

		<p>ուսումնական հաստատություն և 50 արվեստագետ:</p> <p>Հայաստանի անվանի մշակութային գործիչների, արվեստագետների կյանքի ու գործունեության ճանաչելիության բարձրացում, հանրակրթական դպրոցների աշակերտների մասնագիտական կողմնորոշման խթանում</p>		<p>դեկտեմբերի 1-ին տասնօրյակ</p>	<p>Արտադպրոցական դաստիարակության ծրագրի» «11012.«Քո արվեստը դպրոցում» միջոցառման շրջանակներում, 2022 թ. 70569.6 հազ. դրամ 2023 -2026թթ. 70611,1 հազ. դրամ տարեկան</p>
	<p>45.5 «Մեկնարկ» տաղանդի զարգացման նպատակային ծրագրի իրականացում</p>	<p>Տարեկան նախատեսվում է ծրագրում ընդգրկել 15 տաղանդավոր երիտասարդ երաժիշտ-կատարողի և 6 առաջատար մասնագետի՝ դաշնամուր, ջութակ, թավջութակ մասնագիտություններով:</p> <p>Պատանի տաղանդավոր երաժիշտ-կատարողների բացահայտում, նրանց մասնագիտական կարողությունների զարգացում, հանրային ճանաչելիության բարձրացում, մասնակցության ապահովում հանրապետական և միջազգային երաժշտական մրցույթներին, փառատոներին և այլ նախագծերին, ավագ սերնդի</p>		<p>2021-2026թթ. դեկտեմբերի 1-ին տասնօրյակ</p>	<p>ՀՀ պետական բյուջե. «1198. Մշակութային և գեղագիտական դաստիարակություն» ծրագրի «11004. Աջակցություն շնորհալի պատանի երաժիշտ կատարողների մասնագիտական կարողությունների զարգացմանը և կատարելագործմանը» միջոցառման շրջանակում յուրաքանչյուր</p>

			փորձի փոխանցման լիարժեք պայմանների ստեղծում			տարի 12000.0 հազ.դրամ
		45.6 «Երաժշտական և արվեստի դպրոցների համար ուսումնամեթոդական գրականության մշակում և հրատարակում» ծրագրի իրականացում	Տարեկան նախատեսվում է 7-8 ուսումնական ձեռնարկների մշակում և հրատարակում: Կրթական որակի բարձրացում, ուսումնամեթոդական գրականության հասանելիության ապահովում, գեղարվեստական կրթության ոլորտում ուսուցման նոր մեթոդների վերաբերյալ մասնագիտական շրջանակների իրազեկման բարձրացում, միասնական չափորոշիչների կիրառում, երաժշտական, արվեստի, պարարվեստի և գեղարվեստի դպրոցների գրքային ֆոնդի համալրում		2022-2026 թթ. դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ	ՀՀ պետական բյուջե. ««1198. Մշակութային և գեղագիտական դաստիարակության ծրագիր» «11002. «Երաժշտական և արվեստի դպրոցների համար ուսումնամեթոդական գրականության մշակում և հրատարակում» միջոցառման շրջանակներում Յուրաքանչյուր տարի 17000.0 հազ. դրամ
46.	Մշակույթի ոլորտում Ռուսաստանի Դաշնության հետ երկկողմ համագործակցության հաստատում և խթանում	46.1 2022թ. Հայաստանում Ռուսաստանի և Ռուսաստանում Հայաստանի մշակույթի օրերի և այլ մշակութային միջոցառումների անցկացում՝ նվիրված ՀՀ և ՌԴ միջև դիվանագիտական հարաբերությունների հաստատման 30-ամյակին	Հայ-ռուսական համագործակցության մշակութային կապերի հաստատում և ամրապնդում, մշակութային արժեքների ներկայացում Հայաստանի և Ռուսաստանի հանրություններին	-	2022թ. դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ	ՀՀ պետական բյուջեով նախատեսված հատկացումների շրջանակում («1168. Արվեստների ծրագրի «11005. Մշակութային միջոցառումների իրականացում»

						միջոցառման «Միջազգային մշակութային համագործակցության իրականացում, սփյուռքի հետ համագործակցություն, հայ մշակույթի պահպանում» ուղղության համար հաստատված հատկացումների հաշվին)
	46.2 ՀՀ ԿԳՄՍ նախարարության և ՌԴ մշակույթի նախարարության միջև 2022-2024թթ. համագործակցության ծրագրի ստորագրում	Երկու պետությունների միջև մշակույթի ոլորտում համատեղ ծրագրերի իրականացման և միջոցառումների կազմակերպման պայմանների ստեղծում	-	2022թ. դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ	ՀՀ պետական բյուջեով նախատեսված հատկացումների շրջանակում («1168. Արվեստների ծրագրի «11005. Մշակութային միջոցառումների իրականացում» միջոցառման «Միջազգային մշակութային համագործակցության իրականացում, սփյուռքի հետ	

						համագործակցություն, հայ մշակույթի պահպանում» ուղղության համար հաստատված հատկացումների հաշվին)
ՄՊՈՐՏ						
47.	Մարզական բարձր արդյունքներին ուղղված բարեփոխումներ	47.1 «Բարձրագույն վարպետության դպրոց ստեղծելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագծի ներկայացում ՀՀ վարչապետի աշխատակազմ	18 տարեկանից բարձր ՀՀ հավաքական թիմերի թեկնածու հեռանկարային մարզիկների համար մարզումները շարունակելու հնարավորությունները ստեղծված են, մարզաձևի լավագույն մարզիկներով համալրված միասնական մարզումները կարող են իրականացվել:		2022թ. հուլիսի 3-րդ տասնօրյակ	Ֆինանսավորում չի պահանջվում
		47.2 Ակումբային սպորտի ներդրմանը և զարգացմանը միտված համալիր քայլերի մշակում	Ստեղծվել են նախադրյալներ ակումբային սպորտի զարգացման համար, որոնք կնպաստեն նաև մասնավոր միջոցների ներգրավմանը ակումբային սպորտում:		2024թ. հունիսի 3-րդ տասնօրյակ	Ֆինանսավորում չի պահանջվում
		47.3 «Ֆիզիկական կուլտուրայի և սպորտի մասին ՀՀ օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» ՀՀ օրենքի նախագծին հավանություն տալու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման ընդունում	Որոշակիացված են ՀՀ կառավարության և ՀՀ ԿԳՄՍ նախարարության լիազորությունները ենթաօրենսդրական ակտերի ընդունման մասով		2025 թվականի հունիսի 3-րդ տասնօրյակ	Ֆինանսավորում չի պահանջվում

		47.4 Ֆիզիկական կուլտուրայի և սպորտի ոլորտում գործունեություն ծավալող ֆեդերացիաների, մարզական ակումբների և մարզական հասարակական այլ կազմակերպությունների գործունեության մշտադիտարկման և գնահատման չափանիշների մշակման վերաբերյալ ՀՀ կառավարության որոշման ընդունում	Ֆիզիկական կուլտուրայի և սպորտի ոլորտում գործունեություն ծավալող ֆեդերացիաների, մարզական ակումբների և մարզական հասարակական այլ կազմակերպությունների գործունեության դաշտի ուսումնասիրման և գնահատման համար չափանիշները ստեղծված են		2025 թվականի նոյեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	Ֆինանսավորում չի պահանջվում
48	Միջազգային հեղինակավոր մարզական միջոցառումներին մասնակցության ապահովում, Հայաստանի Հանրապետության	48.1 2022 թվականի Պեկինի ձմեռային օլիմպիական խաղերին Հայաստանի Հանրապետության մարզական պատվիրակության մասնակցության ապահովում	Միջազգային հեղինակավոր մարզական միջոցառմանը Հայաստանի Հանրապետության մարզական պատվիրակության մասնակցության ապահովում, մարզական արդյունքներն աճել են, նվաճվել են մեդալներ	Հայաստանի ազգային օլիմպիական կոմիտե, մարզաձևերի ֆեդերացիաներ (համաձայնությամբ)	2022թ. մարտի 3-րդ տասնօրյակ	ՀՀ պետական բյուջե, օրենքով չարգելված այլ աղբյուրներ
	մարզական հեղինակության բարձրացում, միջազգային մրցասպարեզներում բարձր մարզական արդյունքների ցուցաբերում	48.2 2023 թվականի Կրակովի Եվրոպական խաղերին Հայաստանի Հանրապետության մարզական պատվիրակության մասնակցության ապահովում	Միջազգային հեղինակավոր մարզական միջոցառմանը Հայաստանի Հանրապետության մարզական պատվիրակության մասնակցության ապահովում, մարզական արդյունքներն աճել են, նվաճվել են մեդալներ	Հայաստանի ազգային օլիմպիական կոմիտե, մարզաձևերի ֆեդերացիաներ (համաձայնությամբ)	2023թ. հուլիսի 3-րդ տասնօրյակ	ՀՀ պետական բյուջե, 1041 Մեծ նվաճումների սպորտ ծրագրի «11011 Եվրոպական օլիմպիական խաղերին Հայաստանի մարզական պատվիրակության մասնակցության ապահովում»

						միջոցառման շրջանակում 107,965.40 հազ.դրամ և օրենքով չարգելված այլ աղբյուրներ
	48.3 2024 թվականի Փարիզի ամառային օլիմպիական խաղերին Հայաստանի Հանրապետության մարզական պատվիրակության մասնակցության ապահովում	Միջազգային հեղինակավոր մարզական միջոցառմանը Հայաստանի Հանրապետության մարզական պատվիրակության մասնակցության ապահովում, մարզական արդյունքներն աճել են, նվաճվել են մեդալներ	Հայաստանի ազգային օլիմպիական կոմիտե, մարզաձևերի ֆեդերացիաներ (համաձայնությամբ)	2024թ. սեպտեմբերի 3-րդ տասնօրյան	ՀՀ պետական բյուջե, 1041 Մեծ նվաճումների սպորտ ծրագրի «11011 Եվրոպական օլիմպիական խաղերին Հայաստանի մարզական պատվիրակության մասնակցության ապահովում» միջոցառման շրջանակում օրենքով չարգելված այլ աղբյուրներ	
	48.4 2026 թվականի Միլանի և Կորտինա դ'Ամպեցցոյի ձմեռային օլիմպիական խաղերին Հայաստանի Հանրապետության մարզական պատվիրակության մասնակցության ապահովում:	Միջազգային հեղինակավոր մարզական միջոցառմանը Հայաստանի Հանրապետության մարզական պատվիրակության մասնակցության ապահովում, մարզական արդյունքներն աճել են, նվաճվել են մեդալներ	Հայաստանի ազգային օլիմպիական կոմիտե, մարզաձևերի ֆեդերացիաներ	2026թ. մարտի երրորդ տասնօրյակ	ՀՀ պետական բյուջե, 1041 Մեծ նվաճումների սպորտ ծրագրի «11011 Եվրոպական օլիմպիական խաղերին	

						Հայաստանի մարզական պատվիրակության մասնակցության ապահովում» միջոցառման շրջանակում օրենքով չարգելված այլ աղբյուրներ
49	Մանկապատանեկան սպորտի զարգացում	49.1 «Հայաստանի Հանրապետության մանկապատանեկան մարզադպրոցները, մարզաձևերի ազգային ֆեդերացիաները և այլ մարզական հասարակական կազմակերպություններ գույքով ապահովելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման ընդունում	Հանրապետության մարզադպրոցների, մարզական քոլեջների, մարզաձևերի ազգային ֆեդերացիաների և այլ մարզական հասարակական կազմակերպությունների նյութատեխնիկական բազան ամրապնդված է, կազմակերպությունները ժամանակակից մարզագույքով և մարզասարքերով ապահովված են 2023 թ. մարզագույք կտրամադրվի 61 մարզական կազմակերպության, 2024-2026 թթ. յուրաքանչյուր տարի 100 կազմակերպության		2022-2026թթ. նոյեմբերի 1-ին տասնօրյակ	ՀՀ պետական բյուջե, Օրենքով չարգելված այլ աղբյուրներ 2023 թ. 100 մլն դրամ, 2024-2026 թթ. Յուրաքանչյուր տարի 500 մլն դրամ
		49.2 «ՀՀ կառավարության 2005 թվականի սեպտեմբերի 1-ի «Մանուկների և պատանիների՝ ֆիզիկական կուլտուրայով և սպորտով զբաղվելու համար	Մանուկների և պատանիների՝ ֆիզիկական կուլտուրայով և սպորտով զբաղվելու պայմանների նվազագույն չափորոշիչները հստակեցված և	Առողջապահության նախարարություն	2022թ. ապրիլի 2-րդ տասնօրյակ	Ֆինանսավորում չի պահանջվում

		անհրաժեշտ պայմանների նվազագույն չափորոշիչները հաստատելու մասին» N 1428 որոշման մեջ լրացումներ և փոփոխություններ կատարելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագծի ներկայացումը ՀՀ վարչապետի աշխատակազմ	համապատասխանեցված են արդի պահանջներին			
		49.3 Մարզական նշանակության կառույցների կառուցում և վերանորոգում	մարզաձևերի զարգացման համար բավարար պայմաններ, վերանորոգված, հիմնանորոգված և նոր կառուցված մարզակառույցներն ստեղծված են՝ ապահովելով նաև հաշմանդամություն ունեցող անձանց համար մատչելի պայմաններով	Քաղաքաշինության կոմիտե	2025թ. դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	ՀՀ պետական բյուջե 1163 «Մասսայական սպորտ» ծրագրի շրջանակում 2022թ. շուրջ 3.0 մլրդ դրամ
50	Բնակչության տարբեր տարիքային խմբերի համար զանգվածային սպորտի տարածմանը և առողջ ապրելակերպի քարոզմանն ուղղված ծրագրերի իրականացման անընդհատության ապահովում	50.1 «Հայաստանի Հանրապետության Վարչապետի գավաթ» սիրողական խճուղային հեծանվավազքի մրցաշարի անցկացում	Հանրապետությունում հեծանվային սպորտի և առողջ ապրելակերպի մասսայականացում: 2023 թ. շուրջ 400 անձանց մասնակցության ապահովում (Սևանա լճի շուրջ) : 2024-2026 թ. նախորդ տարիների համեմատությամբ մասնակիցների թվաքանակի առնվազն 10% աճ:	Մարզպետարաններ, Երևանի քաղաքապետարան /համաձայնությամբ	2021-2026թթ. մայիսի 3-րդ տասնօրյակ	ՀՀ պետական բյուջե 1163 Մասսայական սպորտ ծրագրի շրջանակում «11019 «Հայաստանի Հանրապետության Վարչապետի գավաթ» սիրողական խճուղավազքի մրցաշարի անցկացում»

					միջոցառման շրջանակում յուրաքանչյուր տարի 25.724.2 հազ. դրամ
	50.2 «Հայաստանի Հանրապետության Վարչապետի գավաթ» սիրողական սեղանի թենիսի մրցաշարի անցկացում	Մասսայականացնել սեղանի թենիսը Հայաստանի Հանրապետությունում, շուրջ 200 անձանց մասնակցության ապահովում: 2023 թ. շուրջ 500 անձանց մասնակցության ապահովում, 2024-2026 թ. նախորդ տարիների համեմատությամբ մասնակիցների թվաքանակի առնվազն 10% աճ:	Մարզպետա-րաններ, Երևանի քաղաքապետարան /համաձայնու-թյամբ/	2021-2026թթ. մարտի 3-րդ տասնօրյակ	ՀՀ պետական բյուջե, 1163 Մասսայական սպորտ ծրագրի շրջանակում 11021 «Հայաստանի Հանրապե-տության Վարչապետի գավաթ» սիրողական սեղանի թենիսի մրցաշարի անցկացում» միջոցառման շրջանակում Յուրաքանչյուր տարի 25 196.1 հազ. դրամ
	50.3 «Հայաստանի Հանրապետության Վարչապետի գավաթ» սիրողական լողի մրցաշարի անցկացում	Հանրապետությունում լողի և առողջ ապրելակերպի մասսայականացում ապահովել 100 անձանց մասնակցություն: 2023թ. շուրջ 120 անձանց ապահովում, 2024-2026 թթ. նախորդ տարիների համեմատությամբ	Մարզպետա-րաններ, Երևանի քաղաքապետարան /համաձայնու-թյամբ/	2022-2026 թթ. օգոստոսի 3-րդ տասնօրյակ	ՀՀ պետական բյուջե ©1163 Մասսայական սպորտ» ծրագրի «11020 «Հայաստանի Հանրապե-տության

			մասնակիցների թվաքանակի առնվազն 5% աճ:			Վարչապետի գավաթ» սիրողական լողի մրցաշարի անցկացում» միջոցառման շրջանակում Յուրաքանչյուր տարի 20.155.2 հազ. դրամ
	50.4 «Հայաստանի Հանրապետության Վարչապետի գավաթ» խճուղավազքի մրցաշարի անցկացում	Բնակչության շրջանում առողջ ապրելակերպի արմատավորում: 2023 թ. շուրջ 1500 անձանց մասնակցության ապահովում, 2024-2026 թթ. նախորդ տարիների համեմատությամբ մասնակիցների թվաքանակի առնվազն 10 % աճ: նախորդ տարիների համեմատությամբ սպորտով զբաղվող բնակչության թվի աճի յուրաքանչյուր տարի ապահովել 5000 անձանց մասնակցություն	Մարզպետարաններ, Երևանի քաղաքապետարան /համաձայնությամբ/	2021-2026 թվականներին հոկտեմբերի 1-ին տասնօրյակ	ՀՀ պետական բյուջե 1163 Մասսայական սպորտ ծրագրի «11019 «Հայաստանի Հանրապետության Վարչապետի գավաթ» սիրողական խճուղավազքի մրցաշարի կազմակերպում և անցկացում» միջոցառման շրջանակում Յուրաքանչյուր տարի 41690.3 հազ. դրամ	

		50.5 Մասսայական սպորտին առնչվող ծառայությունների իրականացում	Ֆիզիկական դաստիարակության անընդհատության և ֆիզիկական կուլտուրայով ու սպորտով զբաղվելու անընդհատության ապահովում, բնակչության շրջանում առողջ ապրելակերպի արմատավորում: 2023 թթ. 4 մարզական մասսայական միջոցառումներին շուրջ 30000 անձանց մասնակցության ապահովում, 2024-2026 թթ. նախորդ տարիների համեմատությամբ մասնակիցների թվաքանակի առնվազն 5 % աճ:	Մարզպետարաններ, Երևանի քաղաքապետարան /համաձայնությամբ/	2022-2026 թթ. դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ	ՀՀ պետական բյուջե 1163 Մասսայական սպորտ ծրագրի 11022 Մասսայական սպորտին առնչվող ծառայությունների իրականացում միջոցառման շրջանակում Յուրաքանչյուր տարի. 50.000.0 հազ. դրամ
		50.6 «Հայաստանի Հանրապետության Վարչապետի գավաթ» դպրոցականների թիմային խճուղավազքի անցկացում	Դպրոցականների շրջանում վազքի և առողջ ապրելակերպի մասսայականացում, ֆիզկուլտուրայի և սպորտի քարոզչության ապահովում: Եզրափակիչ փուլում յուրաքանչյուր տարի շուրջ 96 դպրոցականների ապահովում	Մարզպետարաններ, Երևանի քաղաքապետարան /համաձայնությամբ/	2023-2026 թթ. մայիսի 3-րդ տասնօրյակ	ՀՀ պետական բյուջե 1163 Մասսայական սպորտ ծրագրի 11019 «Հայաստանի Հանրապետության Վարչապետի գավաթ» սիրողական խճուղավազքի մրցաշարի անցկացում Յուրաքանչյուր տարի 29.274.9 հազ. դրամ

Երիտասարդություն

51	Պետական երիտասարդական քաղաքականության իրավական հիմքերի կատարելագործում	51.1 «Երիտասարդության մասին» ՀՀ օրենքի նախագծին հավանություն տալու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման ընդունում	Երիտասարդների ներուժի զարգացման, երիտասարդների կայացման և հզորացման համար, պայմանների և հնարավորությունների համար ստեղծված է իրավական հիմք:		2024թ. ապրիլի 3-րդ տասնօրյակ	Ֆինանսավորում չի պահանջում
		51.2 Երիտասարդական աշխատանքի և երիտասարդական աշխատողի պատրաստման ուղեցույցի և կրթական ծրագրի մշակում և ներկայացում ՀՀ ԿԳՄՍ նախարարի հաստատմանը	Հաստատված է երիտասարդական աշխատանքի և երիտասարդական աշխատողի պատրաստման ուղեցույցը և կրթական ծրագիրը		2022թ. մարտի 3-րդ տասնօրյակ	Ֆինանսավորում չի պահանջում
		51.3 Երիտասարդության ոլորտում պետական քաղաքականության որակի ապահովման մեխանիզմների մշակում և ներկայացում ՀՀ ԿԳՄՍ նախարարի հաստատմանը	Մշակված է որակի ապահովման մեխանիզմների համախումբը		2023թ. նոյեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	Ֆինանսավորում չի պահանջում
52	Հայաստանի մարզային համայնքներում երիտասարդության ներուժի բացահայտման, համակողմանի զարգացման, ինքնիրացման, ինքնադրսևորման և ինտելեկտուալ ժամանցի կազմակերպման համար նպաստավոր միջավայրի ձևավորում	52.1 «Երիտասարդական միջավայրի» գործունեության ուղեցույցի մշակում և ՀՀ ԿԳՄՍ նախարարի հրամանով հաստատում	Հաստատված են «Երիտասարդական միջավայրերում» իրականացվող հիմնական գործառույթները		2022 թ. մարտի 2-րդ տասնօրյակ	ՀՀ պետական բյուջե 1,500.0 հազ. դրամ
		52.2 Աջակցություն «Երիտասարդական միջավայրի» ձևավորմանը	Ստեղծվել են 25 համայնքային «Երիտասարդական միջավայր», որոնք նպաստելու են մարզային երիտասարդության քաղաքացիական, միջանձնային, տեխնոլոգիական, ստեղծագործական և այլ ունակությունների զարգացմանը		2022-2026թթ. դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ	ՀՀ պետական բյուջե, 1115 Երիտասարդության ծրագիր «32001 Երիտասարդական կենտրոնների ստեղծում»

			2023 թ.' 2 համայնքային երիտասարդական կենտրոն 2024թ.' 6 համայնքային երիտասարդական կ.ենտրոն 2025թ.'7 համայնքային երիտասարդական կենտրոն 2026թ.' 8 համայնքային երիտասարդական կենտրոն			միջոցառման շրջանակում օրենքով չարգելված այլ աղբյուրներ 658,050.0 հազ. դրամ 2023թ.' 52,644.0 հազ. դրամ 2024թ.' 157,932.0 հազ. դրամ 2025թ.' 184,254.0 հազ. դրամ 2026թ.' 210,576.0 հազ. դրամ
53	Հանրային կյանքի բոլոր ոլորտներում որոշումների կայացմանը երիտասարդների մասնակցության բարձրացում	53.1 Երիտասարդների շրջանում ժողովրդավարական և քաղաքացիական կարողունակության զարգացման մեթոդաբանության մշակում և ՀՀ ԿԳՄՍ նախարարի հրամանով հաստատում	Հաստատված է ժողովրդավարական և քաղաքացիական կարողունակության զարգացման մեթոդաբանությունը	Առողջապահության նախարարություն, Աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարություն, Պաշտպանության նախարարություն, Էկոնոմիկայի նախարարություն, Շրջակա միջավայրի նախարարություն. Սփյուռքի գործերի գլխավոր հանձնակատարի գրասենյակ,	2022թ. հուլիսի 3-րդ տասնօրյակ	ՀՀ պետական բյուջե 1,500.0 հազ. դրամ

				Համայնքապետարաններ (համաձայնությամբ)		
	53.2 Ուսումնական հաստատություններում երիտասարդական ինքնակազմակերպվող խմբերի ձևավորման մեթոդաբանության մշակում և ՀՀ ԿԳՄՍ նախարարի հրամանով հաստատում	Հաստատված է ուսումնական հաստատություններում երիտասարդական ինքնակազմակերպվող խմբերի /այդ թվում՝ աշակերտական և ուսանողական խորհուրդների/ ձևավորման մեթոդաբանությունը			2022թ. նոյեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	Օրենքով չարգելված այլ աղբյուրներ
	53.3 Ժողովրդավարական և քաղաքացիական մասնակցության, կոռուպցիայի վերաբերյալ տեղեկացվածության բարձրացմանն ուղղված հանրային միջոցառումների կազմակերպում ազգային մակարդակով՝ ներառելով հաշմանդամություն ունեցող երիտասարդներին	Իրականացվել է հանրային 10 միջոցառում Յուրաքանչյուր տարի՝ 2-ական միջոցառում	Համայնքապետարաններ (համաձայնությամբ)	2022-2026թթ. դեկտեմբերի 1-ին տասնօրյակ		ՀՀ պետական բյուջե, 1115 Երիտասարդության ծրագիր, յուրաքանչյուր տարի՝ 5,000.0 հազ. դրամ, օրենքով չարգելված այլ աղբյուրներ
	53.4 Մարզաբնակ երիտասարդների կարողությունների զարգացում՝ ուղղված մեդիագրագիտությանը, թվային գրագիտությանը և կիրեռգրագիտությանը	Իրականացվել է 10 դասընթաց Յուրաքանչյուր տարի 2-ական միջոցառում	Համայնքապետարաններ (համաձայնությամբ)	2022-2026թթ. դեկտեմբերի 1-ին տասնօրյակ		ՀՀ պետական բյուջե, 1115 Երիտասարդության ծրագիր 11001.Երիտասարդական պետական քաղաքականությանն ուղղված ծրագրեր և միջոցառումներ»

						միջոցառման շրջանակում յուրաքանչյուր տարի՝ 5,000.0 հազ. դրամ, օրենքով չարգելված այլ աղբյուրներ	
54	Երիտասարդության սոցիալ-տնտեսական խնդիրների բարելավում և մասնագիտական կարողությունների զարգացում	54.1 «Երիտասարդ ընտանիքին՝ բնակարան» նպատակային իրականացում	«Երիտասարդ մատչելի պետական ծրագրի	Սուբսիդավորվող երիտասարդ ընտանիքների թիվը տարեկան կավելանա շուրջ 1200-ով 2023թ.՝ 7935 2024թ.՝ 9095 2025թ.՝ 10315 2026թ.՝ 11555	Կենտրոնական բանկ, առևտրային բանկեր, «Բնակարան երիտասարդներին» վերաֆինանսավորում իրականացնող վարկային կազմակերպություն (համաձայնու-թյամբ)	2022-2026թթ. դեկտեմբերի 1-ին տասնօրյակ	«Վ պետական բյուջե 1115.Երիտասարդության ծրագիր Աջակցություն երիտասարդ ընտանիքներին» միջոցառման շրջանակում 2023թ.՝ 2,064,900.0 հազ. դրամ 2024թ.՝ 2,426,900.0 հազ. դրամ 2025թ.՝ 2,793,300.0 հազ. դրամ 2026թ.՝ ըստ բյուջետային հատկացումների
		54.2 Ոչ ֆորմալ կրթական գործիքակազմով մասնագիտական վերապատրաստման հնարավորությունների,		Կազմակերպվել է 10 դասընթաց 2023թ.՝ 2 դասընթաց 2024թ.՝ 2 դասընթաց		2022-2026թթ. դեկտեմբերի 1-ին տասնօրյակ	«Վ պետական բյուջե 1115 Երիտասարդության ծրագիր

		<p>մասնագիտական կողմնորոշման ծրագրերի մասին երիտասարդության իրազեկության և ներգրավվածության բարձրացման դասընթացների կազմակերպում</p>	<p>2025թ.` 2 դասընթաց 2026թ.` 3 դասընթաց</p>			<p>11001.Երիտասարդական պետական քաղաքականությանն ուղղված ծրագրեր և միջոցառումներ» միջոցառման շրջանակում</p> <p>2023թ.` 4,000.0 հազ. դրամ 2024թ.` 4,000.0 հազ. դրամ 2025թ.` 4,000.0 հազ. դրամ 2026թ.` 6,000.0 հազ. դրամ</p>
		<p>54.3 Երիտասարդության ֆինանսական գրագիտության բարձրացման, ինչպես նաև կոռուպցիայի վերաբերյալ դասընթացների կազմակերպում</p>	<p>Կազմակերպվել է 7 դասընթաց:</p> <p>2023թ.` 2 դասընթաց 2024թ.` 1 դասընթաց 2025թ.` 2 դասընթաց 2026թ.` 1 դասընթաց</p>		<p>2022-2026թ. դեկտեմբերի 1-ին տասնօրյակ</p>	<p>« պետական բյուջե «1115. Երիտասարդության ծրագիր» «11001.Երիտասարդական պետական քաղաքականությանն ուղղված ծրագրեր և միջոցառումներ» միջոցառման շրջանակում 2023թ.` 5,000.0 հազ. դրամ</p>

						2024թ.՝ 2,700.0 հազ. դրամ 2025թ.՝ 5,000.0 հազ. դրամ 2026թ.՝ 2,700.0 հազ. դրամ
	54.4 Աջակցություն երիտասարդների սոցիալական ձեռներեցության նախաձեռնություններին	Համայնքներում հիմնվել է 23 սոցիալական ձեռնարկություն: 2023թ.՝ 3 ծրագրի 2024թ.՝ 5 ծրագրի 2025թ.՝ 5 ծրագրի 2026թ.՝ 5 ծրագրի	Աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարություն	2022-2026թ. դեկտեմբերի 1-ին տասնօրյակ	«Այնպես որպես 1115 Երիտասար- դության ծրագիր 11001.Երիտա- սարդական պետական քաղաքականու- թյանն ուղղված ծրագրեր և միջոցառումներ» միջոցառման շրջանակում 2023թ.՝ 10,000.0 հազ. դրամ 2024թ.՝ 10,000.0 հազ. դրամ 2025թ.՝ 10,000.0 հազ. դրամ 2026թ.՝ 10,000.0 հազ. դրամ	
	54.5 Երիտասարդների շրջանում զբաղվածության աջակցության ծրագրերի, աշխատաշուկայի պահանջների և կրթական ծառայությունների առաջարկի պատկերի վերաբերյալ	Զբաղվածության աջակցության ծրագրերի վերաբերյալ տեղեկություն ստացած անձանց թիվը աճում է 10%-ով:	Աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարություն	2022. դեկտեմբերի 1-ին տասնօրյակ	«Այնպես որպես ֆինանսավորում չի պահանջում	

		տեղեկատվության շարունակական տարածում				
		54.6 Բնակչության պաշտպանության և աղետների նիսկի կառավարման կարողությունների զարգացման անկա հնարավորությունների վերաբերյալ տեղեկատվության տարածում երիտասարդության շրջանում	Իրականացվել է 5 դասընթաց: Յուրաքանչյուր տարի՝ 1 դասընթաց:	Արտակարգ իրավիճակների նախարարություն, Առողջապահության նախարարություն	2022-2026թթ. դեկտեմբերի 1-ին տասնօրյակ	«Կետական բյուջե 1115 Երիտա- սարդության ծրագիր 11001.Երիտա- սարդական պետական քաղաքականու- թյանն ուղղված ծրագրեր և միջոցառումներ» միջոցառման շրջանակում յուրաքանչյուր տարի՝ 2,700.0 հազ. դրամ
55	Երիտասարդության ոլորտում համահայկական և միջազգային համագործակցության զարգացում	55.1 Միջազգային փառատոներին, խորհրդաժողովներին, մրցույթներին, գիտաժողովներին, սեմինարներին, դասընթացներին և այլ հանրային միջոցառումներին «Երիտասարդների և երիտասարդական պատվիրակությունների մասնակցության աջակցություն	Միջազգային փառատոներին, խորհրդաժողովներին, մրցույթներին, գիտաժողովներին, սեմինարներին, դասընթացներին և այլ հանրային միջոցառումներին յուրաքանչյուր տարի մասնակցել են շուրջ 20 երիտասարդ:		2022-2026թ. դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	«Կետական բյուջե 1115 Երիտա- սարդության ծրագիր «11001.Երիտա- սարդական պետական քաղաքականու- թյանն ուղղված ծրագրեր և միջոցառումներ» միջոցառման շրջանակում 37,020.9

						2023թ.՝ 7,436.6 հազ. դրամ 2024թ.՝ 7,615.9 հազ. դրամ 2025թ.՝ 7,436.6 հազ. դրամ 2026թ.՝ 7,615.9 հազ. դրամ
Սփյուռք						
56	Օտարախոսների համար հայերենի իմացության և պատրաստվածության մակարդակի ապահովում	56.1 Արևելահայերենի իմացության մակարդակների չափորոշիչների ստեղծում և դրանց ներդրման և միջազգային մակարդակում ճանաչման մեխանիզմների մշակում	Արևելահայերենի իմացության մակարդակների չափորոշիչներն ստեղծված են, դրանց ներդրմանը և միջազգային մակարդակում ճանաչմանն ուղղված գործողությունների պլանի մշակման նախադրյալներն ստեղծված են		2024-2026թթ.	ՀՀ պետական բյուջե 2024թ. 11000.0 հազ. դրամ
		56.2 «Արևելահայերենի իմացության մակարդակների չափորոշիչները արևմտահայերենի փոխադրում, ներպետական և միջազգային մակարդակում դրանց ճանաչում, «Հայերենի իմացության մակարդակները հաստատելու մասին» ՀՀ ԿԳՄՍ նախարարի հրամանի ընդունում	Արևմտահայերենի իմացության մակարդակների չափորոշիչներն ստեղծված են, օտարերկրյա և/կամ միջազգային կազմակերպություններում հայերենի իմացության մակարդակները գրանցված են		2025թ. նոյեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	Ֆինանսավորում չի պահանջվում
57	Սփյուռքի կրթօջախների կարողությունների հզորացում	57.1 Սփյուռքահայ ուսուցիչների վերապատրաստման դասընթացների կազմակերպում	Շուրջ 300 սփյուռքահայ ուսուցչի մասնագիտական գիտելիքի, կարողությունների և հմտությունների զարգացում: Յուրաքանչյուր տարի շուրջ 60 ուսուցչի վերապատրաստում:		2022-2026թ. դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ	ՀՀ պետական բյուջե 1215 Կրթության, մշակույթի և սպորտի նրբոններում

					միջազգային և սփյուռքի հետ համագործակցության զարգացում ծրագրի 11002 Սփյուռքի կրթօջախների ուսուցիչների կարողությունների հզորացում միջոցառման շրջանակում 39.500. հազ. դրամ տարեկան	
		57.2 «Սփյուռքի ուսուցիչների գնահատման բնութագրիչները հաստատելու մասին» ՀՀ կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարի հրամանի ընդունում	Սփյուռքի ուսուցիչների կարողությունների գնահատման համակարգի առկայություն		2024թ. նոյեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	Ֆինանսավորում չի պահանջվում
		57.3 Սփյուռքի կրթօջախների ուսումնամեթոդական բազայի բարելավում և ուսումնական նոր ձեռնարկների մշակում	Սփյուռքի կրթական կարիքներին և պահանջարկին համապատասխան շուրջ 150000 միավոր դասագրքերի, ձեռնարկների և թվայնացված պաշարների ապահովում		2026թ. նոյեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	ՀՀ պետական բյուջե 1215 Կրթության, մշակույթի և սպորտի ոլորտներում միջազգային և սփյուռքի հետ համագործակցության զարգացում ծրագրի «11003.Սփյուռքի

						կրթօջախներին դասագրքերի և այլ ուսումնական նյութերի տրամադրում, մշակում և առաքում» միջոցառման շրջանակում
		57.4 «Սփյուռքի կրթօջախների տվյալների բազայի ստեղծում	Սփյուռքի կրթօջախների տվյալների կառավարման համակարգի՝ էլեկտրոնային հարթակի ստեղծում: Սփյուռքի կրթօջախների կթական կարիքների և պահանջարկի, ինչպես նաև հնարավորությունների քարտեզագրում	Բարձր տեխնոլոգիական արդյունաբերության նախարարություն	2026թ. նոյեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	«ԱպտակաՆ ԲՅՈՒՅԵ 1215 Կրթության, մշակույթի և սպորտի ոլորտներում միջազգային և սփյուռքի հետ համագործակցության զարգացում ծրագրի 11004. Սփյուռքի կրթօջախների տվյալների բազայի կառավարում միջոցառման շրջանակում 5000.0 դրամ միանվագ
58	Օտարերկրյա համալսարաններում հայագիտական կրթական ծրագրերի իրագործմամբ	58.1 «Համագործակցության ցանցային հայագիտական համալսարանի ձևավորման և զարգացման հայեցակարգը	Գործընկեր համալսարանների/կազմակերպությունների բազայի հիման վրա կրթագիտական գործունեության		2023թ. նոյեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	Ֆինանսավորում չի պահանջվում

	<p>և ցանցային ձևի ներդրմամբ կադրերի պատրաստման որակի բարձրացում</p>	<p>հաստատելու մասին» ԿԳՄՍ նախարարի հրամանի ընդունում</p>	<p>իրականացում՝ ակադեմիական շարժունության ապահովում, համատեղ կրթական ծրագրերի ձևավորում և ուսուցման կազմակերպում, գիտական նախագծերի իրագործում</p>			
		<p>58.2 Օտարերկրյա համալսարաններում հայագիտական կենտրոնների գործունեության ապահովում</p>	<p>Օտարերկրյա համալսարաններում հայագիտական կրթական ծրագրերի իրականացում</p>		<p>2026թ. Դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ</p>	<p>«Ապետական բյուջե 1215 Կրթության, մշակույթի և սպորտի ոլորտներում միջազգային և սիյուռքի հետ համագործակցության զարգացում ծրագրի «12002. Օտարերկրյա համալսարաններում հայերենի և այլ հայագիտական առարկաների դասավանդում» միջոցառման շրջանակում 2026թ. համար 15.000.000 դրամ</p>

Շրջակա միջավայրի նախարարություն

NN	Նպատակ	Միջոցառումներ	Ակնկալվող արդյունք	Համակատարող	Ժամկետ	Ֆինանսավորման աղբյուր և կանխատեսվող չափ
1	2	3	4	5	6	7
1	<p>Ջրային ռեսուրսների արդյունավետ օգտագործման և որակի բարձրացման նպատակով կառավարման գերարդյունավետ համակարգերի ներդրումը, ջրային ռեսուրսների պահպանման, այդ թվում՝ ջրահեռացման ու կեղտաջրերի մաքրման գործընթացի կանոնակարգումը, Արարատյան արտեզյան ավազանի և գետային էկոհամակարգերի պահպանությունն ու կառավարումը.</p>	<p>1. Սևանի, Հրազդանի ջրավազանային տարածքների կառավարման պլանների մշակում և Կառավարության որոշման նախագծերը վարչապետի աշխատակազմ ներկայացնելը</p>	<p>Սևանի և Հրազդանի ջրավազանային կառավարման պլանների ընդունումը կնպաստի Սևանի և Հրազդանի ջրավազաններում ջրի ազգային ու ռազմավարական պաշարների հստակեցմանը, ջրի առաջարկի և պահանջարկի հավասարակշռմանը, որն իր հերթին կբերի ջրային ռեսուրսի արդյունավետ և ողջամիտ կառավարման, ինչպես նաև ջրային ռեսուրսի խնայողությանը</p>	<p>Տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարություն Առողջապահության նախարարություն Էկոնոմիկայի նախարարություն</p>	<p>2022թ. ապրիլի 3-րդ տասնօրյակ</p>	<p>Միջազգային դրամաշնորհ «Արևելյան համագործակցության Եվրոպայի ջրային նախաձեռնություն պլյուս» (EUWI+) ծրագիր մոտ 50 000,0 հազ. դրամ</p>
		<p>2. Հյուսիսային ջրավազանային տարածքի կառավարման պլանի մշակում և Կառավարության որոշման ընդունում</p>	<p>Հյուսիսային ջրավազանային կառավարման պլանի մշակումը կնպաստի Հյուսիսային ջրավազանում ջրի ազգային ու ռազմավարական պաշարների հստակեցմանը, ջրի առաջարկի և պահանջարկի հավասարակշռմանը, որն իր հերթին կբերի ջրային ռեսուրսի արդյունավետ և ողջամիտ կառավարման, ինչպես նաև ջրային ռեսուրսի խնայողությանը</p>	<p>Տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարություն, Առողջապահության նախարարություն, Էկոնոմիկայի նախարարություն Կադաստրի կոմիտե</p>	<p>2021-2026թթ.</p>	<p>Միջազգային դրամաշնորհ (բնապահպանական հիմնադրամներ կամ կազմակերպություններ) 2ուրջ 34000,0 հազ դրամ</p>

			<p>-Դաշտային ուսումնասիրությունների իրականացում, ջրային հաշվեկշռի կազմում, ջրային ռեսուրսների և պաշարների հաշվարկում, ճնշում-ազդեցություն վերլուծություն, ջրային մարմինների՝ այդ թվում ռիսկային ջրային մարմինների տարանջատում, միջոցառումների ծրագրի մշակում</p>		2023թ. դեկտեմբերի 3-րդ	
			<p>-Հյուսիսային ջրավազանային կառավարման պլանի նախագծի մշակում</p>		2024թ. դեկտեմբերի 3-րդ	
			<p>-Հյուսիսային ջրավազանային կառավարման պլանի նախագծի վերաբերյալ հանրային քննարկումների անցկացում և շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության ռազմավարական գնահատման գործընթացի իրականացում</p>		2025թ. դեկտեմբերի 3-րդ	
			<p>- Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության ռազմավարական գնահատման գործընթացի ամփոփում և «Հյուսիսային ջրավազանային կառավարման պլանը հաստատելու մասին» Կառավարության որոշման ընդունում</p>		2026թ. դեկտեմբերի 3-րդ	

		<p>3. Արարատյան դաշտի գյուղատնտեսական և ձկնաբուծական, ջրօգտագործողների մոտ ավտոմատ կառավարման առցանց ջրաչափական համակարգերի տեղադրման աշխատանքների իրականացում</p>	<p>Ավտոմատ կառավարման առցանց ջրաչափական 30 սարքավորումների տեղադրման արդյունքում, առցանց եղանակով հասանելի կլինեն ջրօգտագործողների կողմից օգտագործված ջրի ծավալի վերաբերյալ ստույգ և ճշգրիտ տվյալներ, ինչը կնպաստի Արարատյան դաշտի ստորերկրյա ջրային ռեսուրսների առավել արդյունավետ կառավարմանը՝ հետագայում հանգեցնելով ստորերկրյա ջրային ռեսուրսների վերականգնմանը:</p>	<p>Տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարություն Էկոնոմիկայի նախարարություն Բարձր տեխնոլոգիական արդյունաբերության նախարարություն</p>	<p>2021-2026թթ.</p>	<p>ՀՀ պետական բյուջե Միջազգային դրամաշնորհ (բնապահպանական հիմնադրամներ կամ կազմակերպություններ) շուրջ 30 000,0 հազ.դրամ</p>
		<p>-Տնտեսվարողների, մարզպետարանների, համայնքերի, միջազգային կազմակերպությունների հետ բանակցությունների վարում, քննարկումների կազմակերպում</p>			<p>2023թ. դեկտեմբերի 3-րդ</p>	
		<p>- յուրաքանչյուր տարի 10 ավտոմատ կառավարման առցանց ջրաչափական սարքավորումների տեղադրում</p>			<p>2024-2026թթ.</p>	
		<p>4. «Արտադրական կեղտաջրերի նախնական մաքրմանը ներկայացվող պահանջները սահմանելու մասին» Կառավարության որոշման ընդունում</p>	<p>Արտադրական կեղտաջրերի նախնական մաքրմանը ներկայացվող պահանջների առկայություն, որը կբարձրացնի կեղտաջրերի մաքրման մակարդակը, կնպաստի շրջակա միջավայրի, մասնավորապես՝</p>	<p>Տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարություն</p>	<p>2025թ. նոյեմբերի 2-րդ տասնօրյակ</p>	<p>Լրացուցիչ ռեսուրսներ չեն պահանջվում</p>

		<p>ջրային ռեսուրսների պահպանությանը, ինչպես նաև ջրահեռացման համակարգերի անվտանգ շահագործման ապահովմանը:</p>			
	<p>5. «Կեղտաջրի նստվածքի օգտագործմանը, հավաքմանը, փոխադրմանը, կուտակմանը, մշակմանը, օգտահանմանը և հեռացմանը ներկայացվող պահանջները սահմանելու մասին» Կառավարության որոշման նախագծերը վարչապետի աշխատակազմ ներկայացնելը</p>	<p>Կսահմանվեն կեղտաջրի նստվածքի օգտագործման ընթացակարգը, ինչպես նաև դրա հավաքմանը, փոխադրմանը, կուտակմանը, մշակմանը, օգտահանմանը և հեռացմանը ներկայացվող պահանջներ: Վերջինիս կիրարկման արդյունքում նստվածքը կդիտարկվի որպես ռեսուրս, որը ենթակա է օգտահանման՝ դրանում պարունակվող օգտակար հատկությունների կորզման ու տարբեր բնագավառներում օգտագործման առումով:</p>	<p>Էկոնոմիկայի նախարարություն</p>	<p>2021 թ. դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ</p>	<p>Լրացուցիչ ռեսուրսներ չեն պահանջվում</p>
	<p>6. «ՀՀ ջրային օրենսգրքում լրացումներ և փոփոխություններ կատարելու մասին» օրենքի նախագիծը վարչապետի աշխատակազմ ներկայացնելը</p>	<p>Օրենքի ընդունմամբ կապահովվի Ջրի շրջանակային դիրեկտիվի սկզբունքներին և մոտեցումներին մոտարկման նպատակով ՀՀ ստանձնած պարտավորությունը, ինչը կնպաստի շրջակա միջավայրի էկոլոգիական կայունության ապահովմանը, ինչպես նաև ջրային ոլորտում առկա խնդիրների լուծման իրավակարգավորմանը:</p>	<p>Տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարություն Առողջապահության նախարարություն Արտակարգ իրավիճակների նախարարություն</p>	<p>2022 թ. հունիսի 3-րդ տասնօրյակ</p>	<p>Լրացուցիչ ռեսուրսներ չեն պահանջվում</p>

		7. Մակերևութային ջրային ռեսուրսների մոնիթորինգի տվյալների արժանահավատության բարձրացում, որոշում կայացնողներին առավել ճշգրիտ տեղեկատվությամբ ապահովում, ջրային ռեսուրսների կառավարման արդյունավետության բարձրացում	2023թ.՝ Քասախի և Հրազդանի գետավազանների 5 (2 ջրամբարային, 3 գետային) և սահմանային Արաքս-Սուրմալու հիդրոլոգիական դիտակետերի արդիականացում, տվյալների գրանցման և առցանց փոխանցման համակարգերով զինված չափիչ սարքավորումների տեղադրում	Բարձր տեխնոլոգիական արդյունաբերության նախարարություն	2023 թ. նոյեմբերի 2-րդ տասնօրյակ	Միջազգային դրամաշնորհ Գերմանական զարգացման բանկի (KFW) վարկային միջոցներ, 60000.0 հազ.դրամ
			2026թ.՝ Ախուրյանի ավազանի հիդրոլոգիական դիտակետերի արդիականացում		2026թ. նոյեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	
2.	Սևանա լճի էկոհամակարգային հավասարակշռության և կենսաբազմազանության պահպանումը, վերականգնումը, վերարտադրումը, բնականոն զարգացումն ու խելամիտ օգտագործումը	1.Սևանա լճի շրջակայքում ջրածածկման ենթակա տարածքներում ջրի տակ մնացած շինությունների ու ենթակառուցվածքների մաքրման աշխատանքների իրականացում	Սևանա լճի ջրի մակարդակի բարձրացման հետևանքով ավիամերձ տարածքների բարեկարգում, լճի ջրի էկոլոգիական վիճակի բարելավում: Տարեկան շուրջ 100 միավոր շենք-շինությունների ապամոնտաժում:	Տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարություն Գեղարքունիքի մարզպետարան, Կադաստրի կոմիտե	2022թ.	ՀՀ պետական բյուջե («Սևան» ազգային պարկ ՊՈԱԿ-ին հատկացված գումարի շրջանակներում)
		2.Սևանա լճի շրջակայքում ջրածածկ և ջրածածկման ենթակա տարածքներում անտառմաքրման աշխատանքների իրականացում	Ջրի որակի վատթարացման և լճի ճահճացման կանխարգելում: Յուրաքանչյուր տարի՝ Սևանա լճի շրջակայքի տարեկան 244 հա ջրածածկ տարածքների մաքրման աշխատանքների իրականացում:	Գեղարքունիքի մարզպետարան	2022 թ. և շարունակական	ՀՀ պետական բյուջե, Միջազգային դրամաշնորհ (բնապահպանական հիմնադրամներ կամ կազմակերպություններ) 2022թ.՝ 118,163.2 հազ. դրամ 2023-2025թ.՝

					յուրաքանչյուր տարի 246,244.9 հազ. դրամ:	
		3. Սևանա լճի ավազանում հիդրոօդերևութաբանական և շրջակա միջավայրի մոնիթորինգի դիտարկումների համակարգի բարելավում և արդիականացում, ջրային ռեսուրսների կանխատեսումների որակի և հաշվեկշռի բաղադրիչների հուսալիության բարելավում	<p>- Սևանա լճի ավազանում 6 ավտոմատ օդերևութաբանական կայանների ձեռքբերում և տեղադրում,</p> <p>- Ջրային մակերևույթից գոլորշացման ճշգրիտ գնահատման նպատակով Սևանա լճի ավազանում (ԳԳԻ-3000) գոլորշաչափերի տեղադրում,</p>	Առողջապահության նախարարություն Տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարություն Պաշտպանության նախարարություն	2023թ. նոյեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	Միջազգային դրամաշնորհ (բնապահպանական հիմնադրամներ կամ կազմակերպություններ) 100000.0 հազ.դրամ 2023թ.' 70000.0 հազ.դրամ
		--Սևանա լճի ջրային հաշվեկշռի կազմում, բարելավում և հաշվեկշռի բաղադրիչների հուսալիության բարձրացում, - Սևանա լճի ավազանում շրջակա միջավայրի բաղադրիչների մոնիթորինգի գործընթացում ժամանակակից սարքավորումներով և մեթոդներով հագեցվածության ապահովում, կարողությունների զարգացում		2025թ. նոյեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	2025թ.' 30000.0 հազ.դրամ	
		4. Սևանա լճի ջրածածկ տարածքների մաքրման աշխատանքների համար տեխնիկայի ձեռքբերում	«Սևան» ԱՊ-ի միջոցներով Սևանա լճի ջրածածկ տարածքների մաքրման աշխատանքների համար համապատասխան	-	2021թ. նոյեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	ՀՀ պետական բյուջե, Միջազգային դրամաշնորհ (բնապահպան

			տեխնիկական միջոցների առկայություն			նական հիմնադրամներ կամ կազմակերպություններ) 2021թ՝ 132,570.0 հազ.դրամ
3.	Անտառների կայուն կառավարումը՝ անտառների պահպանությունը, պաշտպանությունը, օգտագործումը և անտառածածկ տարածքների ընդլայնումը՝ անտառապատման ու անտառավերականգնման միջոցով, ու դրանց իրականացմանն ուղղված կարողությունների շարունակական հզորացումը.	1. Անտառային կոմիտեի «Հայանտառ» ՊՈԱԿ-ի «Անտառտնտեսություն» մասնաճյուղերի համար անտառաշինական նախագծերի (անտառկառավարման պլանների) մշակում և հաստատում նախարարի հրամանով	Անտառային կոմիտեի «Հայանտառ» ՊՈԱԿ-ի 17 «Անտառտնտեսություն» մասնաճյուղերում անտառների կայուն կառավարում՝ անտառային տարածքների սահմանների հստակեցում, անտառների ներկա վիճակի գնահատում և անտառային տնտեսության վարման առաջիկա 10 տարիների համար անհրաժեշտ միջոցառումների պլանավորում:	Կադաստրի կոմիտե	2022-2023թթ.	ՀՀ պետական բյուջե, Միջազգային դրամաշնորհ (բնապահպանական հիմնադրամներ կամ կազմակերպություններ) 667211.6 հազ. դրամ 2022թ.՝ 177950.0 հազ. դրամ
			- Անտառային կոմիտեի «Հայանտառ» ՊՈԱԿ-ի մնացած 4 «Անտառտնտեսություն» մասնաճյուղերի համար անտառկառավարման պլանների մշակում և հաստատում նախարարի հրամանով		2023 թ. դեկտեմբերի 3-րդ	2023թ.՝ 489261.6 հազ. դրամ

		<p>2. Անտառվերականգնման և անտառապատման աշխատանքների կազմակերպում, այդ թվում՝ անտառային տնկարանների հիմնում և սերմնային տնտեսության զարգացում:</p>	<p>Անտառածածկ տարածքների ընդլայնում, անտառապատման ու անտառվերականգնման աշխատանքների իրականացման համար որակյալ տնկանյութի ստացում:</p>	-	2021-2026թ.թ.	<p>ՀՀ պետական բյուջե, Միջազգային դրամաշնորհ (բնապահպանական հիմնադրամներ կամ կազմակերպություններ) 2021թ.՝ 375,421.5 հազ. դրամ 2022թ.՝ 387174.8 հազ. դրամ</p>
			<p>յուրաքանչյուր տարի անտառմշակույթների հիմնում 130 հա, --ջերմոցային տնտեսություններում փակ արմատային համակարգով տնկանյութի աճեցում՝ շուրջ 1 մլն. հատ</p>	-	2023-2026թ.թ.	<p>2023թ.՝ 413,011.7 հազ. դրամ 2024թ.՝ 413,011.7 հազ. դրամ 2025թ.՝ 413,011.7 հազ. դրամ</p>

		<p>3. Անտառների կառավարման ոլորտում անտառպահպանության, անտառվերականգնման և անտառօգտագործման նորագույն տեխնիկայի և սարքավորումների ձեռքբերում</p>	<p>Ապօրինի անտառօգտագործման նվազում, կանխարգելում, անտառվերականգնման, անտառապատման, ինչպես նաև անտառտնտեսավարման աշխատանքների արդյունավետության բարձրացում, միջազգային ստանդարտներին համապատասխան ջերմոցային համալիրների և սառնարանային տնտեսության հիմնում: Ըստ միջազգային դրամաշնորհային ծրագրով հաստատված ժամանակացույցի՝</p>	-	2021-2026թ.թ.	<p>Միջազգային դրամաշնորհ (բնապահպանական հիմնադրամներ կամ կազմակերպություններ) 6.5 մլն ԱՄՆ դոլար</p>
			<p>-անտառային ոլորտի նորագույն տեխնիկայի ձեռքբերում, այդ թվում «Պիկապ» տեսակի ամենագնացներ /14 հատ/, դրոններ /50 հատ/, GPS սարքեր /100 հատ/ և այլ սարքավորումներ, ծխի, ձայնի, ջերմության նկատմամբ զգայուն սարքեր /սենսորներ/ - 150 հատ, տեսանկարահանող սարքեր, դրանց սպասարկող սարքավորումներ /80 հատ/:</p> <p>-անտառային պտուղների և հատապտուղների հավաքագրման և վերամշակման կենտրոնների /2 հատ/, բրիկետների արտադրության կետերի /2 հատ/ հիմնում:</p>	-	2023-2026թ.թ.	

		<p>4. Վնասատուներից և հիվանդություններից անտառների պաշտպանության նպատակով անտառպաթոլոգիական ուսումնասիրությունների իրականացում, վնասատուների և հիվանդությունների դեմ կենսաբանական պայքարի իրականացման կազմակերպում</p>	<p>Առողջ անտառների առկայություն Անտառային վնասատուների և հիվանդությունների դեմ պայքարը քիմիական եղանակից կենսաբանականի անցնելու համար նախադրյալների ստեղծում:</p> <p>- յուրաքանչյուր տարի նախատեսվում է վնասատուների դեմ ավիացիոն քիմիական պայքարի աշխատանքներ 9000 հա անտառածածկ տարածքներում:</p>	-	2021-2026թ.թ.	<p>ՀՀ պետական բյուջե, Միջազգային դրամաշնորհ (բնապահպանական հիմնադրամներ կամ կազմակերպություններ) Տարեկան անհրաժեշտ գումարը՝ 307 750,0 հազ. դրամ ՀՀ պետական բյուջեով նախատեսված գումարը՝ 2022թ. 43710.9 հազ. դրամ 2023թ. 125100.0 հազ. դրամ 2024թ. 125100.0 հազ. դրամ 2025թ. 125100.0 հազ. դրամ</p>
		<p>5. Անտառային կադաստրի վարում</p>	<p>Անտառների կադաստրի վարման համար անհրաժեշտ հենքի ստեղծում</p>	Կադաստրի կոմիտե	2021-2026թ.թ.	<p>ՀՀ պետական բյուջե, Միջազգային դրամաշնորհ</p>

			- յուրաքանչյուր տարի անտառային կադաստրի վարում		2023-2026թթ.	(բնապահպանական հիմնադրամներ կամ կազմակերպություններ) 60,000.0 հազ. դրամ 2021թ.՝15000.0 հազ. դրամ 2023թ.՝ 15000.0 հազ. դրամ 2024թ.՝ 15000.0 հազ. դրամ 2025թ. 15000.0 հազ. դրամ
		6. Անտառների պետական հաշվառում	«Հայանտառ» ՊՈԱԿ-ի «Անտառտնտեսություն» մասնաճյուղերի համար անտառաշինական նախագծերի (անտառկառավարման պլանների) մշակման արդյունքում, ճշտված անտառային տարածքների պահպանության, պաշտպանության, վերականգնման, որակական և քանակական փոփոխությունների վերաբերյալ տեղեկատվության առկայություն	-	2024թ. դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ	Միջազգային դրամաշնորհ (բնապահպանական հիմնադրամներ կամ կազմակերպություններ) 2024թ.՝ 260000.0 հազ. դրամ
		7. Անտառներում և բնության հատուկ պահպանվող տարածքներում պահպանության	Հայաստանի Հանրապետության անտառային ծառայության մասին օրենքի նախագծի մշակում և	-	2021-2022թթ. նոյեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	Լլրացուցիչ ռեսուրսներ չեն պահանջվում

		գործընթացի արդյունավետության բարձրացում	ներկայացում վարչապետի աշխատակազմ			
			Հայաստանի Հանրապետության շրջակա միջավայրի պահպանության ծառայության մասին օրենքի նախագիծը Կառավարության հավանությանն արժանանալու վերաբերյալ Կառավարության որոշման ընդունում		2023թթ. հունիսի 3-րդ տասնօրյակ	
4.	Բնության հատուկ պահպանվող տարածքների կառավարման ռեժիմների և վերահսկողության մեխանիզմների արդյունավետության բարձրացումը, հարակից բնակավայրերի կարողությունների զարգացումը	1. Բնության հատուկ պահպանվող տարածքների քարտեզագրում և իրավունքների վերագրանցում	Հստակեցված և պետական գրանցման իրավունքով սահմանված բնության հատուկ պահպանվող 8 տարածքների ճշգրտված քարտեզների առկայություն	Տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարություն Կադաստրի կոմիտե	2025թ. նոյեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	Միջազգային դրամաշնորհ (բնապահպանական հիմնադրամներ կամ կազմակերպություններ)՝ շուրջ 200 000.0 հազ.դրամ
		2. Բնության հատուկ պահպանվող տարածքների կառավարման պլանների մշակում և Կառավարության որոշումների ընդունում	Թվով 8 բնության հատուկ պահպանվող տարածքների կառավարման պլանների առկայություն	-	2025թ. նոյեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	ՀՀ օրենքով չարգելված այլ աղբյուրներ
		3.«Բնության հատուկ պահպանվող տարածքների մասին» նոր օրենքի նախագիծը վարչապետի աշխատակազմ ներկայացնելը	Բնության հատուկ պահպանվող տարածքների ստեղծման նպատակների և հիմքերի ամրագրում. Բնության պահպանության միջազգային միության (ԲՊՄՄ. IUCN) չափորոշիչներով սահմանված կատեգորիաների ամրագրում:	Տարածքային կառավարման և զարգացման նախարարություն Վարչապետի աշխատակազմի տեսչական մարմինների	2022թ. հունիսի 2-րդ տասնօրյակ	Լրացուցիչ ռեսուրսներ չեն պահանջվում

			Արգելավայրերի պահպանության ռեժիմի ամրագրում. Պահպանման գոտու, էկոլոգիական միջանցքի, կենսոլորտային արգելոցի և էկոլոգիական ցանցի կառավարման սկզբունքների և պահպանության ռեժիմի ամրագրում	աշխատանքների համակարգման գրասենյակ		
		4. «Բնության հատուկ պահպանվող տարածքներին հարակից էկոհամակարգերի և համայնքների հարմարվողականության կարողությունների ամրապնդում» ծրագրի իրականացում	1. Աղավնավանք բնակավայրում 1500զծ.մ ոռոգման ջրագծի կառուցում, 2. Հաղարծին բնակավայրում 800 զծ.մ ոռոգման ջրագծի և 1 ջրարբիացման կետի կառուցում, 3. Ուրցաձոր բնակավայրում 1500 զծ.մ ջրագծի և 1 ջրարբիացման կետի կառուցում, 4. Դաշտաքար բնակավայրում 400 զծ.մ ոռոգման ջրագծի վերանորոգում, 5. Շաղափ բնակավայրում 1 ջրարբիացման կետի կառուցում, 6. Ուրցաձոր և Շաղափ բնակավայրերում 5,2հա կաթիլային ոռոգմամբ և հակակարկտային ցանցո պտղատու այգու հիմնում, 7. Ուրցաձոր բնակավայրում 3,0հա դեգրադացված լանջի վերականգնում անտառայգու հիմնման եղանակով	Տավուշի մարզպետարան Լոռու մարզպետարան Արարատի մարզպետարան Դիլիջանի համայնքապետարան Մարգահովիտի համայնքապետա- րան Ֆիոլետովոյի համայնքապետա- րան Ուրցաձորի համայնքապետա- րաններ	2023թթ. սեպտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	Միջազգային դրամաշնորհ ՄԱԿ-ի Հարմարվողա- կանության հիմնադրամ՝ 1 202 868.0 հազ.դրամ

5.	Կենսաբազմազանության պահպանությունը և կենսասանվտանգության ապահովումը, կենդանական և բուսական աշխարհի օբյեկտների հաշվառումը.	1.«Կենդանական աշխարհի մասին» ՀՀ օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» ՀՀ օրենքի նախագիծը Կառավարության հավանությանն արժանանալու վերաբերյալ Կառավարության որոշման ընդունում:	Միջազգային պահանջներին և ԵՄ դիրեկտիվների հետ համահունչ օրենքի առկայություն: Անագատ և կիսաագատ պայմաններում վայրի կենդանիներ, այդ թվում՝ ՀՀ կենդանիների Կարմիր գրքում գրանցված կենդանիներ պահելու գործընթացի հստակեցում	Գիտությունների ազգային ակադեմիա (համաձայնությամբ)	2023թ. դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ	Լրացուցիչ ռեսուրսներ չեն պահանջվում
		2. «Բուսական աշխարհի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» ՀՀ օրենքի նախագիծը Կառավարության հավանությանն արժանանալու վերաբերյալ Կառավարության որոշման ընդունում:	Միջազգային պահանջներին և ԵՄ դիրեկտիվների հետ համահունչ օրենքի առկայություն ՀՀ բուսական աշխարհի արդյունագործական, գյուղատնտեսական, գիտահետազոտական, կրթական, բնապահպանական և սոցիալական նպատակներով, այդ թվում՝ նաև ՀՀ բույսերի Կարմիր գրքում գրանցված տեսակների օգտագործման գործընթացի կանոնակարգում և վարչարարության նվազեցում:	Գիտությունների ազգային ակադեմիա (համաձայնությամբ)	2024թ. հունիսի 3-րդ տասնօրյակ	Լրացուցիչ ռեսուրսներ չեն պահանջվում
		3.Բուսական և կենդանական աշխարհի օբյեկտների հաշվառում	-Բուսական և կենդանական աշխարհի տեսակային կազմի, տարածվածության, վիճակի, պաշարների վերաբերյալ արդիականացված, հավաստի և համակարգված տեղեկատվության, տվյալների էլեկտրոնային բազայի և քարտեզների և բուսական և	ՀՀ ԳԱԱ կենդանաբանության և հիդրոէկոլոգիայի գիտական կենտրոն (համաձայնությամբ) ՀՀ ԳԱԱ Ա.Թախտաջյանի անվան բուսաբանության	2025թ. նոյեմբերի 2-րդ տասնօրյակ	Միջազգային դրամաշնորհ (բնապահպանական հիմնադրամներ կամ կազմակերպություններ) 669681.94 հազ.դրամ

			կենդանական աշխարհի օբյեկտների կադաստրների առկայություն: -Բուսական և կենդանական տեսակների գիտականորեն հիմնավորված շարունակական օգտագործում ու վերարտադրություն:	ինստիտուտ (համաձայնությամբ) Երևանի պետական համալսարան (համաձայնությամբ)		2023թ.'231347.62 հազ.դրամ 2024թ.'225170.64 հազ.դրամ 2025թ.'213163.68 հազ.դրամ
		4. ՀՀ տարածքում հանդիպող արդյունագործական և սիրողական որսի օբյեկտ հանդիսացող կենդանիների տեսակային կազմի, տարածվածության, քարտեզագրման և պաշարների գնահատման աշխատանքների իրականացում	Յուրաքանչյուր տարի՝ -Արդյունագործական և սիրողական որսի օբյեկտ հանդիսացող կենդանիների վիճակի վերաբերյալ արդիականացված, հավաստի և համակարգված տեղեկատվության առկայություն, -արդյունքների վերլուծություն, օգտագործման ենթակա չափաքանակների հիմնավորումների պատրաստում, -տվյալների էլեկտրոնային տեղեկատվական համակարգի ստեղծում, կադաստրի ձևավորում/ կատարելագործում, վարման ապահովում:	ԳԱԱ Կենդանաբանության և հիդրոէկոլոգիայի գիտական կենտրոն (համաձայնությամբ) Երևանի պետական համալսարան (համաձայնությամբ)	2022-2025թթ.	Միջազգային դրամաշնորհ (բնապահպանական հիմնադրամներ կամ կազմակերպություններ) 340226.7 հազ.դրամ 2023թ.' 116.656.9 հազ.դրամ 2024թ.'115.372.9 հազ.դրամ 2025թ.' 108196.9 հազ.դրամ
		5. Լայն կիրառում ունեցող բույսերի /դեղաբույսեր, ուտելի բույսեր/ ուսումնասիրությունների իրականացում հանրապետության տարածքում	Յուրաքանչյուր տարի՝ - Բուսական աշխարհի վիճակի վերաբերյալ արդիականացված, հավաստի և համակարգված տեղեկատվության առկայություն, -հաշվառման արդյունքների վերլուծություն, օգտագործման ենթակա չափաքանակների	ՀՀ ԳԱԱ Ա.Թախտաջյանի անվան բուսաբանության ինստիտուտ (համաձայնությամբ)	2022-2025թթ.	Միջազգային դրամաշնորհ (բնապահպանական հիմնադրամներ կամ կազմակերպություններ) 329136.0

			<p>հիմնավորումների պատրաստում,</p> <p>-Տվյալների էլեկտրոնային տեղեկատվական համակարգի ստեղծում, կադաստրի ձևավորում/ կատարելագործում, վարման ապահովում:</p>	<p>Երևանի պետական համալսարան (համաձայնությամբ)</p>		<p>հազ.դրամ 2023թ.' 114522.7</p> <p>հազ.դրամ 2024թ.' 109585.0</p> <p>հազ.դրամ 2025թ.'105028.3</p> <p>հազ.դրամ</p>
6.	<p>Կլիմայի փոփոխության հետևանքների նկատմամբ հարմարվողականության և մեղմման գործողությունների իրականացումը.</p>	<p>1. «Կլիմայի փոփոխության հարմարվողականության ազգային գործողությունների ծրագիրը և 2026-2030 թվականների միջոցառումների ցանկը հաստատելու մասին» Կառավարության որոշման ընդունում</p>	<p>Հայաստանի հարմարվողականության ազգային ծրագիրը կնպաստի՝</p> <p>-երկրի խոցելիության գնահատմանը և կլիմայի փոփոխության ազդեցությունների նկատմամբ հարմարվողականության կարողությունների ստեղծմանը,</p> <p>-Հայաստանի զարգացմանն ուղղված գործընթացներում և ռազմավարություններում՝ բոլոր խոցելի ոլորտներում կլիմայի փոփոխության հարմարվողականության միջոցառումների ներառմանը,</p> <p>-Հարմարվողականության միջոցառումների ծրագրի և ծրագրի մոնիթորինգի պլանի մշակմանը:</p>	<p>Շահագրգիռ պետական կառավարման մարմիններ</p> <p>(վարչապետի 06.07.2021թ. N719-Ա որոշմամբ հաստատված խորհրդի կազմ)</p>	<p>2025 թ. դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ</p>	<p>Միջազգային դրամաշնորհ (բնապահպանական հիմնադրամներ կամ կազմակերպություններ)</p>
		<p>2. «Կլիմայի փոփոխության մասին» Փարիզյան համաձայնագրի ներքո Հայաստանի Հանրապետության 2026-2035 թվականների Ազգային մակարդակով սահմանված հանձնառությունները» հաստատելու մասին»</p>	<p>Փարիզյան համաձայնագրի ներքո Հայաստանի Հանրապետության ստանձնած հանձնառության պատշաճ իրականացում՝ ձևավորելով մինչև 2035 թվականը ջերմոցային գազերի արտանետումների կրճատման թիրախ ողջ տնտեսության համար</p>	<p>Տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարություն</p> <p>Էկոնոմիկայի նախարարություն</p>	<p>2025թ. նոյեմբերի 2-րդ տասնօրյակ</p>	<p>Միջազգային դրամաշնորհ (բնապահպանական հիմնադրամներ կամ կազմակերպություններ)</p>

		Կառավարության որոշման ընդունում				
		<p>3. «Կլիմայի փոփոխության մասին» Փարիզյան համաձայնագրի ներքո Հայաստանի Հանրապետության երկարաժամկետ (մինչև 2050 թվականը) ցածր ածխածնային զարգացման ռազմավարությունը հաստատելու մասին» Կառավարության որոշման նախագիծը վարչապետի աշխատակազմ ներկայացնելը</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Կարճաժամկետ և միջնաժամկետ հանձնառությունների համար երկարաժամկետ օրակարգի ապահովում, - Մեղմման հնարավորությունների դիտարկում ողջ տնտեսության կտրվածքով, - Տեխնոլոգիական առաջընթացի միտումներին համահունչ տնտեսական քաղաքականության մշակում՝ մարտահրավերները հնարավորությունների փոխակերպելու համատեքստում 	<p>Էկոնոմիկայի նախարարություն</p> <p>Տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարություն</p>	2022թ. հունիսի 2-րդ տասնօրյակ	Միջազգային դրամաշնորհ՝ «ԵՄ կլիմայի համար» տարածաշրջանային ծրագիր/ՄԱԶԾ
		<p>4. «Կլիմայի փոփոխության մասին» շրջանակային կոնվենցիայի և Փարիզյան համաձայնագրի ներքո Հայաստանի թափանցիկության ազգային շրջանակի կառուցում</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Ձևավորել ազգային թափանցիկության պահանջների (Չափողականության, Հաշվետվողականության և Հավաստագրման/ՉՀՀ) շրջանակի ինստիտուցիոնալ պայմանավորվածություններ, - Ստեղծել առցանց հարթակ՝ տվյալների և ազգային հաշվետվությունների հասանելիությունը ապահովելու համար, - Մշակել մեղմման քաղաքականությունների և գործողությունների, ինչպես նաև դրանց ազդեցության գնահատման և հաշվետվողականության համար 	<p>Աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարություն</p> <p>Առողջապահության նախարարություն</p> <p>արդարադատության նախարարություն</p> <p>Արտակարգ իրավիճակների նախարարություն</p> <p>Արտաքին գործերի նախարարություն</p> <p>Բարձր տեխնոլոգիական</p>	2024թ. նոյեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	Միջազգային դրամաշնորհ՝ ԳԵՖ/ՄԱԶԾ շուրջ 1.0 մլն ԱՄՆ դոլար

		<p>ոլորտային ձևաչափեր և ուղեցույցներ,</p> <ul style="list-style-type: none"> - Մշակել հարմարվողականության գործողությունների, քաղաքականությունների և դրանց ազդեցության հավաքագրման մեթոդաբանություն, - Մշակել միջազգային դոնոր կազմակերպությունների կողմից ստացված աջակցության վերաբերյալ հաշվետվողականության մեթոդաբանություն, - ՄԱԿ-ի կլիմայի փոփոխության մասին շրջանակային կոնվենցիայի ներքո Երկամյա թափանցիկության զեկույցների՝ ներառյալ ջերմոցային գազերի կադաստրների կազմում 	<p>արդյունաբերության նախարարություն Էկոնոմիկայի նախարարի տեղակալ Ֆինանսների նախարարություն Կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարություն Տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարություն Կադաստրի կոմիտե Քաղաքաշինության կոմիտե Հանրային ծառայությունները կարգավորող հանձնաժողով (համաձայնությամբ)</p>		
	<p>5. «Ջրային ռեսուրսների ոլորտում կլիմայի փոփոխության հարմարվողականության ծրագիրը հաստատելու մասին» Կառավարության որոշման նախագիծը վարչապետի աշխատակազմ ներկայացնելը</p>	<p>Որոշման ընդունման արդյունքում հստակ կսահմանվեն միջոցառումներ ուղղված ջրային ռեսուրսների արդյունավետ կառավարմանը և պահպանությանը՝ հաշվի առնելով կլիմայի փոփոխության հետևանքները, դրանց նկատմամբ ջրային էկոհամակարգերի խոցելիությունը և հարմարվողականությունը:</p>	<p>Տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարություն Էկոնոմիկայի նախարարություն Առողջապահության նախարարություն</p>	<p>2022 թ. հունիսի 3-րդ տասնօրյակ</p>	<p>Լրացուցիչ ռեսուրսներ չեն պահանջվում</p>

		<p>6. «Արթիկ քաղաքի փակ քարհանքի թափոնների և ջրհեղեղների կառավարում» ծրագրի իրականացում</p>	<p>1. Կլիմայի գլոբալ փոփոխության պայմաններում բնական և գյուղատնտեսական լանդշաֆտների հարմարվողականության բարձրացում, 2. Ջրհեղեղների կանխարգելում, 3. Մարդածին ազդեցությունների հետևանքով խախտված բնական լանդշաֆտի վերականգնում, 4. Կլիմայի փոփոխության և հարմարվողականության վերաբերյալ բնակչության գիտելիքների բարձրացում</p>	<p>Շիրակի մարզպետարան Արթիկի համայնքապետարան</p>	<p>2022թ. հուլիսի 3-րդ տասնօրյակ</p>	<p>Միջազգային դրամաշնորհ ՄԱԿ-ի «Կլիմայի փոփոխության մասին» շրջանակային կոնվենցիայի Հարմարվողականության հիմնադրամ: 688.848,0 հազ.դրամ</p>
		<p>7.«Շենքերի էներգաարդյունավետ արդիականացմանն ուղղված ներդրումների ռիսկերի նվազեցում» դրամաշնորհային ծրագրի «Շենքերի ոլորտում չափողականություն, հաշվետվողականություն և հավաստագրում (ՉՀՀ) համակարգի ստեղծում և գիտելիքների կառավարում» բաղադրիչի իրականացում</p>	<p>Շենքերի էներգաարդյունավետության բարձրացում</p>	<p>Տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարություն, Երևանի քաղաքապետարան «Հայաստանի էլեկտրական ցանցեր» ՓԲԸ (համաձայնությամբ) «Գազպրոմ Արմենիա» ՓԲԸ, (համաձայնությամբ)</p>	<p>2021-2023թթ. նոյեմբերի 3-րդ տասնօրյակ 2023թ. դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ</p>	<p>Միջազգային դրամաշնորհ ՄԱԿ-ի «Կլիմայի փոփոխության մասին» շրջանակային կոնվենցիայի Կանաչ կլիմայի հիմնադրամ՝ 336.000,0 հազ. դրամ</p>

			<p>1. Շենքերի տարբեր կատեգորիաների համար ուղեցույցների և մոնիթորինգի մեթոդաբանությունների մշակում,</p> <p>2. Առաջնային էներգիայի գործակիցների (ըստ էներգակիրների և էլեկտրաէներգիետիկ համակարգում ցանցային գործակիցների) կարգի սահմանման վերաբերյալ նորմատիվատեխնիկական փաստաթղթի մշակում,</p> <p>3. էներգակիրների և ցանցային էլեկտրաէներգիայի արտանետումների գործակիցների սահմանման վերաբերյալ նորմատիվատեխնիկական փաստաթղթի մշակում,</p> <p>4. Վերանորոգման համար ընտրված շենքերից ստատիկ և դինամիկ տվյալների հավաքում,</p> <p>5. Ջերմոցային գազերի կրճատումների հաշվարկման համար համապատասխան արտանետումների գործոնների հավաքում,</p> <p>6. Տվյալների բազայի վերջնականացում և էներգախնայողության մոնիթորինգ,</p> <p>7. էներգետիկ կառավարման տեղեկատվական համակարգի (ԷԿՏՀ) մշակում,</p> <p>8. Շենքերի ոլորտում չափողականության, հաշվետվողականության, հավաստագրման և ԷԿՏՀ համակարգի և</p>			
--	--	--	---	--	--	--

		<p>Էներգասպառման մոնիտորինգի վերապատրաստման դասընթացների անցկացում և էներգիայի մոնիթորինգ,</p> <p>9. Գովազդային նյութերի պատրաստում և տարածում:</p>			
	<p>8.«Անցում էլեկտրական շարժիչով մեքենաների Հայաստանում» ծրագրի իրականացում</p>	<p>Ցածր արժեքի ածխածնի շարժունակության ինստիտուցիոնալացում և ռազմավարական պլանավորում,</p>	<p>Բարձր տեխնոլոգիական արդյունաբերության նախարարություն</p>	<p>2021-2024թ.թ.</p>	<p>Միջազգային դրամաշնորհ Գլոբալ էկոլոգիական հիմնադրամ՝ 652.2 հազ. ԱՄՆ դոլար</p>
<p>1. Էլեկտրական շարժունակության զարգացմանը նպաստող քաղաքականության և կարգավորող դրույթների փաթեթի մշակում,</p> <p>2. Էլեկտրական շարժունակության ազգային ռազմավարության մշակում,</p> <p>3. Էլեկտրական շարժիչով մեքենաների գնում և փոխանցում մասնակից գերատեսչություններին,</p> <p>4. Լիցքավորման ենթակառուցվածքի գնում և տեղադրում:</p>		<p>2023 թ. դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ</p>			
<p>1. Էլեկտրական շարժունակությանն առնչվող գնումների ուղեցույցի մշակում,</p> <p>2. Էլեկտրական շարժունակության զարգացման քաղաքականության և իրավակարգավորումների փաթեթների մշակում,</p>		<p>2024թ. դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ</p>			

		3. Էլեկտրական շարժունակության ազգային ֆորումի անցկացում:			
	9.«Հայաստանի անտառների կայունություն, հարմարվողականության բարձրացում և համայնքային զարգացման կանաչ աճի խթանում՝ կլիմայի փոփոխության մեղմման միջոցով» ծրագրի՝ «Կլիմայի փոփոխության հետևանքների մեղմում և հարմարվողականություն՝ նոր տեխնոլոգիաների փոխանցման միջոցով» բաղադրիչի իրականացում	2021-2029թ.թ. ծրագրի իրականացման շրջանակներում կլիմայի փոփոխության մեղմացում և հարմարեցում անտառային ներդրումների և տեխնոլոգիաների փոխանցման միջոցով	-	2021-2026թթ.	Միջազգային դրամաշնորհ ՄԱԿ-ի «Կլիմայի փոփոխության մասին» շրջանակային կոնվենցիայի Կանաչ կլիմայի հիմնադրամ 4 571.3 հազ. ԱՄՆ դոլար
1. «Հայաստան» ՊՈԱԿ-ի տարածքում փակ համակարգով տնկիների աճեցման նպատակով 3000մ ² ջերմատների կառուցման աշխատանքների ավարտ, 2. 700հա անտառտնկման աշխատանքների իրականացում, 3. Շահագրգիռ կողմերի համար դասընթացի կազմակերպում,		2023 թ . դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ			
Յուրաքանչյուր տարի՝ 1. 700հա անտառտնկման և տնկարքերի խնամքի աշխատանքների իրականացում, 2. Շահագրգիռ կողմերի համար դասընթացի կազմակերպում:		2024թ.-2026թ.			
10. «Հայաստանի Հանրապետության արիդ (Վայոց ձորի մարզ) գոտում կլիմայի փոփոխության ընթացքի մեղմում և հարմարվողականության	ՄԱԿ-ի «Կլիմայի փոփոխության մասին» շրջանակային կոնվենցիայի Կանաչ կլիմայի հիմնադրամի կողմից Հայեցակարգի ընդունում	-	2022-2026թթ. նոյեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	Միջազգային դրամաշնորհ ՄԱԿ-ի «Կլիմայի փոփոխության մասին» շրջանակային	

		կարողությունների հզորացում» ծրագրի իրականացում	Ծրագրի մեկնարկից հետո՝ ըստ ժամանակացույցի. 1. Հողի օրգանական ածխածնի կուտակման հատկությունների մեծացում, 2. Կլիմայի փոփոխության նկատմամբ լանդշաֆտների և էկոհամակարգերի հարմարվողականության բարձրացում, 3. Կլիմայական խելացի գյուղատնտեսական տեխնոլոգիաների ներդրում, 4. Ջերմոցային գազերի արտանետումների նվազեցում, 5. Արդյունքների պահպանության և շարունակականության ապահովում		2023-2026թթ.	Կոնվենցիայի Կանաչ կլիմայի հիմնադրամ 4.581.500,0 հազ.դրամ
7.	Քիմիական նյութերի էկոլոգիապես անվտանգ կառավարման համակարգի ստեղծումը.	1. «Քիմիական նյութերի մասին» օրենքի նախագիծը Կառավարության հավանությանն արժանանալու վերաբերյալ Կառավարության որոշման ընդունում	«Քիմիական նյութերի մասին» օրենքի ընդունումը կապահովի քիմիական նյութերի անվտանգ գործածության իրավական հենքը	Առողջապահության նախարարություն Էկոնոմիկայի նախարարություն Պետական եկամուտների կոմիտե Պաշտպանության նախարարություն	2024թ. դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ	Լրացուցիչ ռեսուրսներ չեն պահանջվում

		<p>2. «ՀՀ «Կայուն օրգանական աղտոտիչների մասին» Ստոկհոլմի կոնվենցիայի իրականացման գործողությունների ազգային ծրագրի 2022-2026 թվականներին իրականացվելիք միջոցառումների ցանկը հաստատելու մասին» Կառավարության որոշման նախագիծը վարչապետի աշխատակազմ ներկայացնելը</p>	<p>«Կայուն օրգանական աղտոտիչների մասին» Ստոկհոլմի կոնվենցիայից բխող միջոցառումների իրականացումը կնպաստի կայուն օրգանական աղտոտիչների անբարենպաստ ազդեցության նվազեցմանը, արտանետումների կրճատմանը և թափոնների էկոլոգիապես անվտանգ ոչնչացմանը</p>	<p>Առողջապահության նախարարություն Էկոնոմիկայի նախարարություն Պաշտպանության նախարարություն Պետական եկամուտների կոմիտե Տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարություն</p>	<p>2022 թ. հունիսի 2-րդ տասնօրյակ</p>	<p>Լրացուցիչ ռեսուրսներ չեն պահանջվում</p>
		<p>3. Հայաստանի Հանրապետությունում քիմիական նյութերի և խառնուրդների ռեեստրի ձևավորում</p>	<p>Հայաստանի Հանրապետություն ներմուծվող և Հայաստանի Հանրապետությունում օգտագործվող քիմիական նյութերի և խառնուրդների վերաբերյալ տեղեկատվության հավաքագրում և «Հայաստանի Հանրապետությունում քիմիական նյութերի և խառնուրդների ռեեստրի» ձևավորման նպատակով նախապատրաստական աշխատանքներ:</p>	<p>Առողջապահության նախարարություն Էկոնոմիկայի նախարարություն</p>	<p>2021-2026թթ.</p>	<p>2021-2022թթ.' Լրացուցիչ ռեսուրսներ չեն պահանջվում</p>
		<p>- Հայաստանի Հանրապետություն ներմուծվող և Հայաստանի Հանրապետությունում օգտագործվող քիմիական</p>	<p>Պետական եկամուտների կոմիտե</p>	<p>2023թ. դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ</p>	<p>2023թ.' լրացուցիչ ֆինանսական միջոցներ չեն պահանջվում</p>	

			<p>նյութերի վերաբերյալ տվյալների թարմացում, հավաքագրված տվյալների մշակում</p>			
			<p>- Հայաստանի Հանրապետությունում քիմիական նյութերի ռեեստրի ազգային (ներպետական) մասի ձևավորման նախապատրաստական աշխատանքներ:</p>		<p>2024թ. դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ</p>	<p>2024թ.' Միջազգային դրամաշնորհ (բնապահպանական հիմնադրամներ կամ կազմակերպություններ) 19440.0 հազ.դրամ</p>
			<p>-Քիմիական նյութերի ռեեստրի ազգային մասի ձևավորում՝ ԵՏՀ համապատասխան ստորաբաժանմանը փոխանցելու նպատակով:</p>		<p>2025թ. օգոստոսի 3-րդ տասնօրյակ</p>	<p>2025թ.' Միջազգային դրամաշնորհ (բնապահպանական հիմնադրամներ կամ կազմակերպություններ) 5000.0 հազ.դրամ</p>

			-Քիմիական նյութերի ռեեստրի ազգային մասի փոխանցում ԵՏՀ համապատասխան ստորաբաժանմանը՝ ընդհանուր քիմիական նյութերի վերաբերյալ միասնական ռեեստր ձևավորելու նպատակով:		2026թ. դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ .	2026թ.՝ ՀՀ պետական բյուջե, Միջազգային դրամաշնորհ (բնապահպանական հիմնադրամներ կամ կազմակերպություններ) 5000.0 հազ.դրամ
		4. «Վտանգավոր քիմիական նյութերի արտահանման և ներմուծման կարգը սահմանելու մասին» Կառավարության որոշման ընդունում	Կառավարության որոշման ընդունմամբ կկանոնակարգվեն քիմիական նյութերի արտահանման և ներմուծման գործընթացները, մարդկանց առողջության և շրջակա միջավայրի պահպանության նպատակով կսահմանվեն լրացուցիչ պահանջներ, կապահովվի քիմիական նյութերի վերաբերյալ տեղեկատվության հաշվառումը	Էկոնոմիկայի նախարարություն Պետական եկամուտների կոմիտե	2025թ. հուլիսի 2-րդ տասնօրյակ	Լրացուցիչ ռեսուրսներ չեն պահանջվում
8.	Թափոնների (այդ թվում՝ ընդերքօգտագործման), կառավարման համակարգի կատարելագործումը.	1. «Սնդիկի մասին» ՀՀ օրենքի ընդունումից հետո օրենքից բխող ենթաօրենսդրական իրավական ակտերի ընդունում	«Սնդիկի մասին» ՀՀ օրենքի և օրենքից բխող ենթաօրենսդրական իրավական ակտերի ընդունման արդյունքում կատեղծվի սնդիկի կարգավորման իրավական հենք, ինչը կնպաստի սնդիկի էկոլոգիապես անվտանգ գործածությանը, մարդու առողջության և շրջակա	Առողջապահության նախարարություն Էկոնոմիկայի նախարարություն Պետական եկամուտների կոմիտե	2021-2022թ. նոյեմբերի 2-րդ տասնօրյակ	Լրացուցիչ ռեսուրսներ չեն պահանջվում

		միջավայրի պահպանմանը սնդիկի, սնդիկի միացությունների և սնդիկային թափոնների վնասակար ազդեցությունից			
	2. «Աղբավայրերի շահագործման ընթացքում հսկողության և մոնիթորինգի ընթացակարգը սահմանելու մասին» Կառավարության որոշման նախագիծը վարչապետի աշխատակազմ ներկայացնելը	Աղբավայրերում և դրանց ազեցության գոտում սահմանված կարգով հսկողություն և մոնիթորինգ իրականացվելու է մարդկանց առողջության և շրջակա միջավայրի վրա թափոնների ներգործության բացասական հետևանքների կանխատեսման, բացահայտման, կանխարգելման կամ նվազեցման համար անհրաժեշտ տվյալները հավաքագրելու, մշակելու և գնահատելու նպատակով	Տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարություն Առողջապահության նախարարություն	2021թ. դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ	Լրացուցիչ ռեսուրսներ չեն պահանջվում
	3. «Պոլիբլորացված բիֆենիլների գործածության տեխնիկական պայմանները հաստատելու մասին» Կառավարության որոշման նախագիծը վարչապետի աշխատակազմ ներկայացնելը	Կառավարության որոշման ընդունմամբ կապահովվի «Կայուն օրգանական աղտոտիչների մասին» Ստոկհոլմի կոնվենցիայով ստանձնած պարտավորությունների կատարումը	Առողջապահության նախարարություն Էկոնոմիկայի նախարարություն	2022թ. սեպտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	Լրացուցիչ ռեսուրսներ չեն պահանջվում

9.	Ընդերքօգտագործման հետևանքով խախտված տարածքների և ընդերքօգտագործման թափոնների օբյեկտների լքված, տիրազուրկ տեղամասերի ռեկուլտիվացիայի իրականացումը.	1. Ընդերքօգտագործման թափոնների լքված, տիրազուրկ տեղամասերի և օբյեկտների ռեկուլտիվացիայի համար նախագծային փաթեթների մշակում	Ընդերքօգտագործման թափոնների ծավալների կրճատում, շրջակա միջավայրի վրա բացասական ազդեցությունների նվազեցում/չեզոքացում, վերականգնված հողատարածքների վերադարձ տնտեսական շրջանառության մեջ:	-	2022-2026թթ.	ՀՀ պետական բյուջե, Միջազգային դրամաշնորհ (բնապահպանական հիմնադրամներ կամ կազմակերպություններ) շուրջ 2 216 546,0 հազ. դրամ
			- Նազիկ և Փխրուտ փակված պոչամբարների ռեկուլտիվացիոն աշխատանքների նախագծանախահաշվային փաստաթղթերի 2 փաթեթ		2023թ. դեկտեմբերի 3-րդ	2023թ.' ՀՀ պետական բյուջե 137900,0 հազ.դրամ
			- Տանձուտի, Ալավերդու և Ախթալայի արտադրական լցակույտերի տեղամասերի ռեկուլտիվացիոն աշխատանքների նախագծանախահաշվային փաստաթղթերի 3 փաթեթ		2024թ. դեկտեմբերի 3-րդ	2024թ.' 782066.5 հազ.դրամ
			- Հանքավանի և Կապանի արտադրական լցակույտերի տեղամասերի, Դաստակորտի, Ողջիի և Սոթքի փակված պոչամբարների ռեկուլտիվացիոն աշխատանքների նախագծանախահաշվային փաստաթղթերի 5 փաթեթ		2025թ. դեկտեմբերի 3-րդ	2025թ.' 1296579,5 հազ.դրամ

			- Արդյունքների վերլուծություն և ամփոփում		2026թ. դեկտեմբերի 3-րդ	Լրացուցիչ ռեսուրսներ չեն պահանջվում
10.	Հողերի աղտոտման և դեգրադացման կանխարգելմանն ու նվազմանն ուղղված քաղաքականության մշակումը և իրականացումը.	1. Հայաստանի Հանրապետության տարածքում աղտոտված, դեգրադացված հողերի մոնիթորինգի իրականացում	- ՀՀ տարածքին համարժեք, միջազգային չափանիշներով արդյունավետ գործող և նպատակային ինֆորմացիա արտադրող մոնիթորինգային համակարգի առկայություն, - ՀՀ բնակլիմայական պայմաններին և հողային շերտի աղտոտվածության որակական բաշխման առանձնահատկություններին համապատասխան քարտեզների առկայություն	Կադաստրի կոմիտե	2022-2026թթ.	Միջազգային դրամաշնորհ (բնապահպանական հիմնադրամներ կամ կազմակերպություններ) շուրջ 100300,0 հազ. դրամ:
			Ուսումնասիրության ենթակա օբյեկտի/մոնիթորինգային հարթակի առկայություն -16		2023թ. դեկտեմբերի 3-րդ	2023 թ.` 34886,4 հազ.դրամ
			Ուսումնասիրության ենթակա օբյեկտի /մոնիթորինգային հարթակի առկայություն - 22		2024թ. դեկտեմբերի 3-րդ	2024թ.` 47968,8 հազ.դրամ
			Ուսումնասիրության ենթակա օբյեկտի/ մոնիթորինգային հարթակի առկայություն – 8		2025թ. դեկտեմբերի 3-րդ	2025թ.` 17443,2 հազ.դրամ
			Կատարված աշխատանքի ամփոփում, հաշվեվության կազմում		2026թ. դեկտեմբերի 3-րդ	Լրացուցիչ ռեսուրսներ չեն պահանջվում
11.	Մթնոլորտային օդի պահպանության քաղաքականության	1. «Մթնոլորտային օդի պահպանության մասին» Հայաստանի	Օրենքի ընդունմամբ կամրագրվեն մթնոլորտային օդի պահպանության ժամանակակից	-	2022 թ. մարտի 3-րդ տասնօրյակ	Լրացուցիչ ռեսուրսներ չեն պահանջվում

	մշակումը՝ ուղղված արտանետումների նվազեցմանն ու սահմանափակմանը.	<p>Հանրապետության օրենքում փոփոխություն կատարելու մասին» ՀՀ օրենքի նախագիծը</p> <p>Կառավարության հավանությանն արժանանալու վերաբերյալ Կառավարության որոշման նախագիծը վարչապետի աշխատակազմ ներկայացնելը</p>	<p>մոտեցումները: Արդյունքում կձևավորվի օդի որակի գնահատման նոր չափանիշների մշակման, արտանետումների սահմանափակումը նոր տեխնոլոգիաների ներդրման իրականացման, արտանետումների հաշվառման միասնական համակարգի ստեղծման համար օրենսդրական հենքը</p>			
		<p>2. Վնասակար նյութերի և ջերմոցային գազերի արտանետումների (շարժական և անշարժ աղբյուրներ) միասնական հաշվառման համակարգի ստեղծման համար նախադրյալների հիմնում</p>	<p>Արտանետումների հաշվառման գործընթացի նախադրյալների ստեղծում</p>	<p>Առողջապահության նախարարություն</p> <p>Բնապահպանության և ընդերքի տեսչական մարմին</p>	<p>2025թ. դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ</p>	<p>Միջազգային դրամաշնորհ (բնապահպանական հիմնադրամներ կամ կազմակերպություններ)</p>
<p>12.</p>	<p>Մեկանգամյա օգտագործման պոլիէթիլենային արտադրանքի գործածության աստիճանական կրճատման և սահմանափակման ապահովումը.</p>	<p>1. «Առևտրի և ծառայությունների մասին ՀՀ օրենքում լրացումներ կատարելու մասին» օրենքի նախագիծը</p> <p>Կառավարության հավանությանն արժանանալու վերաբերյալ որոշման ընդունում</p>	<p>Առևտրի օբյեկտներում և առևտրի իրականացման վայրերում, շրջիկ առևտրի կետերում մեկանգամյա օգտագործման պլաստիկ իրերի որոշակի թիրախային խմբի վաճառքի (իրացման) արգելքի սահմանում</p>	<p>Էկոնոմիկայի նախարարություն</p>	<p>2024թ. նոյեմբերի 1-ին տասնօրյակ</p>	<p>Լրացուցիչ ռեսուրսներ չեն պահանջվում</p>
<p>13.</p>	<p>Շրջակա միջավայրի պահպանության վերահսկողության և մշտադիտարկման միասնական համակարգի</p>	<p>1.«Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման և փորձաքննության մասին» ՀՀ օրենքում լրացումներ և փոփոխություններ կատարելու մասին» ՀՀ</p>	<p>Օրենսդրության համապատասխանեցում ՀՀ կողմից վավերացված միջազգային կոնվենցիաների պահանջներին:</p>	<p>--</p>	<p>2022թ. մարտի 3-րդ տասնօրյակ</p>	<p>Լրացուցիչ ռեսուրսներ չեն պահանջվում</p>

<p>կատարելագործումը, թույլտվությունների, լիցենզիաների միասնական և ժամանակակից համակարգերի ներդրումը, առաջնային տեղեկատվության համակարգված կառավարումը, շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման և փորձաքննության համակարգի բարելավումը՝ հիմնված կանխարգելման սկզբունքի վրա, փորձաքննության որակի բարձրացմանն ուղղված գործուն մեխանիզմների ներդրումը</p>	<p>օրենքի նախագիծը Կառավարության հավանությանն արժանանալու վերաբերյալ Կառավարության որոշման նախագիծը վարչապետի աշխատակազմ ներկայացնելը</p>	<p>Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման և փորձաքննության գործընթացի համապատասխանեցում միջազգային չափորոշիչներին: Օրենքում կներառվի ձեռնարկողի նախաձեռնությամբ փորձաքննության իրականացման հնարավորությունը, կառանձնացվի ռազմավարական էկոլոգիական գնահատումը, կամրագրվեն դրանց ենթակա լինելու մեխանիզմները, ամբողջովին նոր խմբագրմամբ կներկայացվի «Հանրային ծանուցման և քննարկումների իրականացման» հոդվածը և այլն:</p>				
<p>բարձրացմանն ուղղված գործուն մեխանիզմների ներդրումը</p>	<p>2.«Ռազմավարական էկոլոգիական գնահատման իրականացման կարգը սահմանելու մասին» Կառավարության որոշման նախագիծը վարչապետի աշխատակազմ ներկայացնելը</p>	<p>Օրենսդրության համապատասխանեցում ՀՀ կողմից վավերացված միջազգային կոնվենցիաների պահանջներին</p>	<p>-</p>	<p>2022թ. հունիսի 1-ին տասնօրյակ</p>	<p>Լրացուցիչ ռեսուրսներ չեն պահանջվում</p>	

		3.«Շրջակա միջավայրի և մարդու առողջության վրա ազդեցության գնահատման ուղեցույցը հաստատելու մասին» Կառավարության որոշման նախագիծը վարչապետի աշխատակազմ ներկայացնելը	Շրջակա միջավայրի և մարդու առողջության վրա ազդեցության գնահատման գործընթացների իրավական հիմքերի առկայություն	Առողջապահության նախարարություն Աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարություն	2022թ. նոյեմբերի 1-ին տասնօրյակ	Լրացուցիչ ռեսուրսներ չեն պահանջվում
		4. Շրջակա միջավայրի բաղադրիչների (մթնոլորտային օդի, ջրային ռեսուրսների՝ ներառյալ քաղցրահամ և ստորերկրյա ջրերի, հողերի, կենսաբազմազանության) և թափոնների հեռացման վայրերի մոնիթորինգի դիտացանցերի արդիականացում	Յուրաքանչյուր տարի՝ - շրջակա միջավայրի բաղադրիչների մոնիթորինգի դիտարկումների, դիտակայանների և դիտացանցերի արդի տեխնոլոգիաներով հագեցվածության ապահովում՝	-	2023 - 2026թթ.	Միջազգային դրամաշնորհ (բնապահպանական հիմնադրամներ կամ կազմակերպություններ) շուրջ 725,000.0 հազ.դրամ
		5. Շրջակա միջավայրի մոնիթորինգի լաբորատորիայի կարողությունների զարգացում	- Շրջակա միջավայրի մոնիթորինգի լաբորատորիայի սարքավորումների ձեռքբերում, միջազգային ստանդարտ մեթոդների ներդրում, լաբորատորիայի հավատարմագրման հայտի փաստաթղթերի նախապատրաստում - Միջազգային ստանդարտ պահանջներին համաձայն	-	2025թ. նոյեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	Միջազգային դրամաշնորհ (բնապահպանական հիմնադրամներ կամ կազմակերպություններ)

		լաբորատորիայի հավատարմագրում - Լաբորատորիայի ժամանակակից սարքավորումներով հագեցվածության շարունակական ապահովում և միջազգային ստանդարտ պահանջների համաձայն հավատարմագրված լաբորատորիայի առկայություն			
	6. Շրջակա միջավայրի վերաբերյալ միասնական տեղեկատվական համակարգի ստեղծում	Բնապահպանական ազգային պորտալի և թեմատիկ շտեմարանների առկայություն, տեղեկատվական տեխնոլոգիաների կիրառմամբ տեղեկատվության փոխանցման գործընթացի ապահովում	Տարածքային կառավարման եւ ենթակառուցվածքների նախարարություն Առողջապահության նախարարություն Բարձր տեխնոլոգիական արդյունաբերության նախարարություն Կադաստրի կոմիտե Բնապահպանության և ընդերքի տեսչական մարմին	2025թ. սեպտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	Լրացուցիչ ռեսուրսներ չեն պահանջվում
	7. Շրջակա միջավայրի նախարարության կողմից լիցենզիաների ու թույլտվությունների տրամադրման էլեկտրոնային համակարգի ներդրում	Լիցենզիաների, թույլտվությունների էլեկտրոնային տրամադրման ոլորտում ծառայություններից օգտվելու մատչելիության ապահովում և լիցենզիաների և թույլտվությունների ստացման	Բարձր տեխնոլոգիական արդյունաբերության նախարարություն «ԷԿԵՆԳ» ՓԲԸ (համաձայնությամբ)	2022թ. նոյեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	Միջազգային դրամաշնորհ (բնապահպանական հիմնադրամներ կամ կազմակերպություններ)

			Ժամանակահատվածի կրճատում:			շուրջ 15 000.0 հազ. դրամ	
14.	Հիդրոոդերևութաբանության և շրջակա միջավայրի մշտադիտարկման համակարգի արդիականացումը՝ դիտարկումների նորագույն տեխնոլոգիաների կիրառմամբ	1. Հիդրոոդերևութաբանական դիտարկումների, կանխատեսումների, տեղեկատվության մշակման, վերլուծության, արխիվացման և տրամադրման ենթահամակարգերի արդիականացում, տրամադրվող ծառայությունների որակի և հասանելիության մեխանիզմների զարգացում	Հիդրոոդերևութաբանական դիտարկումների, կանխատեսումների, տեղեկատվության առկայություն	---	2023-2026թթ.	ՀՀ պետական բյուջե Միջազգային դրամաշնորհ 483,000.0 հազ.դրամ որից՝ ՄԱԶԾ դրամաշնորհային միջոցներ, 388,000.0 հազ.դրամ Համաշխարհային բանկ «Հայաստանի համար աղետների ռիսկի կառավարման ազգային ծրագիր», դրամաշնորհային միջոցներ 95,000.0 հազ.դրամ	
			- «Հիդրոոդերևութաբանության և մոնիթորինգի կենտրոն» ՊՈԱԿ-ի տեխնիկական միջոցների արդիականացման և նոր սարքավորումներով համալրման աշխատանքների իրականացում, աշխատակիցների կարողությունների և հմտությունների զարգացման նպատակով դասընթացների կազմակերպում			2023թ. դեկտեմբերի 3-րդ	2023թ. ՀՀ պետական բյուջե՝ 200000.0 հազ.դրամ
			-Հիդրոոդերևութաբանական ավտոմատ կայանների տեղադրում և տեղեկատվության գրանցման, փոխանցման և վիզուալիզացման համակարգի ստեղծում			2024թ. դեկտեմբերի 3-րդ	
			- Հիդրոոդերևութաբանական երևույթներից առաջացած կորուստների և վնասի հաշվառման, վերլուծության և արխիվացման միասնական համակարգի ձևավորում և տեղեկատվության հասանելիության ապահովում		2025թ. դեկտեմբերի 3-րդ		

			- Վտանգավոր հիդրոոդերևութա-բանական երևույթների կանխատեսում (այդ թվում՝ երաշտ) և վաղօրոք նախազգուշացման համակարգի առկայություն		2026թ. դեկտեմբերի 3-րդ	ՄԴ՝ 330000,0 հազ.դրամ 2024թ. 153000,0 հազ.դրամ
15.	Շրջակա միջավայրի պահպանության գործող տնտեսական մեխանիզմների կատարելագործում՝ հասցված վնասի համարժեք փոխհատուցման սկզբունքի ներդրմամբ, ինչպես նաև կանխարգելմանը, մեղմմանն ու չեզոքացմանն ուղղված օրենսդրական և ինստիտուցիոնալ մի շարք փոփոխությունների իրականացմամբ	«Շրջակա միջավայրին հասցվող վնասի կանխարգելման և վերականգնման մասով բնապահպանական պատասխանատվության մասին» Եվրոպական խորհրդարանի և Խորհրդի 2004 թվականի ապրիլի 21-ի 2004/35/ԵՇ հրահանգի մոտարկման շրջանակներում օրենսդրական փաթեթի նախագիծը Կառավարության հավանությանն արժանանալու վերաբերյալ Կառավարության որոշման ընդունում	Շրջակա միջավայրին հասցված վնասի կանխարգելման և վերացման ընթացակարգերի, ինչպես նաև աղտոտողի կողմից վնասի կանխարգելման և վերացմանն ուղղված ծախսերի կատարման պարտավորությունների մեխանիզմի առկայություն	Էկոնոմիկայի նախարարություն Բնապահպանության և ընդերքի տեսչական մարմին ՎԱ տեսչական մարմինների աշխատանքների համակարգման գրասենյակ	2026 թթ. նոյեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	Լրացուցիչ ռեսուրսներ չեն պահանջվում
16.	Շրջակա միջավայրի պահպանության ոլորտում իրականացվող միջոցառումների ու ծրագրերի մասին հասարակության իրազեկումը, Էկոկրթության, մշակույթի,	1. «Էկոլոգիական կրթության և դաստիարակության մասին» ՀՀ օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» ՀՀ օրենքի նախագիծը վարչապետի աշխատակազմ ներկայացնելը	Կրթության բոլոր մակարդակներում Էկոլոգիական դաստիարակության արդյունավետ իրականացում	Կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարություն	2022թ. նոյեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	Լրացուցիչ ռեսուրսներ չեն պահանջվում

	<p>դաստիարակության լայնածավալ միջոցառումների իրականացումը, ոլորտի գործունեության թափանցիկության ապահովումը, նորարարական տեխնոլոգիաների դերի բարձրացումը՝ ապահովելով սերտ համագործակցություն ակադեմիական ու գիտական ոլորտների հետ</p>	<p>2. «Ապագա առաջնորդների ներգրավում, երիտասարդների համար հարմարվողականության հիմնախնդիրների և լավագույն փորձի վերաբերյալ թվային կրթական մոդուլի ստեղծում» ծրագրի իրականացում</p>	<p>Խաղաֆիկացված թվային կրթական մոդուլի ստեղծում ավագ դպրոցի աշակերտների համար</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ստեղծված Էկոկրթական բրաուզերային խաղի հիման վրա եռալեզու բջջային հավելվածի (IOS և Android համակարգերի համար) ստեղծում, 2. Հանրապետության ավագ դասարանների աշակերտների շրջանում առցանց մրցույթի կազմակերպում, 3. Մրցույթի արդյունքում ամենաբարձր միավորների արժանացած 40 մասնակիցների (հավասարապես բաշխված Հայաստանի մարզերի միջև և հավասար գեոլոգիային հավասարակշռությամբ), եռօրյա «Հարմարվողականության փորձարարական լաբորատորիային» մասնակցելու հրավեր՝ իրենց համայնքների համար նորարարական լուծումներ գտնելու հարցում գիտելիքների ու հմտությունների մակարդակի բարձրացման համար: 	<p>«Հ կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարություն</p>	<p>2021-2023թ.թ. նոյեմբերի 3-րդ տասնօրյակ</p> <p>2023թ. դեկտեմբերի 3-րդ</p>	<p>Միջազգային դրամաշնորհ ՄԱԿ-ի «Կլիմայի փոփոխության մասին» շրջանակային կոնվենցիայի Հարմարվողականության հիմնադրամ՝ 231 250 ԱՄՆ դոլար</p>
--	--	---	--	---	---	---

Պաշտպանության նախարարություն

NN	Նպատակ	Միջոցառումներ	Ակնկալվող արդյունք	Համակատարող	Ժամկետ	Ֆինանսավորման աղբյուր և կանխատեսվող չափ
1	2	3	4	5	6	7
1	Ստեղծել ռազմաքաղաքական իրավիճակին, ռազմական սպառնալիքների գնահատված (կանխատեսվող) մակարդակին և հավանական ռազմական գործողությունների բնույթին համապատասխանող զինված ուժեր	<p>ՊՆ և ՋՈՒ ԳՇ կառուցվածքային ստորաբաժանումների հաստիքային կառուցվածքների փոփոխությունների իրականացում, գործառույթների հստակեցում ու բաշխում</p> <p>Ջորամիավորումների, միավորումների, զորամասերի, ստորաբաժանումների կազմ-կառուցվածքի վերանայում</p> <p>ՊՆ և ՋՈՒ ԳՇ կառուցվածքային ստորաբաժանումների նոր կառուցվածքների ներդրման համար անհրաժեշտ օրենսդրական փոփոխությունների նախագծերի մշակում</p>	Կունենանք նոր կառուցվածքով, ժամանակակից պահանջներին համապատասխանող արդի զինված ուժեր, կմիավորվեն կրկնվող գործառույթներ իրականացնող ստորաբաժանումները		1-ին փուլ՝ 2021-2022թթ., 2-րդ փուլ՝ 2023-2024թթ.	Լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջվում
2.	ՀՀ զինված ուժերի համալրում ժամանակակից սպառազինությամբ և ռազմական տեխնիկայով	2.1 ՀՀ զինված ուժերի ստորաբաժանումների համալրում վերանայված կազմ-կառուցվածքին համապատասխանող սպառազինությամբ և ռազմական տեխնիկայով	Կավելանան զորքերի հետախուզական, կրակային և խուսավարման հնարավորությունները	Բարձր տեխնոլոգիական արդյունաբերության նախարարություն	Մինչև 2026թ.	Պետական բյուջե (բնագավառի գծով համապատասխան տարվա համար նախատեսվելիք չափաքանակների շրջանակներում),

						օրենքով չարգելված այլ աղբյուրներ
3	ԶՈՒ կառավարման համակարգի արդիականացում և կառավարման արդյունավետության բարձրացում	<p>3.1 Շարունակել կապի համակարգի կատարելագործումը</p> <p>3.2 Շարունակել կառավարման ավտոմատացված համակարգի (ստացիոնար և շարժական տարրերով) արդիականացման աշխատանքները՝ զորատեսակների և ծառայությունների ղեկավարման ենթահամակարգերով</p> <p>3.3 Բարձրացնել հրամանատարների դերը, ստորաբաժանումների ինքնավարությունը, անձնակազմի շարժառիթավորվածությունն ու նախաձեռնողականությունը:</p>	Կբարձրանա կառավարման մարմինների գործունեության արդյունավետությունը, զորքերի կառավարման կայունության, անընդհատության, օպերատիվության և ծածուկության մակարդակը	Բարձր տեխնոլոգիական արդյունաբերության նախարարություն	2022-2025թթ.	Պետական բյուջե (բնագավառի գծով համապատասխան տարվա համար նախատեսվելիք չափաքանակների շրջանակներում), օրենքով չարգելված այլ աղբյուրներ
4	Պաշտպանության ոլորտի ռազմավարական պլանավորման համակարգի ստեղծում, համապետական խնդիրների լուծմանն ու պաշտպանության կազմակերպման ընթացակարգերի հստակեցմանն ուղղված օրենսդրական	4.1 Իրականացնել անհրաժեշտ օրենսդրական փոփոխություններ և կազմել պետության պաշտպանության համար մեկ միասնական մտահղացում, ոլորտի Պետության պաշտպանության պլանավորման փաստաթղթերի մշակման համար (ԶՈՒ կիրառման	Պաշտպանության ոլորտում կունենանք փոխկապակցված փաստաթղթերի համալիր՝ մեկ միասնական փաստաթուղթ իր բաղկացուցիչ մասերով	Միջգերատեսչական հանձնաժողովի անդամներ	Մինչև 2024թ.	Լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջվում

	<p>փոփոխությունների իրականացում</p>	<p>պլան, ՋՈւ ծավալման պլան, ՋՈՒ զարգացման պլան, Տարածքի պաշտպանության օպերատիվ սարքավորման պլան, Ջորահավաքային պլան և այլն)</p>				
	<p>4.2 Մշակել և Անվտանգության խորհրդի հաստատմանը ներկայացնել նոր ռազմական դոկտրինի նախագիծը</p>	<p>Կսահմանվեն ռազմական անվտանգության ռազմաքաղաքական հիմնադրույթները, պաշտպանության ռազմավարությունը, ռազմական անվտանգության ապահովման համակարգը և պետության ռազմական անվտանգության ապահովմանը նպատակաուղղված պետական մարմինների համակցված գործունեությունը</p>	<p>Միջգերատեսչական հանձնաժողովի անդամներ</p>	<p>Մինչև 2024թ.</p>		<p>Լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջվում</p>
	<p>4.3 «Պաշտպանության մասին» ՀՀ նոր օրենքի նախագծի, «Ռազմական դրության իրավական ռեժիմի մասին» ՀՀ օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին», «Կառավարության կառուցվածքի և գործունեության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում լրացում կատարելու մասին», «Հանրային ծառայության մասին» ՀՀ օրենքում</p>	<p>Օրենսդրորեն կլուծվեն պաշտպանության ոլորտի համակարգային խնդիրները, կհստակեցվեն պաշտպանության կազմակերպման ընթացակարգերը, ռազմական անվտանգության մարմինների պաշտպանության ոլորտին առնչվող լիազորությունները և պարտականությունները</p>		<p>2022թ. հունվարի 3-րդ տասնօրյակ</p>		<p>Լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջվում</p>

		<p>լրացումներ կատարելու մասին», «Պետական կառավարման համակարգի մարմինների մասին» ՀՀ օրենքում փոփոխություններ կատարելու մասին» և «Կառավարչական իրավահարաբերությունների կարգավորման մասին» ՀՀ օրենքում լրացում կատարելու մասին» ՀՀ օրենքների նախագծերի փաթեթի ներկայացում Վարչապետի աշխատակազմ:</p>				
5	<p>Գործող զորահավաքային նախապատրաստության, պահեստազորային պատրաստության, պահեստազորայինների հաշվառման և զորահավաքի համակարգի համապատասխանեցում արդի պահանջներին</p>	<p>5.1 Զորահավաքային նախապատրաստության և զորահավաքի համակարգի վերանայում, պահեստազորային պատրաստության համակարգի կատարելագործում</p> <p>5.2 Ստեղծել քաղաքացիների հաշվառման միասնական բազա</p>	<p>Կունենանք հստակեցված զորահավաքային նախապատրաստության, պահեստազորային պատրաստության և զորահավաքի համակարգ: Հաշվառման միասնական բազայի ստեղծումն էականորեն կբարձրացնի պահեստազորայինների զինվորական հաշվառման մակարդակը և ամբողջականությունը, զորակոչի կազմակերպման և անցկացման, զորքերին անհրաժեշտ մասնագետների կցագրման աշխատանքների արդյունավետությունը և կնպաստի զորահավաքային ռեսուրսների արդյունավետ կառավարմանը</p>	<p>Անվտանգության խորհրդի գրասենյակ</p> <p>Աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարություն</p> <p>Առողջապահության նախարարություն</p> <p>Արտաքին գործերի նախարարություն</p> <p>Ոստիկանություն</p> <p>Ազգային անվտանգության ծառայություն</p> <p>Տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարություն</p>	<p>2022-2023թթ.</p> <p>Մինչև 2024թ.</p>	<p>Պետական բյուջե (բնագավառի գծով համապատասխան տարվա համար նախատեսվելիք չափաքանակների շրջանակներում), օրենքով չարգելված այլ աղբյուրներ</p>

6	<p>ՀՀ-ում տարածքային պաշտպանության համակարգի ներդրում</p>	<p>6.1 «Պաշտպանության մասին» և այլ անհրաժեշտ ՀՀ օրենքներում կատարել փոփոխություններ և լրացումներ, ստեղծել տարածքային պաշտպանության կառավարման մարմին</p>	<p>Կունենանք տարածքային պաշտպանության համակարգ, որը հնարավորություն կընձեռի ռազմական գործողությունների ժամանակ հակառակորդի հնարավոր ոտնձգություններից հուսալիորեն պաշտպանել երկրի ներքին շրջանները, բնակչությունը, ենթակառուցվածքը և կարևորագույն օբյեկտները</p>	<p>Արտակարգ իրավիճակների նախարարություն Ոստիկանություն Ազգային անվտանգության ծառայություն Տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարություն</p>	<p>Մինչև 2024թ.</p>	<p>Պետական բյուջե (բնագավառի գծով համապատասխան տարվա համար նախատեսվելիք չափաքանակների շրջանակներում), օրենքով չարգելված այլ աղբյուրներ</p>
7	<p>Ռազմական ենթակառուցվածքի օպտիմալացում և զորքերի տեղակայման վայրերի բարելավում</p>	<p>7.1 Ռազմական ենթակառուցվածքն ու զորքերի տեղակայման վայրերը համապատասխանեցնել նորմատիվային պահանջներին</p>	<p>Կօպտիմալացվեն միավորումների, զորամասերի և ստորաբաժանումների տեղաբաշխման վայրերը, կնվազեցվեն հակառակորդի կողմից խոցման հնարավորությունները, իսկ խոցման դեպքում՝ հետևանքների նվազագույնի ապահովումը, կզարգացվի ճանապարհային ցանցը, կապահովվի պահեստային տնտեսությունների ապակենտրոնացումը, պաշտպանվածությունը</p>		<p>Մինչև 2026թ.</p>	<p>Պետական բյուջե (բնագավառի գծով համապատասխան տարվա համար նախատեսվելիք չափաքանակների շրջանակներում), օրենքով չարգելված այլ աղբյուրներ</p>
8	<p>Զինված ուժերի բարոյահոգեբանական պատրաստության մակարդակի բարձրացում,</p>	<p>8.1 Զինված ուժերում զարգացնել զինծառայողի անհրաժեշտ բարոյական հատկությունները, ամրապնդել հոգեբանական</p>	<p>Կբարձրանա հոգեբանական աշխատանքների արդյունավետությունը, զինծառայողների՝ ակտիվ մարտական գործողու-</p>		<p>2022-2025թթ.</p>	<p>Պետական բյուջե (բնագավառի գծով համապատասխան տարվա</p>

	<p>հրամանատարի դերի բարձրացում, զինվորական կարգապահության ապահովում և ոչ կանոնադրական հարաբերությունների նվազեցում</p>	<p>կայունությունը և մարտական գործողություններ վարելու պատրաստվածությունը: Բարձրացնել զինվորական կարգապահության մակարդակը և նվազագույնի հասցնել ոչ կանոնադրային հարաբերությունները Զինված ուժերում</p>	<p>թյուններ վարելու պատրաստականությունը: Կամրապնդվի զինվորական կարգապահությունը:</p>			<p>համար նախատեսվելիք չափաքանակների շրջանակներում), օրենքով չարգելված այլ աղբյուրներ</p>
		<p>8.2 Սահմանված թվով զորամասերում հոգեբանական օգնության կետերի ու հոգեբանական հաղթահարման արգելագոտիների լրասարքավորում</p>				
		<p>8.3 «ՀՀ զինված ուժերի կարգապահական կանոնագիրք» ՀՀ օրենքում փոփոխություն կատարելու մասին» ՀՀ օրենքի նախագծի ներկայացում Վարչապետի աշխատակազմ</p>	<p>Գործող օրենքը նոր խմբագրությամբ շարադրելու արդյունքում օրենսդրորեն կլուծվեն հրամանատարի դերի բարձրացման, անձնակազմի շարժառիթավորվածության ու նախաձեռնողականության, զինվորական կարգապահության և բարոյահոգեբանական վիճակի ապահովման հետ կապված հարցերը</p>		<p>2022թ.</p>	
<p>9</p>	<p>Պարտադիր ժամկետային և պայմանագրային ծառայության փոխլրացնող համակարգի շարունակական բարելավում, արհեստավարժ զինվորական</p>	<p>9.1 «Զինվորական ծառայության և զինծառայողի կարգավիճակի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» և «Պետական</p>	<p>Կավելանա պայմանագրային արհեստավարժ զինվորական ծառայության մեջ գտնվող անձնակազմի քանակը, կկրճատվի պարտադիր ժամկետային զինվորական ծառայության տևողությունը</p>		<p>2022թ. հունիսի 3-րդ տասնօրյակ</p>	<p>Լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջվում</p>

	ծառայության համակարգի ընդլայնում	պաշտոններ և պետական ծառայության պաշտոններ զբաղեցնող անձանց վարձատրության մասին» ՀՀ օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» ՀՀ օրենքների նախագծերի փաթեթի մշակում				
10	Միջազգային համագործակցության և հավաքական անվտանգության գործող ընթացակարգերի հնարավորությունների ընդլայնում	<p>10.1 Կատարելագործել ՀՀ-ՌԴ և ՀԱՊԿ շրջանակներում հավաքական պաշտպանության գործող ընթացակարգերը, զարգացնել համատեղ պլանավորման և ուժերի կիրառման կարողությունները</p> <p>10.2 Ամրապնդել ՀՀ-ՌԴ համատեղ (միացյալ) և ՀԱՊԿ ուժերի մարտական կարողությունները, բարձրացնել ՀՀ ՋՈւ փոխգործունակության աստիճանը</p> <p>10.3 Իրականացնել բազմակողմ և երկկողմ ձևաչափով ռազմաքաղաքական խորհրդակցություններ</p> <p>10.4 Ապահովել ՀՀ ՋՈւ ներգրավվածությունը</p>	Կկատարելագործվեն հավաքական պաշտպանության և համագործակցային անվտանգության գործող մեխանիզմները, ուժերն ու միջոցները, կշարունակվի զինված ուժերի արդիական սպառազինությամբ և այլ նյութական միջոցներով համալրումը, պաշտպանական բարեփոխումների համար խորհրդատվության ստացումը, պաշտպանության և անվտանգության հարցերում Հայաստանի Հանրապետության դիրքորոշումների հաղորդակցումը, ՀՀ ստանձնած միջազգային հանձնառությունների կատարումը	Անվտանգության խորհրդի գրասենյակ Արտաքին գործերի նախարարություն	Մշտապես	Պետական բյուջե (բնագավառի գծով համապատասխան տարվա համար նախատեսվելիք չափաքանակների շրջանակներում), օրենքով չարգելված այլ աղբյուրներ

		միջազգային գործողություններին				
		10.5 Ապահովել ՀՀ պաշտպանության համակարգի բարեփոխումների խորհրդատվական ու փորձագիտական աջակցություն				
		10.6 Զարգացնել դաշնակից և գործընկեր երկրների հետ ռազմատեխնիկական համագործակցությունը				
11	Զինված ուժերում մարդու իրավունքների պաշտպանության և բարեվարքության ամրապնդում	11.1 ՊՆ ՌՈՒՀ-ի ՍՈԲԿ-ում և ՀՇՖ-ում «Պատշաճ կառավարում և բարեվարքության ամրապնդում պաշտպանության և անվտանգության ոլորտներում» կրթական ծրագրի և «Մարդու իրավունքները զինված ուժերում» առարկայի վերանայված ծրագրի ներդրում	Կբարձրանա բարեվարքության և կոռուպցիայի կանխարգելման հարցերում անձնակազմի իրազեկվածության մակարդակը: Զինված ուժերը համալրող սպաները կունենան բավարար գիտելիքներ մարդու իրավունքների վերաբերյալ, ծառայության ընթացքում դրանց պաշտպանությունը և ենթականերին դասավանդումը կունենա մուլտիպլիկատիվ արդյունք	ՄԻՊ աշխատակազմ (համաձայնությամբ)	2022թ. սեպտեմբեր 2021-2026թթ.	Պետական բյուջե (բնագավառի գծով համապատասխան տարվա համար նախատեսվելիք չափաքանակների շրջանակներում), օրենքով չարգելված այլ աղբյուրներ
		11.2 Կանանց իրավունքների պաշտպանության թեմաներով դասընթացների կազմակերպում, ԶՈՍ ստորաբաժանումներին քաղաքացիական և քաղաքական իրավունքների վերաբերյալ	Կբարձրանա մարդու իրավունքների խախտումների կանխարգելման, ինչպես նաև մարդու հիմնարար և երկրորդական իրավունքների վերաբերյալ անձնակազմի իրազեկվածության մակարդակը	ՄԻՊ աշխատակազմ (համաձայնությամբ)	2021-2023թթ.	

		տեղեկատվական նյութերի տրամադրում				
		11.3 Պաշտպանության ոլորտում մշտադիտարկում և քաղաքացիական վերահսկողություն իրականացնող կազմակերպությունների հետ համագործակցության զարգացում	Թափանցիկության, հաշվետվողականության և հասարակական վստահության ամրապնդում		2021-2026թթ.	Լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջվում
12	Ռազմական կրթության բնագավառում պետական քաղաքականության հիմնական ուղղությունների և գերակայությունների մշակում և իրագործում, ռազմակրթական համակարգի մրցունակության բարձրացում, ռազմական գիտության զարգացում	12.1.Սահմանել ռազմամասնագիտական թեքումով դասախոսների ընտրության համար արժանիքահեն և մրցութային ճկուն ընթացակարգեր	Կբարձրանա պրոֆեսորադասախոսական կազմի ընտրության արդյունավետությունը		2022-2023թթ.	Պետական բյուջե (բնագավառի գծով համապատասխան տարվա համար նախատեսվելիք չափաքանակների շրջանակներում)
		12.2.Մշակել և ընդունել ռազմական կրթության նկատմամբ գրավչության բարձրացմանն ուղղված ծրագիր և դրա իրականացման ժամանակացույց	Սպայական և ենթասպայական հաստիքները կհամալրվեն որակյալ կադրերով		2022-2024թթ.	
		12.3 Ռազմական գործողությունների պլանավորման ու վարման ձևերի վերանայում	Պլանավորման և պատերազմավարման մեթոդները կհամապատասխանեցվեն ժամանակակից չափանիշներին		2022-2023թթ.	

13	<p>Տեղեկատվական անվտանգության և կիբեռանվտանգության ոլորտի բարեփոխում: Տեղեկատվական սպառնալիքների և մարտահրավերների մշտադիտարկման, վերլուծության, տեղեկատվական հակազդման և պայքարի միջոցառումների արդյունավետ իրականացում, օրենսդրական դաշտի կատարելագործում</p>	<p>13.1 Հայաստանի Հանրապետության շահագրգիռ գերատեսչությունների ու կազմակերպությունների հետ տեղեկատվական անվտանգության և կիբեռհարձակման դեպքերի վերաբերյալ տեղեկատվության փոխանակման նպատակով կիբեռհարձակման դեպքերի արագ արձագանքման խմբերի ընդլայնում</p>	<p>Տեղեկատվական անվտանգության ոլորտի կառույցների հետ գործընկերության ընդլայնման պայմաններում ՀՀ շահագրգիռ գերատեսչությունների կիբեռանվտանգության ստորաբաժանումների կիբեռհարձակման դեպքերին արագ արձագանքման խմբերը արտակարգ իրավիճակներում առավել արդյունավետ կգործեն տեղեկատվական հակազդման և տեղեկատվական պայքարի միջոցառումներն իրականացնելիս, կբարձրանա Հայաստանի կիբեռանվտանգության և կիբեռհանցագործություններից պաշտպանվածության մակարդակը (դիրքն ըստ Գլոբալ կիբեռանվտանգության համաթվի՝ 2025թ. նախատեսվում է հասցնել 30-ի)</p>	<p>Անվտանգության խորհրդի գրասենյակ</p> <p>Ազգային անվտանգության ծառայություն Ոստիկանություն Բարձր տեխնոլոգիական արդյունաբերության նախարարություն Արտաքին գործերի նախարարություն</p>	2022-2025թթ.	Պետական բյուջե (բնագավառի գծով համապատասխան տարվա համար նախատեսվելիք չափաքանակների շրջանակներում), օրենքով չարգելված այլ աղբյուրներ
----	---	--	---	---	--------------	---

		13.2 Հանրային իրազեկվածության մակարդակի բարձրացում, թիրախավորող բացասական տեղեկատվական հոսքերին և հավանական հակառակորդի կողմից իրականացվող սոցիալական, ազգային, կրոնական ատելության, զինված ուժերի վարկաբեկմանն ուղղված քարոզչությանը հակազդելու գործընթացի ապահովում:	Կմշակվի և կներդրվի ՀՀ-ն թիրախավորող բացասական տեղեկատվական հոսքերին հակազդելու, հանրությանն ամբողջական ու ճշգրիտ տեղեկատվություն տրամադրելու, միասնական տեղեկատվական քաղաքականություն ու տեղեկատվական գործողություններ իրականացնելու համակարգ:	Անվտանգության խորհրդի գրասենյակ Ազգային անվտանգության ծառայություն Արտաքին գործերի նախարարություն Բարձր տեխնոլոգիական արդյունաբերության նախարարություն Ոստիկանություն	2022-2024թթ	Պետական բյուջե (բնագավառի գծով համապատասխան տարվա համար նախատեսվելիք չափաքանակների շրջանակներում), օրենքով չարգելված այլ աղբյուրներ
14	Սոցիալական պաշտպանության ապահովման և կենսաթոշակային ոլորտը կարգավորող իրավական դաշտի կատարելագործում, սոցիալական երաշխիքների ընդլայնում և զինվորական ծառայության գրավչության ապահովում	14.1 Ապահովել «Մատչելի բնակարան զինծառայողին» պետական նպատակային ծրագրի իրականացման հասանելիությունն ու շարունակականությունը, նախաձեռնել Հայաստանի Հանրապետության պետական բյուջեի միջոցների հաշվին բնակարանային պայմանների բարելավում ստանալու իրավունքը պահպանած զինծառայողների բնակարանային ապահովման գործընթացի իրականացումը	Պետական հոգածության մակարդակի բարձրացում, կստեղծվեն ծառայության համար ավելի բարենպաստ պայմաններ, կբարձրանա զինվորական ծառայության գրավչության և զինվորական կարգապահության մակարդակը, զինված ուժերում կամրապնդվի անձնակազմի բարոյահոգեբանական վիճակը, շարունակականորեն կբարելավվեն շահառուների բնակկենցաղային պայմանները	Աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարություն	2021 -2026թթ.	Պետական բյուջե (բնագավառի գծով նախատեսվելիք չափաքանակների շրջանակներում), օրենքով չարգելված այլ աղբյուրներ
		14.2 Մարտական խնդիրներ իրականացնող գործառույթներ ունեցող պաշտոններ զբաղեցնող	Ատեստավորման և հավելավճարի համակարգի ներդրումը կարժևորի մարտական խնդիրներ ունեցող	Աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարություն	2022թ. հունիսի 3-րդ տասնօրյակ	

		<p>սպայական, ենթասպայական և շարքային կազմերի պայմանագրային զինծառայողներին ատեստավորման արդյունքներով հավելավճար սահմանելու նպատակով օրենսդրական փոփոխությունների փաթեթի մշակում</p>	<p>պաշտոններ զբաղեցնող պայմանագրային զինծառայողների մարտական ծառայությունը, կբարձրանա զինծառայողների դրամական ապահովությունը, կբարելավվի զինծառայողների ընտանիքների կենսամակարդակը, մարտական գործողությունների մասնակցի կարգավիճակ ունեցող անձինք ամենամսյա պարգևավճար ստանալու իրավունք ձեռք կբերեն անկախ զինվորական կենսաթոշակի իրավունք ունենալու հանգամանքից</p>	<p>Վարչապետի աշխատակազմի քաղաքացիական ծառայության գրասենյակ</p>		
		<p>14.3 Աշխատանքային կենսաթոշակ կամ նպաստ ստանալու իրավունք ունեցող՝ ՀՀ պաշտպանության մարտական գործողությունների մասնակիցների համար ամենամսյա պարգևավճար սահմանելու նպատակով «Ձինվորական ծառայության և զինծառայողի կարգավիճակի մասին» ՀՀ օրենքում լրացում կատարելու մասին» օրենքի նախագծի մշակում</p>				
		<p>14.4 «Ձինվորական ծառայության և զինծառայողի կարգավիճակի մասին», «Հայաստանի Հանրապետության պաշտպանության ժամանակ զինծառայողների կյանքին կամ առողջությանը պատճառված վնասների հատուցման մասին» և</p>	<p>Միջոցառման շրջանակներում նախատեսվում է լուծել նշված օրենքների և այլ իրավական ակտերի դրույթների գործնական կիրառման ժամանակ ի հայտ եկած խնդիրները՝ պայմանավորված դրանց ոչ բավարար հստակությամբ, տարաբնույթ ընկալմամբ և</p>			

		«Պետական կենսաթոշակների մասին» օրենքներում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին ՀՀ օրենքների նախագծերի մշակում	տարրընթերցումների հանգամանքով			
		14.5 Հակառակորդի հետ շփման գծում մարտական հերթապահություն իրականացնող պայմանագրային զինծառայողների համար լրացուցիչ սոցիալական արտոնություններ և երաշխիքներ սահմանելու նպատակով համապատասխան օրենքի նախագծի ներկայացում Վարչապետի աշխատակազմ	Նախագծերի ընդունման դեպքում մարտական հերթապահությունում ընդգրկված պայմանագրային զինծառայողների զավակների համար կսահմանվի ուսման վարձի մասնակի փոխհատուցում՝ առնվազն 30 տոկոսի չափով	Աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարություն Ֆինանսների նախարարություն Պետական եկամուտների կոմիտե Կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարություն	2022թ. հունիսի 3-րդ տասնօրյակ	

Տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարություն

NN	Նպատակ	Միջոցառումներ	Աննկավիղ արդյունք	Համակատարող	Ժամկետ	Ֆինանսավորման աղբյուր և կանխատեսվող չափ
1	2	3	4	5	6	7

1.	Մարզպետարանների կազմակերպական կառուցվածքների վերանայում և համայնքային ծառայության համակարգի զարգացում	1.1 Մարզպետարանների կազմակերպական կառուցվածքների վերանայում՝ «Մարզպետների աշխատակազմերի կանոնադրությունները հաստատելու» մասին ՀՀ Վարչապետի և «Հայաստանի Հանրապետության կառավարության մի շարք որոշումներ ուժը կորցրած ճանաչելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագծերի ներկայացում կառավարության քննարկմանը	Տարածքային կառավարման մարմինների միատեսակ գործառույթների և կառուցվածքի սահմանում՝ «Տարածքային կառավարման մասին» ՀՀ օրենքի նկարագրված լիազորությունների շրջանակներում:		2022 թվականի հուլիսի 1–ին տասնօրյակ	Ֆինանսավորում չի պահանջվում
		1.2 Համայնքային ծառայության համակարգի ինստիտուցիոնալ և օրենսդրական բարեփոխումների իրականացում	«Համայնքային ծառայության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքին հավանություն տալու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման ընդունում: Ոլորտը կարգավորող շուրջ 13 ենթաօրենսդրական ակտերում փոփոխությունների և		2021-2025 թվականներ	Ֆինանսավորում չի պահանջվում

			<p>լրացումների նախագծերի մշակում:</p> <p>Համայնքային ծառայողների վերապատրաստման համակարգի արդիականացում: 2023թ. նախատեսվում է իրականացնել «Համայնքային ծառայության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի նախագծի շահագրգիռ մարմինների հետ քննարկման աշխատանքներ:</p>			
2.	<p>Հանրապետության տարածքային համաչափ զարգացման, տարածքների սոցիալ-տնտեսական կայունության և հետագա տնտեսական ակտիվության և աճի ապահովում</p>	<p>2.1. Սահմանամերձ համայնքների բնակիչների սոցիալ-տնտեսական վիճակի բարելավմանն ուղղված աջակցության ծրագրերի իրականացում</p>	<p>Ծրագրի իրականացման արդյունքում ՀՀ Տավուշի, Գեղարքունիքի, Վայոց ձորի, Սյունիքի, Արարատի մարզերի 23 սահմանամերձ համայնքների 81 բնակավայրերի բնակիչներին ՀՀ պետական բյուջեից կտրամադրվի աջակցություն՝ էլեկտրաէներգիայի, բնական գազի, ոռոգման ջրի սակագնի մասնակի փոհատուցում, անշարժ գույքի հարկի ամբողջական փոխհատուցում՝ ՀՀ կառավարության 2014 թվականի դեկտեմբերի 18-ի</p>	<p>Մարզպետարաններ, Ջրային կոմիտե, Աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարություն</p>	<p>2021-2024թթ</p>	<p>ՀՀ պետական բյուջե 1,155,205.8 հազ. դրամ</p>

			<p>1444-Ն որոշման շրջանակներում: « 2023թ. պետական բյուջեով «Պետական աջակցություն սահմանամերձ համայնքներին» միջոցառման գծով նախատեսվել է <u>973.672.6 հազ. դրամ</u>: 2023 թվականին սոցիալական աջակցություն կստանա ՀՀ Արարատի, Գեղարքունիքի, Սյունիքի, Վայոց ձորի և Տավուշի մարզերի 23 համայնքի 82 բնակավայրի բնակիչ- բաժանորդներ, այդ թվում՝ անշարժ գույքի հարկի փոխհատուցում՝ շուրջ 54298 (գույք) ֆիզիկական և իրավաբանական անձ, էլեկտրաէներգիայի սակագնի մասնակի փոխհատուցում՝ շուրջ 26303 բնակիչ- բաժանորդ, բնական գազի սակագնի մասնակի փոխհատուցում՝ շուրջ 13335 բնակիչ- բաժանորդ, ոռոգման ջրի սակագնի մասնակի փոխհատուցում՝ շուրջ 4022 ֆիզիկական և իրավաբանական անձ:</p>			
--	--	--	---	--	--	--

		2.2 «Հայաստանի Հանրապետության 2023-2027թթ. տարածքային զարգացման ռազմավարությունը հաստատելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագծի ներկայացում ՀՀ կառավարության քննարկմանը	Հայաստանի Հանրապետության 2022-2027 թվականների տարածքային զարգացման ռազմավարությունը հնարավորություն կտա հստակեցնել և վերանայել տարածքային համաչափ զարգացման գերակա ուղղությունները, նպատակները, դրանց հասնելու հիմնական քայլերը՝ հաշվի առնելով արդեն իսկ իրականացված ծրագրերը, վարչատարածքային բարեփոխումները, հետպատերազմյան իրողությունները՝ ապահովելով կապը և համապատասխանությունը այլ ռազմավարական փաստաթղթերի հետ՝ մասնավորապես «2020-2050թթ Հայաստանի վերափոխման ռազմավարության»		2022թ. դեկտեմբերի 1-ին տասնօրյակ	Ֆինանսավորում չի պահանջվում
3.	Ապահովել 2021 թվականի մայիսի 27-ին ընդունված «Հուլարկավորությունների կազմակերպման և գերեզմանատների ու դիակիզարանների շահագործման մասին» ՀՀ օրենքում	3.1 «Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2006 թվականի նոյեմբերի 23-ի N 1910-Ն որոշման մեջ լրացումներ և փոփոխություններ կատարելու մասին» ՀՀ կառավարության	ՀՀ կառավարության 2006 թվականի նոյեմբերի 23-ի «Հուլարկավորությունների կազմակերպման և գերեզմանատների ու դիակիզարանների շահագործման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով		2022թ. մարտի 2-րդ տասնօրյակ	Ֆինանսավորում չի պահանջվում

	<p>փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» թիվ ՀՕ-228-Ն ՀՀ օրենքի 8-րդ հոդվածի 3-րդ մասի կատարումը:</p>	<p>որոշման նախագիծը ՀՀ Վարչապետի աշխատակազմ ներկայացնելը:</p>	<p>նախատեսված կարգերը, կանոնները և գերեզմանի վկայականի ձևը սահմանելու մասին» N 1910-Ն որոշումը համապատասխանեցնել 2021 թվականի մայիսի 27-ին ընդունված թիվ ՀՕ-228-Ն «Հուլարկավորությունների կազմակերպման և գերեզմանատների ու դիակիզարանների շահագործման մասին» ՀՀ օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» ՀՀ օրենքով կատարված փոփոխություններին:</p>			
		<p>3.2 «Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2007 թվականի նոյեմբերի 8-ի N 1301-Ն որոշման մեջ լրացումներ և փոփոխություններ կատարելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագիծը ՀՀ Վարչապետի աշխատակազմ ներկայացնելը:</p>	<p>3.2 ՀՀ կառավարության 2007 թվականի նոյեմբերի 8-ի «Սանիտարահամաճարակային իրավիճակի վտանգ առաջանալու դեպքում մահացածների մարմինների դիակիզման, գերեզմանատների վնասագերծման և տեղափոխման ու վերահուլարկավորման կարգերը հաստատելու մասին» 1301-Ն որոշումը համապատասխանեցնել 2021 թվականի մայիսի 27-ին ընդունված թիվ ՀՕ-228-Ն «Հուլարկավորությունների կազմակերպման և</p>	<p>Առողջապահության նախարարություն</p>	<p>2022թ. մարտի 2-րդ տասնօրյակ</p>	<p>Ֆինանսավորում չի պահանջվում</p>

			գերեզմանատների ու դիակիզարանների շահագործման մասին» ՀՀ օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» ՀՀ օրենքով կատարված փոփոխություններին:			
4	Հանրապետության տարածքային համաչափ զարգացմանն ուղղված՝ Հայաստանի Հանրապետության համայնքների ենթակառուցվածքների զարգացում	4.1 ՀՀ համայնքների տնտեսական և սոցիալական ենթակառուցվածքների զարգացմանն ուղղված, համայնքների կողմից ներկայացված և սահմանված չափորոշիչներին բավարարող ծրագրերի իրականացման նպատակով ՀՀ պետական բյուջեից սուբվենցիաների տրամադրման գործընթացի շարունակության ապահովում	Համայնքներում կապիտալ ներդրումների ակտիվացում, տնտեսական և սոցիալական նշանակության ենթակառուցվածքների բարելավում և արդիականացում, համայնքային բնակչության կյանքի որակի բարելավում: Յուրաքանչյուր տարի առնվազն 150 սուբվենցիոն ծրագրի (400-500 ենթածրագրի) իրականացում, որոնց արդյունքներով կբարելավվեն ՀՀ-ի համայնքների ենթակառուցվածքները՝ մասնավորապես կառուցված կամ նորոգված ճանապարհներ, մանկապարտեզներ, մշակույթի տներ, համայնքային կենտրոններ, այգիներ, պուրակներ, էներգախնայող լուսավորության, ջրամատակարարման, ջրահեռացման, ոռոգման և գազամատակարարման	Էկոնոմիկայի նախարարություն, Քաղաքաշինության կոմիտե, Մարզպետարաններ, ՀՀ համայնքներ (համաձայնությամբ)	2021-2026թթ	ՀՀ պետական բյուջե, ՀՀ համայնքների բյուջե, ՀՀ օրենքով չարգելված այլ աղբյուրներ

			համակարգեր, բազմաբնկարան շենքերի ընդհանուր բաժնային սեփականության տարրեր գյուղատնտեսական և կոմունալ ծառայությունների համար մեքենասարքավորումներ:			
		4.2 Համայնքների խոշորացման արդյունքում ձևավորված համայնքների խոցելիության գնահատման նոր համակարգի մշակում, որը հիմք կհանդիսանա ենթակառուցվածքները բարելավելու նպատակով իրականացվելիք ներդրումային ծրագրերի մշակման համար	Կմշակվի միավորված համայնքները բնութագրող ամփոփ գնահատականների վրա հիմնված մեթոդական փաստաթուղթ, որի կիրառությունը հնարավորություն կտա ներդրումային ծրագրերը դարձնել հասցեական՝ թիրախային համայնքների ճիշտ ընտրության ճանապարհով	Էկոնոմիկայի նախարարություն	2023թ. մարտի 1-ին տասնօրյակ	Ֆինանսավորում չի պահանջվում
5	Բնակչության համար հարմարավետ և էկոլոգիապես անվտանգ պայմաններ ապահովելու նպատակով Հայաստանի Հանրապետության բնակավայրերում աղբահանության և կոշտ կենցաղային թափոնների	5.1 «Աղբահանության և սանիտարական մաքրման մասին» օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» օրենքի նախագծի ներկայացում ՀՀ Վարչապետի աշխատակազմ	Աղբի հետ գործածության ոլորտում օրենսդրական դաշտի բարելավմամբ օրենսդրական և ինստիտուցիոնալ հենքի ստեղծում՝ նպատակաուղղված թափոնների հինգաստիճան ստորակարգության կիրառմանը, այդ թվում՝ առաջացող թափոնների ծավալի նվազեցմանը,	Քաղաքաշինության կոմիտե	2021թ. դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	Ֆինանսավորում չի պահանջվում

	կառավարման համակարգի բարելավում		օգտահանման ենթակա թափոնների տեսակավորված հավաքմանը և դրանց վերամշակմանը			
	5.2 Նոր սանիտարական աղբավայրի կառուցում, փակման ենթակա աղբավայրերի փակում և գործող աղբանոցների բարելավում	Քաղաքաշինական, բնապահպանական և սանիտարական նվազագույն նորմերին համապատասխան աղբավայրերի համակարգի ներդրում, հանրապետությունում առաջին սանիտարական աղբավայրի կառուցում, թվով 25 աղբավայրի փակում 2023 թվականի ընթացքում, մարդու առողջության և շրջակա միջավայրի վրա աղբի հեռացման վայրերի բացասական ու վնասակար ազդեցությունների նվազեցում	ՀՀ համայնքներ (համաձայնությամբ), Շրջակա միջավայրի նախարարություն	2022-2026թթ.		ՀՀ պետական բյուջե, ՀՀ համայնքների բյուջե, ՀՀ օրենքով չարգելված այլ աղբյուրներ
	5.3 Գոյացող աղբի պատշաճ կերպով հավաքման, տեղափոխման և հեռացման կամ վերամշակման գործընթացների ապահովում	Աղբի հավաքման արդյունավետ սխեմաների ներդրում (2024 թ. ընթացքում), տարբեր տեսակի թափոնների գործածության համար ընթացակարգերի կիրարկում (2023թ. ընթացքում), ինչի շնորհիվ թափոնների առանձին տեսակների կրկնօգտագործման, օգտահանման և վերամշակման արդյունքում կնվազեցվի աղբավայրերում տեղադրվող աղբի ծավալը:	Բարձր տեխնոլոգիական արդյունաբերության նախարարություն, Մարզպետարաններ, ՀՀ համայնքներ (համաձայնությամբ)	2022-2026թթ.		ՀՀ պետական բյուջե, ՀՀ համայնքների բյուջե, ՀՀ օրենքով չարգելված այլ աղբյուրներ

6	<p>ՀՀ պետական հանրակրթական դպրոցական շենքերի սեյսմիկ անվտանգության բարելավում</p>	<p>6.1 Սեյսմիկ տեսանկյունից առավել խոցելի և առաջնահերթ կարգով բարելավման անհրաժեշտություն ունեցող դպրոցական շենքերի ուժեղացում/ նորերի կառուցում</p>	<p>Դպրոցական աշակերտների անվտանգ կրթական պայմանների ապահովում, ժամանակակից քաղաքաշինական և կրթական բոլոր չափանիշներին համապատասխան կրթական պայմանների ապահովում: Առնվազն 24 դպրոցական շենքերի կառուցում, որոնք կբավարարեն ժամանակակից քաղաքաշինական և կրթական բոլոր չափանիշներին, մասնավորապես՝ կլինեն սեյսմակայուն առնվազն 9 բալերկրաշարժի դեպքում, էներգախնայող և այլընտրանքային էներգիայի օգտագործման հնարավորություններով, մատչելի հաշմանդամություն ունեցող երեխաների համար: Արդյունքում՝ 24 պետական հանրակրթական դպրոցներում կապահովվեն անվտանգ, ժամանակակից քաղաքաշինական և կրթական բոլոր չափանիշներին համապատասխան կրթական պայմաններ: 2023թ. նախատեսվում է ավարտել /ապահովել նաև կահույքով/ առնվազն 10 դպրոց:</p>	<p>Քաղաքաշինության կոմիտե</p> <p>Արտակարգ իրավիճակների նախարարություն,</p> <p>Կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարություն,</p> <p>Տարածքային զարգացման հիմնադրամ (համաձայնությամբ)</p>	<p>2021-2026թթ.</p>	<p>ՀՀ պետական բյուջե, ՀՀ օրենքով չարգելված այլ աղբյուրներ</p>
---	---	--	--	--	---------------------	---

			2023թ. նախատեսվում է մեկնարկել առնվազն 8 դարոցների շինարարական աշխատանքներ:			
7	Միավորված բազմաբնակավայր համայնքներում քաղաքացիներին տրամադրվող վարչական ծառայությունների որակի բարելավում և հասանելիության ընդլայնում	7.1 Միավորված համայնքներում համայնքային կառավարման տեղեկատվական համակարգի (<ԿՏՀ) ներդրում	Վարչատարածքային բարեփոխումների արդյունքում ձևավորված բազմաբնակավայր նոր համայնքներից 26-ում կարդիականացվեն համայնքային կառավարման տեղեկատվական համակարգերի (<ԿՏՀ) գործառնական հնարավորությունները, կիրականացվեն տվյալների բազաների ինտեգրման և համայնքների տարածքում միասնական տեղեկատվական միջավայրի կազմավորման աշխատանքներ: Կարդիականացվի նաև մոտ 210 բնակավայրերի վարչական գրասենյակներում առկա կազմակերպական տեխնիկայի պարկը:		2022-2023թթ.	Գերմանիայի միջազգային համագործակցության ընկերության (ԳՄՀԸ/GIZ) և Շվեյցարիայի համագործակցության ընկերության դրամաշնորհ
		7.2 Միավորված բազմաբնակավայր համայնքներում «մեկ պատուհան» սկզբունքով գործող քաղաքացիների սպասարկման գրասենյակների (ՔՍԳ)	Քաղաքացիների սպասարկման գրասենյակ (ՔՍԳ) կհիմնվի 1 միավորված համայնքում, կարդիականացվեն ևս 2 համայնքներում նախկինում հիմնված և գործող ՔՍԳ-ները:		2022-2023թթ.	Գերմանիայի միջազգային համագործակցության ընկերության (ԳՄՀԸ/GIZ) և Շվեյցարիայի համագործակցության

		հիմնում և արդիականացում				ընկերության դրամաշնորհ
		<p>7.3 «Պետական իշխանության մարմինների սպասարկման գրասենյակների գործառույթներ իրականացնող օպերատորների ցանկը հաստատելու, գործառույթների իրականացումն օպերատորին պատվիրակելու, գործառույթների ցանկը հաստատելու, օպերատորի հետ կնքվող ծառայությունների մատուցման պայմանագրի օրինակելի ձևը և օպերատորին առաջադրվող նվազագույն տեխնիկական պահանջները սահմանելու մասին» ՀՀ կառավարության 2016 թվականի հոկտեմբերի 27-ի N 1109-Ն որոշման</p>	<p>Իրականացված վարչատարածքային բարեփոխումներին համապատասխան կվերնայվեն պետական իշխանության մարմինների սպասարկման գրասենյակների գործառույթներ իրականացնող օպերատորների ցանկում ներառված բազմաբնակավայր համայնքների քանակը և օպերատորներին վերապահված ծառայությունների ցանկը: 2023 թվականին նախատեսվում է մշտադիտարկումներ և ուսումնասիրություններ իրականացնել օպերատորների ցանկում արդեն իսկ ներառված և պետական ծառայություններ տրամադրող համայնքապետարանների գործունեության նկատմամբ՝ նրանց կողմից տրամադրված պետական ծառայությունների քանակի, որակի և հասանելիության վերաբերյալ: Այս մշտադիտարկումների և ուսումնասիրությունների արդյունքների վերաբերյալ</p>	<p>Արդարադատության նախարարություն</p>	<p>2022-2024թթ.</p>	<p>Լրացուցիչ ռեսուրսներ չեն պահանջվում</p>

		մեջ փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին ՀՀ կառավարության որոշման ընդունում	տեղեկատվությունը, որպես տվյալ պահին առկա իրավիճակի ամփոփ նկարագիր, կարևոր և օգտակար հիմք կհանդիսանա միջոցառմամբ սահմանված որոշման նախագծի մշակման համար:			
8	Վարչատարածքային բարեփոխումների շարունակականության ապահովում, լիազորությունների ապակենտրոնացում	8.1 Միավորված համայնքների լիազորությունների և կարիքների ուսումնասիրման հիման վրա լիազորությունների ապակենտրոնացման հայեցակարգի մշակում	Մշակվել է լիազորությունների ապակենտրոնացմանը վերաբերող համապարփակ փաստաթուղթ, որում նկարագրված են ապակենտրոնացման գործընթացի սկզբունքները, նպատակները, խնդիրները և ոլորտային ուղղությունները	Ֆինանսների նախարարություն	2022 թվականի դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ	Ֆինանսավորում չի պահանջվում
		8.2 Տեղական ինքնակառավարման մարմինների լիազորությունների, ինչպես նաև ընտրված ոլորտներում կամ բնագավառներում դերերի ու պարտականությունների փոփոխման վերաբերյալ առաջարկությունների մշակում	Սահմանվել են այն լիազորությունները, որոնք հնարավոր է փոխանցել տեղական ինքնակառավարման մարմիններին, մասնավորապես՝ առողջության առաջնային պահպանման, միջհամայնքային և միջբնակավայրային ճանապարհների պահպանության ու շահագործման, հանրակրթական դպրոցների շենք-շինությունների		2024թ.-ի դեկտեմբերի 1-ին տասնօրյակ	Ֆինանսավորում չի պահանջվում

			պահպանության և շահագործման ոլորտներում:			
		8.3 Լիազորությունների ապակենտրոնացման կիրարկումն ապահովող անհրաժեշտ, մասնավորապես՝ «Տեղական ինքնակառավարման մասին», «Սոցիալական աջակցության մասին», «Հանրակրթության մասին» ՀՀ օրենքներում և համապատասխան ենթաօրենսդրական ակտերում փոփոխություններ և լրացումներ ենթադրող իրավական ակտերի նախագծերի մշակում և դրանց ներկայացումը Վարչապետի աշխատակազմ	Օրենսդրորեն տեղական ինքնակառավարման մարմիններին փոխանցվել են նոր լիազորություններ, որոնց իրականացումն ավելի արդյունավետ կդառնա:		2025թ. դեկտեմբերի 1-ին տասնօրյակ	Ֆինանսավորում չի պահանջվում
9	Միջհամայնքային համագործակցության տարբեր ձևերի ներդրում	9.1 «Տեղական ինքնակառավարման մասին» օրենքում փոփոխություններ կատարելու մասին» ՀՀ օրենքին հավանություն տալու մասին ՀՀ	«Տեղական ինքնակառավարման մասին» օրենքի 9-րդ գլխում նկարագրված է միջհամայնքային միավորումների կարգավիճակի, ստեղծման և լուծարման վերաբերյալ կարգավորումներ: Սակայն,		2022-2023թթ.	Ֆինանսավորում չի պահանջվում

		<p>կառավարության որոշման ընդունում</p>	<p>միջհամայնքային համագործակցությունը չի սահմանափակվում</p> <p>միջհամայնքային միավորումներով: Միջազգային պրակտիկայում առկա են համագործակցության այլ ձևեր, մասնավորապես՝ հանրային-իրավական համաձայնություն, աշխատանքային միություն, նպատակային միություն, համայնքների նպատակային միավորում, համատեղ վարչական մարմնի ստեղծում և այլն: Այդ ձևերից ընտրվելու են ՀՀ-ի օրենսդրությանը և կառավարման համակարգին չհակասողները և նկարագրվելու են «Տեղական ինքնակառավարման մասին» օրենքում:</p>			
		<p>9.2 Օրենքով միավորում ստեղծելու վերաբերյալ օրենսդրական փաթեթին հավանություն տալու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման ընդունում:</p>	<p>Միջհամայնքային միավորումների մասին» ՀՀ օրենքով նախատեսված են միավորումների երկու ձևեր՝ կամավոր և օրենքով: Կառավարության իրավասությունն է ներկայացնել առաջարկություն՝ օրենքով միավորում ստեղծելու վերաբերյալ: Մշակվելու է օրենսդրական փաթեթ առանձին օրենքով</p>		<p>2022-2026թթ.</p>	<p>Ֆինանսավորում չի պահանջվում</p>

			<p>միջհամայնքային միավորում ստեղծելու վերաբերյալ: 2023 թվականին նախատեսվում է ուսումնասիրել միջհամայնքային միավորումների ձևավորման միջազգային փորձը, որի նպատակն է՝ իդենտիֆիկացնել այն իրատեսական ոլորտները, որոնց շրջանակում ՀՀ համայնքները կկարողանան միջհամայնքային միավորում ստեղծելու միջոցով արդյունավետ համագործակցել:</p>			
10	<p>Հանքարդյունաբերության ոլորտում միասնական և համապարփակ քաղաքականության վարում</p>	<p>10.1 Հանքարդյունաբերության ոլորտի զարգացման ռազմավարության մշակում</p>	<p>Հանքարդյունաբերության ոլորտի համապարփակ քաղաքականության սահմանում, ազգային և տեղական մակարդակներում ֆիսկալ և ոչ ֆիսկալ (այդ թվում՝ վերամշակման և վերջնական արտադրանքի ստացման) օգուտները ավելացնելու և բաշխելու համար ինստիտուցիոնալ շրջանակի ստեղծում, համաչափ զարգացման, տնտեսական, բնապահպանական և սոցիալական հարցերի ուղղությամբ ընդհանուր մոտեցման ամրագրում:</p>	<p>Ֆինանսների նախարարություն</p> <p>Պետական եկամուտների կոմիտե</p>	<p>2022 թ. հունիսի 1-ին տասնօրյակ</p>	<p>Համաշխարհային բանկի կողմից տրամադրվող դրամաշնորհային միջոցներ 204 հազ. ԱՄՆ դոլարին համարժեք դրամ (ներառյալ հարկերը)</p>

		10.2 Հանքարդյունաբերության ոլորտի զարգացման ռազմավարությանը համահունչ ոլորտը կարգավորող օրենքների, ինչպես նաև դրանցից բխող այլ իրավական ակտերի ընդունում	Հանքարդյունաբերության ոլորտի կայուն զարգացման համար բարենպաստ միջավայրի ձևավորման ապահովում Հանքարդյունաբերության ոլորտի զարգացման ռազմավարությանը համահունչ մշակված ոլորտային օրենսդրական փոփոխությունների 8 փաթեթ		2024 թ. հունիսի 1-ին տասնօրյակ	Համաշխարհային բանկի կողմից տրամադրվող դրամաշնորհային միջոցներ 90 հազ.ԱՄՆ դոլարին համարժեք դրամ (ներառյալ հարկերը)
11	ԱՃԹՆ/ԷԻԿ-ի (Արդյունահանող ճյուղերի թափանցիկության նախաձեռնություն) շրջանակներում՝ հանքարդյունաբերության ոլորտում իրականացվող միջոցառումների վերաբերյալ տարեկան ազգային զեկույցի կազմում և հրապարակում (շարունակական)	11.1 ՀՀ-ի կողմից ԱՃԹՆ/ԷԻԿ-ի (Արդյունահանող ճյուղերի թափանցիկության նախաձեռնություն) շրջանակներում՝ հանքարդյունաբերության ոլորտում իրականացվող միջոցառումների վերաբերյալ տարեկան ազգային զեկույցի նախագծի կազմում, ներկայացում ՀՀ կառավարություն և հրապարակում	Առավել թափանցիկ, հաշվետվողական պետական և գործարար համակարգերի ապահովումը, ինչը խթան է հանդիսանում կառավարության, տնտեսության մասնավոր հատվածի և քաղաքացիական հասարակության միջև երկխոսության կայացմանը: Հրապարակված ազգային զեկույց (յուրաքանչյուր տարի)		2022թ. հուլիսի 3-րդ տասնօրյակ 2023-2026թթ.	Համաշխարհային բանկի կողմից տրամադրվող դրամաշնորհային միջոցներ Կանխատեսվող ֆինանսավորման չափը՝ շուրջ 80 հազ. ԱՄՆ դոլարին համարժեք դրամ Համաշխարհային բանկի կողմից տրամադրվող դրամաշնորհային միջոցներ Կանխատեսվող ֆինանսավորման չափը՝ շուրջ 50 հազ. ԱՄՆ դոլարին համարժեք դրամ (2023 թվական)

12	Ընդերքաբանական փորձաքննության ներկայացվող նյութերի հետ կապված գործընթացին առնչվող իրավահարաբերությունների կարգավորում	12.1 «ՀՀ ընդերքի մասին օրենսգրքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» ՀՀ օրենքի նախագծի մշակում և ներկայացում Վարչապետի աշխատակազմ	Օգտակար հանածոների հանքավայրերի կոնդիցիաների պարամետրերի երկրաբանատնտեսագիտական հիմնավորման մեթոդական ցուցումների, ինչպես նաև օգտակար հանածոների պաշարների դասակարգման կիրառման հրահանգների սահմանման իրավական հենքի ստեղծում:		2022թ. փետրվարի 2-րդ տասնօրյակ	Լրացուցիչ ռեսուրսներ չեն պահանջվում
		12.2 «Օգտակար հանածոների հանքավայրերի կոնդիցիաների պարամետրերի երկրաբանատնտեսագիտական հիմնավորման մեթոդական ցուցումները սահմանելու մասին» ՀՀ տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարի հրամանի հաստատում	ՀՀ ՏԿԵ նախարարի հրամանով հաստատված օգտակար հանածոների հանքավայրերի կոնդիցիաների պարամետրերի երկրաբանատնտեսագիտական հիմնավորմանը ներկայացվող մեթոդական ցուցումներ:		2022թ. մարտի 3-րդ տասնօրյակ	Լրացուցիչ ռեսուրսներ չեն պահանջվում
		12.3 «Օգտակար հանածոների պաշարների դասակարգման կիրառման հրահանգները սահմանելու մասին» ՀՀ տարածքային կառավարման և	Ռեսուրսների ռացիոնալ և համաչափ օգտագործման ապահովում: ՀՀ ՏԿԵ նախարարի հրամանով հաստատված օգտակար հանածոների պաշարների դասակարգման կիրառման շուրջ 10 հրահանգ		2024թ. դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	Լրացուցիչ ռեսուրսներ չեն պահանջվում

		<p>ենթակառուցվածքների նախարարի հրամանի հաստատում</p>				
		<p>12.4 Մետաղական օգտակար հանածոների արդյունահանման նախագծում հանքավայրի պաշարների գնահատման ժամանակ հիմնավորված՝ հանքաքարի արդյունահանման և վերամշակման տեխնիկա-տեխնոլոգիական ցուցանիշների ամրագրում և սահմանված ցուցանիշից շեղման դեպքում իրավական ակտերով համապատասխան միջոցառումների կիրառման մեխանիզմների ներդրման նպատակով օրենսդրական փոփոխությունների առաջարկության ներկայացում Վարչապետի աշխատակազմ</p>	<p>Ռեսուրսների ռացիոնալ և համաչափ օգտագործման ապահովում Օրենսդրական փոփոխությունների փաթեթ:</p>		<p>2022թ. նոյեմբերի 2-րդ տասնօրյակ</p>	<p>Լրացուցիչ ռեսուրսներ չեն պահանջվում</p>

13	Ստորերկրյա հանքային ջրերի հորատանցքերի գույքագրման և բազային տվյալների թարմացմանն ուղղված միջոցառումների իրականացման ապահովում	13.1 Ստորերկրյա հանքային ջրերի հանքավայրերի ջրակետերի (հորատանցք, աղբյուր) գույքագրում	Հանքային ջրերի հորատանցքերի, աղբյուրների վիճակի, ջրերի ծախսի, սանիտարական վիճակի, սանիտարական պահպանության խիստ ռեժիմի գոտու առկայության, ջրերի որակի, օգտագործման պիտանելիության վերաբերյալ հավաստի տվյալների առկայություն: Ստորերկրյա հանքային ջրերի 24 հանքավայրերի շուրջ 100 գույքագրված ջրակետեր:		2023թ. դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ	ՀՀ պետական բյուջե՝ 12,437. 4 հազ . ՀՀ դրամ
14	Երկրաբանական տեղեկատվության արժանահավատության ապահովում	14.1 «Օգտակար հանածոների պաշարների շարժի վերաբերյալ տարեկան հաշվետվությունների ձևերի, լրացման, բացատրագրերի կազմման և ներկայացման կարգը սահմանելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագծի մշակում և ներկայացում Վարչապետի աշխատակազմ	Օգտակար հանածոների պաշարների արդյունահանվող և մարվող պաշարների շարժի վերաբերյալ տարեկան ամբողջական տեղեկատվության առկայություն: Տարեկան շուրջ 450 ընդերքօգտագործող կազմակերպությունների կողմից ներկայացվող հաշվետվություններ:		2022թ. փետրվարի 2-րդ տասնօրյակ	Լրացուցիչ ռեսուրսներ չեն պահանջվում
15	Ընդերքի ողջամիտ և համ ալիր օգտագործման ապահովում ամբողջական նախագծային	15.1 «Երկրաբանական ուսումնասիրության ծրագրին ներկայացվող նվազագույն պահանջները	Օրինաչափ, միանման և միասնական իրավական նվազագույն պահանջների սահմանում օգտակար հանածոների		2022թ. ապրիլի 2-րդ տասնօրյակ	Լրացուցիչ ռեսուրսներ չեն պահանջվում

	<p>փաստաթղթերի առկայության միջոցով</p>	<p>սահմանելու մասին» ՀՀ տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարի հրամանի հաստատում</p>	<p>արդյունահանման նպատակով ընդերքի երկրաբանական ուսումնասիրության իրավունք հայցելու դիմում կից ներկայացվող երկրաբանական ուսումնասիրության ծրագրին: Նվազագույն պարտադիր պահանջների սահմանումն ուղղված է պետական սեփականություն հանդիսացող ընդերքի արդյունավետ և համալիր օգտագործման ապահովմանը ՀՀ տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարի հրաման:</p>			
		<p>15.2 «Օգտակար հանածոյի արդյունահանման նախագծին ներկայացվող նվազագույն պահանջները սահմանելու մասին» ՀՀ տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարի հրամանի հաստատում</p>	<p>Օրինաչափ, միանման և միասնական իրավական պահանջների սահմանում օգտակար հանածոների արդյունահանման իրավունք հայցելու դիմում կից ներկայացվող օգտակար հանածոյի արդյունահանման նախագծին: Նվազագույն պարտադիր պահանջների սահմանումն ուղղված է պետական սեփականություն հանդիսացող ընդերքի արդյունավետ և համալիր օգտագործման ապահովմանը</p>		<p>2022թ. սեպտեմբերի 1-ին տասնօրյակ</p>	<p>Լրացուցիչ ռեսուրսներ չեն պահանջվում</p>

			« տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարի հրաման:			
		15.3 «« կառավարության 2013 թվականի մարտի 28-ի N 367-Ն որոշման մեջ փոփոխություններ կատարելու մասին» « կառավարության որոշման նախագծի մշակում և ներկայացում Վարչապետի աշխատակազմ	Ընդերքօգտագործման իրավունք հայցող կազմակերպությանը ներկայացվող ֆինանսական և տեխնիկական կարողությունների վերանայված պահանջներ: « կառավարության որոշում:		2022թ. մարտի 3-րդ տասնօրյակ	Լրացուցիչ ռեսուրսներ չեն պահանջվում
16	Համայնքների նկատմամբ սոցիալական պարտավորությունների պահանջի հստակեցում	16.1 Օգտակար հանածոյի արդյունահանման նախագծում ամրագրվող սոցիալական մեղմացման հատկացումների հաշվարկման մեխանիզմի մշակում և օրենսդրական փոփոխությունների առաջարկության ներկայացում	Ընդերքօգտագործողների կողմից սոցիալական մեղմացման նպատակով համայնքներին կատարվող հատկացումների միանման և արդարացի բաշխում: Լրացուցիչ ռեսուրսներ չեն պահանջվում:		2022թ. նոյեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	Լրացուցիչ ռեսուրսներ չեն պահանջվում
17	Համագործակցության ուղղությունների զարգացման ապահովում հանքարդյունաբերության ոլորտի լիազոր մարմնի և ակադեմիայի, հանքարդյունաբերական ոլորտի ընկերությունների ասոցիացիաների,	17.1 Բարձրագույն ուսումնական հաստատությունների, Գիտությունների ազգային ակադեմիայի հետ գիտագործնական, գիտելիքի, փորձի, հմտությունների փոխանակման,	Ոլորտային իրավական ակտերի մշակման գործընթացում գիտական մտքի օգտագործում, իրավական ակտերի փոփոխություն՝ գիտատեխնիկական զարգացմանը համահունչ և ոլորտային մասնագետների,		2022թ. դեկտեմբեր 2-րդ տասնօրյակ	Լրացուցիչ ռեսուրսներ չեն պահանջվում

	միջազգային կազմակերպությունների միջև: Կրթական համակարգում ըստ պահանջարկի ոլորտային մասնագետների պատրաստման հիմնահարցերին աջակցություն:	մասնագիտական հանձնաժողովների ստեղծման և այլ ուղղություններով համագործակցության հուշագրերի կնքում	ուսանողների և ընդերքօգտագործողների միջև համագործակցության հարթակի ստեղծում:			
18	Ընդերքօգտագործման համար անհրաժեշտ հողատարածքների տրամադրման իրավական կարգավորում	18.1 «ՀՀ ընդերքի մասին օրենսգրքում և ՀՀ հողային օրենսգրքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» օրենքների նախագծերին հավանություն տալու մասին» Կառավարության որոշման ընդունում	Միջազգային փորձի ուսումնասիրության արդյունքում ընդերքօգտագործման իրավունքների տրամադրման գործընթացի հետ փոխկապակցված մեխանիզմի ներդրում Օրենսդրական փոփոխությունների փաթեթ:	Կադաստրի կոմիտե Շրջակա միջավայրի նախարարություն	2024թ. դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ	Լրացուցիչ ռեսուրսներ չեն պահանջվում
19	Ռեգիոնալ երկրաբանական բնույթի ուսումնասիրությունների նպատակով համաձայնության տրամադրման պայմանների և պահանջների իրավական կարգավորում	19.1 Երկրաբանական ուսումնասիրության նպատակով համաձայնության հայցման և տրամադրման գործընթացի կարգավորումների նպատակով իրավական ակտերի նախագծի մշակում և ներկայացում Վարչապետի աշխատակազմ	Երկրաբանական ուսումնասիրության նպատակով համաձայնություն հայցողների համար գործընթացի հստակեցում, իրավունքի տրամադրման կարգի սահմանում, համաձայնության տրամադրման և պետական հաշվառման, ուսումնասիրության արդյունքների գրանցման և հանրապետության ընդերքի վերաբերյալ տեղեկատվության		2022թ. դեկտեմբերի 1-ին տասնօրյակ	Լրացուցիչ ռեսուրսներ չեն պահանջվում

			ամբողջականության ապահովում			
20	Ընդերքի մասին տեղեկության թվային կադաստրի ստեղծում	20.1 Ընդերքօգտագործման ֆոնդի և երկրաբանական տեղեկության միասնական համակարգի ստեղծում, վարում և պահպանություն	Ընդերքի ոլորտում լիազոր մարմինն թարմացված տեղեկատվության մշտական ցանցային հասանելիություն, ինտեգրման հնարավորություն ՀՀ կադաստրի կոմիտեի ինտեգրված կադաստրի գեոպորտալի շերտերում և լիազոր մարմնի այլ բազաներում (բխում է ինտեգրված կադաստրի ստեղծման հայեցակարգից և այն ապահովող միջոցառումներից), որոնք կնպաստեն ընդերքի ոլորտի կառավարման արդյունավետության բարձրացմանը:	Կադաստրի կոմիտե	2024թ. դեկտեմբերի 1-ին տասնօրյակ	Համաշխարհային բանկի կողմից տրամադրվող դրամաշնորհային միջոցներ 500 հազար ԱՄՆ դոլարին համարժեք դրամ (ներառյալ հարկերը). ՀԲ աջակցությամբ Հայաստանի կառավարության կողմից իրականացվող «Հանրային հատվածի արդիականացման ծրագրի» շրջանակներում (դեռևս ենթակա է հաստատման)
21	Ընդերքօգտագործման գործող իրավունքների շրջանակներում հանքավայրերի արդյունավետ շահագործման ապահովում	21.1 «ՀՀ ընդերքի մասին օրենսգրքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» օրենքի նախագծի մշակում և ներկայացում Վարչապետի աշխատակազմ	Ընդերքօգտագործման իրավունքի ժամկետների հստակեցում՝ պայմանավորված անհաղթահարելի ուժի ծագման և դրա հետևանքների օրենսդրական կարգավորման անհրաժեշտությամբ: Օրենքի նախագիծ	Էկոնոմիկայի նախարարություն, Շրջակա միջավայրի նախարարություն	2022թ. փետրվարի 2-րդ տասնօրյակ	Լրացուցիչ ռեսուրսներ չեն պահանջվում

22	Հանքարդյունաբերության հարկման արդար և երկարաժամկետ զարգացումն ապահովող արդյունավետ մեխանիզմների ներդրում. մասնավորապես՝ ոռոյալթիների մեխանիզմի բարեփոխում	22.1 «Հայաստանի Հանրապետության հարկային օրենսգրքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» ՀՀ օրենքի նախագծի մշակում և ներկայացում Վարչապետի աշխատակազմ	Հանքարդյունաբերության ոլորտի զարգացման ռազմավարության շրջանակներում վերհանված՝ միասնական հարկային համակարգի բարեփոխումների համատեքստում ոռոյալթիների դրույքաչափի արդարացի հաշվարկման մեխանիզմի առկայություն	Ֆինանսների նախարարություն Էկոնոմիկայի նախարարություն Շրջակա միջավայրի նախարարություն	2022թ. ապրիլի 1-ին տասնօրյակ	Լրացուցիչ ռեսուրսներ չեն պահանջվում
23	Հանքահումքային վերջնական արտադրանք ստանալու ուղղությամբ գործուն միջոցառումների ձեռնարկում	23.1 Պղնձածուլարանի կառուցման ներդրումային ծրագրին աջակցություն՝ նպաստելով արտադրության թափոնների իրացման հետ կապված խնդիրների լուծմանը	Հանքարդյունաբերության ոլորտում տնտեսական արժեշղթայի փակում երկրի ներսում՝ ոլորտից առավել մեծ և կայուն եկամտաբերության ապահովում	Էկոնոմիկայի նախարարություն Ֆինանսների նախարարություն	2026 թվականի դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ	Օրենքով չարգելված միջոցներ նախնական 1,5 մլրդ դոլարին համարժեք ՀՀ դրամ
24	Էլեկտրաէներգետիկական շուկայի ազատականացում	24.1 Էլեկտրաէներգետիկական մեծածախ շուկայի նոր մոդելին ամբողջական անցում	Համակարգի արդյունավետության մակարդակի բարձրացում, պատաստախանաավության գործիքների ներդրում:	Հանրային ծառայությունները կարգավորող հանձնաժողով (համաձայնությամբ)	2022 թվականի դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ	ԱՄՆ ՄԶԳ աջակցության շրջանակներում շուրջ 8,86 մլն դոլար
25	Եվրասիական տնտեսական միության էլեկտրաէներգետիկական և գազի ընդհանուր շուկաների ձևավորում	25.1 ԵԱՏՄ էլեկտրաէներգետիկական և գազի ընդհանուր շուկաները կարգավորող հիմնական տասը	Կարգավորող փաստաթղթերի մշակումը և ընդունումը կնպաստի էլեկտրաէներգետիկական և	Հանրային ծառայությունները կարգավորող հանձնաժողով (համաձայնությամբ)	2025 թվականի դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ	Ֆինանսավորում չի պահանջվում

		<p>փաստաթղթերի մշակում և ընդունում. աշխատանքների իրականացում</p>	<p>գազի ընդհանուր շուկաների գործարկմանը</p>			
		<p>25.1.1 Եվրասիական տնտեսական բարձրագույն խորհրդի 2016թ. դեկտեմբերի 26-ի թիվ 20 որոշմամբ հաստատված Եվրասիական տնտեսական միության ընդհանուր էլեկտրա- էներգետիկական շուկայի ձևավորման ծրագրով և միջոցառումների պլանով և 2018թ. դեկտեմբերի 6-ի թիվ 18 որոշմամբ հաստատված Եվրասիական տնտեսական միության գազի ընդհանուր շուկայի ձևավորման ծրագրով և միջոցառումների պլանով նախատեսված աշխատանքների իրականացում</p>			<p>2023 թվականի դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ</p>	
		<p>25.1.2 Եվրասիական տնտեսական բարձրագույն խորհրդի 2016թ. դեկտեմբերի 26-ի թիվ 20 որոշմամբ</p>			<p>2024 թվականի դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ</p>	

		<p>հաստատված Եվրասիական տնտեսական միության ընդհանուր էլեկտրաէներգետիկակա ն շուկայի ձևավորման ծրագրով և միջոցա- ռումների պլանով և 2018թ. դեկտեմբերի 6-ի թիվ 18 որոշմամբ հաստատված Եվրասիական տնտեսական միության գազի ընդհանուր շուկայի ձևավորման ծրագրով և միջոցառումների պլանով նախատեսված աշխատանքների իրականացում</p>				
		<p>25.1.3 Եվրասիական տնտեսական բարձրագույն խորհրդի 2016թ. դեկտեմբերի 26-ի թիվ 20 որոշմամբ հաստատված Եվրասիական տնտեսական միության ընդհանուր էլեկտրաէներգետիկակա ն շուկայի ձևավորման ծրագրով և միջոցառումների պլանով և 2018թ.</p>			<p>2025 թվականի դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ</p>	

		<p>դեկտեմբերի 6-ի թիվ 18 որոշմամբ հաստատված Եվրասիական տնտեսական միության գազի ընդհանուր շուկայի ձևավորման ծրագրով և միջոցառումների պլանով նախատեսված աշխատանքների իրականացում</p>				
26.	<p>Հայկական ԱԷԿ-ի երկրորդ էներգաբլոկի շահագործման նախագծային ժամկետի երկարաձգում և արդիականացում</p>	<p>26.1 Իրականացնել Հայկական ԱԷԿ-ի երկրորդ էներգաբլոկի արդիականացման և շահագործման ժամկետի երկարաձգման ծրագրի և ավարտական փուլի աշխատանքները</p> <p>26.1.1 Իրականացնել Հայկական ԱԷԿ-ի երկրորդ էներգաբլոկի արդիականացման և շահագործման ժամկետի երկարաձգման ծրագրի աշխատանքները</p> <p>26.1.2 Իրականացնել Հայկական ԱԷԿ-ի երկրորդ էներգաբլոկի արդիականացման և շահագործման ժամկետի երկարաձգման ծրագրի աշխատանքները</p>	<p>Կապահովվի Հայկական ԱԷԿ-ի արդյունավետ և անվտանգ աշխատանքը, ինչպես նաև շահագործման լրացուցիչ ժամանակահատվածում առաքվող հզորությունը կավելանա առնվազն 10%-ով</p>		<p>2022-2025 թվականներ</p> <p>2023 թվականի դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ</p> <p>2024 թվականի դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ</p>	<p>ՀՀ պետական բյուջե՝ ՀՀ կառավարության 11.06.2020թ. № 953-Ն որոշում, որի համաձայն՝ «Հայկական ԱԷԿ» ՓԲԸ-ին 2020-2025թթ. ընթացքում ՀՀ պետական բյուջեից տրամադրվելու է 63,2 մլրդ ՀՀ դրամ գումարի չափով բյուջետային վարկ, որից՝ 2020թ.՝ 18,7 մլրդ, 2021թ.՝ 25 մլրդ, 2023թ.՝ 4,5 մլրդ, 2024թ.՝ 7 մլրդ, 2025թ.՝ 8 մլրդ ՀՀ դրամ</p>

		26.1. 3 Իրականացնել Հայկական ԱԷԿ-ի երկրորդ էներգաբլոկի արդիականացման և շահագործման ժամկետի երկարաձգման ծրագրի և ավարտական փուլի աշխատանքները			2025 թվականի դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	
27.	Հայաստանի Հանրապետությունում նոր միջուկային էներգաբլոկի կառուցման ծրագրի մշակում	27.1 Մշակել ՀՀ-ում նոր միջուկային էներգաբլոկի կառուցման ծրագիրը և դրա իրականացումն ապահովող ծրագիր-ժամանակացույցը	ՀՀ-ում նոր միջուկային էներգաբլոկի կառուցմամբ կապահովվի ՀՀ էներգետիկ անկախությունն ու կբարձրացվի ՀՀ էներգահամակարգի անվտանգությունը, կպահպանվի ՀՀ էներգահամակարգի դիվերսիֆիկացումը:		2026 թվականի դեկտեմբերի 1-ին տասնօրյակ	Ֆինանսավորում չի պահանջվում
		27.1.1 Նախնական տեխնիկատնտեսական հիմնավորման մշակման համար պահնջվող ելակետային տվյալների հավաքագրում և ամփոփում			2023 թվականի դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ	
		27.1.2 Նախնական տեխնիկատնտեսական հիմնավորման մշակում			2024 թվականի դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ	
		27.1.3 Նախնական տեխնիկատնտեսական հիմնավորման մշակման աշխատանքների վերջնականացում, ծրագրի և ժամանակացույցի մշակման			2025 թվականի դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ	

		աշխատանքների մեկնարկ				
		27.1.4 Ծրագրի և ժամանակացույցի մշակման աշխատանքների վերջնականացում և հաստատում			2026 թվականի դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ	
28.	Էներգետիկ ենթակառուցվածքների վերազինում, արդիականացում, առաջատար տեխնոլոգիաներով հագեցման աշխատանքներ	28.1 Իրականացնել «Լիճք» 220/110/35 կՎ լարման ենթակայանի ամբողջական վերակառուցման աշխատանքները	Ենթակայանների վերակառուցմամբ կբարձրանա էլեկտրաէներգիայի մատակարարման հուսալիությունը		2022թ. դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ	«ԲԷՑ» ՓԲԸ-ի սեփական միջոցների հաշվին 8,86 մլն դոլար
		28.2 Իրականացնել «Չարենցավան-3» 110 կՎ լարման ենթակայանի ամբողջական վերակառուցման աշխատանքները			2023թ. դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	Վերակառուցման և զարգացման միջազգային բանկի վարկային համաձայնագրով տրամադրված 36 մլն ԱՄՆ դոլարի շրջանակներում
		28.3 Իրականացնել «Ջովունի» 220 կՎ լարման ենթակայանի ամբողջական վերակառուցման աշխատանքները			2023-2024 թվականներ	
		28.3.1 Իրականացնել «Ջովունի» 220 կՎ լարման ենթակայանի վերակառուցման աշխատանքները			2023 թվականի դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	

		28.3.2 Իրականացնել «Ջովուինի» 220 կՎ լարման ենթակայանի ամբողջական վերակառուցման աշխատանքները			2024 թվականի դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	
		28.4 Իրականացնել «Արարատ-2» 220 կՎ լարման ենթակայանի ամբողջական վերակառուցման աշխատանքները			2023-2024 թվականներ	Վերակառուցման և զարգացման միջազգային բանկի վարկային համաձայնագրով տրամադրված 39,86 մլն ԱՄՆ դոլարի շրջանակներում
		28.4.1 Իրականացնել «Արարատ-2» 220 կՎ լարման ենթակայանի վերակառուցման աշխատանքները			2023 թվականի դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	
		28.4.2 Իրականացնել «Արարատ-2» 220 կՎ լարման ենթակայանի ամբողջական վերակառուցման աշխատանքները			2024 թվականի դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	
29.	Հյուսիս-հարավ էլեկտրաէներգետիկական միջանցք (Հայաստան-Իրան-Վրաստան-Ռուսաստան) քառակողմ նախաձեռնության հետ կապված աշխատանքների իրականացում	29.1 Տեխնիկական խնդիրների կարգավորում, համապատասխան պայմանագրերի կնքում	Կնպաստի տարածաշրջանային զարգացման փոխհոսքերի ավելացմանը:		2026թ. դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ	
		29.1.1 Հյուսիս-հարավ էլեկտրաէներգետիկական միջանցք նախաձեռնության տեխնիկատնտեսական հիմնավորման մշակման				2023 թվականի դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ

		<p>նպատակով ելակետային տվյալների հավաքագրում և փոխանակում չորս երկրների միջև:</p> <p>29.1.2 Տեխնիկատնտեսական հիմնավորման մշակում</p> <p>29.1.3 Տեխնիկական և իրավական հարցերի համադրում և ներդաշնակեցում</p> <p>29.1.4 Կողմերի միջև համապատասխան պայմանագրերի կնքում</p>			<p>2024 թվականի դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ</p> <p>2025 թվականի դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ</p> <p>2026 թվականի դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ</p>	
30.	Իրան-Հայաստան 400 կՎ լարման էլեկտրահաղորդման օդային գծի և ենթակայանի կառուցում	30.1 Հենասյուների, սարքավորումների ներկրման և ենթակայանի կառուցման, հենասյուների հիմքերի փորման, բետոնավորման, ինչպես նաև հենասյուների և էլեկտրահաղորդման օդային գծերի մոնտաժման աշխատանքների իրականացման ավարտ	Նոր էլեկտրահաղորդման գծի և ենթակայանի կառուցմամբ զգալիորեն կավելանա թողունակությունը: Արդյունքում Իրան-Հայաստան էլեկտրաէներգիայի փոխանակման հզորությունը ներկայիս 300 ՄՎտ-ից կհասցվի 1000-1200 ՄՎտ-ի		2023-2024 թվականներ	Վարկային միջոցներ, (ֆինանսավորող՝ Իրանի արտահանման զարգացման բանկ (ԻԱԶԲ) և Սանիր Ինտերնեյշնլ ՖՁԵ ընկերություն) Առկա պլանավորված ֆինանսավորման չափ.

		<p>30.1.1 Հենասյունների, սարքավորումների ներկրման և ենթակայանի կառուցման, հենասյունների հիմքերի փորման, բետոնավորման, ինչպես նաև հենասյունների և էլեկտրահաղորդման օդային գծերի մոնտաժման աշխատանքների իրականացում</p>			<p>2023 թվականի դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ</p>	<p>Ծրագրի արժեքը կազմում է 107,9 մլն եվրո</p>
		<p>30.1.2 Հենասյունների, սարքավորումների ներկրման և ենթակայանի կառուցման, հենասյունների հիմքերի փորման, բետոնավորման, ինչպես նաև հենասյունների և էլեկտրահաղորդման օդային գծերի մոնտաժման աշխատանքների իրականացման ավարտ</p>			<p>2024 թվականի դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ</p>	
		<p>30.2 Շահագործման հանձնել էլեկտրահաղորդման օդային գիծը և ենթակայանը</p>			<p>2024 թվականի դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ</p>	

31.	Կովկասյան էլեկտրահաղորդման ցանց (Հայաստան-Վրաստան էլեկտրահաղորդման գիծ/ենթակայաններ) ծրագրի իրականացում	31.1 220/400 կՎ ենթակայանի և 400 կՎ օդային գծի, ինչպես նաև բարձր լարման հաստատուն հոսանքի փոխակերպիչ կայանի կառուցման մրցութային գործընթացի մեկնարկ	Նոր էլեկտրահաղորդման գծերի կառուցմամբ կխթանվի էներգետիկայի բնագավառում տարածաշրջանային համագործակցության զարգացումը: Առաջին փուլի արդյունքում Հայաստան-Վրաստան էլեկտրաէներգիայի փոխանակման հզորությունը ներկայիս 200 ՄՎտ-ից կհասցվի 350 ՄՎտ-ի: 2023թ. նախատեսվում է ընտրել Միջոցառման իրականացման գլխավոր կապալառուներ, կատարել կանխավճարներ:		2021թ. դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	Վարկային և դրամաշնորհային միջոցներ (Գերմանիայի զարգացման վարկերի KfW բանկ, Եվրոպական Ներդրումային Բանկ, Եվրամիության Հանձնաժողովի Հարևանության Ներդրումային Գործիքի (“NIF”) շրջանակներում) Առկա պլանավորված ֆինանսավորման չափը՝ կնքվել են 188,75 մլն եվրոյի վարկային և դրամաշնորհային համաձայնագրեր, այդ թվում՝ վարկ՝ 178,2 մլն եվրո, դրամաշնորհ՝ 10,55 մլն եվրո
		31.2 220/400 կՎ ենթակայանի և 400 կՎ օդային գծի կառուցման, ինչպես նաև բարձր լարման հաստատուն հոսանքի փոխակերպիչ կայանի մեկնարկ և ավարտ			2022-2025 թվականներ	
32.	Վերականգնվող էներգիայի աղբյուրների արդյունավետ օգտագործում և զարգացման խթանում	32.1 Մասրիկ-1 55 ՄՎտ պիկային հզորությամբ արևային ֆոտովոլտային էլեկտրական կայանի կառուցում	Էներգետիկ անկախության մակարդակի բարձրացում՝ մինչև 2030թ. արևային էներգիայի արտադրության մասնաբաժինը հասցնելով 15% կամ 1000ՄՎտ:		2022 թվականի հուլիսի 3-րդ տասնօրյակ	Մասնավոր ներդրումներ Կանխատեսվող ֆինանսավորման

						չափը՝ շուրջ 60 մլն դոլար
		32.2 120 ՄՎտ հզորությամբ թվով 5 արևային ֆոտովոլտային էլեկտրական կայանների կառուցման ծրագրերի իրականացում			2024 թվականի դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ	Մասնավոր ներդրումներ և օրենքով չարգելվող այլ միջոցներ Կանխատեսվող ֆինանսավորման չափը՝ շուրջ 100-150 մլն դոլար
		32.2.1 Ծրագրի իրականացման նպատակով անհրաժեշտ հողատարածքների հստակեցում և ձեռք բերում			2023 թվականի դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ	
		32.2.2 Մրցութային փաթեթների նախապատրաստում և վերջնականացում, մրցույթների հայտարարում			2024 թվականի դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ	
		32.3 «Այգ-1 200 ՄՎտ հզորության արևային ֆոտովոլտային էլեկտրակայանի կառուցում			2024 թվականի դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ	Մասնավոր ներդրումներ և օրենքով չարգելվող այլ միջոցներ
		32.3.1 Ֆոտովոլտային էլեկտրակայանի կառուցման շինարարական աշխատանքների մեկնարկ			2023 թվականի դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ	Կանխատեսվող ֆինանսավորման չափը՝ շուրջ 170 մլն դոլար

	32.3.2 Շինարարական աշխատանքների ավարտ, ֆոտովոլտային էլեկտրակայանի փորձարկում և շահագործում			2024 թվականի դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ	
	32.4 Աջակցել գումարային մոտ 500 ՄՎտ հզորությամբ հողմային էլեկտրական կայանների կառուցման մասնավոր ծրագրերի իրականացման և ներդրումային ծրագրերի հաստատման գործընթացներին	Սեփական վերականգնվող ռեսուրսների կիրառմամբ արտադրական նոր կայանների ավելացում, արտադրող հզորությունների դիվերսիֆիկացում՝ մրցակցային սակագնային առաջարկների առկայության դեպքում:		2026 թվականի դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ	Մասնավոր ներդրումներ և օրենքով չարգելվող այլ միջոցներ Կանխատեսվող ֆինանսավորման չափը՝ շուրջ 300 մլն դոլար
	32.4.1 Հողմային ներուժի ուսումնասիրություն			2023 թվականի դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ	
	32.4.2 Ներդրումային ծրագրերի մշակում			2024 թվականի դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ	
	32.4.3 Արդյունքների ամփոփում և վերջնականացում			2025 թվականի դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ	
	32. 4. 4 Ներդրումային ծրագրերի			2026 թվականի	

		իրականացման մեկնարկ			դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ	
		32.5 Ինքնահոս ջրային ռեսուրսներն էներգետիկ նպատակներով օգտագործման վերաբերյալ հայեցակարգի մշակում	էներգիայի տեղական աղբյուրների արդյունավետ օգտագործման խթանում	Շրջակա միջավայրի նախարարություն	2022 թվականի սեպտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ	Դոնոր կազմակերպություններ
33.	Օրենսդրական դաշտի կատարելագործում և համապատասխանեցում ստանձնած միջազգային պարտավորություններին	33.1 էներգետիկայի բնագավառի մի շարք տեխնիկական կանոնակարգեր տեխնիկական կանոնակարգման դաշտից դուրս բերում և նոր իրավական ակտերի մշակում	էներգետիկայի բնագավառի նորմատիվ իրավական ակտերի ընդունում՝ համապատասխան միջազգային պարտավորություններին:		2023թ. դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ	Ֆինանսավորում չի պահանջվում
34.	Հայաստանի Հանրապետության էներգախնայողության և վերականգնվող էներգետիկայի 2022-2030 թվականների ազգային ծրագրի մշակում	34.1 Ազգային նոր ծրագրի մշակման աշխատանքների իրականացում	Ազգային ծրագրով 2022-2030 թվականների համար կահմանվեն նոր ճյուղային միջոցառումներ և թիրախներ, որոնք կօժանդակեն ՀՀ էներգախնայողության քաղաքականության հետագա ձևավորմանը և դրա իրականացման կոնկրետ քայլերի որոշակիացմանը:		2021 թվականի դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ	ՄԱԶԳ Կանխատեսվող ֆինանսավորման չափը՝ նախնական գնահատումներով շուրջ 100 հազար եվրո
35.	Գիտելիքահենք և խելացի էներգետիկա ունենալու համար ծրագրերի իրականացում	35.1 էներգահամակարգի ընկերություններում նորարարական տեխնոլոգիաների ներդրում	Կնպաստի թվայնացմանը և կորուստների կրճատմանը, հուսալիության բարձրացմանը:		2023 թվականի դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ	Ընկերությունների սեփական միջոցներ

36.	Բնակարանների և անհատական բնակելի տների էներգաարդյունավետ վերանորոգման աշխատանքների պետական աջակցության ծրագրի իրականացում	36.1 Բնակարանների և անհատական տների էներգաարդյունավետ վերանորոգման համար պետական աջակցության ցուցաբերում	Բնակարանային պայմանների բարելավման և էներգաարդյունավետության ապահովում		2023 թվականի հունիսի 3-րդ տասնօրյակ	ՀՀ պետական բյուջե՝ 313,000. 0 հազ ՀՀ դրամ
37.	Կանոնավոր ուղևորափոխադրումների կանոնակարգում	37.1 Միասնական երթուղային ցանցի ներդրում	Հանրապետության բոլոր բնակավայրերից կանոնավոր ուղևորափոխադրումների կազմակերպում		2022թ. դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ	Ֆինանսավորում չի պահանջվում
		37.2 Երթուղիների քարտեզավորում, էլեկտրոնային տոմսավորման համակարգի և էլեկտրոնային երթակարգավարական ծառայության ներդրում	Մատուցվող ծառայությունների բարելավում		2022-2023թթ.	Օրենքով չարգելվող այլ միջոցներ,
38.	Միջազգային համաձայնագրերով ստանձնած պարտավորությունների կատարում	38.1 ՀՀ-ում վթարների դեպքում արագ արձագանքման համակարգի ներդրում	Վթարների վայրի տեղորոշում, օպերատիվ ծառայությունների արագ արձագանքում	Արտակարգ իրավիճակների նախարարություն	2022թ. դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ	Պետբյուջե, օրենքով չարգելվող այլ միջոցներ 900 մլն ՀՀ դրամ
		38.2 Ճանապարհային վճարների գանձման էլեկտրոնային համակարգի ներդրում	Վճարների միասնական չափի և վերահսկողության մեխանիզմների ապահովում		2022թ. դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ	Օրենքով չարգելվող այլ միջոցներ

		38.3 Բեռնատար տրանսպորտային միջոցների կշռման համակարգի ներդրում	Բեռնատար տրանսպորտային միջոցների կշռման գործընթացը կարգավորող էլեկտրոնային համակարգի ստեղծում:	Քաղաքաշինության, տեխնիկական և հրդեհային անվտանգության տեսչական մարմին	2022թ. դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ	Պետբյուջե, օրենքով չարգելվող այլ միջոցներ
39.	Ավտոմոբիլային տրանսպորտի բնագավառի կանոնակարգում	39.1 Ավտոմոբիլային տրանսպորտով վտանգավոր բեռների փոխադրման պահանջները սահմանող օրենսդրության մշակում և ընդունում	Վտանգավոր բեռների անվտանգ փոխադրումների ներկայացվող պահանջների սահմանում		2023թ. դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ	Ֆինանսավորում չի պահանջվում
		39.2. «Տրանսպորտի բնագավառի բարեփոխումների և շուկայի կարգավորման ռազմավարությունը հաստատելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման ընդունում	Երկրի կայուն զարգացման համար առավել օպտիմալ տրանսպորտային համակարգի ձևավորում		2024 թվականի հուլիսի 3-րդ տասնօրյակ	Օրենքով չարգելված այլ միջոցներ
40.	Շահագործվող տրանսպորտային միջոցների թարմացում	40.1 Օգտահանման օրենսդրության մշակում	Հին և տեխնիկապես մաշված տրանսպորտային միջոցների փոփոխության համակարգի ներդրում		2024-2025թթ	Ֆինանսավորում չի պահանջվում
41.	Միջպետական, հանրապետական և տեղական նշանակության ավտոմոբիլային ճանապարհների որակի և երկարակեցության շարունակական բարձրացում	41.1 Միջպետական, հանրապետական և տեղական նշանակության ավտոմոբիլային ճանապարհների նորոգում (հիմնանորոգում, միջին նորոգում),	Յուրաքանչյուր տարի շուրջ 500կմ նորոգված, հիմնանորոգված և վերակառուցված ճանապարհներ, ՀՀ ավտոմոբիլային ճանապարհներով անվտանգ երթևեկության ապահովում	«Ճանապարհային դեպարտամենտ» հիմնադրամ (համաձայնությամբ)	2021-2026թթ.	ՀՀ պետբյուջեով և վարկային ծրագրով 2021-2026 թվականներին նախատեսված միջոցներ Ֆինանսական միջոցների չափը կորոշվի

		վերակառուցում և կառուցում				յուրաքանչյուր տարվա ՀՀ պետական բյուջեի մասին օրենքով
42.	Թունելների և կամուրջների վերականգնում և կառուցում	42.1 Թունելների և կամուրջների հիմնանորոգում, նորոգում, վերակառուցում, մասնավորապես՝ Դիլիջանի և Պուշկինի թունելների վերականգնում	Յուրաքանչյուր տարի ՀՀ պետական բյուջեով նախատեսված կամուրջների նորոգման, հիմնանորոգման և վերակառուցման աշխատանքների իրականացում, Դիլիջանի և Պուշկինի թունելների վերականգնման նախագծանախահաշվային փաստաթղթերի առկայություն	«Ճանապարհային դեպարտամենտ» հիմնադրամ (համաձայնությամբ)	2021-2026թթ.	ՀՀ պետբյուջեով և վարկային ծրագրով 2021-2026 թվականներին նախատեսված միջոցներ Ֆինանսական միջոցների չափը կորոշվի յուրաքանչյուր տարվա ՀՀ պետական բյուջեի մասին օրենքով
43.	Ճանապարհային երթևեկության կազմակերպման կահավորանքի բարելավում	43.1 Միջպետական և հանրապետական նշանակության ավտոճանապարհների երթևեկության կազմակերպման տեխնիկական միջոցներով (ճանապարհային նշաններ, ճանապարհային լուսացույցներ, ճանապարհային ցանկապատներ, ճանապարհային զծանշում) վերազինում	Ճանապարհային երթևեկության կազմակերպման տեխնիկական միջոցների (ճանապարհային նշաններ, այդ թվում՝ տեղեկատվություն պահանջող ճանապարհային նշաները, ճանապարհային լուսացույցներ, ճանապարհային ցանկապատներ, ճանապարհային զծանշում) վերազինում, ճանապարհային նշանների տարաբաշխումների հաստատված նախագծի առկայություն 2023թ. նախատեսվում է միջպետական և	«Ճանապարհային դեպարտամենտ» հիմնադրամ (համաձայնությամբ)	2022-2026թթ.	ՀՀ պետբյուջեով 2022-2026 թվականներին հիմնանորոգման, պահպանման և շահագործման համար նախատեսված միջոցներ Ֆինանսական միջոցների չափը կորոշվի յուրաքանչյուր տարվա ՀՀ պետական բյուջեի մասին օրենքով

			<p>հանրապետական ճանապարհներին տեխնիկական միջոցների (բացակայող, գողացված, գունաթափված նշանների, ինչպես նաև արգելապատնեշների) գույքագրում և տեղադրում:</p>			
44.	<p>Ճանապարհային անվտանգության մակարդակի բարձրացում՝ «սև կետերի» բարելավում</p>	<p>44.1 ՀՀ ընդհանուր օգտագործման պետական ավտոմոբիլային ճանապարհների «սև կետերի» գույքագրում և դրանց վերացման նպատակով ճանապարհատրանսպորտային պատահարների տվյալների վերլուծության հիման վրա անվտանգության միջոցառումների շարունակական իրականացում</p>	<p>հանրապետական ճանապարհներին տեխնիկական միջոցների (բացակայող, գողացված, գունաթափված նշանների, ինչպես նաև արգելապատնեշների) գույքագրում և տեղադրում:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ճանապարհային երթևեկության անվտանգության բարձրացում • Ճանապարհի անսարքությամբ պայմանավորված ճանապարհատրանսպորտային պատահարների թվի նվազեցում մինչև 20 տոկոսով: 2023թ. նախատեսվում է իրականացնել «սև կետերի» բարելավմանն ուղղված ընդլայնված ծրագիր, մասնավորապես՝ ճանապարհային նշանների տեղադրում, գծանշումների և շինարարական աշխատանքներին ճանապարհների վթարավտանգ հատվածների և խաչմերուկների, ինչպես նաև հորիզոնական ոլորանների և առանձին հատվածների պատնեշների և պաշտպանիչ հարմարանքների տեղադրում: 	<p>«Ճանապարհային դեպարտամենտ» հիմնադրամ (համաձայնությամբ)</p>	2022-2026թթ	<p>ՀՀ պետբյուջեով և վարկային ծրագրով 2021-2026 թվականներին նախատեսված միջոցներ</p>

		44.2 Հ-8 հանրապետական և Մ-5 միջպետական նշանակության ճանապարհների վրա վտանգավոր կետերի վերացում	Թվով 9 վտանգավոր կետերի վերացում և ճանապարհային անվտանգության ապահովում	«Ճանապարհային դեպարտամենտ» հիմնադրամ (համաձայնությամբ)	2021թ. դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	773,714,644 ՀՀ դրամ (ԱԱՀ ներառյալ) ԵՆԲ-ի դրամաշնորհային միջոցներ
		44.3 Մ-2 և Մ-4 միջպետական նշանակության ճանապարհների վրա վտանգավոր կետերի վերացում	Թվով 9 վտանգավոր կետերի վերացում և ճանապարհային անվտանգության ապահովում	«Ճանապարհային դեպարտամենտ» հիմնադրամ (համաձայնությամբ)	2022թ. մայիսի 2-րդ տասնօրյակ	348,216,750 ՀՀ դրամ (ԱԱՀ ներառյալ) ԵՆԲ-ի դրամաշնորհային միջոցներ
		44.4 Մ-2, Մ-3, Մ-4, Մ-7, Մ-11 և Մ-14 միջպետական նշանակության ճանապարհների վրա նախանշված 10 և 12 վտանգավոր կետերի վերացում	Թվով 22 վտանգավոր կետերի վերացում և ճանապարհային անվտանգության ապահովում	«Ճանապարհային դեպարտամենտ» հիմնադրամ (համաձայնությամբ)	2022թ. սեպտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	1,185,199,153 ՀՀ դրամ (ԱԱՀ ներառյալ) ԵՆԲ-ի դրամաշնորհային միջոցներ
45.	Կենսական նշանակության ճանապարհային ցանցի բարելավում	45.1 «Կենսական նշանակության ճանապարհային ցանցի բարելավման ծրագրի երկրորդ լրացուցիչ ֆինանսավորում» ծրագրում (ԿՆՃՑԲԾ ԼՖ2 ծրագիր) ընդգրկված 12 ճանապարհների	<ul style="list-style-type: none"> • ՀՀ Արմավիրի, Արարատի, Սյունիքի, Գեղարքունիքի, Լոռու, Շիրակի և Արագածոտնի մարզերում 68,74 կմ ընդհանուր երկարությամբ 12 ճանապարհների վերականգնում, հիմնանորոգում, վերակառուցում, • Ծրագրի շահառու 16 համայնքներում «Անվտանգ գյուղեր» բաղադրիչի իրականացում 	«Ճանապարհային դեպարտամենտ» հիմնադրամ (համաձայնությամբ)	2022 թվականի դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	ՀՀ պետական բյուջե, վարկային միջոցներ 7,887 մլրդ. ՀՀ դրամ

		վերականգնում, հիմնանորոգում				
46.	«Հյուսիս-Հարավ» ճանապարհային միջանցքի իրականացման շարունակություն	46.1. Տրանշ 4-ի՝ Սիսիան- Քաջարան II տեխնի- կական կարգի (100 կմ/ժամ հաշվարկային արագությամբ) շուրջ 60 կմ ընդհանուր երկարությամբ նոր ճանապարհահատվածի, այդ թվում՝ 4.7 կմ ընդհանուր երկարությամբ կամուրջների և 12.5 կմ ընդհանուր երկարությամբ թունելների (ամենաերկարը՝ Բարգուշատի թունելն է, որի երկարությունը կկազմի շուրջ 8.6 կմ) կառուցում	<ul style="list-style-type: none"> • Սիսիան-Քաջարան ճանապարհային հատվածի երկարությունը մոտ 58 կմ-ով կրճատում, • Տրանսպորտային միջոցների առկա 50 կմ / ժ միջին արագությունը ավելացում մինչև 100 կմ / ժ • Ճանապարհորդության ժամանակի մոտ 1,5-2 ժամով կրճատում, • Հարմարավետության ու անվտանգության բարձրացում, • Ապրանքաշրջանառության մեծացում, տրանսպորտային ծախսերի կրճատում, տարանցիկ տրանսպորտի ներգրավում, տուրիզմի զարգացում 	«Ճանապարհային դեպարտամենտ» հիմնադրամ (համաձայնությամբ)	2026 թվականի դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	ՀՀ պետական բյուջե 431 մլն. եվրո, ԵՄ՝ 401 մլն. Եվրովարկային կամ դրամաշնորհային միջոցներ
		46.2 Տրանշ 4-ի՝ Քաջարանի թունելի (երկարությունը՝ շուրջ 7.0 կմ) կառուցման և գոյություն ունեցող Մ-2, Երևան-Երասխ-Գորիս- Մեղրի-Իրանի սահման ճանապարհին շուրջ 4 կմ (Քաջարանի թունելի մուտք- Սիսիան- Քաջարան	<ul style="list-style-type: none"> • Քաջարան-Ազարակ հատվածի երկարության մոտ 14 կմ-ով կրճատում, • Տրանսպորտային միջոցների առկա 50 կմ/ժ միջին արագությանը ավելացում մինչև 80 կմ / ժ, • Քաջարան-Ազարակ հատվածում ճանապարհորդության 	«Ճանապարհային դեպարտամենտ» հիմնադրամ (համաձայնությամբ)	2026 թվականի դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	ՀՀ պետական բյուջե, վարկային կամ դրամաշնորհային միջոցներ 145.4 մլրդ. ՀՀ դրամ

		<p>Նախատեսվող նոր ճանապարհահատվածի խաչմերուկ) երկարությամբ հատվածի վերակառուցման աշխատանքների իրականացում</p>	<p>Ժամանակը մոտ 35-40 րոպեով կրճատում,</p> <ul style="list-style-type: none"> • Մեղրիի լեռնանցքի (ծովի մակարդակից 2535 մետր բարձրության վրա) օգտագործման նվազեցում, ինչը էապես կբարձրացնի ճանապարհային անվտանգության մակարդակը, ինչպես նաև հնարավորություն կտա խուսափել ձմռանը Մեղրիի լեռնանցքում անցանելիություն ապահովելու հետ կապված դժվարություններից, • Հարմարավետության ու անվտանգության բարձրացում; • Ապրանքաշրջանառության մեծացում, տրանսպորտային ծախսերի կրճատում, տարանցիկ տրանսպորտի ներգրավում, տուրիզմի զարգացում 			
		<p>46.3 Տրանշ 2-ի՝ Աշտարակ-Թալին շուրջ 42 կմ ընդհանուր երկարությամբ I տեխնիկական կարգի (100 կմ/ժամ հաշվարկային արագությամբ) ճանապարհահատվածի կառուցում</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Նախատեսվում է կառուցել I տեխնիկական կարգի (100 կմ/ժամ հաշվարկային արագությամբ) շուրջ 42 կմ ընդհանուր երկարությամբ ճանապարհահատված: • Գոյություն ունեցող միակողմանի 2 երթևեկելի գոտուց բաղկացած Մ1 մայրուղու վերակառուցում միջազգային չափանիշներին համապատասխան 4 երթևեկելի 	<p>«Ճանապարհային դեպարտամենտ» հիմնադրամ (համաձայնությամբ)</p>	<p>2024 թվականի դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ</p>	<p>ՀՀ պետական բյուջե, վարկային կամ դրամաշնորհային միջոցներ</p> <p>42.5 մլրդ. ՀՀ դրամ</p>

		<p>գոտուց բաղկացած երկկողմ ավտոմայրուղի</p> <ul style="list-style-type: none"> • Հարմարավետության ու անվտանգության բարձրացում; • Ապրանքաշրջանառության մեծացում, տրանսպորտային ծախսերի կրճատում, տարանցիկ տրանսպորտի ներգրավում, տուրիզմի զարգացում 			
	<p>46.4. Տրանշ 4-ի՝ Քաջարան-Ագարակ շուրջ 32 կմ ընդհանուր երկարությամբ II տեխնիկական կարգի (80 կմ/ժամ հաշվարկային արագությամբ) ճանապարհահատվածի վերակառուցում</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Քաջարան-Ագարակ հատվածում ճանապարհորդության ժամանակը մոտ 35-40 րոպեով կրճատում; • Հարմարավետության ու անվտանգության բարձրացում; • Ապրանքաշրջանառության մեծացում, տրանսպորտային ծախսերի կրճատում, տարանցիկ տրանսպորտի ներգրավում, տուրիզմի զարգացում 	<p>«Ճանապարհային դեպարտամենտ» հիմնադրամ (համաձայնությամբ)</p>	<p>2026 թվականի դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ</p>	<p>ԵԱԶԲ՝ 150. 0 մլն ԱՄՆ դոլլար, ՀՀ պետական բյուջե 131մլն ԱՄՆ դոլլար</p>
	<p>46.5 Տրանշ 3՝ Թալին-Լանջիկ և Լանջիկ-Գյումրի, 4,2 կմ ճանապարհահատվածի շինարարական աշխատանքների իրականացում</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Գոյություն ունեցող միակողմանի 2 երթևեկելի գոտուց բաղկացած Մ1 մայրուղու վերակառուցում միջազգային չափանիշներին համապատասխան 4 երթևեկելի գոտուց բաղկացած երկկողմ ավտոմայրուղի • Հարմարավետության ու անվտանգության բարձրացում, • Ապրանքաշրջանառության մեծացում, տրանսպորտային ծախսերի կրճատում, տարանցիկ 	<p>«Ճանապարհային դեպարտամենտ» հիմնադրամ (համաձայնությամբ)</p>	<p>2023-2024թթ.</p>	<p>Ֆինանսական ծավալը՝ 100 մլն ՄՆ դոլլար (ԱԶԲ) 74,1 մլն եվրո (ԵՆԲ) Աղբյուրներ՝ 1. Ասիական զարգացման բանկ 2, Եվրոպական ներդրումային (ԵՆԲ) բանկ 3. ՀՀ պետական բյուջե</p>

			տրանսպորտի ներգրավում, տուրիզմի զարգացում			
	46.6 Տրանշ 4՝ Արտաշատ-Սիսիան I-ին տեխնիկական կարգի շուրջ 175 կմ ընդհանուր երկարությամբ ճանապարհահատված, այդ թվում՝ 14 կմ ընդհանուր երկարությամբ կամուրջների և 12.4 կմ ընդհանուր երկարությամբ թունելների նախագծման և փուլային իրականացման աշխատանքների մեկնարկ	<ul style="list-style-type: none"> • Արտաշատ-Սիսիան հատվածի նախագծային աշխատանքները իրականացվել են 	<ul style="list-style-type: none"> • Արտաշատ-Սիսիան հատվածի նախագծային աշխատանքները իրականացվել են 	«Ճանապարհային դեպարտամենտ» հիմնադրամ (համաձայնությամբ)	2024թ. մայիսի 3-րդ տասնօրյակ	ՀՀ պետական բյուջե, ԵՄ վարկային կամ դրամաշնորհային միջոցներ 5760 մլն ՀՀ դրամ
	46.7 Տրանշ 5՝ Գյումրի-Բավրա ճանապարհահատվածի կառուցում	<ul style="list-style-type: none"> • II տեխնիկական կարգի (մինչև 100 կմ/ժամ հաշվարկային արագությամբ) շուրջ 37 կմ ընդհանուր երկարությամբ ճանապարհահատվածը նախագծված է • Հարմարավետության ու անվտանգության բարձրացում; • Ապրանքաշրջանառության մեծացում, տրանսպորտային ծախսերի կրճատում, տարանցիկ 	<ul style="list-style-type: none"> • II տեխնիկական կարգի (մինչև 100 կմ/ժամ հաշվարկային արագությամբ) շուրջ 37 կմ ընդհանուր երկարությամբ ճանապարհահատվածը նախագծված է • Հարմարավետության ու անվտանգության բարձրացում; • Ապրանքաշրջանառության մեծացում, տրանսպորտային ծախսերի կրճատում, տարանցիկ 	«Ճանապարհային դեպարտամենտ» հիմնադրամ (համաձայնությամբ)	2025 թվականի դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ .	ՀՀ պետական բյուջե 75.7 մլն. եվրո, ԵՄ՝ 35.2 մլն. եվրո վարկային կամ դրամաշնորհային միջոցներ

			տրանսպորտի ներգրավում, տուրիզմի զարգացում			
		46.8. Տրանշ 5՝ Գյումրի շրջանցիկ ճանապարհահատվածի կառուցում	<ul style="list-style-type: none"> • II տեխնիկական կարգի (100 կմ/ժամ հաշվարկային արագությամբ) շուրջ 23 կմ ընդհանուր երկարությամբ ճանապարհահատվածը նախագծված է • Հարմարավետության ու անվտանգության բարձրացում 	«Ճանապարհային դեպարտամենտ» հիմնադրամ (համաձայնությամբ)	2025 թվականի դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	ՀՀ պետական բյուջե՝ 76.3 մլն. եվրո, ԵՄ՝ 36 մլն. եվրո վարկային կամ դրամաշնորհային միջոցներ
47.	Մ-6, Վանաձոր-Ալավերդի-Բագրատաշեն միջպետական նշանակության ճանապարհի վերակառուցման ավարտում	47.1 Մ-6, Վանաձոր-Ալավերդի-Վրաստանի սահման միջպետական նշանակության ավտոճանապարհի կմ38+450-կմ90+191 հատվածի վերականգնում և բարելավում	<ul style="list-style-type: none"> • 51,74կմ վերակառուցված ճանապարհ • Վանաձորից Բագրատաշեն երևելության տևողության կրճատում մինչև 100 րոպե՝ 2014 թ. 110 րոպեի համեմատ • Անհարթության միջազգայի ցուցիչի (IRI) նվազեցում 6-ից մինչև 3 	«Ճանապարհային դեպարտամենտ» հիմնադրամ (համաձայնությամբ)	2022թ. դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	Ֆինանսական ծավալը՝ 54 177 000 եվրո Աղբյուրներ՝ 1.Ասիական զարգացման բանկի վարկային միջոցներ 2. ՀՀ պետ. բյուջե
48.	Հյուսիսային միջանցքի արդիականացում	48.1 Բագրատաշենի սահմանային հսկողության անցակետի նոր կամրջի շինարարություն	Մաքսային անցակետում երկու ուղղություն և 5 թռիչք ունեցող 2 կամուրջների շինարարություն՝ արտաքին լուսավորության և ջրահեռացման համակարգով, յուրաքանչյուր ուղղությամբ մեկ կամուրջ, յուրաքանչյուրը 2 երթևեկելի գոտիով	«Ճանապարհային դեպարտամենտ» հիմնադրամ (համաձայնությամբ)	2022-2024թթ.	Ֆինանսական ծավալը՝ 4 400 000 եվրո Աղբյուրներ՝ 1.Վերակառուցման և զարգացման եվրոպական բանկի վարկային միջոցներ 2.ՀՀ պետական բյուջե

49.	Ավտոմոբիլային ճանապարհային ենթակառուցվածքի զարգացում	49.1 ՀՀ ավտոմոբիլային ճանապարհային ենթակառուցվածքի զարգացման նպատակով «ՀՀ ավտոմոբիլային ճանապարհների ռազմավարությունը հաստատելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագիծը ՀՀ Վարչապետի աշխատակազմ ներկայացում	<ul style="list-style-type: none"> «ՀՀ ավտոմոբիլային ճանապարհների ռազմավարությունը հաստատելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագիծը մշակված է <ul style="list-style-type: none"> Որոշման նախագիծը հաստատվել է ՀՀ կառավարության կողմից 	«Ճանապարհային դեպարտամենտ» հիմնադրամ (համաձայնությամբ)	2022թ. նոյեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	100% դրամաշնորհային միջոցներ
50.	Շինարարական նյութերի և ճանապարհաշինարարության որակի նկատմամբ վերահսկողության բարձրացման նպատակով՝ նորագույն տեխնոլոգիաների և մեթոդների ներդրում	50.1 Ճանապարհաշինության ոլորտում նորագույն տեխնոլոգիաների և մեթոդների ներդրման և կիրառման ծրագրի մշակում և առաջարկությունների ներկայացում ՀՀ Վարչապետի աշխատակազմ	Ճանապարհային ցանցի երկարակետության, որակի և արդյունավետության բարձրացման նպատակով մշակված և հաստատված ճանապարհաշինության ոլորտում նորագույն տեխնոլոգիաների և մեթոդների ներդրման և կիրառման ծրագիր	Քաղաքաշինության կոմիտե «Ճանապարհային դեպարտամենտ» հիմնադրամ (համաձայնությամբ) «Ճարտարապետության և շինարարության Հայաստանի ազգային համալսարան» հիմնադրամ (համաձայնությամբ)	2024թ. դեկտեմբերի 1-ին տասնօրյակ	Լրացուցիչ ռեսուրսներ չեն պահանջվում
		50.2 Ճանապարհաշինության ոլորտում նորագույն տեխնոլոգիաների և մեթոդների ներդրման ծրագրով նախատեսված	Ճանապարհային ցանցի երկարակետության, որակի և արդյունավետության բարձրացում, միջազգային ստանդարտներին համապատասխան	Քաղաքաշինության կոմիտե «Ճանապարհային դեպարտամենտ» հիմնադրամ (համաձայնությամբ)	2024-2026թթ.	ՀՀ պետական բյուջե, վարկային կամ դրամաշնորհային միջոցներ

		միջոցառումների իրականացում	բարձրակարգ ճանապարհային ցանցի առկայություն	«Ճարտարապետությ ան և շինարարության Հայաստանի ազգային համալսարան» հիմնադրամ (համաձայնությամբ)		Ֆինանսական միջոցների չափը կորոշվի ծրագրով
51.	Ճանապարհային անվտանգության համակարգի ներդրում	51.1 Ճանապարհային անվտանգության ԵՄ իրահանման համապատասխան՝ «Ավտոմոբիլային ճանապարհների մասին» ՀՀ օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» ՀՀ օրենքի նախագծն և հարակից օրենքների նախագծերի ներկայացում ՀՀ Վարչապետի աշխատակազմ	<ul style="list-style-type: none"> • Ճանապարհային ենթակառուցվածքի անվտանգության կառավարման օրենսդրական կարգավորում՝ միջազգային փորձին համապատասխան • Թունելներին ներկայացվող անվտանգության նվազագույն պահանջների օրենսդրական սահմանում: 		2022թ. մարտի 1-ին տասնօրյակ	Լրացուցիչ ռեսուրսներ չեն պահանջվում
		51.2 Ճանապարհային առուիտի համարակարգի ձևավորում (ճանապարհային առուիտի անցկացման պահանջների ձևավորում, ընթացակարգերի սահմանում, առուիտորների	Ճանապարհային անվտանգության կառավարման համակարգի և առուիտորների ինստիտուտի ներդրում	«Ճանապարհային դեպարտամենտ» հիմնադրամ (համաձայնությամբ)	2024-2025թթ.	ՀՀ պետական բյուջե, դրամաշնորհային միջոցներ Ֆինանսական միջոցների չափը կորոշվի միջոցառման իրականացման գործընթացում

	որակավորում)				
	51.3 ՀՀ-ում գործող ճանապարհային անվտանգության ստանդարտների և նորմերի արդիականացման վերաբերյալ առաջարկների փաթեթի մշակում	ՀՀ գործող ճանապարհային անվտանգության ստանդարտների և նորմերի արդիականացում և ինստիտուցիոնալ բարեփոխումների իրականացում	«Ճանապարհային դեպարտամենտ» հիմնադրամ (համաձայնությամբ)	2024-2025թթ.	100% դրամաշնորհային միջոցներ
	51.4 Միջազգային չափանիշներին համապատասխան ճանապարհային անվտանգության աուդիտի վերապատրաստման դասընթացի իրականացում	Ճանապարհային անվտանգության աուդիտի օրենսդրական պահանջի սահմանում, աուդիտորական համակարգի ձևավորում՝ աուդիտորի գործառույթների սահմանում, որակավորում և վերապատրաստում	«Ճանապարհային դեպարտամենտ» հիմնադրամ (համաձայնությամբ)	2021թ. դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	100% դրամաշնորհային միջոցներ
	51.5 Թունելներին ներկայացվող անվտանգության նվազագույն պահանջների կիրառում	<ul style="list-style-type: none"> Թունելներում ճանապարհային երթևեկության մասնակիցների համար անվտանգության նվազագույն մակարդակի ապահովում ԵՄ չափանիշներին համապատասխան Թունելներում ճանապարհային երթևեկության մասնակիցների համար անվտանգության նվազագույն մակարդակի ապահովում 	<p>Քաղաքաշինության կոմիտե «Ճանապարհային դեպարտամենտ» հիմնադրամ (համաձայնությամբ)</p> <p>«Ճարտարապետության և շինարարության Հայաստանի ազգային համալսարան» հիմնադրամ</p>	2024-2025թթ	ՀՀ պետական բյուջե, դրամաշնորհային միջոցներ Ֆինանսական միջոցների չափը կորոշվի միջոցառման իրականացման գործընթացում

			Թունելներում ճանապարհատրանսպորտային պատահարների նվազեցում	(համաձայնությամբ)		
52.	Ճանապարհային ակտիվների կառավարման առկա համակարգի գնահատում և հետագա անհրաժեշտ բարելավումների իրականացում	52.1 «Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2010 թվականի նոյեմբերի 4-ի N 1419-Ն որոշման մեջ փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագիծը ՀՀ Վարչապետի աշխատակազմ ներկայացնելը	Ճանապարհների պահպանման պատասխանատու ստորաբաժանման կողմից իրականացվող գործառույթների համապատասխանեցում գնումների մասին ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված գնումների պատասխանատու ստորաբաժանման գործառույթներին, ավտոմոբիլային ճանապարհների սպասարկման աշխատանքների արժեքներին համապատասխան լրացուցիչ պահանջների սահմանում՝ ապահովելով սպասարկման աշխատանքների շարունակական բարեփոխումները	«Ճանապարհային դեպարտամենտ» հիմնադրամ (համաձայնությամբ)	2021թ. դեկտեմբերի 1-ին տասնօրյակ	Լրացուցիչ ռեսուրսներ չեն պահանջվում
		52.2 «Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2014 թվականի փետրվարի 13-ի N 265-Ն որոշման մեջ փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» ՀՀ	<ul style="list-style-type: none"> • ՀՀ ընդհանուր օգտագործման պետական ավտոմոբիլային ճանապարհների անվանումները և երկարությունները վերանայված են՝ նոր կառուցված և 	«Ճանապարհային դեպարտամենտ» հիմնադրամ (համաձայնությամբ)	2024թ. մարտի 1-ին տասնօրյակ	Լրացուցիչ ռեսուրսներ չեն պահանջվում

		կառավարության որոշման ընդունում	վերակառուցված ճանապարհների անվանումների և երկարությունների փոփոխությամբ պայմանավորված <ul style="list-style-type: none"> Անվանացանկում ներառված ավտոմոբիլային ճանապարհների դասակարգումները ըստ ճանապարհների նշանակության համապատասխանեցված են «Ավտոմոբիլային ճանապարհների մասին» ՀՀ օրենքին 			
53.	Ճանապարհների պետական գրանցում	53.1 Միջպետական և հանրապետական նշանակության ճանապարհների չափագրում և պետական գրանցում	Միջպետական և հանրապետական նշանակության ավտոմոբիլային ճանապարհների նկատմամբ սեփականության իրավունքի գրանցում: 2023թ. կիրականացվի առնվազն 1 ճանապարհահատվածի չափագրում և պետական գրանցում:	Կադաստրի կոմիտե, «Ճանապարհային դեպարտամենտ» հիմնադրամ (համաձայնությամբ)	2022-2026թթ	ՀՀ պետական բյուջե և դրամաշնորհային միջոցներ (կիրականացվի ֆինանսական միջոցների առկայության դեպքում)
54.	Ճանապարհային երթևեկության կազմակերպման գործընթացի կանոնակարգում, ԵԱՏՄ	54.1 Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2006 թվականի հունիսի 29-ի N 1206-Ն, 2006թ. հոկտեմբերի 26-ի	ՀՀ ավտոմոբիլային ճանապարհները ճանապարհային երթևեկության կազմակերպման տեխնիկական միջոցներով լիարժեք ապահովման հստակեցում	«Ճանապարհային դեպարտամենտ» հիմնադրամ (համաձայնությամբ)	2022թ. դեկտեմբերի 1-ին տասնօրյակ	Լրացուցիչ ռեսուրսներ չեն պահանջվում

	տեխնիկական կանոնակարգերին համապատասխանեցում	N 1699-Ն, 2008թ. հունվարի 10-ի N 113-Ն որոշումների մեջ փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին ՀՀ կառավարության որոշումների նախագծերը ՀՀ Վարչապետի աշխատակազմ ներկայացնելը				
55.	Ճանապարհային ենթակառուցվածքների վրա կլիմայի փոփոխության ազդեցության գնահատում և մեղմացնող գործողությունների իրականացում	55.1 ՀՀ ընդհանուր օգտագործման ավտոմոբիլային ճանապարհների կլիմայական փոփոխությունների ռիսկերի գնահատում և ընթացիկ աշխատանքներում կլիմայի փոփոխության հարմարվողականության ծրագրի մշակում և իրականացում՝ միջազգային լավագույն փորձին համապատասխան	<ul style="list-style-type: none"> • Կլիմայի փոփոխության հարմարվողականության ծրագիրը մշակված է: <ul style="list-style-type: none"> • Ճանապարհաշինության աշխատանքներում հաշվի են առնվում կլիմայի փոփոխության հիմնական գործոնների ազդեցությունները՝ մասնավորապես իրականացվում է տեղումների և ջերմաստիճանների փոփոխությամբ պայմանավորված ճանապարհային պատվածքի փոփոխության ազդեցության գնահատում 	Շրջակա միջավայրի նախարարություն	2024-2026թթ.	100% դրամաշնորհային միջոցներ
56.	Ճանապարհային ոլորտի մասնագետների և կազմակերպությունների	56.1 Յուրաքանչյուր տարի ճանապարհային ոլորտի մասնագետների կրթության և	<ul style="list-style-type: none"> • Մասնագիտական ներուժի մեծացում՝ ճանապարհային ոլորտի մասնագետների կրթության և 	Քաղաքաշինական կոմիտե	2022-2026թթ	100% դրամաշնորհային միջոցներ

կարողությունների զարգացում	վերապատրաստման տարեկան ծրագրի մշակում և դասընթացների կազմակերպում	վերապատրաստման միջոցով, այդ թվում՝ արտասահմանյան առաջատար ուսումնական հաստատություններում և միջազգային շինարարական և ինժեներական ընկերություններում, միջազգային առաջատար փորձի փոխանակում <ul style="list-style-type: none"> • Յուրաքանչյուր տարի կվերապատրաստվի ճանապարհային ոլորտի մասնագետների առնվազն 30%-ը. • Յուրաքանչյուր տարի արտասահմանյան առաջատար ուսումնական հաստատություններում և միջազգային շինարարական և ինժեներական ընկերություններում վերապատրաստում կանցնեն ոլորտի առնվազն 10 մասնագետներ 	«Ճանապարհային դեպարտամենտ» հիմնադրամ (համաձայնությամբ)		«Ճարտարապետության և շինարարության Հայաստանի ազգային համալսարան» հիմնադրամ (համաձայնությամբ)		
	56.2 Ճանապարհային ոլորտում ընդգրկված առանցքային սուբյեկտների (պատվիրատուներ, նախագծողներ, կապալառուներ, տեխնիկական հսկողություն իրականացնողներ և	Ճանապարհային ոլորտում ընդգրկված առանցքային սուբյեկտների կարողությունների գնահատում և որակի բարձրացում: 2023թ. նախատեսվում է ճանապարհային ոլորտի մասնագետների ուսուցման և վերապատրաստման դասընթացներ իրականացնելու	Քաղաքաշինական կոմիտե	2022-2026թթ	«Ճանապարհային դեպարտամենտ» հիմնադրամ (համաձայնությամբ)	«Ճարտարապետության և շինարարության հիմնադրամ» (համաձայնությամբ)	100% դրամաշնորհային միջոցներ

		այլն) կարողությունների գնահատման և դրանց բարձրացման մեխանիզմների սահմանում	նպատակով ՏԿԵՆ, «Ճարտարապետության և շինարարության Հայաստանի ազգային համալսարան» հիմնադրամի և Մոսկվայի ավտոճանապարհային պետական տեխնիկական ինստիտուտի միջև հուշագիր ստորագրել	Հայաստանի ազգային համալսարան» հիմնադրամ (համաձայնությամբ)		
57.	Ճանապարհներին հասցված վնասների, այդ թվում՝ ճանապարհային նշանների և կահավորանքի այլ տարրերի գողության և/կամ վնասման համար պատասխանատվության խստացում	57.1 «Վարչական իրավախախտումների մասին» ՀՀ օրենսգրքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» և «Քրեական օրենսգրքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» ՀՀ օրենքների նախագծերը ՀՀ Վարչապետի աշխատակազմ ներկայացնելը	Ճանապարհներին հասցված վնասների համար վարչական և քրեական պատասխանատվության դրույթների խստացում		2022թ. դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	Լրացուցիչ ռեսուրսներ չեն պահանջվում
58.	Ճանապարհների պաշտպանական գոտիներում գտնվող տարածքների կառուցապատման կանոնակարգում	58.1 «ՀՀ կառավարության 2005 թվականի դեկտեմբերի 29-ի N 2404-Ն որոշման մեջ փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագիծը ՀՀ Վարչապետի	Ճանապարհների պաշտպանական գոտիներում գտնվող տարածքների՝ որպես հատուկ կարգավորման օբյեկտների նկատմամբ օրենսդրական լրացուցիչ պահանջների սահմանում, դրանց տնօրինման և կառավարման միասնական քաղաքականության մշակում		2022թ. դեկտեմբերի 1-ին տասնօրյակ	Լրացուցիչ ռեսուրսներ չեն պահանջվում

		աշխատակազմ ներկայացնելը				
59.	Ավտոմոբիլային ճանապարհների հարակից տարածքներում առանց ճանապարհը տնօրինողի համաձայնության կառուցված կամ կառուցվող օբյեկտների կանխարգելում	59.1 Ավտոմոբիլային ճանապարհների հարակից տարածքներում առանց ճանապարհը տնօրինողի համաձայնության կառուցված կամ կառուցվող օբյեկտների գույքագրում և ճանապարհային երթևեկության անվտանգությանը սպառնացող օբյեկտների ապամոնտաժման նպատակով Հայաստանի Հանրապետության պետական բյուջեում համապատասխան ֆինանսական միջոցներ նախատեսելու վերաբերյալ ՀՀ կառավարության որոշման նախագծի ներկայացում ՀՀ Վարչապետի աշխատակազմ	2023թ. առնվազն մեկ մարզում իրականացվել են ավտոմոբիլային ճանապարհների հարակից տարածքներում առանց ճանապարհը տնօրինողի համաձայնության կառուցված կամ կառուցվող օբյեկտների գույքագրում և դրանց ապամոնտաժման նպատակով հաշվարկված են անհրաժեշտ ֆինանսական միջոցները, 2024-2026թթ. յուրաքանչյուր տարի առնվազն երեք մարզերում իրականացվել են ավտոմոբիլային ճանապարհների հարակից տարածքներում առանց ճանապարհը տնօրինողի համաձայնության կառուցված կամ կառուցվող օբյեկտների գույքագրում և դրանց ապամոնտաժման նպատակով հաշվարկված են անհրաժեշտ ֆինանսական միջոցները և առաջարկություններ են ներկայացվել ՀՀ վարչապետի աշխատակազմ: Անվտանգ երթևեկության ապահովում, ավտոմոբիլային ճանապարհների հարակից	Քաղաքաշինության, տեխնիկական և հրդեհային անվտանգության տեսչական մարմին, Կադաստրի կոմիտե, Ոստիկանություն, Քաղաքաշինության կոմիտե, Մարզպետարաններ, «Ճանապարհային դեպարտամենտ» հիմնադրամ (համաձայնությամբ)	2023-2026թթ.	Լրացուցիչ ոնտուրսներ չեն պահանջվում

			տարածքներում օբյեկտների կառուցման կանոնակարգում			
60.	Ճանապարհային ոլորտում պետություն-մասնավոր հատված համագործակցության ձևաչափի խթանում	60.1 Ճանապարհային ոլորտում պետություն-մասնավոր հատված համագործակցության ծրագրերի մշակում և առաջարկությունների ներկայացում ՀՀ Վարչապետի աշխատակազմ	<ul style="list-style-type: none"> • Ճանապարհային ոլորտում պետություն-մասնավոր հատված համագործակցության ծրագրերը մշակված են <ul style="list-style-type: none"> • ՊՄԳ պայմանագրերի համաձայն իրականացվող ՊՄԳ ծրագրերի առկայություն <ul style="list-style-type: none"> • Մինչև 2026թ-ը ճանապարհների շինարարության, հիմնանորոգման և կառուցման գործընթացներում առնվազն 2 ՊՄԳ պայմանագրի առկայություն 	<p>Էկոնոմիկայի նախարարություն</p> <p>«Ճանապարհային դեպարտամենտ» հիմնադրամ (համաձայնությամբ)</p> <p>«Ճարտարապետության և շինարարության Հայաստանի ազգային համալսարան» հիմնադրամ (համաձայնությամբ)</p>	2025թ հունիսի 3-րդ տասնօրյակ	ՀՀ պետական բյուջե, դրամաշնորհային միջոցներ, մասնավոր ընկերությունների ներդրումներ Գումարի չափը կորոշվի ՊՄԳ պայմանագրի շրջանակներում
61.	Դեպի «ալպյան» մարգագետիններ և արոտավայրեր գրունտային ճանապարհի կառուցում	61.1 «Ալպյան» մարգագետիններ և արոտավայրեր տանող գրունտային ճանապարհների կառուցում	<ul style="list-style-type: none"> • 2023թ-ին գրունտային ճանապարհների կառուցման նախագծանախահաշվային փաստաթղթերի պատրաստում 2024-2025թթ յուրաքանչյուր տարի 30կմ գրունտային ճանապարհի կառուցում, • «ալպիական» մարգագետինների, ազգային պարկերին լրացուցիչ եկամուտներ ապահովելու, պատմամշակութային, ուսումնական ու գիտաճանաչողական (հնագիտական, 	<p>Էկոնոմիկայի նախարարություն</p> <p>«Ճանապարհային դեպարտամենտ» հիմնադրամ (համաձայնությամբ)</p>	2023-2025թթ	<p>ՀՀ պետական բյուջե, վարկային և դրամաշնորհային միջոցներ</p> <p>Ֆինանսական միջոցների չափը կորոշվի յուրաքանչյուր տարվա ՀՀ պետական բյուջեի մասին օրենքով</p>

			երկրաբանական), էկոլոգիական, էթնոգրաֆիկ և տուրիզմի այլ ձևերի զարգացում			
62.	Երկաթուղային տրանսպորտով երթևեկության անվտանգության մակարդակի և մատուցվող ծառայությունների որակի բարձրացում	62.1 Ուղևորատար և բեռնատար շարժակազմի ձեռքբերում, գործող շարժակազմի արդիականացում	Ուղևորափոխադրումների և բեռնափոխադրումների ծավալների ու արդյունավետության ավելացում, երթևեկության անվտանգության և ծառայությունների մատուցման որակի բարձրացում: Ըստ ձեռք բերված պայմանավորվածության՝ 37 կմ գծի հիմնանորոգում: 2023 թվականին նախատեսվում է երկաթուղային գծի 17 կմ հիմնանորոգում:	«Հարավկովկասյան երկաթուղի» ՓԲԸ (համաձայնությամբ)	2021-2026թթ. Կոնցեսիոն պայմանագրի գործունեու- թյան ընթացքում	Կոնցեսիոն պայմանագրի ներդրումային ծրագիր Մինչև 2024թ. 39 մլրդ ՀՀ դրամ: Ըստ ձեռք բերված համաձայնության՝ 2025-2038թթ. ներդրումների ծավալները կավելացվեն և կկազմեն 95 մլրդ ՀՀ դրամ:
63.	Երկաթուղային ուղևորափոխադրումների ց առաջացած վնասների սուբսիդավորման վերանայում	63.1 Սուբսիդավորման նոր մեխանիզմների մշակում և Կոնցեսիոն պայմանագրում փոփոխությունների կատարում	Երկաթուղային ենթակառուցվածքների զարգացում և բարելավում	«Հարավկովկասյան երկաթուղի» ՓԲԸ (համաձայնությամբ)	2022 թվականի դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ	ՀՀ պետական բյուջե
64.	Առևտրային ծովագնացության հնարավորությունների զարգացում	64. 1 Առևտրային ծովագնացության մասին օրենքի օրենքի նախագծին հավանություն տալու մասին կառավարության որոշման ընդունում	Առևտրային ծովագնացության զարգացում և բեռնաշրջանառության ավելացում		2023թ. հունիսի 3-րդ տասնօրյակ	Ֆինանսավորում չի պահանջվում

65.	«Արմենիա» միջազգային օդանավակայաններ» ՓԲԸ կողմից ներկայացվող 5-ամյա Մաստեր պլանի հաստատման գործընթացի ապահովում, Մաստեր պլանի իրագործում, Կոնցեսիայի պայմանագրին կից ակտիվների ցանկերի ճշգրտում	65.1-65.2 Երևանի «Զվարթնոց» և Գյումրու «Շիրակ» օդանավակայանի և ենթակառուցվածքների բարելավմանը և զարգացմանն ուղղված միջոցառումներ	Մաստեր պլանով նախատեսված ներդրումների ապահովում և աշխատանքների իրագործում: Ենթակառուցվածքի շարունակական զարգացում:	«Արմենիա» միջազգային օդանավակայաններ» ՓԲԸ (համաձայնությամբ), Քաղաքաշինության կոմիտե, Էկոնոմիկայի նախարարություն, Տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարության Քաղաքացիական ավիացիայի կոմիտե	2021-2026թթ.	1. «Արմենիա» միջազգային օդանավակայաններ» ՓԲԸ կողմից՝ համաձայն Մաստեր պլանի
		65.3 կոնցեսիոն ակտիվների գույքագրում	«Արմենիա միջազգային օդանավակայաններ» ՓԲԸ-ին կոնցեսիայի իրավունքով օգտագործման հանձնված և ՀՀ տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարության պետական գույքի կառավարման կոմիտեի հաշվեկշռում հաշվառված «Երևանի «Զվարթնոց» միջազգային օդանավակայան» ՊՓԲ և «Գյումրու «Շիրակ» օդանավակայան» ՓԲ ընկերությունների ակտիվների գույքագրում, գույքագրման արդյունքներով ճշգրտել առկա գույքի կազմը (անշարժ,	Տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարության Պետական գույքի կառավարման կոմիտե	2023 թվականի դեկտեմբերի 1-ին տասնօրյակ	Ֆինանսավորում չի պահանջվում

			շարժական գույք, պաշարներ) և ներկայացնել առաջարկություններ լրիվ մաշված (օգտագործման համար ոչ պիտանի) գույքի դուրս գրման վերաբերյալ:			
66.	Դեպի Հայաստանի Հանրապետության և Հայաստանի Հանրապետությունից չվերթերի աշխարհագրության ընդլայնում և մատչելի ավիափոխադրումների ապահովում	66.1 Ավիաընկերությունների թվի ավելացմանն ուղղված միջոցառումներին աջակցություն	Մրցակցության ապահովում, որի արդյունքում ակնկալվում է ավիատոմսերի սակագների նվազեցում: Ավիացիոն համակարգի շուկա 2023 թվականին նախատեսվում է երկու հայկական ավիաընկերությունների մուտքը:	«Արմենիա» միջազգային օդանավակայաններ» ՓԲԸ (համաձայնությամբ), Էկոնոմիկայի նախարարություն, Էկոնոմիկայի նախարարության Զբոսաշրջության կոմիտե	2021-2026թթ	Ֆինանսավորում չի պահանջվում
67.	Ավիացիոն շուկայի ազատականացում ԵՄ անդամ բոլոր պետությունների հետ	67.1 «ՀՀ և ԵՄ և ԵՄ անդամ-պետությունների միջև ընդհանուր Ավիացիոն գոտու մասին» համաձայնագրի ստորագրման գործընթացի կազմակերպում	«Հայաստանի Հանրապետության և Եվրոպական Միության և Եվրոպական Միության անդամ պետությունների միջև ընդհանուր ավիացիոն գոտու մասին» համաձայնագրի ստորագրում, ԵՄ անդամ պետությունների հետ ընդհանուր ավիացիոն գոտու ստեղծում, օդային հաղորդակցությունների իրականացման աշխարհագրության ընդլայնում, ինչպես նաև		2021-2026թթ	Ֆինանսավորում չի պահանջվում

			միջազգային ավիացիոն համակարգի զարգացում:			
68.	Թռիչքային և ավիացիոն անվտանգության մակարդակի բարձրացում՝ ապահովելով Հայաստանի Հանրապետության միջազգային համաձայնագրերին, «Միջազգային քաղաքացիական ավիացիայի մասին» կոնվենցիայի դրույթներին և, առավել հնարավոր չափով, Քաղաքացիական ավիացիայի միջազգային կազմակերպության, և ավիացիայի ոլորտին առնչվող այլ միջազգային կազմակերպությունների կողմից հրապարակված միջազգային ստանդարտներին, առաջարկվող գործելաձևերին ու ընթացակարգերին դրանց համապատասխանությունը	68.1 «Ավիացիայի մասին» ՀՀ օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» ՀՀ օրենքի նախագծի մշակում և ներկայացում	Ավիացիայի ոլորտը կանոնակարգող օրենսդրական դաշտի համապատասխանեցում միջազգային չափորոշիչներին	Տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքներ ի նախարարության Քաղաքացիական ավիացիայի կոմիտե	2022 թ. հուլիսի 3-րդ տասնօրյակ	Պետական բյուջե կամ օրենքով չարգելված այլ միջոցներ (գումարի չափը կհստակեցվի գնահատում իրականացնելուց հետո)
		68.2 Քաղաքացիական ավիացիայի կոմիտեի կողմից «Ավիացիայի մասին» օրենքից բխող ենթաօրենսդրական նորմատիվ իրավական ակտեր ընդունելու լիազորության հստակեցում	Ավիացիայի ոլորտը կանոնակարգող օրենսդրական դաշտի համապատասխանեցում միջազգային չափորոշիչներին	Տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքներ ի նախարարության Քաղաքացիական ավիացիայի կոմիտե,	2021 թ. դեկտեմբերի 1-ին տասնօրյակ	Չի պահանջում
		68.3 Թռիչքային և ավիացիոն անվտանգությանն առնչվող թերությունների, անհամապատասխանությունների հիմնապատճառների բացահայտում, ուղղիչ գործողությունների պլանի մշակում և վերջիններիս պատշաճ	Ավիացիոն ոլորտում արձանագրված թերությունների և անհամապատասխանությունների հիմնապատճառների վերլուծության և ուղղիչ գործողությունների կատարման արդյունքում հնարավոր կլինի նվազեցնել թռիչքային և ավիացիոն անվտանգությանը սպառնացող ռիսկերը:	Տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքներ ի նախարարության Քաղաքացիական ավիացիայի կոմիտե	2022 թ. դեկտեմբերի 1-ին տասնօրյակ	Պետական բյուջե կամ օրենքով չարգելված այլ միջոցներ

		կերպով իրականացման համակարգում				
		68.4 Էլեկտրոնային համակարգերի ներդրում, ինչպես նաև գործող տեղեկատվական և վերլուծական տվյալների բազաների թվայնացում:	Թվայնացման արդյունքում հնարավոր կլինի նվազեցնել մարդկային գործոնի ռիսկերը, ինչպես նաև ապահովել աշխատանքի բարձր որակի արդյունավետությունը:	Տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքներ ի նախարարության Քաղաքացիական ավիացիայի կոմիտե Բարձր տեխնոլոգիական արդյունաբերության նախարարություն	2026 թ. դեկտեմբերի 1-ին տասնօրյակ	Պետական բյուջե կամ օրենքով չարգելված այլ միջոցներ
		68.5 Կոմիտեի մասնագետների անհրաժեշտ որակավորումների բարձրացում՝ տեսական և գործնական դասընթացների միջոցով	Արդյունքում Քաղաքացիական ավիացիայի կոմիտեի մասնագետները կստանան համապատասխան որակավորում, կիրականացնեն իրենց պարտականությունները միջազգային ստանդարտների, մասնավորապես՝ Քաղաքացիական ավիացիայի միջազգային կազմակերպության (այսուհետ՝ ICAO), Եվրոպական թռիչքային անվտանգության գործակալության (այսուհետ՝ EASA) և այլ փաստաթղթերին համապատասխանության համատեքստում: Մասնագիտական որակավորումների	Տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքներ ի նախարարության Քաղաքացիական ավիացիայի կոմիտե	2021-2026թթ.	Պետական բյուջե կամ օրենքով չարգելված այլ միջոցներ

			<p>բարձրացումը տեսական և գործնական դասընթացների միջոցով նախատեսված է միջազգային քաղաքացիական ավիացիայի կոնվենցիայի 1, 6 և 8-րդ հավելվածներով:</p> <p>Քաղաքացիական ավիացիայի կոմիտեի մասնագետների անհրաժեշտ որակավորումների բարձրացումը՝ տեսական և գործնական դասընթացների միջոցով իրականացվում է ամենամյա վերապատրաստումների պլանի համաձայն:</p> <p>2023թ. նախատեսվում է անցկացնել նվազագույնը 80 դասընթաց, որին կմասնակցեն Քաղաքացիական ավիացիայի կոմիտեի 180 աշխատողներ:</p>			
69.	<p>Ընդհանուր նշանակության ավիացիայի անվտանգ զարգացում.</p> <p>անօդաչու թռչող համակարգերի, ինչպես նաև թռիչքադաշտերի և ուղղաթիռահարթակների շահագործման նոր ընթացակարգերի ընդունում</p>	<p>69.1 Անօդաչու թռչող համակարգերի շահագործման նոր ընթացակարգի ընդունում, թվային պլատֆորմի ստեղծում և համակարգում</p>	<p>Կնպաստի անօդաչու թռչող համակարգերի զարգացմանը և կկանոնակարգի դրանց անվտանգ շահագործումը:</p> <p>Քարտեզների մշակումը և թույլատրելի թռիչքային գոտիների սահմանումը հնարավորություն կտա ապահովել օդային տարածքի օգտագործման անվտանգությունը:</p>	<p>Տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարության Քաղաքացիական ավիացիայի կոմիտե, Պաշտպանության նախարարություն, Ոստիկանություն Կադաստրի կոմիտե Բարձր տեխնոլոգիական արդյունաբերության</p>	<p>2026թ. դեկտեմբերի 1-ին տասնօրյակ</p>	<p>Պետական բյուջե կամ օրենքով չարգելված այլ միջոցներ</p>

				Նախարարության ռազմարդյունաբերության կոմիտե		
		69.2 Թռիչքադաշտերի և ուղղաթիռահարթակների ի շահագործման նոր ընթացակարգերի ընդունում	Կնպաստի ընդհանուր նշանակության ավիացիայի զարգացմանը և կկանոնակարգի թռիչքադաշտերի և ուղղաթիռահարթակների անվտանգ շահագործումը: Թռիչքադաշտերի և ուղղաթիռահարթակների վերաբերյալ ընթացակարգերի մշակման և իրականացման արդյունքում ներդրողների մոտ կառաջանա հնարավոր ներդրումներ իրականացնելու և ընդհանուր նշանակության ավիացիան զարգացնելու հետաքրքրություն:	Տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածք- ների նախարարության Քաղաքացիական ավիացիայի կոմիտե, Պաշտպանության նախարարություն Կադաստրի կոմիտե	2022թ. հունիսի 3-րդ տասնօրյակ	Ֆինանսավորում չի պահանջում
70.	Միջազգային չափանիշներին համապատասխան մրցունակ տարածաշրջանային ավիաուսումնական կենտրոնի ստեղծում	70.1 Ուսումնասիրել միջազգային կազմակերպությունների կողմից հավաստագրված ավիաուսումնական կենտրոնները և բանակցություններ վարել ընտրված միջազգային ավիաուսումնական կենտրոնների ղեկավար	Բանակցությունների արդյունքում կսահմանվի համագործակցության ձևաչափը: Արդյունքում Հայաստանի ավիացիոն ոլորտն իր մասնագետներով հանդերձ կդառնա ավելի անկախ՝ ի զորու լինելով դիմակայել իր առջև ծառայած ցանկացած մարտահրավերի:	Տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքներ ի նախարարության Քաղաքացիական ավիացիայի կոմիտե	2026թ. դեկտեմբերի 1-ին տասնօրյակ	Պետական բյուջե կամ օրենքով չարգելված այլ միջոցներ (գումարի չափը կհստակեցվի գնահատում իրականացնելուց հետո)

		<p>կազմի հետ և նպաստել միջազգային չափանիշներին համապատասխան մրցունակ տարածաշրջանային ավիաուսումնական կենտրոնի կայացմանը:</p> <p>Ուսումնասիրության շրջանակներում դիտարկել ներդրողների մասնակցության նպատակահարմարությունը, կոնցեսիոն կառավարման հնարավորությունները՝ չբացատրելով պետական մասնակցությունը:</p>	<p>Որակյալ ավիացիոն կրթության ապահովելու արդյունքում արտերկրի ուսանողները նախապատվությունը կտան ՀՀ ավիաուսումնական կենտրոնում սովորելուն: Միջազգային ավիացիոն ոլորտում ՀՀ վարկանիշը կբարելավվի:</p> <p>Կպատրաստվեն նոր ավիացիոն մասնագետներ, ինչի արդյունքում հնարավոր կլինի ապահովել հետագա սերնդափոխությունը</p>			
		<p>70.2 Ավիաուսումնական կենտրոնների հավաստագրման գործընթացը կանոնակարգող օրենսդրական դաշտի վերանայում՝ միջազգային չափանիշներին համապատասխան</p>	<p>Օրենսդրական դաշտի կարգավորման արդյունքում՝ ավիաուսումնական կենտրոնների հավաստագրման գործընթացը կհամապատասխանեցվի միջազգային ստանդարտներին, ինչը կնպաստի ՀՀ գործող ավիացիոն կրթահամալիրների արդիականացմանը և տարածաշրջանում մրցունակությանը, ինչպես նաև խթան կարող է հանդիսանալ</p>	<p>Տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքներ ի նախարարության Քաղաքացիական ավիացիայի կոմիտե</p>	<p>2022թ. դեկտեմբերի 1-ին տասնօրյակ</p>	<p>Ֆինանսավորում չի պահանջում</p>

			ավիացիոն մասնագետներ պատրաստող համալիրների ոլորտում ներդրումների հարցում:			
71.	Օրենսդրական փոփոխությունների միջոցով նպաստավոր միջավայրի և պայմանների ստեղծում՝ տեղական ավիաընկերությունների ստեղծման համար	71.1 Առաջարկել օրենսդրական փոփոխություններ՝ ստեղծելով նպաստավոր միջավայր և պայմաններ ավիաընկերությունների շահագործման, ինչպես նաև տեղական նոր ավիաընկերությունների ստեղծման և ավիացիայի զարգացման համար:	Օրենսդրական փոփոխությունների արդյունքում խթանելու ենք հայաստանյան ավիաընկերությունների զարգացումը, նպաստելու ենք ինչպես միջպետական, այնպես էլ ներպետական կապերի ամրապնդմանը, բարձրացնելու ենք պետության ճանաչելիությունը միջազգային ասպարեզում:	Տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարության Քաղաքացիական ավիացիայի կոմիտե	2022թ. հուլիսի 3-րդ տասնօրյակ	Ֆինանսավորում չի պահանջում
		71.2 Գործող իրավական ակտերի վերանայում՝ համապատասխանեցնել ով ICAO ստանդարտներին և առաջարկվող գործելաձևերին,	Օդանավ շահագործողի վկայականի տրամադրման ընթացակարգի լիարժեք համապատասխանեցում գործող միջազգային չափանիշներին:	Տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարության Քաղաքացիական ավիացիայի կոմիտե	2022թ. դեկտեմբերի 1-ին տասնօրյակ	Ֆինանսավորում չի պահանջում
72.	Ուղևորների սպասարկման որակի բարելավում՝ համաձայն միջազգային պահանջների	72.1 Ուղևորների վերաբերյալ նախնական տեղեկատվության (ՌԻՆՏ) համակարգի ներդրում	Համապատասխանեցում միջազգային չափանիշներին՝ բարելավելով ավիացիոն անվտանգությունը	Անվտանգության խորհրդի գրասենյակ, Ընթացակարգերի պարզեցման ազգային կոմիտե, Արտաքին գործերի նախարարություն	2022թ. դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	Օրենքով չարգելված այլ միջոցներ

				Պետական եկամուտների կոմիտե Ազգային անվտանգության ծառայություն Ոստիկանություն Տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարության Քաղաքացիական ավիացիայի կոմիտե,		
73.	Երևանը «Զվարթնոց» օդանավակայանի հետ կապող տրանսպորտային ենթակառուցվածքների (ճեպագնաց, մետրո կամ ավտոմայրուղի) զարգացում	73.1 Կառավարությունը ՀՀ տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարության և այլ գերատեսչությունների հետ քննարկելու և ձեռնարկելու է միջոցառումներ՝ ուղղված Երևանը «Զվարթնոց» օդանավակայանի հետ կապող տրանսպորտային ենթակառուցվածքների (ճեպագնաց, մետրո կամ ավտոմայրուղի) զարգացմանը:	Նոր կառուցված ճանապարհը հնարավորություն կտա օդանավակայան և օդանավակայանից դեպի մայրաքաղաք հասնել արդյունավետ ժամանակահատվածում, ինչը կնպաստի տուրիզմի զարգացմանը և ավիափոխադրումների աճին: Այլընտրանքային ճանապարհը կապահովի նաև արտակարգ իրավիճակների դեպքում փրկարար ուժերի և միջոցների արագ տեղաշարժը դեպի օդանավակայան: 2023 նախատեսվում են առանց ֆիսկալ տարածքի օգտագործման վերաբերյալ բանակցությունների շարունակություն	Երևանի քաղաքապետարան (համաձայնությամբ) և այլ գերատեսչություններ	2022-2024 թթ.	Պետական բյուջե կամ օրենքով չարգելված այլ միջոցներ

74.	<p>Կառավարությունը «Արմենիա» միջազգային օդանավակայաններ» ՓԲԸ-ի և Քաղաքացիական ավիացիայի կոմիտեի մասնակցությամբ բանակցություններ է վարելու աշխարհում առաջատար ավիաընկերությունների հետ՝ դեպի Հայաստան և Հայաստանից ավիափոխադրումներ իրականացնելու համար: Միաժամանակ բանակցություններ ենք վարելու հայաստանյան ավիաընկերությունների հետ՝ վերջիններիս գործունեության համար նպաստավոր միջավայր և պայմաններ ստեղծելու, ինչպես նաև մրցունակության բարձրացման ուղղությամբ:</p>	<p>74.1 Աշխատանքներ իրականացնել ավիափոխադրումների ծավալները վերականգնելու ուղղությամբ՝ կիրառելով ավիաընկերությունների ծախսերը նվազեցնող մեխանիզմներ (ներառյալ տնտեսության վրա դրական ազդեցության պարագայում օդի տուրքի ամբողջական վերացում): Պայմանավորվածություն ձեռք բերել «Արմենիա» միջազգային օդանավակայաններ» ՓԲԸ-ի հետ՝ դեպի ԱՄՆ ուղիղ չվերթերի ապահովման աշխատանքների իրականացման և համապատասխան թույլտվություններ ստանալու նպատակով</p>	<p>Արդյունքում կունենանք ավիափոխադրումների, ուղևորահոսքի թվաքանակի աճ, ինչը կնպաստի Հայաստանի Հանրապետությունում ավիացիոն գործունեություն իրականացնող կազմակերպությունների ցուցանիշների բարելավմանը, ինչը նաև կխթանի տնտեսական ակտիվությունը:</p>	<p>Տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարության Քաղաքացիական ավիացիայի կոմիտե, Ֆինանսների նախարարություն, Պետական եկամուտների կոմիտե</p>	<p>2022թ. հուլիսի 1-ին տասնօրյակ</p>	<p>Ֆինանսավորում չի պահանջում</p>
75.	<p>Կառավարությունը միջոցներ է ձեռնարկելու ուժեղացնել ավիացիոն պատահարների և լուրջ միջադեպերի պետական մասնագիտական</p>	<p>75.1 Քաղաքացիական ավիացիայի կոմիտեից լիովին անկախ, որակյալ մասնագետներից կազմված ավիացիոն պատահարների և լուրջ</p>	<p>Արդյունքում հնարավորություն է տրվելու ապահովել Կոմիտեից անկախ թափանցիկ և պատշաճ քննությունների իրականացում:</p>		<p>2022թ. մարտի 3-րդ տասնօրյակ</p>	<p>Լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջվում, տարածքային կառավարման և</p>

	<p>քննության անցկացման լիազորված մարմնի ինստիտուցիոնալ կարողությունները, որը կիրականացնի պատահարների և լուրջ միջադեպերի՝ միջազգային չափանիշներին համապատասխան մասնագիտական քննություն և կլինի անկախ Քաղաքացիական ավիացիայի կոմիտեից:</p>	<p>միջադեպերի քննության մարմնի՝ միջազգային ստանդարտներին համապատասխան գործառույթների պատշաճ իրականացում: Նախատեսված է միջազգային քաղաքացիական ավիացիայի կոնվենցիայի 13-րդ հավելվածով</p>	<p>Քաղաքացիական ավիացիայի կոմիտեից անկախ լիազորված մարմին ունենալը սահմանվում է մի շարք միջազգային համաձայնագրերով, և ապահովում է թռիչքային անվտանգության հարցերում առկա միտումների վերլուծությունը և ավիացիոն գործունեություն իրականացնողներին հետագա պատահարների կանխարգելման նպատակով համապատասխան տեղեկատվության տրամադրումը, ինչպես նաև բացառում է շահերի բախումը պատահարների և լուրջ միջադեպերի մասնագիտական քննության ժամանակ և անվտանգության վերահսկողության համընդհանուր աուդիտի ծրագրի շարունակական մոնիթորինգի մոտեցման (USOAP-CMA) շրջանակներում:</p>			<p>ենթակառուցվածքների նախարարության միջոցների հաշվին</p>
76.	<p>Ուղևորահոսքերի ծավալների բաժրացում</p>	<p>76.1 Օդանավակայանի Կոնցեսիոների հետ իրականացնել շարունակական աշխատանքներ՝ սպասարկման որակի բարձրացման, մատուցվող</p>	<p>Օդանավակայանը դարձնել ավիաընկերությունների և տուրիստական կազմակերպությունների համար ավելի գրավիչ և մատչելի: Այդ դեպքում ակնկալվում է, որ կբարձրանան ուղևորահոսքերի ծավալները</p>	<p>Տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարության Քաղաքացիական ավիացիայի կոմիտե</p>	<p>2025 թվականի հուլիսի 3--րդ տասնօրյակ</p>	<p>Ֆինանսավորում չի պահանջվում</p>

		ծառայությունների սակագների նվազեցման և այլ խնդիրների լուծման ուղղությամբ				
77.	Ջրամատակարարման և ջրահեռացման (կեղտաջրերի մաքրման) ոլորտում առկա խնդիրների լուծում, սպառողներին մատուցվող ծառայությունների որակի շարունակական բարելավում և սպառողների պահանջների բավարարում	77.1 Ջրամատակարարման և ջրահեռացման (կեղտաջրերի մաքրման) ոլորտում պետություն-մասնավոր գործընկերության շրջանակներում գործող վարձակալության պայմանագրով նախատեսված վարձատուի ու վարձակալի իրավունքների և պարտավորությունների ապահովման ուղղությամբ աշխատանքների իրականացում	Ջրամատակարարման և ջրահեռացման (կեղտաջրերի մաքրման) ծառայությունների շարունակական բարելավում՝ հիմնական կատարողական ցուցանիշների (ջրամատակարարման շարունակականություն, ջրի որակ, չհաշվառվող ջուր, բաժանորդների բավարարվածություն և այլն, նորմալ գործող ստանդարտներ) ապահովում: Վարձակալության պայմանագրով յուրաքանչյուր տարվա համար նախատեսված չափով բարելավում:		2021-2026 թվականներ	Վարձակալության պայմանագրով նախատեսված միջոցներ
		77.2 Վարձակալի կողմից չսպասարկվող բնակավայրերում ջրամատակարարման և ջրահեռացման (կեղտաջրերի մաքրման) ծառայությունների մատուցման գործընթացի կառավարմանն ուղղված բարեփոխումների (այդ	«Վեոլիա Ջուր» ՓԲԸ-ի կողմից չսպասարկվող բնակավայրերում հուսալի, կայուն և անվտանգ ջրամատակարարման և ջրահեռացման (կեղտաջրերի մաքրման) ծառայությունների ապահովում, հիմնական կատարողական ցուցանիշների սահմանում և ապահովում:		2021-2026 թվականներ	ՀՀ պետական բյուջե և օրենքով չարգելված այլ միջոցներ Ըստ համապատասխան ներդրումների առկայության

	թվում ինստիտուցիոնալ) իրականացում՝ այն ներառելով պետական լիազոր մարմնի գործառույթում	2023թ. ՀՀ պետական բյուջեով նախատեսվում է Արագածոտնի և Տավուշի մարզերի 8 բնակավայրերում իրականացնել ջրամատակարարման համակարգերի կառուցման համար նախագծանախահաշվային փաստաթղթերի ձեռքբերում և շինարարական աշխատանքների իրականացում:			
	77.3 Վարձակալի կողմից չսպասարկվող բնակավայրերում ջրամատակարարման և ջրահեռացման ոլորտի զարգացմանն ուղղված սուբվենցիոն ծրագրերի իրականացում՝ ծառայությունների պատշաճ մակարդակի ապահովման համար	Ներդրումների իրականացման արդյունքում Վարձակալի կողմից չսպասարկվող բնակավայրերում մատուցվող ջրամատակարարման և ջրահեռացման (կեղտաջրերի մաքրման) ծառայությունների բարելավում: Յուրաքանչյուր տարի սուբվենցիոն ծրագրային հայտերով իրականացվող աշխատանքների արդյունքներով կբարելավվեն ջրամատակարարման և ջրահեռացման ծառայությունները:		2021-2026 թվականներ	ՀՀ պետական բյուջե, համայնքների բյուջեներ և օրենքով չարգելված այլ միջոցներ
	77.4 «Հայջրմուղկոյուղի» ՓԲԸ-ին ջրամատակարարման և ջրահեռացման (կեղտաջրերի մաքրման)	Ջրամատակարարման և ջրահեռացման (կեղտաջրերի մաքրման) ծառայությունների մատուցման գործընթացի կանոնակարգում և բարելավում		2022 թվականի դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ	Օրենքով չարգելված այլ միջոցներ

		<p>ծառայությունների մատուցման համար սահմանված կարգով լիցենզիայի տրամադրում և այդ բնագավառում գործունեության վերսկսման անհրաժեշտ պայմանների ստեղծում</p>				
		<p>77.5 Ջրի որակը պետական լիազոր մարմնի կողմից հաստատված սանիտարական կանոններին և նորմերին համապատասխանեցնելու նպատակով ՀՀ բնակավայրերում խմելու ջրի որակի մշտական մոնիթորինգի իրականացման գործուն մեխանիզմի սահմանում</p>	<p>Սպառողներին պահանջվող որակի խմելու ջրով ապահովում: Ջրային կոմիտեն՝ ամսական կտրվածքով ՀՀ առողջապահության նախարարության «Հիվանդությունների վերահսկման և կանխարգելման ազգային կենտրոն» ՊՈԱԿ-ի կողմից ներկայացված տեղեկատվությունը ուղարկում է «Վեոլիա Ջուր» ՓԲ ընկերությանը՝ իր սպասարկման տարածքում գտնվող բնակավայրերում խմելու ջրի որակի մոնիթորինգի արդյունքում արձանագրված շեղումների վերաբերյալ պարզաբանումներ ստանալու նպատակով:</p>	<p>Առողջապահության նախարարություն</p>	<p>2021-2026 թվականներ</p>	<p>ՀՀ պետական բյուջե և օրենքով չարգելված այլ միջոցներ</p>

		<p>77.6 «Աերացիա» կեղտաջրերի նոր մաքրման կայանի (ԿՄԿ) շինարարության կապալի միջազգային պայմանագրի ավարտի ապահովում, գույքի ձևավորումից հետո կայանի գործարկում և շահագործման հանձնում, ԿՄԿ-ի վերակառուցման ծրագրի հետագա փուլերի համար նախապատրաստական աշխատանքների իրականացում</p>	<p>Երևան, Աբովյան, Նոր Հաճրն, Արզնի և այլ բնակավայրերից արտահոսող կեղտաջրերի մեխանիկական մաքրման ապահովում</p>	<p>Շրջակա միջավայրի նախարարություն</p>	<p>2022 թվականի դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ</p>	<p>ՀՀ պետական բյուջե և օրենքով չարգելված այլ միջոցներ</p>
		<p>77.7 Սևանա լճի ավազանի քաղաքային 3 բնակավայրերում գործող ԿՄԿ-ներից արտանետվող կեղտաջրերի ամբողջական մաքրման ապահովման, տարածաշրջանի գյուղական բնակավայրերի կոյուղացման և տարածքում գործող տնտեսավարող սուբյեկտների կողմից կեղտաջրերի մաքրման լոկալ կայանների և</p>	<p>Ջրահեռացման (կեղտաջրերի մաքրման) ծառայությունների բարելավում, Սևանա լիճ արտահոսող կեղտաջրերի ամբողջական մաքրում: Եվրամիության և Գերմանիայի Դաշնային Հանրապետության տնտեսական համագործակցության և զարգացման նախարարության կողմից համատեղ ֆինանսավորվող «EU4Sevan» ծրագրի շրջանակներում մասնագիտացված խորհրդատվական ընկերության ներկայացրած Սևանա լճի շրջակայքում</p>	<p>Շրջակա միջավայրի նախարարություն</p>	<p>2024-2026 թվականներ</p>	<p>Օրենքով չարգելված այլ միջոցներ</p>

		<p>սարքավորումների տեղադրման ուղղությամբ աշխատանքների իրականացում</p>	<p>կոյուղաջրերի ապակենտրոնացված մաքրման պիլոտային տարբերակների տեխնիկատնտեսական հիմնավորման զեկույց: Գավառի ԿՄԿ-ի համար պիլոտային ծրագրի շրջանակներում նախատեսվում է կայանը համալրել կեղտաջրերի պարզեցման HUBER ֆիրմայի կառուցվածքով, որն ավելի արդյունավետ կդարձնի կեղտաջրերի մեխանիկական մաքրման գործընթացը:</p>			
		<p>77.8 Պետական սեփականություն հանդիսացող՝ գործող կեղտաջրի մաքրման կայաններից արտահոսող մաքրված կեղտաջրի որակի մշտադիտարկման համակարգի ստեղծում</p>	<p>Ջրային ավազաններում և այլ բնական տարածքներում չմաքրված կեղտաջրերի արտահոսքի հետևանքով աղտոտման վտանգի կանխարգելում</p>	<p>Շրջակա միջավայրի նախարարություն</p>	<p>2026 թվական</p>	<p>ՀՀ պետական բյուջե և օրենքով չարգելված այլ միջոցներ</p>
		<p>77.9. Կոյուղու ցանցին չմիացած տնտեսավարողների օբյեկտներում կեղտաջրերի մաքրման լոկալ կայանների տեղադրման և սպասարկման մասնագիտացված կառույցների ստեղծում</p>	<p>Բնակավայրերում առաջացող կեղտաջրերի մաքրման և վերաօգտագործման (հնարավորության դեպքում) ապահովում, ջրահեռացման ծառայությունների ամբողջական իրականացում</p>	<p>Շրջակա միջավայրի նախարարություն</p>	<p>2024-2026 թվականներ</p>	<p>Օրենքով չարգելված այլ միջոցներ</p>

		<p>77.10 «Կեղտաջրերի հեռացման բնագավառի զարգացման հայեցակարգի մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագծի մշակում և ներկայացում ՀՀ կառավարություն</p>	<p>Հանրապետության բնակավայրերում ջրահեռացման (կեղտաջրերի մաքրման) ծառայությունների հասանելիության ապահովում՝ կեղտաջրերի ամբողջական մաքրման և դրանց վերաօգտագործման հնարավորությունների ստեղծում</p>		<p>2022 թվականի դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ</p>	<p>Ֆինանսավորում չի պահանջվում</p>
		<p>77.11 Հայաստանի Հանրապետության 6 մարզերի 11 քաղաքներում և 41 գյուղական բնակավայրերում, այդ թվում՝ Գյումրի, Վանաձոր և Արմավիր քաղաքներում ջրամատակարարման և ջրահեռացման համակարգերի վերականգնման աշխատանքների իրականացում</p>	<p>Ջրամատակարարման և ջրահեռացման ծառայությունների շարունակական բարելավում՝ համապատասխան վարկային համաձայնագրով սահմանված ցուցանիշներին համապատասխան: Գերմանական KfW բանկի աջակցությամբ իրականացվող ջրամատակարարման և ջրահեռացման ենթակառուցվածքների վերականգնման ծրագրի 3-րդ փուլի շրջանակներում իրականացվող աշխատանքներ՝ նորոգվող ջրագծեր՝ 163.1 կմ, նորոգվող կոյուղագծեր՝ 6.5 կմ, նորոգվող տնային միացումներ՝ 5520 հատ: Եվրոպական ներդրումային բանկի աջակցությամբ իրականացվող</p>		<p>2023թ. դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ</p>	<p>ՀՀ պետբյուջեի համաֆինանսավորմամբ Գերմանական KfW բանկի, Եվրոպական ներդրումային բանկի Եվրամիություն/ՀՆԾ (Հարևանության ներդրումային ծրագիր) միջոցների հաշվին</p>

			<p>ջրամատակարարման և ջրահեռացման ենթակառուցվածքների վերականգնման ծրագրի 3-րդ փուլի շրջանակներում իրականացվող աշխատանքներ՝ նորոգվող ջրագծեր՝ 87.8 կմ նորոգվող կոյուղագծեր՝ 3.5 կմ, նորոգվող տնային միացումներ՝ 2972 հատ:</p>			
		<p>77.12 Վարձակալի կողմից չսպասարկվող 4 գյուղերի ջրամատակարարման և ջրահեռացման համակարգերի բարելավման աշխատանքների իրականացում և շահագործման ապահովում</p>	<p>Համապատասխան վարկային համաձայնագրով սահմանված ցուցանիշներին համապատասխան ջրամատակարարման և ջրահեռացման ծառայությունների շարունակական բարելավում</p>		<p>2023 թվականի դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ</p>	<p>ՀՀ պետբյուջեի համաֆինանսավորմամբ Գերմանական KfW բանկի, Եվրոպական ներդրումային բանկի Եվրամիություն/ՀՆԾ (Հարևանության ներդրումային ծրագիր) միջոցների հաշվին</p>
		<p>77.13 Երևան քաղաքի ջրամատակարարման համակարգերի բարելավման աշխատանքների իրականացում</p>	<p>Ջրամատակարարման ծառայությունների բարելավում:</p>		<p>2022 թվականի դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ</p>	<p>ՀՀ պետբյուջեի համաֆինանսավորմամբ Վերակառուցման և Ջարգացման Եվրոպական բանկի, Եվրոպական ներդրումային բանկի Եվրամիություն/ ՀՆԾ (Հարևանության ներդրումային</p>

						<p>ծրագիր) միջոցների հաշվին Ընդհանուր արժեքը՝ 27561.1 հազ.դոլար (այդ թվում՝ 14000.0 հազ.դոլար վարկ և 7665.0 հազ դոլար դրամաշնորհ, 5896.1 հազ դոլար համաֆինանսավորմամբ)</p>
78.	<p>Ոռոգման ոլորտում առկա խնդիրները լուծելու և վիճակը բարելավելու նպատակով նախատեսվում է իրականացնել անհրաժեշտ օրենսդրական և կառուցվածքային բարեփոխումներ</p>	<p>78.1 «Ոռոգման համակարգերի արդյունավետ կառավարման ռազմավարական ծրագրի» մշակում և իրականացում</p>	<p>Ոռոգման համակարգի զարգացման հեռանկարային ուղիների ամրագրում: Ակնկալվում է հայեցակարգային մակարդակում սահմանել ոռոգման համակարգերի ինստիտուցիոնալ և կազմակերպչական զարգացման տեսլականը, որի հիման վրա հետագայում կմշակվի ոռոգման համակարգերի արդյունավետ կառավարման ռազմավարական ծրագիրը: Այն ուղեցուցային նշանակություն կունենա երկրի մակարդակով ոռոգման համակարգերի կառավարման, պահպանության և շահագործման ջրամատակարար կազմակերպությունների</p>	<p>Խորհրդատվական կազմակերպություն</p>	<p>2022-2023 թվականներ</p>	<p>Օրենքով չարգելված այլ միջոցներ, ՀՀ պետական բյուջե համաֆինանսավորման մասով</p>

			համար՝ «Ջրագ» ՓԲ ընկերության և 15 Ջրօգտագործողների ընկերությունների համար:			
	78.2 «Ոռոգման ջրի մասին» ՀՀ օրենքի նախագծին հավանություն տալու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման ընդունում	Ոռոգման համակարգի բնագավում ներառված մարմինների իրավասությունների և պարտականությունների հստակեցում և օրենսդրությամբ ամրագրում	Շրջակա միջավայրի նախարարություն, Էկոնոմիկայի նախարարություն, ՏԻՄ-եր (համաձայնությամբ), Հանրային ծառայությունները կարգավորող հանձնաժողով (համաձայնությամբ) Խորհրդատվական կազմակերպություն	2024-2025 թվականներ	Օրենքով չարգելված այլ միջոցներ, ՀՀ պետական բյուջե համաֆինանսավորման մասով	
	78.3 «Ջրամբարաշինության և պաշարների կառավարման հայեցակարգային հավանություն տալու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման ընդունում	Մակերևութային ջրերի հոսքի կառավարման և ամբարման հայեցակարգային մոտեցումներ, որոնք հնարավորություն կտան բարելավել ջրային պաշարների կառավարումը: Ակնկալվում է հայեցակարգային մակարդակում սահմանել մակրեևութային ջրերի հոսքի կառավարման և ամբարման սկզբունքները, գործելակերպերն ու մեխանիզմները՝ հաշվի առնելով ժամանակակից	Էկոնոմիկայի նախարարություն, Շրջակա միջավայրի նախարարություն, Խորհրդատվական կազմակերպություն	2024 թվականի մարտի 3-րդ տասնօրյակ	Օրենքով չարգելված այլ միջոցներ	

			<p>մարտահրավերներն ու արդիական տեխնոլոգիաները: Հայեցակարգային մոտեցումները կկիրառվեն շուրջ 80 գոյություն ունեցող (այդ թվում նաև չհաճադործվող) ջրամբարների, ինչպես նաև պլանավորված շուրջ 15 ջրամբարների հետագա պահպանության, կառավարման արդյունավետության և շահագործման գործընթացներում: Հայեցակարգով կնախատեսվի ստեղծել նախարարական մակարդակով միջգերատեսչական աշխատանքային խումբ տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների, էկոնոմիկայի և շրջակա միջավայրի նախարարությունների համանախագահության սկզբունքով:</p>			
79.	Ոռոգման համակարգերը շարունակաբար արդի ջրաչափական սարքավորումներով կահավորում և տվյալների հավաքման ու վերահսկողական համակարգով հագեցում	79.1. Հիդրոտեխնիկական և կառույցների տեխնիկական, վիճակի գնահատում և վերահսկելիության բարձրացում	Մատակարարված ոռոգման ջրի հստակ հաշվառում իրականացնելու նպատակով ջրամատակարարման համակարգերում ջրառի կետերը, մայր ջրատարներից մինչև ներտնտեսային ցանցի բաժանարար հանգույցները		2021-2023 թվականներ	ՀՀ պետական բյուջեի և օրենքով չարգելված այլ միջոցներով Ընդհանուր արժեքը՝ 2,646,657.8 հազ. դրամ: 2021թ. նախատեսված է

			<p>ժամանակակից ջրաչափական սարքերով հագեցում, որոնք կմիացվեն SCADA համակարգին: 2023թ. ՀՀ պետական բյուջեով նախատեսվում է տեղադրել 748 հատ ջրաչափական սարքավորումներ:</p>			<p>787,000.0 հազ.դրամ, 2022թ.` 929,828.9 հազ.դրամ 2023թ.` 908,086.7 հազ.դրամ</p>
		<p>79.2.Տեխնիկական, տնտեսական, կազմակերպական, ֆինանսական և իրավական բնույթի փոխկապակցված համալիր միջոցառումների իրականացման նպատակով էլեկտրոնային հարթակի ներդրում</p>	<p>Էլ.հարթակի ստեղծմամբ կենտրոնացված, օպերատիվ էլ.կառավարում: Ակնկալվում է ստեղծել էլեկտրոնային կառավարման սերվերային համակարգ՝ համապատասխան տեխնիկական և կադրային ռեսուրսներով համալրված, ապահովելու նպատակով 2021-2022թթ-երին տեղադրված շուրջ 1400, ինչպես նաև 2023թ-ի համար նախատեսված 748 հատ ջրաչափական սարքավորումների կենտրոնացված կառավարման նպատակով:</p>		<p>2023-2024 թվականներ</p>	<p>ՀՀ պետական բյուջեի և օրենքով չարգելված այլ միջոցներով</p>
80.	<p>Ոռոգման համակարգերում շահագործման պայմանների տեխնիկական վիճակի գնահատում և բարելավում</p>	<p>80.1.Իրականացնել համատարած տեխնիկական աուդիտ և աուդիտի արդյունքներով մշակել և իրականացնել կապիտալ ներդրումների մոտեցումներ և չափորոշիչներ</p>	<p>Կապիտալ ներդրումների համար սահմանված համապատասխան չափորոշիչներ Եվրասիական բանկի բաղադրիչ 4-ի շրջանակներում Ոռոգման համակարգերի տեխնիկական վիճակի</p>		<p>2022-2024 թվականներ</p>	<p>ՀՀ պետական բյուջեի և օրենքով չարգելված այլ միջոցներով</p>

			գնահատման չափորոշիչների սահմանում 2023 թվականի դեկտեմբերի 20: Կապիտալ ներդրումների համար սահմանված համապատասխան չափորոշիչների սահմանում՝ 2024 թվականի դեկտեմբերի 20:			
		80.2. Իրականացնել ոռոգման համակարգերի վերականգնմանն ուղղված կապիտալ ներդրումներ և ներդրումային քաղաքականություն	Ոռոգման համակարգերի վերականգնում, կորուստների նվազեցում և հետագա երկարաժամկետ պահպանում: 2023թ. ՀՀ պետական բյուջեով նախատեսված թվով 5 օբյեկտների հիմնանորոգման աշխատանքների իրականացում: 2023թ. ՀՀ պետական բյուջեով նախատեսված թվով 5 օբյեկտների հիմնանորոգման աշխատանքների իրականացում:		2022-2026 թվականներ	ՀՀ պետական բյուջեի և օրենքով չարգելված այլ միջոցներով
81.	Ոռոգման համակարգերի զարգացման ծրագիր	81.1. Իրականացնել ոռոգման համակարգերի բարելավում՝ միջտնտեսային և ներտնտեսային ոռոգման ցանցերի վերակառուցում	Մինչև 2023 թվականը (սկսած 2018 թվականից) «Ոռոգման համակարգերի արդիականացում» ծրագրով կառուցվել է 7 ինքնահոս համակարգ՝ 37,4 կմ ընդհանուր երկարությամբ, վերականգնվել	Կադաստրի կոմիտե	2022-2023 թվականներ	ՀՀ պետական բյուջեով վարկային և ՀՀ համաֆինանսավորման միջոցներ Եվրասիական զարգացման բանկ Ծրագրի ընդհանուր արժեքը 48,000.0

			<p>են 4 մայր ջրանցքների 8,8 կմ ընդհանուր երկարությամբ ծայրահեղ քայքայված և վթարային հատվածները, հինգ մարզերի 105 բնակավայրերում վերականգնվել են շուրջ 262,1 կմ երկարությամբ ներտնտեսային համակարգեր, մինչև 2023 թվականի ոռոգման սեզոնի մեկնարկը նախատեսվում է ավարտին հասցնել 23 երկրորդ կարգի ջրանցքների 62,6 կմ ընդհանուր երկարությամբ քայքայված և վթարային հատվածների վերականգնման աշխատանքները (առ այսօր վերականգնվել են 56,2 կմ հատվածներ): Իրականացված աշխատանքների արդյունքում շահագործումից դուրս է եկել 8 պոմպակայան, տարեկան կտնտեսվի 11.5 մլն կՎտ/ժ էլեկտրաէներգիա, ոռոգելի հողատարածքները կավելանան 10500 հեկտարով, կբարձրանա ջրապահովվածության մակարդակը, վերականգնվող հատվածներում կորուստներն աստիճանաբար կկրճատվեն շուրջ 7%-ով, և այդ հողատարածքներում կիրականացվի կայուն,</p>			<p>հազ.ԱՄՆ դոլար (այդ թվում՝ վարկային միջոցներ 40,000.0 հազ.ԱՄՆ դոլար և 8,000.0 հազ.ԱՄՆ դոլար համաֆինանսավորում</p>
--	--	--	--	--	--	---

			<p>անխափան ջրամատակարարում: 2022 թվականի սեպտեմբերից մեկնարկել են երկրորդ կարգի 27 ջրանցքների շուրջ 65,8 կմ ընդհանուր երկարությամբ վթարային հատվածների և շուրջ 16,1 կմ ընդհանուր երկարությամբ ներտնտեսային ոռոգման 3 համակարգերի վերականգնման/կառուցման լրացուցիչ աշխատանքներ: Մինչև 2023-2025 թվականներին նախատեսվում է վերականգնել երկրորդ կարգի ջրանցքների շուրջ 65,8 կմ հատվածներ և 16,1 կմ ներտնտեսային համակարգ: Լրացուցիչ աշխատանքների իրականացման արդյունքում ակնկալվում է՝ տարեկան շուրջ 3.6 մլն կՎտ/ժ էլեկտրաէներգիայի տնտեսում, ոռոգելի հողատարածքների ավելացում շուրջ 3000 հեկտարով:</p>			
82.	2021-2026 թվականների ընթացքում Ջրամբարաշինության (Կապսի և Վեդու ջրամբարներ) ծրագրերի նախապատրաստում և իրականացում	82.1.«Ախուրյան գետի ջրային ռեսուրսների ինտեգրված կառավարման ծրագրի» Փուլ 1. Կապսի ջրամբարի կառուցում	Մակերևութային ջրերի հոսքի կառավարում և ամբարում: Ոռոգման ջրամատակարարման մեջ ինքնահոսի կշռի մեծացում: Ջրածոր համայնքի վերաբնակեցվող ընտանիքների, այդ թվում՝		2021-2026 թվականներ (ծրագիրը մեկնարկել է 2017 թվականին և կավարտվի	«Այետական բյուեջով վարկային և « համաֆինանսավորմ ան միջոցներ Գերմանիայի զարգացման վարկերի բանկ

			<p>համայնքում աղետի գոտու բնակավայրերում երկրաշարժի հետևանքով անօթևան մնացած ընտանիքների բնակարանային խնդիրների լուծման նպատակով պետական աջակցությամբ իրականացվող բնակարանային ապահովման ծրագրի շահառու ճանաչված 28 ընտանիքի բնակարանային խնդրի լուծումը: 2023թ. կմեկնարկեն 34 մ պատվարի բարձրությամբ Կապսի ջրամբարի 25մլն մ3 ծավալով կառուցման աշխատանքները: Այնուհետև ջրամբարի ծավալը ակնկալվում է հասցնել 60մլն մ³, որի դեպքում անհրաժեշտ կլինի պատվարը բարձրացնել ևս 18մ-ով՝ հասցնելով այն 52մ բարձրության: Այս դեպքում շինաշխատանքները կավարտվեն 2027թ-ի վերջին: Նախատեսվում է 2023-ին I եռամսյակում սկսել Ամասիա համայնքի Ջրածոր բնակավայրի ազդակիր անձանց/տնային տնտեսությունների փոխհատուցման գործընթացը և ավարտել 2025 թվականին</p>		<p>2027 թվականին)</p>	<p>Ծրագրի ընդհանուր արժեքը 62400.0 հազ.Եվրո (այդ թվում՝ վարկային միջոցներ 50000.0 հազ.Եվրո, 2000.0 հազ. Եվրո դրամաշնորհ և 10400.0 հազ.Եվրո համաֆինանսավորում</p>
--	--	--	--	--	-----------------------	--

		<p>82.2. «Ախորյան գետի ջրային ռեսուրսների ինտեգրված կառավարման ծրագրի» Փուլ 2. ինքնահոս ոռոգման համակարգի կառուցում</p>	<p>Ոռոգման ջրի տեղափոխում, Ջրօտագործողներին մատակարարում Փուլ 2-ի ֆինանսական միջոցները Կապսի պատվարի շինարարությանն ուղղելու նպատակով գերմանական կողմի հետ ձեռք բերված պայմանավորվածության համաձայն՝ Վերակառուցման վարկերի բանկի (KFW) կողմից 2023թ. կմշակվի համաձայնագրի փոփոխության նախնական տարբերակը, որը կներկայացվի հայկական կողմի դիտարկմանը:</p>		<p>2021-2024 թվականներ</p>	<p>ՀՀ պետական բյուջեով վարկային և ՀՀ համաֆինանսավորման միջոցներ Գերմանիայի զարգացման վարկերի բանկ Ծրագրի ընդհանուր արժեքն է 22200.0 հազ. Եվրո (այդ թվում՝ վարկային միջոցներ 18500.0 հազ. Եվրո և 3700 հազ. Եվրո համաֆինանսավորում)</p>
		<p>82.3. Վեդու ջրամբարի պատվարի և օժանդակ կառուցվածքների, ջրի փոխադրող և ոռոգման համակարգի շինարարական աշխատանքների իրականացում: Վեդու ջրամբարի իշխման տակ գտնվող ներտնտեսային ոռոգման ցանցի մանրամասն նախագծային աշխատանքների ավարտ</p>	<p>Մակերևութային ջրերի հոսքի կառավարում: Ոռոգման ջրամատակարարման մեջ ինքնահոսի կշռի մեծացում Նախատեսվում է 2023 թվականի ընթացքում ավարտել Վեդի պատվարի և օժանդակ կառուցվածքների կառուցման (հիմնական պատվարի բարձրությունը- 85մ, իսկ երկրորդ պատվարի բարձրությունը- 17մ) աշխատանքները: Ծրագրի իրականացման շրջանակներում 2023 թվականին կմեկնարկեն և մինչև 2024 թվականի</p>		<p>2021-2025 թվականներ (ծրագիրը մեկնարկել է 2017 թվականին)</p>	<p>ՀՀ պետական բյուջեով վարկային և ՀՀ համաֆինանսավորման միջոցներ Ֆրանսիայի Հանրապետության կառավարության աջակցություն Ծրագրի ընդհանուր արժեքն է՝ 90003.63 հազ. եվրո (այդ թվում՝ վարկային միջոցներ՝ 75003.63 հազ. եվրո և 15000.0 հազ. եվրո համաֆինանսավորում)</p>

			դեկտեմբերին կավարտվեն Վեդի ջրամբարի իշխման գոտում գտնվող 450-500հա փորձնական հողատարածքների ոռոգման ներտնտեսային ցանցի կառուցման աշխատանքները			
83.	Ոռոգման համակարգերի սպասարկման տարածքում ընդգրկված և լրացուցիչ ոռոգելի հողերի ջրամատակարարման համար անհրաժեշտ ջրի քանակի ապահովման հնարավորությունների ստեղծում, ինքնահոս համակարգերի և նոր ջրամբարների նախագծում և շինարարություն	83.1.Գեղարքունիքի մարզում Արգիճիի ջրամբարի կառուցման նախագծային փաստաթղթերի կազմում և կառուցում	Ծավալը 6,5մլն.մ ³ ՀՀ Գեղարքունիքի մարզի Մարտունու տարածաշրջանում կառուցվող ջրամբարի իշխման տարածքում գտնվող և ներկայումս մեխանիկական եղանակով ոռոգվող 268 հա հողատարածքները կոռոգվեն ինքնահոս եղանակով: Արդյունքում կխնայվի շուրջ 1 մլն կվտ/ժ էլեկտրաէներգիա, կավելանան նաև շուրջ 3122 հա հողատարածքներ, որոնց տարեկան ջրապահանջարկը կկազմի շուրջ 9,3 մլն մ ³ ջուր: 2023 թվականից կմեկնարկեն նախագծային աշխատանքները, որոնք հիմք կհանդիսանան ջրամբարի կառուցման ծրագրի իրականացման հետագա ընթացքի համար:	Էկոնոմիկայի նախարարություն, Քաղաքաշինության կոմիտե, Հայաստանի տարածքային զարգացման հիմնադրամ (համաձայնությամբ)	2021-2026 թվականներ	ՀՀ պետական բյուջեի և օրենքով չարգելված այլ միջոցներով
		83.2.Գեղարքունիքի մարզում Աստղածորի ջրամբարի կառուցման նախագծային	Ծավալը 1,25մլն.մ ³ ՀՀ Գեղարքունիքի մարզի Մարտունու տարածաշրջանում կառուցվող ջրամբարի իշխման տարածքում գտնվող և		2021-2026 թվականներ	ՀՀ պետական բյուջեի և օրենքով չարգելված այլ միջոցներով

		<p>փաստաթղթերի կազմում և կառուցում</p>	<p>ներկայումս մեխանիկական եղանակով ոռոգվող 360 հա հողատարածքները կոռոգվեն ինքնահոս եղանակով: Արդյունքում կխնայվի շուրջ 1,9 մլն կվտ/ժ էլեկտրոգիա: Ջրամբարի կառուցմամբ կավելանան նաև շուրջ 1080 հա հողատարածքներ, որոնց տարեկան ջրապահանջարկը կկազմի շուրջ 3,3 մլն մ³ ջուր: 2023 թվականից կմեկնարկեն նախագծային աշխատանքները, որոնք հիմք կհանդիսանան ջրամբարի կառուցման ծրագրի իրականացման հետագա ընթացքի համար:</p>			
		<p>83.3.Վայոց ձորի մարզում Ելփինի ջրամբարի կառուցման նախագծային փաստաթղթերի կազմում և կառուցում</p>	<p>Ծավալը 0.8 մլն.մ³ ՀՀ Վայոց ձորի մարզում կառուցվող ջրամբարի կառուցման արդյունքում կապահովվի 400 հա հողատարածքների ջրապահովվածությունը և կտնտեսվի շուրջ 0.5 մլն կվտ/ժ էլեկտրոգիա: 2023 թվականից, ֆինանսական միջոցներ նախատեսվելու դեպքում, կմեկնարկեն նախագծային աշխատանքները, որոնք հիմք կհանդիսանան ջրամբարի կառուցման ծրագրի</p>		<p>2022-2026 թվականներ</p>	<p>ՀՀ պետական բյուջեի և օրենքով չարգելված այլ միջոցներով</p>

			իրականացման հետագա ընթացքի համար:			
	83.4.Վայոց ձորի Խնձորուտի ջրամբարի կառուցման նախագծային փաստաթղթերի կազմում և կառուցում	Ծավալը 9.0մլն.մ ³ ՀՀ Վայոց ձորի մարզի Վայքի տարածաշրջանում կառուցվող ջրամբարի իշխման տարածքում գտնվող և ներկայումս մեխանիկական եղանակով ոռոգվող 25 հա հողատարածքները կոռոզվեն ինքնահոս եղանակով, արդյունքում կխնայվի շուրջ 0,025 մլն կվտ/ժ էլեկտրոէներգիա: Ջրամբարի կառուցմամբ կավելանան նաև շուրջ 1500 հա հողատարածքներ, որոնց տարեկան ջրապահանջարկը կկազմի շուրջ 9,0 մլն մ ³ ջուր: Նախատեսվում է 2023 թվականից մեկնարկել տեխնիկատնտեսական հիմնավորման ուսումնասիրության աշխատանքները, որոնք հիմք կհանդիսանան ջրամբարի կառուցման ծրագրի իրականացման հետագա ընթացքի համար:		2022-2026 թվականներ	ՀՀ պետական բյուջեի և օրենքով չարգելված այլ միջոցներով	
	83.5.Վայոց ձորի Վերնաշենի ջրամբարի կառուցման նախագծային	Ծավալը 3.5մլն.մ ³ ՀՀ Վայոց ձորի մարզի Եղեգնաձորի տարածաշրջանում ջրամբարի կառուցմամբ կավելանան նաև շուրջ 800 հա		2022-2026 թվականներ	ՀՀ պետական բյուջեի և օրենքով չարգելված այլ միջոցներով	

	փաստաթղթերի կազմում և կառուցում	հողատարածքներ, որոնց տարեկան ջրապահանջարկը կկազմի շուրջ 3.5 մլն մ ³ ջուր: Նախատեսվում է 2023 թվականից մեկնարկել տեխնիկատնտեսական հիմնավորման ուսումնասիրության աշխատանքները, որոնք հիմք կհանդիսանան ջրամբարի կառուցման ծրագրի իրականացման հետագա ընթացի համար:			
	83.6. Վայոց ձորի Իսաչիկի ջրամբարի կառուցման նախագծային փաստաթղթերի կազմում և կառուցում	Ծավալը 0.55մլն.մ3 ՀՀ Վայոց ձորի մարզի Արենիի տարածաշրջանում կառուցվող ջրամբարի իշխման տարածքում գտնվող և ներկայումս մեխանիկական եղանակով ոռոգվող 163 հա հողատարածքները կոռոգվեն ինքնահոս եղանակով, արդյունքում կխնայվի շուրջ 1,2 մլն կվտ/ժ էլեկտրոէներգիա: 2023թ. նախատեսվում է իրականացվել ջրամբարի նախագծման աշխատանքներ:		2022-2026 թվականներ	ՀՀ պետական բյուջեի և օրենքով չարգելված այլ միջոցներով
	83.7. Վայոց ձորի մարզում Գետիկ վանքի ջրամբարի կառուցման նախագծային փաստաթղթերի կազմում և կառուցում	ՀՀ Վայոց ձորի մարզում կառուցվող ջրամբարի ծավալը 35 մլն.մ3: 2023 թվականին ջրամբարի նախագծման և կառուցման վերաբերյալ որոշում կայացնելու համար հիմքերի ստեղծում:		2022-2026 թվականներ	ՀՀ պետական բյուջեի և օրենքով չարգելված այլ միջոցներով

		<p>83.8. Վայոց ձորի մարզում Զիրակի ջրամբարի կառուցման նախագծային փաստաթղթերի կազմում և կառուցում</p>	<p>ՀՀ Վայոց ձորի մարզում կառուցվող ջրամբարի ծավալը 25 մլն.մ³: 2023 թվականին ջրամբարի նախագծման և կառուցման վերաբերյալ որոշում կայացնելու համար հիմքերի ստեղծում:</p>		<p>2022-2026 թվականներ</p>	<p>ՀՀ պետական բյուջեի և օրենքով չարգելված այլ միջոցներով</p>
		<p>83.9. Արմավիրի մարզի Քասախի ջրամբարի կառուցման նախագծային փաստաթղթերի կազմում և կառուցում</p>	<p>Ծավալը 11.5մլն.մ³ ՀՀ Արմավիրի մարզի Էջմիածնի տարածաշրջանում կառուցվող ջրամբարի իշխման տարածքում գտնվող և ներկայումս մեխանիկական եղանակով ոռոգվող Ակնալիճ համայնքի 380 հա հողատարածքները կոռոգվեն ինքնահոս եղանակով, արդյունքում կխնայվի շուրջ 4,3 մլն կվտ/ժ էլեկտրոգիա: Միաժամանակ Սևան-Հրազդան համակարգից կխնայվի շուրջ 12 մլն մ³ քանակությամբ ջուր: 2023 թվականից կիրականացվեն նախագծային աշխատանքներ, որոնք հիմք կհանդիսանան ջրամբարի կառուցման ծրագրի իրականացման հետագա ընթացքի համար:</p>		<p>2022-2026 թվականներ</p>	<p>ՀՀ պետական բյուջեի և օրենքով չարգելված այլ միջոցներով</p>

		<p>83.10.Արմավիրի մարզի Սելավ-Մաստարայի ջրամբարի կառուցման նախագծային փաստաթղթերի կազմում և կառուցում</p>	<p>Ծավալը 13.0մլն.մ³ նախատեսվում է կառուցել Սելավ Մաստարա գետի Թալինի ջրանցքի ձախ ճյուղի հատման հատվածում 1230մ նիշի վրա: Նախատեսված է 8500հա հողերի ջրապահովվածությունը բարձրացնելու համար: 2023 թվականին ջրամբարի նախագծման և կառուցման վերաբերյալ որոշում կայացնելու համար հիմքերի ստեղծում:</p>		<p>2022-2026 թվականներ</p>	<p>ՀՀ պետական բյուջեի և օրենքով չարգելված այլ միջոցներով</p>
		<p>83.11.Տավուշի մարզում Հախում-2 ջրամբարի կառուցման նախագծային փաստաթղթերի կազմում և կառուցում</p>	<p>Ծավալը 1.0մլն.մ³ ՀՀ Տավուշի մարզի Բերդի տարածաշրջանում ներկայումս <<Տավուշ>> ջրօգտագործողների ընկերության շուրջ 920 հա հողատարածքները նախատեսված է ոռոգել մեխանիկական եղանակով: Ջրամբարի կառուցմամբ մեխանիկական ոռոգումը կփոխարինվի ինքնահոս ոռոգմամբ: Նախատեսվում է 2023 թվականից մեկնարկել տեխնիկատնտեսական հիմնավորման ուսումնասիրության աշխատանքները, որոնք հիմք կհանդիսանան ջրամբարի</p>		<p>2022-2026 թվականներ</p>	<p>ՀՀ պետական բյուջեի և օրենքով չարգելված այլ միջոցներով</p>

			կառուցման ծրագրի իրականացման հետագա ընթացի համար:			
		83.12.Տավուշի մարզում Կողբի ջրամբարի կառուցման նախագծային փաստաթղթերի կազմում և կառուցում	Ծավալը 2.0մլն.մ ³ ՀՀ Տավուշի մարզի Նոյեմբերյանի տարածաշրջանում ջրամբարի կառուցմամբ կավելանան նաև շուրջ 670 հա հողատարածքներ, որոնց տարեկան ջրապահանջարկը կկազմի շուրջ 2,9 մլն մ ³ ջուր: Նախատեսվում է 2023 թվականից մեկնարկել տեխնիկատնտեսական հիմնավորման ուսումնասիրության աշխատանքները, որոնք հիմք կհանդիսանան ջրամբարի կառուցման ծրագրի իրականացման հետագա ընթացի համար:		2022-2026 թվականներ	ՀՀ պետական բյուջեի և օրենքով չարգելված այլ միջոցներով
		83.13.Շիրակի մարզում Արթիկի ջրամբարի կառուցման նախագծային փաստաթղթերի կազմում և կառուցում	Ծավալը 1.69մլն.մ ³ ՀՀ Շիրակի մարզի Արթիկի տարածաշրջանում կառուցվող ջրամբարի իշխման տարածքում գտնվող և ներկայումս մեխանիկական եղանակով ոռոգվող 32 հա հողատարածքները կոռոգվեն ինքնահոս եղանակով, արդյունքում կխնայվի շուրջ 0,1 մլն կվտ/ժ էլեկտրոգիա:		2022-2026 թվականներ	ՀՀ պետական բյուջեի և օրենքով չարգելված այլ միջոցներով

			<p>Ջրամբարի կառուցմամբ կավելանան նաև շուրջ 400 հա հողատարածքներ, որոնց տարեկան ջրապահանջարկը կկազմի շուրջ 1,5 մլն մ³ ջուր: Մրցույթի արդյունքներով պայմանագիր կնքելու և ֆինանսական միջոցներ նախատեսվելու դեպքում, 2023 թվականից կմեկնարկեն նախագծային աշխատանքները, որոնք հիմք կհանդիսանան ջրամբարի կառուցման ծրագրի իրականացման հետագա ընթացքի համար:</p>			
		<p>83.14.Սյունիքի մարզում Խնձորեսկի ջրամբարի կառուցման նախագծային փաստաթղթերի կազմում և կառուցում</p>	<p>ՀՀ Սյունիքի մարզում կառուցվող ջրամբարի ծավալը 5.21 մլն.մ³: Ջրամբարի կառուցման արդյունքում կապահովվի 1.5 հազ. հա հողատարածքի ջրապահովվածությունը: 2023 թվականին ջրամբարի նախագծման և կառուցման վերաբերյալ որոշում կայացնելու համար հիմքերի ստեղծում:</p>		<p>2022-2026 թվականներ</p>	<p>ՀՀ պետական բյուջեի և օրենքով չարգելված այլ միջոցներով</p>
		<p>83.15 Սյունիքի մարզում Լիճքի (Մեղրի) ջրամբարի կառուցման նախագծային փաստաթղթերի կազմում և կառուցում</p>	<p>ՀՀ Սյունիքի մարզում կառուցվող ջրամբարի ծավալը 1.17 մլն.մ³: Մրցույթի արդյունքներով պայմանագիր կնքելու և ֆինանսական միջոցներ</p>		<p>2022-2026 թվականներ</p>	<p>ՀՀ պետական բյուջեի և օրենքով չարգելված այլ միջոցներով</p>

			<p>նախատեսվելու դեպքում, 2023 թվականից կմեկնարկեն նախագծային աշխատանքները, որոնք հիմք կհանդիսանան ջրամբարի կառուցման ծրագրի իրականացման հետագա ընթացքի համար: Մրցույթի արդյունքներով պայմանագիր կնքելու և ֆինանսական միջոցներ նախատեսվելու դեպքում, 2023 թվականից կմեկնարկեն նախագծային աշխատանքները, որոնք հիմք կհանդիսանան ջրամբարի կառուցման ծրագրի իրականացման հետագա ընթացքի համար:</p>			
		<p>83.16.Կապսի ջրամբարից մինչև Թալինի մայր ջրանցքի ոռոգման ջրատարի կառուցում</p>	<p>Մեխանիկական ոռոգումը ինքնահոս համակարգերով փոխարինում: Ախուրյանի ջրավազանի ջրային հոսքերը Կապսի ջրամբարում կուտակելու, այնուհետև դեպի Արագածոտնի և Արմավիրի մարզեր տեղափոխելու նպատակով՝ Ծրագրի իրագործման դեպքում, կկառուցվի շուրջ 70--80 կմ երկարությամբ ինքնահոս խողովակաշար:</p>		<p>2022-2026 թվականներ</p>	<p>ՀՀ պետական բյուջեի և օրենքով չարգելված այլ միջոցներով</p>

			2023 թվականին կմեկնարկվի նախագծման մրցութային գործընթաց:			
	83.17. Հերերի ջրամբարից սկիզբ առնող ինքնահոս համակարգի կառուցում	Ոռոգման ջրամատակարարման մեջ ինքնահոսի կշռի մեծացում: Օտարման և տարաբնակեցման ծրագրի շրջանակներում նախատեսվում է 680 հողատարածքների սեփականատերերին մասնակի փոխհատուցում: 2023 թ. նախատեսվում է Ազդակիր հողերի գնահատման և ՇՄԱԳ գործընթացի ավարտից հետո շինարարության մրցութային գործընթացի մեկնարկ:		2021-2026թթ. (Շինարարության ավարտ 2027թ.)	ՀՀ պետական բյուջե շինարարության ընդհանուր արժեքը՝ 10,714,678.2 հազ.դրամ, 2021թ.՝ 900,000.0 հազ.դրամ, 2022թ.՝ 900,000.0 հազ.դրամ, 2023թ.՝ 120,000. 0 հազ.դրամ, 2024թ.՝ 937,889. 9 հազ.դրամ, 2025թ.՝ 1,635,779. 7 հազ.դրամ, 2026թ.՝ 1,635,779. 7 հազ.դրամ	
	83.18. Գեղարդալճի ջրամբարից ինքնահոս համակարգի կառուցում	Մեխանիկական ոռոգումը ինքնահոս համակարգերով փոխարինում		2021-2022 թվականներ		
	83.19. Օրվա կարգավորիչ 31 հատ ջրավազանների կառուցում,	Ոռոգման համակարգերի սպասարկման տարածքում ընդգրկված և լրացուցիչ ոռոգելի հողերի		2022-2025 թվականներ	ՀՀ պետական բյուջե շինարարության ընդհանուր արժեքը շուրջ՝	

		վերակառուցում և նախապատրաստական աշխատանքների իրականացում	ջրամատակարարման համար անհրաժեշտ ջրի քանակի ապահովում, որը անհրաժեշտ նախադրյալներ կստեղծի ջրային համակարգերի օգտագործման արդյունավետության բարձրացման և կայուն զարգացման համար: 2023 թվականի 1-ին եռամսյակում Նախագծանախահաշվային փաստաթղթերի վերջնական փաթեթի ներկայացում խորհրդատուների կողմից: Համապատասխան շինարարական աշխատանքների մրցութային գործընթացի մեկնարկ:			12,699,887.4 հազ. դրամ, 2022թ. 492,962.4 հազ. դրամ, 2023թ.՝ 1,500,000. 0 հազ. ՀՀ դրամ, 2024թ.՝ 4,679,100. 0 հազ. դրամ, 2025թ.՝ 5,427,825. 0 հազ. դրամ
84.	«Արփա-Սևան» թունելի անվտանգ շահագործման շարունակականության ապահովում	84.1.Արփա-Սևան հիդրոտեխնիկական կառույցի վթարային հատվածների ուսումնասիրություն, նախագծանախահաշվային փաստաթղթերի կազմում և շինարարական աշխատանքների իրականացում	Սևանա լճի մակարդակի բարձրացում, թունելի ջրթողունակության ավելացում, անխափան աշխատանքի ապահովում: 2023 թվականի ընթացքում նախատեսվում է ավարտին հասցնել 2022 թվականին մեկնարկած Արփա-Սևան թիվ 2 թունելի առավել վթարավտանգ հատվածների հիմնանորոգման աշխատանքները՝ շուրջ 100 գծմ ընդհանուր երկարությամբ:	Քաղաքաշինության կոմիտե	2022-2024 թվականներ	ՀՀ պետական բյուջե 2022թ.՝ 1,615,126.5 հազ. դրամ, 2023թ.՝ 820,000. 0 հազ. դրամ,

			<p>Սևանա լճի մակարդակի բարձրացման, թունելի ջրթողունակության ավելացման, անխափան շահագործման ապահովման նպատակով ձեռնարկվել է Արփա-Սևան թիվ 2 թունելի առավել վթարավտանգ ընդհանուր 246 մ երկարությամբ հատվածների հիմնանորոգման աշխատանքների նախագծանախահաշվային փաստաթղթերի փաթեթի կազմման ծառայությունների ձեռքբերման գնման գործընթաց: Մրցույթի արդյունքներով պայմանագիր կնքելու և ֆինանսական միջոցներ նախատեսվելու դեպքում, 2023 թվականից կիրականացվեն նախագծային աշխատանքներ, որոնք հիմք կհանդիսանան Արփա-Սևան թիվ 2 թունելի առավել վթարավտանգ հատվածների հիմնանորոգման ծրագրի իրականացման հետագա ընթացքի համար:</p>			
85.	Խոնավ (գերխոնավ) գյուղատնտեսական հողատարածքների մելիորատիվ վիճակի բարելավման	85.1.Կոլեկտորադրենաժային ցանցի պահպանում և շահագործում: Գրունտային ջրերի	Հողերի մելիորատիվ վիճակի բարելավում, գրունտային ջրերի մակարդակի իջեցում: ՀՀ պետական բյուջեի «Կոլեկտորադրենաժային		2021 թվական (շարունակական)	ՀՀ պետական բյուջե 2022թ.` 290,823.9 հազ. դրամ, 2023թ.` 290,823. 9 հազ. դրամ, 2024թ.`

	աշխատանքների իրականացում	մակարդակների և որակի որոշման աշխատանքների իրականացում	ցանցերի պահպանում և շահագործում» ծրագրի շրջանակներում յուրաքանչյուր տարի իրականացվում են կոլեկտորադրենաժային ցանցի շուրջ 200 կմ ընդհանուր երկարությամբ հատվածների մաքրման, վերականգնման և նորոգման աշխատանքներ: Արարատյան դաշտում տեղադրված 455 դիտողական հորատանցքներում իրականացվում են գրունտային ջրերի մշտական դիտարկումներ: 2023 թվականի համար նախատեսվել է 222 կմ կոլեկտորադրենաժային ցանցերի մաքրում:			290,823. 9 հազ. դրամ, 2025թ.՝ 290,823. 9 հազ. դրամ
86.	Հեղեղման ոռոգման նախնական գնահատման իրականացում, հեղեղումների վտանգի և ոռոգման քարտեզների կազմում, հեղեղումների ոռոգման կառավարման պլանների կազմում	86.1. Հանրապետության բնակավայրերի, տնտեսական արժեք ներկայացնող տարածքների ու բնակչության գույքը վարարումների և սելավների ոռոգման պաշտպանելու տվյալների բազայի ստեղծման, հակահեղեղային առաջնահերթ միջոցառումների իրականացման	Բնակավայրերի, տնտեսական արժեք ներկայացնող տարածքների ու բնակչության գույքը վարարումների և սելավների ոռոգման պաշտպանում: ՀՀ Տավուշի մարզի Այրում համայնքի /Դեբեդավան, Բագրատաշեն, Պտղավան, Հաղթանակ բնակավայրերի/ տարածքում Դեբեդ գետի ափի ամրացման և սահմանային ճանապարհի /հայ-վրացական սահման/ ստեղծման աշխատանքների	Շրջակա միջավայրի նախարարություն, Արտակարգ իրավիճակների նախարարություն, Կադաստրի կոմիտե	2022-2024 թվականներ	ՀՀ պետական բյուջե 2022թ.՝ 923,499.7 հազ.դրամ, 2023թ.՝ 475,658. 6հազ. ՀՀ դրամ

		<p>կանոնակարգման, կառավարման համակարգչային ծրագրի միջոցով ոլորտի կենտրոնացված կառավարման իրականացում</p>	<p>իրականացման նպատակով աշխատանքներ են տարվում նախագծանախահաշվային փաստաթղթերի փաթեթը վրացական կողմի հետ համաձայնեցնելու համար: Վրացական կողմից համաձայնությունն ստանալու դեպքում կնախաձեռնվի շինարարության ծրագիրը մեկնարկելու աշխատանքներ: << Արարատի մարզի Արաքսավան և Բուրաստան համայնքների Արաքս գետի N 16-ից մինչև N 14 սահմանանշանների միջակայքում գետի նախկին հունի վերականգնման և N 16 սահմանանշանի մոտակայքում գետի հայկական կողմի՝ մոտ 130 մ երկարությամբ և 8 մ խորությամբ ողողված պատնեշի վերականգնման նախագծման աշխատանքներն ընթացքի մեջ են: Նախագիծը հիմք կհանդիսանա աշխատանքների իրականացման ծրագիրը մեկնարկելու համար: 2022 թվականին մեկնարկած՝ Տանձուտ և Փամբակ գետերի ափապաշտպան հենապատի վերականգնման, Ապարանի «Քյանդալ» կոչվող սելավատարի մաքրման,</p>			
--	--	--	--	--	--	--

			Նարեկի սելավատարի հունի մաքրման և ափերի ամրացման աշխատանքների ավարտը նախատեսվում է 2023 թվականի ընթացքում:			
87.	Ոռոգման համակարգերում գույքի առկայության և վիճակի գնահատում	87.1. Իրականացնել ոռոգման համակարգերի (ջրանցքներ, ջրամբարներ, խորքային հորեր, ջրատար խողովակներ, պոմպակայաններ, շենքեր, շինություններ, մեքենամեխանիզմներ, հիդրոտեխնիկական այլ կառուցվածքներ և այլն) գույքագրում և գնահատում	Ներդրումների իրականացման համար առկա գույքի փաստացի վիճակի գնահատում: Մշակվում է միջոցառման տեխնիկական առաջադրանքը, որը կհաստատվի 2023 թվականի մարտի 3-րդ տասնօրյակում, որի արդյունքներով կհստակեցվեն լրացուցիչ քնակական ցուցանիշները:		2021-2026 թվականներ	Օրենքով չարգելված այլ միջոցներ, ՀՀ պետական բյուջե համաֆինանսավորման մասով
88.	Գործող ջրամբարների պատշաճ շահագործում	88.1. Ջրամբարների վերականգնման և վերազինման աշխատանքներ	Ջրամբարների և խոշոր ՀՏԿ-ների անվտանգ շահագործում Բնակչության և բնակավայրերի անվտանգության բարձրացում: 2023 թվականի համար նախատեսվել է Մեծավանի և Ապարանի ջրամբարների վերականգնման և Տավուշի ջրամբարի պատվարի վերականգնման նախագծանախահաշվային փաստաթղթերի և փորձաքննության ձեռքբերում:	Արտակարգ իրավիճակների նախարարություն, Քաղաքաշինության կոմիտե	2022-2024 թվականներ (շարունակական)	ՀՀ պետական բյուջե 2022թ. 1,276,652.0 հազ.դրամ, 2023թ. 238, 525. 3 հազ. ՀՀ դրամ,
		88.2. Յուրաքանչյուր ջրամբարի տեխնիկական	Ջրամբարների և խոշոր ՀՏԿ-ների անվտանգ շահագործում	Արտակարգ իրավիճակների նախարարություն	2021-2026 թվականներ	ՀՀ օրենքով չարգելված այլ աղբյուրներ

		անվտանգության ապահովման ծրագրի մշակում	Բնակչության և բնակավայրերի անվտանգության բարձրացում: 2023թ. կկազմվի ջրամբարների սահմանված կարգով գննում իրականացնելու և անվտանգության հայտարարագիր մշակելու աշխատանքների իրականացման ծրագիր:			
89.	Միգրացիայի կառավարման համակարգի ինստիտուցիոնալ բարեփոխումների իրականացում	89.1 ՀՀ կառավարության 2020թ. ապրիլի 23-ի «Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանության բարեփոխումների ռազմավարությունը և դրանից բխող 2020-2022 թվականների գործողությունների ծրագիրը հաստատելու մասին» N 638 - Լ որոշմանը համապատասխան Ներքին գործերի նախարարության կազմում Միգրացիայի և քաղաքացիության ծառայության ձևավորում	Ներքին գործերի նախարարության միգրացիայի և քաղաքացիության ծառայությունը ձևավորված է	Արդարադատության նախարարություն Ոստիկանություն	Ներքին գործերի նախարար նշանակելու մասին Հանրապետության նախագահի հրամանագիրն ուժի մեջ մտնելուց հետո՝ տասնամյակա ընթացքում	Ֆինանսավորում չի պահանջվում
		89.2 Միգրացիայի և քաղաքացիության ծառայության առաջին կազմը ձևավորելու նպատակով Միգրացիոն	Միգրացիայի և քաղաքացիության ծառայության առաջին կազմը ամբողջությամբ վերապատրաստված է	Ոստիկանություն, Միգրացիայի միջազգային կազմակերպություն (համաձայնությամբ)	Ներքին գործերի նախարար նշանակելու մասին	Դրամաշնորհային միջոցներ

		<p>ծառայության և Անձնագրային և վիզաների վարչության աշխատակիցների վերապատրաստման կազմակերպում</p>			<p>Հանրապետության նախագահի հրամանագիրն ուժի մեջ մտնելուց հետո՝ տասնամսվա ընթացքում</p>	
		<p>89.3 Միգրացիոն ծառայությունում առկա սոցիալական ոլորտին առնչվող գործառույթների փոխանցում Աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարությանը</p>	<p>Միգրացիոն ծառայությունում առկա սոցիալական ոլորտին առնչվող գործառույթները ամբողջական ծավալով իրականացվում են Աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարության կողմից:</p>	<p>Աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարություն</p>	<p>Ներքին գործերի նախարար նշանակելու մասին Հանրապետության նախագահի հրամանագիրն ուժի մեջ մտնելուց հետո՝ վեցամսյա ժամկետում</p>	<p>Ֆինանսավորում չի պահանջվում</p>
90.	<p>Միգրացիոն գործընթացների կառավարմանն ուղղված համակարգերի թվայնացում</p>	<p>90.1 Միգրացիոն գործընթացների կառավարմանն ուղղված համակարգերի թվայնացումն ապահովող ծրագրի մշակում</p>	<p>Միգրացիոն գործընթացների կառավարմանն ուղղված համակարգերի թվայնացումն ապահովող ծրագիրը մշակված է</p>	<p>Ոստիկանություն, Ազգային անվտանգության ծառայություն, Արտաքին գործերի նախարարություն, Բարձր տեխնոլոգիական արդյունաբերության նախարարություն «ԷԿԵՆԳ» ՓԲԸ</p>	<p>2022թ. հունիսի 1-ին տասնօրյակ</p>	<p>Դրամաշնորհային միջոցներ</p>

				(համաձայնությամբ)		
		90.2 Միգրացիոն գործընթացների կառավարմանն ուղղված համակարգերի թվայնացումն ապահովող ծրագրից բխող օրենսդրական փոփոխությունների իրականացում	Միգրացիոն գործընթացների կառավարմանն ուղղված համակարգերի թվայնացումն ապահովող ծրագրից բխող օրենսդրական փոփոխություններն իրականացված են	Ոստիկանություն, Ազգային անվտանգության ծառայություն, Արտաքին գործերի նախարարություն, Բարձր տեխնոլոգիական արդյունաբերության նախարարություն «ԷԿԵՆԳ» ՓԲԸ (համաձայնությամբ)	2022թ. դեկտեմբերի 1-ին տասնօրյակ	Դրամաշնորհային միջոցներ
		90.3 Միգրացիոն գործընթացների կառավարմանն ուղղված համակարգերի թվայնացման տեխնիկական բազայի ստեղծում	Միգրացիոն գործընթացների կառավարմանն ուղղված համակարգերի թվայնացման տեխնիկական բազան ստեղծված է	Ոստիկանություն, Ազգային անվտանգության ծառայություն, Արտաքին գործերի նախարարություն, Բարձր տեխնոլոգիական արդյունաբերության նախարարություն «ԷԿԵՆԳ» ՓԲԸ (համաձայնությամբ)	2023թ. դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ	Դրամաշնորհային միջոցներ
91.	Քաղաքացիներին, այդ թվում՝ օտարերկրյա քաղաքացիներին տրամադրվող ծառայությունների թվայնացում, պարզեցում և ավտոմատացում	91.1 Քաղաքացիներին, այդ թվում՝ օտարերկրյա քաղաքացիներին տրամադրվող ծառայությունների ուսումնասիրություն	Արձանագրված են քաղաքացիներին, այդ թվում՝ օտարերկրյա քաղաքացիներին տրամադրվող թվայնացված ծառայությունները, բացահայտված են	Ոստիկանություն, Ազգային անվտանգության ծառայություն, Արտաքին գործերի նախարարություն,	2022թ. ապրիլի 2-րդ տասնօրյակ	Դրամաշնորհային միջոցներ

			չթվայնացված կամ ոչ ամբողջովին թվայնացված ծառայությունների թվայնացման, ավտոմատացման և պարզեցման հնարավորությունները	Բարձր տեխնոլոգիական արդյունաբերության նախարարություն «ԷԿԵՆԳ» ՓԲԸ (համաձայնությամբ)		
		91.2 Քաղաքացիներին, այդ թվում՝ օտարերկրյա քաղաքացիներին տրամադրվող ծառայությունների ուսումնասիրության արդյունքում կատարված առաջարկների իրականացում	Ներկայացված առաջարկների հիման վրա փոփոխություններ են կատարված համապատասխան գերատեսչական իրավական ակտերում,	Ոստիկանություն, Ազգային անվտանգության ծառայություն, Արտաքին գործերի նախարարություն, Բարձր տեխնոլոգիական արդյունաբերության նախարարություն «ԷԿԵՆԳ» ՓԲԸ (համաձայնությամբ) Միգրացիոն քաղաքականության մշակման միջազգային կենտրոնի հայաստանյան գրասենյակ (համաձայնությամբ)	2024թ. հունիսի 3-րդ տասնօրյակ	Դրամաշնորհային միջոցներ
92.	Օտարերկրյա քաղաքացիներին ՀՀ-ում աշխատանքի թույլտվության և կացության տրամադրման	92.1 Օտարերկրյա աշխատողների գրանցման միասնական էլեկտրոնային հարթակի գործարկում	Օտարերկրյա աշխատողների գրանցման միասնական էլեկտրոնային հարթակը գործարկված է	Աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարություն, Արտաքին գործերի նախարարություն,	2022թ. հունվարի 1-ին տասնօրյակ	Դրամաշնորհային միջոցներ

	<p>համակարգի թվայնացում և պարզեցում</p>			<p>Բարձր տեխնոլոգիական արդյունաբերության նախարարություն, Ոստիկանություն, Ազգային անվտանգության ծառայություն, Պետական եկամուտների կոմիտե, «ԷԿԵՆԳ» ՓԲԸ (համաձայնությամբ), Միգրացիոն քաղաքականության մշակման միջազգային կենտրոնի հայաստանյան գրասենյակ (համաձայնությամբ) Միգրացիայի միջազգային կազմակերպություն (համաձայնությամբ)</p>		
	<p>92.2 ՀՀ-ում աշխատող, այդ թվում՝ առանց աշխատանքի թույլտվության աշխատող օտարերկրյա քաղաքացիների վերաբերյալ ամբողջական վիճակագրական</p>	<p>Ամբողջական վիճակագրական տվյալներ են հավաքվում ՀՀ-ում աշխատող, այդ թվում՝ առանց աշխատանքի թույլտվության աշխատող օտարերկրյա քաղաքացիների վերաբերյալ</p>	<p>Աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարություն Պետական եկամուտների կոմիտե</p>	<p>2023թ. հունվարի 1-ին տասնօրյակ</p>	<p>Ֆինանսավորում չի պահանջվում</p>	

		տվյալների հավաքագրում				
93.	Հայաստանի Հանրապետության միգրացիայի պետական կառավարման հայեցակարգով նախատեսված՝ ինտեգրման և վերաինտեգրման խնդիրների կարգավորմանը, միգրացիոն հոսքերի կառավարմանը, հարկադիր միգրանտների զանգվածային ներհոսքի ճգնաժամային կառավարմանը, հայրենադարձության խթանմանն ուղղված գործողությունների կատարման ապահովում	93.1 «Հայաստանի Հանրապետության միգրացիոն քաղաքականության՝ ինտեգրման և վերաինտեգրման խնդիրների կարգավորման 2022-2032 թվականների ռազմավարությունը և դրանից բխող 2022-2026 թվականների գործողությունների ծրագիրը հաստատելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման վերջնական լրամշակված նախագծի ներկայացում ՀՀ վարչապետի աշխատակազմ	«Հայաստանի Հանրապետության միգրացիոն քաղաքականության՝ ինտեգրման և վերաինտեգրման խնդիրների կարգավորման 2022-2032 թվականների ռազմավարությունը և դրանից բխող 2022-2026 թվականների գործողությունների ծրագիրը հաստատելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագծի ներկայացում ՀՀ վարչապետի աշխատակազմ:		2021 թ. դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ	Դրամաշնորհային միջոցներ
		93.2. «Միգրացիոն հոսքերի կառավարման ծրագիրը հաստատելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագծի ներկայացում ՀՀ Վարչապետի աշխատակազմ	«Միգրացիոն հոսքերի կառավարման ծրագիրը հաստատելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման ընդունում	Ոստիկանություն ՀՀ ազգային անվտանգության ծառայություն, Արտաքին գործերի նախարարություն, Աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարություն	Ներքին գործերի նախարարության ձևավորումից հետո 11 ամսվա ընթացքում	Դրամաշնորհային միջոցներ

		93.3 «Հարկադիր միգրանտների զանգվածային ներհոսքի ճգնաժամային կառավարման ծրագիրը հաստատելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագծի ներկայացում ՀՀ վարչապետի աշխատակազմ:	«Հարկադիր միգրանտների զանգվածային ներհոսքի ճգնաժամային կառավարման ծրագիրը հաստատելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշումն ընդունված է:	Արտակարգ իրավիճակների նախարարություն	2022թ. մարտի 3-րդ տասնօրյակ	Ֆինանսավորում չի պահանջվում
		93.4 «Հայրենադարձության խթանման ծրագիրը հաստատելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագծի ներկայացում ՀՀ վարչապետի աշխատակազմ	«Հայրենադարձության խթանման ծրագիրը հաստատելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշումն ընդունված է:	Սփյուռքի գործերի գլխավոր հանձնակատարի գրասենյակ	2022թ. սեպտեմբերի 1-ին տասնօրյակ	Ֆինանսավորում չի պահանջվում
94.	Հայաստանի Հանրապետությունում ապաստան հայցող օտարերկրյա քաղաքացիների և քաղաքացիություն չունեցող անձանց ընդունման մեխանիզմների շարունակական կատարելագործում	94.1 «Փախստականների և ապաստանի մասին» ՀՀ օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» օրենքի նախագծին հավանություն տալու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման ընդունում	2023թ. ապաստան հայցողների կենսապահովման պայմանների բարելավում՝ միջազգային չափանիշների հետ համապատասխանեցում:	Ոստիկանություն Ազգային անվտանգության ծառայություն ՄԱԿ-ի փախստականների հարցերով գերագույն հանձնակատարի հայաստանյան գրասենյակ (համաձայնությամբ)	2024թ. մարտի 3-րդ տասնօրյակ	Ֆինանսավորում չի պահանջվում
		94.2 Ապաստան հայցողների համար նախատեսված	Ապաստան հայցողների համար նախատեսված ժամանակավոր տեղավորման	Միգրացիոն քաղաքականության մշակման միջազգային	2022թ. հուլիսի 3-րդ տասնօրյակ	Դրամաշնորհային միջոցներ

		Ժամանակավոր տեղավորման նոր կենտրոնի կառուցում, կահավորում	նոր կենտրոնը կառուցված, կահավորված և գործում է	կենտրոնի հայաստանյան գրասենյակ (համաձայնությամբ) ՄԱԿ-ի փախստականների հարցերով գերագույն հանձնակատարի հայաստանյան գրասենյակ (համաձայնությամբ)		
95.	Հետընդունման (ռեադմիսիայի) գործընթացների արդյունավետ կազմակերպում՝ այդ բնագավառում ստանձնած միջազգային պարտավորություններին համապատասխան	95.1 Հետընդունման (ռեադմիսիոն) համաձայնագրերի աշխարհագրության ընդլայնում և ոլորտում թվային լուծումների կիրառում	ՀՀ կողմից ստանձնած միջազգային պարտավորությունների պատշաճ իրականացում: 2023թ. ռեադմիսիոն համաձայնագրերի շրջանակներում ստացվող հայցերին սահմանված ժամկետներում պատասխանում, ռեադմիսիոն հայցերի կառավարման էլեկտրոնային համակարգի միջոցով	Ոստիկանություն, Արտաքին գործերի նախարարություն, Ազգային անվտանգության ծառայություն	2021-2026թթ	Ֆինանսավորում չի պահանջվում
		95.2 ՀՀ վերադարձող քաղաքացիների վերաինտեգրմանն ուղղված ծրագրերի իրականացում	Յուրաքանչյուր տարի վերաինտեգրման աջակցության տրամադրում ՀՀ վերադարձող ՀՀ քաղաքացիների 38 ընտանիքների	Աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարություն, Կրթության, գիտության մշակույթի և սպորտի նախարարություն, Առողջապահության նախարարություն, Էկոնոմիկայի նախարարություն,	2021-2026թթ	ՀՀ պետական բյուջե 13680.0 հազ. դրամ դրամաշնորհային միջոցներ

				<p>Միգրացիոն քաղաքականության մշակման միջազգային կենտրոնի հայաստանյան գրասենյակ (համաձայնությամբ)</p>		
96.	<p>Պետական մասնակցությամբ առևտրային կազմակերպությունների արդյունավետության բարձրացում, այդ նպատակով մշտադիտարկման և վերլուծության գործող համակարգի արմատական բարեփոխում և առևտրային կազմակերպությունների կառավարման որակի բարելավում</p>	<p>96.1 «Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2017 թվականի հոկտեմբերի 5-ի N 1262-Ն որոշման մեջ փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագծի ներկայացում ՀՀ Վարչապետի աշխատակազմ</p>	<p>Պետական մասնակցությամբ առևտրային կազմակերպությունների մշտադիտարկման և վերլուծության էլեկտրոնային բարեփոխված համակարգի միջոցով իրականացումը, նոր առաջարկվող ֆինանսական ու ոչ ֆինանսական (բնեղեն) ցուցանիշների շնորհիվ կազմակերպությունների գործունեության գնահատման արդյունքների հավաստիության մակարդակի բարձրացումը, ինչպես նաև առաջարկվող նոր ցուցանիշների համաձայն զարգացման ծրագրերի կազմումը ու դրանց ծրագրավորված աճի ապահովումը թույլ կտա բարձրացնել կազմակերպությունների արդյունավետության մակարդակը:</p>	-	<p>2022 թվականից մինչև 2023 թվականի նոյեմբերի 1-ին տասնօրյակ</p>	<p>Ֆինանսավորում չի պահանջվում</p>

			<p>Նախատեսվում է մշտադիտարկման համակարգի բարեփոխման և նոր ծրագրավորված ցուցանիշների սահմանման շնորհիվ ապահովել ֆինանսական հիմնական ցուցանիշի (շահութաբերություն՝ ըստ ակտիվների) միջին հաշվով 0.25 %-ով ավելացումը բազիսային տարվա համեմատ, որի գումարային մեծությունը կկազմի 1 մլրդ ՀՀ դրամ: 2023 թվականին «Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2017 թվականի հոկտեմբերի 5-ի N 1262-Ն որոշման մեջ փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագծի ընդունում:</p>			
97.	<p>Բնակչության սոցիալ-տնտեսական խնդիրների լուծում, պետական սեփականություն համարվող հանրակացարանային տարածքների նվիրատվության գործընթացի հնարավոր սեղմ ժամկետում ավարտում և</p>	<p>97.1 «Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2011 թվականի մարտի 24-ի N 305-Ն որոշման մեջ փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագծի ներկայացումը ՀՀ</p>	<p>Հնարավոր սեղմ ժամկետում 1. բնակչության կարիքավոր խմբերի բնակարանային խնդիրների լուծում, ինչպես նաև հանրակացարանային տարածքների նվիրատվության երկարաձգվող գործընթացի ավարտում, որի շնորհիվ կբարելավվեն բնակչության բնակարանային պայմանները, ինչպես նաև նշված</p>		<p>2022 թվականից մինչև 2024 թվականի նոյեմբերի 2-րդ տասնօրյակ</p>	<p>Ֆինանսավորում չի պահանջվում</p>

	<p>բնակարանային ֆոնդի առավել նպատակային և արդյունավետ կառավարում, ինչպես նաև պետական սեփականություն հանդիսացող գույքի նվիրատվության և նվիրաբերության գործընթացի արդյունավետ և ամբողջական իրականացում մեկ միասնական իրավական ակտի միջոցով</p>	<p>վարչապետի աշխատակազմ ներկայացում</p>	<p>գործընթացը կնպաստի բնակարանային ֆոնդի արդյունավետ կառավարմանը, 2. պետական սեփականություն հանդիսացող ամբողջ գույքի (այլ ոչ միայն հանրակացարանային տարածքների) նվիրատվության գործընթացի կանոնակարգում, ինչպես նաև պետական գույքի նվիրաբերության գործընթացի կազմակերպման համար նոր գործիքակազմի ստեղծում և կանոնակարգում, այդ թվում՝ պայմանագրերով սահմանված պայմանների կատարման նկատմամբ հսկողության իրականացման ապահովում, 3.պետական գույքի նվիրատվության և նվիրաբերության գործընթացի միասնական և ամբողջական հստակ կանոնակարգման շնորհիվ պետական գույքի կառավարման արդյունավետություն բարձրացում: 2023 թվականին «Պետական սեփականություն հանդիսացող գույքի նվիրատվության և նվիրաբերության կարգերը հաստատելու, Հայաստանի 2011 թվականի մարտի 24-ի N 305-Ն և 2016 թվականի</p>			
--	--	---	---	--	--	--

			<p>հոկտեմբերի 3-ի N 1067-Ն որոշումներն ուժն կորցրած ճանաչելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագծի մշակման նախապատրաստական աշխատանքների իրականացում: 2024 թվականին ՀՀ կառավարության որոշման ընդունում:</p>			
		<p>97.2 «Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2001 թվականի մայիսի 14-ի N 404 որոշման մեջ փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագծի ներկայացումը ՀՀ Վարչապետի աշխատակազմ</p>	<p>Հնարավոր սեղմ ժամկետում փախստականի կարգավիճակ ունեցող շուրջ 160 ընտանիքի բնակարանային խնդիրների լուծում, հանրակացարանային տարածքների սեփականաշնորհման երկարաձգվող գործընթացի ավարտում, որի շնորհիվ կբարելավվեն բնակչության բնակարանային պայմանները և սեփականության իրավունքի հաստատումով ավելի լավ կպահպանվի և կբարելավվի տվյալ բնակարանային ֆոնդը: 2023 թվականին փախստականի կարգավիճակ ունեցող շուրջ 10 ընտանիքի բնակարանային խնդիրների լուծում, «Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2001 թվականի մայիսի 14-ի N 404</p>		<p>2022 թվականից մինչև 2024 թվականի դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ</p>	<p>Ֆինանսավորում չի պահանջվում</p>

			որոշման մեջ փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման ընդունում:			
		97.3 «Պետական սեփականություն հանդիսացող գույքի նվիրատվության և նվիրաբերության կարգերը հաստատելու ու 2016 թվականի հոկտեմբերի 3-ի N 1067-Ն որոշումն ուժն կորցրած ճանաչելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման ընդունում	Պետական սեփականություն համարվող գույքի նվիրատվության և նվիրաբերության գործընթացի միասնական կանոնակարգում, որի ամբողջական կառավարումը կնպաստի պետական գույքի կառավարման արդյունավետության բարձրացմանը: 2023 թվականին նախատեսվում է իրականացնել Պետական սեփականություն հանդիսացող գույքի նվիրատվության և նվիրաբերության կարգերը հաստատելու ու 2016 թվականի հոկտեմբերի 3-ի N 1067-Ն որոշումն ուժն կորցրած ճանաչելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագծի մշակման աշխատանքներ		2023 թվականից մինչև 2024 թվականի դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	Ֆինանսավորում չի պահանջվում
98.	Պետական գույքի արդյունավետության բարձրացում, պետական գույքի էլեկտրոնային հաշվառման միասնական բազայի տվյալների	98.1 Պետական անշարժ գույքի օգտագործման մշտադիտարկման շնորհիվ գույքի օգտագործման	Ըստ առաջնահերթության մինչև 300 միավոր անշարժ գույքի համար մշտադիտարկման տարեկան ծրագրի կազմում և իրականացում:	-	2022 թվականից մինչև 2023 թվականի դեկտեմբերի	Ֆինանսավորում չի պահանջվում

	<p>հիման վրա պետական գույքի օգտագործման վիճակի մշտադիտարկման, վերլուծության, ինչպես նաև արդյունավետության մակարդակի գնահատման շնորհիվ պետական գույքի օգտագործումը կանոնակարգող իրավական ակտերի պահանջներից շեղումների, խախտումների և դրանց պատճառած վնասի բացահայտում</p>	<p>ժամանակահատվածում պատշաճ հսկողության սահմանում, վնասների բացահայտում և դրանք վերականգնելու ուղղությամբ միջոցների ձեռնարկում, ինչպես նաև առաջին անգամ մշտադիտարկման շնորհիվ անշարժ գույքի օգտագործման արդյունավետության գնահատում: Իրավական ակտերի պահանջներից և կնքված պայմանագրերով ստանձնած պարտավորություններից թույլ տված շեղումների, խախտումների բացահայտում, չօգտագործվող կամ ոչ արդյունավետ օգտագործվող պետական գույքի առանձնացում, արդյունքների վերաբերյալ հաշվետվությունների և գույքի օգտագործման բարելավման վերաբերյալ, Կոմիտեի գործող</p>	<p>Մշտադիտարկման արդյունքում բացահայտված վնասի վերականգնման ուղղությամբ միջոցառումների իրականացում, ինչպես նաև չօգտագործվող և ոչ արդյունավետ օգտագործվող բացահայտված գույքի մինչև 50%-ի օտարման և օգտագործման տրամադրման վերաբերյալ որոշումների ընդունում: Հիմք ընդունելով ՀՀ կառավարության 2021 թվականի փետրվարի 18-ի 202-Ն որոշման պահանջները՝ պետական անշարժ գույքի օգտագործման մշտադիտարկման իրականացնելու նպատակով, ինչպես նաև պետական գույքի օգտագործման և պահպանման վիճակը բացահայտելու և բարելավելու նպատակով Կոմիտեին հանձնված պետական գույքի օգտագործման և պահպանման նկատմամբ աշխատանքային խումբը 2023 թվականի ընթացքում կիրականացնի մոնիթորինգի ենթակա մինչև 200 անվանում գույք:</p>		<p>3-րդ տասնօրյակ</p>	
--	---	---	---	--	-----------------------	--

		ստորաբաժանումների օպտիմալացման արդյունքում և հաստիքների օգտագործման շնորհիվ նոր մշտադիտարկման վարչության ստեղծելու մասին առաջարկությունների ներկայացում ՀՀ Վարչապետի աշխատակազմ				
99.	Պետական համակարգի մարմինների և պետական կազմակերպությունների կողմից Հայաստանի Հանրապետության պետական բյուջեի միջոցների հաշվին օգտագործվող ոչ պետական սեփականություն համարվող տարածքները պետական սեփականություն համարվող տարածքներով փոխարինումը	99.1 «Պետական կարիքների համար վարձակալած ոչ պետական տարածքները պետական տարածքներով փոխարինելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության Վարչապետի որոշման նախագծի ներկայացում ՀՀ Վարչապետի աշխատակազմ	ՀՀ պետական բյուջեի միջոցների հաշվին վարձակալության վճարի դիմաց պետական կառույցների կողմից օգտագործվող ոչ պետական սեփականություն համարվող տարածքները պետության սեփականությունը համարվող համապատասխան տարածքներով փոխարինման գործընթացի շնորհիվ ՀՀ պետական բյուջեի ծախսերի նվազում՝ վարձակալության վճարների կրճատման հաշվին: Ներկայումս ՀՀ պետական բյուջեից տրամադրվող միջոցները կազմում են տասնյակ միլիոններ: Նախատեսվում է գույքագրման արդյունքում պետական կարիքների համար օգտագործվող ոչ պետական	-	2022 թվականից մինչև 2024 թվականի նոյեմբերի 1-ին տասնօրյակ	Ֆինանսավորում չի պահանջվում

			<p>տարածքների մակերեսների ճշգրիտ չափերի բացահայտում և դրանց 50 %-ի չափով պետական համապատասխան տարածքներով փոխարինում:</p> <p>Պետական համակարգի մարմինների և պետական կազմակերպությունների կողմից Հայաստանի Հանրապետության պետական բյուջեի միջոցների հաշվին օգտագործվող ոչ պետական սեփականություն համարվող տարածքները պետական սեփականություն համարվող տարածքներով փոխարինելու նպատակով Կոմիտեի կողմից 2023 թվականին նախատեսվում է ՀՀ կառավարության 5 որոշման ընդունում:</p>			
100.	<p>Պետության գործառույթների իրականացման համար անհրաժեշտ և օտարման ոչ ենթակա պետական գույքի կազմի և կառուցվածքի սահմանում</p>	<p>100.1 Պետության գործառույթների իրականացման համար անհրաժեշտ գույքի կազմը սահմանելու նպատակով Կոմիտեի նախաձեռնությամբ պետական մարմինների մասնակցությամբ ու առաջարկությունների, ինչպես նաև իրականացվող մշտադիտարկման</p>	<p>ՀՀ կառավարության 2005 թվականի ապրիլի 28-ի N 562-Ն որոշմամբ ներդրված պետական գույքի էլեկտրոնային հաշվառման բազայում հաշվառված պետական սեփականություն հանդիսացող 10356 միավոր անշարժ գույքից պետության գործառույթների իրականացման համար, պետական կառավարման համակարգի մարմինների,</p>	<p>ՀՀ շահագրգիռ գերատեսչություններ և մարմիններ</p>	<p>2022 թվականից մինչև 2024 թվականի նոյեմբերի 1-ին տասնօրյակ</p>	

		<p>արդյունքների հիման վրա պետական մարմինների գործառույթների իրականացման համար անհրաժեշտ անշարժ գույքի նկատմամբ պահանջների սահմանում և օտարման ոչ ենթակա գույքի կազմի և մակերեսի առանձնացում: Նշված տեղեկատվության հիման վրա համապատասխան փոփոխությունների կատարում Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2021թվականի ապրիլի 1-ի N 458-L որոշմամբ հաստատված պետական գույքի կառավարման 2021-2023 թվականների ծրագրում</p>	<p>պետական ոչ առևտրային կազմակերպությունների կողմից ներկայացված առաջարկությունների, ՀՀ-ում գործող նորմատիվների, ինչպես նաև միջազգային փորձի ուսումնասիրությունների հիման վրա օտարման ոչ ենթակա գույքի կազմի և մակերեսի առանձնացում, ինչպես նաև օտարման ենթակա գույքի կազմի սահմանում, և դրա մինչև 30 %-ի չափով օտարման կամ օգտագործման տրամադրման ուղղությամբ աշխատանքների կազմակերպում՝ մասնավորապես. նախնական շուկայական գնահատում, ինչպես նաև օտարման կամ օգտագործման տրամադրման գործընթացի իրականացում: Պետության գործառույթների իրականացման համար անհրաժեշտ գույքի կազմը սահմանելու նպատակով 2023 թվականին կիրականացվի Կոմիտեի կողմից հարցման արդյունքում 37 մարմիններից ստացված շուրջ 3 330 000 քմ ընդհանուր տարածքների վերաբերյալ տեղեկատվության ամփոփում և «ՀՀ կառավարության 2021</p>			
--	--	---	---	--	--	--

			թվականի ապրիլի 1-ի N 458-L որոշման մեջ փոփոխությունների կատարելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման ընդունում: 2024 թվականին 2023 թվականի գործընթացի շարունակական աշխատանքներ:			
101.	Բարենպաստ ներդրումային միջավայրի ձևավորման և ներդրումների ներգրավման, չօգտագործվող կամ ոչ արդյունավետ օգտագործվող՝ համեմատաբար բարձր իրացվելիություն ունեցող պետական անշարժ գույքի առանձնացում և վաճառքի կազմակերպման միջոցով սոցիալ-տնտեսական նշանակության ներդրումային խոշոր ծրագրերի իրականացում	101.1 Բարենպաստ ներդրումային միջավայր ստեղծելու և պետական գույքի արդյունավետությունը բարձրացնելու նպատակով 1 մլրդ ՀՀ դրամ և ավել գնահատված արժեքով և ներդրումային հետաքրքրություն ունեցող առնվազն տասը միավոր անշարժ գույքի վերաբերյալ համապատասխան փաստաթղթերի հավաքագրում և օտարման գործընթացի կազմակերպում:	Բարձր իրացվելիություն ունեցող պետական գույքի օտարումից ՀՀ պետական և համայնքային բյուջեների մուտքերի ավելացում՝ մասնավորապես վաճառքի լավագույն սցենարի դեպքում ՀՀ պետական բյուջե մինչև 7 մլրդ ՀՀ դրամ, իսկ համայնքային բյուջեներ՝ մինչև 3 մլրդ ՀՀ դրամի մուտքագրում: Միաժամանակ նոր աշխատատեղերի ստեղծում և մինչև 5 մլրդ ՀՀ դրամ ներդրումների ապահովում:	-	2022 թվականի դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	Ֆինանսավորում չի պահանջվում
102.	Պետական ոչ պրոֆիլային գույքի օտարման գործընթացի արդյունավետության բարձրացում, այդ նպատակով նոր	102.1 Մինչև 3 միավոր պետական ոչ պրոֆիլային գույքի օտարման գործընթացի արդյունավետ կազմակերպելու	Պետական ոչ պրոֆիլային գույքի օտարումից ՀՀ պետական և համայնքային բյուջեների մուտքերի ավելացում՝ մասնավորապես վաճառքի լավագույն սցենարի	-	2022 թվականի դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	Օտարումից ստացվող միջոցների հաշվին ըստ «Պետական գույքի կառավարման

	գործիքակազմի ստեղծում՝ մասնագիտացված կառույցներին պատվիրակելու միջոցով	նպատակով (պիլոտային ծրագրի շրջանակներում) այդ աշխատանքներին մրցակցային եղանակով մասնագիտացված կազմակերպությունների ներգրավում և դրանց մասնակցության կանոնակարգում՝ նոր գործիքակազմի ստեղծման շնորհիվ:	դեպքում ՀՀ պետական բյուջե մինչև 2.1 մլրդ ՀՀ դրամ մուտքագրում, իսկ համայնքային բյուջեներ՝ մինչև 900 մլն ՀՀ դրամ: Միաժամանակ նոր աշխատատեղերի ստեղծում և մինչև 1.5 մլրդ ՀՀ դրամի ներդրումների ապահովում:			մասին» ՀՀ օրենքի 27-րդ հոդվածի
103.	Նպաստավոր ներդրումային միջավայրի ձևավորում և արժեթղթերի շուկայի կայացում, ինչպես նաև ֆոնդային բորսայի միջոցով համեմատաբար բարձր շահութաբերություն ունեցող պետական մասնակցությամբ առևտրային կազմակերպությունների մասնավորեցման գործընթացի իրականացում	103.1 «Պետական գույքի մասնավորեցման 2017-2020 թվականների ծրագրի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի նախագծին հավանություն տալու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման ընդունում	Մասնավորեցման ենթակա գույքի կազմի և թվաքանակի ճշգրտում, ինչպես նաև մասնավորեցման ընթացքում արդյունավետ մասնավորեցման ձևերի (ֆոնդային բորսայի միջոցով) ներդրման շնորհիվ բնակչության լայն շերտերի միջոցների և հեռանկարային ներդրողների ներգրավման ապահովման արդյունքում մինչև 2 առևտրային կազմակերպության մասնավորեցման իրականացում (մասնավորեցման ենթակա բաժնետոմսերի առնվազն 50%-ի վաճառքի չափով), որի շնորհիվ կապահովվեն ՀՀ պետական բյուջե մինչև 1.4 մլրդ ՀՀ դրամի, իսկ	ՀՀ շահագրգիռ գերատեսչություններ և մարմիններ Կենտրոնական բանկ (համաձայնությամբ)	2022 թվականից մինչև 2023 թվականի դեկտեմբերի 1-ին տասնօրյակ	Ֆինանսավորում չի պահանջվում

			համայնքային բյուջեներ՝ մինչև 600 մլն ՀՀ դրամի մուտքեր: Պետական գույքի մասնավորեցման ծրագրի փոփոխություն՝ նոր ընկերությունների ընդգրկում:			
104.	<p>Մասնավորեցման ոչ ենթակա պետական մասնակցությամբ առևտրային կազմակերպությունների կազմի և կառուցվածքի օպտիմալացում, ըստ ճյուղերի թվաքանակի սահմանում, ինչպես նաև վնասով, ոչ արդյունավետ և զարգացման հեռանկար չունեցող կազմակերպությունների առանձնացում և մասնավորեցման ծրագրում ընդգրկում</p>	<p>104.1 «Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2010 թվականի ապրիլի 29-ի N 474-Ն որոշման մեջ փոփոխություն կատարելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագծի ներկայացումը ՀՀ Վարչապետի աշխատակազմ</p>	<p>Ելնելով պետության կողմից սահմանված գործառույթների իրականացման անհրաժեշտությունից մասնավորեցման ոչ ենթակա կազմակերպությունների թվաքանակի սահմանում և մասնավորեցման ենթակա կազմակերպությունների թվաքանակի ճշգրտում, մասնավորեցման գործընթացի իրականացում, ինչպես նաև վերադաս մարմինների նախաձեռնությամբ և պետական գույքի կառավարման կոմիտեի մասնակցությամբ արդյունավետ զարգացման ծրագրերի մշակում և հաստատում, ներդրումային միջոցառումների իրականացում, որի արդյունքում կբարձրանա կազմակերպությունների շահութաբերության մակարդակը: Նախատեսվում է պետական մասնակցությամբ առևտրային</p>	-	<p>2022 թվականից մինչև 2024 թվականի նոյեմբերի 1-ին տասնօրյակ</p>	Ֆինանսավորում չի պահանջվում

			<p>կազմակերպությունների մասնավորեցման շնորհիվ 700 մլն ՀՀ դրամի ՀՀ պետական բյուջեի և 300 մլն ՀՀ դրամ համայնքային բյուջեների մուտքերի ապահովում, իսկ շահութաբերության մակարդակի 0.15%-ի ավելացման շնորհիվ շահույթի ծավալի ավելացում 600 մլն ՀՀ դրամով:</p> <p>2023 թվականին «Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2010 թվականի ապրիլի 29-ի N 474-Ն որոշման մեջ փոփոխություն կատարելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագծի մշակման նախապատրաստական աշխատանքների իրականացում, 2024 թվականին ՀՀ կառավարության որոշման ընդունում:</p>			
105.	Պետական գույքի կառավարման արդյունավետությունը բարձրացնելու նպատակով բարելավման կարիք ունեցող և հետագայում օտարման ոչ ենթակա, որպես պետական	105.1 Բարելավման կարիք ունեցող մինչև տասը միավոր պետական անշարժ գույքերի՝ ներդրումների իրականացման դիմաց երկարատև վարձակալության կամ որոշակի ժամկետով	<p>Մասնավոր անձանց ներդրումների շնորհիվ պետական սեփականություն համարվող անշարժ գույքի հիմնանորոգում և բարելավում, ինչպես նաև ներդրումների շնորհիվ նոր աշխատատեղերի ստեղծում և ՀՀ պետական բյուջեի միջոցների ավելացում:</p>	-	2022 թվականի դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	Ֆինանսավորում չի պահանջվում

	սեփականություն պահպանվող գույքի առանձնացում, և որոշակի ներդրումային ծրագրերի իրականացման դիմաց երկարատև վարձակալության և անհատույց օգտագործման տրամադրման միջոցով տվյալ գույքի հիմնանորոգման և վերակառուցման ապահովում	անհատույց օգտագործման տրամադրում	Միջոցառման արդյունքում նախատեսվում է ապահովել մինչև 500 մլն ՀՀ դրամի ներդրում և մինչև 30մլն ՀՀ դրամով ՀՀ պետական բյուջեի մուտքերի ավելացում:			
106.	Մարզերում պետություն-համայնքներ գործընկերության բնագավառում ՓՄՁ-ի զարգացում չօգտագործվող կամ ոչ արդյունավետ օգտագործվող, ինչպես նաև նախկինում օտարման ներկայացված, սակայն չվաճառված գույքի առանձնացում, և այդ գույքի ներդրմամբ տարբեր ձևաչափերով տնտեսական նշանակության սոցիալ-տնտեսական բնույթի ներդրումային ծրագրերի իրականացում:	106.1 Մարզերում գտնվող չօգտագործվող կամ ոչ արդյունավետ օգտագործվող գույքի ներգրավմամբ տեղական նշանակության սոցիալ-տնտեսական բնույթի ներդրումային ծրագրերի իրականացում, այդ նպատակով մինչև տասը միավոր ոչ բարձր իրացվելիություն ունեցող անշարժ գույքերի օտարում, վարձակալության և անհատույց օգտագործման տրամադրում ՀՀ ՏԿԵ	Հանրապետության տարբեր համայնքներում գույքի ներգրավմամբ ներդրումների իրականացման շնորհիվ ՀՀ պետական բյուջե մինչև 70 մլն ՀՀ դրամի և համայնքային բյուջեներ՝ մինչև 30մլն ՀՀ դրամի մուտքերի ավելացում: Մինչև 400 մլն ՀՀ դրամի ներդրումների ապահովում, նոր աշխատատեղերի ստեղծում, ինչպես նաև որոշակի ոլորտներում օբյեկտների (հյուրանոց, հացատուն, հանգստի տուն, մշակութային օջախ..) նկատմամբ պահանջի բավարարում: Ընդ որում		2022 թվականից մինչև 2024թվականի փետրվարի 1-ին տասնօրյակ	Ֆինանսավորում չի պահանջվում

		նախարարության և համայնքների օժանդակությամբ	2023 թվականին՝ ՀՀ պետական բյուջե մինչև 21 մլն ՀՀ դրամի և համայնքային բյուջե մինչև 9 մլն ՀՀ դրամի մուտքերի ավելացում, մինչև 150 մլն ՀՀ դրամի ներդրումների ապահովում և նոր աշխատեղերի ստեղծում: 2024 թվականին՝ ՀՀ պետական բյուջե մինչև 49 մլն ՀՀ դրամի և համայնքային բյուջե մինչև 21 մլն ՀՀ դրամի մուտքերի ավելացում, մինչև 250 մլն ՀՀ դրամի ներդրումների ապահովում և նոր աշխատեղերի ստեղծում:			
107.	ՀՀ Վարչապետ Նիկոլ Փաշինյանի նախընտրական խոստումների իրականացում	107.1 ՀՀ Վարչապետ Նիկոլ Փաշինյանի նախընտրական խոստումներից բխող քայլերի իրականացում ուղղված համայնքների սոցիալ-տնտեսական վիճակի բարելավմանը	ՀՀ Վարչապետ Նիկոլ Փաշինյանի կողմից հնչեցված խոստումների իրականացում 2023թ. նախատեսվում է իրականացնել ՀՀ համայնքներում սոցիալ-տնտեսական վիճակի բարելավմանն ուղղված ծրագրեր:	Մարզպետարաններ, համայնքներ /համաձայնությամբ/	2022-2026թթ.	ՀՀ օրենքով չարգելված այլ աղբյուրներ
108.	Ռեսուրսների ռացիոնալ և համաչափ արդյունահանման ապահովում	108.1 «Նավթի և բնական գազի երկրաբանական ուսումնասիրությունների և արդյունահանման առանձնահատկությունների մասին» օրենքի նախագծին հավանություն տալու	Հայաստանի Հանրապետության տարածքում նավթի և բնական գազի երկրաբանական ուսումնասիրությունների և արդյունահանման նպատակով ընդերքի տրամադրման սկզբունքների ու կարգի սահմանում, ընդերքն		2024թ. դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ	Լրացուցիչ ռեսուրսներ չեն պահանջվում

		<p>մասին» Կառավարության որոշման ընդունում</p>	<p>օգտագործելիս բնակչության առողջությունը, բնությունը և շրջակա միջավայրը վնասակար ազդեցություններից պաշտպանության, աշխատանքների կատարման անվտանգության ապահովման, ինչպես նաև նավթային գործունեության ընթացքում պետության և անձանց իրավունքների և օրինական շահերի պաշտպանության հետ կապված հարաբերությունների կարգավորում:</p>			
		<p>108.2 «Նավթի և բնական գազի երկրաբանական ուսումնասիրությունների և արդյունահանման առանձնահատկությունն երի մասին» օրենքից բխող ենթաօրենսդրական նորմատիվ իրավական ակտերի ընդունում</p>	<p>Օրենքի կիրարկման ապահովում:</p> <p>Հայաստանի Հանրապետության կառավարության կողմից՝</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Նավթային գործունեության և արտադրանքի բաժանման պայմանագրերի օրինակելի ձևերի հաստատում. 2. Նավթային գործունեության թույլտվությունների ձևերի հաստատում. 3. Նավթի և բնական գազի պաշարների դասակարգման կարգի հաստատում. 4. Նավթային գործունեության իրավունքների հաշվառման կենտրոնացված մատյանից, դիմումատուի վերաբերյալ 		<p>2025-2026թթ.</p> <p>Օրենքն ուժի մեջ մտնելուց հետո՝</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. տասն ամսվա ընթացքում. 2. տասն ամսվա ընթացքում. 3. մեկ տարվա ընթացքում. 4. ութ ամսվա ընթացքում. 	<p>Լրացուցիչ ռեսուրսներ չեն պահանջվում</p>

			<p>տեղեկատվության տրամադրման կարգի սահմանում.</p> <p>5. Երկրաբանական ուսումնասիրության աշխատանքների իրականացման նպատակով հորատանցքերի հորատման համար անհրաժեշտ հողամասերի օգտագործման պայմանագրի օրինակելի ձևի հաստատում:</p>		5. տասնամսվա ընթացքում	
	<p>108.3 «Գետաողողատային տիպի հանքավայրերում ավազի և ավազակոպճային խառնուրդի վերականգնվող պաշարների արդյունահանման կարգը սահմանելու մասին» Կառավարության որոշման ընդունում</p>	<p>Գետաողողատային տիպի հանքավայրերում ավազի և ավազակոպճային խառնուրդի վերականգնվող պաշարների արդյունահանման հետ կապված իավահարաբերությունների կարգավորում, այդ թվում նաև՝ սահմանային շերտում սահմանային գետերի ափերին գտնվող գետաողողատային տիպի հանքավայրերից ավազի և ավազակոպճային խառնուրդի պաշարների արդյունահանման աշխատանքների իրականացումն GPS համակարգով կահավորված հանութաբարձիչ և հանութափոխադրիչ տրանսպորտային միջոցների և (կամ) սարքավորումների</p>		2024թ. փետրվարի 3-րդ տասնօրյակ	Լրացուցիչ ռեսուրսներ չեն պահանջվում	

			միջոցով կահավորված լինելու պայմանների:			
		108.4 «ՀՀ կառավարության 2020 թվականի հուլիսի 2-ի N 1129-Ն որոշման մեջ փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման ընդունում	Գետերի հունի արգելապատնեշների կառուցման նպատակով միանգամյա թույլտվության տրամադրման հետ կապված իրավահարաբերությունների կարգավորում:		2024 թ. փետրվարի 1-ին տասնօրյակ	Լրացուցիչ ռեսուրսներ չեն պահանջվում

Ֆինանսների նախարարություն

NN	Նպատակ	Միջոցառումներ	Ակնկալվող արդյունք	Համակատարող	Ժամկետ	Ֆինանսավորման աղբյուր և կանխատեսվող չափ
1	2	3	4	5	6	7
1.	Բյուջետային ծրագրերի համապատասխանեցում առկա ռազմավարական փաստաթղթերով սահմանված քաղաքականությունների	1.1 Առկա բյուջետային ծրագրերի ուսումնասիրում 1.2 Գործող ռազմավարական փաստաթղթերին համապատասխանության գնահատում	Բոլոր բյուջետային ծրագրերն ուսումնասիրված են Գնահատված է բոլոր ուսումնասիրված բյուջետային ծրագրերի համապատասխանությունը ռազմավարական փաստաթղթերին	- -	2021թ. դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ 2022թվական, մարտի 3-րդ տասնօրյակ	Ֆինանսավորում չի պահանջվում:

		1.3 Բյուջետային ծրագրերի բովանդակության և կառուցվածքների վերանայում՝ ըստ անհրաժեշտության	Բյուջետային ծրագրերը համապատասխանում են առկա ռազմավարական փաստաթղթերին	-	2022թվականի սեպտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	
2.	Բյուջետային ծրագրերի գնահատման գործընթացի ներդրում	2.1 ՀՀ բյուջետային գործընթացում բյուջետային ծրագրերի գնահատման գործառույթի ներդրման նպատակով ուսումնասիրության իրականացում և հայեցակարգի մշակում	Բյուջետային ծրագրերի գնահատման հայեցակարգի նախնական տարբերակը առկա է	-	2021թվականի դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	Ֆինանսավորում չի պահանջվում:
		2.2 Հայեցակարգի հիման վրա բյուջետային ծրագրերի գնահատման ուղեցույցների մշակում	Բյուջետային ծրագրերի գնահատման ուղեցույցները մշակված են	-	2022թվականի մարտի 3-րդ տասնօրյակ	
		2.3 Բյուջետային ծրագրերի պիլոտային գնահատումների իրականացում	Գնահատված են առնվազն երեք բյուջետային ծրագրեր (սոցիալական, տնտեսական հատված, կրթություն կամ առողջապահություն)	-	2022 թվականի նոյեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	
		2.4 Գնահատման մեթոդաբանության նախագծի վերանայում և ճշգրտումներ, ծրագրերի բացահայտված առանձնահատկությունների ինտեգրում	Գնահատման մեթոդաբանության և ներդրման կարգի լրամշակված (վերջնական) տարբերակները առկա են	-	2022 թվականի դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	
		2.5 Գնահատման համակարգի ներդրում	Գնահատման ընթացակարգերը առկա են:	-	2023 թ. մարտի 3-րդ տասնօրյակ	
		2.6 Մոնիթորինգի համակարգի ներդրում	Բյուջետային ծրագրերի մոնիթորինգի պատասխանատու ստորաբաժանումը համալրված է,		2023թ. Դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	

			մասնագետները վերապատրաստված են և ունեն համապատասխան կարողություններ:			
		2.7 ՀՀ պետական բյուջեի նկատմամբ ուղղակի հսկողության (ստուգման) գործառույթի՝ ՀՀ պետական վերահսկողական ծառայությանը փոխանցման վերաբերյալ օրենսդրական փաթեթի մշակում և ՀՀ կառավարության հավանությանը ներկայացում	ՀՀ պետական բյուջեի նկատմամբ ուղղակի հսկողության գործառույթի փոխանցման համար անհրաժեշտ օրենսդրական փաթեթը մշակված է և արժանացել է ՀՀ կառավարության հավանությանը	ՀՀ պետական վերահսկողական ծառայություն	2023 թ. մայիսի 3-րդ տասնօրյակ	
3	Մասնակցային բյուջետավորման գործընթացի ներդրում	3.1 ՀՀ բյուջետային գործընթացում մասնակցային բյուջետավորման ներդրման նպատակով տարբեր երկրների փորձի ուսումնասիրություն և առաջարկությունների փաթեթի մշակում	Մասնակցային բյուջետավորման ներդրման նպատակով տարբեր երկրների փորձը ուսումնասիրված է և առաջարկությունների փաթեթը մշակված է		2023թ. փետրվարի 2-րդ տասնօրյակ	Ֆինանսավորում չի պահանջվում
		3.2 ՀՀ բյուջետային գործընթացում մասնակցային բյուջետավորման ներդրման նպատակով տարբեր երկրների փորձի ուսումնասիրության արդյունքում մշակված առաջարկությունների փաթեթի հիման վրա գործողությունների ժամանակացույցի մշակում և	ՀՀ բյուջետային գործընթացում մասնակցային բյուջետավորման ներդրման նպատակով տարբեր երկրների փորձի ուսումնասիրության արդյունքում մշակված առաջարկությունների փաթեթի հիման վրա մշակված գործողությունների ժամանակացույցը առկա է և ՀՀ վարչապետի որոշումը հաստատված է		2023թ. մարտի 2-րդ տասնօրյակ	

		ներկայացում ՀՀ վարչապետի հաստատմանը				
4	ՄԺԾԾ և տարեկան բյուջետային հայտերի ներկայացման մեթոդական ցուցումների լրամշակում, գործընթացների պարզեցում, դյուրացում	4. 1. ՄԺԾԾ և տարեկան բյուջետային հայտերի ներկայացման մեթոդական ցուցումների բացերի և թերությունների բացահայտման նպատակով հարցաթերթի մշակում և ՀՀ պետական կառավարման մարմիններին տրամադրում	ՄԺԾԾ և տարեկան բյուջետային հայտերի ներկայացման մեթոդական ցուցումների վերաբերյալ ՀՀ պետական կառավարման մարմինների դիրքորոշումը առկա է		2023թ. հունվարի 1-ին տասնօրյակ	Ֆինանսավորում չի պահանջվում
		4. 2. ՀՀ պետական կառավարման մարմիններից և գործընկեր միջազգային կազմակերպություններից ՄԺԾԾ և տարեկան բյուջետային հայտերի ներկայացման մեթոդական ցուցումների վերաբերյալ ստացված առաջարկությունների և դիտողությունների վերհանում, ամփոփում և դրանց հիման վրա առաջարկությունների փաթեթի մշակում	ՄԺԾԾ և տարեկան բյուջետային հայտերի ներկայացման մեթոդական ցուցումների լրամշակման ուղղությամբ առաջարկություններն առկա են		2023թ. հունվարի 1-ին տասնօրյակ	
		4. 3. Առաջարկությունների փաթեթի հիման վրա ՄԺԾԾ և տարեկան բյուջետային հայտերի ներկայացման մեթոդական ցուցումների լրամշակում, գործընթացների պարզեցում, դյուրացում	ՄԺԾԾ և տարեկան բյուջետային հայտերի ներկայացման մեթոդական ցուցումները լրամշակված, գործընթացները պարզեցված և դյուրացված են		2023թ. հունվարի 2-րդ տասնօրյակ	

5	<p>Օտարերկրյա պետություններ գործուղումների ընթացակարգերի պարզեցում, փաստաթղթաշրջանառության ծավալների օպտիմալացում, արտասահմանյան գործուղումների մասին որոշումների ընդունման լիազորությունների հստակեցում</p>	<p>5.1. ՀՀ վարչապետի 2018 թվականի սեպտեմբերի 19-ի N 1230-Ն որոշման մեջ փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին ՀՀ վարչապետի որոշման նախագծի մշակում և ՀՀ վարչապետի հաստատման ներկայացում</p>	<p>ՀՀ վարչապետի որոշման մեջ փոփոխությունները և լրացումները հաստատված են, արտասահմանյան գործուղումների կարգը պարզեցված է, միջոցները նախատեսված են համապատասխան մարմինների պահպանման ծախսերում</p>		<p>2023թ. ապրիլի 3-րդ տասնօրյակ</p>	<p>Ֆինանսավորում չի պահանջվում</p>
		<p>5.2. ՀՀ կառավարության 2005 թվականի դեկտեմբերի 29-ի N 2335-Ն որոշման մեջ փոփոխություններ կատարելու մասին ՀՀ կառավարության որոշման նախագծի մշակում և ՀՀ կառավարության քննարկմանը ներկայացում</p>	<p>ՀՀ կառավարության որոշման մեջ փոփոխությունները և լրացումները հաստատված են, արտասահմանյան գործուղումների կարգի փոփոխությամբ պայմանավորված հստակեցված է գործուղման ծախսերի հատուցման նպատակով ֆինանսավորման ընթացակարգը</p>			
6	<p>ՀՀ բյուջետային օրենսդրության բարեփոխում</p>	<p>6.1. Բյուջետային համակարգերի մասին տարբեր երկրների օրենսդրության ուսումնասիրություն</p>	<p>Բյուջետային համակարգերի մասին տարբեր երկրների օրենսդրություններն ուսումնասիրված են</p>		<p>2023թ. հունիսի 3-րդ տասնօրյակ</p>	<p>Ֆինանսավորում չի պահանջվում</p>
		<p>6.2 Բյուջետային համակարգերի մասին տարբեր երկրների օրենսդրության ուսումնասիրության արդյունքների հիման վրա ՀՀ բյուջետային օրենսդրության առկա լուծումներ պահանջող խնդիրների վերհանում, առաջարկությունների փաթեթի մշակում և</p>	<p>Տարբեր երկրների բյուջետային համակարգերի ուսումնասիրության հիման վրա ՀՀ բյուջետային օրենսդրության բացերը վեր հանված են և համապատասխան առաջարկությունների փաթեթը մշակված է և արժանացել է ՀՀ կառավարության հավանությանը</p>		<p>2023թ. դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ</p>	

		ներկայացում ՀՀ կառավարության քննարկմանը				
7	Գնումների համակարգի զարգացման առաջնահերթ ուղղությունների և միջոցառումների ծրագրի սահմանում	7.1 Գնումների համակարգի զարգացման հայեցակարգի և միջոցառումների ծրագրի մշակում, կառավարության հաստատմանը ներկայացում և իրականացում	Վեր են հանվել գնումների համակարգի խնդիրները, մշակվել է դրանց լուծմանն ուղղված առաջնահերթ միջոցառումների ծրագիրը, որը ներառում է առնվազն հետևյալ ուղղությունները՝ <ol style="list-style-type: none"> 1. Կարողությունների զարգացում 2. ՀՀ ֆինանսների նախարարության դերի համապատասխանեցում առկա պահանջներին 3. Թվայնացում 4. Ստանդարտացում և կանաչ գնումներ Համակարգի շարունակական թիրախային բարելավումներ		2022 թվականի մարտի 3-րդ տասնօրյակ	Ֆինանսավորում չի պահանջվում:
8	Էլեկտրոնային գնումների նոր համակարգի ներդրում	8.1 Մշակել արդի պահանջներին համապատասխանող էլեկտրոնային գնումների նոր համակարգ՝ դրա տիրույթում ներառելով բոլոր պատվիրատուներին:	«Գնումների մասին» ՀՀ օրենքով նախատեսված բոլոր պատվիրատուները գնման ընթացակարգերն իրականացնում են էլեկտրոնային համակարգի միջոցով, ստեղծելով նաև ապահովել ողջ տվյալների ավտոմատ հավաքագրման, գեներացման և վերլուծության հնարավորություն: Նոր համակարգը կինտեգրվի գնման ընթացակարգերի կազմակերպման և		2023 թվականի դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	ՀՀ պետական բյուջե կամ միջազգային դոնոր կազմակերպությունների կողմից տրամադրված ֆինանսական միջոցներ

			պայմանագրերի ֆինանսավորման հետ ուղղակիորեն փոխկապակցված այլ համակարգերի հետ			
9	Պայմանագրի արդյունքի դիմաց վճարումների կատարման ժամկետների նվազեցում	9.1 Պատվիրատուի կողմից պայմանագրի արդյունքի դիմաց վճարումը առավելագույնը 5 աշխատանքային օրվա ընթացքում ապահովելու նպատակով կառավարության որոշման նախագծի մշակում և հաստատման ներկայացում	Գնումների հետ կապված կարգավորումներում փոփոխություններ կատարելու միջոցով կնվազեցվեն պայմանագրի արդյունքի դիմաց վճարումների կատարման ժամկետները՝ դրանք փաստաթղթերը ներկայացնելուց մինչև վճարման ժամկետը ներառյալ ընկած հատվածի համար սահմանելով առավելագույնը 5 աշխատանքային օր, հաշվի առնելով բյուջետային ծախսերի կատարման եռամսյակային համամասնությունները		2022 թվականի մարտի 3-րդ տասնօրյակ	ֆինանսավորում չի պահանջվում:
10	Գնումների գործընթացում ներգրավված և որոշումներ կայացնող անձանց կարողությունների շարունակական զարգացում	10.1 Գնումների պլանավորման, տեխնիկական առաջադրանքների մշակման, ընթացակարգերի կազմակերպման, պայմանագրերի կառավարման և բողոքների քննման գործընթացում ներգրավված անձանց կարողությունների շարունակական զարգացման նպատակով կարիքների գնահատում,	Գնումների գործընթացում ներգրավված և որոշումներ կայացնող անձինք ունեն բավարար գիտելիքներ որոշումներ կայացնելու համար	Պետական կառավարման համակարգի մարմիններ, տեղական ինքնակառավարման մարմիններ, դոնոր կազմակերպություն- ներ	2023թ. մայիսի 1-ին տասնօրյակից- 2023թ. դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	ֆինանսավորում չի պահանջվում:

		վերապատրաստման ծրագրերի հաստատում և իրականացում				
11	Գնման գործընթացների վերաբերյալ մեթոդական աջակցության տրամադրման գործիքակազմի բարելավում	11.1 Գնման գործընթացների վերաբերյալ պատվիրատուներից և մասնակիցներից հաճախակի ստացվող հարցադրումների և դրանց վերաբերյալ լիազորված մարմնի կողմից տրամադրվող պարզաբանումների հրապարակում	Հաճախակի ստացվող հարցադրումների վերաբերյալ լիազորված մարմնի կողմից տրամադրված պարզաբանումների առցանց հասանելիության ապահովում՝ դրանք գնումների պաշտոնական տեղեկագրում հրապարակելու միջոցով		2023թ. ապրիլի 1-ին տասնօրյակ	Ֆինանսավորում չի պահանջվում
12	Պետական կառավարման մարմիններին գնման գործընթացների մեթոդական աջակցության շրջանակում խորհրդատվության տրամադրում	12.1. Պետական կառավարման համակարգի մարմիններին խորհրդատվության տրամադրում՝ ռազմավարական նշանակություն ունեցող գնման ընթացակարգերի կազմակերպման դեպքում	Մարմինների ղեկավարների տեղակալների համար տեղեկատվության հասանելիության բարձրացման արդյունքում որոշումների կայացման արագության բարձրացում՝ գնումների գործընթացի առավել բարձր կառավարելիություն	Պետական կառավարման համակարգի մարմիններ	2023թ. փետրվարի 1-ին տասնօրյակից 2023թ. դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	Ֆինանսավորում չի պահանջվում
13	Գնման պայմանագրերի ոչ պատշաճ կատարման ռիսկերի նվազեցում	13.1. Գնման պայմանագրերի ոչ պատշաճ կատարման ռիսկերը նվազեցնելու նպատակով կառավարության որոշման նախագծի մշակում և ՀՀ կառավարության քննարկմանը ներկայացում	Գնման պայմանագրերի ոչ պատշաճ կատարման դեպքերի ուսումնասիրության արդյունքներով ոչ հայեցողական չափորոշիչների վրա հիմնված մասնակիցների վարկանիշավորման և ծանրաբեռնվածությունը բացառող համակարգի ներդրված է ՀՀ կառավարության որոշումը հաստատված է	Պետական կառավարման համակարգի մարմիններ, տեղական ինքնակառավարման մարմիններ	2023թ. հուլիսի 1-ին տասնօրյակ	Ֆինանսավորում չի պահանջվում

14	Ներքին աուդիտի համակարգի ինստիտուցիոնալ վերափոխման տեսլականի և ճանապարհային քարտեզի սահմանում	14.1 Ներքին աուդիտի համակարգի վերափոխման հայեցակարգի մշակում և ներկայացում ՀՀ կառավարության հաստատմանը	Ներքին աուդիտի տեսլականի սահմանում՝ հիմնված կենտրոնացված և ապակենտրոնացված, արտապատվիրակման և ներքին կարողությունների զարգացման համակարգային այլընտրանքների միջև ընտրության վրա: Ճանապարհային քարտեզի հիման վրա գործուն ներքին աուդիտի համակարգի կայացմանն ուղղված ինստիտուցիոնալ վերափոխման միջոցառումների իրականացում:		2022-թվականի մարտի 3-րդ տասնօրյակ	Ֆինանսավորում չի պահանջվում:
15	Ցածր արդյունավետություն ունեցող և հասցեականություն չունեցող հարկային արտոնությունների կրճատում:	15.1 Ցածր արդյունավետություն ունեցող և (կամ) հասցեականություն չունեցող ոլորտային հարկային արտոնությունների վերացման ուղղությամբ հարկային օրենսդրության մեջ կատարվելիք փոփոխությունների վերաբերյալ առաջարկությունների մշակում	Բավարար հասցեականություն և արդյունավետություն չունեցող հարկային արտոնությունները կրճատված են:	Ոլորտային քաղաքականություն մշակող և իրականացնող նախարարություններ Պետական եկամուտների կոմիտե	2022թ. մայիսի 3-րդ տասնօրյակ	Ֆինանսավորում չի պահանջվում:
15.2 ներկայացված առաջարկությունների քննարկում շահագրգիռ պետական կառավարման մարմինների և մասնագիտական-						

		<p>հասարակական կազմակերպությունների հետ,</p> <p>15.3 քննարկումների արդյունքների հիման վրա ՀՀ հարկային օրենսգրքում համապատասխան փոփոխություններ և լրացումներ նախատեսող օրենքի նախագծի մշակում և ՀՀ կառավարության քննարկմանը ներկայացում</p>				
16	<p>Հարկման տարբեր համակարգերի միջև համադրելի և արդարացի հարկային բեռի սահմանում:</p>	<p>16.1 Հարկման տարբեր համակարգերի միջև համադրելի և արդարացի հարկային բեռի սահմանման ուղղությամբ հարկային օրենսդրության մեջ կատարվելիք փոփոխությունների վերաբերյալ առաջարկությունների մշակում,</p> <p>16.2 ներկայացված առաջարկությունների քննարկում շահագրգիռ պետական կառավարման մարմինների և մասնագիտական-հասարակական կազմակերպությունների հետ</p> <p>16.3 քննարկումների արդյունքների հիման վրա ՀՀ հարկային օրենսգրքում համապատասխան</p>	<p>1) Հարկման համակարգում հարկային բեռի արդարացի և հավասար բաշխումն ապահովված է,</p> <p>2) ստորին մակարդակում գտնվող հարկման համակարգերում արհեստականորեն տեղավորվելու և այդ կերպ հարկերի վճարումից խուսափելու, հարկման տարբեր համակարգերի միջև արհեստական գործարքների իրականացմամբ հարկային պլանավորման և գործարքների փաստաթղթավորման շղթայի ամբողջականության խաթարման ռիսկերը նվազեցված են:</p>	<p>Էկոնոմիկայի նախարարություն</p> <p>Պետական եկամուտների կոմիտե</p>	<p>2022թ. մայիսի 3-րդ տասնօրյակ</p>	<p>Ֆինանսավորում չի պահանջվում:</p>

		փոփոխություններ և լրացումներ նախատեսող օրենքի նախագծի մշակում և ՀՀ կառավարության քննարկմանը ներկայացում				
17	ԱԱՀ վճարողների կողմից ապրանքների ներմուծման գործարքների մասով ԱԱՀ-ի չեղարկում	<p>17.1 ԱԱՀ վճարողների կողմից ապրանքների ներմուծման գործարքների մասով ԱԱՀ-ի աստիճանական չեղարկման նպատակով օրենսդրական առաջարկությունների ներկայացում</p> <p>17.2 ներկայացված առաջարկությունների քննարկում շահագրգիռ պետական կառավարման մարմինների և մասնագիտական-հասարակական կազմակերպությունների հետ</p> <p>17.3 քննարկումների արդյունքների հիման վրա ՀՀ հարկային օրենսգրքում համապատասխան փոփոխություններ և լրացումներ նախատեսող օրենքի նախագծի մշակում և ՀՀ կառավարության քննարկմանը ներկայացում</p>	ԱԱՀ վճարողների համար հավելյալ ռեսուրսների ձևավորման միջոցով բարենպաստ ձեռնարկատիրական միջավայրը ձևավորված է:	Էկոնոմիկայի նախարարություն Պետական եկամուտների կոմիտե	2022թ. մայիսի 3-րդ տասնօրյակ	Ֆինանսավորում չի պահանջվում:
18	Կապիտալի շուկայի զարգացման նպատակով հարկման	18.1 Շահաբաժինների և տոկոսային եկամուտների համար եկամտային հարկի և	Կապիտալի շուկայի զարգացմանը խոչընդոտող	Էկոնոմիկայի նախարարություն	2022թ. սեպտեմբերի	Ֆինանսավորում չի պահանջվում:

	կարգավորումների վերանայում	շահութահարկի հարկման հանրագումարային բեռի առնչությամբ երկարաժամկետ քաղաքականության որոշման նպատակով օրենսդրական առաջարկությունների ներկայացում	հարկային կարգավորումները վերանայված են:	Կենտրոնական բանկ (համաձայնությամբ)	3-րդ տասնօրյակ	
		18.2 ներկայացված առաջարկությունների քննարկում շահագրգիռ պետական կառավարման մարմինների և մասնագիտական-հասարակական կազմակերպությունների հետ				
		18.3 քննարկումների արդյունքների հիման վրա ՀՀ հարկային օրենսգրքում համապատասխան փոփոխություններ և լրացումներ նախատեսող օրենքի նախագծի մշակում և ՀՀ կառավարության քննարկմանը ներկայացում				
19	Տնտեսական շարժառիթների հիման վրա գործող՝ եկամուտների հայտարարագրման համակարգի ներդրում	19.1 Ֆիզիկական անձանց եկամուտների հայտարարագրման համակարգի ներդրման ուղղությամբ հարկային օրենսդրության մեջ կատարվելիք փոփոխությունների վերաբերյալ	Եկամուտների հայտարարագրման համակարգի կիրառության միջոցով «սոցիալական կրեդիտների» համակարգի ներդրման համար անհրաժեշտ օրենսդրական լուծումները տրված են:	Պետական եկամուտների կոմիտե	2022թ. հունիսի 3-րդ տասնօրյակ	Ֆինանսավորում չի պահանջվում:

		<p>առաջարկությունների մշակում</p> <p>19.2 ներկայացված առաջարկությունների քննարկում շահագրգիռ պետական կառավարման մարմինների և մասնագիտական-հասարակական կազմակերպությունների հետ</p> <p>19.3 քննարկումների արդյունքների հիման վրա ՀՀ հարկային օրենսգրքում համապատասխան փոփոխություններ և լրացումներ նախատեսող օրենքի նախագծի մշակում և ՀՀ կառավարության քննարկմանը ներկայացում</p>				
20	Ակցիզային հարկի դրույքաչափերի վերանայում	<p>20.1 Ակցիզային հարկի դրույքաչափերի վերանայման ուղղությամբ հարկային օրենսդրության մեջ կատարվելիք փոփոխությունների վերաբերյալ առաջարկությունների մշակում</p> <p>20.2 ներկայացված առաջարկությունների քննարկում շահագրգիռ պետական կառավարման</p>	<p>Օրենքի նախագծին հավանություն տալու վերաբերյալ ՀՀ կառավարության որոշումը հաստատված է:</p> <p>Ակցիզային հարկի դրույքաչափերը վերանայված են:</p>	Պետական եկամուտների կոմիտե	2023թ. հունիսի 3-րդ տասնօրյակ	Ֆինանսավորում չի պահանջվում

		<p>մարմինների և մասնագիտական-հասարակական կազմակերպությունների հետ</p> <p>20.3 քննարկումների արդյունքների հիման վրա ՀՀ հարկային օրենսգրքում համապատասխան փոփոխություններ և լրացումներ նախատեսող օրենքի նախագծի մշակում և ՀՀ կառավարության քննարկմանը ներկայացում</p>				
21	Շրջանառության հարկի և միկրոձեռնարկատիրության համակարգերի շարունակական կատարելագործում	<p>21.1 Շրջանառության հարկի գծով հարկային բեռի վերանայման, ինչպես նաև միկրոձեռնարկատիրության համակարգի գործունեության որոշ տեսակների դուրս բերման ուղղությամբ ուսումնասիրությունների իրականացում, իրականացված ուսումնասիրության արդյունքների քննարկում շահագրգիռ պետական կառավարման մարմինների և մասնագիտական-հասարակական կազմակերպությունների հետ, քննարկումների արդյունքների վերաբերյալ</p>	<p>ՀՀ հարկային օրենսգրքում համապատասխան փոփոխություններ և լրացումներ նախատեսող օրենքի նախագիծը արժանացել է ՀՀ կառավարության հավանությանը, որով՝</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Հարկման համակարգում հարկային բեռի արդարացի և հավասար բաշխումն ապահովված է, 2) ստորին մակարդակում գտնվող հարկման համակարգերում արհեստականորեն տեղավորվելու և այդ կերպ հարկերի վճարումից խուսափելու, հարկման տարբեր համակարգերի միջև արհեստական գործարքների 	<p>Էկոնոմիկայի նախարարություն</p> <p>Պետական եկամուտների կոմիտե</p>	<p>2023թ. հունիսի 3-րդ տասնօրյակ</p>	<p>Ֆինանսավորում չի պահանջվում:</p>

		<p>զեկույցի ներկայացում ՀՀ վարչապետի աշխատակազմ</p> <p>իրականացմամբ հարկային պլանավորման և գործարքների փաստաթղթավորման շղթայի ամբողջականության խաթարման ռիսկերը նվազեցված են:</p>				
		<p>21.2 քննարկումների արդյունքների հիման վրա, ըստ անհրաժեշտության, ՀՀ հարկային օրենսգրքում համապատասխան փոփոխություններ և լրացումներ նախատեսող օրենքի նախագծի մշակում և ՀՀ կառավարության քննարկմանը ներկայացում:</p>				
22	Կրկնակի հարկումը բացառող համաձայնագրերի	22.1 Կրկնակի հարկումը բացառող ՀՀ մոդելային համաձայնագրի նոր տարբերակի մշակում և	1) Կրկնակի հարկումը բացառող համաձայնագրերի աշխարհագրությունն ընդլայնված է,	Արտաքին գործերի նախարարություն	2025թ. նոյեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	Ֆինանսավորում չի պահանջվում:

	աշխարհագրության ընդլայնում:	քննարկում շահագրգիռ գերատեսչությունների հետ, 22.2 կրկնակի հարկումը բացառող համաձայնագրերի աշխարհագրությունը ընդլայնելու նպատակով գործընկեր պետությունների հետ բանակցությունների վարում:	գործող համաձայնագրերը համապատասխանեցված են կրկնակի հարկումը բացառող համաձայնագրերին վերաբերող միջազգայնորեն ընդունված արդի ստանդարտներին և մոտեցումներին:	Պետական եկամուտների կոմիտե		
23	Հարկային եկամուտների կառավարման ծրագրի մշակում	23.1 «Հարկային եկամուտների կառավարման ծրագիրը հաստատելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագծի մշակում և քննարկում շահագրգիռ պետական կառավարման մարմինների և մասնագիտական- հասարակական կազմակերպությունների հետ 23.2 «Հարկային եկամուտների կառավարման ծրագիրը հաստատելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագծի ներկայացում ՀՀ կառավարության քննարկմանը	Հարկեր/ՀՆԱ ցուցանիշի աճն ապահովող միջոցառումները մշակված և հաստատված են:	Պետական եկամուտների կոմիտե	2022թ. ապրիլի 3-րդ տասնոր- յակ	Ֆինանսավորում չի պահանջվում:
24	Հարկային ծախսերի արդյունավետության բարձրացման ուղղությամբ	24.1 Հարկային ծախսերի արդյունավետության բարձրացման ուղղությամբ ուսումնասիրությունների իրականացում,	Հարկեր/ՀՆԱ ցուցանիշի աճն ապահովող միջոցառումները մշակված և հաստատված են:	Ոլորտային քաղաքականություն մշակող և իրականացնող	2023թ. մայիսի 2-րդ տասնորյակ	Ֆինանսավորում չի պահանջվում:

	<p>ուսումնասիրությունների իրականացում:</p>	<p>24.2 Հարկային ծախսերի արդյունավետության բարձրացման ուղղությամբ կատարված ուսումնասիրությունների արդյունքների վերաբերյալ զեկույցի ներկայացում Վարչապետի աշխատակազմ,</p>		<p>Նախարարություններ</p> <p>Պետական եկամուտների կոմիտե</p>		
		<p>24.3 Ձեկույցի քննարկում Վարչապետի աշխատակազմում և, ըստ անհրաժեշտության, համապատասխան իրավական ակտի նախագծի մշակում և ներկայացում ՀՀ կառավարության քննարկմանը</p>	<p>Ձեկույցը քննարկված է և, ըստ անհրաժեշտության, իրավական ակտի նախագիծը ներկայացված է և արժանացած է ՀՀ կառավարության հավանությանը:</p>		<p>2023թ. հունիսի 3-րդ տասնօրյակ</p>	
<p>25</p>	<p>Հայաստանի Հանրապետության՝ որպես մեկ միասնական միավորի, համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստում</p>	<p>25.1 Համախմբման իրականացման նպատակով միասնական համակարգչային ծրագրի մշակում կամ ձեռքբերում</p>	<p>Համախմբման համար անհրաժեշտ համակարգչային ծրագիրն առկա է</p>		<p>2023թ. դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ</p>	<p>Կառավարության ֆինանսների կառավարման տեղեկատվական համակարգի (GFMS/ԿՖԿՏՀ) ներդրման դրամաշնորհ, չափը՝ ըստ մրցույթի արդյունքների</p>
		<p>25.2 Նախարարությունների մակարդակով միջանկյալ համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստում</p>	<p>Նախարարությունների մակարդակով ներկայացվում են միջանկյալ համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններ</p>		<p>2024թ. դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ</p>	
		<p>25.3 Հայաստանի Հանրապետության համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստում</p>	<p>Պետության մակարդակով ներկայացվում են համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններ</p>		<p>2025թ. դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ</p>	

26	Կառավարման տարբեր մակարդակներում պետական ֆինանսների կառավարման հետ կապված գործընթացների ավտոմատացում և գործարքների արդյունավետության ու թափանցիկության ապահովում (Կառավարության ֆինանսների կառավարման տեղեկատվական համակարգի (GFMS/ԿՖԿՏՀ) ներդրում)	26.1 «Կառավարության ֆինանսների կառավարման տեղեկատվական համակարգի (ԿՖԿՏՀ)» ներդրման ծրագրի շրջանակներում մրցութային փաստաթղթերի մշակում, անհրաժեշտության դեպքում վերանայում, վերջնականացում	ԿՖԿՏՀ-ի ներդրման շրջանակներում իրականացվելիք գնումների համար անհրաժեշտ, մրցութային փաստաթղթերը՝ ներառյալ տեխնիկական առաջադրանքները մշակված են, վերանայված և վերջնականացված		2022 թվականի դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	Կառավարության ֆինանսների կառավարման տեղեկատվական համակարգի (GFMS/ԿՖԿՏՀ) ներդրման դրամաշնորհ, չափը՝ ըստ մրցութի արդյունքների
		26.2 ԿՖԿՏՀ-ի գնում	ԿՖԿՏՀ-ի մրցութի իրականացման փաստաթղթերի ամբողջական փաթեթը կազմված է, մրցութի մեկնարկը տրված է		2023թ. սեպտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	
		26.3 ԿՖԿՏՀ-ի ներդրում	Տեխնիկական առաջադրանքին համապատասխան ներդրված ԿՖԿՏՀ	Պետական իշխանության մարմիններ	2024թ. դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	
27	Պետական մասնակցությամբ ընկերությունների գործունեությունից բխող ֆիսկալ ռիսկերի կառավարման արդյունավետության բարելավում	27.1 Արժույթի միջազգային հիմնադրամի հետ համատեղ պետական մասնակցությամբ ընկերություններից բխող ֆիսկալ ռիսկերի կառավարման փաստաթղթի մշակում	Պետական մասնակցությամբ ընկերությունների հաշվետվողականության նկատմամբ պահանջների հստակեցում		2023 թ. փետրվարի 3-րդ տասնօրյակ	ֆինանսավորում չի պահանջվում:
		27.2 Պետական մասնակցությամբ ընկերությունների կենսունակության (դրանից բխող	Պետական մասնակցությամբ ընկերությունների հաշվետվողականության, թափանցիկության և վերջիններիս գործունեությունից		2023 թ. հուլիսի 1-ին տասնօրյակ	

		հաշվետվողականության) վերաբերյալ պահանջները ամփոփող կառավարության որոշման նախագծի մշակում և ՀՀ կառավարության քննարկմանը ներկայացում	բխող ֆինանսական հոսքերի կառավարման արդյունավետության բարձրացմանն ուղղված ՀՀ կառավարության որոշումը հաստատված է			
28	Պետություն-մասնավոր գործընկերության (ՊՄԳ) պայմանագրերից բխող ֆինանսական հոսքերի գնահատման արդյունավետության բարելավում	28.1 ՊՄԳ ձևաչափով իրականացվող համագործակցությունների թափանցիկության և ռիսկերի կառավարման բարելավման համատեքստում գործող և նոր դիտարկվող ՊՄԳ պայմանագրերի ուսումնասիրություն, պայմանական պարտավորությունների գնահատման ճշգրտում	ՊՄԳ ձևաչափով պայմանագրերից բխող պայմանական և ուղղակի պարտավորությունների գնահատման բարելավում՝ 4 պայմանագրի խորացված ուսումնասիրություն (օդանավակայան, երկաթուղի, Կոնտուր-Գլոբալ, Այգ-1)		2023 թ. դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	Ֆինանսավորում չի պահանջվում:
29	Ֆինանսական համակարգից առաջացող ֆինանսական հոսքերի գնահատման արդյունավետության բարելավում	29.1 Ֆինանսական համակարգի գործունեությունից բխող ֆինանսական հոսքերը բացահայտող զեկույցի (whitepaper) հրատարակում	Ֆինանսական հատվածից բխող ֆինանսական հոսքերի հնարավոր աղբյուրների բացահայտում, բյուջեի վրա հնարավոր ազդեցության ներկայացում և ֆինանսական համակարգի գործունեությունից բխող ռիսկերի զսպման համատեքստում կառավարության դերի հստակեցում		2023 թ. դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	Ֆինանսավորում չի պահանջվում:
		29.2 Կենսաթոշակային ֆոնդերի գործունեությունից բխող պայմանական պարտավորությունների գնահատման մոդելների մշակում	Կենսաթոշակային ֆոնդերի գործունեությունից բխող պայմանական պարտավորությունների գնահատում և բյուջետային փաստաթղթերում ինտեգրում		2023 թ. դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	

		29.3 Բանկային երաշխավորված ավանդներից բխող պայմանական պարտավորությունների գնահատման մոդելների մշակում, ՀՀ ԿԲ և Ավանդների հատուցումը երաշխավորող հիմնադրամի հետ համագործակցում	Բանկային համակարգի գործունեությունից բխող համակարգային և առանձնահատուկ ռիսկերի համատեքստում Կառավարության և այլ պետական գերատեսչությունների համագործակցության արդյունավետության բարելավում, ինչպես նաև պայմանական պարտավորությունների ներառում բյուջետային փաստաթղթերում		2023 թ. դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	
30	Երկարաժամկետ ֆիսկալ կայունությանն առնչվող ռիսկերի գնահատման բարելավում	30.1 Երկարաժամկետ ֆիսկալ կայունությանն առնչվող ռիսկերը բացահայտող զեկույցի (whitepaper) հրապարակում	Երկարաժամկետ ֆիսկալ կայունության սահմանում, վերջինիս սպառնացող ռիսկերի հնարավոր աղբյուրների բացահայտում, բյուջեի և երկարաժամկետ կայուն տնտեսական աճի վրա հնարավոր ազդեցության ներկայացում		2023 թ. դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	Ֆինանսավորում չի պահանջվում
		30.2 Երկարաժամկետ ֆիսկալ պրոյեկցիաների մշակում	Երկարաժամկետ ֆիսկալ կայունության գնահատման իրականացում՝ վերջինիս արդյունքների վրա հիմնվելով մոդելի կամ մեթոդաբանության մշակում		2024 թ. դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	
31	ՀՀ հարկային ներուժի գնահատում և հարկման միջնաժամկետ հնարավորությունների բացահայտում	31.1 Խոշոր հարկատեսակների (ԱԱՀ, Եկամտային հարկ, շահութահարկ) գծով հարկային ներուժի և ճեղքի	Խոշոր հարկատեսակների գծով (ԱԱՀ, շահութահարկ, Եկամտային հարկ) հարկային ներուժի և ճեղքի գնահատման	Պետական եկամուտների կոմիտե, Էկոնոմիկայի նախարարություն,	2023թ. ապրիլի 3-րդ տասնօրյակ	Ֆինանսավորում չի պահանջում

		(ներուժային մակարդակից հեռացվածության) գնահատման միասնական մեթոդաբանության հաստատում ՀՀ ֆինանսների նախարարի կողմից	միասնական մեթոդաբանությունը հաստատված է	Կենտրոնական բանկ (համաձայնությամբ)		
		31.2 Խոշոր հարկատեսակների (ԱԱՀ, եկամտային հարկ, շահութահարկ) գծով հարկային ներուժի և ճեղքի (ներուժային մակարդակից հեռացվածության) գնահատումների իրականացում	Հարկային ներուժի և ճեղքի արժանահավատ գնահատականները առկա են		2023թ. հունիսի 3-րդ տասնօրյակ	
32	Կառավարության պարտքի օպտիմալ շեմերի, այդ թվում՝ ներքին պարտքի օպտիմալ մասնաբաժնի բացահայտում	32.1 Կառավարության պարտքի կայունության գնահատում	Հնարավոր շոկերի նկատմամբ կառավարության պարտքի զգայունության և պարտքի պորտֆելի խոցելիության գնահատականների առկայություն		2023թ. ապրիլի 2-րդ տասնօրյակ	Ֆինանսավորում չի պահանջում
		32.2 Կառավարության պարտքի շեմերի գնահատում և թիրախների սահմանում	Կառավարության պարտքի ապահով շեմերի գնահատականների և միջնաժամկետ և երկարաժամկետ թիրախների ներկայացում		2023թ. հունիսի 2-րդ տասնօրյակ	
		32.3 Ներքին պարտքի օպտիմալ կշռի գնահատում	Կառավարության պարտքում ներքին պարտքի օպտիմալ մասնաբաժնի գնահատականների առկայություն (որից հետո կառավարության պարտքի կառավարման հաջորդ		2023թ. սեպտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ	

			ռազմավարությունում կսահմանվեն նոր ուղենիշներ կամ կվերանայվեն գործող ուղենիշերը)			
33	Ներքին պետական պարտքի գործիքակազմի ընդլայնում	33.1 Պետական գանձապետական գնաճին կցված արժեկտրոնային պարտատոմսերի թողարկման, տեղաբաշխման, շրջանառության և մարման կանոնները սահմանող ՀՀ կառավարության որոշման նախագծի ներկայացում ՀՀ կառավարության քննարկմանը	Ներքին պետական պարտքի շուկայի մասնակիցների գնաճային սպասումների գնահատմանն ուղղված պարտատոմսերի կարգը սահմանող ՀՀ կառավարության որոշումն ընդունված է	Կենտրոնական բանկ (համաձայնությամբ)	2023թ. օգոստոսի 3-րդ տասնօրյակ	Ֆինանսավորում չի պահանջում
34	Խաղային ոլորտի օրենսդրությամբ սահմանված գործող կարգավորումների վերանայում՝ բարեփոխման, այդ թվում՝ հաշվետվողականության արդյունավետության բարձրացում	34.1 «Շահումով խաղերի, ինտերնետ շահումով խաղերի և խաղատների մասին» օրենքով նախատեսված՝ այլ վայրերում խաղատան գործունեության կազմակերպման լիցենզավորման պայման հանդիսացող՝ կատարված ներդրումների գնահատման համար նախատեսված կարգավորումներ նախատեսող իրավական ակտի նախագծի մշակում և ՀՀ կառավարության քննարկմանը ներկայացում:	ՀՀ-ում թույլատրված վայրերից դուրս՝ այլ վայրերում, գործունեության լիցենզավորման համար պահանջվող ներդրումների գնահատման և ընթացակարգերը սահմանող իրավական ակտը արժանացել է ՀՀ կառավարության հավանությանը		2023թ. ապրիլի 3-րդ տասնօրյակ	Ֆինանսավորում չի պահանջում
		34.2. Խաղային ոլորտի կազմակերպությունների	Խաղային ոլորտի կազմակերպությունների		2023թ. սեպտեմբերի	

		<p>հաշվետվողականության և թափանցիկության մակարդակի բարձրացման նպատակով «Վիճակախաղերի մասին» և «Շահումով խաղերի, ինտերնետ շահումով խաղերի և խաղատների մասին» օրենքներում լրացումներ և փոփոխություններ կատարելու մասին» ՀՀ օրենքների նախագծերի մշակում և ՀՀ կառավարության քննարկմանը ներկայացում</p>	<p>հաշվետվողականության, թափանցիկության բարձրացմանն ուղղված օրենսդրական փաթեթն արժանացել է ՀՀ կառավարության հավանությանը</p>		3-րդ տասնօրյակ	
35	Գյուղատնտեսության ոլորտի զարգացման նպատակով հարկային կարգավորումների վերանայում	<p>35.1 Գյուղատնտեսության ոլորտի զարգացմանը խոչընդոտող հարկային կարգավորումների վերանայման առաջարկությունների մշակում,</p> <p>35.2 ներկայացված առաջարկությունների քննարկում շահագրգիռացված առաջարկությունների քննարկումտող հարկային կարգավորումները արգավորումները</p> <p>35.3 քննարկումների արդյունքների հիման վրա ՀՀ</p>	Գյուղատնտեսության ոլորտի զարգացմանը խոչընդոտող հարկային կարգավորումները վերանայված են:	Էկոնոմիկայի նախարարություն Պետական եկամուտների կոմիտե	2022թ. մայիսի 3-րդ տասնօրյակ	Ֆինանսավորում չի պահանջվում

		հարկային օրենսգրքում համապատասխան փոփոխություններ և լրացումներ նախատեսող օրենքի նախագծի մշակում և ՀՀ կառավարության քննարկմանը ներկայացում				
--	--	---	--	--	--	--

Փոխվարչապետ Մ. Գրիգորյանի գրասենյակ

NN	Նպատակ	Միջոցառումներ	Ակնկալվող արդյունք	Համակատարող	Ժամկետ	Ֆինանսավորման աղբյուր և կանխատեսվող չափ
1	2	3	4	5	6	7
1.	Հանրային կառավարման համակարգային բարեփոխումների ռազմավարական հիմքերի ապահովում	1.1. Հանրային կառավարման բարեփոխումների մինչև 2030 թ. ռազմավարության (ՀԿԲԻ) ընդունում	<ul style="list-style-type: none"> – Բարեփոխումների երկարա-ժամկետ ռազմավարական շրջանակը հաստատված է – Բարեփոխումների 1-ին փուլի գործողությունների ծրագիրը հաստատված է, և իրագործումը մեկնարկել է – Ռազմավարությամբ նախանշված ոլորտներում պետության քաղաքականությունը և ծրագրերը լիարժեք ներդաշնակեցված են և համահունչ ռազմավարական նպատակներին – Հանրային կառավարման բարեփոխումներն 	-	2021 թ. դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ	Լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջվում

			արդյունքամետ են, որոնց չափելիությունն ապահովված է մոնիթորինգի և գնահատման համակարգով			
	1.2. Բարեփոխումների կառավարման և իրագործման ինստիտուցիոնալ համակարգի ձևավորում	<ul style="list-style-type: none"> - Բարեփոխումների համակարգման մանդատը և իրավասություններ հստակ սահմանված են - Հանրային կառավարման բարեփոխումների գրասենյակը ձևավորված է և առնվազն 85 %-ով համալրված կառավարչական ու մասնագիտական անձնակազմով - Բարեփոխումների իրականացման համար պետություն-հանրություն համագործակցությունը դրված է ինստիտուցիոնալ հիմքերի վրա - Ապահովված են բարեփոխումների իրականացման ներառականությունն ու մասնակցայնությունը և՛ պետական համակարգի, և՛ հանրային շահառու խմբերի ներգրավման իմաստով 	-	2022 թ. փետրվարի 3-րդ տասնօրյակ	Ենթակա է գնահատման ՀԿԲՌ իրականացման փուլում Պետական բյուջե ԵՄ ՏՀՀԿ ՍԻԳՄԱ խորհրդատվական աջակցություն	
	1.3. Հանրային կառավարման բարեփոխումների 1-ին փուլի ծախսային պլանի և գործընկերության շրջանակի հաստատում	- Բարեփոխումների իրագործման համար անհրաժեշտ ռեսուրսներն ամբողջ ծավալով ապահովված են	Ֆինանսների նախարարություն	2022 թ. հունվարի 2-րդ տասնօրյակ	Լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջվում ԵՄ ՏՀՀԿ ՍԻԳՄԱ	

			<ul style="list-style-type: none"> - Զարգացման գործընկերների հետ հանրային կառավարման բարեփոխումների ոլորտում իրականացվող ծրագրերը համակարգված են և ներդաշնակ երկրի ռազմավարական նպատակներին 			փորձագիտական աջակցություն
		<p>1.4. Հանրային կառավարման բարեփոխումների նորարարական ֆոնդի հայեցակարգի մշակում և ըստ դրա գործարկում</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Հանրային կառավարման և հանրային քաղաքականության ոլորտում պետության կողմից իրականացվող ռեֆորմների համար անհրաժեշտ ֆինանսական ռեսուրսների մոբիլիզացիայի համար հասանելի է հասցեական ֆինանսական գործիք - Առկա է պետության հստակ հանձնառությունը հանրային կառավարման բարեփոխումներում կայուն և շարունակական ներդրումներ իրականացնելու ուղղությամբ - Գործարկված է ճկուն նորարարական մեխանիզմ զարգացման գործընկերների և մասնավոր հատվածի կողմից բարեփոխումների ֆինանսավորման համար - Ներդրված են հանրային կառավարման բարեփոխումների ֆինանսավորման, դրա մոնիթորինգի ու 	Ֆինանսների նախարարություն	2022 թ. դեկտեմբերի 1-ին տասնօրյակ	<p>3.0 մլրդ դրամ (դրամագլուխ) Պետական բյուջե (10%) Օրենքով չարգելված այլ աղբյուրներ (դրամաշնորհ, տեխնիկական աջակցություն) (90%)</p>

			արդյունավետության գնահատման թափանցիկ, մասնակցային ու հաշվետու մեխանիզմներ			
		1.5. Հանրային կառավարման բարեփոխումների պաշտոնական կայքէջի (էլ. հարթակի) գործարկում	<ul style="list-style-type: none"> - Հասանելի է հանրային կառավարման բարեփոխումների իրականացման միասնական տեղեկատվական հարթակը - Ապահովված է բարեփոխումների իրականացման թափանցիկությունը և հաշվետվողականությունը - Բարեփոխումների ընթացքի և արդյունքների վերաբերյալ ապահովված է հանրությանը պրոակտիվ հաղորդակցությունը և իրազեկումը 	Բարձր տեխնոլոգիական արդյունաբերության նախարարություն ԷԿԵՆԳ ՓԲԸ (համաձայնությամբ)	2022 թ. մարտի 3-րդ տասնօրյակ	70.0 մլն դրամ Օրենքով չարգելված աղբյուրներ (դրամաշնորհ, տեխնիկական աջակցություն)
		1.6. Հանրային կառավարման բարեփոխումների հաղորդակցության ռազմավարության հաստատում	<ul style="list-style-type: none"> - Ապահովված են հանրային կառավարման բարեփոխումների վերաբերյալ հանրային իրազեկման արդյունավետ միջոցները և գործիքները - Հանրային կառավարման բարեփոխումների վերաբերյալ հանրային և գործարար ընկալումները համարժեք են բարեփոխումների օրակարգին - Ապահովված է հանրության տարբեր շերտերի մոտ ավետության և պետական 	«Հանրային կապերի և տեղեկատվության կենտրոն» ՊՈԱԿ	2022 թ. մարտի 1-ին տասնօրյակ	8.0 մլն դրամ Օրենքով չարգելված աղբյուրներ (դրամաշնորհ, տեխնիկական աջակցություն)

			կառավարման համակարգի վերաբերյալ գրագիտության և ճանաչողության բարձր մակարդակ			
2.	Ռազմավարական պլանավորման և քաղաքականության մշակման համակարգի արդիականացում	2.1. Ռազմավարական պլանավորման ինտեգրված համակարգի ներդրում և գործարկում	<ul style="list-style-type: none"> – Երկրի ազգային ռազմավարական նպատակների, արդյունքների և գործողությունների միջև առկա է լիարժեք ուղղահայաց և միջուրտային ներդաշնակություն – Երկրի ռազմավարական փաստաթղթերով սահմանված շրջանակը և ֆինանսական պլանավորումը լիարժեք փոխհամաձայնեցված են ըստ նպատակների, գործողությունների և արդյունքների – Զարգացման գործընկերությունն արդյունավետ է՝ ըստ Փարիզյան համաձայնագրից բխող սկզբունքների և Զարգացման գլոբալ գործընկերության ցուցանիշների համակարգի – Բոլոր ռազմավարական և քաղաքականության փաստաթղթերը լիարժեք համապատասխանում են գործող պահանջներին – Ռազմավարական պլանավորման 	-	2024 թ. դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	Ենթակա է գնահատման ՀԿԲՌ իրականացման փուլում ԵՄ ՏՀՀԿ ՍԻԳՄԱ փորձագիտական աջակցություն Օրենքով չարգելված աղբյուրներ (դրամաշնորհ, տեխնիկական աջակցություն)

			<p>համապատասխան մեթոդական ուղեցույցները և գործիքներն ամբողջապես հասանելի են</p>			
		<p>2.2. Ռազմավարական պլանավորման ինտեգրված համակարգի թվային ենթակառուցվածքի գործարկում</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Ռազմավարությունների, քաղաքականության ու ծրագրային այլ փաստաթղթերի մշակման, մոնիթորինգի ու հաշվետվողականության գործընթացները թվայնացված են - Գործում է զարգացման գործընկերների և միջազգային ֆինանսական կառույցների աջակցությամբ իրականացվող վարկային, դրամաշնորհային ու տեխնիկական աջակցության ծրագրերի կառավարման միասնական համակարգն ու գործընթացները՝ ապահովելով ծրագրերի և գործողությունների լիարժեք համաձայնեցում ռազմավարական շրջանակով սահմանված նպատակներին ու արդյունքներին - Ռազմավարությունների, քաղաքականության ու ծրագրային փաստաթղթերով նախատեսված նպատակների, գործողությունների և արդյունքների վերաբերյալ տեղեկատվությունը և վիճակագրությունը հեշտ հասանելի է 	<p>Բարձր տեխնոլոգիական արդյունաբերության նախարարություն</p> <p>ԷԿԵՆԳ ՓԲԸ (համաձայնությամբ)</p>	<p>2025 թ. դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ</p>	<p>400.0 մլն դրամ (նախնական) Օրենքով չարգելված աղբյուրներ (դրամաշնորհ, տեխնիկական աջակցություն)</p>

			<p>արդյունավետության գնահատման ու վերլուծական նպատակներով</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ռազմավարական փաստաթղթերի մշակման, դրանց ընթացիկ մոնիթորինգի ու հաշվետվողականության գործընթացներն ավտոմատացված են և արդյունավետ՝ մարդկային ռեսուրսների օպտիմալ ներգրավվածությամբ - Ռազմավարական փաստաթղթերի իրականացման մոնիթորինգի արդյունքները և հաշվետվությունները լիարժեք հանրայնացվում են՝ համաձայն սահմանված օրացույցի 			
		<p>2.3. Տվյալների քաղաքականության մշակում և տվյալների ենթակառուցվածքների արդիականացում</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Ներդրված է տվյալների միասնական քաղաքականության լիարժեք իրավական շրջանակը «բաց տվյալների» տրամաբանությամբ և լավագույն հասանելի փորձի հիման վրա - Ապահովված են հստակ կարգավորումներ պետական վարչական տվյալների՝ որպես հանրային բարիք, հավաքման, մշակման, պահպանման և օգտագործման վերաբերյալ 	<p>Բարձր տեխնոլոգիական արդյունաբերության նախարարություն</p> <p>Արդարադատության նախարարություն</p> <p>Ազգային անվտանգության ծառայություն</p> <p>ԷԿԵՆԳ ՓԲԸ (համաձայնությամբ)</p>	<p>2026 թ. դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ</p>	<p>Ենթակա է գնահատման ՀԿԲԻ իրականացման փուլում Օրենքով չարգելված աղբյուրներ (Դրամաշնորհ, տեխնիկական աջակցություն)</p>

		<ul style="list-style-type: none"> - Ներդրված և ամբողջությամբ իրացված են պետական վարչական տվյալների վարման միասնական չափանիշներ - Պետական վարչական տվյալների ենթակառուցվածքն արդիական է՝ ապահովելով տվյալների լիարժեք անվտանգություն և պաշտպանություն - Ապահովված է պետական վարչական տվյալների գործող բոլոր ռեգիստրների թվայնացումը - Ապահովված է թվային վարչական ռեգիստրների լիարժեք փոխգործելիությունը - Ազգային տվյալների կառավարման կենտրոնի մոդելը որոշված է և դրա հիման վրա 70 %-ով ավարտված է կենտրոնի ձևավորումը - Ձևավորված են տվյալների վերլուծության հզոր կարողություններ՝ նպաստելով փաստահենք քաղաքականությունների մշակմանը և խթանելով նորարարությունները հանրային և մասնավոր հատվածներում 	Կենտրոնական բանկ (համաձայնությամբ)		
	2.4. Ռազմավարական պլանավորման և քաղաքականության	<ul style="list-style-type: none"> - Բոլոր պետական մարմիններում ռազմավարական 	Վարչապետի աշխատակազմի Քաղաքացիական	2025 թ. դեկտեմբերի	200.0 մլն դրամ (նախնական)

		<p>մշակման կարողությունների շարունակական հզորացում</p>	<p>պլանավորման և քաղաքականության համակարգման ու մշակման ստորաբաժանումների անձնակազմն անցել է մեթոդական ուսուցում և վերապատրաստում</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ներդրված են ռազմավարական պլանավորման ու քաղաքականության մշակման ոլորտում կարողությունների շարունակական զարգացման համար անհրաժեշտ կրթական ռեսուրսները և ուսուցման մոդելները, այդ թվում՝ վիրտուալ տիրույթում - Լիարժեք գործարկված են պետական համակարգում ռազմավարական պլանավորման և քաղաքականության մշակման բնագավառում կարողությունների շարունակական հզորացման ինստիտուցիոնալ լուծումները, այդ թվում՝ տեղական ու միջազգային կրթական-ակադեմիական հաստատությունների և մասնավոր հատվածի հետ համագործակցության մոդելների միջոցով 	<p>ծառայության գրասենյակ</p>	<p>3-րդ տասնօրյակ</p>	<p>Օրենքով չարգելված աղբյուրներ (դրամաշնորհ, տեխնիկական աջակցություն)</p>
--	--	--	--	------------------------------	-----------------------	---

3.	Հանրությանը մատուցվող ծառայությունների արդիականացում	<p>3.1. Հանրային ծառայությունների ոլորտում միասնական քաղաքականությունը սահմանող օրենսդրության ընդունում</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Պետական և համայնքային ծառայությունների ոլորտում ապահովված են միասնական քաղաքականության իրավական հիմքերը՝ միջազգային առաջադեմ փորձին համահունչ – Ծառայությունների ընթացակարգային և տեխնիկական (ներառյալ՝ թվային և էլեկտրոնային, կիրառանվտանգության) միասնական չափանիշներն ու ստանդարտները ներդրված են – Պետության կողմից մատուցվող ծառայությունների գնագոյացումն իրականացվում է միասնական, հստակ սահմանված չափորոշիչներով ու մեթոդաբանության հիմքով – Ծառայությունների ոլորտում մոնիթորինգի մեխանիզմների և որակի կառավարման համակարգը ներդրված է – Մշակված են հանրային ծառայությունների մատուցման միջսահմանային փոխգործելիության իրավական հիմքերը 	<p>Արդարադատության նախարարություն</p> <p>Բարձր տեխնոլոգիական արդյունաբերության նախարարություն</p> <p>Տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարություն</p> <p>Ֆինանսների նախարարություն</p> <p>Էկոնոմիկայի նախարարություն</p> <p>Ազգային անվտանգության ծառայություն</p> <p>ԷԿԵՆԳ ՓԲԸ (համաձայնությամբ)</p> <p>Կենտրոնական բանկ (համաձայնությամբ)</p>	<p>2022 թ. նոյեմբերի 3-րդ տասնօրյակ</p>	<p>25.0 մլն դրամ</p> <p>Օրենքով չարգելված աղբյուրներ (դրամաշնորհ, տեխնիկական աջակցություն)</p>
		<p>3.2. Հանրային ծառայությունների և թվային փոխակերպման ոլորտում</p>	<p>– Հանրային ծառայությունների և թվային փոխակերպման համակարգման մանդատը և իրավասությունները հստակ սահմանված են</p>	<p>Բարձր տեխնոլոգիական արդյունաբերության նախարարություն</p>	<p>2022 թ. սեպտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ</p>	<p>250.0 մլն դրամ (նախնական, տարեկան) Պետական բյուջե</p>

		<p>ինստիտուցիոնալ համակարգի ձևավորում</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Հանրային ծառայությունների և թվային փոխակերպման կառույցը ձևավորված է և առնվազն 95 %-ով համալրված կառավարչական ու մասնագիտական անձնակազմով - Ապահովված են հանրային ծառայությունների և թվային փոխակերպման ներառականությունն ու մասնակցայնությունը և՛ պետական համակարգի, և՛ մասնավոր շահառու խմբերի ներգրավվածությամբ, այդ թվում՝ ռեսուրսների համախմբում և համատեղ պատասխանատվություն ենթադրող մոդելի միջոցով - Գործարկված են հանրային ծառայությունների և թվային փոխակերպման մոնիթորինգի, հաշվետվողականության և արդյունքների գնահատման համակարգերը 	<p>ԷԿԵՆԳ ՓԲԸ (համաձայնությամբ)</p> <p>Կենտրոնական բանկ (համաձայնությամբ)</p>		<p>Օրենքով չարգելված աղբյուրներ (դրամաշնորհ, տեխնիկական աջակցություն)</p>
		<p>3.3. Պետության և համայնքների կողմից հանրությանը մատուցվող ծառայությունների վերակառուցում և արդիականացում</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Ձևավորված է հանրային ծառայությունների արդիականացման օրակարգը՝ առաջնորդվելով դրանց ռացիոնալացման ու վերակառուցման լուծումներով՝ համաձայն բիզնես գործընթացների խորքային վերլուծության արդյունքների 	<p>Բարձր տեխնոլոգիական արդյունաբերության նախարարություն</p> <p>Արդարադատության նախարարություն</p>	<p>2026 թ. դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ</p>	<p>Ենթակա է գնահատման ՀԿԲԻ իրականացման փուլում Եվրոպական միություն (դրամաշնորհ)</p>

		<ul style="list-style-type: none"> - Լիարժեք ապահովված է «մեկ պատուհան» և «միայն մեկ անգամ» սկզբունքների կիրարկումը հանրությանը ծառայությունների մատուցման ոլորտում - Ծառայությունների մատուցումը քաղաքացիակենտրոն է՝ ներառելով օգտագործողի փորձառության սկզբունքը ծառայությունների մատուցման բիզնես գործընթացների ճարտարապետության մեջ - Ապահովված են հանրային ծառայությունների բազմախողովակ (omnichannel) մատուցման գործիքները և բիզնես գործընթացները - Ներդրված են մատուցվող ծառայությունների վերաբերյալ հանրային գնահատման և հետադարձ կապի արդիական մեխանիզմները (օրինակ՝ Չատբոտեր, արհեստական բանականության հենքով այլ հասանելի լուծումներ) 	<p>Տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարություն</p> <p>«ԷԿԵՆԳ» ՓԲԸ (համաձայնությամբ)</p> <p>Կենտրոնական բանկ (համաձայնությամբ)</p>		<p>Օրենքով չարգելված այլ աղբյուրներ (դրամաշնորհ, տեխնիկական աջակցություն)</p>
	<p>3.4. Հանրությանը մատուցվող ծառայությունների թվայնացում</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Գործարկված է հանրային ծառայությունների մատուցման միասնական թվային հարթակը (MyGov.am)՝ ապահովելով բոլոր ծառայությունների՝ «մեկ պատուհանի» սկզբունքով հասանելիություն 	<p>Բարձր տեխնոլոգիական արդյունաբերության նախարարություն</p> <p>Տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածք-</p>	<p>2026 թ. դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ</p>	<p>10.0 մլրդ դրամ (նախնական գնահատում)</p> <p>Օրենքով չարգելված աղբյուրներ</p>

			<ul style="list-style-type: none"> - Ծառայությունների ամբողջական թվայնացման համար անհրաժեշտ ենթակառուցվածքներն արդիական են՝ անվտանգության առաջադեմ չափանիշներին համարժեք - Ապահովված է բոլոր հանրային ծառայությունների փուլային թվայնացումը՝ հիմք ընդունելով ծառայությունների ռացիոնալացման և վերակառուցման լուծումները - Ներդրված են հանրության կողմից թվային ծառայություններից օգտվելու նախընտրության մոտիվացիոն սխեմաներ - Ապահովված է թվային և նորարար հենքով ծառայությունների մատուցման բնագավառում երկրի համադրելիությունը գլոբալ առաջատարների հետ - Քաղաքացիները և մասնավոր հատվածը պետության կողմից մատուցվող ծառայությունները ստանում են առավելագույն հնարավոր հարմարավետությամբ՝ ժամանակի, ռեսուրսի և վարչարարության իմաստով 	<p>ների նախարարություն</p> <p>Ազգային անվտանգության ծառայություն</p> <p>Կենտրոնական բանկ (համաձայնությամբ)</p> <p>ԷԿԵՆԳ ՓԲԸ (համաձայնությամբ)</p>		
--	--	--	---	---	--	--

		<p>3.5. Հանրությանը ծառայություններ մատուցող անձնակազմի կարողությունների զարգացում</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Ապահովված է բոլոր ոլորտներում հանրությանը ծառայություններ մատուցող ողջ անձնակազմի առնվազն մեկ անգամ ընթացիկ վերապատրաստումը՝ նախապես իրականացված կարիքների գնահատման հիման վրա - Ներդրված են ծառայություն մատուցող անձնակազմի ուսուցման և վերապատրաստման համար անհրաժեշտ կրթական ռեսուրսները և դասընթացների մոդուլները, որոնք նաև հասանելի են վիրտուալ եղանակով - Մշակված և գործարկված են հանրությանը ծառայություններ մատուցող անձնակազմի էթիկայի և վարվելակարգի կանոնագրքերը - Մշակված և ներդրված են հանրությանը ծառայություններ մատուցող անձնակազմի շարունակական ուսուցման և վերապատրաստման մոդելները, այդ թվում՝ կրթական-ակադեմիական հաստատությունների և մասնավոր հատվածի ակտիվ ներգրավվածությամբ 	<p>Տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարություն</p> <p>Քաղաքացիական ծառայության գրասենյակ</p>	<p>2026 թ. դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ</p>	<p>Ենթակա է գնահատման ՀԿԲԻ իրականացման փուլում Օրենքով չարգելված աղբյուրներ (դրամաշնորհ, տեխնիկական աջակցություն)</p>
--	--	--	---	--	--	---

4.	Արժանիքահենք և պրոֆեսիոնալ հանրային ծառայության համակարգի կայացում	4.1. Ավագ գործադիր կորպուսի ձևավորում	<ul style="list-style-type: none"> – Պետական համակարգում բարձր արհեստավարժությանը կառավարչական գործառույթ իրականացնող՝ բարձրագույն պաշտոն զբաղեցնող հանրային ծառայության խմբի կայացում՝ երաշխավորելով պետական ինստիտուտների գործունեության կայունությունը – Ավագ գործադիր կորպուսի մասով անձնակազմի կառավարման էլեկտրոնային մոդուլի ներդրմամբ ապահովված են գործընթացների կառավարման պարզությունն ու թափանցիկությունը, տվյալների հասանելիությունը – Ավագ գործադիր կորպուսի առնվազն երկու կոհորտ ձևավորված է – Ավագ գործադիր կորպուսի համար ամբողջ ծավալով ներդրված ուսուցման և վերապատրաստման ծրագրերի միջոցով ապահովված են հավաքագրված ծառայողների ողջ ծավալով ուսուցումն ու վերապատրաստումը 	Քաղաքացիական ծառայության գրասենյակ Տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարություն	2026 թ. դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ	250.0 մլն դրամ (նախնական) ԵՄ ՏՀՀԿ ՍԻԳՄԱ փորձագիտական աջակցություն Պետական բյուջե Օրենքով չարգելված այլ աղբյուրներ (դրամաշնորհի, տեխնիկական աջակցություն)
		4.2. Պետական համակարգում վարձատրության ռեֆորմի ամբողջական ծավալով իրագործում	– Պետական մարմիններում արժանիքահենք վարձատրության և կատարողականի վրա հենված	Քաղաքացիական ծառայության գրասենյակ	2024 թ. մարտի 3-րդ տասնօրյակ	75.0 մլն դրամ ԵՄ ՏՀՀԿ ՍԻԳՄԱ փորձագիտական աջակցություն

			<p>խրախուսման արդյունավետ համակարգը կայացած է</p> <ul style="list-style-type: none"> - Պետական հատվածում աշխատավարձը մրցունակ է, որի համար նվազագույն սահմանային շեմ է մասնավոր հատվածում միջին անվանական աշխատավարձի 87 տոկոսը - Պետական հատվածում աշխատավարձերի ներքին կառուցվածքն արդյունավետ է՝ ապահովելով տարբեր ծառայությունների և տարբեր պաշտոնների խմբերի միջև արդարացի բաշխում՝ հիմնական աշխատավարձի խտության գործակցի միջինում 7.0-7.5 տոկոս միջակայքում - Պարգևատրման համակարգը լիովին հենված է կատարողականի և արդյունքների գնահատման արդիականացված համակարգի վրա - Պետական հատվածում պարգևատրումը կազմում է տարեկան հիմնական աշխատավարձի առավելագույնը 20 տոկոսը՝ ըստ վերանայված բազային աշխատավարձի - Պետական հատվածում պարգևատրում ստացող 	<p>Ֆինանսների նախարարություն</p>		<p>Օրենքով չարգելված այլ աղբյուրներ (դրամաշնորհ, տեխնիկական աջակցություն)</p>
--	--	--	--	----------------------------------	--	---

			<p>հանրային ծառայողները կազմում են ծառայողների առավելագույնը 50 տոկոսը բազային աշխատավարձի վերանայումից հետո</p> <p>– Բացահայտված են պետական հատվածում վարձատրության գենդերային խզվածքը, և ձևակերպված են դրա նվազեցմանն ուղղված թիրախային միջոցառումներ</p>			
	<p>4.3. Կատարողական գնահատման համակարգի արդիականացում</p>	<p>– Պետական հատվածում կատարողականի գնահատումը համատարած է՝ հենված հստակ չափելի և նպատակային թիրախների վրա և փոխկապակցված երկրի ռազմավարական օրակարգի հետ</p> <p>– Կատարողականի գնահատման համակարգը լրացուցիչ հիմք է ծառայում հանրային հատվածում կարողությունների զարգացման կարիքների բացահայտման համար</p> <p>– Կատարողական գնահատման նոր համակարգը հիմք է ծառայում նաև հանրային ծառայողների առաջխաղացման և դրամական պարգևատրումից զատ խրախուսման այլ ձևերի կիրառման համար</p>	<p>Վարչապետի աշխատակազմի Քաղաքացիական ծառայության գրասենյակ</p> <p>Տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարություն</p>	<p>2024 թ. ապրիլի 3-րդ տասնօրյակ</p>		<p>10.0 մլն դրամ Օրենքով չարգելված աղբյուրներ (դրամաշնորհ, տեխնիկական աջակցություն)</p>

			<p>– Կատարողական գնահատման համակարգը հետևանքներ առաջացնող է՝ սահմանելով նաև հստակ պատասխանատվության շրջանակ թերակատարումների դեպքում</p>			
		<p>4.4. Մարդկային ռեսուրսների կառավարման թվային ենթակառուցվածքի արդիականացում</p>	<p>– Մարդկային ռեսուրսների կառավարման տեղեկատվական գործող համակարգն /HRMIS/ արդիականացված է՝ ելնելով պետական համակարգի միասնականության սկզբունքից, ապահովելով հարուստ տվյալների շտեմարաններով և վերլուծական գործիքակազմով, այդ թվում՝ փոխգործելի այլ անհրաժեշտ վարչական տվյալների ռեգիստրների հետ</p>	<p>Քաղաքացիական ծառայության գրասենյակ</p> <p>Բարձր տեխնոլոգիական արդյունաբերության նախարարություն</p> <p>Ազգային անվտանգության ծառայություն</p> <p>ԷԿԵՆԳ ՓԲԸ (համաձայնությամբ)</p>	<p>2023 թ. նոյեմբերի 2-րդ տասնօրյակ</p>	<p>30.0 մլն դրամ Օրենքով չարգելված աղբյուրներ (դրամաշնորհ, տեխնիկական աջակցություն)</p>
5.	Պետական կառավարման համակարգի ինստիտուցիոնալ արդիականացում	5.1. Պետական հատվածում ինստիտուցիոնալ և ֆունկցիոնալ արդիականացման համակարգը գործարկված է	<p>– Լիարժեք ներդրված են պետական կառավարման համակարգի արդիականացման շարունակականությունն ապահովող իրավական հիմքերը, ներառյալ՝ դրանց համակարգման մանդատը և իրականացման հստակ պատասխանատվությունը</p> <p>– Ձևավորված են ինստիտուցիոնալ</p>	<p>Բարձր տեխնոլոգիական արդյունաբերության նախարարություն</p> <p>ԷԿԵՆԳ ՓԲԸ (համաձայնությամբ)</p>	<p>2022 թ. սեպտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ</p>	<p>15.0 մլն դրամ (նախնական) Օրենքով չարգելված աղբյուրներ (դրամաշնորհ, տեխնիկական աջակցություն)</p>

			<p>կարողություններ պետական կառավարման ֆունկցիոնալ և ինստիտուցիոնալ արդիականացման օրակարգը մշակելու և իրականացնելու համար</p> <ul style="list-style-type: none"> – Մշակված և գործարկված է ֆունկցիոնալ-ինստիտուցիոնալ համակարգի թվային միջավայրը՝ ապահովված ֆունկցիոնալ վերլուծության համար անհրաժեշտ արդիական գործիքակազմերով և տվյալների շտեմարաններով – Ապահովված է պետական համակարգում ինստիտուցիոնալ փոփոխությունների իրականացման փաստահենքությունը գնահատումային համակարգերի ներդրմամբ 			
		<p>5.2. Պետական կառավարման համակարգի խորքային ֆունկցիոնալ վերլուծություն և համակարգային արդիականացում</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Սահմանադրական բարեփոխումների գործընթացի շրջանակներում պետական կառավարման ֆունկցիոնալ և ինստիտուցիոնալ վերանայման պահանջներից բխող առաջարկությունները ներկայացված են – Վարչապետի աշխատակազմն արդյունավետ, օպտիմալ և արդիական է՝ ֆունկցիաների, կառուցվածքի և 	-	2025 թ. դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	100.0 մլն դրամ (նախնական) Օրենքով չարգելված աղբյուրներ (դրամաշնորհ, տեխնիկական աջակցություն)

			<p>գործընթացների տեսանկյունից, հազեցված անհրաժեշտ թվային գործիքներով, իրականացվող ֆունկցիաներին առնչվող տեղեկատվության վարման, վերլուծական ու հաշվետվական արդիական հնարավորություններով</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ապահովված է գործադիր կառավարման համակարգի միասնականությունը՝ լիարժեք տիպաբանությունը հստակ սահմանող իրավակարգավորումների կիրարկման արդյունքում - Լիարժեք ապահովված են պետական կառավարման բոլոր մարմիններում ներքին ֆունկցիոնալ օպտիմալացումն ու արդիականացումը՝ համաձայն նախապես իրականացված խորքային վերլուծության և օպտիմալացման պլանների - Միջինում 85 տոկոսով նոր կառուցվածքին համարժեք անձնակազմը համալրված է - Աջակցող ընտրված գործառույթներն (նախնական՝ թվով 6) ռացիոնալացված են՝ համակցված /shared services/ ծառայությունների մոդելի գործարկմամբ 			
--	--	--	---	--	--	--

			<ul style="list-style-type: none"> - Ապահովված է պետական համակարգում աշխատողների թվաքանակի օպտիմալացում՝ հասնելով աշխատողների ընդհանուր թվաքանակի մեջ պետական հատվածում աշխատողների 15 տոկոս ցուցանիշին 			
	5.3. Պետական համակարգի շենքային ենթակառուցվածքների արդիականացման ծրագրի փուլային իրականացում	<ul style="list-style-type: none"> - Պետական հատվածի շենքային ենթակառուցվածքները համարժեք են պետական ինստիտուտների չափին - Պետական հատվածի շենքային ենթակառուցվածքներն ապահովում են հարմարավետ աշխատանքային և գործնական միջավայր՝ ժամանակակից չափորոշիչներին համարժեք - Պետական հատվածի շենքային ենթակառուցվածքները համապատասխանում են ներառականության պահանջներին՝ ապահովելով պատշաճ միջավայր հաշմանդամություն ունեցող անձանց աշխատանքի և այցելությունների համար, ինչպես նաև համապատասխանում են գենդերազգայունության ցուցիչների պահանջներին 	<p>Տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարություն</p> <p>Ֆինանսների նախարարություն</p> <p>Էկոնոմիկայի նախարարություն</p> <p>Աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարություն</p> <p>Առողջապահության նախարարություն</p> <p>Քաղաքաշինության կոմիտե</p> <p>Կադաստրի կոմիտե</p>	2026 թ. դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	Ենթակա է գնահատման ՀԿԲՌ իրականացման փուլում Պետական բյուջե Օրենքով չարգելված այլ աղբյուրներ (դրամաշնորհ, տեխնիկական աջակցություն)	
	5.4. Պետական համակարգում կայուն և ռեսուրսարդյունավետ	<ul style="list-style-type: none"> - Պետական կառավարման բոլոր մարմիններում ներդրված են կայուն և 	<p>Էկոնոմիկայի նախարարություն</p>	2026 թ. դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	Ենթակա է գնահատման ՀԿԲՌ	

		<p>գործելակարգերի ներդրում</p> <ul style="list-style-type: none"> - ռեսուրսարդյունավետ կառավարման պլանները - Լիարժեք գործարկված է պետական հատվածում կայուն և ռեսուրսարդյունավետ կառավարման մոնիթորինգի համակարգը - Պետական հատվածում ռեսուրսախնայողության տարեկան տեմպը հասցված է միջինում 15 տոկոսի՝ սկսած 2024 թվականից - Պետական հատվածում թղթատարության կրճատման տեմպը հասցված է տարեկան միջինում 10 տոկոսի՝ սկսած 2024 թվականից - Ապահովված է պետության կարիքների համար ընդհանուր գնումների արժեքի մեջ կանաչ և կայուն գնումների միջին տարեկան 20 տոկոսով աճ՝ 2024 թվականից սկսած 	<p>Շրջակա միջավայրի նախարարություն</p> <p>Ֆինանսների նախարարություն</p> <p>Քաղաքաշինության կոմիտե</p>		<p>իրականացման փուլում</p> <p>Պետական բյուջե</p> <p>Օրենքով չարգելված այլ աղբյուրներ (դրամաշնորհ, տեխնիկական աջակցություն)</p>
	<p>5.5. Կառավարության տեղեկատվական և հաղորդակցության քաղաքականության բարեփոխումների իրագործում</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Լիարժեք գործարկված է կառավարության տեղեկատվական և հաղորդակցության միասնական քաղաքականությունից բխող ինստիտուցիոնալ համակարգը, ներառյալ՝ անհրաժեշտ կառուցվածքային միավորները և ֆունկցիոնալ շրջանակը 	<p>«Հանրային կապերի և տեղեկատվության կենտրոն» ՊՈԱԿ</p>	<p>2024 թ. դեկտեմբերի 1-ին տասնօրյակ</p>	<p>Ենթակա է գնահատման ՀԿԲՌ իրականացման փուլում</p> <p>Օրենքով չարգելված աղբյուրներ (դրամաշնորհ, տեխնիկական աջակցություն)</p>

			<ul style="list-style-type: none"> - Նոր մոդելին համարժեք ապահովված է անձնակազմի առնվազն 95 տոկոսով համալրում - Մշակված, հասանելի և մատչելի են տեղեկատվական հիգիենայի և հաղորդակցության, այդ թվում՝ սոցիալական մեդիա տիրույթում, էթիկայի ուղեցույցները - Կարիքների գնահատման հիման վրա ապահովված է տեղեկատվական և հաղորդակցության քաղաքականության նոր համակարգի տրամաբանությամբ ողջ ներգրավված անձնակազմի 1-ին փուլով ուսուցումն ու վերապատրաստումը 			
6.	Տեսչական համակարգի կառավարման և գործունեության արդյունավետության բարձրացում	6.1. «Տեսչական մարմինների մասին» օրենքում լրացումներ և փոփոխություններ կատարելու մասին» ՀՀ օրենքի նախագծի ներկայացում կառավարության հաստատմանը	<ul style="list-style-type: none"> - Տեսչական մարմինների կառավարման, այդ թվում՝ խորհուրդների աշխատանք կանոնակարգված է, կատարելագործված են որակի կառավարման և հաշվետվողականության կառուցակարգերը - Տեսչական վերահսկողության համար անհրաժեշտ տվյալների հիմնապաշարներն հասանելի են 	Տեսչական մարմինների աշխատանքների համակարգման գրասենյակ Պետական եկամուտների կոմիտե Քաղաքաշինության կոմիտե	2023 թ. սեպտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	Լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջվում

			– 2018-2021 թթ. իրականացված աշխատանքների արդյունքում բացահայտված օրենսդրական խնդիրները վերացված են			
7.	Վարչարարության ընթացակարգերի պարզեցում և պատասխանատվության միջոցների հստակեցում	7.1. «Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ» ՀՀ օրենսգրքում լրացումներ և փոփոխություններ կատարելու մասին» ՀՀ օրենքի նախագծի ներկայացում կառավարության հաստատմանը	– Միավոր վարչարարության վրա ծախսվող մարդկային և ֆինանսական ռեսուրսները նվազել են – Ապահովված է իրավախախտման համար կիրառվող պատասխանատվության միջոցների համադրելիությունը դրա նշանակության հետ – Կրկնախախտումները նվազել են	Տեսչական մարմինների աշխատանքների համակարգման գրասենյակ Քաղաքաշինության կոմիտե	2024 թ. դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ	Լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջվում
8.	Անվտանգության մակարդակի բարձրացմանը միտված, պլանավորված և ըստ ռիսկի թիրախավորված հստակ ընթացակարգերով ստուգումներ	8.1. «Հայաստանի Հանրապետությունում ստուգումների կազմակերպման և անցկացման» մասին օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» օրենքի նախագծի ներկայացում կառավարության հաստատմանը	– Վերանայված և հստակեցված են ծանուցվող և չծանուցվող ստուգումների տեսակները – Ոչ պլանային ստուգումների քանակը նվազել է – Ստուգումների, վերստուգումների հիմքերը վերանայված են և ընթացակարգերը՝ պարզեցված – Իրականացվում է խախտումների կանխարգելմանն ուղղված վարչարարություն	Տեսչական մարմինների աշխատանքների համակարգման գրասենյակ Էկոնոմիկայի նախարարություն Շրջակա միջավայրի նախարարություն Պետական եկամուտների կոմիտե Քաղաքաշինության կոմիտե	2024 թ. դեկտեմբերի 1-ին տասնօրյակ	Լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջվում

9.	Սննդամթերքի, անասնաբուժության և բուսասանիտարիայի ոլորտների վերահսկողության կանոնակարգում և հստակեցում	9.1. «Անասնաբուժության մասին» օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» օրենքի նախագծի ներկայացում կառավարության հաստատմանը	<p>– Թիրախավորված վերահսկողական գործառույթներ՝ տարանջատված ծառայությունների մատուցման և քաղաքականության մշակման համակարգից</p> <p>– Սննդամթերքի և կերի անվտանգության, անասնաբուժության և բուսասանիտարիայի բնագավառներում սահմանված նորմերի պահպանման առավել բարձր մակարդակ</p>	Տեսչական մարմինների աշխատանքների համակարգման գրասենյակ	2024 թ. փետրվարի 1-ին տասնօրյակ	Լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջվում
		9.2. «Սննդամթերքի անվտանգության մասին» օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» օրենքի նախագծի ներկայացում կառավարության հաստատմանը		Առողջապահության նախարարություն	2024 թ. փետրվարի 1-ին տասնօրյակ	Լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջվում
		9.3. «Բուսասանիտարիայի մասին օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» օրենքի նախագծի ներկայացում կառավարության հաստատմանը		Ոլորտային պատասխանատու տեսչական մարմին	2024 թ. փետրվարի 1-ին տասնօրյակ	Լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջվում
		9.4. «Կերի մասին» օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» օրենքի նախագծի ներկայացում կառավարության հաստատմանը			2024 թ. փետրվարի 1-ին տասնօրյակ	Լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջվում

		9.5. «Սննդամթերքի անվտանգության պետական վերահսկողության» մասին օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» օրենքի նախագծի ներկայացում կառավարության հաստատմանը		Տեսչական մարմինների աշխատանքների համակարգման գրասենյակ Ոլորտային պատասխանատու տեսչական մարմին	2024 թ. փետրվարի 1-ին տասնօրյակ	Լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջվում
10.	Սննդամթերքի վերահսկողության և անվտանգության վիճահարույց հարցերի լուծում	10.1. «Սննդամթերքի անվտանգության ոլորտում ազգային ռեֆերենս փորձարկման լաբորատորիաների նշանակման կարգը սահմանելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման ներկայացում կառավարության հաստատմանը	– Սննդամթերքի անվտանգության ոլորտում նշանակված ազգային ռեֆերենս փորձարկման լաբորատորիաներ – Վերահսկողության ընթացքում լաբորատոր փորձաքննության արդյունքների վիճարկման դեպքում ազգային ռեֆերենս փորձարկման լաբորատորիայի կողմից վերջնական արձանագրության տրամադրում	Տեսչական մարմինների աշխատանքների համակարգման գրասենյակ Էկոնոմիկայի նախարարություն Առողջապահության նախարարություն Ոլորտային պատասխանատու տեսչական մարմին	2022 թ. դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ	Լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջվում
11.	Աշխատողների իրավունքների պաշտպանվածության մակարդակի բարձրացում	11.1. «ՀՀ աշխատանքային օրենսգրքում լրացումներ կատարելու մասին» նախագծի ներկայացում կառավարության հաստատմանը	– Առողջապահական և աշխատանքի տեսչական մարմնի կողմից իրականացվող վերահսկողության թվայնացված և բարելավված մեխանիզմներ – Աշխատանքային պայմանագրերի կնքման	Տեսչական մարմինների աշխատանքների համակարգման գրասենյակ Աշխատանքի և սոցիալական	2022 թ. դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ	Լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջվում

			<p>էլեկտրոնային հարթակի ներդրում՝ պետական մարմինների համար պարտադիր 2023 թվականի հուլիսից, իսկ ոչ պետական մարմինների համար՝ 2025 թվականից</p>	<p>հարցերի նախարարություն</p> <p>Ոլորտային պատասխանատու տեսչական մարմին</p>		
12.	<p>Համաճարակային իրավիճակների վերահսկման, ինֆեկցիոն հիվանդությունների կանխարգելման օպերատիվ իրականացում</p>	<p>12.1. «ՀՀ Վարչապետի 2018 թվականի հունիսի 11-ի N 755-Լ որոշման մեջ փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» նախագծի ներկայացում Վարչապետի հաստատմանը</p>	<p>– Առողջապահական և աշխատանքի տեսչական մարմնի վերաձևավորված մարզային տարածքային կենտրոններ</p>	<p>Տեսչական մարմինների աշխատանքների համակարգման գրասենյակ</p> <p>Ոլորտային պատասխանատու տեսչական մարմին</p>	<p>2022 թ. դեկտեմբերի 1-ին տասնօրյակ</p>	<p>Պետական բյուջե Օրենքով չարգելված այլ միջոցներ</p>
13.	<p>Կրթության որակի բարձրացման նպատակով՝ օրենսդրության պահանջներին համապատասխան կրթության կազմակերպման վերահսկողություն և վերլուծություն</p>	<p>13.1. «Կրթության բնագավառի պետական վերահսկողության մասին» և «Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ ՀՀ օրենսգրքում լրացումներ կատարելու մասին» ՀՀ օրենքների նախագծերի ներկայացում կառավարության հաստատմանը</p>	<p>– Կրթության տեսչական մարմնի բնականոն և արդյունավետ գործունեության համար անհրաժեշտ և բավարար իրավական կարգավորումներ</p> <p>– Կրթության կազմակերպման և որակի վերաբերյալ հավաքագրված տեղեկություններ, առկա իրավիճակի, դինամիկայի վերաբերյալ վերլուծություններ և առաջարկություններ լիազոր մարմնին</p> <p>– Ուսումնական հաստատությունների կողմից պետության որդեգրած քաղաքականության իրականացման մակարդակի</p>	<p>Տեսչական մարմինների աշխատանքների համակարգման գրասենյակ</p> <p>Կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարություն</p> <p>Ոլորտային պատասխանատու տեսչական մարմին</p>	<p>2023 թ. մարտի 1-ին տասնօրյակ</p>	<p>Լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջվում</p>

			մշտադիտարկումներ, հետադարձ կապ			
14.	Ոչ պարենային արտադրանքի թիրախային վերահսկողության և անվտանգության ապահովում	14.1. «Շուկայի վերահսկողության մասին» ՀՀ օրենքի նախագծի ներկայացում կառավարության հաստատմանը	<ul style="list-style-type: none"> – Շուկայի վերահսկողության տեսչական մարմնի բնականոն և արդյունավետ գործունեության համար անհրաժեշտ և բավարար իրավական կարգավորումներ – Վերահսկողության ուղղորդում դեպի խախտման աղբյուրը – Մարդու կյանքի և առողջության համար վտանգավոր, ներպետական և միջպետական օրենսդրության պահանջներին չբավարարող ոչ պարենային արտադրանքի շրջանառության կանխարգելում և/կամ կասեցում – Ժամանակին համահունչ որակի ենթակառուցվածքների ստեղծման խթանում 	Տեսչական մարմինների աշխատանքների համակարգման գրասենյակ Էկոնոմիկայի նախարարություն Ոլորտային պատասխանատու տեսչական մարմին	2023 թ. հունիսի 2-րդ տասնօրյակ	Լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջվում
15.	Տրանսպորտի ոլորտում մատուցվող ծառայությունների անվտանգության և որակի բարձրացում	15.1. «Տրանսպորտի բնագավառում պետական վերահսկողության մասին», «ՀՀ տրանսպորտային տեսչության մասին» օրենքն ուժը կորցրած ճանաչելու մասին» և «Երկաթուղային տրանսպորտի մասին» օրենքում փոփոխություններ և լրացում կատարելու	<ul style="list-style-type: none"> – Տրանսպորտի ոլորտում վերահսկողություն իրականացնող տեսչական մարմնի գործունեության համար բավարար իրավական կարգավորումներ – Տրանսպորտային վերահսկողության հստակ սահմանված ուղղություններ – Թույլատրելիից առավել բեռնված տրանսպորտային 	Տեսչական մարմինների աշխատանքների համակարգման գրասենյակ Տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարություն	2022 թ. դեկտեմբերի 1-ին տասնօրյակ	Լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջվում

		մասին» օրենքների նախագծերի ներկայացում կառավարության հաստատմանը	միջոցների երթևեկության կանխարգելում – Միջպետական պայմանագրերով վարորդների համար սահմանված աշխատանքային ռեժիմ	Պետական եկամուտների կոմիտե Ոլորտային պատասխանատու տեսչական մարմին		
--	--	---	---	--	--	--

Անվտանգության խորհրդի գրասենյակ

NN	Նպատակ	Միջոցառումներ	Ակնկալվող արդյունք	Համակատարող	Ժամկետ	Ֆինանսավորման աղբյուր և կանխատեսվող չափ
1	2	3	4	5	6	7
1	Հայաստանի Հանրապետության անվտանգության ապահովման արդյունավետության բարձրացման նպատակով ստեղծել Հայաստանի Հանրապետության Վարչապետին ենթակա	1.1 «Արտաքին հետախուզական գործունեության և արտաքին հետախուզության ծառայության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի և հարակից օրենքներում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու նախագծերի մշակում և ներկայացում ՀՀ կառավարության հաստատմանը:	Հայաստանի Հանրապետության անվտանգության ապահովման գործընթացում ուրույն դերակատարում ունեցող և Հայաստանի Հանրապետության Վարչապետին ենթակա արտաքին հետախուզական գործունեություն իրականացնող մասնագիտացված ծառայության ստեղծում:	Ազգային անվտանգության ծառայություն	2021- 2022թթ.	Լրացուցիչ ֆինանսական միջոցներ չեն պահանջվում

	<p>արտաքին հետախուզության ծառայություն:</p>	<p>1.2 Արտաքին հետախուզության ծառայության կանոնադրության, կառուցվածքի, հաստիքացուցակի մշակում և ընդունում:</p>			<p>2021-2022թթ.</p>	
		<p>1. «Արտաքին հետախուզական գործունեության և արտաքին հետախուզության ծառայության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքից բխող կարգերի մշակում և ընդունում:</p>			<p>2021-2022թթ.</p>	
<p>2</p>	<p>Կարևորելով զինծառայողներով համալրված և «այլ զորքերի» կարգավիճակով օժտված մարմնի գործառույթների օպերատիվ կառավարման անհրաժեշտությունը, ինչպես նաև նկատի ունենալով այն, որ</p>	<p>2.1 «Հատուկ պետական պաշտպանության ենթակա անձանց անվտանգության ապահովման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում և հարակից օրենքներում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» օրենքների նախագծերի մշակում և ներկայացում ՀՀ կառավարության հաստատմանը:</p>	<p>Պետական պահպանության ծառայությանը Վարչապետին ենթակա մարմնի կարգավիճակի տրամադրում՝ այն դուրս բերելով ազգային անվտանգության ծառայության մարմինների համակարգից:</p>	<p>Ազգային անվտանգության ծառայություն</p>	<p>2021-2022թթ.</p>	<p>Լրացուցիչ ֆինանսական միջոցներ չեն պահանջվում</p>

	<p>պետական պահպանության ծառայության պարագայում ծառայությունը պայմանավորված է ամենօրյա ռեժիմով իրավիճակին արագ արձագանքելու և համարժեք գործողություններ իրականացնելու հրամայականով՝ պետական պահպանության ծառայությունը նախատեսել որպես Վարչապետին ենթակա մարմին</p>	<p>2.2 Պետական պահպանության ծառայության կանոնադրության, կառուցվածքի, հաստիքացուցակի մշակում և ընդունում:</p>		<p>Պետական պահպանության ծառայություն</p>	<p>2021-2022թթ.</p>	
3	<p>Հայաստանի Հանրապետության ազգային անվտանգության ռազմավարության լրամշակում (վերանայում)՝ Հայաստանի Հանրապետության առջև ծառայած նոր մարտահրավերների հաշվառմամբ:</p>	<p>3.1 Հայաստանի Հանրապետության Ազգային անվտանգության ռազմավարության լրամշակման միջգերատեսչական հանձնախմբի ստեղծում:</p>	<p>Անվտանգության ոլորտի արդիականացված ուղենիշային փաստաթղթի առկայություն, ինչն իր հերթին կնպաստի Հայաստանի անվտանգային համակարգերի արդիականացմանը, ինչպես նաև ռազմավարությունից բխող այլ ոլորտային ռազմավարությունների և քաղաքականությունների լրամշակմանը և ներդաշնակեցմանը:</p>	-	2021-2022թթ.	<p>Լրացուցիչ ֆինանսական միջոցներ չեն պահանջվում</p>
		<p>3.2 Հայաստանի Հանրապետության Ազգային անվտանգության ռազմավարության լրամշակման աշխատանքների իրականացում:</p>				

Սփյուռքի գործերի գլխավոր հանձնակատարի գրասենյակ

NN	Նպատակ	Միջոցառումներ	Ակնկալվող արդյունք	Համակատարող	Ժամկետ	Ֆինանսավորման աղբյուր և կանխատեսվող չափ
1	2	3	4	5	6	7

1.	Հայրենադարձության խթանումը և հայրենադարձների ինտեգրումը	1.1 «Հայրենադարձության մասին» ՀՀ օրենքի նախագծի ներկայացում	Օրենքի ընդունումը հնարավորություն կընձեռի կարգավորել հայրենադարձության գործընթացի իրավական հիմքերը, կսահմանի պատասխանատու պետական մարմինները, հայրենադարձի կարգավիճակից բխող և ինտեգրման փաթեթով նախատեսվող աջակցության շրջանակը		2022թ. ապրիլի 2-րդ տասնօրյակ	Ֆինանսավորում չի պահանջվում
		1.2. Հայրենադարձության և ինտեգրման կենտրոնի ստեղծում և գործունեության ապահովում	- Հայրենադարձության և ինտեգրման կենտրոնը ծառայելու է որպես միասնական հարթակ հայրենադարձությանն առնչվող բոլոր հարցերի և խնդիրների կարգավորման համար: - Կբարելավվի հայրենադարձության ողջ գործընթացի հասանելիությունն ու արդյունավետությունը, ինչն էլ հնարավորություն կընձեռի կարգավորել հայրենադարձների ինտեգրման հետ կապված տարատեսակ խնդիրները, կնպաստի Հայաստանի Հանրապետությունում արագ,	ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարություն ՀՀ ՏԿԵՆ Միգրացիոն ծառայություն ՀՀ պետական եկամուտների կոմիտե ՀՀ կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարություն	2021-2026թթ	ՀՀ պետական բյուջե 2021թ.-ին նախատեսվում է 23,000.0 հազ.դրամ 2022թ.-ին նախատեսվում է 34,245.7 հազ.դրամ 2023 թ.-ին նախատեսվում է 38,305.7 հազ.դրամ 2024 թ.-ին

		<p>արդյունավետ և համալիր ծառայությունների իրականացմանը, կկարգավորվեն հայրենադարձների առաջնահերթ խնդիրները:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Պետական և հասարակական այլ մարմինների հետ աշխատանքների կոորդինացում: - Պետությունն առավել պատրաստ կլինի կամավոր կամ արտակարգ պայմաններում հայրենադարձության հոսքերի ավելացմանն ու սպասարկմանը: - Հայրենադարձվող և վերադարձող անձանց/ընտանիքների խնդիրների վերհանման, արձանագրման ու կարգավորման արդյունավետ մեխանիզմ: <p>Նախատեսվում է յուրաքանչյուր տարի սպասարկել առնվազն 2500 հոգու:</p>	<p>ՀՀ առողջապահության նախարարություն ՀՀ էկոնոմիկայի նախարարություն ՀՀ պաշտպանության նախարարություն ՀՀ ոստիկանություն</p> <p>ՀՀ արդարադատության նախարարություն</p>		<p>Նախատեսվում է 16,305.7 հազ.դրամ 2025 թ.-ին նախատեսվում է 16,305.7 հազ.դրամ ՀՀ օրենքով չարգելված այլ աղբյուրներ</p>
	<p>1.3. Հակամարտության գոտիներից և արտակարգ իրավիճակներում հայտնված համայնքներից վերադարձած/հայրենադարձված հայրենակիցների առողջապահական աջակցության տրամադրում</p>	<p>Հակամարտության մեջ ու արտակարգ իրավիճակներում հայտնված այլ համայնքներից տարեկան առնվազն 100 վերադարձած/հայրենադարձ հայրենակիցներ պետական պատվերի շրջանակներում կստանան առողջապահական աջակցություն, որը հնարավորություն կտա լուծելու նրանց առաջնահերթ բժշկական խնդիրները (ախտորոշում և բուժում, բացառությամբ</p>	<p>ՀՀ առողջապահության նախարարություն</p>	<p>2022-2026թթ</p>	<p>ՀՀ օրենքով չարգելված այլ աղբյուրներ</p>

		նորագույն և թանկարժեք տեխնոլոգիաների կիրառմամբ մատուցվող բժշկական ծառայությունների):			
	1.4. ՀՀ մշտական բնակության վերադարձած/հայրենադարձված ուսանողների համար ՀՀ պետական ԲՈւՀ-երում անվճար կրթության իրականացում	ՀՀ պետական ԲՈւՀ-երում տարեկան առնվազն 20 վերադարձած/հայրենադարձված ուսանողներ (ուսումնական տարին սկսելուց առավելագույնը 2 տարի առաջ Հայաստան տեղափոխված) կստանան բակալավրիատի ծրագրով ուսման վարձավճարի ամբողջական փոխհատուցմամբ առկա, պետպատվերի շրջանակներում չլրացված տեղերի /յուրաքանչյուր տարվա ԲՈւՀ-ական ընդունելության քննությունների ավարտից և դրանց արդյունքների ամփոփումից հետո/ հատկացում հայրենադարձ/վերադարձած հայրենակիցներին ԲՈւՀ-ական կրթություն ստանալու և ՀՀ-ում ինտեգրվելու հնարավորությունների ընդլայնման նպատակով:	ՀՀ կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարություն	2022-2026թթ.	ՀՀ օրենքով չարգելված այլ աղբյուրներ
	1.5. Հայրենադարձների համար բնակարանային հիփոթեքային ծրագրի իրականացում	Սուբսիդավորել տարեկան առնվազն 50 հայրենադարձ ընտանիքի ՀՀ մարզերում բնակարան ձեռք բերելու բանկային տոկոսադրույքները, որի արդյունքում կլուծվի հայրենադարձների	ՀՀ կենտրոնական բանկ (համաձայնությամբ)	2024-2026թթ.	ՀՀ օրենքով չարգելված այլ աղբյուրներ

			բնակարանային հարցը, ինչպես նաև մարզերում զարկ կտրվի բնակարանաշինությանը:			
2.	Հայաստան-սփյուռք գործակցության զարգացումը	2.1. «Հայաստան-սփյուռք գործակցության զարգացման ռազմավարությունը հաստատելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագծի ներկայացում	ՀՀ կառավարության որոշման ընդունումը հնարավորություն կընձեռի սահմանելու Հայաստան-սփյուռք համագործակցության հիմնական ուղղությունները և համահայկական օրակարգ ձևավորելու հիմքերը:	ՀՀ պետական կառավարման համակարգի մարմիններ	2022թ. հունիսի 3-րդ տասնօրյակ	Ֆինանսավորում չի պահանջվում
		2.2. Սփյուռքահայերին և հայրենադարձներին առնչվող ՀՀ օրենսդրության բարելավում	Իրականացվելու է սփյուռքահայերի, հայրենադարձության, բարեգործական գործունեության և սփյուռքի համար ներդրումային միջավայրի օրենսդրական դաշտի ուսումնասիրություն: Նախատեսվում է 2023 թվականին առաջարկներ ներկայացնել ՀՀ վարչապետի աշխատակազմ սփյուռքահայերին և հայրենադարձներին առնչվող ՀՀ օրենսդրությունը բարելավելու նպատակով:	ՀՀ պետական կառավարման համակարգի մարմիններ	2022-2026թթ	Ֆինանսավորում չի պահանջվում
		2.3. «Քայլ դեպի տուն» միջոցառման իրականացում	13-18 տարեկան սփյուռքահայ պատանիների համար կազմակերպվելու է «Քայլ դեպի տուն» 2-շաբաթյա ուսումնաճանաչողական ծրագիր: Ծրագիրը ներառում է՝ 13-օրյա ճամբարային ծրագիր, հայոց լեզվի դասընթացներ, հայրենագիտության դասեր, ճանաչողական այցեր,		2022թ. օգոստոսի 3-րդ տասնօրյակ 2023թ. օգոստոսի 3-րդ տասնօրյակ 2024թ. օգոստոսի	ՀՀ պետական բյուջե 2022թ.-ին նախատեսվում է 83,649.2 հազ.դրամ 2023թ.-ից նախատեսվում է

		հանդիպումներ, մարզական և մշակութային միջոցառումներ: 2023 թվականին նախատեսվում է 400 հոգու մասնակցություն:		3-րդ տասնօրյակ 2025թ. օգոստոսի 3-րդ տասնօրյակ 2026թ. օգոստոսի 3-րդ տասնօրյակ	84,182.6 հազ.դրամ (յուրաքանչյուր տարի)
	2.4. «Սփյուռքի երիտասարդ առաջնորդների վերապատրաստում» միջոցառման իրականացում	Հայաստանում կազմակերպվող երկշաբաթյա վերապատրաստման ծրագրին մասնակցելուց հետո երիտասարդները վերադառնում են համայնքներ և մեկ տարվա ընթացքում իրականացնում են (ընդհանուր թվով) համայնքային և իրազեկման հանդիպումներ՝ առնվազն 60, միջհամայնքային աշխատանքների փորձի փոխանակման ձեռնարկներ՝ առնվազն՝ 20, սոցիալական հարթակներում և լրատվական միջոցներում գրասենյակի, հայաստանյան այլ ծրագրերի վերաբերյալ հրապարակումներ և տեղեկատվական նախաձեռնություններ՝ առնվազն՝ 40: Միջոցառմանը տարեկան մասնակցելու է 20 հոգի		2022թ. հուլիսի 3-րդ տասնօրյակ 2023թ. հոկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ 2024թ. հոկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ 2025թ. հոկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ 2026թ. հոկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	ՀՀ պետական բյուջե 2022թ.-ին նախատեսվում է 11,806.7 հազ.դրամ 2023թ.-ից նախատեսվում է 11,966.4 հազ.դրամ (յուրաքանչյուր տարի)
	2.5. «ԻԳործ» սփյուռքահայ մասնագետների ներգրավում ՀՀ և Արցախի պետական կառավարման համակարգում»	Ծրագրի շրջանակներում սփյուռքահայ բարձրակարգ մասնագետները կներգրավվեն ՀՀ և Արցախի պետական կառավարման համակարգի	ՀՀ պետական կառավարման համակարգի մարմիններ	2021-2026թթ.	ՀՀ պետական բյուջե 2022թ.-ին նախատեսվում է

		<p>մարմիններում: Հայաստանի և Արցախի համապատասխան ոլորտի մասնագետների հետ համատեղ կմշակվի տարեկան առնվազն 5 նոր ծրագիր՝ նպատակաուղղված ՀՀ զարգացմանը:</p> <p>Միջոցառման իրականացման արդյունքում նախատեսվում է մասնագիտական հայրենադարձություն՝ յուրաքանչյուր տարի առնվազն 25%:</p>			<p>123,872.3 հազ.դրամ</p> <p>2023թ.-ից նախատեսվում է 242,582.8 հազ.դրամ (յուրաքանչյուր տարի)</p>
	<p>2.6. Հայաստան-սփյուռք գործակցության վերաբերյալ իրագրված ապահովում</p>	<p>Հայաստան-սփյուռք համագործակցության, ծրագրերի, հայրենադարձության, սփյուռքից ներդրումների, սփյուռքահայ մասնագիտական ներուժը հայաստանյան կյանքին ներգրավման վերաբերյալ տարեկան առնվազն 30 հաղորդումների, 50 տեսանյութերի, 10 անիմացիոն նյութերի, 4 ուղիղ եթերների, 4 ֆիլմերի պատրաստում, հեռարձակում և առաջնորդում սոցիալական հարթակներում, հեռուստաընկերություններում և սփյուռքի համայնքային կայքերում: Եռալեզու լրատվության ապահովում գրասենյակի կայքում, տարեկան առվնազն 300 մամուլի հաղորդագրությունների տարածում, բոլոր սոցիալական</p>		<p>2021-2026թթ.</p>	<p>ՀՀ պետական բյուջե</p> <p>2022թ.-ին նախատեսվում է 60,000.0 հազ.դրամ (յուրաքանչյուր տարի)</p>

		<p>հարթակներում տարեկան առնվազն 2200 հրապարակումների իրականացում, ինչպես նաև տարեկան առնվազն 12 հնգալեզու տեղեկագրերի տարածում սփյուռքի 30 հազարից ավելի էլ. հասցեների: Տեղեկատվական հարթակներում գրասենյակի և առկա ծրագրերի բրենդավորում և առաջնորդում: Տեղեկատվական համագործակցություն սփյուռքյան և հայաստանյան առնվազն 40 գործընկերների հետ՝ հանրայնացման և սփյուռքին վերաբերող ծրագրերի և նորությունների մասին իրազեկման աստիճանի բարձրացման համար:</p>			
	<p>2.7. «Աջակցություն Վրաստանի հայալեզու լրատվամիջոցներին» միջոցառման իրականացում</p>	<p>Տարեկան Վրաստանի հայալեզու առնվազն 3 լրատվամիջոցների գործունեության ապահովում, որի արդյունքում վրացահայությունը հնարավորություն կունենա հայերենով ծանոթանալու թե՛ Հայաստանի ներքին և արտաքին քաղաքականության, թե՛ Վրաստանի հայ համայնքի վերաբերյալ տեղեկատվությանը:</p>		2021-2026թթ.	<p>ՀՀ պետական բյուջե 2022թ.-ին նախատեսվում է 10,000.0 հազ.դրամ (յուրաքանչյուր տարի)</p>
	<p>2.8. Սփյուռքի գործերի հանձնակատարների ինստիտուտի ձևավորում</p>	<p>Սփյուռքի համայնքներում նշանակվելու են սփյուռքի գործերի հանձնակատարներ, ովքեր կլինեն գրասենյակի ներկայացուցիչները սփյուռքում,</p>	<p>ՀՀ արտաքին գործերի նախարարություն</p>	2021-2026թթ.	<p>Ֆինանսավորում չի պահանջվում</p>

			<p>ովքեր կապահովեն համայնքների հետ մշտական կապը, կվերհանեն խնդիրների և կառաջարկեն դրանց լուծման ուղիները: 2023 թվականին նախատեսվում է առնվազն 2 սփյուռքի գործերի հանձնակատարի նշանակում:</p>			
		2.9. Սփյուռքահայ խորհրդի ձևավորում	<p>ՀՀ սփյուռքի գործերի գլխավոր հանձնակատարին կից ձևավորվելու է խորհրդակցական մարմին բաղկացած սփյուռքահայ հայտնի գործիչներից և ոլորտային մասնագետներից՝ Հայաստան-սփյուռք համագործակցությանն առնչվող հարցերը քննարկելու նպատակով: 2023 թվականին նախատեսվում է ձևավորել խորհուրդը:</p>		2022-2026թթ.	Ֆինանսավորում չի պահանջվում
3.	Սփյուռքի համայնքների ուսումնասիրությունը, ներուժի վերահանումը և համայնքներին աջակցությունը	3.1. Սփյուռքի մարդկային ներուժի վերհանում և դրա քարտեզագրում	<p>Հավաքագրվելու է սփյուռքի մասնագիտական, տնտեսական, գիտակրթական, մշակութային և այլ ոլորտներում առկա մարդկային ներուժի վերաբերյալ տեղեկատվությունը: 2023 թվականից սկսած նախատեսվում է տարեկան հավաքագրել 25000 սփյուռքահայ անհատի վերաբերյալ տվյալ և լրամշակել արդեն հավաքագրված տեղեկատվությունը: 2023 թվականին լրամշակվելու է 2021 թվականին հավաքագրված 50000 անհատի վերաբերյալ տեղեկատվությունը:</p>	ՀՀ արտաքին գործերի նախարարություն	2021-2026թթ.	<p>ՀՀ պետական բյուջե</p> <p>2022թ.-ին նախատեսվում է 75,000.0 հազ.դրամ</p> <p>2023թ.-ից նախատեսվում է 72,000.0 հազ.դրամ /յուրաքանչյուր տարի/</p>

		<p>3.2. Սփյուռքի համայնքների ուսումնասիրությունների իրականացում</p>	<p>Ըստ երկրների՝ կազմվելու են համայնքային անձնագրեր, որտեղ ներկայացված կլինի համայնքում գործող բոլոր կառույցները: 2023 թվականին ստեղծվելու է տեղեկատվական կայք, որտեղ կամփոփվի համայնքների վերաբերյալ տեղեկատվությունը:</p>		<p>2022-2026թթ.</p>	<p>ՀՀ օրենքով չարգելված այլ աղբյուրներ</p>
		<p>3.3. Աշխատանք սփյուռքի համայնքներում</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Աշխատանքային այցելություններ սփյուռքի համայնքներ՝ տեղում ծանոթանալու համայնքի խնդիրներին, դրանց լուծման ուղիների քննարկում: - Այցելությունների արդյունքում համայնքային և անհատական հանդիպումներ: - Համայնքներում կազմակերպված մշակութային, համայնքային և այլ միջոցառումներին մասնակցություն: - ՀՀ կառավարության Հայաստան-սփյուռք գործակցության զարգացման ծրագրերի ներկայացում: <p>Ակնկալվում է, որ այցելությունների ընթացքում սփյուռքի հայկական համայնքներում բարձրացված խնդիրներից առնվազն 20 տոկոսը տվյալ տարվա ընթացքում լուծում կստանան: Տարեկան նախատեսվում է այցելություն սփյուռքի 18 համայնք:</p>	<p>ՀՀ արտաքին գործերի նախարարություն</p>	<p>2021թ. դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ</p> <p>2023թ. դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ</p> <p>2024թ. դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ</p> <p>2025թ. դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ</p> <p>2026թ. դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ</p>	<p>ՀՀ պետական բյուջե</p> <p>2023թ.-ին նախատեսվում է 51,045.8 հազ.դրամ (յուրաքանչյուր տարի)</p>

		3.4. Աջակցություն սփյուռքի հայ համայնքներին	Սփյուռքի կրթամշակութային կենտրոնների գործունեությանն աջակցելու նպատակով տրամադրվելու են նյութատեխնիկական պարագաներ: 2023 թվականին աջակցություն է տրամադրվելու առնվազն 2 սփյուռքյան կառույցի:		2022-2026թթ.	ՀՀ պետական բյուջե 2023թ.-ին նախատեսվում է 13,562.6 հազ.դրամ /յուրաքանչյուր տարի/
		3.5. Հայաստանում մշակութային փառատոնների անցկացում	2024 թվականին Հայաստանում կազմակերպվելու է համահայկական մշակութային փառատոն, որը կնպաստի Հայաստանի և Սփյուռքի մշակութային փոխճանաչությանը, մշակութային կապերի զարգացմանը:	ՀՀ կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարություն	2024թ. նոյեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	ՀՀ օրենքով չարգելված այլ աղբյուրներ
4.	Հայաստան-սփյուռք միասնական օրակարգի ձևավորումը և սփյուռքի ներուժի ներգրավումը ի նպաստ Հայաստանի Հանրապետության զարգացմանը	4.1. Հայաստանում համահայկական համաժողովների անցկացում	- 2022 թվականին Հայաստանում կազմակերպվելիք 3 (Սփյուռքահայ քաղաքական գործիչների և պետական ծառայողների, սփյուռքի ներդրումների և բարեգործության վերաբերյալ և Հայաստան-սփյուռք համահայկական համաժողովներ) համաժողովներին մասնակցելու են մինչև 2500 հոգի, որից մինչև 1800-ը սփյուռքից, որի ընթացքում քննարկվելու են Հայաստան-սփյուռք գործակցության զարգացման վերաբերյալ խնդիրները և նախանշվելու են հետագա անելիքները:	ՀՀ պետական կառավարման համակարգի մարմիններ	2022-2026թթ.	ՀՀ պետական բյուջե 2022թ.-ին նախատեսվել է 129,325.5 հազ.դրամ 2023թ.-ին նախատեսվել է 39,530.0 հազ.դրամ ՀՀ օրենքով չարգելված այլ աղբյուրներ

			<p>- 2023 թվականին կազմակերպվելու է երիտասարդական համահայկական համաժողով՝ մինչև 800 սփյուռքահայերի մասնակցությամբ, որի ընթացքում քննարկվելու է Հայաստանում և սփյուռքում երիտասարդության խնդիրները, ինչպես նաև մշակվելու է գործողությունների պլան-ժամանակացույց հետագա համագործակցության վերաբերյալ:</p> <p>- 2024 թվականից սկսած նախատեսվում է տարեկան 1 համահայկական համաժողովի կազմակերպում:</p>			
	4.2. Սփյուռքում տարածաշրջանային համաժողովների կազմակերպում	Յուրաքանչյուր տարի կազմակերպվելու է տարածաշրջանային առնվազն 2 հավաք-հանդիպում, որի ընթացքում համատեղ քննարկվելու է առանձին համայնքների և ընդհանուր տարածաշրջանային խնդիրների շրջանակը, նախանշվելու են գործողությունների ծրագիր և դրանց լուծման ուղիները:	ՀՀ արտաքին գործերի նախարարություն	2024-2025թթ.	ՀՀ պետական բյուջե ՀՀ օրենքով չարգելված այլ աղբյուրներ	
	4.3. Մասնագիտական համաժողովների և քննարկումների կազմակերպում	Նախատեսվում է յուրաքանչյուր տարի կազմակերպել 1 համահայկական մասնագիտական համաժողով: Այն հնարավորություն կընձեռի մասնագիտական կապերի հաստատմանը, մասնագիտական ցանցերի ստեղծմանը և		2023-2026թթ	ՀՀ պետական բյուջե 2023թ.-ին նախատեսվում է 13,718.0 հազ.դրամ	

			համատեղ ծրագրերի իրականացմանը:			ՀՀ օրենքով չարգելված այլ աղբյուրներ
	4.4. Սփյուռքի ներուժի ներգրավումը Հայաստանի Հանրապետության զարգացման գործընթացներում	Համագործակցելով ՀՀ գերատեսչությունների հետ՝ կամավորական հիմունքներով սփյուռքահայ մասնագետների առցանց և անցանց ներգրավում ՀՀ պետական կառավարման համակարգի մարմիններում: 2023 թվականից սկսած նախատեսվում է տարեկան առնվազն 5 ոլորտային մասնագետի ներգրավում:	ՀՀ պետական կառավարման համակարգի մարմիններ	2022-2026թթ.	Ֆինանսավորում չի պահանջվում	
	4.5. Հանրային ոլորտի տարբեր մակարդակներում կարճաժամկետ և երկարաժամկետ կտրվածքով սփյուռքահայերի ներգրավում	<ul style="list-style-type: none"> - ՀՀ գերատեսչություններում ղեկավարների սփյուռքահայ տեղակալների նշանակում ըստ նպատակահարմարության, - ՀՀ գերատեսչությունների ղեկավարների սփյուռքահայ խորհրդականների նշանակում, - Կարճաժամկետ և հեռավար ձևաչափով սփյուռքահայ մասնագետների ներգրավում հանրային ոլորտի տարբեր մակարդակներում՝ փորձագիտական և խորհրդատվական ծառայությունների մատուցման նպատակով: 	ՀՀ պետական կառավարման համակարգի մարմիններ	2022թ.	Ֆինանսավորում չի պահանջվում	
	4.6. Սփյուռքից ներդրումների իրականացմանն աջակցություն	- Սփյուռքահայերին Հայաստանում ներդրումներ իրականացնելու հնարավորությունների և պետության կողմից տրամադրվող արտոնությունների վերաբերյալ տեղեկատվության տրամադրում,	ՀՀ էկոնոմիկայի նախարարություն	2021-2026թթ.	Ֆինանսավորում չի պահանջվում	

		<ul style="list-style-type: none"> - Սփյուռքահայ ներդրողներին փաստաթղթային և խորհրդատվական աջակցության տրամադրում - ՀՀ մարզերում հաստատված կամ նախագծային փուլում գտնվող ներդրումային ծրագրերի վերաբերյալ տեղեկատվության տրամադրում սփյուռքահայ ներդրողներին: <p>2023 թվականին պլանավորվելու են իրականացվելիք աշխատանքները:</p>			
	4.7. Սփյուռքից բարեգործական ծրագրերի իրականացմանն աջակցություն	<ul style="list-style-type: none"> - Հայաստանի և Արցախի համայնքներում Սփյուռքի կողմից բարեգործական ծրագրերի իրականացմանն աջակցություն: 2023 թվականին նախատեսվում է պլանավորել, իսկ 2024 թվականին նախատեսվում է աջակցել առնվազն 3 ներդրումային ծրագրի իրականացմանը: 	ՀՀ տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարություն	2021-2026թթ.	Ֆինանսավորում չի պահանջվում
	4.8. Համահայկական մասնագիտական ցանցերի ձևավորմանն ու զարգացմանն աջակցություն	<ul style="list-style-type: none"> - 2022 թվականից սկսած աջակցել տարեկան առնվազն 1 նոր մասնագիտական ցանցի ձևավորմանը, - Տարեկան առնվազն 1 մասնագիտական ցանցի հետ համագործակցության հուշագրի կնքում, - Համահայկական մասնագիտական ցանցերի ձևավորմանն աջակցություն՝ համատեղ գործողությունների ծրագրերի մշակման և իրականացման ակնկալիքով: 	ՀՀ պետական կառավարման համակարգի մարմիններ	2021-2022թթ.	Ֆինանսավորում չի պահանջվում

Կադաստրի կոմիտե

NN	Նպատակ	Միջոցառումներ	Ակնկալվող արդյունք	Համակատարող	Ժամկետ	Ֆինանսավորման աղբյուր և կանխատեսվող չափ
1	2	3	4	5	6	7
1	Ինտեգրված կադաստրի ստեղծում	1.1 Տարածական տվյալների կառավարման (ԵՏՀ/ GIS) մասնագետների վերապատրաստում	Շուրջ 40 որակավորված մասնագետների ներգրավում տարածական տվյալների կառավարման գործում՝ ինտեգրված կադաստրի բազային և ոլորտային բաղադրիչների վարումը իրականացնելու համար	-	2022 թվականի դեկտեմբերի 1-ին տասնօրյակ	ՀՀ պետական բյուջե և օրենքով չարգելված այլ միջոցներ 40.0 մլն ՀՀ դրամ
		1.2 Ինտեգրված կադաստրի ոլորտային բաղադրիչների ստեղծում և համակարգի ամբողջական գործարկում՝ ըստ ոլորտների պատրաստվածության	Ոլորտային կադաստրների տեղեկատվական բանկի ստեղծում՝ տվյալների տարածական հղմամբ աշխարհագրական հարաչափեր ունեցող ճյուղային կադաստրների և ռեգիստրների միավորմամբ փոխկապակցված տեղեկատվական փաստաթղթերի հիման վրա մեկ միասնական տեղեկատվական ռեսուրսի ստեղծում ապահովելով համապատասխան ոլորտային	Շրջակա միջավայրի նախարարություն, Էկոնոմիկայի նախարարություն, Տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարություն	2024 թվականի դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	ՀՀ պետական բյուջե և օրենքով չարգելված այլ միջոցներ 185.0 մլն ՀՀ դրամ

			կադաստրների ինտեգրում մեկ միասնական հարթակում			
		1.3 Ազգային գեոպորտալի տեխնիկական առաջադրանքի կազմում, ծրագրի ձեռքբերում և գործարկում	Ծրագրային ապահովման բազային և թեմատիկ շերտերի մոդուլների, ազգային գեոպորտալի գործարկում և դրանց հասանելիության աստիճանակարգի սահմանում	Շրջակա միջավայրի նախարարություն, Էկոնոմիկայի նախարարություն, Տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարություն, Կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարություն, Բարձր տեխնոլոգիական արդյունաբերության նախարարություն, Արտակարգ իրավիճակների նախարարություն, Քաղաքաշինության կոմիտե, Ոստիկանություն,	2024 թվականի դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	ՀՀ պետական բյուջե և օրենքով չարգելված այլ միջոցներ 500.0 մլն ՀՀ դրամ

				<p>Երևանի քաղաքապետարան (համաձայնությամբ)</p> <p>Ենթակառուցվածքներ տնօրինող կազմակերպություններ (համաձայնությամբ)</p>		
		<p>1.4 Պիլոտային ոլորտային կադաստրի ստեղծում և ներդրում</p>	<p>Մեկ ոլորտի կադաստրի ստեղծում և ներդրում, որը հնարավորություն կտա վերհանել ինտեգրման գործնական խնդիրները, և ըստ անհրաժեշտության խմբագրումներ կատարել նախորդ քայլերով մշակված իրավական ակտերում և այլ գործառնական փաստաթղթերում</p>	<p>Տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարություն</p>	<p>2023 թվականի դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ</p>	<p>Օրենքով չարգելված միջոցներ 300.0 մլն ՀՀ դրամ</p>
		<p>1.5 Համակարգի տեխնիկական (սերվերային համակարգ և կառավարման կենտրոն) միջոցների տեխնիկական առաջադրանքի կազմում, ձեռքբերում և տեղադրում</p>	<p>Սերվերային համակարգի տեղադրում և ծրագրային ապահովում, կադաստրային և քարտեզագրական մոդուլի գործարկում, բազային և ոլորտային կադաստրների ռեգիստրների ծրագրային ապահովում, կառավարման կենտրոնի ստեղծում,</p>	<p>Բարձր տեխնոլոգիական արդյունաբերության նախարարություն</p>	<p>2024 թվականի դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ</p>	<p>ՀՀ պետական բյուջե և օրենքով չարգելված այլ միջոցներ 400.0 մլն ՀՀ դրամ</p>

			սերվերային համակարգի տեղադրում և կառավարման կենտրոնի ստեղծում			
2	Ազգային տարածական տվյալների ենթակառուցվածքի (ստանդարտի) մշակում	2.1 Հայաստանի Հանրապետության տարածական տվյալների, մետատվյալների բանկերի վերաբերյալ նորմատիվ-տեխնիկական և իրավական փաստաթղթերի մշակում և արդիականացում	Տվյալների քաղաքականության վերաբերյալ իրավական ակտի ընդունում, թեմատիկ շերտերի պահանջների սահմանում	Բարձր տեխնոլոգիական արդյունաբերության նախարարություն	2023 թվականի դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	Ֆինանսավորում չի պահանջվում
		2.2 ԵՄ տարածական տվյալներին վերաբերող INSPIRE դիրեկտիվների տեղայնացում և ներդաշնակեցում ՀՀ գեոդեզիայի և քարտեզագրության ոլորտներում գործող նորմատիվ-տեխնիկական և իրավական փաստաթղթերին	Ազգային տարածական տվյալների ենթակառուցվածքի (ստանդարտների) ներդրում	-	2023 թվականի դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	Ֆինանսավորում չի պահանջվում
		2.3 Իրավական դաշտի կարգավորում	«Գեոդեզիայի և քարտեզագրության մասին» օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին», «Գույքի նկատմամբ իրավունքների պետական գրանցման մասին» օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» ՀՀ օրենքների նախագծերի մշակում՝ ուղղված ազգային	-	2021 թվականի դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	Ֆինանսավորում չի պահանջվում

			տարածական տվյալների ենթակառուցվածքի ստեղծման համար օրենսդրական հիմքի ապահովմանը			
3	Հայաստանի Հանրապետության տարածքի երկրատեղեկատվական համակարգերի բազային շերտերի թարմացում	3.1 Հանրապետության տարածքի օդալուսանկարահանում, օրթոֆոտոհատակագծերի և թվային բարձունքային մոդելի ստեղծման աշխատանքներ	Հայաստանի Հանրապետության ամբողջ տարածքի օրթոֆոտոհատակագծերի և թվային բարձունքային մոդելի թարմացված ժամանակագրական շարք	-	2021 թվականի դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ	ՀՀ պետական բյուջե և օրենքով չարգելված այլ միջոցներ 597,915.0 ՀՀ դրամ
		3.2 Երկրատեղեկատվական համակարգում Հայաստանի Հանրապետության բնակավայրերի քարտեզագրական հենքի ստեղծման աշխատանքներ	Հայաստանի Հանրապետության շուրջ 41000 հա տարածքի քարտեզագրական հենքի թարմացված ժամանակագրական շարք 2023 թ.-6000 հա 2024 թ.-12000 հա 2025 թ.-18000 հա 2026 թ.-5000 հա	Տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարություն	2022-2026 թվականների դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ (շարունակական)	ՀՀ պետական բյուջե և օրենքով չարգելված այլ միջոցներ 1,650.0 մլն ՀՀ դրամ
4	Կադաստրային քարտեզների ուղղման աշխատանքների իրականացում	4.1 Գործող իրավական ակտերում փոփոխությունների իրականացում, անհրաժեշտության դեպքում նոր կարգավորումներ	Իրավական դաշտի կատարելագործում՝ քարտեզների ուղղման աշխատանքներում հայտնաբերված իրավական խնդիրների հիման վրա ՀՀ կառավարության 2021 թ. ապրիլի 29-ի N 698-Ն որոշման փոփոխությունների իրականացում	-	2022 թվականի դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	Ֆինանսավորում չի պահանջվում
		4.2 ՀՀ օրթոֆոտոհատակագծերով ծածկված համայնքների կադաստրային քարտեզների ճշգրտման աշխատանքներ	ՀՀ օրթոֆոտոհատակագծերով ամբողջությամբ ծածկված համայնքների ճշգրտված կադաստրային թաղամասերի հատակագծեր, կադաստրային	-	2022-2026 թվականների դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	ՀՀ պետական բյուջե և օրենքով չարգելված այլ միջոցներ 400.0 մլն ՀՀ դրամ

			քարտեզում չտեղադրված գույքերի նույնականացում և դաշտային հանութագրում 2023 թ.-3000-5000 միավոր, 2024 թ.-3000-5000 միավոր, 2025 թ.-3000-5000 միավոր, 2026 թ.-6000-10000 միավոր		(շարունակական)	
		4.3 ՀՀ համայնքների կադաստրային թաղամասերի ուղղման նպատակով անհրաժեշտության դեպքում լրացուցիչ կետերի դիտարկում	Յուրաքանչյուր տարի ճշտվող բնակավայրում մինչև 25 կետի հանութագրում	-	2022-2026 թվականների դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ (շարունակական)	ՀՀ պետական բյուջե և օրենքով չարգելված այլ միջոցներ 180.0 մլն ՀՀ դրամ
5	Պետական գեոդեզիական (GNSS) ցանցի արդիականացում	5.1 Ցանցի խտացում, հավասարակշռում, ծրագրային ապահովումների արդիականացում, սերվերային հանգույցի թարմացում	Մշտական գործող ռեֆերենց կայանների ցանցի խտացում	-	2022 թվականի դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	ՀՀ պետական բյուջե և օրենքով չարգելված այլ միջոցներ 180.0 մլն ՀՀ դրամ
6	Աշխարհագրական անվանումների վարման առցանց քարտադարանի թարմացում և տպագիր նյութերի ստեղծում	6.1 Հայաստանի Հանրապետության աշխարհագրական անվանումների պետական քարտադարանի վարում, թարմացում և տեղեկագրերի ստեղծում	ՀՀ աշխարհագրական անվանումների փոփոխված և վերականգնված հայերեն էլեկտրոնային շտեմարանի ստեղծում, ՀՀ Ազգային տարածական տվյալների ենթակառուցվածքների համապատասխան շերտի ապահովում	Բարձր տեխնոլոգիական արդյունաբերության նախարարություն	2021-2023 թվականների դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ	ՀՀ պետական բյուջե և օրենքով չարգելված այլ միջոցներ 30.0 մլն ՀՀ դրամ

		6.2 ՀՀ և աշխարհի աշխարհագրական անվանումների փոփոխված և վերականգնված հայերեն տպագիր բառարանների և տեղեկատուների ստեղծում	ՀՀ և աշխարհի աշխարհագրական անվանումների փոփոխված և վերականգնված հայերեն բառարանների և տեղեկատուների տպագրում, որն անհրաժեշտ է պետական, գիտական և կրթական համակարգերի համար	Բարձր տեխնոլոգիական արդյունաբերության նախարարություն	2021-2023 թվականների դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ	ՀՀ պետական բյուջե և օրենքով չարգելված այլ միջոցներ 10.0 մլն ՀՀ դրամ
7	Թեմատիկ ատլասների ստեղծում	7.1 Նոր ձևաչափով՝ տպագիր, բազմալեզու, ինչպես նաև համացանցում տեղադրված հնարավորությամբ ատլաս	Թարմացված բազմալեզու ատլասներ 2023 թվականին իրականացվելու է մինչև 10000 հատ քարտեզի տպագրման աշխատանքներ	-	2021-2026 թվականների դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ	ՀՀ պետական բյուջե և օրենքով չարգելված այլ միջոցներ 170.0 մլն ՀՀ դրամ
8	Հայաստանի Հանրապետության տարածքում գեոդեզիական աշխատանքների իրականացում	8.1 Հայաստանի Հանրապետության տարածքում համապատասխան բաշխվածությամբ գեոդեզիական կետերի հանութագրում	Առկա բարձունքային մոդելի ճշտության բարձրացման համար նոր կետերի տեղադրում, հանութագրում և տվյալների ամբողջական մշակում	-	2025 թվականի դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ	ՀՀ պետական բյուջե և օրենքով չարգելված այլ միջոցներ 550.0 մլն ՀՀ դրամ
9	ՀՀ տարածքում տարբեր մասշտաբների բազային քարտեզագրական շերտերի ստեղծում	9.1 Քարտեզների տեղափոխում USՀ միջավայր	Տարբեր մասշտաբների առկա բազային քարտեզագրական շերտերի տեղափոխում, բազաների ստեղծում	-	2025 թ. դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	Ֆինանսավորում չի պահանջվում
		9.2 Քարտեզների կազմում ընդհանրացման եղանակով	Տարբեր մասշտաբների բազային քարտեզագրական շերտերի ստացում	-	2025 թ. դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	Ֆինանսավորում չի պահանջվում
10	Առցանց, ինքնաշխատ, անշարժ գույքի կադաստրի ներդրում	10.1 «Գույքի նկատմամբ իրավունքների պետական գրանցման մասին» ՀՀ օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին»	Օրենսդրական դաշտի կարգավորում, որի արդյունքում իրավունքների պետական գրանցման համար անհրաժեշտ փաստաթղթերը կներկայացվեն	-	2023 թվականի դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ	Ֆինանսավորում չի պահանջվում

		<p>ՀՀ օրենքի նախագծին հավանություն տալու մասին ՀՀ կառավարության որոշման ընդունում</p>	<p>այն տրամադրող մարմինների կողմից: Ընդ որում դրանք պետք է ներկայացվեն միայն էլեկտրոնային եղանակով՝ հատուկ կապուղիների կամ էլեկտրոնային տեղեկատվական համակարգերի միջոցով:</p>			
	10.2 «Գույքի նկատմամբ իրավունքների պետական գրանցման մասին» ՀՀ օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» ՀՀ օրենքի նախագծին հավանություն տալու մասին ՀՀ կառավարության որոշման ընդունում	<p>Օրենսդրական դաշտի կարգավորում, որի արդյունքում սահմանափակում կիրառող իրավասու մարմինների կողմից սահմանափակումների կիրառման, փոփոխման, դադարման գրանցման համար անհրաժեշտ փաստաթղթերը կներկայացվեն միայն էլեկտրոնային եղանակով՝ Կադաստրի կոմիտեի և համապատասխան մարմինների միջև հատուկ կապուղիների և էլեկտրոնային տեղեկատվական համակարգերի միջոցով առցանց ռեժիմով</p>	<p>Արդարադատության նախարարություն</p> <p>Պետական եկամուտների կոմիտե</p> <p>Դատախազություն (համաձայնությամբ)</p> <p>Քննչական կոմիտե</p> <p>Ազգային անվտանգության ծառայություն</p>	<p>2026 թվականի դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ</p>	<p>ՀՀ պետական բյուջե և օրենքով չարգելված այլ միջոցներ 10.0 մլն ՀՀ դրամ</p>	
	10.3 Էլեկտրոնային համակարգի տեքստային տվյալների բազայում գործող և դադարած իրավունքների սուբյեկտների ճշգրտում և նույնականացում, այդ թվում՝ համայնքներում և այլ պետական մարմիններում	<p>Անշարժ գույքի սուբյեկտների նույնականացում, առցանց տրամադրվող տեղեկատվության ճշգրտության ապահովում, սահմանափակումների ինքնաշխատ կիրառման համար հնարավորության ընձեռում</p>	<p>Տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարություն</p> <p>Ոստիկանություն</p>	<p>2024 թվականի դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ</p>	<p>Ֆինանսավորում չի պահանջվում</p>	

	առկա տեղեկատվության հիման վրա				
	10.4 Առցանց տրամադրվող տեղեկությունների տեսակների ընդլայնում՝ նոր տեղեկատվական փաթեթների մշակում, տեղեկատվության որոնում առցանց վարվող կադաստրային քարտեզներից	Տեղեկատվության ձեռքբերման ընթացակարգի էական պարզեցում, դրանց տրամադրման ժամկետների կրճատում (հարցումից հետո՝ անմիջապես)	-	2022 թվականի դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ (շարունակական)	Ֆինանսավորում չի պահանջվում
	10.5 Յուրաքանչյուր պետական մարմնի պահանջմունքներին համապատասխանող առցանց մատուցվող ծառայության ներդրում (տեխնիկական առաջադրանքը ներկայացնում է համապատասխան մարմինը: Այն մինչև ներկայացնելը համաձայնեցվում է Կադաստրի կոմիտեի հետ)	Օպտիմալացման արդյունքում սուբյեկտների նույնականացում իրականացնող 15 հոգանոց խմբի համալրում	Բարձր տեխնոլոգիական արդյունաբերության նախարարություն	2023 թվականի դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ	«Վետական բյուջե և օրենքով չարգելված այլ միջոցներ 25.0 մլն ՀՀ դրամ
	10.6 Կադաստրային գործերի թվայնացում մասամբ տեքստային (OCR) տեսաներաժմամբ	Թվային արխիվի ամբողջականացում և ընթեռնելիության բարձրացում	Բարձր տեխնոլոգիական արդյունաբերության նախարարություն	2025 թվականի դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ	«Վետական բյուջե և օրենքով չարգելված այլ միջոցներ 400.0 մլն ՀՀ դրամ
	10.7 «Գույքի նկատմամբ իրավունքների պետական գրանցման մասին» ՀՀ օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» ՀՀ օրենքի նախագծին հավանություն տալու մասին ՀՀ	Օրենսդրական դաշտի կարգավորում, որի արդյունքում կադաստրային գործը կվարվի միայն էլեկտրոնային տարբերակով:	-	2026 թվականի դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ	Ֆինանսավորում չի պահանջվում

		կառավարության որոշման ընդունում			(շարունակական)	
11	Հայաստանի Հանրապետության բնակավայրերի հասցեավորված օբյեկտների վերաբերյալ տվյալների հավաքագրում, մուտքագրում և համակցում կադաստրային քարտեզներին	11.1 Երևան համայնքի, 1 քաղաքային ու 1 գյուղական բնակավայրի հասցեավորված օբյեկտների վերաբերյալ տվյալների հավաքագրում, մուտքագրում, համակցում կադաստրային քարտեզներին և համակարգի պիլոտային գործարկում	Նախապատրաստական աշխատանքներ հասցեների միասնական ռեգիստրի և հասցեների ռեեստրի ինքնաշխատ տեղեկատվական համակարգում ճշտված ռեեստրի համակցում կադաստրային քարտեզների հետ	Տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարություն Բարձր տեխնոլոգիական արդյունաբերության նախարարություն	2022 թվականի դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	Ֆինանսավորում չի պահանջվում
		11.2 Մարզկենտրոններում, համայնքներում համայնքի ղեկավարների հետ հանդիպումների կազմակերպում, հասցեների ռեեստրի տեղեկատվական համակարգից օգտվելու կարգի ներկայացում, մասնագետների վերապատրաստում, ինչպես նաև բոլոր համայնքներից հասցեավորված օբյեկտների վերաբերյալ տվյալների հավաքագրում, մուտքագրում և համակցում կադաստրային քարտեզներին	1. Հասցեների միասնական ռեգիստրի և հասցեների միասնական տեղեկատվական համակարգում ճշտված ռեեստրի համակցում կադաստրային քարտեզների հետ	Տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարություն	2023 թվականի հունիսի 2-րդ տասնօրյակ	Ֆինանսավորում չի պահանջվում
		11.3 Հասցեների միասնական ռեգիստրի և հասցեների ռեեստրի տեղեկատվական համակարգի գործարկում՝ ինտեգրված կադաստրի և փոխգործելիության շրջանակներում	Հասցեների ռեեստրում անշարժ գույքի հասցեի անվանափոխման, համարակալման ցանկացած փոփոխության արտացոլում և հասանելիություն օգտվողների համար, հասցեի հիման վրա	Տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարություն	2026 թվականի դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ	ՀՀ պետական բյուջե և օրենքով չարգելված այլ միջոցներ 5.0 մլն ՀՀ դրամ

			գործող պետական ու մասնավոր ռեզիստրների և այլ համակարգերի փոխգործելիության ապահովում, ինչպես նաև տեղեկատվության արտացոլում կադաստրային քարտեզներում	Բարձր տեխնոլոգիական արդյունաբերության նախարարություն Պետական եկամուտների կոմիտե Ոստիկանություն «ԷԿԵՆԳ» ՓԲԸ (համաձայնությամբ)		
12	Անշարժ գույքի գրանցման գործընթացների արդյունավետության բարձրացման նպատակով կառուցվածքային բարեփոխումների իրականացում	12.1 Գրանցման միասնական ստորաբաժանման ստեղծում	Գրանցման և տեղեկատվության տրամադրման, գնահատման, կադաստրային գործերի արխիվի, հաշվառման տվյալների և կադաստրային քարտեզների վարման կենտրոնացում, միասնական մեթոդաբանության ձևավորում	-	2026 թվականի դեկտեմբերի 1-ին տասնօրյակ	ՀՀ պետական բյուջե և օրենքով չարգելված այլ միջոցներ 1, 500.0 մլն ՀՀ դրամ
		12.2 Սպասարկման գրասենյակների օպտիմալացում ի հաշիվ առցանց մատուցվող ծառայությունների զարգացման, օպերատորների (համայնքներ, «Հայփոստ» ՓԲԸ և այլն) կողմից մատուցվող ծառայությունների ցանկի և	Աշխատանքային ռեսուրսների արդյունավետության բարձրացում և օպտիմալացում, Կադաստրի համակարգի պահպանման ծախսերի կրճատում, սպասարկման որակի բարելավում, սպասարկման աշխարհագրության ընդլայնում	-	2024 թվականի դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ (շարունակական)	ՀՀ պետական բյուջե և օրենքով չարգելված այլ միջոցներ 300.0 մլն ՀՀ դրամ

		աշխարհագրության ընդլայնման: Օպտիմալացված գրասենյակների փոխարեն խորհրդատվական կենտրոնի ստեղծում				
13	Անշարժ գույքի շուկայի և բարելավում զարգացում	13.1 «Անշարժ գույքի գնահատման գործունեության մասին» ՀՀ օրենքում փոփոխություն կատարելու մասին» ՀՀ օրենքի նախագիծը ՀՀ Վարչապետի աշխատակազմ ներկայացնելը	Շուկայական գնահատման ոլորտի ընդլայնում, կայացում և գնահատման գործունեություն իրականացնողների նկատմամբ շուկայի մասնակիցների ու հանրության վստահության բարձրացում	-	2021 թվականի դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ	Ֆինանսավորում չի պահանջվում
		13.2 Անշարժ գույքի գործակալների (բրոքերներ) գործունեությունը կարգավորող օրենքի նախագծին հավանություն տալու մասին ՀՀ կառավարության որոշման ընդունում	Օրենսդրական կարգավորման միջոցով նոր գործիքակազմի ներդրում, ոլորտի զարգացման ապահովում	-	2024 թվականի դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ	ՀՀ պետական բյուջե և օրենքով չարգելված այլ միջոցներ 60.0 մլն ՀՀ դրամ
14	Գյուղատնտեսական նշանակության հողերի կադաստրային արժեքների հաստատում	14.1 «Գյուղատնտեսական նշանակության հողերի կադաստրային արժեքները հաստատելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման ընդունում	Գյուղատնտեսական նշանակության հողերի կադաստրային արժեքների հաստատում, որը կապահովի անշարժ գույքի հարկով հարկման օբյեկտ համարվող գյուղատնտեսական հողամասերի հարկման բազանների ստեղծման համար հողամասերի բազային արժեքները	-	2021 թվականի դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ	Ֆինանսավորում չի պահանջվում

15	<p>Հայաստանի Հանրապետությունում անշարժ գույքի 2024-2026 և 2027-2029 թվականների հարկման բազաների ձևավորում</p>	<p>15.1 2023 թվականի հուլիսի 1-ի դրությամբ հաշվառված տվյալներով անշարժ գույքի հարկով հարկման օբյեկտ համարվող անշարժ գույքի գնահատումներ (վերագնահատումներ) և դրանց վերաբերյալ տեղեկությունները տվյալների փոխանակման փոխգործելիության հարթակի միջոցով՝ ինքնաշխատ եղանակով տրամադրում համայնքային էլեկտրոնային կառավարման միասնական հարթակի (ՀԷԿՄՀ) օպերատորին</p>	<p>Հայաստանի Հանրապետության անշարժ գույքի հարկով հարկման օբյեկտ համարվող անշարժ գույքի 2024-2026 թվականների հարկման բազաների ձևավորում, ինչը տեղական ինքնակառավարման մարմիններին հնարավորություն կտա հաշվառելու և իրականացնելու 2024-2026 թվականների անշարժ գույքի հարկի վճարումների ընդունումը</p>	-	<p>2023 թվականի սեպտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ</p>	<p>Ֆինանսավորում չի պահանջվում</p>
	<p>թվականների հարկման բազաների ձևավորում</p>	<p>15.2 2026 թվականի հուլիսի 1-ի դրությամբ հաշվառված տվյալներով անշարժ գույքի հարկով հարկման օբյեկտ համարվող անշարժ գույքի գնահատումներ (վերագնահատումներ) և դրանց վերաբերյալ տեղեկությունները տվյալների փոխանակման փոխգործելիության հարթակի միջոցով՝ ինքնաշխատ եղանակով տրամադրում համայնքային էլեկտրոնային կառավարման միասնական հարթակի (ՀԷԿՄՀ) օպերատորին</p>	<p>Հայաստանի Հանրապետության անշարժ գույքի հարկով հարկման օբյեկտ համարվող անշարժ գույքի 2027-2029 թվականների հարկման բազաների ձևավորում, ինչը տեղական ինքնակառավարման մարմիններին հնարավորություն կտա հաշվառելու և իրականացնելու 2027-2029 թվականների անշարժ գույքի հարկի վճարումների ընդունումը</p>	-	<p>2026 թվականի սեպտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ</p>	<p>Ֆինանսավորում չի պահանջվում</p>

16	Հայաստանի Հանրապետության հողային ֆոնդի առկայության և բաշխման վերաբերյալ հաշվետվության (հողային հաշվեկշռի) կազմում	16.1 «Հայաստանի Հանրապետության հողային ֆոնդի առկայության և բաշխման վերաբերյալ յուրաքանչյուր տարվա հաշվետվության (հողային հաշվեկշռի) մասին» Հայաստանի Հանրապետության կառավարության որոշման ընդունում	«Հայաստանի Հանրապետության հողային ֆոնդի առկայության և բաշխման վերաբերյալ յուրաքանչյուր տարվա հաշվետվության (հողային հաշվեկշռի) մասին» ՀՀ կառավարության որոշման հաստատում, որի նորացված և ճշտված տվյալներից կկարողանան օգտվել շահագրգիռ բոլոր պետական մարմինները, կազմակերպություններն ու անձինք	-	Յուրաքանչյուր տարվա սեպտեմբերի 3-րդ տասօրյակ	Ֆինանսավորում չի պահանջվում
17	Կադրային բանկի համալրում	17.1 Համագործակցություն ոլորտային կրթական ծրագրեր իրականացնող բուհերի հետ, կրթական ծրագրերի վերանայում, լաբորատորիաների ստեղծում	Կադաստրի կոմիտեի զարգացման ծրագրի միջոցառումներից բխող ոլորտային բարձր որակավորում ունեցող կադրերի ներգրավում, որի արդյունքում Կադաստրի կոմիտեն կհամալրվի գիտության և տեխնիկայի պահանջները բավարարող և բանհմաց մինչև 25 երիտասարդ կադրերով, ովքեր համապատասխան մասնագիտական գիտելիքներ և հմտություններ կստանան համատեղ ստեղծված գիտակրթական լաբորատորիաներում: 2023 թվականին միջոցառման շրջանակներում 250 պրակտիկանտ մասնագիտական պրակտիկան կանցկացնի Կադաստրի կոմիտեում	Կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարություն	2022-2026 թվականներ	ՀՀ պետական բյուջե և օրենքով չարգելված այլ միջոցներ 50.0 մլն ՀՀ դրամ

Միջուկային անվտանգության կարգավորման կոմիտե

NN	Նպատակ	Միջոցառումներ	Ակնկալվող արդյունք	Համակատարող	Ժամկետ	Ֆինանսավորման աղբյուր և կանխատեսվող չափ
1	2	3	4	5	6	7
1.	Ատոմային էներգիայի օգտագործման բնագավառի նոր իրավահարաբերությունների կարգավորում	«Ատոմային էներգիայի մասին» ՀՀ օրենքի նախագիծը ՀՀ Վարչապետի աշխատակազմ ներկայացնելը	«Իսաղաղ նպատակներով ատոմային էներգիայի անվտանգ օգտագործման մասին» ՀՀ օրենքն ուժի մեջ մտնելուց հետո ՀՀ կողմից վավերացրած միջազգային պայմանագրերի («Միջուկային նյութի ֆիզիկական պաշտպանության մասին» կոնվենցիայի փոփոխություն, «Աշխատած վառելիքի և ռադիոակտիվ թափոնների կառավարման անվտանգության մասին» համատեղ կոնվենցիա) պահանջների ամրագրում, ԱԷՄԳ-ի առաքելությունների առաջարկությունների ներառում, օրենքի՝ Եվրամիության՝ «Միջուկային տեղակայանքների միջուկային անվտանգության գծով Համայնքի համակարգի սահմանումը» 2009/71/ 25. 06. 2009 և «Աշխատած վառելիքի և ռադիոակտիվ թափոնների պատասխանատու ու անվտանգ կառավարման գծով Համայնքի	-	2024թ. սեպտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	Պահպանման ծախսեր, պետական բյուջեից լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջվում

			իրավական համակարգի սահմանումը» 2011/70/ 19 07 2011 դիրեկտիվների մոտարկում			
2.	Ատոմային էներգիայի օգտագործման բնագավառի օրենսդրության համապատասխանեցում Եվրամիության դիրեկտիվների («Մարդու կողմից սպառման համար նախատեսված ջրում ռադիոակտիվ նյութերի մասով առողջության պահպանմանը ներկայացվող պահանջները սահմանելու մասին» 2013/51/ 22. 10. 2013) և ԱԷՄԳ անվտանգության ստանդարտների պահանջներին	«Սպառման համար նախատեսված ջրում ռադիոակտիվ նյութերի թույլատրելի սահմանաքանակները հաստատելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագիծը ՀՀ Վարչապետի աշխատակազմ ներկայացնելը	Բնակչության, անվտանգության ապահովումը, շրջակա միջավայրի պաշտպանությունն իրենց նող ճառագայթման հնարավոր վնասակար ազդեցություննից	-	2025թ. սեպտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ	Պահպանման ծախսեր, պետական բյուջեից լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջվում

3.	<p>Ատոմային էներգիայի օգտագործման բնագավառի օրենսդրության համապատասխանեցում Եվրամիության դիրեկտիվների («Իոնացնող ճառագայթումից առաջացող վտանգներից պաշտպանության անվտանգության հիմնական ստանդարտները սահմանելու մասին» 5.12. 2013/59/, 89/618 90/641. 96/29/, 97/43 և 2003/122/) և ԱԷՄԳ անվտանգության ստանդարտների պահանջներին</p>	<p>«Իոնացնող ճառագայթման անվտանգության և իոնացնող ճառագայթումից պաշտպանության անվտանգության պահանջները հաստատելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագիծը ՀՀ Վարչապետի աշխատակազմ ներկայացնելը</p>	<p>Բնակչության, ատոմային էներգիայի օգտագործման օբյեկտների անվտանգության ապահովումը, շրջակա միջավայրի պաշտպանությունն իոնացնող ճառագայթման հնարավոր վնասակար ազդեցությունից</p>	-	2025թ. նոյեմբերի 2-րդ տասնօրյակ	Պահպանման ծախսեր, պետական բյուջեից լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջվում
4.	<p>Ատոմային էներգիայի օգտագործման բնագավառի օրենսդրության համապատասխանեցում Եվրամիության դիրեկտիվների («Ռադիոակտիվ թափոնների և աշխատած վառելիքի առաքումը ստուգելու և վերահսկելու մասին» 2006/117 20.11. 2006) և ԱԷՄԳ անվտանգության ստանդարտների պահանջներին</p>	<p>«Ռադիոակտիվ թափոնների և աշխատած վառելիքի առաքումը ստուգելու և վերահսկելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագիծը ՀՀ Վարչապետի աշխատակազմ ներկայացնելը</p>	<p>Բնակչության, ատոմային էներգիայի օգտագործման օբյեկտների անվտանգության ապահովումը, շրջակա միջավայրի պաշտպանությունն իոնացնող ճառագայթման հնարավոր վնասակար ազդեցությունից</p>	-	2025թ. նոյեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	Պահպանման ծախսեր, պետական բյուջեից լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջվում

Պետական եկամուտների կոմիտե

N/N	Նպատակ	Միջոցառումներ	Ակնկալվող արդյունք	Համակատարող	Ժամկետ	Ֆինանսավորման աղբյուր և կանխատեսվող չափ
1	2	3	4	6	7	8
1.	Էլեկտրոնային համակարգերի և ենթակառուցվածքների արդիականացում	1.1 Վերլուծական գործիքների կատարելագործում և ավտոմատացում	<p>Ստանդարտ վերլուծությունների ավտոմատացված եղանակով իրականացվող գործիքների ընդլայնում և ներդրում:</p> <p>Արդյունքում գործում են 59 ստանդարտ վերլուծական հաշվետվական ձևեր և առնվազն 66 ռիսկային չափանիշներ: 2023թ.</p> <p>Գործող ստանդարտ վերլուծական հաշվետվական ձևերի քանակ 49, և ռիսկային չափանիշներ 66 2024թ.</p> <p>Գործող ստանդարտ վերլուծական հաշվետվական ձևերի քանակ 53 2025թ.</p>		2021-2026թթ. (շարունակական)	ՀՀ պետական բյուջե, օրենքով չարգելված ֆինանսավորման աղբյուրներ (150.0 մլն դրամ)

		<p>Գործող ստանդարտ վերլուծական հաշվետվական ձևերի քանակ 56 2026թ.</p> <p>Գործող ստանդարտ վերլուծական հաշվետվական ձևերի քանակ 59</p>			
		<p>Հարկային մարմնում առկա և ստացվող տեղեկատվության հիման վրա վերլուծական կարողությունների ընդլայնում:</p> <p>Արդյունքում ռիսկային չափանիշների ավելացման միջոցով ծանուցվող հարկ վճարողների շրջանակը կընդլայնվի՝ առնվազն 40%-ով: Նախատեսվում է ինքնաշխատ ծանուցման համակարգում ռիսկայնության գնահատման չափանիշների ավելացման միջոցով ծանուցվող հարկ վճարողների շրջանակը ընդլայնել 2023թ.-ին՝ 2019թ.-ի համեմատ աճել է 30,0 %-ով, 2024թ.-ին՝ 2019թ.-ի համեմատ աճել է 35,0 %-ով, 2025թ.-ին՝ 2019թ.-ի համեմատ աճել է 38,0 %-ով, 2026թ.-ին՝ 2019թ.-ի համեմատ աճել է 40,0 %-ով:</p>		2021-2026թթ. (շարունակական)	<p>ՀՀ պետական բյուջե, օրենքով չարգելված ֆինանսավորման աղբյուրներ (15.0 մլն դրամ)</p>
	1.2 Հիփոթեքային վարկի սպասարկման համար	Հիփոթեքային վարկի սպասարկման համար	Կենտրոնական բանկ	2021-2023թթ. (շարունակական)	ՀՀ պետական բյուջե, օրենքով

		<p>վճարվող տոկոսների գումարների վերադարձի էլեկտրոնային հարթակի գործարկում</p>	<p>վճարվող տոկոսների գումարների վերադարձի էլեկտրոնային հարթակի գործարկմամբ գործընթացի ավտոմատացում, ուսումնասիրության համար վերադարձի ժամկետների կրճատում և մարդկային ռեսուրսների նվազեցում:</p> <p>Արդյունքում հիփոթեքային վարկի սպասարկման համար վճարվող տոկոսների գումարների վերադարձի գործընթացը ավտոմատացված է: Հիփոթեքային վարկի սպասարկման համար վճարվող տոկոսների գումարների վերադարձը կկատարվի 2-ից 5 աշխատանքային օրվա ընթացքում:</p>	<p>(համաձայնությամբ)</p> <p>Ֆինանսների նախարարություն</p> <p>Կադաստրի կոմիտե</p> <p>«ԱՔՌԱ քրեդիտ ռեփորթինգ» ՓԲԸ (համաձայնությամբ)</p>		<p>չարգելված ֆինանսավորման աղբյուրներ (100.0 մլն դրամ)</p>
		<p>1.3 Մաքսային և այլ վճարների գանձման համակարգերի բարելավում</p>	<p>Մաքսային վճարների և մաքսային մարմինների կողմից գանձվող այլ վճարների էլեկտրոնային եղանակով վճարման համակարգի մշակում և ներդրում:</p> <p>Արդյունքում մաքսային վճարների գանձման համակարգը արդիականացված է: ՀՀ</p>	<p>Բարձր տեխնոլոգիական արդյունաբերության նախարարություն</p>	<p>2021թ. դեկտեմբերի 1-ին տասնօրյակ</p>	<p>ՀՀ պետական բյուջե, օրենքով չարգելված ֆինանսավորման աղբյուրներ (100.0 մլն դրամ)</p>

			<p>գանձապետարանի հետ վճարված գումարների նույնականացման և հաստատման ձևաչափը 100%-ով թվայնացված է: Արտաքին տնտեսական գործունեությամբ զբաղվող տնտեսավարող սուբյեկտների առնվազն 50%-ը մաքսային և այլ վճարների վճարումն իրականացնում է առցանց եղանակով:</p>			
		<p>1.4 Հաշվարկային փաստաթղթերի դուրսգրման և հաշվետվությունների ներկայացման էլեկտրոնային համակարգերի բջջային հավելվածների ներդրում</p>	<p>Համակարգերից օգտվողների շրջանակի ընդլայնում և հարկ վճարողների, մասնավորապես ՓՄՁ սուբյեկտների համար հարմարավետ էլեկտրոնային գործիքների ներդրմամբ փաստաթղթաշրջանառության պարզեցում:</p> <p>Արդյունքում մշակված են և գործում են՝</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ֆիզիկական անձանց մատուցվող էլեկտրոնային ծառայությունների նոր հարթակ և բջջային հավելված, 2. Հարկային հաշվարկների և հաշվետվությունների ներկայացման հարթակի բջջային հավելված, 3. Հարկային հաշիվների դուրս գրման նոր WEB հարթակ և բջջային հավելված: 	<p>Բարձր տեխնոլոգիական արդյունաբերության նախարարություն</p>	<p>2025թ. դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ</p>	<p>ՀՀ պետական բյուջե, օրենքով չարգելված ֆինանսավորման աղբյուրներ (700.0 մլն դրամ)</p>

		<p>1.5 Երրորդ անձանցից ստացվող տեղեկությունների մշակման էլեկտրոնային համակարգերի կատարելագործում</p>	<p>Երրորդ անձանցից ստացվող տեղեկությունների՝ շարժական գույքի սեփականատերերի և վերջիններիս փոփոխությունների վերաբերյալ էլեկտրոնային համակարգում տեղեկատվության հասանելիության ապահովում:</p> <p>Արդյունքում մշակված և ներդրված են շարժական գույք հաշվառող մարմիններից տվյալների ստացման WEB համակարգերը:</p>	<p>Ոստիկանություն</p> <p>Տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարություն</p> <p>Քաղաքացիական ավիացիայի կոմիտե</p> <p>«ԷԿԵՆԳ» ՓԲԸ</p>	<p>2024թ. դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ</p>	<p>ՀՀ պետական բյուջե, օրենքով չարգելված ֆինանսավորման աղբյուրներ (50.0 մլն դրամ)</p>
		<p>1.6 Մեծ Ծավալի Տվյալների (Big Data) ժամանակակից կառուցվածքով տվյալների շտեմարանների մշակման գործիքների ստեղծում, գործիքակազմի ընդլայնում և զարգացում</p>	<p>Անալիտիկ-վերլուծական հաշվետվությունների ներդրում, տվյալների վերլուծության ժամանակակից գիտական տեխնոլոգիաների կիրառում (data analysis) հարկային թիրախային վարչարարության իրականացման նպատակով:</p> <p>Արդյունքում ՊԵԿ հարկային համակարգի բոլոր աշխատակիցներն օգտագործում են այդ գործիքները և առնվազն 5 գերատեսչություն օգտվում են ծրագրավորված հաշվետվություններից:</p>	<p>Բարձր տեխնոլոգիական արդյունաբերության նախարարություն</p>	<p>2025թ. դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ</p>	<p>ՀՀ պետական բյուջե, օրենքով չարգելված ֆինանսավորման աղբյուրներ (150.0 մլն դրամ)</p>

		<p>1.7 Ինքնաուսուցանվող (machine-learning) արհեստական ինտելեկտով համակարգերի մշակում</p>	<p>Տեղեկատվական հոսքերի կառավարման և վերլուծությունների համակարգի ներդրում:</p> <p>Արդյունքում ինքնաուսուցանվող (machine-learning) արհեստական ինտելեկտով տարրերը ներդրված են «Ստուգման ենթակա հարկ վճարողներ», «Ապրանքների հետազոծելիություն» համակարգերում:</p>	<p>Բարձր տեխնոլոգիական արդյունաբերության նախարարություն</p>	<p>2025թ. դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ</p>	<p>ՀՀ պետական բյուջե, օրենքով չարգելված ֆինանսավորման աղբյուրներ (380.0 մլն դրամ)</p>
		<p>1.8 Էլեկտրոնային կառավարման համակարգերի հնարավորությունների հզորացում և կատարելագործում</p>	<p>Էլեկտրոնային կառավարման համակարգերի աշխատանքի հնարավորությունների հզորացում և կատարելագործում, համակարգի անխափան աշխատանքի ապահովում: Ծրագրի ավարտին հարկային վարչարարության արդյունավետության ցուցանիշի 0.5-ից 0.7 տոկոսային կետով բարելավում:</p> <p>Արդյունքում ներդրված է և գործում է նոր սերվերային համակարգ, էլեկտրոնային համակարգերը աշխատում են անխափան 24/7 ռեժիմով:</p>	<p>Բարձր տեխնոլոգիական արդյունաբերության նախարարություն</p>	<p>2025թ. դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ</p>	<p>ՀՀ պետական բյուջե, օրենքով չարգելված ֆինանսավորման աղբյուրներ (500.0 մլն դրամ)</p>

		<p>1.9 Հաշվարկային փաստաթղթերում (հարկային հաշիվներ, ՀԴՄ կտրոններ և այլն) արտացոլվող տվյալների արտածման հնարավորության ապահովում</p>	<p>Հաշվարկային փաստաթղթերի տվյալների հիման վրա հարկ վճարողների կողմից իրացվող ապրանքների գների համեմատության և դրա արդյունքներով գնային խախտումներ թույլ տվող ռիսկային հարկ վճարողների վերհանման հնարավորության ապահովում:</p> <p>Արդյունքում համակարգը ներդրված է:</p>		<p>2021թ. դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ</p>	<p>ՀՀ պետական բյուջե, օրենքով չարգելված ֆինանսավորման աղբյուրներ (50.0 մլն դրամ)</p>
		<p>1.10 Ապրանքների և տրանսպորտային միջոցների ինքնաշխատ բացթողման էլեկտրոնային համակարգի ներդրում (ավտոմատ բացթողում)՝ առանց մաքսային մարմինների գտնվելու վայրեր այցելության</p>	<p>Մաքսային գործառնությունների իրականացման վրա ծախսվող ժամանակահատվածի կրճատում:</p> <p>Արդյունքում «ՀՀ արտաքին առևտրի ազգային մեկ պատուհան» համակարգը արդիականացված է:</p> <p>Ապրանքային հայտարարագրերի առնվազն 30%-ը բաց են թողնվում ինքնաշխատ եղանակով ավտոմատ էլեկտրոնային համակարգի միջոցով:</p> <p>Ապրանքային հայտարարագրերի բացթողման ժամանակը կրճատված է առնվազն 70%-ով:</p>	<p>Բարձր տեխնոլոգիական արդյունաբերության նախարարություն</p>	<p>2022թ. դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ</p>	<p>ՀՀ պետական բյուջե, օրենքով չարգելված ֆինանսավորման աղբյուրներ (50.0 մլն դրամ)</p>

2.	<p>Հարկ վճարողների սպասարկման որակի բարձրացում և մատուցվող ծառայությունների ընդլայնում</p>	<p>2.1 Համապատասխան ծրագրային ապահովման միջոցով՝ հարկային մարմնի և հարկ վճարողների ամբողջությամբ էլեկտրոնային եղանակով միմյանց հետ հաղորդակցվելու հնարավորության ապահովում</p>	<p>Ստուգումներին և ուսումնասիրություններին վերաբերող բոլոր փաստաթղթերի փոխանակում էլեկտրոնային եղանակով և անձնական գրասենյակի միջոցով:</p> <p>Արդյունքում համակարգը ներդրված է:</p> <p>Հարկ վճարողին փաստաթղթերի ներկայացման գործընթացի վրա ծախսվող ժամանակը կրճատված է առնվազն 10 աշխատանքային օրով:</p>	<p>Բարձր տեխնոլոգիական արդյունաբերության նախարարություն</p>	<p>2023թ. դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ</p>	<p>ՀՀ պետական բյուջե, օրենքով չարգելված ֆինանսավորման աղբյուրներ (30.0 մլն դրամ)</p>
		<p>2.2 Մաքսային հայտարարագրերի և ծանուցումների կառավարման նոր ենթահամակարգի մշակում և ներդրում</p>	<p>Ծանուցումների կառավարման ենթահամակարգի ներդրման շնորհիվ տնտեսավարող սուբյեկտների կողմից մաքսային մարմին այցելությունների և մաքսային մարմին-տնտեսավարող շփման նվազեցում, ծախսվող ժամանակի և գործողությունների ծավալի կրճատում: Միևնույն ժամանակ հայտարարագրերի կառավարման ենթամոդուլի ներդրմամբ՝ առկա աշխատանքների և ռեսուրսների կառավարման արդյունավետության էական բարձրացում:</p>	<p>Բարձր տեխնոլոգիական արդյունաբերության նախարարություն</p>	<p>2023թ. մարտի 3-րդ տասնօրյակ</p>	<p>ՀՀ պետական բյուջե, օրենքով չարգելված ֆինանսավորման աղբյուրներ (150.0 մլն դրամ)</p>

			<p>Արդյունքում համակարգը ներդրված է: Բոլոր մաքսային հայտարարագրերը կառավարվում են տվյալ համակարգի միջոցով:</p>			
		<p>2.3 Օրինապահ հարկ վճարողների համակարգի կատարելագործում</p>	<p>Հարկ վճարողների բարելավում և օրինապահ վարքագծի խրախուսում, նրանց համար պարզեցված հարկային և մաքսային ընթացակարգերի ընդլայնում և ներդրում՝ ապահովելով հարկ վճարողների կողմից հարկային պարտավորությունները կամավորությամբ կատարելու սկզբունքի արմատավորումը և պետություն-հարկ վճարող գործընկերային հարաբերությունների առավել ամրապնդումը, որպեսզի հարկ վճարելը դիտվի ոչ միայն որպես պարտավորություն, այլ նաև գնահատվի և լինի առավել գրավիչ:</p> <p>Արդյունքում օրինապահ հարկ վճարողի հավաստագիր ստացած սուբյեկտների քանակն ավելացել է առնվազն 30%-ով: 2023թ.-ին 2021թ.-ի նկատմամբ աճել է 15%-ով: 2024թ.-ին 2021թ.-ի նկատմամբ աճել է 20%-ով:</p>		<p>2022-2026թթ. (շարունակական)</p>	<p>ՀՀ պետական բյուջե (7.0 մլն դրամ)</p>

			2025թ.-ին 2021թ.-ի նկատմամբ աճել է 25%-ով: 2026թ.-ին 2021թ.-ի նկատմամբ աճել է 30%-ով:			
	2.4 ՊԵԿ մարդկային ռեսուրսների կառավարման արդի համակարգի ներդրում	Հարկային և մաքսային ծառայողների ընտրության, նշանակման, վերապատրաստման նոր ներառական համակարգը համապատասխանում է միջազգային լավագույն փորձին: Արդյունքում համապատասխան նորմատիվ իրավական ակտերում անհրաժեշտ փոփոխությունները կատարված են:		2026թ ղեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	ՀՀ պետական բյուջե, օրենքով չարգելված ֆինանսավորման աղբյուրներ (135.0 մլն դրամ)	
	2.5 Հարկ վճարողների իրազեկման և ուսուցման համակարգի շարունակական կատարելագործում	Հարկային և մաքսային օրենսդրության վերաբերյալ իրազեկվածության մակարդակի բարձրացում: Հարկային և մաքսային օրենսդրության վերաբերյալ հարկ վճարողների համար յուրաքանչյուր տարի ապահովված է նվազագույնը 600 ակ/ժամ դասընթաց: 2023թ. նվազագույնը 600ակ/ժամ: 2024թ. նվազագույնը 600ակ/ժամ:		2021-2026թթ. (շարունակական)	Լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջվում	

			<p>2025թ. նվազագույնը 600ակ/ժամ:</p> <p>2026թ. նվազագույնը 600ակ/ժամ:</p> <p>Յուրաքանչյուր տարի ԶԼՄ- ներով, ՊԵԿ պաշտոնական կայքով, սոցիալական հարթակներով կամ այլ եղանակներով հանրային իրազեկման առնվազն 20 միջոցառման իրականացում: 2023թ. առնվազն 20 միջոցառում: 2024թ. առնվազն 20 միջոցառում: 2025թ. առնվազն 20 միջոցառում: 2026թ. առնվազն 20 միջոցառում:</p>			
		<p>2.6 Հարկային և մաքսային վարչարարության ընթացակարգերի վերաբերյալ հարցումների կազմակերպում</p>	<p>Իրականացվող հարկային և մաքսային վարչարարության վերաբերյալ հարկ վճարողների դիրքորոշման գնահատում:</p> <p>Առնվազն 2 տարին մեկ անգամ հարկ վճարողների դիրքորոշման վերաբերյալ հարցումների իրականացում: 2023թ. Հարկ վճարողների դիրքորոշման վերաբերյալ հարցումների իրականացում: 2024թ.</p>		<p>2022-2026թթ. (շարունակական)</p>	<p>Օրենքով չարգելված ֆինանսավորման աղբյուրներ (75.0 հազ ԱՄՆ դոլարին համարժեք ՀՀ դրամ)</p>

			<p>Հարկ վճարողների դիրքորոշման վերաբերյալ հարցումների իրականացում: 2025թ.</p> <p>Հարկ վճարողների դիրքորոշման վերաբերյալ հարցումների իրականացում: 2026թ.</p> <p>Հարկ վճարողների դիրքորոշման վերաբերյալ հարցումների իրականացում:</p>			
		<p>2.7 Օրենսդրությամբ սահմանված կարգով միասնական հաշվին մուտքագրման ենթակա՝ փոխհատուցվող գումարների միասնական հաշվին մուտքագրման ժամկետների կրճատում</p>	<p>Վարչարարական բեռի թեթևացում:</p> <p>Օրենսդրությամբ սահմանված կարգով փոխհատուցվող գումարների միասնական հաշվին մուտքագրման միջին ժամկետների տարեկան 5%-ով կրճատում:</p>		<p>2021-2023թթ. (շարունակական)</p>	<p>Լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջվում</p>
		<p>2.8 Հարկային և մաքսային մարմիններում կոռուպցիոն ռիսկերի և երևույթների բացահայտում և կանխարգելում</p>	<p>Կոռուպցիոն ռիսկերի նվազեցում, կոռուպցիայի դեմ արդյունավետ և ներառական պայքարի գործիքակազմի առկայություն:</p> <p>Կոռուպցիոն երևույթներ պարունակող բոլոր ահազանգերով տեղեկություններն ամբողջությամբ ստուգված են:</p>		<p>2021-2023թթ. (շարունակական)</p>	<p>ՀՀ պետական բյուջե, օրենքով չարգելված ֆինանսավորման աղբյուրներ (25.0 մլն դրամ)</p>
		<p>2.9 Մաքսային ձևակերպումների</p>	<p>Մաքսային գործընթացների ծախսատարությունը և ժամանակատարություն</p>		<p>2025թ. դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ</p>	<p>ՀՀ պետական բյուջե, օրենքով չարգելված</p>

		Ժամանակակից կենտրոնի ստեղծում	յունը նվազեցված է: Արդյունքում հաստատված է մաքսային ձևակերպումների կենտրոնների աշխատանքի տեսլականն ամբողջ ՀՀ տարածքում և ստեղծված է մաքսային ձևակերպումների ժամանակակից առնվազն մեկ կենտրոն:			Ֆինանսավորման աղբյուրներ (14.0 մլրդ դրամ)
3.	Հարկային հսկողության ռիսկերի կառավարման համակարգերի կատարելագործմամբ ստվերի կրճատում	3.1 Տնտեսավարող սուբյեկտների կողմից իրականացվող գործունեության օրինականության կամ գործարքների լիարժեք փաստաթղթավորման կարգապահության բարելավում, հսկողական գործիքակազմի կատարելագործում	Ստվերային տնտեսության կրճատում, հարկային կարգապահության բարձրացում, հարկային եկամուտների ավելացում, որի արդյունքում, ծրագրի իրականացման ավարտին Հարկեր/ ՀՆԱ ցուցանիշն այլ հավասար պայմաններում կբարելավվի շուրջ 2.6 տոկոսային կետով: Յուրաքանչյուր տարի նախորդ տարվա համեմատ դուրս գրվող հաշվարկային փաստաթղթերի քանակի առնվազն 7 % և իրացման շրջանառության առնվազն 10 % աճ: 2023թ.-ին 2022թ.-ի նկատմամբ դուրս գրվող հաշվարկային փաստաթղթերի քանակը աճել է առնվազն 7 %-ով, իսկ		2021-2026թթ. (շարունակական)	Լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջվում

			<p>իրացման շրջանառությունը 10 %-ով: 2024թ.-ին 2023թ.-ի նկատմամբ դուրս գրվող հաշվարկային փաստաթղթերի քանակը աճել է առնվազն 7 %-ով, իսկ իրացման շրջանառությունը 10 %-ով: 2025թ.-ին 2024թ.-ի նկատմամբ դուրս գրվող հաշվարկային փաստաթղթերի քանակը աճել է առնվազն 7 %-ով, իսկ իրացման շրջանառությունը 10 %-ով: 2026թ.-ին 2025թ.-ի նկատմամբ դուրս գրվող հաշվարկային փաստաթղթերի քանակը աճել է առնվազն 7 %-ով, իսկ իրացման շրջանառությունը 10 %-ով:</p>			
		<p>3.2 Եվրասիական տնտեսական միության անդամ պետություններից Հայաստանի Հանրապետություն ներմուծում իրականացնող հարկ վճարողների հարկային կարգապահության բարելավում և հսկողական գործիքի կատարելագործում</p>	<p>Ստվերային տնտեսության կրճատում, հարկային կարգապահության բարձրացում, հարկային եկամուտների ավելացում: Եվրասիական տնտեսական միության անդամ պետություններից Հայաստանի Հանրապետություն</p>		<p>2021-2026թթ. (շարունակական)</p>	<p>ՀՀ պետական բյուջե, օրենքով չարգելված ֆինանսավորման աղբյուրներ (300.0 մլն դրամ)</p>

		<p>ներմուծումների նվազագույնը 20%-ն ուսումնասիրված են: 2023թ.</p> <p>նախատեսվում է առնվազն 20% ներմուծումների ուսումնասիրություն: 2024թ.</p> <p>նախատեսվում է առնվազն 20% ներմուծումների ուսումնասիրություն: 2025թ.</p> <p>նախատեսվում է առնվազն 20% ներմուծումների ուսումնասիրություն: 2026 թվականին</p> <p>նախատեսվում է առնվազն 20% ներմուծումների ուսումնասիրություն:</p>			
	3.3 Հարկային պարտավորությունների հաշվարկման մեխանիզմների կատարելագործում	<p>Հարկերի հաշվարկման անողղակի եղանակների կատարելագործում և միջազգային փորձին համապատասխան հարկային պլանավորման չարաշահման կանխարգելման կանոնների ներդրում:</p> <p>Արդյունքում համապատասխան օրենսդրական ակտերն ընդունված են:</p>	Ֆինանսների նախարարություն	2022թ. սեպտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	Լրացուցիչ ֆինանսական միջոցներ չի պահանջվում
		Տրանսֆերային գնագոյացման կարգավորումների կատարելագործում:		2022-2025թթ. (շարունակական)	ՀՀ պետական բյուջե, օրենքով չարգելված

			<p>Արդյունքում տրանսֆերային գնագոյացմանն առնչվող ենթաօրենսդրական ակտերը և ուղեցույցերն ընդունված են: 2023թ.-ին բոլոր իրավական ակտերն արդեն իսկ ընդունված են և իրավական ակտերում անհրաժեշտության դեպքում հնարավոր է կատարվեն փոփոխություններ և լրացումներ՝ տրանսֆերային գնագոյացման կարգավորումների կատարելագործման նպատակով:</p> <p>Նույն ժամանակահատվածում ներդրվում և կիրառվում է տրանսֆերային գնագոյացման ռիսկերի վերհանման և գնահատման համակարգը, որը նպաստում է տրանսֆերային գնագոյացման վարչարարության արդյունավետության մակարդակի բարձրացմանը:</p> <p>2024թ.-ի հունվարի 1-ից ուժի մեջ են մտած թվով 2 իրավական ակտեր (<< ՊԵԿ նախագահի 09.09.2022թ. «Նախնական գնագոյացման պայմանավորվածության ձեռքբերման կարգը և</p>			<p>Ֆինանսավորման աղբյուրներ (տարեկան 100.0 հազ. ԱՄՆ դոլարին համարժեք << դրամ)</p>
--	--	--	---	--	--	---

			<p>պայմանները սահմանելու մասին» թիվ 943-Լ և ՀՀ ՊԵԿ նախագահի 09.09.2022թ. «Երկրների միջև փոխանակվող հաշվետվության ձևն ու լրացման կարգը սահմանելու մասին» թիվ 939-Լ հրամանները), որոնցով կբարելավվեն հարկ վճարող-հարկային մարմին փոխհարաբերությունները և հարկային վարչարարության իրականացման արդյունավետության մակարդակը կբարձրանա:</p> <p>2025թ. արդեն իսկ գործող տրանսֆերային գնագոյացման կարգավորումները արդյունավետ կիրառվում են:</p>			
		<p>3.4 Ավելացված արժեքի հարկի, շահութահարկի և եկամտային հարկի ոլորտային հարկային պոտենցիալի գնահատման համակարգի կատարելագործում՝ Արժույթի միջազգային հիմնադրամի հետ համագործակցությամբ՝ վերջինիս կողմից տրամադրվելիք հնարավոր տեխնիկական աջակցության շրջանակներում</p>	<p>Ավելացված արժեքի հարկի, շահութահարկի և եկամտային հարկի գծով՝ տնտեսական գործունեության ոլորտների հարկային պոտենցիալի և հարկային վարչարարության ճեղքի գնահատում:</p> <p>Արդյունքում ըստ ոլորտների ավելացված արժեքի հարկի, շահութահարկի և եկամտային հարկի գծով հարկային ճեղքի գնահատականն ուղարկված է</p>		<p>2021-2023թթ.</p>	<p>Օրենքով չարգելված ֆինանսավորման աղբյուրներ</p>

			<p>«Ֆինանսների նախարարություն»</p>			
		<p>3.5 Ռիսկերի կառավարման համակարգերի վերանայում և կատարելագործում</p>	<p>Համալիր հարկային ստուգումների ընտրողականության էլեկտրոնային համակարգի վերանայում:</p> <p>Արդյունքում ստուգման ենթակա հարկ վճարողների ընտրողականության էլեկտրոնային ավտոմատ կառավարման համակարգում վերանայված ռիսկային չափանիշների և ժամանակակից վերլուծական գործիքների հիման վրա համապատասխան ծրագրային փոփոխությունները գործարկված են:</p>		<p>2025թ. դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ</p>	<p>«Վետական բյուջե, օրենքով չարգելված ֆինանսավորման աղբյուրներ (100.0 մլն դրամ ըստ ՊԵԿ ռազմավարությամբ սահմանված ժամանակացույցի)</p>
<p>4.</p>	<p>Մաքսային ռիսկերի կառավարման գործիքակազմի կատարելագործմամբ մաքսային հսկողության արդյունավետության բարձրացում</p>	<p>4.1 Մաքսային հսկողության գործիքակազմի կատարելագործում և պարզեցում</p>	<p>Ապրանքների բացթողումից հետո իրականացվող մաքսային հսկողության համակարգի ավտոմատացում:</p> <p>Արդյունքում ապրանքների բացթողումից հետո իրականացվող մաքսային</p>		<p>2025թ. դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ</p>	<p>«Վետական բյուջե, օրենքով չարգելված ֆինանսավորման աղբյուրներ (90.0 մլն դրամ)</p>

			հսկողության ավտոմատացված համակարգը գործարկված է:		
	4.2 Մաքսային և հարկային ռիսկերի կառավարման համակարգերի ներդաշնակեցում	<p>Մաքսային և հարկային ռիսկերի կառավարման համակարգերի ինտեգրում, համադրելիության մոդելի ձևավորում, հարկային և մաքսային մեծածավալ շտեմարանների տվյալների համադրման և վերլուծության արդյունքում տնտեսավարող սուբյեկտների ճիշտ թիրախավորում:</p> <p>Արդյունքում մաքսային և հարկային ռիսկերի կառավարման համակարգերն ինտեգրված են:</p>		2023թ. մարտի 3-րդ տասնօրյակ	ՀՀ պետական բյուջե, օրենքով չարգելված ֆինանսավորման աղբյուրներ (150.0 մլն դրամ)
	4.3 «Մաքսային իրավախախտումների միասնական շտեմարան» համակարգի ներդրում	<p>Մաքսային ոլորտում իրավախախտում թույլ տված տնտեսավարողների թիրախավորում:</p> <p>Արդյունքում համակարգը ներդրված է և ներդաշնակեցված է «ՀՀ արտաքին առևտրի ազգային մեկ պատուհան» համակարգի «Ռիսկերի կառավարում» համակարգի հետ: ՀՀ ՊԵԿ մաքսային ծառայության կառուցվածքային ստորաբաժանումների կողմից կիրառվող ձևաթղթերը,</p>		2023թ. մարտի 3-րդ տասնօրյակ	ՀՀ պետական բյուջե, օրենքով չարգելված ֆինանսավորման աղբյուրներ (35.0 մլն դրամ)

			ակտերը և արձանագրությունները թվայնացված են:			
		4.4 Փոստային (սուրհանդակային) առաքանիների հետ կապված մաքսային գործառնությունների կանոնակարգման նպատակով ռիսկի ցուցիչների մշակում՝ անձնագրային և ՀԾՀ տվյալների միջոցով սահմանահատումների հաճախականության ռիսկի ցուցիչի ձևավորում, ապրանքների քաշի և սահմանահատումների հաճախականության տվյալների հիման վրա ռիսկի ցուցիչի մշակում	Ռիսկի ցուցիչների հիման վրա ներմուծվող առաքանիների՝ ըստ անձնական կամ ոչ անձնական օգտագործման դասակարգում, քաղաքացիների հետ մաքսային մարմնի պաշտոնատար անձանց ֆիզիկական շփման նվազեցում: Արդյունքում ռիսկի ցուցիչների հիման վրա ներմուծվող առաքանիները հնարավոր կլինի դասել անձնական օգտագործման կամ ոչ անձնական օգտագործման, քաղաքացիների հետ մաքսային մարմնի պաշտոնատար անձանց ֆիզիկական շփումը կհասցվի նվազագույնի: Փոստային (սուրհանդակային) առաքանիներից գանձվող մաքսային վճարների ավելացում առնվազն ոչ անձնական օգտագործման փոստային առաքանիների ներմուծման ծավալի աճի չափով:	Ազգային անվտանգության ծառայություն	2022թ. հունիսի 1-ին տասնօրյակ	ՀՀ պետական բյուջե, օրենքով չարգելված ֆինանսավորման աղբյուրներ (30.0 մլն դրամ)

5.	«Մեկ կանգառ, մեկ պատուհան» համակարգի կատարելագործում	5.1 Կշռման համակարգի տվյալների օգտագործման նոր մոդելի մշակում, ՀՀ պետական սահմանի անցման կետերում գործող կշեռքների կենտրոնացված համակարգի ինտեգրում «ՀՀ արտաքին առևտրի ազգային մեկ պատուհան» համակարգին	Կշռման համակարգի ծրագրային ապահովման բարելավում: Արդյունքում «ՀՀ արտաքին առևտրի ազգային մեկ պատուհան» համակարգի հետ կշռման համակարգն ինտեգրված է: Բոլոր կշռումներն իրականացվում են ներդրված համակարգի միջոցով:		2022թ. դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	ՀՀ պետական բյուջե, օրենքով չարգելված ֆինանսավորման աղբյուրներ (30.0 մլն դրամ)
		5.2 Մաքսային ձևակերպումների համար անհրաժեշտ թույլատվական փաստաթղթերի տրամադրման էլեկտրոնային համակարգի ներդրում	Մաքսային գործառնությունների իրականացման վրա ծախսվող ժամանակահատվածի կրճատում: Արդյունքում մաքսային ձևակերպումների համար անհրաժեշտ թույլատվական փաստաթղթերի տրամադրման էլեկտրոնային համակարգը ներդրված է: Մաքսային գործառնությունների իրականացման համար միայն էլեկտրոնային եղանակով թույլատվական փաստաթղթերի տրամադրումը կազմում է ընդհանուրի առնվազն 70 %-ը:	Ֆինանսների նախարարություն Էկոնոմիկայի նախարարություն Առողջապահության նախարարություն Կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարություն Շրջակա միջավայրի նախարարություն Պաշտպանության նախարարություն Տարածքային կառավարման և	2022թ. դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	Լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջվում

				<p>ենթակառուցվածքների նախարարություն</p> <p>Բարձր տեխնոլոգիական արդյունաբերության նախարարություն</p> <p>Ազգային անվտանգության ծառայություն</p> <p>Ոստիկանություն</p> <p>Սննդամթերքի անվտանգության տեսչական մարմին</p>		
		<p>5.3 ՀՀ պետական սահմանի անցման կետերում գործող այլ համակարգերի ինտեգրում «ՀՀ արտաքին առևտրի ազգային մեկ պատուհան» համակարգին</p>	<p>Մաքսային գործառնությունների իրականացման վրա ծախսվող ժամանակահատվածի կրճատում:</p> <p>Արդյունքում ՀՀ պետական սահմանի անցման կետերում գործող այլ համակարգերը ինտեգրված են «ՀՀ արտաքին առևտրի ազգային մեկ պատուհան» համակարգին: Մաքսային հսկողության իրականացման վրա ծախսվող ժամանակահատվածը կրճատված է 10 %-ով:</p>	<p>Բարձր տեխնոլոգիական արդյունաբերության նախարարություն</p> <p>«ԷԿԵՆԳ» ՓԲԸ (համաձայնությամբ)</p>	<p>2023թ. դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ</p>	<p>ՀՀ պետական բյուջե, օրենքով չարգելված ֆինանսավորման աղբյուրներ (35.0 մլն դրամ)</p>

		<p>5.4 ՀՀ ՊԵԿ և ՀՀ ԱԱԾ կողմից առկա հսկողական գործիքների համատեղ օգտագործում՝ ՀՀ արտաքին առևտրի ազգային մեկ պատուհանի և ՍԷԿՏ համակարգերի ինտեգրում:</p>	<p>Բարձր ռիսկային խմբում գտնվող ֆիզիկական անձանց սահմանահատումների վերահսկելիության մակարդակի բարձրացում՝ «խելացի» ռիսկերի կառավարման համակարգի ներդրման միջոցով:</p> <p>Արդյունքում համակարգերն ինտեգրված են: Ներդրված համակարգի միջոցով ֆիզիկական անձանց սահմանահատումների ժամանակ իրականացվում է թիրախավորված հսկողության:</p>	<p>Ազգային անվտանգության ծառայություն</p> <p>Բարձր տեխնոլոգիական արդյունաբերության նախարարություն</p>	<p>2023թ. դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ</p>	<p>ՀՀ պետական բյուջե, օրենքով չարգելված ֆինանսավորման աղբյուրներ (42.0 մլն դրամ)</p>
		<p>5.5 «Մեկ կանգառ, մեկ պատուհան» համակարգի վերջնական ներդրման համար անհրաժեշտ հիմնական կառավարման էլեկտրոնային համակարգերի արդիականացում, նոր համակարգերի մշակում և ներդրում</p>	<p>«Մեկ կանգառ, մեկ պատուհան» համակարգի վերջնական ներդրման համար անհրաժեշտ հիմնական կառավարման էլեկտրոնային համակարգերի արդիականացում և գործարկում, որով կպարզեցվի մաքսային սահմանի անցման գործընթացը՝ նպաստելով նաև ներդրումային գրավչության բարձրացմանը:</p> <p>Արդյունքում էլեկտրոնային համակարգն արդիականացված է և կիրարկվում է: Էլեկտրոնային համակարգերի 90%-ը և ավելին</p>	<p>Բարձր տեխնոլոգիական արդյունաբերության նախարարություն</p>	<p>2023թ. դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ</p>	<p>Օրենքով չարգելված ֆինանսավորման աղբյուրներ</p>

			համապատասխանեցված են գործող իրավական ակտերի պահանջներին: Արտաքին տնտեսական գործունեության իրականացման համար անհրաժեշտ թույլատվական փաստաթղթերի 90%-ը թվայնացված է: Արտաքին տնտեսական գործունեությամբ զբաղվող տնտեսավարող սուբյեկտների 80%-ը և ավելին օգտվում են ներդրված էլեկտրոնային համակարգերից:			
6.	Միջազգային համագործակցության ամրապնդում	6.1 Տնտեսական համագործակցության զարգացման կազմակերպության (ՏՀՀԿ) Հարկման նպատակով թափանցիկության և տեղեկությունների փոխանակման գլոբալ ֆորումին ՀՀ անդամակցության շրջանակներում տեղեկությունների փոխանակման միջազգային ստանդարտների ներդրում	<p>ՀՀ ստանձնած պարտավորությունների կատարման ապահովում:</p> <p>Արդյունքում ձեռք է բերվել առնվազն «մեծամասամբ համապատասխանում է» փորձագիտական գնահատման վարկանիշ:</p>	Կենտրոնական բանկ (համաձայնությամբ)	2021թ. դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ (շարունակական)	ՀՀ պետական բյուջե, օրենքով չարգելված ֆինանսավորման աղբյուրներ (10.0 մլն դրամ)
		6.2 ՏՀՀԿ-ի Միասնական հաշվետվողական ստանդարտի (Common Reporting Standard - CRS) ներդրմանն ուղղված	ՀՀ-ում հարկման նպատակով ինքնաշխատ կամ ինքնաբերական եղանակով տեղեկությունների համակարգի ներդրման	Բարձր տեխնոլոգիական արդյունաբերության նախարարություն	2022թ. ապրիլի 3-րդ տասնօրյակ	ՀՀ պետական բյուջե, օրենքով չարգելված ֆինանսավորման աղբյուրներ (10.0 մլն դրամ)

		<p>աշխատանքների իրականացում</p>	<p>ճանապարհային քարտեզի մշակում:</p> <p>Արդյունքում ճանապարհային քարտեզը մշակված է:</p>			
		<p>6.3 «Հարկվող բազայի քայքայումը և շահույթի տեղաշարժ» ծրագրի՝ հարկային մարմնի գործառույթներին առնչվող ստանդարտների կիրառումն ապահովող աշխատանքների իրականացում</p>	<p>ՀՀ ստանձնած միջազգային պարտավորությունների կատարում:</p> <p>Արդյունքում ստանդարտները ներդրված են: 2023թ. -ին համապատասխան ստանդարտների ներդրմանն ուղղված իրավական ակտերն արդեն իսկ ընդունված են և իրավական ակտերում անհրաժեշտության դեպքում հնարավոր է կատարվեն փոփոխություններ և լրացումներ՝ իրավական ակտերը միջազգային ստանդարտների մոտեցումներին համապատասխանեցնելու նպատակով:</p> <p>2024թ. հունվարի 1-ից ուժի մեջ են մտած «Հարկվող բազայի քայքայումը և շահույթի տեղաշարժ» ծրագրի 13-րդ և 14-րդ գործողությունների իրագործումն ապահովող թվով 2 իրավական ակտ (ՀՀ ՊԵԿ նախագահի 09.09.2022թ. ընդունված</p>		<p>2021-2025թթ. (շարունակական)</p>	<p>ՀՀ պետական բյուջե, օրենքով չարգելված ֆինանսավորման աղբյուրներ (10.0 մլն դրամ)</p>

			<p>«Երկրների միջև փոխանակվող հաշվետվության ձևն ու լրացման կարգը սահմանելու մասին» թիվ 939-Լ հրամանը և</p> <p>«Փոխհամաձայնեցման ընթացակարգի միջոցով հարկային հարցերով վեճերի լուծման կարգը և ժամկետները սահմանելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության վարչապետի որոշումը), որոնցով բարձրացվում է հարկային վարչարարության իրականացման և հարկային մարմինների միջև վեճերի լուծման արդյունավետության մակարդակը:</p> <p>2025թ. արդեն իսկ ընդունված իրավական ակտերն արդյունավետ կիրառվում են:</p>			
	<p>6.4 Արևելյան գործընկերության շրջանակում փաստաթղթերի միջսահմանային էլեկտրոնային առաքման համակարգերի հետ ինտեգրում/ տվյալների փոխանակում</p>	<p>Էլեկտրոնային առաքման համակարգերից մեկին կամ մի քանիսին միանալու միջոցով արտերկրյա կազմակերպություններից էլեկտրոնային հաշվարկային փաստաթղթեր ստանալու և ՀՀ-ում գրանցված կազմակերպությունների կողմից արտերկիր հաշվարկային փաստաթղթեր ուղարկելու հնարավորության ապահովում:</p>	<p>Վարչապետի աշխատակազմ</p> <p>«ԷԿԵՆԳ» ՓԲԸ (համաձայնության ք)</p>	<p>2022 թ. հունիսի երրորդ տասնօրյակ</p>		<p>ՀՀ պետական բյուջե, օրենքով չարգելված ֆինանսավորման աղբյուրներ (100.0 մլն դրամ)</p>

			Արդյունքում իրականացված է միացում մեկ կամ մի քանի էլեկտրոնային առաքման համակարգերին: Առկա է արտերկրյա կազմակերպություններից էլեկտրոնային հաշվարկային փաստաթղթեր ստանալու և ՀՀ-ում գրանցված կազմակերպությունների կողմից արտերկիր հաշվարկային փաստաթղթեր ուղարկելու հնարավորությունը:			
--	--	--	---	--	--	--

Քաղաքաշինության կոմիտե

NN	Նպատակ	Միջոցառումներ	Ակնկալվող արդյունք	Համակատարող	Ժամկետ	Ֆինանսավորման աղբյուր և կանխատեսվող չափ
1	2	3	4	5	6	7
1	Տարածքային մակարդակում պետական քաղաքաշինական քաղաքականության իրագործման համար անհրաժեշտ հիմքերի ստեղծում	1.1 «Քաղաքաշինական ծրագրային (տարածական պլանավորման) փաստաթղթերի մշակում» 2017-2024 թվականների ծրագրի շրջանակներում՝ միկրոռեգիոնալ մակարդակի համակցված տարածական պլանավորման փաստաթղթերի մշակում	Մշակված միկրոռեգիոնալ մակարդակի համակցված տարածական փաստաթղթեր: 2021թ. թվով 20 փաստաթուղթ՝ - ՀՀ Վայոց ձոր-1,2,3,4,5,6, (թվով 45 բնակավայր), - ՀՀ Արմավիր-1,2,3,4,5,6,7,8,9 (թվով 97 բնակավայր),	Տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարություն Էկոնոմիկայի նախարարություն Ճարտարապետների պալատ (համաձայնությամբ)	2021թ. – 01.07.2024թ.	Պետական բյուջե 2021թ.՝ 199.936,0 հազ. դրամ, 2022թ.՝ 453.084,0 հազ. դրամ, 2023թ.՝ 502.906,2 հազ. դրամ

			<ul style="list-style-type: none"> - ՀՀ Արագածոտն-2, 5, 10, 11, (թվով 40 բնակավայր), - ՀՀ Շիրակի մարզի Աջոցք համայնք (թվով 11 բնակավայր): <p>2022թ. թվով 25 փաստաթուղթ՝</p> <ul style="list-style-type: none"> - ՀՀ Արագածոտն-1, 3, 4, 6, 7, 8, 9 (թվով 74 բնակավայր), - ՀՀ Շիրակ-1,2,4,5,6,7 (թվով 84 բնակավայր), - ՀՀ Գեղարքունիք-3,4,8 (թվով 41 բնակավայր), - ՀՀ Շիրակ-3,9,10,11 (թվով 34 բնակավայր), մեկնարկ, - ՀՀ Գեղարքունիք-1,2,5,6,7 (թվով 51 բնակավայր): <p>2023-2024թթ. թվով 23 փաստաթուղթ՝</p> <ul style="list-style-type: none"> - ՀՀ Լոռի-1,2,3,4,5,6,7,8,9 (թվով 128 բնակավայր), - ՀՀ Կոտայք-1,2,3,4,5,6,7,8,9,10 (թվով 69 բնակավայր), - ՀՀ Շիրակ-3,9,10,11 (թվով 34 բնակավայր), ավարտ: <p>2024 թվականին նախատեսված է ավարտել ծրագիրը՝ ՀՀ համայնքներն ապահովելով տարածական պլանավորման փաստաթղթերով:</p>			
--	--	--	--	--	--	--

		<p>1.2. «Սևան» ազգային պարկի» Լճաշեն-Սևանի թերակղզի հատվածի գոտևորման նախագծի և քաղաքաշինական կանոնադրության նախագծի մշակում</p>	<p>Սևանա լճի ռեկրեացիոն գոտևում ներդրումների համար բարենպաստ պայմանների ստեղծում</p>	<p>Տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարություն</p> <p>Ճարտարապետների պալատ (համաձայնությամբ)</p> <p>Շրջակա միջավայրի նախարարություն</p> <p>Էկոնոմիկայի նախարարություն</p> <p>«Սևան ազգային պարկ» պետական ոչ առևտրային կազմակերպություն (համաձայնությամբ)</p>	<p>2021թ. - 2022թ. 1-ին կիսամյակի ավարտ</p>	<p>Լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջվում (անհրաժեշտ 43.000,0 հազ. դրամը հատկացվել է 2020թ.)</p>
		<p>1.3. Սահմանամերձ համայնքներում քաղաքաշինական գործունեությանն աջակցություն</p>	<p>Միկրոռեգիոնալ փաստաթղթերի շրջանակներում հաստատված առաջարկությունների հիման վրա կառուցապատման ներդրումային ծրագրերի փաթեթների մշակման միջոցով սահմանամերձ համայնքների քաղաքաշինական հիմնախնդիրների լուծում, անվտանգ կենսամիջավայրի ապահովում, ժողովրդագրական ցուցանիշների բարելավում, որոնց ապահովման համար աճի բևեռների ձևավորմանը և համայնքների զարգացմանն</p>	<p>Տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարություն</p> <p>Էկոնոմիկայի նախարարություն</p> <p>Մարզպետարաններ (բացառությամբ Կոտայքի մարզպետարանի)</p>	<p>2021թ. - 2026թ. 1-ին եռամսյակ</p>	<p>Ֆինանսավորման չափը և աղբյուրները կճշտվեն ներդրումային փաթեթները Կառավարության կողմից հավանության արժանանալուց հետո</p>

			<p>ուղղված հայեցակարգերի առաջադրում.</p> <p>2021թ. մշակված թվով 4 միկրոծրագիր՝</p> <ul style="list-style-type: none"> - ՀՀ Արարատի մարզ՝ 2, - ՀՀ Սյունիքի մարզ՝ 1, - ՀՀ Արմավիրի մարզ՝ 1: <p>2022թ. մշակված թվով 2 միկրոծրագիր՝</p> <ul style="list-style-type: none"> - ՀՀ Շիրակի մարզի Աշոցք համայնք՝ 1, - ՀՀ Արագածոտնի մարզ՝ 1: <p>2023թ. մշակված թվով 2 միկրոծրագիր՝</p> <ul style="list-style-type: none"> - ՀՀ Գեղարքունիքի մարզ՝ 1, - ՀՀ Շիրակի մարզի՝ 1: <p>2024թ. մշակված թվով 3 միկրոծրագիր՝</p> <ul style="list-style-type: none"> - ՀՀ Լոռու մարզի՝ 3: <p>2025-2026թթ. ըստ Կառավարության կողմից առաջադրված խնդիրների լուծմանն ուղղված առաջնահերթությունների:</p>			
	<p>1.4. ՀՀ տարաբնակեցման գլխավոր նախագծի առաջադրանքի և գլխավոր նախագծի մշակում</p>	<p>Ազգային և տեղական մակարդակի փաստաթղթերի (տարաբնակեցման և տարածքային կազմակերպման, քաղաքաշինական մանրամասն գոտևորման) հաջորդական մշակման և դրա հիման վրա տարածական արդյունավետ պլանավորման միջոցով երկրի կայուն տարածական զարգացման ռազմավարության մշակում՝ հաշվի առնելով</p>	<p>Վարչապետի 2009 թվականի դեկտեմբերի 22-ի N 1064-Ա որոշմամբ ստեղծված միջգերատեսչական հանձնաժողովի կազմում ընդգրկված մարմիններ</p>	<p>Գլխավոր նախագծի առաջադրանքի մշակում՝ 2024թ. դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ,</p> <p>Գլխավոր նախագծի մշակում՝ 2026թ. (շարունակական՝ մինչև 2027թ.)</p>	<p>Նախագծի առաջադրանքի մշակումը ֆինանսավորում չի պահանջվում</p> <p>Պետական բյուջե: Նախագծի մշակման ֆինանսավորման չափը կհստակեցվի առաջադրանքը</p>	

			սոցիալ-տնտեսական գործոնները, ինժեներատրեկտորանական, ինժեներատրանսպորտային, բնական պայմանների ու պաշարների, էկոլոգիական իրավիճակի, մշակութային ժառանգության, աշխարհագրական ու տարածաշրջանային այլ առանձնահատկությունները	Պաշտպանության նախարարություն		Կառավարության կողմից հավանության արժանանալուց հետո
	1.5. «Քաղաքաշինության մասին» օրենքում փոփոխություններ կատարելու մասին» և «Տարածքի հատակագծման նախագծերի մշակման, փորձաքննության, համաձայնեցման, հաստատման և փոփոխման կարգը հաստատելու մասին» Կառավարության որոշման նախագծերի ներկայացում Վարչապետի աշխատակազմ	«Քաղաքաշինության մասին» օրենքում սահմանվում է «տարածքի հատակագծման նախագիծ» հասկացությունը: Տարածքի հատակագծման նախագիծը քաղաքաշինական կարգավորման առավել մանրամասն փաստաթուղթ է, որում ներառված են միջպետական կամ հանրապետական նշանակության ճանապարհներին հարող տարածքների, հատուկ կարգավորման գոտիների, կառուցապատված կամ նոր կառուցապատվող թաղամասերի քաղաքաշինական նորմերին համապատասխան հիմնական չափորոշիչներ, որոնք միևնույն ժամանակ նպաստում են տարածքի ներդրումային գրավչության որոշմանը	Տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարություն Էկոնոմիկայի նախարարություն Ճարտարապետների պալատ (համաձայնությամբ)	2021թ.-2022թ. նոյեմբեր	Ֆինանսավորում չի պահանջվում	
	1.6.1. ՀՀ զբոսաշրջային համակարգի տարածքային կազմակերպման գլխավոր	Առկա և բարելավվող ռեսուրսային պոտենցիալի համալիր գնահատում, դրանց	Էկոնոմիկայի նախարարություն	2024 թվականի դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ	Ֆինանսավորում չի պահանջվում:	

		<p>նախագիծը հաստատելու մասին ՀՀ կառավարության որոշման նախագծի մշակում</p> <p>1.6.2. ՀՀ զբոսաշրջային համակարգի տարածքային կազմակերպման գլխավոր նախագծի առաջադրանքի մշակում</p>	<p>հիման վրա զբոսաշրջային կայուն համակարգի փոխկապակցված ցանցի ձևավորում՝ ապահովելով ռեսուրսների խնայողական օգտագործումը, տարածքների ռեկրեացիոն տարողունակության գնահատումը, բնական էկոհամակարգերի գերբեռնման կանխումը, առկա ենթակառուցվածքի գնահատումը, բարեփոխման հատակագծային կազմակերպման միասնական ուրվագծի առաջադրումը:</p>		<p>2025 թվականի դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ</p>	
		<p>1.7. «Հայաստանի բնակավայրերի պատմական կառուցապատման, ճարտարապետական և բնական ժառանգության վերականգնման, վերակառուցման և վերաօգտագործման քաղաքաշինական կանոնակարգերի մեթոդաբանությունը հաստատելու մասին» Կառավարության որոշման նախագծի մշակում</p>	<p>Բնակավայրերի ձևավորված քաղաքաշինական միջավայրերի ճարտարապետական և բնական ժառանգության օբյեկտների նկատմամբ միջամտությունների չափորոշիչների և կարգավորիչների մշակված համակարգ և պահպանված քաղաքաշինական ժառանգություն</p>	<p>Կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարություն</p>	<p>2025թ.-2026թ. 1-ին եռամսյակ</p>	<p>Ֆինանսավորում չի պահանջվում:</p>
		<p>1.8. Սյունիքի մարզի Գորիս համայնքի Շուռնուխ բնակավայրում նոր բնակելի թաղամասի հիմնում</p>	<p>Սյունիքի մարզի Գորիս համայնքի Շուռնուխ բնակավայրում սահմանազատման հետևանքով իրենց բնակելի նշանակության գույքերի (այդ թվում՝ հողամասերի և օժանդակ շինությունների) տնօրինման</p>	<p>Տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարություն Կադաստրի կոմիտե</p>	<p>2021թ.- 2023թ. 2-րդ եռամսյակ</p>	<p>Պետական բյուջե Ծրագրի իրականացման շին. աշխատանքների կատարման (այդ թվում՝ տեխ. և</p>

		<p>հնարավորությունից զրկված ընտանիքների բնակարանային պայմանների ապահովում՝ թվով 13 առանձնատների կառուցմամբ: 2022թվական՝ առանձնատների կառուցում, 2023թվական՝ կոմունիկացիոն ենթակառուցվածքներ</p>	<p>Աշխատանքի և սոցալական հարցերի նախարարություն</p>		<p>հեղինակ. հսկ.) համար կնքված պայմանագրերի ընդհանուր գումարը կազմում է՝ 1.214.563,6 հազ. դրամ</p>
	<p>1.9.1. «Երևանի փոքր կենտրոնի կառուցապատման մասին» օրենքի նախագծի ընդունում</p> <p>1.9.2. «Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2009 թվականի հունիսի 26-ի N 728-Ն որոշման մեջ լրացումներ կատարելու մասին» Կառավարության որոշման նախագծի ընդունում</p>	<p>Մայրաքաղաքի համաչափ տարածական զարգացմանը զուգընթաց Երևանի փոքր կենտրոնի քաղաքաշինական գործունեության առանձնահատկությունների սահմանում, ճարտարապետական կերպարի ինքնության պահպանում, կառուցապատման գեղագիտական միջավայրի կատարելագործում, անվտանգ, գրավիչ և հարմարավետ կենսամիջավայրի կազմավորում:</p>	<p>Երևանի քաղաքապետարան (համաձայնությամբ)</p> <p>Կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարություն</p> <p>Կադաստրի կոմիտե</p>	<p>2024թ. 1-ին եռամսյակ</p>	<p>Ֆինանսավորում չի պահանջվում</p>

2.	<p>Քաղաքաշինական թույլտվությունների գործընթացի ամբողջական իրականացում առցանց համակարգի միջոցով</p>	<p>2.1. Պետական քաղաքաշինական տեղեկատվական համակարգի (քաղաքաշինական կադաստրի) ներդրման ծրագրի իրագործում</p>	<p>Տեխնիկական և ծրագրային ապահովմամբ հանրապետության ողջ տարածքում պետական քաղաքաշինական տեղեկատվական համակարգի ստեղծման միջոցով գործառույթների զգալի մասն իրականացնել էլեկտրոնային միասնական համակարգով՝ օրենսդրական կարգավորման առաջարկների նախանշմամբ և վերջիններիս լուծման ուղղությունների ամրագրմամբ</p>	<p>Տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարություն</p> <p>Էկոնոմիկայի նախարարություն</p> <p>Կադաստրի կոմիտե</p> <p>Վարչապետի աշխատակազմի տեսչական մարմինների աշխատանքների համակարգման գրասենյակ</p> <p>Քաղաքաշինության, տեխնիկական և հրդեհային անվտանգության տեսչական մարմին</p>	2024թ.	<p>Պետական բյուջե, ԵՄ դրամաշնորհներ</p> <p>Անհրաժեշտ ֆինանսական միջոցների չափը կճշտվի միջոցառման մշակման ժամանակ՝ համապատասխան հաշվարկ-հիմնավորումների հիման վրա</p>
3.	<p>Քաղաքաշինական թույլտվությունների տրամադրման փուլերի կրճատում և թույլտվություններ պահանջող գործունեության շրջանակի բովանդակային իմաստով վերանայում</p>	<p>3.1. «ՀՀ կառավարության 2015 թվականի մարտի 19-ի N 596-Ն որոշման մեջ փոփոխություններ կատարելու մասին» Կառավարության որոշման նախագծի ներկայացում Վարչապետի աշխատակազմ</p>	<p>Կառուցապատման սահմանված ընթացակարգերի վերանայում, ընթացակարգերին մասնակից բոլոր մարմինների և կազմակերպությունների հետ ինտեգրված միասնական էլեկտրոնային «e-permits» համակարգի միջոցով ընթացակարգերի կազմակերպում: Համակարգը թույլ կտա նաև իրականացնել գործընթացների մոնիթորինգը և այն կձառայի որպես</p>	<p>Տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարություն</p> <p>Բարձր տեխնոլոգիական արդյունաբերության նախարարություն</p> <p>Էկոնոմիկայի նախարարություն</p>	2022թ. սեպտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	<p>Ֆինանսավորում չի պահանջվում</p>

			<p>շինարարության բնագավառի միասնական տեղեկատվական շտեմարան</p>	<p>Կադաստրի կոմիտե</p> <p>Վարչապետի աշխատակազմի տեսչական մարմինների աշխատանքների համակարգման գրասենյակ</p> <p>Քաղաքաշինության, տեխնիկական և հրդեհային անվտանգության տեսչական մարմին</p>		
		<p>3.2. Քաղաքաշինական գործունեության գործընթացների բարելավում</p>	<p>Քաղաքաշինական գործընթացների պարզեցման, ընթացակարգերի ժամկետների կրճատման, կրկնվող գործառույթների վերացման նպատակով ՀՀ կառավարության 2015 թվականի մարտի 19-ի N596-Ն որոշման մեջ կատարված մի շարք լրացումներ և փոփոխություններ:</p> <p>Հաշվի առնելով նշված որոշման մեծածավալ լինելը, նախագծի փոփոխությունների ձևաչափը նախատեսվել է առանձին հավելվածներով (բաժիններով)`</p> <p>- <b>2023թ.</b>` նախագծման թույլտվության բաժնի մշակում,</p>	<p>Էկոնոմիկայի նախարարություն Տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարություն</p> <p>Շրջակա միջավայրի նախարարություն</p> <p>Կադաստրի կոմիտե</p> <p>Վարչապետի աշխատակազմի տեսչական մարմինների աշխատանքների համակարգման գրասենյակ</p>	<p>2022-2026 թ., յուրաքանչյուր տարի դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ, ավարտը` 2026թ. դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ</p>	<p>Ֆինանսավորում չի պահանջվում</p>

			<ul style="list-style-type: none"> - 2024թ.՝ շինարարության և քանդման թույլտվություններ բաժինների մշակում, - 2025թ.՝ շինարարության ավարտական ակտի և շահագործման թույլտվությունների բաժինների մշակում: <p>2026թ.՝ էական և ոչ էական շեղումների ընդլայնված ցանկի սահմանում, ինչպես նաև օբյեկտների ցանկի վերանայում ըստ ռիսկայնության աստիճանի գնահատման նոր մեթոդաբանության:</p>	Քաղաքաշինության, տեխնիկական և հրդեհային անվտանգության տեսչական մարմին		
4.	Խոշոր համայնքների համար առցանց հասանելի քաղաքաշինական պահանջներ սահմանող գոտիների քարտեզների հաստատում	4.1. Երևան, Գյումրի և Վանաձոր քաղաքների մուտքերին հարող միջպետական և հանրապետական նշանակության պետական ավտոմոբիլային ճանապարհներին կից հատուկ կարգավորման գոտիների տարածքների կառուցապատման միասնական սխեմաների մշակում	Պետական ավտոմոբիլային ճանապարհների անվտանգության ապահովում, դրանց հարող տարածքների՝ որպես հատուկ կարգավորման քաղաքաշինական օբյեկտների կառուցապատման կանոնակարգում՝ տարածքների քաղաքաշինական դիմագծի ձևավորման հարմարավետ և բարձրարժեք գեղագիտական հատկանիշներով օժտված միջավայրի ձևավորմամբ՝ առաջնահերթ կարգով դիտարկելով Երևան, Գյումրի և Վանաձոր քաղաքները:	Տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարություն	2025թ.	Պետական բյուջե, ԵՄ դրամաշնորհներ Անհրաժեշտ ֆինանսական միջոցների չափը կճշտվի միջոցառման մշակման ժամանակ՝ համապատասխան հաշվարկ-հիմնավորումների հիման վրա
5.	Քաղաքաշինության բնագավառի նորմատիվ փաստաթղթերի մշակման, արդիականացման և	5.1. Քաղաքաշինության բնագավառի նորմատիվատեխնիկական փաստաթղթերի (տեխնիկական	<ul style="list-style-type: none"> • Քաղաքաշինության բնագավառի միջպետական, միջազգային և եվրոպական նորմերին ու ստանդարտներին համահունչ արդիականացված 	Արտակարգ իրավիճակների նախարարություն	2021թ 4-րդ եռամսյակ-2022թ հունիսի 3-րդ տասնօրյակ	Պետական բյուջե 2021թ.՝ 15.235,0 հազ. դրամ, 2022թ.՝

	<p>միջազգային նորմերին ներդաշնակեցման ապահովում՝ ըստ ձևավորվող խնդիրների լուծման առաջնահերթությունների</p>	<p>կանոնակարգեր, շինարարական նորմեր, շինարարական նորմերի ու կանոնների հավաքածուներ, կարգեր) մշակման, տեղայնացման, արդիականացման աշխատանքների պատվիրակում կապալառու կազմակերպություններին</p>	<p>(ըստ ոլորտային առաջնահերթ ուղղությունների) նորմատիվատեխնիկական փաստաթղթեր (սեյսմակայունության, էներգաարդյունավետության, ջրային միջավայրի ազդեցության՝ հիդրոտեխնիկական կառուցվածքների (այդ թվում՝ պոչամբարների) նախագծման, հաշմանդամություն ունեցող անձանց համար մատչելիության, կլիմայի փոփոխության հետ հարմարվողականության, քաղաքացիական պաշտպանության և այլ պահանջների ապահովմամբ)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Քաղաքաշինության բնագավառի նորմատիվատեխնիկական փաստաթղթերի համալրված բազա • Յուրաքանչյուր տարի շուրջ 15-20 մշակված քաղաքաշինության բնագավառի նորմատիվատեխնիկական փաստաթղթեր (տեխնիկական կանոնակարգեր, շինարարական նորմեր, շինարարական նորմերի ու կանոնների հավաքածուներ, կարգեր) ըստ Կառավարության կողմից առաջադրված խնդիրների լուծմանն ուղղված առաջնահերթությունների, որից 	<p>Պաշպանության նախարարություն</p> <p>Կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարություն</p> <p>Առողջապահության նախարարություն</p> <p>Տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարություն</p> <p>Շրջակա միջավայրի նախարարություն</p> <p>Էկոնոմիկայի նախարարություն</p> <p>Երևանի քաղաքապետարան (համաձայնությամբ)</p>	<p>2022թ հուլիսի 3-րդ տասնօրյակ</p> <p>2023թ-2025թ 4-րդ եռամսյակներ, 2026թ՝ շարունակական</p>	<p>118.675,0հազ. դրամ, 2023թ.՝ 74.500,0 հազ. դրամ, 2024թ.՝ 81.500,0 հազ. դրամ, 2025թ.՝ 42.000,0 հազ. դրամ:</p> <p>Փաստաթղթերի մշակման աշխատանքների համար նախատեսվող ծախսերի բաշխումը հիմնականում կատարվում է երկփուլ սկզբունքով՝ կանխավճարի տրամադրում մինչև առաջին բյուջետային տարվա ավարտը և հաջորդ տարվա առաջին եռամսյակում՝ աշխատանքների ամբողջական ֆինանսավորում</p>
--	--	--	--	---	--	---

			<p>2023 թվականին՝ թվով 19 փաստաթղթի մշակման մեկնարկ:</p> <p>Արդյունքում՝ կառուցված/ վերակառուցված, որակական բարձր ցուցանիշ ունեցող քաղաքաշինական օբյեկտներ:</p>			
		<p>5.2. Շինարարության գնագոյացման մեթոդաբանության արդիականացմանն ուղղված առաջարկությունների փաթեթի մշակում և ներկայացում Վարչապետի աշխատակազմ</p>	<p>Շինարարության գնագոյացման մեթոդաբանության ոչ արդիական (դեռևս խորհրդային ժամանակաշրջանի) մեթոդների փոխարեն նոր՝ ժամանակակից պահանջներին համապատասխանող մեթոդաբանության ներդրման ճանապարհային քարտեզի մշակում, վերանայման ենթակա օրենսդրական և ենթաօրենսդրական ակտերի շրջանակի սահմանում</p>	<p>Տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարություն</p> <p>Էկոնոմիկայի նախարարություն</p> <p>Հայաստանի շինարարների միություն (համաձայնությամբ)</p> <p>«Կառուցապատողների հայկական ասոցիացիա» ՀԿ (համաձայնությամբ)</p> <p>Ճարտարապետության և շինարարության ազգային համալսարան (համաձայնությամբ)</p>	<p>2022թ. հունիսի 30</p>	<p>Ֆինանսավորում չի պահանջվում</p>

		<p>5.3.«Բազմակի օգտագործման օրինակելի նախագծերի ցանկը և ընդհանուր բնութագրերը հաստատելու մասին» Քաղաքաշինության կոմիտեի նախագահի հրամանի նախագծի մշակում (Նախագծի մշակման և համակարգման աշխատանքներ, ծրագրային առաջարկների մշակում բազմակի օգտագործման օրինակելի նախագծերի տեղակայման, փորձաքննության և բյուջետային ծրագրերի շրջանակներում նմանատիպ նախագծերի ձեռքբերման համար ֆինանսական միջոցների նախատեսման վերաբերյալ)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Կրթական, առողջապահական, բնակելի, գյուղատնտեսական և հասարակական այլ նշանակության օբյեկտների բազմակի օգտագործման ընդհանուր թվով 12 օրինակելի նախագծերի հաստատված ցանկ և բնութագրեր • Բազմակի օգտագործման օրինակելի նախագծերի հիմքով՝ բյուջետային և ՄԺԾ ծրագրերի հիմնավորում, նոր մշակված օրինակելի նախագծերով ցանկի պարբերաբար համալրում՝ Կառավարության 2012 թվականի հունիսի 7-ի N 814-Ն որոշման համաձայն • Տեղակապվող օրինակելի նախագծերով քաղաքաշինական ծրագրերի ներդրում, ծրագրերի ընդհանուր տևողության մինչև 30%-40% և նախագծային աշխատանքների արժեքի շուրջ 60%-70%-ով նվազում 	<p>Կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարություն</p> <p>Առողջապահության նախարարություն</p> <p>Աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարություն</p> <p>Պաշտպանության նախարարություն</p> <p>Տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարություն</p> <p>Էկոնոմիկայի նախարարություն</p>	<p>2021թ 4-րդ եռամսյակ</p> <p>2021թ 4-րդ եռամսյակ -2022թ շարունակական</p> <p>2022թ 2-րդ կիսամյակ - 2023թ շարունակական</p>	<p>Ֆինանսավորում չի պահանջվում</p> <p>Ֆինանսավորում չի պահանջվում</p> <p>Պետական բյուջե Անհրաժեշտ ֆինանսական միջոցների չափը կճշգրտվի հաստատված ծախսային ծրագրերի շրջանակներում՝ համապատասխան հաշվարկ-հիմնավորումների հիման վրա (օրինակ՝ միջին ծավալով ընդունված շուրջ 15.000,0 հազ. դրամ արժեքով մեկ նախագծի տեղակայման ծախսերը կկազմեն շուրջ 15.000,0 x</p>
--	--	--	--	--	---	--

					30% = 4.500,0 հազ. դրամ)
	<p>5.4.«Միասնական փաթեթով գնում» սկզբունքի կիրառման համար օրենսդրական կարգավորումների մշակում՝ «Քաղաքաշինության մասին օրենքում լրացումներ կատարելու մասին օրենքի նախագծի մշակում և ներկայացում Վարչապետի աշխատակազմ (նախագծի մշակում և համակարգում, օրենսդրական այլ իրավակարգավորումների մասով առաջարկների ներկայացում՝ նախագծային աշխատանքների փուլայնության (տրոհման), կրկնակի և ուղեկցող փորձաքննության մեթոդաբանությունների հստակեցման մասով, հատուկ ընթացակարգերի մշակում)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Սահմանված կարգով ընդունված օրենսդրական առաջնահերթ կարգավորումներ • Քաղաքաշինության բնագավառի քաղաքականությանը և ռազմավարական խնդիրներին համապատասխան պլանավորված կառուցապատման (հրատապ) մեծածավալ ծրագրեր պետական բյուջեների և ՄԺԾ ծրագրերի նախագծերով • «Հրատապ» որակված ծրագրերի պատվիրակում մեկ կապալառուի՝ «պարզեցված» ու միաժամանակյա գնում շինարարական ծրագրի ամբողջական փաթեթով սկզբունքի կիրառում՝ նախագիծ, փորձաքննություն, խորհրդատվական ծառայություններ, շինարարություն 	<p>Ֆինանսների նախարարություն</p> <p>Պետական կառավարման մարմիններ</p> <p>Տեղական ինքնակառավարման մարմիններ (Երևանի քաղաքապետարան) համաձայնությամբ</p>	<p>2022թ. հունիսի 3-րդ տասնօրյակ 2022թ, սեպտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ 2022թ նոյեմբերի 3-րդ տասնօրյակ</p>	<p>Ֆինանսավորում չի պահանջվում</p> <p>Ֆինանսավորում չի պահանջվում</p> <p>Պետական բյուջե Անհրաժեշտ ֆինանսական միջոցների չափը կճշգրտվի հաստատված ծախսային ծրագրերի շրջանակներում համապատասխան հաշվարկ-հիմնավորումների հիման վրա (օրինակ՝ 1 փաթեթի շրջանակներում միջին ծավալով շուրջ 1.500.000,0 հազ. դրամ (այդ թվում հեղինակային և տեխնիկական հսկողությունները) արժեքով շինարարական օբյեկտի ձեռքբերման համար</p>

						կպահանջվեն հետևյալ ծախսերը՝ նախագիծ (1.7%)՝ ≈ 25.500,0 հազ. դրամ, փորձաքննություն (6%)՝ ≈ 1.500,0 հազ. դրամ, $\Sigma=1.500.000,0+25.500,0+1.500,0\approx 1.527.000,0$ հազ.դրամ)
6.	Շինարարությունում նոր տեխնոլոգիաների ներդրման, տեղական հումքով շինանյութերի և շինարարության որակի հսկման մեթոդների մշակման ու իրագործման նպատակով գիտահետազոտական և փորձարարական բազայի ձևավորում, գիտական կադրերի պատրաստում (վերապատրաստում)	6.1.«Քաղաքաշինական ծրագրերի փորձագիտական կենտրոն» ԲԲԸ արդիականացման (առողջացման) ծրագրի մշակման պատվիրակում, ծրագրի մշակման աշխատանքների ընթացիկ համակարգում, ծրագրով նախատեսվող միջոցառումների իրականացում (օրենսդրության վերանայում, Կենտրոնի վերակազմակերպման աշխատանքների ապահովում, կանոնադրական նոր պահանջների ձևավորում, մասնագիտական կադրերի ընտրություն, ներգրավում)	<ul style="list-style-type: none"> Վերանայված, արդիականացված օրենսդրություն, փորձագիտական կենտրոնի առողջացման համար մշակված ծրագիր (ծրագրով նախատեսվող առաջնահերթ միջոցառումներ Կենտրոնին վերապահվող գործառույթների իրականացման, պարտավորությունների և իրավունքների հստակեցման, պետական մարմինների պատվիրակմամբ քաղաքաշինության բնագավառում բացահայտված խնդիրների արագընթաց ուսումնասիրության, մասնագիտական եզրակացությունների տրամադրման հնարավոր իրավակարգավորումների նախատեսում, անհրաժեշտ լիազորությունների վերապահում, օրինակ՝ շենքերի/շինությունների տեխնիկական վիճակի հետազննման 	Էկոնոմիկայի նախարարություն Ճարտարապետության և շինարարության Հայաստանի ազգային համալսարան (համաձայնությամբ) Հայաստանի շինարարների միություն (համաձայնությամբ)	2022թ հոկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	Ֆինանսավորման չափը և աղբյուրները կճշտվեն արդիականացման (տեխնիկական վերագինման) ծրագիրը Կառավարության կողմից հաստատվելուց հետո

			<p>ծառայություններ, նախագծային փաստաթղթերի ուսումնասիրություններ, լրամշակումներ, կրկնակի և ուղեկցող պետական փորձաքննություններ և այլն)</p> <ul style="list-style-type: none"> • վերանայված կանոնադրություն, ներգրավված ինժեներատեխնիկական ռեսուրս • Քաղաքաշինության բնագավառում գիտական, գիտահետազոտական և փորձարարական ուսումնասիրությունների կատարման համար արդի պայմաններ, համախմբված ինժեներատեխնիկական ռեսուրս, բնագավառի գիտատեխնիկական և նոր տեխնոլոգիաների ներդրման քաղաքականության հիմնավորում, քաղաքաշինական խնդիրների արագընթաց ուսումնասիրություններ, քաղաքաշինական փաստաթղթերի կրկնակի և ուղեկցող փորձաքննություններ, նորմատիվատեխնիկական փաստաթղթերի մշակման աշխատանքներ, մասնագիտական եզրակացություններ և այլն 		<p>2022թ դեկտեմբերի 1-ին տասնօրյակից մինչև 2023թ 1-ին կիսամյակ</p> <p>2023թ 2-րդ կիսամյակ-2026թ (շարունակական)</p>	
--	--	--	---	--	--	--

7.	<p>Շենքերի ու շինությունների հուսալիության և սեյսմակայունության բարձրացման համար անհրաժեշտ իրավական հիմքերով ապահովում</p>	<p>7.1.«Տեխնիկական վիճակից ելնելով բնակելի, հասարակական և արտադրական նշանակության շենքերը/շինությունները շահագործման համար ոչ պիտանի (կազմաքանդման ենթակա) ճանաչելու կարգը հաստատելու մասին»</p> <p>Կառավարության որոշման նախագծի ներկայացում</p> <p>Վարչապետի աշխատակազմ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Հաստատված կարգ • Հաստատված միջոցառումների ծրագիր՝ ըստ առաջնահերթությունների ժամանակացույցի • Տեխնիկական վիճակից ելնելով շենքերը/շինությունները շահագործման համար ոչ պիտանի (կազմաքանդման ենթակա) ճանաչելու գործընթացի մեկնարկ՝ ըստ միջոցառումների ծրագրի, փուլային սկզբունքով՝ հիմք ընդունելով Կառավարության կողմից առաջադրված խնդիրների լուծմանն ուղղված առաջնահերթությունները 	<p>Արտակարգ իրավիճակների նախարարություն</p> <p>Քաղաքաշինության, տեխնիկական և հրդեհային անվտանգության տեսչական մարմին</p> <p>Տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարություն</p> <p>Տեղական ինքնակառավարման մարմիններ (Երևանի քաղաքապետարան) համաձայնությամբ</p>	<p>2022թ մարտի 3-րդ տասնօրյակ</p> <p>2022թ հոկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ</p> <p>2023թ հունիսի 3-րդ տասնօրյակից մինչև 2026թ շարունակական</p>	<p>Իրավակարգավորումների մասով ֆինանսավորում չի պահանջվում</p> <p>Պետական բյուջե Անհրաժեշտ ֆինանսական միջոցների չափը կճշտվի միջոցառման մշակման ժամանակ՝ համապատասխան հաշվարկ-հիմնավորումների հիման վրա (1քմ մակերեսի քանդման աշխատանքները գնահատվում են մինչև 50.0 հազ. դրամ, միջին շինության 1000քմ մակերեսի համարձախը կկազմի 50.000,0 հազ. դրամ)</p>
		<p>7.2.Առավել վտանգավոր սողանքային տեղամասերում հետազննությունների և կանխարգելիչ միջոցառումների մասով առաջարկությունների ներկայացում, «ՀՀ ԿԱ քաղաքաշինության պետական</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Առաջարկությունների ամփոփված փաթեթ, լրամշակված գերատեսչական իրավական ակտ • Քաղաքաշինական օբյեկտների նախագծային փաստաթղթերի մշակման համար նոր լրացուցիչ 	<p>Արտակարգ իրավիճակների նախարարություն</p> <p>Տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածք-</p>	<p>2022թ 3-րդ եռամսյակ</p> <p>2022թ 4-րդ եռամսյակ-2023թ շարունակական</p>	<p>Ֆինանսավորում չի պահանջվում</p>

		կոմիտեի նախագահի 2017 թվականի սեպտեմբերի 11-ի N 128-Ն հրամանում լրացումներ կատարելու մասին» Քաղաքաշինության կոմիտեի նախագահի հրամանի նախագծի մշակում (քաղաքաշինական օբյեկտների նախագծման նորմատիվ լրացուցիչ պահանջների մշակում՝ հրամանի համալրում հակասողանքային, կանխարգելիչ միջոցառումների դրույթներով, նորմալ պահանջների մասով իրազեկման ապահովում)	պահանջներով համալրված ճարտարապետահատակագծային և նախագծային առաջադրանքներ <ul style="list-style-type: none"> • Ըստ Կառավարության կողմից առաջադրված խնդիրների լուծմանն ուղղված առաջնահերթությունների ցանկի՝ հակասողանքային/կանխարգելիչ, ուղեկցող միջոցառումներով հաստատված քաղաքաշինական ծրագրեր, ծրագրերի մեկնարկ 	ների նախարարություն Տեղական ինքնակառավարման մարմիններ Երևանի քաղաքապետարան (համաձայնությամբ) Ճարտարապետության և շինարարության Հայաստանի ազգային համալսարան համաձայնությամբ	2023թ 4-րդ եռամսյակ-2026թ շարունակական	
8.	Կարևորագույն նշանակության մի շարք օբյեկտների համալրում նախագծային հատուկ լուծումներով՝ հաշմանդամություն ունեցող անձանց համար դրանց շահագործման մատչելիությունն ապահովելու համար	8.1.«Նախագծային հատուկ լուծումներով համալրման ենթակա մի շարք կարևորագույն նշանակության օբյեկտների ցանկը և դրանց շահագործման մատչելիությունն ապահովող միջոցառումների ծրագիրը հաստատելու մասին» Կառավարության որոշման նախագծի ներկայացում վարչապետի աշխատակազմ (նախագծի մշակման և համակարգման աշխատանքներ)	2023թ. 1-ին եռամսյակ. - ««Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2022 թվականի մարտի 3-ի N250-Լ որոշման մեջ փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման ընդունում: 2023թ. 4-րդ եռամսյակ. - Որոշմամբ հաստատված նախագծային հատուկ լուծումներով 1-ին փուլով թվով 54 հատուկ և կարևորագույն նշանակության օբյեկտներից՝ Երևան քաղաքի թվով 29 օբյեկտի տեխնիկական	Պետական կառավարման մարմիններ Տեղական ինքնակառավարման մարմիններ Երևանի քաղաքապետարան (համաձայնությամբ)	2021թ 4-րդ եռամսյակից մինչև 2026թ շարունակական	Իրավակարգավորումների մասով ֆինանսավորում չի պահանջվում Պետական բյուջե Անհրաժեշտ ֆինանսական միջոցների չափը կճշտվի հաստատված ծախսային ծրագրերի շրջանակներում՝ համապատասխան հաշվարկ-հիմնավորումների հիման վրա

			<p>վիճակի հետազննություն և անձնագրավորում (պետական գնման պայմանագրերի կնքում, աշխատանքների մեկնարկ/ավարտ):</p> <p>2024թ. 4-րդ եռամսյակ.</p> <ul style="list-style-type: none"> - թվով 29 օբյեկտների նախագծային փաստաթղթերի մշակում (պետական գնման պայմանագրերի կնքում, աշխատանքների մեկնարկ/ավարտ): <p>2025թ. 4-րդ եռամսյակ - 2026թ. շարունակական.</p> <ul style="list-style-type: none"> - թվով 29 օբյեկտների շենքերի շահագործման մատչելիության միջոցառումների իրականացում (պետական գնման պայմանագրերի կնքում, շինարարական աշխատանքների մեկնարկ/ավարտ): <p>2024թ. 4-րդ եռամսյակ.</p> <ul style="list-style-type: none"> - 2-րդ փուլով թվով 54 օբյեկտից ՀՀ մարզերի թվով 25 օբյեկտների տեխնիկական վիճակի հետազննություն և անձնագրավորում (պետական գնման պայմանագրերի կնքում, աշխատանքների մեկնարկ/ավարտ): 			<p>(թերահարթակների, շարժասանդուղքի, վերելակի և առանձնացված սանհանգույցների համար կպահանջվի շուրջ 20.000,0 հազ. դրամ)</p>
--	--	--	--	--	--	--

			<p>2025թ. 4-րդ եռամսյակ.</p> <ul style="list-style-type: none"> - թվով 25 օբյեկտների նախագծային փաստաթղթերի մշակում (պետական գնման պայմանագրերի կնքում, աշխատանքների մեկնարկ/ավարտ): <p>2025թ. 4-րդ եռամսյակ (մրցութային գործընթացի կազմակերպում) – 2026թ.</p> <ul style="list-style-type: none"> - թվով 25 օբյեկտների շենքերի շահագործման մատչելիության միջոցառումների իրականացում (պետական գնման պայմանագրերի կնքում, շինարարական աշխատանքների մեկնարկ/ավարտ): 			
9.	Շենքերի ու շինությունների անձնագրավորման համակարգի ներդրում	9.1.«Քաղաքաշինության մասին» օրենքում և հարակից օրենքներում փոփոխություններ կատարելու մասին նախագծերի փաթեթին հավանություն տալու, «Շենքերի և շինությունների անձնագրավորման կարգը սահմանելու մասին» Կառավարության որոշումների նախագծերի ներկայացում Վարչապետի աշխատակազմ (պիլոտային ծրագրի	<p>2023թ. 1-ին եռամսյակ.</p> <ul style="list-style-type: none"> - պիլոտային ծրագրի հաստատում՝ «Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2022 թվականի մարտի 3-ի N250-Լ որոշման մեջ փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման ընդունմամբ: <p>2023թ. 4-րդ եռամսյակ.</p>	Արտակարգ իրավիճակների նախարարություն Տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարություն Մարզպետարաններ	2021թ 4-րդ եռամսյակ-2026թ շարունակական	Իրավակարգավորումների մասով ֆինանսավորում չի պահանջվում Պետական բյուջե Անհրաժեշտ ֆինանսական միջոցների չափը կճշտվի միջոցառման մշակման ժամանակ՝

		<p>իրավական ակտերի, միջոցառումների ծրագրի նախագծերի մշակման աշխատանքներ, անձնագրավորման կարգի մշակման աշխատանքներ, ծրագրի իրագործման համակարգում, համագործակցություն պատասխանատու և այլ շահագրգիռ մարմինների հետ)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Երևան քաղաքի թվով 29 հատուկ և կարևորագույն նշանականության օբյեկտների անձնագրավորում: <p>2024թ. 4-րդ եռամսյակ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ՀՀ մարզերի թվով 25 օբյեկտների կարևորագույն նշանականության օբյեկտների անձնագրավորում: <p>2023-2024թթ.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Անձնագրավորման արդյունքներով օրենսդրական իրավակարգավորումների և անձնագրավորման կարգի սահմանված կարգով մշակում, շրջանառում, ընդունում: <p>2025-2026թթ. (շարունակական).</p> <ul style="list-style-type: none"> - Պետական և տարածքային կառավարման, տեղական ինքնակառավարման մարմինների հետ համաձայնեցված և հաստատված միջոցառումների ծրագրի մշակում՝ ըստ առաջնահերթությունների կազմված ժամանակացույց: <p>2025-2026թթ. (շարունակական).</p>	<p>Տեղական ինքնակառավարման մարմիններ (Երևանի քաղաքապետարան (համաձայնությամբ))</p>		<p>համապատասխան հաշվարկ-հիմնավորումների հիման վրա (նորակառույցների անձնագրավորման համար ֆինանսավորում չի նախատեսվում, իսկ գոյություն ունեցող շենքերի համար՝ մեկ շենքի անձնագրավորման համար ըստ խոշորացված հաշվարկի կպահանջվի 3.000,0-5.000,0 հազ. դրամ)</p>
--	--	---	---	---	--	---

			Նոր կառուցվող և գոյություն ունեցող տարբեր նշանակության շենքերի և շինությունների անձնագրավորման գործընթացի մեկնարկ՝ ըստ միջոցառումների ծրագրի, փուլային սկզբունքով:			
10	Քաղաքաշինության բնագավառում գործունեություն իրականացնող կազմակերպությունների վարկանիշավորման համակարգի ներդրում	10.1. «Լիցենզավորման մասին» օրենքում փոփոխություն և լրացում կատարելու մասին», «Պետական տուրքի մասին» օրենքում փոփոխություն կատարելու մասին», «Քաղաքաշինության մասին» օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» և «Քաղաքաշինության բնագավառում իրավախախտումների համար պատասխանատվության մասին» օրենքում փոփոխություն և լրացումներ կատարելու մասին» օրենքների նախագծերի ներկայացում Վարչապետի աշխատակազմ:	Նախագծի ընդունմամբ ակնկալվում է քաղաքաշինության բնագավառում լիցենզավորվող տնտեսավարող սուբյեկտների համար ձևավորել հստակ, բարենպաստ և ամբողջական իրավական միջավայր:	Վարչապետի աշխատակազմ տեսչական մարմինների աշխատանքների համակարգման գրասենյակ Քաղաքաշինության, տեխնիկական և հրդեհային անվտանգության տեսչական մարմին	2021թ.	Ֆինանսավորում չի պահանջվում
		10.2. «Լիցենզիանգրավորման, մասնագետների հավաստագրման, թեստավորման, մասնագետների և կազմակերպությունների ռեգիստրի ձևավորման և կառուցվածքի վարման կարգերը հաստատելու	Ստեղծել տնտեսավարող սուբյեկտների համար հավասար մրցակցային դաշտ, ինչպես նաև բարձրացնել մասնագիտական որակավորման պահանջներն ու պատասխանատվությունը: Օրենքով սահմանված Քաղաքաշինական	Բարձր տեխնոլոգիական արդյունաբերության նախարարություն Կրթության, գիտության, մշակույթի և	10.1-ին կետով նախատեսված օրենքների պաշտոնական հրապարակման օրվանից տասներկու ամսվա ընթացքում	Ֆինանսավորում չի պահանջվում

		<p>մասին», ինչպես նաև «Մասնագետների շարունակական մասնագիտական զարգացման հնգամյա ժամանակացույցը հաստատելու մասին» Կառավարության որոշման նախագծի ընդունում</p>	<p>փաստաթղթերի կազմի և բովանդակության, ինչպես նաև քաղաքաշինության բնագավառում լիցենզավորման ենթակա գործունեության տեսակներին և դասակարգմանը համապատասխան լիցենզավորման միասնական կարգի ստեղծում: Շարունակական մասնագիտական զարգացման կազմակերպման գործընթացի հինգ տարվա պլանավորում:</p>	<p>սպորտի նախարարություն</p> <p>Վարչապետի աշխատակազմի տեսչական մարմինների աշխատանքների համակարգման գրասենյակ</p> <p>Քաղաքաշինության, տեխնիկական և հրդեհային անվտանգության տեսչական մարմին</p>		
		<p>10.3. Քաղաքաշինության բնագավառում գործունեություն իրականացնող մասնագետների մասնագիտական չափորոշիչների և որակավորման պահանջների սահմանում՝ Քաղաքաշինության կոմիտեի նախագահի հրամանով</p>	<p>Քաղաքաշինության բնագավառում գործունեություն իրականացնող մասնագետներին ներկայացվող չափորոշիչները՝</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ մասնագիտական բնութագրեր, ➤ մասնագիտական հանձնաժողովների անհատական կազմ և աշխատակարգ, ➤ աշխատանքային պայմանագրերի օրինակելի ձևեր, ➤ թեստավորման հարցաշարեր, ➤ հայտարարության տեքստ և հավակնորդներին ներկայացվող պահանջներ, 	<p>Վարչապետի աշխատակազմի տեսչական մարմինների աշխատանքների համակարգման գրասենյակ</p> <p>Քաղաքաշինության, տեխնիկական և հրդեհային անվտանգության տեսչական մարմին</p>	<p>10.1-ին կետով նախատեսված օրենքների պաշտոնական հրապարակման օրվանից տասներկու ամսվա ընթացքում</p>	<p>Ֆինանսավորում չի պահանջվում</p>

			<ul style="list-style-type: none"> ➤ մասնագիտական որակավորումների դասակարգման ցանկ, ➤ շարունակական մասնագիտական զարգացում ապահովող միջոցառումների կազմակերպմանը, իրականացմանը և մասնակցությանը ներկայացվող պահանջներ, ➤ յուրաքանչյուր մասնագիտության գծով շնորհվող շարունակական մասնագիտական զարգացման կրեդիտների քանակ և դրանց շնորհման չափորոշիչներ: 			
	10.4. Քաղաքաշինության բնագավառում տնտեսավարող սուբյեկտների և մասնագետների ռեսսուրսների ստեղծում	Տնտեսավարող սուբյեկտների և մասնագետների ռեյտինգավորում՝ ինքնաշխատ կերպով, վավերականության ստուգում և մշտադիտարկում:	<p>Բարձր տեխնոլոգիական արդյունաբերության նախարարություն</p> <p>Վարչապետի աշխատակազմի տեսչական մարմինների աշխատանքների համակարգման գրասենյակ</p> <p>Քաղաքաշինության, տեխնիկական և հրդեհային անվտանգության տեսչական մարմին</p>	2023թ. դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ	«Պետական հատվածի արդիականացման երրորդ ծրագրի» շրջանակներում նախատեսված ֆինանսավորում	

11.	Քաղաքաշինական փաստաթղթերի փորձաքննության որակի բարելավմանն ուղղված սկզբունքների և իրավական մեխանիզմների ներդրում	11.1. Քաղաքաշինական փաստաթղթերի փորձաքննության հետ կապված հարաբերությունների կարգավորելու համար ««Քաղաքաշինության մասին» օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» օրենքի նախագծի ընդունում	Փորձագետներին ներկայացվող մասնագիտական պահանջների, նրանց իրավունքների ու պարտականությունների սահմանում: Փաստաթղթերի փորձաքննության տեսակները և հիմնական սկզբունքների ամրագրում:	-	2025թ.	Ֆինանսավորում չի պահանջվում
		11.2. «Քաղաքաշինական փաստաթղթերի փորձաքննության իրավակարգավորումների, համաձայնեցման և փոփոխման, փորձագիտական եզրակացության ձևի ու դրա տրամադրման կարգը հաստատելու մասին» Կառավարության որոշման նախագծի ընդունում	Փորձաքննություն իրականացնող մարմիններից անկախ հավաստագրված փորձագետների միջոցով պետական փորձագիտական քաղաքաշինական փաստաթղթերի համալիր փորձաքննության իրականացում:	-	11.1-ին կետով նախատեսված օրենքի պաշտոնական հրապարակման օրվանից վեց ամսվա ընթացքում	Ֆինանսավորում չի պահանջվում
12.	Բազմաբնակարան բնակարանային ֆոնդի կառավարման, պահպանման և շահագործման գործառույթների իրականացման կայուն մեխանիզմների արմատավորում	12.1. Բազմաբնակարան շենքերի կառավարման համակարգի բարեփոխման հայեցակարգին հավանություն տալու մասին Կառավարության որոշման նախագծի ներկայացում Վարչապետի աշխատակազմ	Բազմաբնակարան շենքերի պահպանմանը և անվտանգ շահագործմանն ուղղված գործառույթի՝ կառավարման համակարգի բարեփոխումների ճանապարհային քարտեզի ուրվագծում	Տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարություն	2022 թվականի նոյեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	Ֆինանսավորում չի պահանջվում
		12.2 Բազմաբնակարան շենքերի կառավարման համակարգի բարեփոխումների հայեցակարգից բխող միջոցառումների իրականացում	Բազմաբնակարան շենքի ընդհանուր բաժնային սեփականության պահպանման, շահագործման, կառավարման արդյունավետության բարձրացում, կառավարման մարմինների կայացում և	Տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարություն	12.1 կետում նշված հայեցակարգի ընդունումից հետո՝ սկսած 2023 թվականից (շարունակական)	Ֆինանսական միջոցների չափը և աղբյուրները կհստակեցվեն հայեցակարգի ընդունումից հետո և լրացուցիչ կամրագրվեն

			<p>հզորացում, բազմաբնակարան շենքերի մասնագիտացված կառավարման համակարգի ներդրում, բնագավառում առկա խնդիրների լուծմանը սեփականատերերի մասնակցության բարձրացում՝ ըստ ընդունվող հայեցակարգով նախատեսված ժամանակացույցի</p>			<p>Կառավարության 25.02.2021թ. N 252-Լ որոշման հավելվածի 8-րդ կետով նախատեսված ընթացակարգով</p>
13	<p>Բազմաբնակարան շենքերի կառավարման բնագավառում առկա խնդիրների կանոնակարգում և հետագա զարգացումների ապահովում՝ օրենսդրության շարունակական բարելավման միջոցով</p>	<p>13.1.«Բազմաբնակարան շենքերի պահպանման և շահագործման, արդիականացման (այդ թվում՝ էներգաարդյունավետության և էներգախնայողության բարձրացման) կանոնների հաստատում քաղաքաշինության կոմիտեի նախագահի հրամանով</p>	<p>Շենքերի շահագործման ժամկետների երկարաձգում, հուսալիության, հարմարավետության և շահագործման սպառողական հատկանիշների բարձրացում, էներգետիկ ռեսուրսների ծախսի նվազեցում</p>	<p>Արտակարգ իրավիճակների նախարարություն</p> <p>Տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարություն</p> <p>Ճարտարապետության և շինարարության ազգային համալսարան (համաձայնությամբ)</p>	<p>2022 թվականի հունվարի 3-րդ տասնօրյակ</p>	<p>Ֆինանսավորում չի պահանջվում</p>
		<p>13.2 «Բազմաբնակարան շենքի կառավարման մասին» օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին համապատասխան օրենքի նախագծի ներկայացում Վարչապետի աշխատակազմ</p>	<p>Բազմաբնակարան շենքի կառավարման ոլորտում հետևյալ հարցերի կանոնակարգում՝ - պետական կառավարման լիազոր մարմնի, տարածքային կառավարման և տեղական ինքնակառավարման մարմինների իրավասությունների տարանջատում,</p>	<p>«Վարչապետի կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարություն</p> <p>«Կառուցապատողների հայկական ասոցիացիա» ՀԿ (համաձայնությամբ)</p>	<p>2022 թվականի սեպտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ</p>	<p>Ֆինանսավորում չի պահանջվում</p>

			<p>- բազմաբնակարան շենքի կառուցումից հետո կառուցապատողի կողմից շենքի կառավարման մարմնին փոխանցվող փաստաթղթերի շրջանակի սահմանում,</p> <p>- բազմաբնակարան շենքի կառուցումից և բնակարանների վաճառքից հետո ընդհանուր բաժնային սեփականություն հանդիսացող գույքը կառուցապատողի կողմից շենքի սեփականատերերին փոխանցում,</p> <p>- բազմաբնակարան շենքի կառուցման մեկնարկից մինչև կառավարման մարմնի ձևավորում ընկած ժամանակահատվածում ընդհանուր բաժնային սեփականություն հանդիսացող գույքի (հատկապես՝ շենքի միասնական ամբողջական սպասարկման համար նախատեսված ինժեներական ենթակառուցվածքների, մեխանիկական, էլեկտրական, սանիտարատեխնիկական և այլ սարքավորումների տեղադրման տարածքների) տնօրինման առանձնահատկությունների և սահմանափակումների սահմանում</p>			
	13.3 «Բազմաբնակարան շենքի կառավարման և պահպանման բնագավառում պետական նպատակային	Բազմաբնակարան շենքի կառավարման և պահպանման բնագավառում պետական նպատակային ծրագրերի	-	2022 թվականի մայիսի 3-րդ տասնօրյակ	Ֆինանսավորում չի պահանջվում	

		<p>ծրագրերի իրականացման պայմանները, առանձնահատկությունները, կարգը, այդ ծրագրերի ֆինանսավորմանը պետության, ինչպես նաև շենքի շինությունների սեփականատերերի մասնակցության չափը և եղանակը սահմանելու մասին» Կառավարության որոշման նախագծի ներկայացում Վարչապետի աշխատակազմ</p>	<p>իրականացման պայմանների, առանձնահատկությունների, կարգի, այդ ծրագրերի ֆինանսավորմանը պետության և շենքի շինությունների սեփականատերերի մասնակցության չափի և եղանակի սահմանում</p>			
		<p>13.4 «ՀՀ վարչական իրավախախտումների մասին օրենսգրքում լրացումներ կատարելու մասին» օրենքի նախագծի ներկայացում Վարչապետի աշխատակազմ</p>	<p>«Բազմաբնակարան շենքի կառավարման մասին» օրենքով սահմանված պարտադիր և այլ վճարներն անկանխիկ եղանակով չկատարելու համար վարչական պատասխանատվության նախատեսում</p>	-	2022 թվականի ապրիլի 3-րդ տասնօրյակ	Ֆինանսավորում չի պահանջվում
		<p>13.5 «ՀՀ կառավարության 2020 թվականի դեկտեմբերի 7-ի N2078-Ն որոշման մեջ լրացում կատարելու մասին» Կառավարության որոշման նախագծի ներկայացում Վարչապետի աշխատակազմ</p>	<p>ՀՀ կառավարության 2020 թվականի դեկտեմբերի 7-ի N 2078-Ն որոշման մեջ «Բազմաբնակարան շենքի կառավարման մասին» օրենքով սահմանված պարտադիր և այլ վճարների կատարման «անկանխիկ եղանակով» եզրույթի մանրամասնեցում</p>	Կենտրոնական բանկ (համաձայնությամբ)	2022 թվականի մարտի 3-րդ տասնօրյակ	Ֆինանսավորում չի պահանջվում
14	Բազմաբնակարան շենքի կառավարման բնագավառում անցում՝ մասնագիտացված կառավարմանը	<p>14.1 «Բազմաբնակարան շենքի կառավարման մասին» օրենքում փոփոխություններ լրացումներ կատարելու մասին օրենքի նախագծի ներկայացում Վարչապետի աշխատակազմ</p>	<p>Բազմաբնակարան շենքի կառավարման դիտարկում որպես մասնագիտացված գործունեության տեսակ</p> <p>Բազմաբնակարան շենքերի կառավարման գործառույթներ իրականացնող անձանց</p>	Կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարություն	2022 թվականի մայիսի 3-րդ տասնօրյակ	Ֆինանսավորում չի պահանջվում

			մասնագիտական որակավորմանը ներկայացվող պահանջները սահմանելու մասով Կառավարությանը լիազորող նորմի սահմանում	շինարարության ազգային համալսարան (համաձայնությամբ) «Կառուցապատողների հայկական ասոցիացիա» ՀԿ (համաձայնությամբ)		
	14.2 Բազմաբնակարան շենքերի կառավարման գործառույթներ իրականացնող անձանց մասնագիտական որակավորմանը ներկայացվող պահանջները սահմանելու մասին Կառավարության որոշման նախագծի ներկայացում Վարչապետի աշխատակազմ	Բազմաբնակարան շենքերի կառավարման գործառույթներ իրականացնող անձանց մասնագիտական որակավորման սահմանված պահանջներ	Կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարություն Ճարտարապետության և շինարարության ազգային համալսարան (համաձայնությամբ) «Կառուցապատողների հայկական ասոցիացիա» ՀԿ (համաձայնությամբ)	2022 թվականի դեկտեմբերի 1-ին տասնօրյակ	Ֆինանսավորում չի պահանջվում	
	14.3 Բազմաբնակարան շենքերի կառավարման գործառույթներ իրականացնող անձանց մասնագիտական որակավորման սահմանված պահանջների հիման վրա կրթական, վերապատրաստման դասընթացների մշակում	Բազմաբնակարան շենքի կառավարման գործառույթներ իրականացնող անձանց համար անհրաժեշտ գիտելիքների, հմտությունների և կարողությունների շրջանակի սահմանում	Կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարություն Ճարտարապետության և շինարարության ազգային համալսարան (համաձայնությամբ)	2023-2024 թվականներ	Ֆինանսավորում չի պահանջվում	

		14.4 Բազմաբնակարան շենքերի կառավարման գործառույթներ իրականացնող անձանց մասնագիտական որակավորմանը ներկայացվող պահանջների հիման վրա կրթական, վերապատրաստման դասընթացների կազմակերպում	Բազմաբնակարան շենքի կառավարման բնագավառում մասնագիտացված կառավարիչների պատրաստում Քանակական արդյունքային ցուցանիշներն ըստ ընդունվող «Բազմաբնակարան շենքերի կառավարման գործառույթներ իրականացնող անձանց մասնագիտական որակավորմանը ներկայացվող պահանջները և որակավորման կարգը սահմանելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման հիման վրա վերապատրաստման դասընթացների պլանավորման արդյունքների:	Կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարություն Ճարտարապետության և շինարարության ազգային համալսարան (համաձայնությամբ)	Սկսած 2024 թվականից (շարունակական)	Ֆինանսավորման չափը և աղբյուրները կիստակեցվեն դասընթացների մշակումից հետո և լրացուցիչ կամրագրվեն Կառավարության 25.02.2021թ. N 252-Լ որոշման հավելվածի 8-րդ կետով նախատեսված ընթացակարգով
15	Անբավարար տեխնիկական վիճակում գտնվող (3-րդ և 4-րդ աստիճանի վնասվածություն ունեցող) բնակարանային ֆոնդի հիմնախնդրի կանոնակարգում	15.1.«Քաղաքաշինության մասին» օրենքում լրացում կատարելու մասին օրենքի նախագծի ներկայացում Վարչապետի աշխատակազմ	Անբավարար տեխնիկական վիճակում գտնվող բնակարանային ֆոնդի հիմնախնդրին առնչվող հարցերում Կառավարության համար լիազորող նորմերի սահմանում	Տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարություն	2021 թվականի նոյեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	Ֆինանսավորում չի պահանջվում
		15.2 Բնակարանային ֆոնդի տեխնիկական վիճակի վերաբերյալ տեղեկատվական համակարգ ստեղծելու մասին Կառավարության որոշման նախագծի ներկայացում Վարչապետի աշխատակազմ	Բնակֆոնդի տեխնիկական վիճակի հետազննության արդյունքում տրված եզրակացությունների հիման վրա տեղեկատվական համակարգի ստեղծում և ակտուալ ժամանակահատվածում առավել վատթար վիճակում գտնվող շենքերի մասով տվյալների դուրսբերման հնարավորություն	Բարձր տեխնոլոգիական արդյունաբերության նախարարություն Արտակարգ իրավիճակների նախարարություն Կադաստրի կոմիտե	2022 թվականի օգոստոսի 3-րդ տասնօրյակ	Ֆինանսավորում չի պահանջվում

		<p>15.3 Ուժեղացման-վերակառուցման ենթակա (3-րդ աստիճանի վնասվածություն ունեցող) բնակարանային ֆոնդի հիմնախնդիրների կանոնակարգման պետական քաղաքականությունը սահմանելու մասին Կառավարության որոշման նախագծի ներկայացում Վարչապետի աշխատակազմ</p>	<p>Բնակարանային ֆոնդի ուժեղացման-վերակառուցման ուղղված ծրագրերի իրականացման համար միջազգային փորձի վրա հիմնված իրավական հիմքերի ստեղծում՝ մոտեցումների և առաջնահերթությունների սահմանում</p>	<p>Տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարություն</p> <p>Արտակարգ իրավիճակների նախարարություն</p>	<p>2022 թվականի նոյեմբերի 3-րդ տասնօրյակ</p>	<p>Ֆինանսավորում չի պահանջվում</p>
		<p>15.4 Քանդման ենթակա՝ վթարային (4-րդ աստիճանի վնասվածություն) բնակարանային ֆոնդի հիմնախնդիրների կանոնակարգման պետական քաղաքականությունը սահմանելու մասին Կառավարության որոշման նախագծի ներկայացում Վարչապետի աշխատակազմ</p>	<p>Քանդման ենթակա՝ վթարային բնակֆոնդի բնակիչների վերաբնակեցմանն ուղղված ծրագրերի համար միջազգային փորձի վրա հիմնված իրավական հիմքերի ստեղծում, մոտեցումների և առաջնահերթությունների սահմանում</p>	<p>Տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարություն</p> <p>Արտակարգ իրավիճակների նախարարություն</p>	<p>2022 թվականի նոյեմբերի 3-րդ տասնօրյակ</p>	<p>Ֆինանսավորում չի պահանջվում</p>
		<p>15.5 «Բնակարանային ֆոնդի ուժեղացման և վերակառուցման կամ քանդման դեպքում այդ ֆոնդից քաղաքացիների ժամանակավոր վերաբնակեցման կարգը սահմանելու սահմանելու մասին Կառավարության որոշման նախագծի ընդունում</p>	<p>Անբավարար տեխնիկական վիճակում գտնվող բնակֆոնդի ուժեղացման-վերակառուցման ժամանակահատվածում քաղաքացիների ժամանակավոր վերաբնակեցման կամ վթարային շենքերի քանդման դեպքում քաղաքացիների հիմնական վերաբնակեցման ընթացակարգի ամրագրում</p>	<p>Տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարություն</p> <p>Արտակարգ իրավիճակների նախարարություն</p>	<p>2023 թվականի սեպտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ</p>	<p>Ֆինանսավորում չի պահանջվում</p>

		<p>15.6 Կառավարության 2015 թվականի մարտի 19-ի N274-Ն որոշման մեջ փոփոխություններ կատարելու մասին Կառավարության որոշման նախագծի ընդունում</p>	<p>Շենքերի ու շինությունների տեխնիկական վիճակի հետազննությունների անցկացման և արդյունքում տրված եզրակացությունների վարման ընթացակարգերի սահմանում</p>	<p>Արտակարգ իրավիճակների նախարարություն</p>	<p>2023 թվականի նոյեմբերի 2-րդ տասնօրյակ</p>	<p>Ֆինանսավորում չի պահանջվում</p>
		<p>15.7 Անբավարար տեխնիկական վիճակում գտնվող բնակֆոնդի հիմնախնդրի լուծմանն ուղղված ծրագրերի իրականացում</p>	<p>Կառավարության կողմից սահմանված սկզբունքների, մոտեցումների և առաջնահերթությունների համաձայն անբավարար տեխնիկական վիճակում գտնվող բնակֆոնդի հիմնախնդրի փուլային լուծմանն ուղղված ծրագրերի իրականացում, առաջին փուլով՝ մինչև 2026 թվականը, հանրապետությունում 2021 թվականի դրությամբ վթարային (4-րդ աստիճանի վնասվածություն ունեցող) բազմաբնակարան շենքերի առնվազն 70 տոկոսի խնդրի լուծման մեկնարկ</p> <p>Քանակական արդյունքային ցուցանիշներն ըստ անբավարար տեխնիկական վիճակում գտնվող (3-րդ և 4-րդ աստիճանի վնասվածություն ունեցող) բնակարանային ֆոնդի հիմնախնդրի կանոնակարգման ուղղված ՀՀ կառավարության համապատասխան</p>	<p>Տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարություն</p> <p>Շինարարների միություն (համաձայնությամբ)</p> <p>Ճարտարապետների պալատ (համաձայնությամբ)</p> <p>«Կառուցապատողների հայկական ասոցիացիա» ՀԿ (համաձայնությամբ)</p>	<p>Սկսած 2024 թվականից (շարունակական)</p>	<p>Պետական բյուջե, մասնավոր ներդրումներ Ֆինանսավորման չափը և ըստ աղբյուրների համամասնությունները կիստակեցվեն Կառավարության կողմից սահմանված մոտեցումների համաձայն և լրացուցիչ կամրագրվեն Կառավարության 25.02.2021թ. N 252-Լ որոշման հավելվածի 8-րդ կետով նախատեսված ընթացակարգով</p>

			որոշումների (կետ 15.2, 15.3, 15.4, 15.5, 15.6 և 15.7)			
16	Բնակարանաշինության ֆինանսավորման և բնակարանային քաղաքականության ոլորտներում պետական միասնական քաղաքականության ամրագրում	16.1 Սահմանադրությամբ Կառավարության՝ բնակարանային շինարարության հանձնառությունը խթանելու նպատակով բնակարանաշինության ֆինանսավորման և բնակարանային քաղաքականության ոլորտներում պետական միասնական քաղաքականությունը սահմանող Կառավարության որոշման նախագծի ընդունում	Մարզերում բնակարանների առաջնային շուկայի խրախուսմանը, սեփական միջոցների հաշվին շուկայից բնակարան ձեռք բերելու հնարավորություն չունեցող ընտանիքների համար պատշաճ բնակարանային պայմանների հասանելիության, սոցիալական (մատչելի) բնակարանաշինության խթանմանն ուղղված նախադրյալների ստեղծում	Տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարություն Աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարություն	2024 թվականի մարտի 3-րդ տասնօրյակ	Ֆինանսավորում չի պահանջվում
17	Երկրաշարժից հետո տեղադրված/ կառուցված ոչ հիմնական շինությունների հիմնախնդիրների կանոնակարգում	17.1 Ոչ հիմնական շինությունների հետագա տնօրինման և դրանցում բնակվող ընտանիքների վերաբնակեցման հետ կապված մոտեցումները և առաջնահերթությունները սահմանող Կառավարության որոշման ընդունում	Իրավական հիմքերի ստեղծում՝ - Աղետի գոտու բնակավայրերի հողամասերը ոչ հիմնական շինություններից ազատման և քաղաքաշինական միջավայրի վերականգնման համար՝ որպես առաջնահերթություն դիտարկելով պետական և համայնքային սեփականություն հանդիսացող հողամասերը - ոչ հիմնական շինություններում բնակվող ընտանիքների վերաբնակեցման համար՝ տարբերակված մոտեցմամբ, կախված ընտանիքի անօթևանի կարգավիճակում գտնվելու հիմքերից	Տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարություն Շիրակի, Լոռու, Արագածոտնի մարզպետարաններ, Շիրակի, Լոռու, Արագածոտնի մարզերի համայնքներ (համաձայնությամբ)	2022 թվականի հոկտեմբերի 1-ին տասնօրյակ	Ֆինանսավորում չի պահանջվում
		17.2 Ոչ հիմնական շինությունների հետագա	Աղետի գոտու բնակավայրերում երկրաշարժից հետո	Տարածքային կառավարման և	Սկսած 2023 թվականից	«Վ պետական բյուջե

		<p>տնօրինման և դրանցում բնակվող ընտանիքների վերաբնակեցման հետ կապված Կառավարության կողմից սահմանված մոտեցումների և առաջնահերթությունների հիման վրա ծրագրերի մեկնարկ</p>	<p>տեղադրված/կառուցված ոչ հիմնական շինությունների հեռացում, դրանցում բնակվող ընտանիքների վերաբնակեցում, առաջնահերթ կարգով դիտարկելով աղետի գոտու քաղաքային բնակավայրերի պետական և համայնքային սեփականություն հանդիսացող հողամասերի ազատում՝</p> <p>տեղադրված/կառուցված ոչ հիմնական շինությունները:</p> <p>2023 թվականին՝ ՀՀ կառավարության 2022 թվականի հոկտեմբերի 13-ի N1601-Ն որոշման համաձայն, նախատեսվում է համապատասխան համայնքի ղեկավարների կողմից ոչ հիմնական շինությունների և դրանցում բնակվող ընտանիքների ցուցակի հաստատում և ֆինանսավորում չպահանջող գործընթացների ապահովում, ինչպես նաև որոշմամբ նախատեսված գործընթացի իրականացման համար ֆինանսական միջոցների ներառում ՀՀ տարեկան պետական բյուջեի և պետական միջնաժամկետ ծախսերի ծրագրերի հայտում:</p> <p>2024-2027 թվականներին նախատեսվում է</p>	<p>ենթակառուցվածքների նախարարություն</p> <p>Շիրակի, Լոռու, Արագածոտնի մարզպետարաններ, Շիրակի, Լոռու, Արագածոտնի մարզերի համայնքներ (համաձայնությամբ)</p>	<p>(շարունակական)</p>	<p>Ֆինանսավորման չափը կիստակեցվի Կառավարության կողմից սահմանված մոտեցումների համաձայն և կամրագրվի Կառավարության 25.02.2021թ. N 252-Լ որոշման հավելվածի 8-րդ կետով նախատեսված ընթացակարգով</p>
--	--	---	--	--	-----------------------	---

			ֆինանսավորում պահանջվող ծրագրերի իրականացում՝ ըստ տվյալ տարվա ՀՀ պետական բյուջեով այդ նպատակով հատկացվող ֆինանսական միջոցների:			
18.	Վարչական, առողջապահական, մարզական, մշակութային և հանրակրթական նշանակության օբյեկտների շենքային պայմանների բարելավում	18.1 Համայնքներում մոդուլային տիպի 144 տեղ հզորությամբ մսուր մանկապարտեզների կառուցում	<p>Ավարտված շինարարական աշխատանքներ, որից՝</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2023 թվական. <ul style="list-style-type: none"> - Արմավիրի մարզի Արևիկ համայնք, - Լոռու մարզի Սպիտակ համայնք, - Գեղարքունիքի մարզի Աստղածոր համայնք, • 2024 թվական <ul style="list-style-type: none"> - Արագածոտնի մարզի Ալագյազ համայնք, - Արարատի մարզի Արալեզ համայնք, - Կոտայքի մարզի Հրազդան համայնք, - Շիրակի մարզի Արթիկ համայնք, - Սյունիքի մարզի Սիսիան համայնք, - Վայոց ձորի մարզի Եղեգիս համայնքի Շատին բնակավայր, - Տավուշի մարզի Այրում համայնքի Բագրատաշեն բնակավայր: 	Կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարություն	2021-2024թթ.	Պետական բյուջե Ծրագրի իրականացման համար ընդհանուր նախահաշվային արժեքը կազմում է շուրջ 8.000.000,0 դրամ
		18.2 Թվով 22 համայնքներում փոքրաքանակ երեխաներով համալրված մոդուլային տիպի դպրոցների կառուցում	<p>Ավարտված շինարարական աշխատանքներ, որից՝</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2022 թվական. <ul style="list-style-type: none"> - Արարատի մարզի Դեղձուտ համայնք, 	Կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարություն	2021-2024թթ.	Պետական բյուջե Ծրագրի իրականացման շին. աշխատանքների

			<ul style="list-style-type: none"> - Արմավիրի մարզի գյուղ Արգինա, • 2023 թվական. - Արագածոտնի մարզի Լուսակն համայնք, - Արագածոտնի մարզի Գառնահովիտ համայնք, - Գեղարքունիքի մարզի Լեռնահովիտ գյուղ, - Գեղարքունիքի մարզի գյուղ Աղբերքի Շատջրեք համայնք, - Գեղարքունիքի մարզի գյուղ Ջիլ, - Լոռու մարզի Մեղովկա համայնք, - Լոռու մարզի գ. Հագվի համայնք, - Սյունիքի մարզի գյուղ Հարժիս, - Սյունիքի մարզի գյուղ Վաղատին, - Սյունիքի մարզի գյուղ Դարբաս, - Վայոց ձորի մարզի գյուղ Եղեգիս, - Վայոց ձորի մարզի գյուղ Չիվա, - Վայոց ձորի մարզի գյուղ Գոմք, - Շիրակի մարզի գյուղ Արեգնադեմ, - Շիրակի մարզի գյուղ Բերդաշեն, - Շիրակի մարզի գյուղ Կապս, - Կոտայքի մարզի գյուղ Ջրառատ, - Կոտայքի մարզի գյուղ Կաթնաղբյուր, 			<p>կատարման (այդ թվում՝ տեխ. և հեղինակ. հսկ.) համար կնքված պայմանագրերի ընդհանուր գումարը կազմում է՝ 15.860.091,0 հազ. դրամ</p>
--	--	--	--	--	--	---

		<p>- Տավուշի մարզի Կիրանց համայնք</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2024 թվական. <p>- Տավուշի մարզի գյուղ Դովեղ</p>			
	18.3 Ավագ դպրոցների նոր մասնաշենքերի կառուցում	Արարատի մարզի Մասիս համայնք	Կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարություն	2022-2023թթ.	Պետական բյուջե Ծրագրի իրականացման շին. աշխատանքների կատարման (այդ թվում՝ տեխ. և հեղինակ. հսկ.) համար կնքված պայմանագրերի ընդհանուր գումարը կազմում է՝ 776.544,1 հազ. դրամ
	18.4 Միջնակարգ դպրոցների նոր մասնաշենքերի կառուցում	Գեղարքունիքի մարզի Ներքին Գետաշեն գյուղի միջնակարգ դպրոցի կառուցում	Կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարություն	2022-2025թթ.	Պետական բյուջե Ծրագրի իրականացման շին. աշխատանքների կատարման (այդ թվում՝ տեխ. և հեղինակ. հսկ.) համար կնքված պայմանագրերի ընդհանուր գումարը կազմում է՝ 1.802.400,0 հազ. դրամ
	18.5 Նախնական մասնագիտական	2023 թվական.	Կրթության, գիտության,	2021-2025թթ.	Պետական բյուջե

		<p>(արհեստագործական) և միջին մասնագիտական ուսումնական հաստատությունների վերակառուցում</p>	<p>- «Երևանի թեթև արդյունաբերության պետական քոլեջ» ՊՈԱԿ, ավարտված շինարարական աշխատանքների նախագծանախահաշվային փաստաթղթեր</p> <p>2024 թվական.</p> <p>- «Նոր Գեղիի ակադեմիկոս Գ. Աղաջանյանի անվան պետական գյուղատնտեսական քոլեջ» ՊՈԱԿ, ավարտված շինարարական աշխատանքներ</p> <p>2025 թվական.</p> <p>- «Գորիսի պրոֆեսոր Խ. Երիցյանի անվան պետական գյուղատնտեսական քոլեջ» ՊՈԱԿ, ավարտված շինարարական աշխատանքներ</p>	<p>մշակույթի և սպորտի նախարարություն</p>		<p>Ծրագրի իրականացման շին. աշխատանքների կատարման (այդ թվում՝ տեխ. և հեղինակ. հսկ.) համար կնքված պայմանագրերի ընդհանուր գումարը կազմում է՝ 3.847.113,1 հազ. դրամ (Երևանի թեթև արդյունաբերության պետական քոլեջի մասով ներառված է նախահաշվային արժեքը)</p>
		<p>18.6 Ծանրամարտի մարզադահլիճի կառուցում</p>	<p>Արմավիրի մարզի Զրառատ համայնքի Սիմոն Մարտիրոսյանի անվան ծանրամարտի մարզադպրոցի կառուցում</p>	<p>Կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարություն</p>	<p>2022-2023թթ.</p>	<p>Պետական բյուջե</p> <p>Ծրագրի իրականացման շին. աշխատանքների կատարման (այդ թվում՝ տեխ. և հեղինակ. հսկ.) համար կնքված պայմանագրերի ընդհանուր գումարը կազմում է՝ 537.599,5 հազ. դրամ</p>

	18.7 «Արթուր Ալեքսանյանի անվան հունահռոմեական ըմբշամարտի մանկապատանեկան դպրոց» նոր սպորտային համալիրի կառուցում	Շիրակի մարզի Գյումրի համայնքում նոր սպորտային համալիրի կառուցում	Կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարություն	2021-2026թթ.	Պետական բյուջե Ծրագրի իրականացման շին. աշխատանքների կատարման (այդ թվում՝ տեխ. և հեղինակ. հսկ.) համար կնքված պայմանագրերի ընդհանուր գումարը կազմում է՝ 5.290.204,8 հազ. դրամ
	18.8 Բազմաբնակարան շենքերի կառուցում	Ավարտված շինարարական աշխատանքներ, որից՝ <ul style="list-style-type: none"> • 2022 թվական. Արագածոտնի մարզի Ապարան համայնք • 2023 թվական. Լոռու մարզի Սպիտակ համայնք 	Աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարություն	2021-2023թթ.	Պետական բյուջե Ծրագրի իրականացման շին. աշխատանքների կատարման (այդ թվում՝ տեխ. և հեղինակ. հսկ.) համար կնքված պայմանագրերի ընդհանուր գումարը կազմում է՝ 1.259.743,1 հազ. դրամ
	18.9 Առողջապահական հաստատությունների շենքերի վերակառուցում	Ավարտված շինարարական աշխատանքներ, որից՝ <ul style="list-style-type: none"> • 2023 թվական. Կոտայքի մարզի Չարենցավան համայնք 	Առողջապահության նախարարություն	2021-2024թթ.	Պետական բյուջե Ծրագրի իրականացման շին.

		<p>Արագածոտնի մարզի Ծաղկահովիտ համայնք Արագածոտնի մարզի Թալին համայնք</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2024 թվական. <p>Արարատի մարզի Մասիս համայնք</p>			<p>աշխատանքների կատարման (այդ թվում՝ տեխ. և հեղինակ. հսկ.) համար կնքված պայմանագրերի ընդհանուր գումարը կազմում է՝ 4.040.208,0 հազ. դրամ</p>
	<p>18.10 Հակակոռուպցիոն կոմիտեի և դատարանի կարիքների համար շենքային պայմանների բարելավում</p>	<p>Երևանի Աջափնյակ համայնքի Արա Սարգսյան 5/1 հասցեում տեղակայված Հակակոռուպցիոն մասնագիտացված դատարանի շենքի վերակառուցում</p>	<p>Արդարադատության նախարարություն</p>	<p>2021-2023թթ.</p>	<p>Պետական բյուջե Ծրագրի իրականացման շին. աշխատանքների կատարման (այդ թվում՝ տեխ. և հեղինակ. հսկ.) համար կնքված պայմանագրերի ընդհանուր գումարը կազմում է՝ 504.562,0 հազ. դրամ</p>
		<p>Աջափնյակ վարչական շրջանի «Սպանդարյան» կայարանի երկաթգծին հարակից 15 հեկտար մակերեսով հողատարածքում Հակակոռուպցիոն կոմիտեի վարչական շենքի կառուցում</p>	<p>Արդարադատության նախարարություն</p>	<p>2021-2024թթ.</p>	<p>Պետական բյուջե Ծրագրի իրականացման շին. աշխատանքների կատարման (այդ թվում՝ տեխ. և հեղինակ. հսկ.) համար կնքված պայմանագրերի</p>

						ընդհանուր գումարը կազմում է՝ 3.543.956,1 հազ. դրամ
			Երևանի Աջափնյակ Սիլիկյան թաղամաս 12-րդ փողոց, 86 հասցեում տեղակայված տարածքում Հակակոռուպցիոն մասնագիտացված դատարանի նոր շենքի կառուցման նախագծանախահաշվային փաստաթղթերի ձեռքբերում	Արդարադատության նախարարություն	2023թ	Պետական բյուջե Ծրագրի իրականացման համար կնքված պայմանագրի գումարը կազմում է 19.490,0 հազ. դրամ
		18.11 Դատարանների շենքային պայմանների բարելավում	Գեղարքունիքի մարզի առաջին ատյանի ընդհանուր իրավասության դատարանի Գավառի նստավայրի նոր վարչական շենքի կառուցման նախագծանախահաշվային փաստաթղթերի ձեռքբերում	Բարձրագույն դատական խորհուրդ (համաձայնությամբ)	2021-2022թ	Պետական բյուջե Ծրագրի իրականացման համար կնքված պայմանագրերի (այդ թվում՝ պարզ փորձաքննության) գումարը կազմում է՝ 7.260,0 հազ. դրամ

Ոստիկանություն

NN	Նպատակ	Միջոցառումներ	Ակնկալվող արդյունք	Համակատարող	Ժամկետ	Ֆինանսավորման աղբյուր և կանխատեսվող չափ
----	--------	---------------	--------------------	-------------	--------	---

1	2	3	4	5	6	7
1.	Ներքին գործերի նախարարության ձևավորում՝ Ոստիկանության և Միգրացիոն ծառայության հիմքով	<p>1.1 ՆԳՆ ստեղծմանն ուղղված օրենսդրական լրամշակված փաթեթի վերաբերյալ առաջարկությունների ներկայացում << արդարադատության նախարարություն:</p>	<p>1.1. Փաթեթի վերաբերյալ քննարկումները կայացել են, արդյունքներով այն լրամշակվել և ներկայացվել է Ազգային ժողով:</p>	<p>Արդարադատության նախարարություն Տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարություն Ֆինանսների նախարարություն</p>	<p>1.1 2021թ դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ</p>	<p>Պետական բյուջեով նախատեսված միջոցներ Ֆինանսական գնահատականը դեռ տրված չէ նկատի ունենալով, որ դեռ օրենքներով պետք է հաստատվի նախարարության կառուցվածքը</p>
		<p>1.2 Ոստիկանության կառուցվածքային աուդիտի արդյունքում առաջարկությունների ներկայացում << Վարչապետի աշխատակազմ:</p>	<p>1.2 Նկատի ունենալով նախարարության ստեղծման օրենսդրական փաթեթի կարգավորումները՝ Ոստիկանության կառուցվածքի աուդիտն իրականացված է և ներկայացվել են առաջարկություններ՝ միտված Ոստիկանության ֆունկցիոնալության և ռեսուրսների արդյունավետ օգտագործման բարելավմանը:</p>		<p>1.2 2022 թվականի դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ</p>	
		<p>1.3 Ներքին գործերի նախարարության ձևավորմանն ուղղված օրենքների նախագծերի փաթեթի ընդունումից հետո դրանից բխող անհրաժեշտ ենթաօրենսդրական և գերատեսչական ակտերի ընդունում, այդ թվում՝ նոր նախարարության կանոնադրության հաստատում << Վարչապետի որոշմամբ:</p>	<p>1.3 ՆԳՆ ստեղծման օրենսդրական փոփոխություններից բխող և համապատասխանեցման կամ մշակման ենթակա ենթաօրենսդրական և գերատեսչական ակտերի ցանկը հաստատվել է Վարչապետի որոշմամբ: Որոշմամբ հաստատված ենթաօրենսդրական և գերատեսչական ակտերն ընդունված են:</p>	<p>1.3 2023 թվականի մարտի 3-րդ տասնօրյակ</p>		

		<p>1.4 Ձևավորվող նոր նախարարության տեղակայման շենքի ընտրություն, անհրաժեշտ աշխատանքային պայմանների ապահովում:</p>	<p>1.4 Ձևավորվող նախարարության շենքային ու ենթակառուցվածքայինն պայմաններն ապահովված են՝ ըստ նախարարության ֆունկցիոնալության և կառուցվածքի:</p>		<p>1.4 2022 թվականի դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ</p>	
		<p>1.5 Նոր ստեղծվող ներքին գործերի նախարարության աշխատակազմի ձևավորում:</p>	<p>1.5 Նախարարության աշխատակազմի առնվազն 50%ը համալրված է:</p>		<p>1.5 2023 թվականի մարտի 3-րդ տասնօրյակ</p>	
2.	<p>Ոստիկանության զորքերի կարգավիճակի վերանայում, խնդիրների և գործառույթների վերաիմաստավորում, Ոստիկանության զորքերի ծառայության կազմակերպարավական նոր ձևի սահմանում</p>	<p>2.1 Միջազգային փորձի վերհանում, վերլուծություն և ուսումնասիրությունների իրականացում:</p>	<p>2.1 Միջազգային փորձի ուսումնասիրությունը կատարված է՝ ֆունկցիոնալ և ռազմավարական խնդիրները սպասարկելու կարող մոդելների վերհանման նպատակով:</p>	<p>Արդարադատության նախարարություն Պաշտպանության նախարարություն</p>	<p>2.1 2022 թվականի հոկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ</p>	<p>Պետական բյուջեով նախատեսված միջոցներ</p>
		<p>2.2 Ոստիկանության զորքերի կառուցվածքի վերանայում:</p>	<p>2.2 Ուսումնասիրության հիման վրա Ոստիկանության զորքերի կառուցվածքի և ֆունկցիոնալության փոփոխությունների վերաբերյալ առաջարկությունները ներկայացվել են Վարչապետի աշխատակազմ և քննարկվել ոլորտային ռազմավարության համակարգող խորհրդում:</p>		<p>2.2 2022 թվականի նոյեմբերի 3-րդ տասնօրյակ</p>	
		<p>2.3 Համապատասխան օրենսդրական փաթեթի</p>	<p>2.3 Ոստիկանությանն զորքերի գործառութային ու</p>		<p>2.3 2022 թվականի</p>	

		ներկայացում Վարչապետի աշխատակազմ:	կառուցվածքային փոփոխությունների ապահովմանը միտված օրենսդրական փոփոխությունների նախագիծը ներկայացվել է Վարչապետի աշխատակազմ:		դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	
		2.4 Ոստիկանության գործերի վերապատրաստման ծրագրերի մշակում և հաստատում՝ հիմք ընդունելով գործառույթային առանձնահատկություններն ու միջազգային լավագույն ստանդարտները:	2.4 Ոստիկանության գործերի անձնակազմի առնվազն 10%ը անցել է բարելավված վերապատրաստման ծրագիրը:		2.4 2023 թվականի դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	
3.	Հայաստանի Հանրապետության ողջ տարածքում Ոստիկանության պարեկային ծառայության և օպերատիվ կառավարման կենտրոնի ստորաբաժանումների ստեղծում	3.1 Պարեկային ծառայության և Օպերատիվ կառավարման կենտրոնի ծառայողների ընտրության և ուսուցման (վերապատրաստման) իրականացում:	3.1 Շիրակի և Լոռու մարզերում պարեկային ծառայության և Օպերատիվ կառավարման կենտրոնի ստորաբաժանումները գործարկվել են:	Արդարադատության նախարարություն Ֆինանսների նախարարություն	3.1 2022 թվականի մայիսի 3-րդ տասնօրյակ	3.1 Պետական բյուջեով նախատեսված, ինչպես նաև օրենքով չարգելված միջոցներ 5,935.5 մլն դրամ.
		3.2 Պարեկային ծառայության և Օպերատիվ կառավարման կենտրոնի ստորաբաժանումների տեղակայման վայրերի ընտրություն, անհրաժեշտ ենթակառուցվածքների (այդ թվում՝ շենքային պայմաններ) ձևավորում:	3.2 Ամբողջ հանրապետության տարածքում պարեկային ծառայության և Օպերատիվ կառավարման կենտրոնի ստորաբաժանումները գործարկվել են:		3.2 2023 թվականի հոկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	3.2. 1. 2023թ.-ի բյուջեով ներառվել է՝ Երևան ք. -ի ՊԾ և ՕԿԿ-ի շենք շինությունների շարունակական կառուցման ծախսերը՝ - 642.3 մլն. դրամ

						<p>3. 2. 2. 2023թ.-ի բյուջեով ներառվել է՝ Վայոց ձորի, Սյունիքի, Արարատի, Արմավիրի մարզերում ընթացիկ նորոգման ծախսերը՝ 180,0 մլն. դրամ:</p>
		<p>3.3 Պարեկային ծառայության և Օպերատիվ կառավարման կենտրոնի ստորաբաժանումների գործարկման համար անհրաժեշտ տրանսպորտային, տեխնիկական, գույքային ապահովման միջոցների, համազգեստի, զենքի ու սպառազինության ձեռք բերում, անհրաժեշտ ծրագրային և ռադիոկապի համակարգերի ներդրում և կարգաբերում:</p>	<p>3.3 Պարեկային ծառայության և Օպերատիվ կառավարման կենտրոնի համար ամբողջ հանրապետությունում ապահովվել են տրանսպորտային, տեխնիկական, գույքային ապահովման միջոցները, համազգեստի, զենքն ու սպառազինությունը, անհրաժեշտ ծրագրային և ռադիոկապի համակարգերը ներդրված և կարգաբերված են:</p>		<p>3.3 2023 թվականի հոկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ</p>	<p>3.3 . 2023թ. բյուջեով ներառվել է՝ Վայոց ձորի, Սյունիքի, Արարատի, Արմավիրի մարզերում ՊԾ և ՕԿԿ-ի նյութատեխնիկական ապահովվածությունը՝ 6961.6 մլն. դրամ</p>
		<p>3.4. Պարեկային ծառայության և Օպերատիվ կառավարման կենտրոնի ծառայողների ընտրության և ուսուցման (վերապատրաստման) իրականացում:</p>	<p>3. 4. Արագածոտնի, Տավուշի, Գեղարքունիքի, Կոտայքի մարզերում պարեկային ծառայության և Օպերատիվ կառավարման կենտրոնի ստորաբաժանումները գործարկվել են</p>		<p>3.4 2023 թվականի հունվարի 3-րդ տասնօրյակ</p>	<p>3. 4 Կիրականացվի ուստիկանության ընթացիկ միջոցների հաշվին:</p>

		3.5 Պարեկային ծառայության և Օպերատիվ կառավարման կենտրոնի ծառայողների ընտրության և ուսուցման (վերապատրաստման) իրականացում:	3.5 Վայոց ձորի, Սյունիքի, Արարատի, Արմավիրի մարզերում Պարեկային ծառայության և Օպերատիվ կառավարման կենտրոնի ստորաբաժանումները գործարկվել են		3.5 2023 թվականի հոկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	3.5 Կիրականացվի ուստիկանության ընթացիկ միջոցների հաշվին:
		3.6 Ջրային պարեկային ծառայության ներդրում՝ Գեղարքունիքի մարզի Պարեկային ծառայության կազմում մասնագիտացված ջրային պարեկային ստորաբաժանման ստեղծում	3.6 Սևանա լճի տարածքում և հետիոտն կարգով առափնյա հատվածում ջրային տեխնիկայի միջոցով ծառայություն իրականացնող ստորաբաժանումները ստեղծված են		3.6 2023 թվականի հոկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	3.6 Պետական բյուջե և օրենքով չարգելված այլ միջոցներ, ելակետային տվյալների բացակայության պատճառով/ջրային պարեկության հետ կապված նյութատեխնիկական միջոցների պահանջարկը ճշգրտվում է/ ֆինանսական գնահատականն առկա չէ:
		3.7 Պարեկային ծառայությունը համալրելու նպատակով միայն կին ծառայողների ընդունելության գործընթաց	3.7 Պարեկային ծառայությունում կանանց ներգրավվածության ավելացում՝ գենդերային հավասարակշռություն ապահովում	Արդարադատության նախարարություն Ֆինանսների նախարարություն Մարդու իրավունքների պաշտպան (համաձայնությամբ)	3.7 2024 թվականի սեպտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	3.7 Կիրականացվի ուստիկանության ընթացիկ միջոցների հաշվին:

4.	Ոստիկանության ծառայողների վարձատրության սոցիալական երաշխիքների բարելավում	4.1 Շիրակի և Լոռու մարզերում ստեղծվող պարեկային ծառայության ծառայողների աշխատավարձերի՝ նոր բարձրացված չափերով ապահովում:	4.1 Շիրակի և Լոռու մարզերում Պարեկային ծառայության ծառայողները ստանում են նոր բարձրացված չափով աշխատավարձ:	Ֆինանսների նախարարություն Աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարություն Արդարադատության նախարարություն	4.1 2022 թվականի մայիսի 3-րդ տասնօրյակ	4.1 Պետական բյուջեով նախատեսված միջոցներ՝ 1364.1 մլն դրամ
		4.2 Արագածոտնի, Տավուշի, Գեղարքունիքի, Կոտայքի մարզերի Պարեկային ծառայության ծառայողների աշխատավարձերի՝ նոր բարձրացված չափերով ապահովում:	4.2 Պարեկային ծառայության ծառայողները ստանում են նոր բարձրացված չափով աշխատավարձ:		4.2 2023 թվականի հունվարի 3-րդ տասնօրյակ	4.2 Պետական բյուջեով ոստիկանությանը 2023թ. հատկացված լրացուցիչ միջոցներ՝ 1762.4 մլն.դրամ,
		4.3 Վայոց Ձորի, Սյունիքի, Արարատի, Արմավիրի մարզերի Պարեկային ծառայության ծառայողների աշխատավարձերի՝ նոր բարձրացված չափերով ապահովում:	4.3 Պարեկային ծառայության ծառայողները ստանում են նոր բարձրացված չափով աշխատավարձ:		4.3 2023 թվականի հոկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	4.3 Պետական բյուջեով նախատեսված միջոցներ Նախնական գնահատմամբ կարող է պահանջվել լրացուցիչ շուրջ 440.6 մլն. դրամ:
		4.4 ՀՀ ոստիկանությունում աշխատավարձերի բարձրացում նախատեսող ոստիկանության ծառայողների կամավոր ատեստավորման համակարգի ներդրում:	4.4 ՀՀ ոստիկանության կամավոր ատեստավորում անցած ծառայողները ստանում են բարձր աշխատավարձ:		4.4 2023թ. դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	4.4 Պետական բյուջեով նախատեսված միջոցներ, Ելակետային տվյալների բացակայության պատճառով/ատեստա-

						վորման համար դիմող ծառայողների թիվ/ Ֆինանսական գնահատականն առկա չէ:
5.	Ոստիկանության տեխնիկական հագեցվածության մակարդակի բարձրացում	5.1 ՀՀ ոստիկանության փորձաքրեագիտական (դատաավտոտեխնիկական, դատաձգաբանական, դատահետքաբանական և դատաապրանքագիտական) ներուժի զարգացում, փորձաքրեագիտական գործունեության համար անհրաժեշտ նոր տեխնիկական միջոցների ձեռքբերում:	5.1 Նոր տեխնիկական միջոցները ձեռք են բերվել և բարձրացվել է իրականացվող փորձաքննությունների որակը:	Ֆինանսների նախարարություն Բարձր տեխնոլոգիական արդյունաբերության նախարարություն	5.1 2022 թվականի դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ	Պետական բյուջեով նախատեսված, ինչպես նաև օրենքով չարգելված միջոցներ 5.1 և 5.2 միջոցառումների համար՝ 130.0 մլն. դրամ:
		5.2 Ոստիկանությունում համակարգչային տեխնիկական փորձաքննությունների իրականացման նպատակով անհրաժեշտ տեխնիկական միջոցների ձեռքբերում և ծրագրային ապահովում:	5.2 Ոստիկանությունում համակարգչային-տեխնիկական փորձաքննությունների իրականացման համար անհրաժեշտ տեխնիկական միջոցները ձեռք են բերվել, իրականացվել է համապատասխան ծրագրային ապահովում:		5.2 2023 թվականի դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ	
		5.3 ՀՀ ոստիկանության անձնագրային և վիզաների վարչության առավել ծանրաբեռնված ստորաբաժանումներում	5.3 Հերթերը կանոնակարգող սարքավորումները տեղադրված են ՀՀ ոստիկանության անձնագրային և վիզաների վարչության առավել		5.3 2022 թվականի հունիսի 3-րդ տասնօրյակ	

		հերթերը կանոնակարգող սարքավորումների տեղադրում:	ծանրաբեռնված ստորաբաժանումներում և լուծվել է հերթերի կանոնակարգման խնդիրը:			գնահատականը դեռ տրված չէ:
6.	Ոստիկանական կրթական միջավայրի բարելավում, Ոստիկանության տարբեր ստորաբաժանումներում մասնագիտական շարունակական վերապատրաստման կարիքների վերհանում և դրա արդյունքում վերապատրաստման մասնագիտական ծրագրերի վերանայում	6.1 Ոստիկանության տարբեր ստորաբաժանումներում կրթության ոլորտի կարիքների վերհանում և ըստ անհրաժեշտության ուսումնական գործընթացի կազմակերպման մեթոդաբանության ոլորտում փոփոխությունների իրականացում:	6.1 Ոստիկանության ծառայողների տեսական, տակտիկական գիտելիքների ու մասնագիտական հմտությունների զարգացման համար կարիքները վերհանված են և համապատասխան ուղղություններով իրականացվում է կրթության կազմակերպումը:		6.1 2022 թվականի հուլիսի 3-րդ տասնօրյակ	6. Ֆինանսավորում չի պահանջվում
		6.2 Ոստիկանության ծառայողների վերապատրաստման մասնագիտական ծրագրերի վերանայում:	6.2 Վերապատրաստումներն իրականացվում են կրթության ժամանակակից մեթոդների կիրառմամբ:		6.2 2022 թվականի դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	
7.	«Զենքի մասին» նոր օրենքի ընդունում	7.1 Միջազգային փորձի ուսումնասիրություն, վերլուծություն:	7.1 Միջազգային փորձի ուսումնասիրությունը կատարված է՝ ներկայիս հասարակական հարաբերությունների զարգացման մակարդակին համապատասխան զենքի օրինական շրջանառությունը նորովի կանոնակարգելու նպատակով:	Բարձր տեխնոլոգիական արդյունաբերության նախարարություն Պաշտպանության նախարարություն	7.1 2022 թվականի հունիսի 3-րդ տասնօրյակ	7. Ֆինանսավորում չի պահանջվում
		7.2 Գործող օրենսդրության մեջ առկա խնդիրների վերհանում:	7.2 Գործող օրենսդրության մեջ առկա խնդիրները վերհանված են:		7.2 2023 թվականի հունվար 3-րդ տասնօրյակ	

		7.3 «Ձենքի մասին» նոր օրենքի նախագծի՝ ՀՀ կառավարության կողմից հավանության արժանանալու վերաբերյալ որոշման ընդունում:	7.3 Հստակեցվել են զենքի շրջանառության հետ կապված հարաբերությունները, զենքի ոլորտում լիցենզավորման և թույլտվությունների տրամադրման գործընթացները:		7.3. 2023 թվականի հունիսի 3-րդ տասնօրյակ	
8.	Հայաստանի Հանրապետությունում օտարերկրյա քաղաքացիների և քաղաքացիություն չունեցող անձանց մասին հրավական վիճակի հետ կապված հարաբերությունների միջազգային չափանիշներին համապատասխան շարունակական կատարելագործում	8.1 «Օտարերկրացիների և քաղաքացիություն չունեցող անձանց մասին» նոր օրենքի ընդունում:	8.1 «Օտարերկրացիների և քաղաքացիություն չունեցող անձանց մասին» նոր օրենքն ընդունվել է Ազգային ժողովի կողմից:	Արտաքին գործերի նախարարություն Տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարություն Աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարություն	8.1 2024 թվականի հունիսի 3-րդ տասնօրյակ	8.1 Ֆինանսավորում չի պահանջվում»:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՎԱՐՉԱՊԵՏԻ ԱՇԽԱՏԱԿԱԶՄԻ
ՂԵԿԱՎԱՐ

Ա. ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ